

การดำรงตำแหน่งบริหารในสถาบันการศึกษา
กรณีมีอายุเกิน 60 ปี

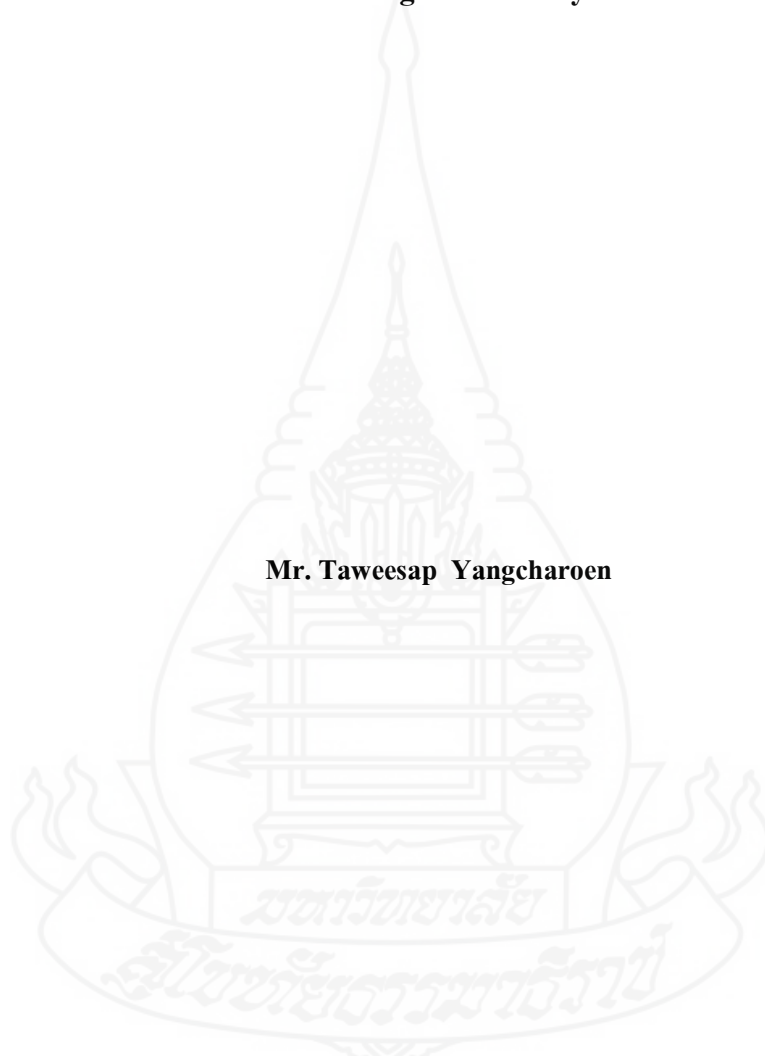
นายทวีทรัพย์ ยังเจริญ

การศึกษาครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต
วิชาเอกกฎหมายมหาชน สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2562

**Holding the Post of Administrative in Educational Institute
in Case of Aged Over 60 years**

Mr. Taweasap Yangcharoen

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Laws in Public Law

School of Law

Sukhothai Thammathirat Open University

2019

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การดำรงตำแหน่งบริหารในสถาบันการศึกษา กรณีมีอายุเกิน 60 ปี
ชื่อและนามสกุล นายทวีทรัพย์ ชังเจริญ
วิชาเอก กฎหมายมหาชน
สาขาวิชา นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ภาณุมาศ ชัดเงางาม

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2562

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ภาณุมาศ ชัดเงางาม)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุพัตรา แผนวิจิต)

(รองศาสตราจารย์วรวุฒิ เทพทอง)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชานิติศาสตร์

ชื่อการศึกษา ค้นคว่ำอิสระ การดำรงตำแหน่งบริหารในสถาบันการศึกษา กรณีมีอายุเกิน 60 ปี
ผู้ศึกษา นายทวีทรัพย์ ช่างเจริญ รหัสนักศึกษา 2594000735 **ปริญญา** นิติศาสตรมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ภาณุมาศ ชัดเงางาม **ปีการศึกษา** 2562

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว่ำอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีของคำพิพากษา ศาลปกครองที่มีผลผูกพันคู่ความในคดี และคำพิพากษาศาลปกครองที่มีผลผูกพันที่ใช้เป็นบรรทัดฐาน ในการปฏิบัติราชการทางปกครอง (2) วิเคราะห์ปัญหากรณีผู้บริหารมหาวิทยาลัยมีอายุเกิน 60 ปี จะเป็นผู้บริหารมหาวิทยาลัยไม่ได้ตามแนวคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด (3) ศึกษาเปรียบเทียบ แนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองของประเทศไทยและของต่างประเทศ (4) วิเคราะห์แนวทาง และทำเป็นข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

การศึกษาค้นคว่ำอิสระนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีการวิจัยเอกสารจากตำรา บทความ เอกสารวิจัย วารสารทางกฎหมาย คำพิพากษาของศาล กฎหมายต่างประเทศ และเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาพบว่า (1) มีแนวคิดและทฤษฎีของคำพิพากษาศาลปกครองที่มีผลผูกพัน คู่ความในคดี และคำพิพากษาศาลปกครองที่มีผลผูกพันที่ใช้เป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติราชการ ทางปกครอง (2) ปัญหากรณีผู้บริหารมหาวิทยาลัยมีอายุเกิน 60 ปี จะเป็นผู้บริหารมหาวิทยาลัย ไม่ได้ตามแนวคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดเกิดจากบทบัญญัติของพระราชบัญญัติต่างๆ (3) แนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองของประเทศไทยและของต่างประเทศเป็นการวางแนวบรรทัดฐาน เช่นเดียวกัน (4) แนวทางและข้อเสนอแนะต้องแก้ไขบทบัญญัติของพระราชบัญญัติต่างๆ ให้ผู้บริหาร มหาวิทยาลัยที่มีอายุเกิน 60 ปี สามารถดำรงตำแหน่งบริหารมหาวิทยาลัยได้

คำสำคัญ ตำแหน่งบริหาร สถาบันการศึกษา คำพิพากษาศาลปกครอง

Independent Study title: Holding the Post of Administrative in Educational Institute in Case of Aged Over 60 years

Author: Mr. Taweasap Yangcharoen; **ID:** 2594000735; **Degree:** Master of Laws;

Independent Study advisor: Dr. Panumart Kudngaongam, Associate Professor;

Academic year: 2019

Abstract

The objective of this independent study is to (1) to study the concepts and theories of the administrative court judgment binding on the parties in the case. and the judgment of the Administrative Court that is binding as a norm in the administration of administrative affairs, (2) to analyze the case of university administrators over the age of 60 years, cannot be university administrators in accordance with the ruling of the Supreme Administrative Court, (3) to compare the guidelines of the Administrative Court of Thailand and other countries, (4) to analyze the guidelines and propose recommendations for solving problems.

This independent study is a qualitative research using documentary research method, from textbooks articles, research papers, legal journals, court judgment, foreign law and other related documents.

The study result indicated that (1) there are concepts and theories of the Administrative Court judgment binding on the parties in the case and the judgment of the Administrative Court that is binding as a norm in the administration of administrative affairs, (2) the case of university administrators over the age of 60 years, cannot be university administrators in accordance with the ruling of the Supreme Administrative Court caused by the provisions of the various acts, (3) the guidelines of the Administrative Court of Thailand and other countries is the same normative orientation, (4) guidelines and recommendations to amend the provisions of various acts to university administrators over the age of 60 years able to hold university administration positions.

Keywords: Executive position, Educational institute, Administrative court judgment

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.ภาณุมาศ ชัดเจนงาม ที่กรุณาได้รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษา ค้นคว้าอิสระที่กรุณาให้คำแนะนำต่างๆ พร้อมทั้งตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องและเสนอแนะในการจัดทำการศึกษา ค้นคว้าอิสระนี้จนเสร็จสมบูรณ์ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ ดร.ศาสดา วิริยานุพงษ์ ซึ่งกรุณาได้รับเป็นกรรมการสอบ การศึกษาค้นคว้าอิสระที่กรุณาให้คำแนะนำต่างๆ พร้อมทั้งตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องและเสนอแนะ ในการจัดทำการศึกษา ค้นคว้าอิสระฉบับนี้และให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายปกครองของฝรั่งเศส ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ ดร.สุพัทธา แผนวิจิต ซึ่งกรุณาได้รับเป็นกรรมการสอบการศึกษา ค้นคว้าอิสระที่กรุณาให้คำแนะนำต่างๆ พร้อมทั้งตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องและเสนอแนะในการจัดทำการศึกษา ค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชา นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ทุกท่านที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ทั้งในอดีต จนถึงปัจจุบัน ขอกราบขอบพระคุณท่านผู้ให้สัมภาษณ์ทุกท่านที่มอบความรู้เป็นวิทยาทาน

ขอขอบคุณครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งนางสาวนุจรี แสนพลอ่อน ภรรยาของผู้ศึกษา ที่ให้กำลังใจและสนับสนุนแก่ผู้ศึกษาตลอดมาสุดท้ายใคร่ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มหาวิทยาลัยที่เปิดโอกาสทางการศึกษาอย่างแท้จริง หากการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้มีข้อบกพร่อง ประการใดแล้ว ผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

ทวีทรัพย์ ยังเจริญ

สิงหาคม 2562

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
2. วัตถุประสงค์	1
3. ขอบเขตการวิจัย	2
4. การศึกษาค้นคว้าเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)	2
5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	4
1. ระบบกฎหมาย	4
1.1 ระบบกฎหมายซีวิลลอว์	4
1.2 ระบบกฎหมายคอมมอนลอว์	6
2. แนวความคิดของสำนักกฎหมายต่างๆ	7
2.1 สำนักความคิดกฎหมายธรรมชาติ	7
2.2 สำนักความคิดกฎหมายฝ่ายบ้านเมือง	7
2.3 สำนักความคิดทางกฎหมายฝ่ายสังคมนิยม	7
3. ลำดับความสำคัญตามศักดิ์ของกฎหมาย (hierarchy of Law)	9
3.1 รัฐธรรมนูญ	9
3.2 พระราชบัญญัติและประมวลกฎหมาย	9
3.3 พระราชกำหนด	9
3.4 ประกาศพระราชโองการ ให้ใช้บังคับเช่นพระราชบัญญัติ	9
3.5 พระราชกฤษฎีกา	10
3.6 กฎกระทรวง	10
3.7 ประกาศกระทรวง	10

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4. ศาลปกครอง	11
4.1 การดำเนินกระบวนการวิธีพิจารณาของศาลปกครองในกลุ่มประเทศ ที่ใช้กฎหมายระบบ Civil Law	11
4.2 การดำเนินกระบวนการวิธีพิจารณาของศาลปกครองในกลุ่มประเทศ ที่ใช้กฎหมายระบบ Common Law	15
5. ผลของคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครอง	17
5.1 ผลต่อคู่กรณี	17
5.2 ผลต่อบุคคลภายนอก	17
บทที่ 3 หลักกฎหมายและแนวคำพิพากษาของประเทศไทยและของต่างประเทศ	19
1. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองพ.ศ.2542	19
2. ลำดับชั้นของศาลปกครอง	19
2.1 ศาลปกครองสูงสุด	20
2.2 ศาลปกครองชั้นต้น	20
3. กระบวนการพิจารณาคดีปกครองของศาลปกครอง	23
4. หลักเกณฑ์การอุทธรณ์คำสั่งศาลปกครอง	24
5. การบังคับตามคำสั่งศาลปกครอง	24
6. ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา	24
7. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย	27
7.1 พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ พ.ศ.2535 และข้อบังคับ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ว่าด้วยการสรรหาอธิการบดี พ.ศ.2557	27
7.2 พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ.2521 และข้อบังคับของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ว่าด้วยการสรรหาอธิการบดี พ.ศ. 2559	27
7.3 พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2528 และข้อบังคับ มหาวิทยาลัยขอนแก่นว่าด้วยการสรรหาอธิการบดี มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2553	27

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

7.4 พระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2551 และข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการสรรหาอธิการบดี พ.ศ. 2553	27
7.5 พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558 และข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการสรรหาอธิการบดี พ.ศ.2553	28
7.6 พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 และข้อบังคับของมหาวิทยาลัยราชภัฏต่างๆ	28
8. พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494	28
9. คำสั่งหรือคำพิพากษาของศาลปกครอง	28
9.1 คำสั่งศาลปกครองเชียงใหม่ ที่ ม.2/2562	28
9.2 คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.651/2561	34
10. ศาลปกครองของประเทศฝรั่งเศส	35
10.1 เงื่อนไขการฟ้องคดีปกครองของประเทศฝรั่งเศส	35
10.2 หลักกฎหมายทั่วไปว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง	37
10.3 เขตอำนาจตามโครงสร้างการองค์กรของศาลปกครอง	43
10.4 คดีที่ไม่อยู่ในอำนาจศาลปกครอง	45
10.5 คำพิพากษา	48
11. ศาลปกครองของประเทศเยอรมัน	48
11.1 เงื่อนไขทั่วไปของคดีปกครอง	48
11.2 ประเภทของคดีปกครองในระบบกฎหมายเยอรมัน	49
11.3 เขตอำนาจตามโครงสร้างองค์กรของศาลปกครอง	50
11.4 คดีที่ไม่ได้อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครอง	51
11.5 คำพิพากษา	51
12. สรุปผลการศึกษาลักษณะและแนวคำพิพากษาของประเทศไทย และต่างประเทศ	52

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 วิเคราะห์ปัญหากรณีผู้บริหารมหาวิทยาลัยมี อายุเกิน 60 ปี	
จะเป็นผู้บริหารมหาวิทยาลัยไม่ได้ตามแนวคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด	55
1. วิเคราะห์ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา	
กับแนวคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด	57
2. วิเคราะห์แนวคำวินิจฉัยของศาลปกครอง ที่วางหลักไว้เป็นแนวบรรทัดฐาน	
ในการปฏิบัติราชการทางปกครอง	65
3. วิเคราะห์พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494	
เปรียบเทียบกับพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547	
กรณีที่ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งที่ อ.651/2561 มีคำวินิจฉัยว่า	
ผู้บริหารมหาวิทยาลัยที่มีอายุเกิน 60 ปีไม่สามารถดำรงตำแหน่งบริหาร	
ในมหาวิทยาลัยได้	74
4. ผู้บริหารในมหาวิทยาลัยที่อายุเกิน 60 ปี	76
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	80
1. บทสรุป	80
2. ข้อเสนอแนะ	82
บรรณานุกรม	85
ภาคผนวก	89
ก คำสั่งศาลปกครองเชียงใหม่ที่ ม. 2/2562	90
ข คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 651/2561	106
ค พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาพ.ศ. 2547	124
ง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา	
(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551	147
จ พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494	155
ฉ พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547	175
ช พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ พ.ศ. 2535	200

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ช พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช พ.ศ. 2521.....	219
ฌ พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2558.....	229
ญ พระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2551.....	256
ฎ พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558.....	283
ฏ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ว่าด้วย หลักเกณฑ์วิธีการ ได้มา และคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีพ.ศ. 2547.....	316
ฐ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พนักงานมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2553.....	322
ฑ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ว่าด้วย การสรรหาอธิการบดีพ.ศ. 2557.....	333
ฒ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ว่าด้วยการสรรหาอธิการบดี พ.ศ. 2559.....	339
ณ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การสรรหาอธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น.....	346
ด ข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาอธิการบดี พ.ศ. 2553.....	352
ต ข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการสรรหาอธิการบดี พ.ศ. 2553.....	357
ถ รายชื่อสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ.....	371
ท บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.....	376
ประวัติผู้ศึกษา.....	388

สารบัญตาราง

ตารางที่ 3.1	มหาวิทยาลัยสำคัญที่มีผู้บริหารอายุเกิน 60 ปี	หน้า
		54

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตามพระราชบัญญัติปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 และตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.2542 นั้น เมื่อศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งคดีปกครอง อาจจะมีผลผูกพันเฉพาะคู่ความ ในคดีเท่านั้น ซึ่งเป็นหลักทั่วไป แต่จะมีบางกรณี คำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด ไม่เพียงแต่จะมีผลผูกพันเฉพาะคู่ความ ภาษาละตินเรียกว่า *Inter partes* ในคดีแต่ก็ยังถือเป็นบรรทัดฐานภาษาละตินเรียกว่า *Ersa omnes* ให้ผู้ที่ไม่ได้เป็นคู่ความต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดนั้นๆ ซึ่งมีผลในการปฏิบัติราชการทางปกครอง

เมื่อมีคดีพิพาท ซึ่งมีเจ้าหน้าที่รัฐเป็นคู่ความฝ่ายหนึ่ง และอีกฝ่ายหนึ่งเป็นราษฎรเป็นคดีทางปกครองก่อนที่จะนำคดีขึ้นสู่ศาลปกครองได้นั้น ผู้รู้คำสั่งทางปกครองก็ต้องยื่นอุทธรณ์ให้ฝ่ายปกครองที่มีอำนาจในการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ก่อนที่จะนำคดีมาสู่ศาลปกครองและศาลปกครองสูงสุดตามที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.2539 วางหลักไว้ในมาตรา 42 วรรคสอง ต่อมาเมื่อคดีอยู่ในชั้นพิจารณาของศาลปกครองสูงสุดและมีคำพิพากษาหรือคำสั่งแล้ว จากการศึกษาแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองเห็นว่าคำวินิจฉัยของศาลปกครองนั้นมีผลเป็นสองแนวทาง คือ แนวทางแรกคำพิพากษาหรือคำสั่งมีผลผูกพันเฉพาะคู่ความในคดีนั้นเท่านั้น แนวทางที่สอง คำพิพากษาหรือคำสั่งไม่มีผลผูกพันเฉพาะคู่ความแต่จะเป็นแนวคำพิพากษาบรรทัดฐานให้ใช้ปฏิบัติเป็นการทั่วไปด้วย ซึ่งจะมีผลในการปฏิบัติราชการทางปกครองต่อไปด้วย จึงมีปัญหว่า คำพิพากษาแบบใดที่จะมีผลผูกพันแต่เฉพาะคู่ความและคำพิพากษาแบบใดไม่ได้มีผลผูกพัน แต่เฉพาะคู่ความในคดีแต่มีผลผูกพันเป็นบรรทัดฐานให้ปฏิบัติในการปฏิบัติราชการทางปกครองต่อไป จึงจำเป็นต้องศึกษาวิจัยในครั้งนี้

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อศึกษาแนวคิดและทฤษฎีของคำพิพากษาศาลปกครองที่มีผลผูกพันคู่ความในคดี และคำพิพากษาศาลปกครองที่มีผลผูกพันที่ใช้เป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติราชการทางปกครอง

2.2 เพื่อวิเคราะห์ปัญหากรณีผู้บริหารมหาวิทยาลัยมีอายุเกิน 60 ปีจะเป็นผู้บริหารมหาวิทยาลัยไม่ได้ตามแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด

2.3 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองของประเทศไทยและของต่างประเทศ

2.4 เพื่อวิเคราะห์แนวทางและทำเป็นข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

3. ขอบเขตการวิจัย

ศึกษาพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 แนวคำพิพากษาศาลปกครองของไทยและของต่างประเทศ บทความและวารสารต่างๆ

4. การศึกษาค้นคว้าเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

ศึกษาแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองที่มีผลผูกพันเฉพาะคู่ความและแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครอง ที่ใช้เป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติราชการทางปกครองเป็นการศึกษาด้วยวิธีวิจัยเอกสาร โดยศึกษาวิจัยเอกสาร (Research) ทั้งที่เป็นภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นตัวบทกฎหมาย ตำราทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ บทความจากวารสารทางกฎหมาย ตลอดจนข้อมูลต่างๆ ทางอินเทอร์เน็ต เพื่อที่จะได้รวบรวมข้อมูลให้เป็นระบบเพื่อศึกษาวิจัยและประมวลเป็นข้อเสนอแนะต่อไป

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

5.1 ทราบแนวคิดและทฤษฎีของคำพิพากษาศาลปกครองมีผลผูกพันเฉพาะคู่ความในคดีและคำพิพากษาศาลปกครองที่มีผลผูกพันที่ใช้เป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติราชการทางปกครอง

5.2 ทราบปัญหากรณีผู้บริหารมหาวิทยาลัยมีอายุเกิน60ปีจะเป็นผู้บริหารมหาวิทยาลัยไม่ได้ตามแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด

5.3 ทราบแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองของประเทศไทยและของต่างประเทศ

5.4 ทราบแนวทางและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การที่จะศึกษาทฤษฎีหมายปกรองนั้นมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาถึงแนวคิดทฤษฎีของระบบทฤษฎีที่สำคัญๆ ใน โลกนี้ที่ยังคงใช้อยู่ในปัจจุบันซึ่งมีระบบทฤษฎีหลักที่สำคัญและยังใช้อยู่ 2 ระบบ คือ ระบบทฤษฎีชีวิลลอว์ และระบบทฤษฎีคอมมอนลอว์ ระบบทฤษฎีทั้งสองระบบนี้ซึ่งมีความแตกต่างกันจึงมีอิทธิพลให้เกิดแนวความคิดที่จะก่อตั้งทฤษฎีหมายปกรองและศาลปกรองที่แตกต่างกันขึ้นในระบบทฤษฎี ทั้งสองระบบนี้ซึ่งสามารถเห็นได้ชัดเจนจากการที่ประเทศในกลุ่มระบบทฤษฎีชีวิลลอว์ เช่น ประเทศฝรั่งเศส และเยอรมันใช้ระบบศาลคู่ซึ่งมีศาลปกรองแยกออกมาต่างหากจากศาลยุติธรรม แต่ประเทศในกลุ่มระบบทฤษฎีคอมมอนลอว์ เช่น ประเทศอังกฤษ และประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งใช้ระบบศาลเดี่ยว ศาลยุติธรรมจะมีอำนาจพิจารณาพิพากษาทั้งในคดีแพ่ง คดีอาญา และคดีปกรอง ไม่มีการแยกศาลปกรองออกจากศาลยุติธรรม เพื่อความเข้าใจ การศึกษาแนวคิดทฤษฎีของทฤษฎีหมายปกรองเพื่อที่จะนำไปศึกษาวิเคราะห์ในบทที่ 4 ต่อไป

1. ระบบทฤษฎี

ระบบทฤษฎีที่สำคัญที่มีผลต่อทฤษฎีหมายปกรอง มี 2 ระบบ พอจะสรุปได้ดังนี้

1.1 ระบบทฤษฎีชีวิลลอว์

ระบบทฤษฎีชีวิลลอว์มีรากฐานมาจากทฤษฎีหมายปกรองโรมัน ระบบทฤษฎีนี้ให้ความสำคัญแก่ทฤษฎีหมายปกรองลักษณะอักษรมาจึงได้บัญญัติทฤษฎีหมายปกรองขึ้นในรูปของประมวลกฎหมายขึ้นบังคับใช้เพื่อเป็นการวางหลักทฤษฎีที่มีลักษณะทั่วไป และสามารถที่จะนำไปปรับใช้ในกรณีต่างๆ ได้

---

¹ ชาญชัย แสงศักดิ์, ทฤษฎีหมายปกรอง : ความเป็นมา ทฤษฎี และหลักการที่สำคัญ (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2553). หน้า 15-16

ประเทศที่เป็น “แม่แบบ” ของระบบกฎหมายคือ ประเทศฝรั่งเศส และประเทศเยอรมัน²

กฎหมายในระบบซีวิลลอว์เป็นบัญญัติของกฎหมายที่ตราขึ้นจากรัฐสภา ในระบบกฎหมายซีวิลลอว์มุ่งเน้นกฎหมายสารบัญญัติเป็นการนำข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นมาพิจารณาเข้ากับตัวบทกฎหมายในการตีความของศาล

ระบบกฎหมายซีวิลลอว์ มีการแบ่งแยกสาขาของกฎหมายออกเป็นกฎหมายเอกชนและกฎหมายมหาชน

กฎหมายเอกชน

กฎหมายเอกชนใช้บังคับในความสัมพันธ์ระหว่างเอกชนกับเอกชนด้วยกัน ซึ่งเอกชนต่างก็ดูแลผลประโยชน์ของตนเอง กฎหมายเอกชนจึงใช้หลักความเสมอภาคและหลักความยินยอมของแต่ละฝ่ายในการผูกนิติสัมพันธ์

กฎหมายมหาชน

กฎหมายมหาชนใช้บังคับกับความสัมพันธ์ระหว่างเอกชนฝ่ายหนึ่งกับรัฐ หน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งมีฐานะไม่เท่าเทียมกัน เนื่องจากเอกชนจะดูแลรักษาเฉพาะผลประโยชน์ส่วนตัว แต่รัฐหน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ต้องดูแลรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมหรือผลประโยชน์ของสาธารณะชนซึ่งในกรณีที่เอกชนขัดแย้งกับรัฐ หน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ จึงจำเป็นที่จะต้องนำกฎหมายมหาชนมาบังคับ ซึ่งก็คือรัฐมีอำนาจที่จะบังคับเอกชนได้โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากเอกชน และในการพิจารณาคดีนั้น ในเมื่อเอกชนเป็นฝ่ายเสียเปรียบ เพราะพยานหลักฐานต่างๆ นั้นอยู่ในความครอบครองของรัฐและรัฐก็ยังได้เปรียบในด้านบุคลากรและกลไกในการที่จะต่อสู้คดีมากกว่าฝ่ายเอกชน จึงจำเป็นต้องใช้วิธีพิจารณาคดี แบบไต่สวน (Inquisitorial System) ทำให้ศาลมีบทบาทในการแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานต่างๆ ที่จำเป็นต่อการ ตัดสินคดีเพื่อเป็นประโยชน์แก่ความยุติธรรม

ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้น ประเทศที่ใช้ระบบประมวลกฎหมายจึงมีแนวความคิดที่จะมีศาลที่ทำหน้าที่ในการตัดสินข้อพิพาทระหว่างรัฐ หน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกับเอกชน แยกออกต่างหากจากศาลยุติธรรมทั่วไป

² ชาญชัย แสงศักดิ์, คำอธิบายกฎหมายปกครอง (พิมพ์ครั้งที่ 24 กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2559)

1.2 ระบบกฎหมายคอมมอนลอว์

ระบบกฎหมายคอมมอนลอว์เป็นกฎหมายที่ใช้อยู่ในหลายประเทศ โดยเฉพาะในประเทศอังกฤษและประเทศในเครือจักรภพอังกฤษ เป็นกฎหมายที่ไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายตราไว้ แต่เป็นผลเป็นมาจากคำตัดสินของศาลที่ได้ตัดสินชี้ขาดคดีมาอย่างต่อเนื่อง เป็นเวลาศตวรรษ

ต้นแบบของกฎหมายคอมมอนลอว์พัฒนามาจากประวัติศาสตร์ของอังกฤษ ที่เป็นระบบต่อต้านคำพิพากษาของศาลท้องถิ่น ซึ่งตัดสินตามกฎหมายจารีตประเพณี ในการตัดสินของศาลในระบบคอมมอนลอว์ จะใช้เหตุผลในการชี้ขาดคดี อันเป็นที่รู้กันโดยทั่วไปว่า เป็นการใช้หลักศีลธรรมจรรยาในลักษณะนี้เอง จึงไม่มีบทกฎหมายหรือประมวลกฎหมายเขียนไว้ หรืออาจจะไม่มีบทกฎหมายหรือประมวลกฎหมายเขียนไว้ก็ได้ คำพิพากษาของศาลคอมมอนลอว์จึงสามารถใช้ปฏิบัติเป็นกฎหมายได้

ระบบกฎหมายคอมมอนลอว์ ถือเป็นหลักกฎหมายที่ศาลสร้างขึ้น ทำให้คดีที่เกิดขึ้นในภายหลัง ซึ่งมีข้อเท็จจริงเกิดแบบเดียวกัน คำพิพากษาของศาลก็จะยึดหลักเกณฑ์ของคำพิพากษาที่มาก่อน และพัฒนาเกิดเป็นทฤษฎีการตัดสิน โดยยึดหลักกฎหมายตามคำพิพากษา (The Doctrine of Precedent) ผู้พิพากษาในระบบกฎหมายนี้จึงมีบทบาทสำคัญมาก จนกระทั่งเรียก ระบบกฎหมายนี้ว่า “ระบบกฎหมายที่ศาลกำหนดขึ้น” (Judge – made Law)³ ระบบกฎหมายคอมมอนลอว์ พัฒนา มาจากความคิดที่ที่ให้ศาลเป็นผู้สร้างกฎหมาย (Judge made Law) ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใด นับแต่รัฐธรรมนูญ กฎหมายอาญา กฎหมายแพ่ง และกฎหมายพาณิชย์ และกฎหมายต่างๆ นี้ เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั่วประเทศ โดยอาศัยหลักบรรทัดฐานแห่งคดี ซึ่งศาลล่างต้องถือตามศาลสูง และแม้ศาลสูงเองก็ยึดถือแนววินิจฉัยของศาลสูง ในอดีตโดยไม่พยายามพิพากษาเป็นอย่างอื่น หากไม่จำเป็น ระบบดังกล่าวนี้ ทำให้เกิดกฎหมายแห่งชาติ (National Law) ขึ้นซึ่งเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน⁴

³ รัชฎ เจริญจำ. เอกสารการสอนชุดวิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป. สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. หน้า 65-69

⁴ วิษณุ เครื่องงาม เอกสารการสอนชุดวิชากฎหมายมหาชน สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช หน้า 17.

2. แนวความคิดของสำนักกฎหมายต่างๆ

2.1 สำนักความคิดกฎหมายธรรมชาติ (School of Nature Law)

ทฤษฎีหรือปรัชญาของสำนักกฎหมายธรรมชาติมีแนวความคิดในการค้นหาความยุติธรรม ในสังคม สำนักกฎหมายนี้มีบทบาทหรืออิทธิพลทางความคิดของสังคมทางตะวันตกในระดับหนึ่ง แนวความคิดนี้ต่อมาได้มีความพยายามที่จะนำมาเผยแพร่ในประเทศไทย⁵

2.2 สำนักความคิดกฎหมายฝ่ายบ้านเมือง (School of Position Law)

สำนักกฎหมายธรรมชาติได้พัฒนามาจนได้รับการบัญญัติเป็นกฎหมายบ้านเมืองในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งประมวลกฎหมาย ทำให้เกิดแนวคิดที่ว่ากฎหมายบ้านเมืองต้องมีความชัดเจนตามเหตุผลทางการเมืองของการกำเนิดของรัฐชาติ (Nation) สมัยใหม่ที่มีดินแดนและขอบเขตที่แน่นอน และมีการปกครองเหนือดินแดนแน่นอนตายตัว มีการรวมศูนย์การใช้อำนาจอธิปไตยภายในรัฐที่มีขอบเขตและอำนาจปกครองที่แน่นอน นำไปสู่ความจำเป็นที่รัฐจะต้องมีอำนาจเด็ดขาด เพื่อจัดการสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงจึงมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างความชอบธรรมหรือความศักดิ์สิทธิ์เด็ดขาดโดยไม่ต้องพึ่งพาอำนาจศาสนจักร⁶

2.3 สำนักความคิดทางกฎหมายฝ่ายสังคมนิยม (School of Realist Jurisprudence)

สำนักกฎหมายนี้สนใจในความจริงมากกว่าในด้านอุดมการณ์เพราะประเด็นข้อวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับกฎหมายหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใช้กฎหมายทำให้เกิดประสบการณ์สั่งสมกันทำให้บุคคล ผู้ที่เกี่ยวข้องเกิดความสงสัยหรือคับข้องใจกับการหาเหตุผลของกฎหมาย จึงเกิดแนวคิดที่พยายามอธิบายหรือหาคำตอบที่มุ่งแยกแยะหาเหตุผลต่างๆ ว่าเหตุใดกฎหมายจึงบัญญัติเช่นนั้น หรือไมศาลจึงตัดสินเช่นนั้น โดยไม่ได้นำวิธีการในวิชาอื่นๆ มาใช้อธิบายด้วย

ปรัชญากฎหมายสังคมนิยม แบ่งเป็น 2 กลุ่ม⁷ คือ

1. สังคมนิยมทางกฎหมายแบบอเมริกัน (American Legal Realists) แนวคิดของกลุ่มนี้ อาทิ โอลิเวอร์ เวนเดลล์ โฮลมส์ (Oliver Wendell Holmes) จอห์น ชิปแมน เกรย์ (John Chipman Gray) คาร์ล ลูเวลลิน (Karl Llewellyn) หรือ เยโรม แฟรงค์ (Jerome Frank) ได้พยายามมองกฎหมายในแง่ที่เป็นจริง โดยเน้นความไม่แน่นอนของกฎหมาย และชี้ให้เห็นบุคลิกลักษณะประจำตัวผู้พิพากษาที่มีความสำคัญต่อกฎหมายอย่างไร สำนักนี้ให้คำจำกัดความ

⁵ จริฎ โฆษณานันท์ เอกสารการสอนวิชา LA254 นิติปรัชญา กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีนาคม 2543 หน้า 1

⁶ ปรีดี เกษมทรัพย์. นิติปรัชญา. หน้า 39.

⁷ วิญญู เครื่องงาม และศรีราชา เจริญพานิช. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป เล่ม 1. หน้า 144-145.

ของกฎหมายในแง่ของการกระทำของผู้ตัดสินคดีโดยถือว่ากฎหมายคือสิ่งที่ศาลทำ ไม่ใช่สิ่งที่ศาลพูด จนกว่าศาลจะตัดสิน ไม่มีใครบอกได้ว่ากฎหมายเกี่ยวกับคดีนั้นมีอยู่อย่างไร แน่แน่นอน หมายความว่าศาลจะตัดสิน ไม่มีใครบอกได้ว่ากฎหมายเกี่ยวกับคดีนั้นมีอยู่อย่างไร แน่แน่นอน หมายความว่าศาลจะตัดสินอย่างไร ความคิดในทางกฎหมาย ฝ่ายสังคมนิยมมุ่งเน้นหาคำตอบ โดยใช้วิธีการในการแสวงหาคำตอบจากการใช้กฎหมายและหาความหมายของกฎหมายจากความรู้ ความคิด และภูมิหลังของผู้พิพากษาเป็นตัวกำหนดซึ่งกลุ่มนี้ เห็นว่าบรรดาผู้พิพากษาควรใช้มโนธรรมสำนึกของตนให้มากที่สุด และมองย้อนเพื่อตรวจสอบมูลเหตุจูงใจของตนเกี่ยวกับคดีนั้นอย่างน้อยต้องเข้าใจแจ่มแจ้งว่าจุดมุ่งหมายแห่งการว่าคดี คือ ความยุติธรรมที่ไม่ใช่ข้อยุติอันถูกกำหนดโดยความยุติธรรมตามกฎหมาย⁸

2. สังคมนิยมทางกฎหมายกลุ่มสแกนดิเนเวียน (Scandinavian Legal Realists)

กลุ่มนี้ไม่เชื่อว่ากฎหมายมีอะไรเกี่ยวข้องกับความยุติธรรมหรือความดีความชั่ว ความคิดในกลุ่มนี้เริ่มก่อตัวจากงานของ เอเซล แฮกเกอร์สตรอม (Axel Hagerstrom) ชาวสวีเดนซึ่งเชื่อว่าการกฎหมายมีรากฐานอยู่บนความเชื่อในสิ่งศักดิ์สิทธิ์ แต่เมื่อกฎหมายพัฒนาขึ้นความเชื่อในสิ่งศักดิ์สิทธิ์ก็เสื่อมหายไป และนักกฎหมายอีกคนคือ คาร์ล โอลิฟโครนา (Karl Olivecrona) ชาวสวีเดน ก็ไม่เห็นด้วยกับแนวความคิดที่ว่ากฎหมายมีความสมบูรณ์ต่อเมื่อสอดคล้องกับกฎหมายของพระเจ้าหรือเพราะกฎหมายอยู่บนรากฐานของเหตุผล แต่เห็นว่ากฎหมายมีความสมบูรณ์อยู่ในตัวเอง ความสมบูรณ์มิได้มาจากความยินยอมของประชาชน หรือเจตนารมณ์ของรัฐหรือมหาชน และไม่เชื่อว่าประชาชนปฏิบัติตามกฎหมาย เพราะกฎหมายมีโทษทัณฑ์สำหรับบังคับผู้ฝ่าฝืน ประชาชนปฏิบัติตามกฎหมายก็เพราะต่างมีความสำนึกในจิตใจว่า ตนมีความผูกพันจะต้องปฏิบัติตาม ความผูกพันอันนี้เป็นผลทางจิตวิทยา เนื่องจากกฎหมายบัญญัติในรูปของคำสั่งหรือคำสั่ง และเนื่องจากกฎหมายบัญญัติขึ้นโดยสถาบัน โดยวิธีการและแบบแผนอันเป็นที่ยอมรับกันในสังคมนั้น ความรู้สึกผูกพันที่เกี่ยวเนื่องอยู่กับสถาบันซึ่งเกี่ยวข้องกับกฎหมาย เกิดขึ้นโดยเหตุที่สถาบันมีอยู่แต่โบราณ เป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป หรืออาจเกิดขึ้นจากเหตุที่สถาบันมีกำลังประชาชนสนับสนุนอยู่เบื้องหลัง⁹

⁸ จรัญ โฆษณานันท์. นิติปรัชญา. หน้า 296-299

⁹ คมสัน โพธิ์คง. เอกสารการสอนชุดวิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป. สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช หน้า 21.

3. ลำดับความสำคัญตามศักดิ์ของกฎหมาย (hierarchy of Law)

เรียงตามลำดับดังนี้

3.1 รัฐธรรมนูญ

เมื่อพิจารณาถึงเนื้อหาและสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญจะพบว่า รัฐธรรมนูญถือเป็นกฎหมายที่กำหนดกฎเกณฑ์การจัดระเบียบการใช้อำนาจขององค์กรของรัฐ ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรของรัฐเหล่านั้น ตลอดจนข้อจำกัดการใช้อำนาจขององค์กรของรัฐเหล่านั้น ดังนั้น เพื่อให้กฎเกณฑ์ต่างๆ เหล่านี้ยังคงอยู่ได้จึงต้องมีการยอมรับสถานะของรัฐธรรมนูญดังกล่าว ให้มีความเป็นกฎหมายสูงสุดไว้

3.2 พระราชบัญญัติและประมวลกฎหมาย

การออกกฎหมายนี้ออกโดยผ่านกระบวนการนิติบัญญัติตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ โดยความเห็นชอบของรัฐสภา ซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชน และพระมหากษัตริย์ลงพระปรมาภิไธยใช้บังคับเป็นกฎหมาย การออกกฎหมายโดยทั่วไป โดยปกติจะออกในรูปพระราชบัญญัติเสมอ แต่ถ้ากฎหมายฉบับใดมีลักษณะครอบคลุมเรื่องที่เกี่ยวข้องกันหลายเรื่องก็จะออกในรูปประมวลกฎหมาย เช่น ประมวลกฎหมายอาญา เป็นต้น แต่เมื่อประมวลกฎหมายร่างเสร็จเรียบร้อยแล้วจะต้องมีพระราชบัญญัติ ให้ใช้ประมวลกฎหมายนั้นอีกที

3.3 พระราชกำหนด

เป็นกฎหมายที่พระมหากษัตริย์ทรงตราขึ้น โดยอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญ และทรงตราขึ้นตามคำแนะนำของคณะรัฐมนตรีเฉพาะในกรณีที่มีเหตุพิเศษ เช่น มีความจำเป็นเร่งด่วน ในการที่จะรักษาความปลอดภัย หรือรักษาผลประโยชน์ของประเทศ ไม่อาจรอฝ่ายนิติบัญญัติออกกฎหมายตามปกติได้ทันการณ์ พระราชกำหนดมีศักดิ์เทียบเท่ากับพระราชบัญญัติ แต่เมื่อตราขึ้นจะต้องเสนอต่อรัฐสภาภายในระยะเวลาอันสั้น ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ ถ้ารัฐสภาอนุมัติพระราชกำหนดก็กลายเป็นกฎหมายเสมือนพระราชบัญญัติ แต่ถ้ารัฐสภาไม่อนุมัติ พระราชกำหนดนั้นก็สิ้นผลบังคับการต่างๆ ที่เป็นไปหรือดำเนินไประหว่างที่มีพระราชกำหนด ก็ไม่ถูกกระทบกระเทือนเพราะเหตุที่พระราชกำหนดตกไป

3.4 ประกาศพระราชโองการให้ใช้บังคับเช่นพระราชบัญญัติ

ประกาศพระบรมราชโองการ มีลักษณะคล้ายพระราชกำหนด รัฐธรรมนูญบางฉบับจะมีบทบัญญัติให้คณะรัฐมนตรีนำความขึ้นกราบบังคมทูลต่อพระมหากษัตริย์ เพื่อให้พระองค์ทรงใช้อำนาจโดยประกาศพระบรมราชโองการให้ใช้บังคับดังเช่นพระราชบัญญัติ จึงทำให้ประกาศพระบรมราชโองการฯ มีศักดิ์เท่าพระราชบัญญัติ เช่นเดียวกับพระราชกำหนด แต่ประกาศ

พระบรมราชโองการฯ ไม่เป็นกฎหมายที่ใช้ชั่วคราว ดังเช่นพระราชกำหนดที่จะต้องรีบให้รัฐสภาอนุมัติโดยด่วน ประกาศพระบรมราชโองการฯ จึงเป็นกฎหมายถาวร จนกว่าจะมีการยกเลิกโดยพระราชบัญญัติหรือกฎหมายอื่น

3.5 พระราชกฤษฎีกา

พระราชกฤษฎีกาคือกฎหมายที่พระมหากษัตริย์ตราขึ้น โดยคำแนะนำของคณะรัฐมนตรีเป็นกฎหมายที่ฝ่ายบริหารออกโดยอาศัยอำนาจของกฎหมาย พระราชกฤษฎีกามีศักดิ์ต่ำกว่าพระราชบัญญัติ พระราชกำหนด และประกาศพระบรมราชโองการฯ และจะขัดกับกฎหมายที่มีศักดิ์สูงกว่าไม่ได้ พระราชกฤษฎีกาโดยปกติแล้วจะเป็นกฎหมายที่กำหนดรายละเอียดสืบเนื่องจากความในพระราชบัญญัติหรือพระราชกำหนด จึงเป็นการประหยัดเวลาที่รัฐสภาไม่ต้องพิจารณาในรายละเอียด คงพิจารณาแต่เพียงหลักการและนโยบายที่จะต้องบัญญัติในกฎหมายหลัก แล้วจึงให้อำนาจออกพระราชกฤษฎีกาภายหลังจึงเป็นการสะดวกที่ฝ่ายบริหารจะกำหนดรายละเอียดในทางปฏิบัติและยังแก้ไขเปลี่ยนแปลงง่าย เพราะฝ่ายบริหารสามารถแก้ไขได้โดยไม่ต้องผ่านขั้นตอนนิติบัญญัติ

3.6 กฎกระทรวง

กฎกระทรวงคือกฎหมายที่รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ หรือพระราชกำหนดเป็นผู้ออกโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายหลักในเรื่องนั้นๆ ปกติกฎหมายหลักจะระบุให้อำนาจในการออกกฎกระทรวงในแต่ละกรณีไว้ กฎกระทรวงเป็นกฎหมายที่ออกโดยฝ่ายบริหาร เช่นเดียวกับพระราชกฤษฎีกา แต่แตกต่างกับพระราชกฤษฎีกาคือ ถ้าเป็นเรื่องสำคัญมากก็จะออกเป็นพระราชกฤษฎีกา ถ้าสำคัญรองลงมาก็ออกเป็นกฎกระทรวง เนื่องจากกฎกระทรวงเป็นกฎหมายที่ออกตามกฎหมายแม่บทจึงไม่อาจจะขัดกับกฎหมายที่เป็นแม่บท และกฎหมายอื่นๆ ที่มีศักดิ์สูงกว่าได้นอกจากกฎกระทรวง หากจะกำหนดกฎเกณฑ์ในทางปฏิบัติ ก็อาจจะออกระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ เพื่อความสะดวกในการบริหารงาน

3.7 ประกาศกระทรวง

ประกาศกระทรวงเป็นกฎหมายลำดับรองของฝ่ายปกครองซึ่งรัฐมนตรีเจ้าของกระทรวงเป็นผู้ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติฉบับใดฉบับหนึ่ง เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ การออกประกาศกระทรวงรัฐมนตรีเจ้ากระทรวงมีอำนาจออกเองได้โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี¹⁰

¹⁰ สงขลา วิชัยชัทตะ เอกสารการสอนชุดวิชากฎหมายรัฐธรรมนูญและสถาบันการเมืองชั้นสูง หน่วยที่ 1 เรื่อง ปรัชญาทฤษฎีพื้นฐานเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2554 หน้า 14

4. ศาลปกครอง

ศาลปกครองได้มีการจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 ตามที่รัฐธรรมนูญ พ.ศ.2540 ได้มีการออกพระราชบัญญัติให้จัดตั้งขึ้น ศาลปกครองจึงเข้ามาทำหน้าที่ตัดสินข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐเป็นอำนาจหน้าที่ของศาลปกครอง การตัดสินคดีข้อพิพาทระหว่างเอกชนกับรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐ เป็นอำนาจหน้าที่ของศาลยุติธรรม ซึ่งในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีนั้น อัยการจะทำหน้าที่แทนรัฐ หน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่รัฐ ในการแก้ต่าง ซึ่งในความขัดแย้งระหว่างเอกชนกับรัฐ หน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่รัฐ มีลักษณะพิเศษแตกต่างกับคดีทั่วไปที่ดำเนินการในศาลยุติธรรม คือมีลักษณะทางปกครอง กรณีพิพาทควรต้องได้รับการพิจารณา โดยผู้มีความรู้และประสบการณ์ทางการบริหารและการปกครอง กระบวนการพิจารณาเรื่องนี้มีลักษณะในทางแก้ไขความผิดพลาดในทางบริหารซึ่งต้องดำเนินการโดยประหยัด สะดวก รวดเร็ว และเป็นธรรมโดยยึดหลักกฎหมายมหาชน และประโยชน์ของสาธารณชน จึงไม่อาจดำเนินการในศาลยุติธรรมได้ แต่ในความเชื่อของบางประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา และอังกฤษ มีความเชื่อ การจัดตั้งองค์กรตุลาการร่วมไว้ เป็นสถาบันเดียว จะทำให้การรักษาความยุติธรรมมีประสิทธิภาพและเป็นมาตรฐานมากกว่า ส่วนประเทศที่เห็นว่าการจัดตั้งองค์กรตุลาการหลายสถาบันตามลักษณะของความสำคัญด้านบริหาร ทำให้การรักษาความเป็นธรรมมีประสิทธิภาพสูงกว่าประเทศที่เห็นไปในแนวนี้อย่างเช่น ฝรั่งเศส เยอรมัน และอิตาลี

ศาลปกครองจึงเป็นสถาบันที่ถูกตั้งขึ้นตามแนวความคิดของฝ่ายหลัง โดยให้มีหน้าที่ในการควบคุมฝ่ายปกครองในการปฏิบัติหน้าที่ในการวินิจฉัยกรณีพิพาทที่ต้องคำนึงถึงสิทธิและประโยชน์ของประชาชนส่วนรวม¹¹

4.1 การดำเนินกระบวนการวิธีพิจารณาของศาลปกครองในกลุ่มประเทศที่ใช้กฎหมายระบบ Civil Law

4.1.1 การดำเนินกระบวนการวิธีพิจารณาของศาลปกครองฝรั่งเศส

(1) ผู้พิพากษาศาลปกครองไม่เพียงแต่จะควบคุมกระบวนการพิจารณาและจดจำคำให้การที่คู่ความและทนายความของคู่ความผู้พิพากษาศาลปกครอง ยังเป็นผู้ดำเนินการสอบสวนคดีเองด้วย

¹¹ อูสาห์ โทมลปานิก. เอกสารประกอบชุดวิชากฎหมายมหาชน. สาขานิติศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. หน้า 920 – 921.

(2) การดำเนินกระบวนการวิธีพิจารณาทำเป็นลายลักษณ์อักษรเป็นสำคัญ คู่ความแต่ละฝ่ายต่างยื่นคำแถลงต่อศาลเป็นหนังสือ คำแถลงด้วยวาจาเป็นเพียงส่วนประกอบเพื่ออธิบาย หรือเสนอต่อศาลเท่านั้น

(3) การพิจารณาบางส่วนเป็นการลับ แต่ก็ไม่มีผลแตกต่างจากการพิจารณาโดยเปิดเผยเพราะว่าผู้ที่สนใจไปนั่งฟังการพิจารณาก็มีแต่ผู้ที่เกี่ยวข้องเท่านั้น แต่คู่ความก็อาจร้องขอต่อศาลให้ดำเนินการพิจารณาโดยเปิดเผยก็ได้

(4) การส่งเอกสารต่างๆ เกี่ยวแก่คดีให้คู่ความเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองจึงเป็นวิธีที่สะดวก และประหยัดกว่าส่งโดยเจ้าพนักงานเดินหมาย¹²

1) การดำเนินกระบวนการวิธีพิจารณาในศาลปกครองสูงสุดฝรั่งเศส ต้องยื่นคำร้องต่อศาลปกครองสูงสุดตามแบบที่กำหนดภายใน 2 เดือน (ถ้าไม่มีกฎหมายกำหนดเป็นอย่างอื่น) นับแต่ทราบคำสั่งหรือคำวินิจฉัยอันเป็นมูลให้เกิดคดี หลังจากนั้นศาลจะทำการไต่สวนมูลฟ้องส่งสำเนาคำฟ้องให้แก่องค์กรฝ่ายปกครองที่เกี่ยวข้องและต้องทำคำให้การแก้ฟ้องภายในเวลาที่กำหนด ถ้าไม่ยื่นภายในเวลาที่กำหนดศาลมีอำนาจดำเนินการพิจารณารต่อไปมีการตั้งเจ้าหน้าที่ศาลให้เป็นผู้รายงานคดี เรียกว่า Rapporteur และตุลาการผู้แถลงคดีคนหนึ่ง (Commissaire du gouvernement) ซึ่งมักจะเป็นนักนิติศาสตร์ที่มีความรู้ความชำนาญ แถลงด้วยวาจาเพื่อเปิดคดีมีหน้าที่พิจารณาสำนวนความแล้วเสนอศาลเพื่อจะชี้ให้ศาลเห็นว่าจะควรชี้ขาดไปในทางใด

เมื่อศาลพิจารณาคดีแล้วเสร็จจึงมีคำพิพากษา ผลของคำพิพากษาของศาลมีผลบังคับเช่นเดียวกับศาลยุติธรรมแต่อาจขอให้พิจารณาคดีใหม่ได้ 3 กรณี คือ

(1) คู่ความฝ่ายที่แพ้คดีอาจขอให้ศาลพิจารณาคดีใหม่ภายใน 3 เดือน นับแต่วันที่ได้รับคำพิพากษา

(2) บุคคลภายนอกคัดค้าน

(3) ขอให้พิจารณาคดีใหม่ได้ เมื่อคำพิพากษาที่ตัดสินไปนั้นยึดถือหลักฐานทางเอกสารที่ไม่ถูกต้อง หรือปลอมแปลงหรือฝ่ายแพ้คดีเพราะไม่สามารถแสดงเอกสารที่อยู่ในความครอบครองของคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งได้ หากเป็นกรณีนอกเหนือจากกรณีดังกล่าวข้างต้นถือเป็นที่สุดอุทธรณ์ไม่ได้

2) ศาลระงับการขัดกัน ในคดี (Tribunal des Conflits) เมื่อมีปัญหาเรื่องเขตอำนาจศาลเกิดขึ้น เช่น คดีนี้ควรจะให้ศาลใดเป็นผู้พิจารณาคดี ประเทศฝรั่งเศสจึงจัดตั้งศาลพิเศษมาศาลหนึ่ง เรียกว่า ศาลระงับการขัดกันทางคดี (Tribunal des Conflits)

¹² อรรถพร สุวัจนเดชา, “ปัญหาการจัดตั้งศาลปกครองในประเทศไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีโครงสร้างและอุปสรรค”, (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525), หน้า 84.

กรณีที่มีปัญหาว่าคดีอยู่ในศาลปกครองหรือศาลยุติธรรมได้มีกฎหมายบัญญัติไว้ซึ่งอาจทำได้ 2 วิธี คือ

(1) กฎหมายระบุเจาะจงไว้ว่าคดีใดบ้างอยู่ในอำนาจของศาลปกครองเป็นการระบุไว้โดยชัดแจ้ง

(2) กฎหมายบัญญัติหลักการไว้กว้างๆ เกี่ยวกับการแบ่งเขตอำนาจระหว่างศาลปกครองและศาลยุติธรรม จึงอาจเกิดปัญหาขัดกันในการตีความได้

จึงเกิดแนวความคิดในการแก้ไขปัญหาคือข้อขัดแย้งในเรื่องอำนาจของศาลในการพิจารณาคดีระหว่างศาลปกครองและศาลยุติธรรมขึ้นคือ

แนวความคิดที่ 1 มอบให้องค์กรที่ 3 ซึ่งไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับทั้งสองฝ่ายเป็นผู้พิจารณาชี้ขาด แต่ก็มีปัญหาว่าจะทำอย่างไรให้องค์กรที่ 3 มีความเป็นกลาง ไม่กระทบต่อองค์กรทั้งสองฝ่าย ทางออกที่ใช้กันมากคือ ตั้งคณะตุลาการขึ้น ซึ่งมีลักษณะคล้ายอนุญาโตตุลาการ

แนวความคิดที่ 2 ตั้งศาลพิเศษขึ้น เพื่อให้มีอำนาจเฉพาะในการชี้ขาดเมื่อมีข้อขัดแย้งเกิดขึ้นในเรื่องอำนาจศาล

แนวความคิดที่ 3 มอบให้ฝ่ายนิติบัญญัติเป็นผู้ชี้ขาดในเรื่องอำนาจศาล แต่ก็ไม่สามารถผลันักสาเหตุจากฝ่ายนิติบัญญัติเป็นองค์กรทางการเมือง ย่อมไม่มีสมรรถภาพเพียงพอที่จะวินิจฉัยปัญหากฎหมายสำคัญ ๆ ได้ถูกต้อง¹³

ประเทศฝรั่งเศส ยึดแนวความคิดที่ 1 และ 2 กล่าวคือ มีการตั้งศาลพิเศษขึ้นมาชี้ขาด มีลักษณะเป็นอนุญาโตตุลาการ เรียกว่า “ศาลระงับการขัดกันในทางคดี” (Tribunal des Conflits)

ศาลระงับการขัดกันในทางคดี มีอำนาจพิพากษาคดีที่เกิดขึ้นจากการขัดกันของคำพิพากษาศาลปกครอง และศาลยุติธรรมในเรื่องต่อไปนี้

- (1) การขัดกันเกี่ยวกับอำนาจพิพากษาคดี (ศาลจะบอกว่าใครมีอำนาจ)
- (2) การขัดกันในการวินิจฉัยมูลคดี (ศาลจะเข้าไปวินิจฉัยมูลคดีเสียเอง)

คำพิพากษาของศาลระงับการขัดกันในทางคดีเป็นคำพิพากษาถึงที่สุด

ระบบศาลปกครองของฝรั่งเศส มีลักษณะเฉพาะ 2 ประการคือ

(1) กฎหมายปกครองฝรั่งเศส เป็นกฎหมายสาขาหนึ่งที่มีความเป็นอิสระในตัว (อันเนื่องมาจากการสร้างหลักเกณฑ์โดยคำพิพากษาของศาลปกครองในอดีต)

¹³ ประยูร กาญจนดุล, คำบรรยายกฎหมายปกครองเปรียบเทียบ (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรมหาวิทยาลัย, 2543) หน้า 23-24

(2) องค์กรปกครอง อยู่ภายใต้การควบคุมของศาลปกครอง ซึ่งเป็นศาล
ชำนาญการพิเศษ และเป็นอิสระจากศาลยุติธรรม¹⁴

4.1.2 การดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลปกครองเยอรมัน วิธีพิจารณาคดี
ในศาลปกครองของประเทศเยอรมันได้กำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ก่อนที่จะมีการร้องเรียน
ต่อศาลปกครอง ผู้ที่จะมาร้องจะต้องดำเนินการตามวิธีพิจารณาในระดับฝ่ายบริหารก่อน คือ ต้องไป
ยื่นเรื่องราวต่อคณะกรรมการรับพิจารณาเรื่องประจำห้องที่ ซึ่งคณะกรรมการประจำห้องที่ประกอบ
ไปด้วยผู้ที่ได้รับแต่งตั้งจากข้าราชการ นักกฎหมาย และผู้ทรงคุณวุฒิ หน้าที่ของคณะกรรมการ
ได้แก่ การหาข้อเท็จจริงและเปิดโอกาสให้แก่ฝ่ายราชการผู้ที่จะร้องเรียน ติดต่อโดยตรงเป็นการ
ภายในก่อนเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาก่อนที่เรื่องจะเป็นคดีขึ้นสู่ศาล แต่ถ้าคณะกรรมการดังกล่าว
ไม่สามารถหาทางแก้ไขได้แล้ว บุคคลนั้นถึงจะมีสิทธิมาร้องเรียนต่อศาลปกครอง

การพิจารณาคดีแยกเป็นสองอย่างคือ การร้องขอให้เพิกถอนคำสั่งรวมทั้ง
การร้องขอให้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง

คดีที่จะพิจารณาในศาลปกครอง ต้องเริ่มศาลปกครองชั้นต้นแห่งมลรัฐก่อน
เสมอแม้ว่ารัฐบาลกลางจะมาเป็นคู่ความด้วย เว้นแต่คดีที่ข้าราชการของรัฐบาลกลางทุจริตต่อหน้าที่

ศาลสูงสุดคดีปกครองของมลรัฐ มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่อุทธรณ์
มาจากคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นในปัญหาข้อกฎหมาย ศาลปกครองสูงสุดของสหพันธรัฐ
มีอำนาจพิจารณาคำพิพากษาของศาลสูงสุดคดีปกครองของมลรัฐ ศาลปกครองสูงสุด
ของสหพันธรัฐ เป็นศาลชั้นต้น และศาลสูงสุดในกรณีพิพาทบางอย่างที่เป็นอำนาจของศาลปกครอง
สูงสุดของสหพันธรัฐโดยเฉพาะ

คำฟ้องต้องยื่นเป็นหนังสือต่อศาล โดยมีเหตุผลพอสมควร ถ้าคำฟ้องไม่ชอบ
ด้วยกฎหมาย หรือไม่มีเหตุผลอันจะอ้างได้โดยชัดแจ้ง ศาลปกครองมีสิทธิที่จะไม่รับฟ้อง โดยแจ้ง
เหตุผลให้ผู้ฟ้องทราบ

วิธีดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลเป็นไปตามหลักการสอบสวน
ข้อเท็จจริง โดยที่ศาลจะเป็นผู้ที่สอบสวนเอง (ในขอบเขตคำฟ้องของโจทก์) เมื่อสอบสวนเสร็จแล้ว
ก็จะมีคำพิพากษา ถ้าการใช้อำนาจปกครองนั้นไม่ชอบด้วยกฎหมายและเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องได้รับความ
เสียหาย ศาลจะเพิกถอนการใช้อำนาจนั้นการอุทธรณ์คำพิพากษาต่อศาลสูงสุดคดีปกครอง
ของมลรัฐจะต้องกระทำภายใน 1 เดือน นับแต่วันได้รับแจ้งคำพิพากษา การฎีกาคำพิพากษาศาล
สูงสุดคดีปกครองต่อศาลปกครองของสหพันธรัฐ จะกระทำได้อีกเมื่อศาลสูงสุดคดีปกครองของมล

¹⁴ อิสระ นิติทัศน์ประกาศ, ระบบศาลปกครองฝรั่งเศส, “ในบทความและวิเคราะห์ข้อขัดแย้งที่อภิปราย
ในสถานิตบัญญัติ (กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์, 2517), หน้า 80

รัฐอนุญาต หากไม่ได้รับอนุญาต โจทก์หรือจำเลยมีสิทธิร้องขอให้ศาลปกครองแห่งสหพันธรัฐ มีมติว่าจะรับพิจารณาคดีนั้นหรือไม่¹⁵

4.2 การดำเนินกระบวนการวิธีพิจารณาของศาลปกครองในกลุ่มประเทศ Common Law

4.2.1 การดำเนินกระบวนการวิธีพิจารณาของศาลปกครองของประเทศอังกฤษ

The Parliamentary Commissioner of Administration (P.C.A) จะเป็นองค์กรที่ตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำทางปกครองของฝ่ายปกครอง ในการพิจารณาวินิจฉัยข้อเรียกร้อง P.C.A. จะคำนึงถึงหลักการปกครองที่ดี และก้าวล่วงไปวางหลักในการปกครองซึ่งแตกต่างจากวิธีการตรวจสอบทบทวนการกระทำของฝ่ายปกครองโดยศาลสูง ซึ่งศาลจะไม่ก้าวล่วงเข้าไปในเรื่องการปกครองศาลสูง (High Court) ถือว่าศาลมีหน้าที่ดูแลให้ฝ่ายปกครองปฏิบัติตามกฎหมายเท่านั้น ศาลไม่มีหน้าที่ ทำการปกครองหรือวินิจฉัยสั่งการเอง การตรวจสอบทบทวนการกระทำของฝ่ายปกครองศาลดูเพียงว่าการกระทำของฝ่ายปกครอง หรือการวินิจฉัยสั่งการของฝ่ายปกครอง นอกเหนืออำนาจที่กฎหมายให้ไว้หรือไม่

การตรวจสอบและทบทวนการกระทำของฝ่ายปกครองโดย P.C.A ศาลสูงอังกฤษพยายามอย่างยิ่งที่จะไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวในเรื่องการปกครอง เพียงแต่จะดูแลให้ฝ่ายปกครองพิจารณาวินิจฉัยสั่งการ โดยเป็นธรรม และเคารพต่อหลักความเป็นธรรมตามธรรมชาติ เนื่องจากศาลสูงของอังกฤษมีบทบาทเพียงเท่านี้ ลักษณะกฎหมายปกครองของอังกฤษจึงมีเนื้อหาสาระเพียงเท่าที่เกี่ยวเนื่องกับการตรวจสอบทบทวนการกระทำของฝ่ายปกครอง และการควบคุม P.C.A.

P.C.A. เป็นวิวัฒนาการอีกรูปแบบหนึ่งในการควบคุมการกระทำทางปกครองที่อังกฤษ เริ่มมีการยอมรับ เนื่องจากมีความจำเป็นในภาวะสังคมปัจจุบัน การพิจารณาคดีของตุลาการฝ่ายบริหาร ก็ยังอยู่ภายใต้การตรวจสอบควบคุมของศาลสูง ซึ่งเป็นศาลยุติธรรมอยู่แต่ในทางปฏิบัติ ศาลสูงมักจะไม่เข้ามายุ่งเกี่ยวมากนัก เนื่องจากเกรงว่าจะเป็นการแทรกแซงกิจการของฝ่ายบริหาร ทำให้ตุลาการฝ่ายบริหารสามารถพิจารณาคดีได้อิสระพอสมควร ข้อดีของการมีตุลาการฝ่ายบริหารคือความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่อง ความไม่สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย ความรวดเร็ว ความคล่องตัว และความไม่มีแบบพิธีมากเกินไป แต่ก็มีข้อเสียคือ ในกรณีที่ขาดการโฆษณาให้ประชาชนทราบ ทำให้ประชาชนรู้สึกว่าได้ไม่ได้รับความเป็นธรรม การย่อหย่อนในการสอบสวนข้อเท็จจริง ซึ่งเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นเสมอ เนื่องจากตุลาการฝ่ายบริหารมักจะรับฟังคำให้การ

¹⁵ อรรถพร สุวัจนเดชา, “ปัญหาการจัดตั้งศาลปกครองในประเทศไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีโครงสร้างและอุปสรรค, “(วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525), หน้า 123-126)

เป็นหนังสือที่ไม่มีคำสาบานรับรองและไม่ต้องถูกชักค้ำ และวิธีพิจารณาคดีของตุลาการฝ่ายบริหารก็ยังไม่เป็นระเบียบเดียวกัน¹⁶

4.2.2 การดำเนินกระบวนการวิธีพิจารณาของศาลปกครองประเทศสหรัฐอเมริกา

สหรัฐอเมริกาได้รับหลักการแห่ง Common Law ของอังกฤษไปใช้และถือหลักการสำคัญทำนองเดียวกับอังกฤษ ศาลยุติธรรมจะพิจารณาคดีรวมกันไม่ว่าจะเป็นคดีปกครองหรือคดีอื่นใดแต่ก็แตกต่างกันในหลักการสำคัญบางประการ เนื่องจากประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศอังกฤษวางระเบียบการปกครองประเทศไว้แตกต่างกัน

ในประเทศสหรัฐอเมริกา เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองอาจถูกฟ้องร้องต่อศาลยุติธรรมเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ราชการ เมื่อกระทำละเมิดต่อเอกชนและมีสิทธิฟ้องรัฐบาลได้ด้วยทั้งในคดีละเมิดและคดีเกี่ยวกับสัญญา และวิธีการที่จะให้ศาลยุติธรรมออกคำสั่ง หมายบังคับเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองก็มีอยู่เช่นเดียวกับประเทศอังกฤษ

ประเทศสหรัฐอเมริกาไม่มีกษัตริย์ปกครอง เหมือนของประเทศอังกฤษ จึงไม่อาจอ้างหลักที่ว่า “พระมหากษัตริย์ไม่อาจทรงกระทำผิด” มาเพื่อปฏิเสธความรับผิดชอบของรัฐหรือของส่วนราชการได้ ในประเทศสหรัฐอเมริกาคดีละเมิดหรือคดีเกี่ยวกับสัญญามีขอบเขตกว้างกว่าในประเทศอังกฤษสมัยก่อน ค.ศ. 1948 เนื่องจากหลักกฎหมายรัฐธรรมนูญของประเทศสหรัฐอเมริกาเอง ซึ่งถือว่ารัฐต้องรับผิดชอบ ทั้งกรณีของสัญญาและกรณีของการละเมิดด้วย

ตามหลักกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา เอกชนฟ้องร้องต่อศาลยุติธรรมไม่ได้ แม้ว่าฝ่ายบริหารจะให้ความยินยอมเนื่องจากหลักที่ว่าฝ่ายนิติบัญญัติหรือก็คือรัฐสภาเท่านั้นที่มีอำนาจอนุมัติการจ่ายเงินของรัฐ ฝ่ายบริหารหรือประธานาธิบดีแต่ฝ่ายเดียวไม่มีอำนาจเช่นนั้น และตามหลักการแบ่งแยกอำนาจการใช้อำนาจของประเทศสหรัฐอเมริกา คือระบบแยกอำนาจออกจากกันเป็นส่วนๆ ซึ่งหากประธานาธิบดีให้ความยินยอมแก่เอกชนให้ฟ้องร้องรัฐต่อศาลยุติธรรมได้ ก็เป็นเพียงการใช้อำนาจเพียงส่วนเดียวของรัฐ มิใช่เป็นการให้ความยินยอมของอำนาจรัฐส่วนรวม และถึงแม้ศาลยุติธรรมจะตัดสินให้รัฐชดใช้ค่าเสียหาย แต่ว่าการอนุมัติเงินอยู่ที่ฝ่ายนิติบัญญัติ การที่เอกชนฟ้องร้องให้รัฐรับผิดชอบในทางการเงินในสัญญาที่ละเมิด จึงกำหนดวิธีการให้เอกชนยื่นคำร้องต่อฝ่ายนิติบัญญัติเมื่อฝ่ายนิติบัญญัติได้รับคำร้องและพิจารณาแล้วเห็นว่ารัฐต้องรับผิดชอบ ก็จะอนุมัติให้จ่ายเงินเป็นค่าสินไหมทดแทน

เมื่อมีการจัดตั้งศาลพิจารณาคดีพิเศษเรียกว่า (Court of Claims) ขึ้น และได้โอนให้ไปขึ้นอยู่กับศาลยุติธรรม ปัญหาต่างๆ ก็หมดไป เพราะประชาชนสามารถยื่นคำร้องต่อศาลยุติธรรมได้

¹⁶ อรรถพร สุวัจนเดชา, เรื่องเดียวกัน, หน้า 104-105

ศาลสิทธิเรียกร้องมีกระบวนการพิจารณาคดี คือ จะกำหนดกรรมการในศาลดังกล่าวคนหนึ่งไปนั่งพิจารณาคดีตามเมืองต่างๆ เพื่อความสะดวก และมีอำนาจในการสืบพยานหลักฐานแห่งคดีได้ เหมือนศาลชั้นต้นของสหรัฐ เมื่อพิจารณาเสร็จ กรรมการจะรวบรวมถ้อยคำสำนวนสรุป ข้อเท็จจริงที่ได้ปัญหาข้อกฎหมาย ข้อวินิจฉัย แล้วเสนอความคิดเห็นต่อผู้พิพากษาประจำศาล ผู้พิพากษาที่จะพิจารณาความเห็นและทำคำพิพากษาต้องมีองค์คณะผู้พิพากษาตามกฎหมาย 3 นาย หรือที่ประชุมใหญ่ทั้งหมด คู่ความอาจฎีกา คำพิพากษาของศาลนี้ต่อไปยังศาลฎีกา (ศาลสูงสุด) แห่งสหรัฐได้ ก็ต่อเมื่อได้รับหมายอนุญาตให้ฎีกาในคดีซึ่งเป็นปัญหาซึ่งตามกฎหมายไม่อาจใช้สิทธิเรียกร้องเอาแก่รัฐบาลสหรัฐได้ รัฐสภาองเกรสอาจส่งคำขอเรียกร้องมาให้ประธานกรรมการของศาลพิจารณาสัทธิเรียกร้อง พิจารณาและให้ความเห็นต่อรัฐสภาว่าเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมว่า สมควรชดใช้เงินให้แก่ผู้เรียกร้องหรือไม่เพื่อรัฐสภาจะได้หาทางชดใช้เงินให้แก่ผู้เรียกร้องต่อไป¹⁷

5. ผลของคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครอง

5.1 ผลต่อคู่กรณี ในกรณีที่มีคำพิพากษาศาลปกครองมีการกำหนดค่าบังคับคู่กรณีจะต้องปฏิบัติตามค่าบังคับ นับแต่วันที่กำหนดในคำพิพากษาจนถึงวันที่คำพิพากษาเปลี่ยนแปลงแก้ไข กลับ หรือคดีเสีย แต่หากเป็นคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นต้องรอการปฏิบัติไว้จนกว่าจะพ้นกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์หรือถ้ามีการอุทธรณ์ต้องรอการบังคับคดีไว้จนกว่าคดีจะถึงที่สุด

5.2 ผลต่อบุคคลภายนอก คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครอง เป็นเช่นเดียวกับคำพิพากษาของศาลยุติธรรม กล่าวคือถือหลักว่าผูกพันเฉพาะคู่กรณี แต่อาจมีผลผูกพันบุคคลภายนอกได้ในประการดังนี้

ประการแรก การให้บุคคลใดออกไปจากสถานที่ใดจะใช้บังคับตลอดจนถึงบริวารของผู้ที่อยู่ในสถานะนั้นด้วย

ประการที่สอง การใช้บังคับไปถึงผู้กำประกันในศาล เพื่อการดำเนินการใดๆ ตามคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น โดยไม่ต้องฟ้องผู้กำประกันเป็นคดีใหม่

¹⁷ วรรณพร สุวัธนเดชา, เรื่องเดียวกัน, หน้า 115-117.

ประการที่สาม คำพิพากษาหรือคำสั่งเกี่ยวกับสถานะหรือความสามารถของบุคคล
หรือนิติบุคคล

ประการสุดท้าย คำพิพากษาหรือคำสั่งเกี่ยวกับสิทธิหรือทรัพย์สินใดๆ¹⁸

---

¹⁸เอมอิสตรา จันท์เกษม “การเปรียบเทียบความพึงพอใจระหว่างผู้ฟ้องคดีภาคเอกชนกับภาครัฐต่อกระบวนการพิจารณาคดีปกครอง” (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2547)
หน้า 83

บทที่ 3

หลักกฎหมายและแนวคำพิพากษาของประเทศไทยและของต่างประเทศ

การศึกษาหลักกฎหมายและแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองของประเทศไทยและของต่างประเทศ ซึ่งเกี่ยวกับการดำรงตำแหน่งบริหารในสถาบันการศึกษา เพื่อนำหลักกฎหมายและแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองไปวิเคราะห์ ปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำรงตำแหน่งบริหารในสถาบันการศึกษา เพื่อวิเคราะห์และเสนอแนะเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาในทางปฏิบัติที่เกิดขึ้นในบทที่ 4 และบทที่ 5 ต่อไป

1. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.2542

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 มาตรา 276 ได้บัญญัติให้มีการจัดตั้งศาลปกครองขึ้นและทำให้มีการบัญญัติพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 ขึ้น และรัฐธรรมนูญฉบับนี้ มาตรา 334(3)¹⁹ ได้บัญญัติให้ดำเนินการตั้งศาลปกครองให้เสร็จภายในสองปี หลังจากตั้งศาลปกครองขึ้น คดีทั้งหลายที่เป็นคดีปกครองจึงอยู่ในอำนาจของศาลปกครองในการพิจารณาพิพากษาคดี

2. ลำดับชั้นของศาลปกครอง²⁰

ศาลปกครองในปัจจุบันมี 2 ลำดับชั้น คือ ศาลปกครองสูงสุด และศาลปกครองชั้นต้น ถึงแม้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 จะเปิดช่องให้สามารถจัดตั้งศาลปกครองได้ถึง 3 ลำดับชั้น ก็คือ ศาลปกครองสูงสุด ศาลปกครองชั้นอุทธรณ์ และศาลปกครองชั้นต้น แต่เป็นเพียงลักษณะที่บัญญัติไว้เป็นทางเลือกกว่าจะจัดตั้งศาลอุทธรณ์ชั้นต้นไว้หรือไม่ก็ได้ ซึ่งตามพระราชบัญญัติ

¹⁹ มาตรา 334 ในวาระเริ่มแรก ให้ดำเนินการต่างๆ ดังต่อไปนี้ให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด

(3) ให้ดำเนินการจัดตั้งศาลปกครองตามมาตรา 276 ให้แล้วเสร็จภายในสองปี นับแต่วันประกาศรัฐธรรมนูญนี้

²⁰ กฤตยชญ์ ศิริเขต, ศาลปกครอง : คำอธิบายพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.2542 กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์ฯ, 2544, หน้า 11-13.

จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.2542 เพื่อกำหนดให้จัดตั้งศาลขึ้นเพียง 2 ลำดับ คือศาลปกครองสูงสุด และศาลปกครองชั้นต้น

2.1 ศาลปกครองสูงสุด

ศาลปกครองสูงสุดนั้นปัจจุบันตั้งอยู่ที่เลขที่ 120 หมู่ที่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร

เขตอำนาจของศาลปกครองสูงสุด

ศาลปกครองสูงสุดมีอำนาจในการพิจารณาคดีดังนี้

1. คดีพิพาทเกี่ยวกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทตามที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดกำหนด

ข้อพิพาทที่เกิดจากคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทที่จะอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีปกครองของศาลปกครองสูงสุดจะต้องกำหนดขึ้นเป็นรายละเอียดซึ่งต้องกำหนดโดยที่ประชุมใหญ่ตุลาการ ในศาลปกครองสูงสุด โดยหากไม่กำหนดโดยที่ประชุมตุลาการ ศาลปกครองสูงสุด คดีพิพาทนั้นย่อมจะอยู่ในอำนาจพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้น

2. คดีพิพาทเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายของพระราชกฤษฎีกาหรือกฎที่ออกโดยคณะรัฐมนตรีหรือโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

ความชอบด้วยกฎหมาย หมายถึง ความชอบด้วยกฎหมายในเรื่องของขอบเขตอำนาจในการออก รูปแบบ วิธีการ ขั้นตอน และกระบวนการออกพระราชกฤษฎีกา หรือ กฎที่ออกโดยคณะรัฐมนตรีหรือความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

3. คดีที่กฎหมายกำหนดให้อยู่ในอำนาจศาลปกครองสูงสุด

4. คดีอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่ง

หมายถึงคดีที่มีการอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นซึ่งต้องอุทธรณ์ ภายใน 30 วันนับแต่มีคำพิพากษาหรือคำสั่ง แต่ถ้าไม่อุทธรณ์ภายในเวลาดังกล่าวถือว่าคดีสิ้นสุด

2.2 ศาลปกครองชั้นต้น

ศาลปกครองชั้นต้นมี 2 ประเภท

2.2.1 ศาลปกครองกลาง

ศาลปกครองกลางจัดตั้งขึ้นในเขตกรุงเทพมหานคร หรือจังหวัดใกล้เคียง โดยมีเขตอำนาจครอบคลุมท้องที่กรุงเทพมหานคร จังหวัดนครปฐม จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดราชบุรี สมุทรปราการ สมุทรสงคราม และจังหวัดสมุทรสาคร ตั้งอยู่ที่เลขที่ 120 หมู่ที่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ศาลปกครองกลาง ยังมีเขตอำนาจ

ในจังหวัดที่มีได้อยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครองในภูมิภาค คือ จังหวัดนครนายก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดลพบุรี จังหวัดสระบุรี จังหวัดอ่างทอง

2.2.2 ศาลปกครองในภูมิภาค

ศาลปกครองในภูมิภาคเป็นศาลปกครองชั้นต้น ประเภทหนึ่ง แต่ตั้งอยู่ในภูมิภาค จึงเรียกว่าศาลปกครองในชั้นต้นประเภทหนึ่ง แต่ตั้งอยู่ในภูมิภาค มีทั้งหมด 14 แห่ง²¹ ดังนี้

- 1) ศาลปกครองเชียงใหม่ เขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดลำปาง และจังหวัดลำพูน และมีเขตอำนาจเพิ่มเติมในจังหวัดน่าน จังหวัดพะเยา และจังหวัดแพร่
- 2) ศาลปกครองสงขลา มีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดสงขลา จังหวัดตรัง จังหวัดพัทลุง และจังหวัดสตูล
- 3) ศาลปกครองนครราชสีมา มีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ และมีเขตอำนาจเพิ่มเติมในจังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์
- 4) ศาลปกครองขอนแก่น มีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดขอนแก่น จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดมหาสารคาม และมีเขตอำนาจเพิ่มเติมในจังหวัดมุกดาหาร
- 5) ศาลปกครองพิษณุโลก มีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดตาก จังหวัดพิจิตร จังหวัดสุโขทัย และจังหวัดอุตรดิตถ์
- 6) ศาลปกครองระยอง มีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดระยอง จังหวัดจันทบุรี จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดสระแก้ว
- 7) ศาลปกครองนครศรีธรรมราช มีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดสุราษฎร์ธานี และมีเขตอำนาจเพิ่มเติมในจังหวัดชุมพร
- 8) ศาลปกครองอุดรธานีมีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดเลย จังหวัดหนองคาย จังหวัดหนองบัวลำภู จังหวัดอุดรธานีและมีเขตอำนาจเพิ่มเติมในจังหวัดนครพนม จังหวัดบึงกาฬ และจังหวัดสกลนคร
- 9) ศาลปกครองอุบลราชธานีมีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดอุบลราชธานี และจังหวัดอำนาจเจริญ
- 10) ศาลปกครองเพชรบุรี มีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดราชบุรี และจังหวัดสมุทรสงคราม

²¹ www.admincourt.go.th เว็บไซต์ศาลปกครองเข้าถึงเมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2562.

11) ศาลจังหวัดนครสวรรค์ มีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดชัยนาท จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดเพชรบูรณ์ และจังหวัดอุทัยธานี

12) ศาลจังหวัดสุพรรณบุรี มีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดกาญจนบุรี และจังหวัดสุพรรณบุรี

13) ศาลจังหวัดกุฎีเกิด มีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดกระบี่ จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต และจังหวัดระนอง

14) ศาลปกครองยะลา มีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส

เขตอำนาจศาลปกครองชั้นต้น

ศาลปกครองชั้นต้นมีอำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดีที่อยู่ในอำนาจศาลปกครอง เว้นแต่คดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลปกครองสูงสุด ตามที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 มาตรา 9 บัญญัติไว้ดังนี้

1) คดีพิพาทเกี่ยวกับ หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ไม่ว่าจะ เป็นในเรื่องของการออกกฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใด

2) คดีพิพาทเกี่ยวกับหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่รัฐละเลย ต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร

3) คดีพิพาทเกี่ยวกับการทำละเมิดหรือความรับผิดชอบอื่นของหน่วยงาน ทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่รัฐ อันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายหรือจากการละเลยต่อหน้าที่ ตามกฎหมาย

4) คดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง

5) คดีที่กฎหมายกำหนดให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ้องคดีต่อศาลเพื่อบังคับให้บุคคลต้องกระทำหรือละเว้นกระทำอย่างหนึ่งอย่างใด

6) คดีพิพาทที่กฎหมายกำหนดให้อยู่ในอำนาจศาลปกครอง

คดีที่ไม่อยู่ในอำนาจศาลปกครอง

1) การดำเนินการเกี่ยวกับวินัยทหาร

2) การดำเนินการของคณะกรรมการตุลาการ (ก.ต.) ตามกฎหมายว่าด้วย ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ

3) คดีที่อยู่ในอำนาจศาลเยาวชนและครอบครัว ศาลแรงงาน ศาลภาษีอากร ศาลทรัพย์สินทางปัญญา และการค้าระหว่างประเทศ ศาลล้มละลายหรือศาลชำนาญพิเศษอื่น

3. กระบวนการวิธีพิจารณาคดีปกครองของศาลปกครอง

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 บัญญัติให้มีการจัดตั้งศาลปกครองขึ้น โดยให้มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีปกครอง ซึ่งเป็นคดีที่พิพาทระหว่างเอกชนกับหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ แต่โดยพยานหลักฐานในคดีปกครองนั้นส่วนใหญ่เป็นเอกสารที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานทางปกครองเกือบทั้งหมด ทำให้คู่กรณีทั้งสองฝ่ายอยู่ในฐานะไม่เท่าเทียมกัน ทำให้วิธีพิจารณาคดีปกครองในศาลปกครองต้องใช้วิธีพิจารณาในระบบไต่สวน ควบคู่กับหลักการให้สิทธิโต้แย้งหรือหลักการฟังความสองฝ่าย ระบบไต่สวนตุลาการจะเป็นผู้ดำเนินกระบวนการพิจารณาด้วยตนเอง (Master of the Procedure) ไม่ว่าจะเป็นการจัดให้มีการโต้ตอบเป็นลายลักษณ์อักษรระหว่างคู่กรณีในรูปของคำฟ้อง คำให้การ คำคัดค้านคำให้การ และคำให้การเพิ่มเติม ซึ่งตุลาการ อาจจะกำหนดประเด็นในการโต้ตอบให้คู่กรณีด้วยก็ได้ และจะแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมด้วยการนัดไต่สวนคู่กรณี และพยานหลักฐานของแต่ละฝ่าย โดย จะเป็นผู้ซักถามด้วยตนเอง และไม่ผูกพันอยู่เฉพาะพยานหลักฐานที่คู่ความนำเข้ามาในคดีเท่านั้น แต่จะแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานอื่นๆ เพิ่มเติมด้วยตนเอง

วิธีพิจารณาคดีปกครองในระบบไต่สวนนี้มีการถ่วงดุลการใช้อำนาจระหว่างตุลาการศาลปกครองด้วยกัน เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องของข้อเท็จจริงคือในการพิจารณาคดีปกครอง ของศาลปกครองสูงสุด มีองค์คณะไม่ต่ำกว่า 5 คน ในศาลปกครองชั้นต้นมีองค์คณะไม่ต่ำกว่า 3 คน ถึงจะเป็นองค์คณะพิจารณาพิพากษาคดีได้²² ในจำนวนองค์คณะของแต่ละศาลนั้น ต้องมีตุลาการ 1 คน เป็นตุลาการเจ้าของสำนวน เพื่อทำหน้าที่ในการแสวงหาข้อเท็จจริง รวบรวมพยานหลักฐานต่างๆ นอกจากที่คู่กรณีเสนอเข้ามาในศาล และจะมีตุลาการผู้แถลงคดี²³ ซึ่งอธิบดีศาลปกครองชั้นต้นหรือประธานศาลปกครองสูงสุดเป็นผู้แต่งตั้งจากตุลาการศาลปกครองคนหนึ่ง ในศาลนั้นที่มีใช้ตุลาการในองค์คณะพิจารณาพิพากษาคดีนั้น เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องของสำนวน ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมายของตุลาการเจ้าของสำนวน แต่ตุลาการผู้แถลงคดีไม่มีอำนาจพิพากษาคดี ความเห็นของตุลาการผู้แถลงคดีที่ทำเป็นหนังสือหรืออาจแถลงด้วยวาจาต่อองค์คณะไม่ใช่คำพิพากษาขององค์คณะเท่านั้นที่จะทำหน้าที่พิจารณาพิพากษาคดี แต่ถ้าองค์คณะมีความเห็นไม่เห็นด้วยกับคำแถลงของตุลาการ ผู้แถลงคดี โดยหลักและองค์คณะจะต้องแสดงให้เห็นถึงเหตุผลที่หนักแน่น และน่าเชื่อถือมากกว่า เพราะจะมีการเปรียบเทียบคำวินิจฉัย และเหตุผลของตุลาการผู้แถลงคดีกับขององค์คณะเนื่องจากกฎหมายกำหนดให้มีการพิมพ์เผยแพร่ คำพิพากษาขององค์คณะ

²² พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542, มาตรา 54.

²³ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.2542 มาตรา 58 วรรคสาม

และคำแถลงของตุลาการผู้แถลงคดีควบคู่กันไปเสมอ ซึ่งเป็นการถ่วงดุลอำนาจของตุลาการศาลปกครองเองในการพิจารณาพิพากษาคดีปกครอง

4. หลักเกณฑ์การอุทธรณ์คำสั่งศาลปกครอง

ผู้ที่จะอุทธรณ์คำสั่งศาลปกครองได้นั้น ก็คือกรณีที่เกี่ยวข้อในคดี ผู้ที่มีส่วนได้เสียตัวจริงที่ไม่ได้เข้ามาในคดี

5. การบังคับตามคำสั่งศาลปกครอง

ในการบังคับให้เป็นไปตามคำสั่งของศาลปกครองนั้น ต้องรอนกว่าจะพ้น 30 วัน นับแต่วันมีคำสั่งของศาลปกครองขึ้นต้นให้พ้นจากระยะเวลาอุทธรณ์แล้วถึงจะบังคับตามคำสั่งของศาลปกครองขึ้นต้นได้ แต่หากมีการอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองจะบังคับตามคำสั่งของศาลปกครองได้ต่อเมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว

6. ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา

บันทึก เรื่อง การดำรงตำแหน่งผู้บริหารมหาวิทยาลัยของผู้ที่เกษียณอายุราชการแล้ว ตามมาตรา 55 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2541 – คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างการกฎหมาย คณะที่ 4) เรื่องเสร็จที่ 285/2542 มาตรา 55 พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2541

ผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าภาควิชา และหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือภาควิชา ซึ่งได้เกษียณอายุราชการในขณะที่วาระการดำรงตำแหน่งยังไม่ครบในวันที่พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2541 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ยังคงดำรงตำแหน่งต่อไปจนครบวาระตามบทเฉพาะกาล มาตรา 55 วรรคหนึ่ง แม้บุคคลดังกล่าวจะเกษียณอายุราชการแล้วก็ตาม เนื่องจากยังไม่ขาดคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว ทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารงานของสำนักงาน

คณะและภาควิชาของมหาวิทยาลัยมีความต่อเนื่องและเป็นไปด้วยความเรียบร้อยตามเจตนารมณ์ของบทเฉพาะกาลดังกล่าว²⁴

บันทึก เรื่อง การต่อเวลาราชการของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา – คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 2) เรื่องเสร็จที่ 119/2549

มาตรา 19 และมาตรา 72 วรรคหนึ่ง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547

มาตรา 19 พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

ประเด็นที่ 1 ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีความเห็นตอบข้อหารือของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชว่า ผู้ที่ได้รับการต่ออายุราชการหลังเกษียณจะต้องปฏิบัติหน้าที่เฉพาะการสอนหรือวิจัยตามที่ได้รับอนุมัติให้รับราชการต่อไปเท่านั้น ไม่สามารถทำหน้าที่ในตำแหน่งทางบริหารตามมาตรา 18 (ข) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 ในเรื่องเสร็จที่ 522/2548 นั้น มหาวิทยาลัยศิลปากรมีความผูกพันจะต้องปฏิบัติให้สอดคล้องกับคำวินิจฉัยดังกล่าวหรือไม่ ในกรณี รศ.ดร.จ. ที่ได้รับการต่อเวลาราชการหลังเกษียณอายุราชการและได้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารมาก่อนที่จะมีคำวินิจฉัยและปัจจุบันยังคงดำรงตำแหน่งดังกล่าวอยู่

ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกาในเรื่องดังกล่าวเป็นการวินิจฉัยข้อกฎหมายตามมาตรา 19 และมาตรา 72 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 เพื่อให้หน่วยงานของรัฐหรือนุคคลที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามให้เป็นไปตามกฎหมายเมื่อปัญหาตามข้อหารือของมหาวิทยาลัยศิลปากร มีข้อเท็จจริงเป็นอย่างเดียวกัน ผลทางกฎหมายย่อมต้องเป็นเช่นเดียวกัน

ประเด็นที่ 2 การที่ รศ.ดร.จ. ได้รับอนุมัติให้ต่อเวลาราชการจะเป็นเหตุให้ต้องพ้นจากตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยหรือไม่ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อใดนั้นแม้ รศ.ดร.จ. ซึ่งพ้นจากตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยเพราะเหตุเกษียณอายุและยังคงดำรงตำแหน่งคณบดีอันเป็นตำแหน่งทางบริหาร เพราะตำแหน่งดังกล่าวไม่ได้กำหนดให้พ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุเกษียณอายุราชการตามมาตรา 28 และมาตรา 29 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ.2530 ก่อนที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 จะใช้บังคับก็ตาม แต่เมื่อพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาฯ มีผลใช้บังคับแล้ว มาตรา 19 และมาตรา 72 วรรคหนึ่งและวรรคสอง กำหนดให้ผู้ที่ได้รับการต่อเวลาราชการรับราชการต่อไปทำหน้าที่สอนและวิจัยเท่านั้นและให้ใช้บังคับกับข้าราชการที่ออกจากราชการ

²⁴ ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 285/2542

เพราะเหตุเกษียณอายุราชการตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2546 ด้วยการที่ รศ.ดร.จ. ได้แสดงความจำนงที่จะรับราชการต่อไป และมหาวิทยาลัยขอนแก่น ให้ต่อเวลา จึงเป็นเหตุให้ต้องพ้นจากตำแหน่งคณบดีตั้งแต่วันที่มหาวิทยาลัยมีคำสั่ง

ประเด็นที่ 3 หาก รศ.ดร.จ. พ้นจากตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยจะต้องคืนเงินค่าตอบแทนจากการดำรงตำแหน่งดังกล่าวแก่มหาวิทยาลัยหรือไม่ เพียงใดนั้น แม้ รศ.ดร.จ. จะต้องพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวตั้งแต่วันที่มหาวิทยาลัยมีคำสั่งเป็นต้นไป แต่เมื่อยังคงปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวอยู่แล้ว มหาวิทยาลัยไม่ได้มีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่งหรือแต่งตั้งคณบดีคนใหม่ ประกอบกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 ก็ไม่ได้กำหนดผลในกรณีดังกล่าวไว้ จึงต้องอาศัยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใกล้เคียงมาอนุโลมใช้ซึ่งมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้การพ้นจากตำแหน่งในกรณีเช่นว่านี้ ไม่กระทบถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามอำนาจหน้าที่ ดังนั้น รศ.ดร.จ. จึงไม่ต้องคืนเงินค่าตอบแทนดังกล่าว²⁵

บันทึก เรื่อง วาระการดำรงตำแหน่งคณบดี – คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 8) เรื่องที่ 659/2550

มาตรา 18 พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.2547

มาตรา 30 มาตรา 32 มาตรา 37 มาตรา 38 มาตรา 39 มาตรา 42 พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ.2547

พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ ฯ ไม่ได้กำหนดคุณสมบัติของคณบดีว่าต้องเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา นอกจากนี้ การเกษียณอายุราชการยังมีสาเหตุที่ทำให้พ้นจากตำแหน่งคณบดีด้วย ดังนั้น ภายหลังจากเกษียณอายุราชการแล้ว นาย ว. จึงสามารถดำรงตำแหน่งคณบดี คณะเกษตรศาสตร์ต่อไปจนครบวาระได้ และเมื่อนาย ว. ได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งคณบดีให้แก่มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ย่อมมีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งตามพระราชกฤษฎีกาการได้รับเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการและผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารซึ่งไม่เป็นข้าราชการฯ และอาจได้รับค่าตอบแทนอื่นเพิ่มเติมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดอีกก็ได้ ส่วนการประเมินผลการปฏิบัติงานนั้น ย่อมเป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏฯ²⁶

²⁵ ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสรีจที่ 119/2549

²⁶ ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสรีจที่ 659/2550

บันทึกเรื่อง การดำรงตำแหน่งทางบริหารของผู้ได้รับการต่อเวลาราชการ คณะกรรมการ กฤษฎีกาได้มีความเห็นในเรื่องการต่ออายุราชการหลังเกษียณของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ให้ผู้ที่เกษียณอายุไม่สามารถดำรงตำแหน่งผู้บริหารได้ เรื่องเสร็จที่ 522/2548²⁷

บันทึกเรื่อง การพ้นจากตำแหน่งของรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่โจ้ คณะกรรมการ กฤษฎีกา (คณะที่ 8) เรื่องเสร็จที่ 91/2546

มาตรา 20 พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแม่โจ้ พ.ศ.2539

มาตรา 20 วรคสาม แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแม่โจ้ พ.ศ. 2539 ได้กำหนดให้ สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งรองอธิการบดีจากข้าราชการในมหาวิทยาลัย ดังนั้นแม้ว่าในวรรคห้า ของมาตราเดียวกันจะได้กำหนดเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งของผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวไว้เพียง เหตุเดียว คือเมื่ออธิการบดีพ้นจากตำแหน่งก็ตาม แต่เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่าข้าราชการ ในมหาวิทยาลัยที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีต้องพ้นจากราชการด้วยเหตุ เกษียณอายุราชการ ผู้นั้นจึงย่อมต้องพ้นจากตำแหน่งรองอธิการบดีด้วยเหตุดังกล่าว²⁸

7. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย

7.1 พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ พ.ศ.2535 และข้อบังคับมหาวิทยาลัย วลัยลักษณ์ว่าด้วยการสรรหาอธิการบดี พ.ศ.2557

ไม่ได้กำหนดเรื่องอายุผู้บริหารมหาวิทยาลัย

7.2 พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ.2521 และข้อบังคับ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ว่าด้วยการสรรหาอธิการบดี พ.ศ.2559

ไม่ได้กำหนดเรื่องอายุผู้บริหารมหาวิทยาลัย

7.3 พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.2558 ข้อบังคับมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการสรรหาอธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.2553

ไม่ได้กำหนดเรื่องอายุผู้บริหารมหาวิทยาลัย

7.4 พระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ.2551 และข้อบังคับจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาอธิการบดี พ.ศ.2553

ไม่ได้กำหนดเรื่องอายุผู้บริหารมหาวิทยาลัย

²⁷ ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 522/2548

²⁸ ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 91/2546

7.5 พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ.2558 และข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการสรรหาอธิการบดี พ.ศ.2553

ไม่ได้กำหนดเรื่องอายุผู้บริหารมหาวิทยาลัย

7.6 พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 และข้อบังคับของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ต่างๆ

ไม่ได้กำหนดเรื่องอายุผู้บริหารมหาวิทยาลัย

8. พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494

มาตรา 19 ข้าราชการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้วเป็นอันพ้นจากเวลาราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการผู้นั้นมีอายุครบ 60 ปี บริบูรณ์ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.2547 มาตรา 18 วรรคหนึ่ง (ข)(1) กำหนดให้อธิการบดีเป็นตำแหน่งผู้บริหาร²⁹

9. คำสั่งหรือคำพิพากษาของศาลปกครอง

9.1 คำสั่งศาลปกครองเชียงใหม่ที่ ม.2/2562

กรณีที่ผู้บริหารมหาวิทยาลัยเกษียณอายุราชการแล้ว ต่ออายุราชการออกไปเป็นผู้บริหารมหาวิทยาลัยไม่ได้

วินิจฉัยว่า ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ได้สมัครเข้ารับการสรรหาเพื่อแต่งตั้งเป็นคณบดีคณะครุศาสตร์ ตามประกาศคณะกรรมการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นคณบดีคณะครุศาสตร์ ลงวันที่ 10 มกราคม 2560 แต่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามได้ร่วมกันดำเนินการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย กล่าวคือ ได้มีการประกาศสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นคณบดีคณะครุศาสตร์โดยไม่ได้พิจารณาคณะสมบัติของผู้รับการสรรหาให้เป็นไปตามกฎหมาย เปิดโอกาสให้ผู้ที่มิอายุเกิน 60 ปี หรือผู้ที่เกษียณอายุราชการไปแล้วสามารถสมัครเข้ารับการสรรหาได้ และต่อมาได้มีประกาศคณะกรรมการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นคณบดีคณะครุศาสตร์ เรื่องรายชื่อของผู้ได้รับการสรรหา

²⁹ พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.2549 มาตรา 19

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 มาตรา 18 วรรคหนึ่ง (ข)(1)

เป็นผู้สมควรดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์ ลงวันที่ 31 มกราคม 2560 ให้ผู้ร้องสอด เป็นผู้สมควรดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์ แม้พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 จะไม่ได้กำหนดคุณสมบัติของตำแหน่งคณบดีในเรื่องอายุก็ตาม แต่หากพิจารณาพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 มาตรา 18 (ข) และมาตรา 65/2 ประกอบกับหมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 ได้ระบุเจตนารมณ์ว่า เพื่อปรับปรุงการกำหนดหลักเกณฑ์การต่อเวลาราชการของผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการเสียใหม่ เพื่อให้การต่อเวลาราชการเป็นไปตามความจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งการสอนหรือวิจัยและตามความต้องการของสถาบันอุดมศึกษาเท่านั้น จะเห็นได้ว่าผู้ที่ดำรงตำแหน่งคณบดี ได้ต้องเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาเท่านั้น หมายความว่า จะต้องไม่เป็นผู้ซึ่งได้เกษียณอายุราชการจึงจะดำรงตำแหน่งได้ ซึ่งเป็นการป้องกันมิให้ผู้หนึ่งผู้ใด หรือคณบดีมีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการของคณะกรรมการระดับคณะและในสภาของสถาบันอุดมศึกษา เมื่อ ผู้ร้องสอด มีอายุ 66 ปี และได้เกษียณอายุราชการไปแล้ว การแต่งตั้งให้บุคคลดังกล่าวดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์ จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย การที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามเปิดโอกาสให้บุคคลที่เกษียณอายุราชการไปแล้ว สามารถเข้ารับการสรรหาได้ จึงเป็นการกระทำที่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ตามกฎหมายทำให้กระบวนการสรรหาและการมีมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 เกี่ยวกับการแต่งตั้งคณบดีคณะครุศาสตร์ ไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน เทียบเคียงกับคดีของศาลปกครองนครราชสีมา คดีหมายเลขแดงที่ 228/2555 ซึ่งมีประเด็นแห่งคดีคล้ายกันนอกจากนี้ยังมีกรณีที่ได้มีการฟ้องต่อศาลปกครองสงขลาว่า สภามหาวิทยาลัย แต่งตั้งบุคคลให้รักษาราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งศาลได้วินิจฉัยทำนองเดียวกันว่า ผู้ที่ไม่มีสถานภาพเป็นข้าราชการพลเรือนหรือพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา ไม่อาจดำรงตำแหน่งรักษาราชการคณบดีคณะครุศาสตร์ได้ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งดังต่อไปนี้

1. เพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ในวาระการประชุมครั้งที่ 3/2560 เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2560 วาระที่ 4 เรื่อง การพิจารณาผู้ดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ ก

2. เพิกถอนประกาศคณะกรรมการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นคณบดีคณะครุศาสตร์ เรื่อง รายชื่อผู้ได้รับการสรรหาเป็นผู้สมควรดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ก ลงวันที่ 31 มกราคม 2560

3. ให้ศาลมีคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวก่อนการพิพากษาโดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ร้องสอด คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ก ตั้งแต่วันที่ 9 มกราคม 2560

ต่อมา เมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2560 ศาลได้มีคำสั่งไม่รับคำขอให้ศาลกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองชั่วคราวก่อนการพิพากษาของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา และมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องในส่วนที่ฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 และที่ 3 ไว้พิจารณา

ศาลมีคำสั่งเรียกให้ ผู้ร้องสอด เข้ามาเป็นผู้ร้องสอดเนื่องจากเป็นบุคคลภายนอกที่มีส่วนได้เสียตามกฎหมายในผลแห่งคดีนี้ โดยผู้ร้องสอดได้ยื่นคำให้การลงวันที่ 31 กรกฎาคม 2561 ต่อศาลขอให้การยืนยันและขอคืนเอาคำให้การ คำให้การเพิ่มเติม และคำชี้แจงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 เป็นคำให้การของผู้ร้องสอดด้วย

ศาลออกนั่งพิจารณาคดี โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวน และคำแถลงการณ์ของตุลาการผู้แถลงคดี

ศาลได้ตรวจพิจารณาเอกสารทั้งหมดในสำนวนคดี รวมทั้งกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องประกอบแล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า คณะกรรมการสรรหาบุคคล เพื่อแต่งตั้งเป็นคณบดี ครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ ก. ได้จัดการประชุมครั้งที่ 1/2560 เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2560 และได้ออกประกาศคณะกรรมการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นคณบดี ลงวันที่ 10 มกราคม 2560 โดยได้ระบุกำหนดการและขั้นตอนการสรรหาเป็นรายละเอียดแนบท้ายประกาศ ผู้ฟ้องคดีได้สมัครเข้ารับการสรรหาเพื่อแต่งตั้งให้เป็นคณบดีคณะครุศาสตร์ ตามประกาศดังกล่าวด้วยต่อมากคณะกรรมการสรรหาได้ประกาศรายชื่อผู้เข้ารับการสรรหาเป็นผู้สมควรดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์ โดยผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนเพื่อเข้ารับการสรรหาเป็นผู้สมควรดำรงตำแหน่งคณบดีครุศาสตร์ จำนวน 3 ราย ตามประกาศฯ ลงวันที่ 22 มกราคม 2560 หลังจากนั้นคณะกรรมการสรรหาฯ ได้จัดการประชุมครั้งที่ 4/2560 เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2560 มีกรรมการทั้งหมด 12 คน โดยได้มีการลงมติเลือกผู้สมควรดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์ คณะกรรมการสรรหาฯ จึงได้เสนอชื่อผู้ร้องสอดต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและแต่งตั้งเป็นคณบดีคณะครุศาสตร์และได้ประกาศรายชื่อผู้ได้รับการสรรหาเป็นผู้สมควรดำรงตำแหน่งคณบดี คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ ก. คือ ผู้ร้องสอด โดยแจ้งให้ผู้ได้รับการสรรหาดังกล่าวนำเสนอวิสัยทัศน์และแนวทางในการบริหารคณะครุศาสตร์ ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ในวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2560 ตามประกาศคณะกรรมการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นคณบดีคณะครุศาสตร์เรื่องรายชื่อผู้ได้รับการสรรหาเป็นผู้สมควรดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ก. ลงวันที่ 31 มกราคม 2560 และผู้ร้องสอดได้ยื่นหนังสือ ลงวันที่ 31 มกราคม 2560 ขอลาออกจากราชการโดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2560 ซึ่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ ก. ได้อนุมัติให้ลาออก ตามคำขอต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ในคราวการประชุมที่ 3/2560 เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2560 มีมติเห็นชอบและแต่งตั้ง

ให้ผู้ร้องสอดดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์ ตั้งแต่วันที่ 9 มีนาคม 2560 และผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ได้มี คำสั่งที่ 16/2560 ลงวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2560 แต่งตั้งให้ผู้ร้องสอดดำรงตำแหน่งคณบดีครุศาสตร์ โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ 9 มีนาคม 2560 ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งดังกล่าวมีอายุเกิน 60 ปี และเป็นผู้ที่เกษียณอายุราชการไปแล้ว แต่ได้รับการต่อเวลาราชการ จึงไม่มีคุณสมบัติที่จะเป็น คณบดีคณะครุศาสตร์ตามกรณีพิพาทได้ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ให้นำบุคคลดังกล่าวเข้ารับการสรรหา จนกระทั่งได้รับการแต่งตั้งดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมายื่นฟ้องต่อศาล

คดีนี้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ได้แย้งว่า ผู้ฟ้องคดียังไม่ได้อุทธรณ์มติดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้อง คดีคดีที่ 1 ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมายกำหนดก่อนนำคดีมาฟ้อง ตามมาตรา 42 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 จึงไม่มีสิทธิฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองเชียงใหม่จึงมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยก่อนว่า ผู้ฟ้องคดีนี้ต่อศาล ปกครองเชียงใหม่ได้หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า มาตรา 92 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 บัญญัติว่า ในกรณีที่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอน หรือวิธีการ สำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายในเรื่องใดไว้โดยเฉพาะ การฟ้องคดีปกครองในเรื่อง นั้นจะกระทำได้ต่อเมื่อมีการดำเนินการตามขั้นตอน และวิธีการดังกล่าวและได้มีการสั่งการ ตามกฎหมายนั้น หรือมิได้มีการสั่งการภายในเวลาอันสมควรหรือภายในเวลาที่กฎหมายนั้นกำหนด แต่การที่มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ตามกรณีพิพาทนี้ เป็นคำสั่งทางปกครอง ที่กระทำในรูป ของคณะกรรมการ กรณีจึงไม่อยู่ในบังคับที่ต้องอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งทางปกครองดังกล่าว ตามนัย มาตรา 48 ประกอบ 87 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 ผู้ฟ้องคดีจึงใช้ สิทธิฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองได้โดยไม่ต้องอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งทางปกครองของผู้ถูกฟ้อง คดีที่ 1 ก่อนยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ตามมาตรา 42 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ข้ออ้างของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 จึงไม่อาจรับฟังได้

คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยต่อไปว่า มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ในการประชุม ครั้งที่ 3/2560 เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2560 พิจารณาให้ความเห็นชอบและแต่งตั้งให้ผู้ร้องสอดดำรง ตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ก ตั้งแต่วันที่ 9 มีนาคม 2560 ชอบด้วยกฎหมาย หรือไม่

กรณีนี้ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่า ผู้ร้องสอดเป็นผู้ที่มีอายุเกิน 60 ปี และเกษียณ อายุราชการไปแล้ว แต่ได้รับการต่อเวลาราชการจึงเป็นผู้ที่ไม่มีสิทธิสมัครเข้ารับการสรรหา และแต่งตั้งให้เป็นคณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ก. นั้นพิเคราะห์แล้วเห็นว่า มาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติม

โดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 อันเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับกับกรณีพิพาทในคดีนี้ ได้บัญญัติไว้วรรคหนึ่งว่า ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ซึ่งสำเร็จการศึกษาปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์เมื่ออายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ และจะพ้นจากราชการในสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ หากสถาบันอุดมศึกษามีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การสอนหรือวิจัยและมีความประสงค์จะให้ผู้นั้นรับราชการอยู่ต่อไปสถาบันอุดมศึกษาอาจพิจารณาให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจนถึงสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบ 65 ปีบริบูรณ์ได้ วรรคสอง บัญญัติว่าในระหว่างการต่อเวลาราชการตามวรรคหนึ่ง ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งได้รับการต่อเวลาราชการจะดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งประเภทผู้บริหารตามมาตรา 18(ข) และงานบริหารอื่นตามที่ ก.พ.อ. กำหนดมิได้

จากบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวจะเห็นได้ว่า เป็นกรณีที่กฎหมายกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การสอนหรือวิจัยและมีความประสงค์จะให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ที่จะพ้นจากราชการในสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ รับราชการอยู่ต่อไป หากข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้นั้นเป็นผู้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์หรือดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า สถาบันอุดมศึกษาก็อาจพิจารณาให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้นั้นรับราชการอยู่ต่อไปจนถึงสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบ 65 ปีบริบูรณ์ได้ แต่ทั้งนี้ก็เพื่อประโยชน์แก่การสอนหรือวิจัยเท่านั้น โดยได้มีการกำหนดบทบัญญัติห้ามมิให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งได้รับการต่อเวลาราชการดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งประเภทผู้บริหารตามมาตรา 18(ข) และงานบริหารอื่นตามที่ ก.พ.อ. กำหนด และเมื่อบทบัญญัตินี้ดังกล่าวห้ามมิให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งได้รับการต่อเวลาราชการดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่ง ประเภทผู้บริหารดังกล่าวไว้อย่างชัดเจนแล้ว หากมีการดำเนินการให้ผู้ที่ได้รับการต่อเวลาราชการเข้ารับการสรรหาเป็นผู้บริหารได้ แม้ภายหลังจะได้มีการลาออกจากราชการเพื่อไปรับตำแหน่งผู้บริหารก่อนมีการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์ซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บริหาร ย่อมมีลักษณะเป็นการหลีกเลี่ยงในการที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย เมื่อผู้ที่ร้องสอดเป็นผู้ที่ได้รับการต่อเวลาราชการจึงเป็นผู้ที่ไม่มีคุณสมบัติที่จะเข้ารับการสรรหาและแต่งตั้งเป็นคณบดีคณะครุศาสตร์ได้ ตามมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 ดังนั้นมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ในการประชุมครั้งที่ 3/2560 เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2560 ที่พิจารณาให้ความเห็นชอบและแต่งตั้งให้ผู้ร้องสอดดำรงตำแหน่งคณบดี

คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ ก. ตั้งแต่วันที่ 9 มีนาคม 2560 จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย และมีผลทำให้คำสั่งที่ 16/2560 ลงวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2560 ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ซึ่งเป็นการแจ้งผลการพิจารณาของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ดังกล่าว ที่ระบุแต่งตั้งให้ผู้ร้องสอดดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์ โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ 9 มีนาคม 2560 ไม่ชอบด้วยกฎหมายด้วยเช่นกัน ข้ออ้างของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ที่กล่าวอ้างว่า ผู้ร้องสอดได้ลาออกจากการเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ตั้งแต่วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2560 ซึ่งเป็นวันก่อน วันที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 จะพิจารณาเห็นชอบและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์การประชุมของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ครั้งที่ 3/2560 เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2560 ได้มีมติเห็นชอบและแต่งตั้งให้ผู้ร้องสอดดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์ โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ 9 มีนาคม 2560 ซึ่งในวันดังกล่าวผู้ร้องสอดมิได้เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ที่ได้รับการต่อเวลาราชการแล้ว และในบังคับของข้อ 2 ของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 37/2560 เรื่อง การแก้ไขปัญหาการบริหารงานของสถาบันอุดมศึกษา ลงวันที่ 8 สิงหาคม 2560 และไม่มีกฎหมายใดบัญญัติว่าผู้ที่เป็นคณบดีต้องมีสถานภาพเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา หรือกำหนดห้ามผู้ที่มีอายุเกิน 60 ปี ให้ดำรงตำแหน่งคณบดีแต่อย่างใด อีกทั้งมาตรา 27 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 ระบุไว้ชัดเจนว่าผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารที่ไม่ได้เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาก็สามารถได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งและเงินเพิ่มพิเศษของผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวได้ การแต่งตั้งผู้ที่ไม่ได้เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาไปเป็นผู้บริหารสามารถกระทำได้นั้น จึงไม่อาจรับฟังได้ ส่วนที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 กล่าวอ้างว่าผู้ฟ้องคดีไม่เคยโต้แย้งกระบวนการสรรหา เห็นว่ากรณีดังกล่าวเป็นเรื่องคุณสมบัติของผู้เข้ารับการสรรหาเป็นคณบดีซึ่งเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการสรรหาฯ ที่จะต้องตรวจสอบว่า ผู้เข้ารับการสรรหาแต่ละคนมีคุณสมบัติครบถ้วนที่จะเข้ารับการสรรหาหรือไม่ แล้วจึงจะดำเนินการสรรหาในขั้นตอนต่อไป โดยผู้ฟ้องคดีไม่จำเป็นต้องโต้แย้งกรณีดังกล่าว ต่อคณะกรรมการสรรหาฯ ตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 กล่าวอ้างแต่อย่างใด ส่วนคำพิพากษาของศาลปกครองกลางคดีหมายเลขแดงที่ บ.231-บ.232/2560 และคดีหมายเลขแดงที่ บ.229/2560 ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ยกขึ้นอ้างว่า สามารถเทียบเคียงกับกรณีพิพาทนี้ได้ นั้นเป็นกรณีที่สถาบันอุดมศึกษามีคำสั่งให้บุคคลภายนอกที่มีได้เป็นข้าราชการพลเรือนหรือพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาดำรงตำแหน่งอธิการบดี ซึ่งเป็นคนละกรณีกับกรณีพิพาทในคดีนี้ที่ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ที่ได้รับการต่อเวลาราชการ ข้ออ้างของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 จึงไม่อาจรับฟังได้

พิพากษาเพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ในการประชุมครั้งที่ 3/2560 เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2560 ที่พิจารณาให้ความเห็นชอบและแต่งตั้งให้ผู้ร้องสอดดำรงตำแหน่งคณบดีครุศาสตร์ โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 มีมติดังกล่าว³⁰

9.2 คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ อ.651/2561

กรณีแต่งตั้งผู้ที่ยังอายุเกิน 60 ปีให้ดำรงตำแหน่งบริหารในมหาวิทยาลัยไม่ได้

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งกลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้เพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ในการประชุมครั้งที่ 11/2551 เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2551 ที่แต่งตั้งให้นาย ก. รักษาการแทนในตำแหน่งอธิการบดี ตามมาตรา 33 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ.2547 ตามระเบียบวาระการประชุมที่ 4.2 เรื่องเชิงบริหาร 4.2.2 เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ได้พิจารณามติแต่งตั้ง นาย ก. ให้ดำรงตำแหน่งรักษาราชการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ จ. โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ 9 ธันวาคม 2551 เป็นต้นไป อันเป็นวันถัดจากวันที่ นาย ก. ครบวาระการดำรงตำแหน่งอธิการบดีแล้ว และ นาย ก. ได้มีอายุเกิน 60 ปีบริบูรณ์แล้ว ซึ่งการแต่งตั้งผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีในกรณีต่ออธิการบดี พ้นจากการดำรงตำแหน่งตามวาระตามมาตรา 33 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ.2547 กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ส่วนบุคคลที่จะได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีนั้นถึงแม้กฎหมายซึ่งได้แก่ พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 ได้กำหนดเพียงให้แต่งตั้งจากผู้ที่มิคุณสมบัติตามมาตรา 29 แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว แต่ตำแหน่งอธิการบดีเป็นตำแหน่งประเภทผู้บริหารตามมาตรา 18 วรรคหนึ่ง (ข) (1) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 โดยเป็นตำแหน่งบริหารสูงสุดของมหาวิทยาลัย ผู้มีคุณสมบัติที่จะได้รับการพิจารณาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี ตามมาตรา 65/2 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว จึงต้องเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามอย่างเดียวกับข้าราชการพลเรือนตามบทนิยามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.2494 ซึ่งมาตรา 19 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันกำหนดให้ข้าราชการที่อยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเป็นอันพ้นจากราชการเมื่อมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ ดังนั้นบุคคลที่จะได้รับการแต่งตั้งให้เป็นอธิการบดีรวมถึงผู้รักษาราชการแทนอธิการบดี จึงต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามอย่างเดียวกับผู้ที่เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา กล่าวคือต้องมีอายุไม่เกิน 60 ปีบริบูรณ์อยู่ในขณะที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวด้วย เมื่อในขณะที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 มีมติแต่งตั้ง นาย ก. ให้รักษาราชการแทนอธิการบดี นาย ก. ได้เกษียณอายุราชการแล้ว ซึ่งถือว่าไม่มี

³⁰ คำสั่งศาลปกครองเชียงใหม่ที่ 2/2562

คุณสมบัติที่จะได้รับการแต่งตั้งให้รักษาราชการแทนอธิการบดีแล้ว มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย³¹

10. ศาลปกครองของประเทศฝรั่งเศส

10.1 เงื่อนไขการฟ้องคดีปกครองของประเทศฝรั่งเศส³²

10.1.1 ต้องมีการร้องเรียนภายในฝ่ายปกครองก่อน

การร้องเรียนภายในฝ่ายปกครองนั้นมีขึ้นเพื่อโต้แย้งการออกคำสั่งหรือการกระทำของฝ่ายปกครองเพื่อให้ฝ่ายปกครองได้ทราบข้อโต้แย้งนั้น และหาทางเยียวยาแก้ไขภายในก่อนที่จะให้ผู้โต้แย้งนำคดีมาสู่ศาลปกครอง ซึ่งหลักการนี้ใช้ในกระบวนการที่เกี่ยวกับข้อพิพาทอันเกิดจากสัญญาทางปกครอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสัญญางานโยธาสาธารณะ³³ เช่น มาตรา 13 แห่งรัฐบัญญัติ ลงวันที่ 31 ธันวาคม 1987 ว่าด้วยการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมทางปกครอง ได้กำหนดว่า คดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญากับรัฐ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และสถาบันมหาชนรวมทั้งการกระทำต่างๆเกี่ยวกับความรับผิดชอบนอกเหนือสัญญา ก่อนที่จะยื่นเรื่องให้อนุญาโตตุลาการหรือฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ให้อุทธรณ์ภายในต่อฝ่ายปกครอง หรือดำเนินการประนีประนอมยอมความก่อน ทั้งนี้ตามเงื่อนไขที่กำหนดในรัฐกฤษฎีกา

10.1.2 ต้องมีคำสั่งทางปกครองก่อน

โดยหลักแล้วการนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองจะต้องเป็นกรณีฝ่ายปกครองต้องทำนิติกรรมทางปกครองขึ้นก่อน เว้นแต่เป็นคดีเกี่ยวกับการโยธาสาธารณะ³⁴ ซึ่งเป็นการ

³¹ คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 651/2561

³² จูทามาส นาคทัง (2554) มีสิทธิ์ฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หน้า 22-24.

³³ มาตรา 33 และมาตรา 34 แห่งข้อกำหนดทางปกครองทั่วไปแนบท้ายสัญญา cahier des clauses administrative generals (เป็นเอกสารที่กำหนดหลักเกณฑ์ทางปกครองต่างๆ ไป ที่นำมาใช้กับสัญญาแต่ละประเภท) บัญญัติว่า หากมีข้อพิพาทเกิดขึ้น คู่กรณีจะต้องทำบันทึกเสนอต่อผู้รับผิดชอบงานตามสัญญาภายในระยะเวลาที่กำหนด, อ้างใน นันทวัฒน์ บรมานันท์, สัญญาทางปกครอง, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2550), หน้า 474.

³⁴ มาตรา 1 แห่งรัฐกฤษฎีกา เลขที่ 65-29 ลงวันที่ 11 มกราคม 1965 บัญญัติว่า “เว้นแต่เรื่องโยธาสาธารณะศาลปกครองจะรับฟ้องไว้พิจารณาได้ก็ต่อเมื่อเป็นการฟ้องคดีโต้แย้งนิติกรรมทางปกครองเท่านั้น”, อ้างในสุรสาธินี เข็ยงชัยงาม, “ปัญหาเกี่ยวกับการฟ้องคดีปกครองระหว่างหน่วยงานทางปกครอง”, (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2553) หน้า 72.

ดำเนินการเกี่ยวกับบอสังหาริมทรัพย์ขององค์กรรัฐเพื่อประชาชนทั่วไปหรือในงานโยธาสาธารณะ ที่จัดทำโดยองค์กรมหาชนในการจัดทำบริการสาธารณะ หรือการกระทำที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติ ตามสัญญา ผู้ฟ้องคดีสามารถนำคดีมาฟ้องต่อศาลได้ โดยไม่จำเป็นต้องรอให้ฝ่ายปกครองมีคำสั่งก่อน

10.1.3 ผู้มีส่วนได้เสียที่จะมีสิทธิฟ้องคดี

การพิจารณาว่าบุคคลใดเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีหรือไม่จะต้องแยกพิจารณา ระหว่างการฟ้องคดีขอให้เพิกถอนนิติกรรมทางปกครอง กับคดีที่ศาลมีอำนาจเต็ม ซึ่งกรณีฟ้อง ขอให้เพิกถอนนิติกรรมทางปกครอง จะต้องปรากฏว่า นิติกรรมทางปกครองนั้นมีผลกระทบ ต่อผู้ฟ้องคดี แต่สำหรับการฟ้องคดีที่ศาลมีอำนาจเต็ม เช่น คดีเกี่ยวกับความรับผิดชอบตามสัญญา หรือความรับผิดชอบนอกเหนือสัญญา ผู้ฟ้องคดีจะต้องแสดงให้เห็นว่าได้รับความเสียหาย

10.1.4 ระยะเวลาหรืออายุความ³⁵

ตามมาตรา R.421 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความปกครอง กำหนดให้ระยะเวลาฟ้องคดีปกครองมีกำหนด 2 เดือน นับแต่วันที่มีการแจ้ง หรือประกาศคำสั่ง ที่ถูกโต้แย้งนั้น แต่สำหรับการฟ้องคดีที่ศาลมีอำนาจเต็มทั้งกรณีคดีพิพาท เกี่ยวกับการละเมิดทาง ปกครอง และคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองกฎหมายฝรั่งเศสมีได้กำหนดหลักเกณฑ์ ระยะเวลาการฟ้องคดีไว้ เป็นการเฉพาะจึงต้องนำหลักทั่วไปมาใช้บังคับ

10.1.5 รูปแบบและคำขอ

คำฟ้องไม่จำเป็นต้องเขียนลงแบบพิมพ์ แต่ต้องปิดอากรแสตมป์และต้อง ระบุคำขอพร้อมทั้งเหตุผลแต่สำหรับคำขอให้ศาลเพิกถอนสัญญานั้น ศาลไม่อาจรับคำฟ้องกรณีนี้ ไว้พิจารณาได้ เนื่องจากนิติกรรมที่ถูกลำมาฟ้องคดีขอให้เพิกถอนได้ต้องเป็นนิติกรรมฝ่ายเดียวที่มี ผลบังคับก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางนิติสัมพันธ์ แต่อย่างไรก็ดี คดีเกี่ยวกับสัญญาสามารถ นำไปฟ้องเป็นคดีประเภทที่ศาลมีอำนาจเต็มได้ โดยมีแนวคำพิพากษาที่ศาลยอมรับให้มีการฟ้อง เพิกถอนการกระทำที่สามารถแยกออกจากสัญญาได้ โดยเปิดโอกาสให้คู่กรณี และบุคคลที่สามารถ เป็นผู้ฟ้องคดี ได้แก่ การฟ้องเกี่ยวกับข้อตกลงในสัญญา การต่ออายุสัญญา การอนุมัติ การปฏิเสธ การให้ความเห็นชอบในการทำสัญญา และการกระทำที่เป็นการบังคับสัญญา

³⁵ ขวาลา จันทรจนา, “ระยะเวลาฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดทางปกครอง และสัญญาทาง ปกครองตามกฎหมายฝรั่งเศส” ในรวมบทความวิชาการเล่ม 3 : กฎหมายปกครอง ภาควิธีสบัญญัติและกฎหมาย อื่นๆ, จัดพิมพ์โดยสำนักงานศาลปกครอง (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548), หน้า 154-155.

10.2 หลักกฎหมายทั่วไปว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง³⁶

วิธีพิจารณาคดีปกครองของประเทศฝรั่งเศส ใช้วิธีพิจารณาคดีในระบบไต่สวน ซึ่งดำเนินการโดยตุลาการที่มีอำนาจในการแสวงหาข้อเท็จจริงโดยที่สภาแห่งรัฐของฝรั่งเศส ซึ่งเป็นศาลปกครองสูงสุดของฝรั่งเศสได้สร้างหลักกฎหมายทั่วไป ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ที่เป็นลายลักษณ์อักษรของวิธีพิจารณาคดีปกครองโดยได้รับอิทธิพลมาจากระบบประชาธิปไตยซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่การปฏิวัติในปี ค.ศ. 1789 และได้มีการบัญญัติไว้ในคำประกาศสิทธิมนุษยชน และได้มีการบัญญัติไว้ในคำประกาศสิทธิมนุษยชน และในบทนำของรัฐธรรมนูญปี ค.ศ. 1946 และปี ค.ศ. 1958 ซึ่งมีวัตถุประสงค์สำคัญที่จะปกป้องประชาชนจากความเสี่ยงที่เกิดจากการใช้อำนาจ ตามอำเภอใจของฝ่ายปกครอง และนำมาใช้ในระบบวิธีพิจารณาคดี

ในปัจจุบันมีการใช้ทฤษฎีหลักกฎหมายทั่วไปว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง สองหลักเท่านั้น คือ หลักการประกันความคงอยู่และความศักดิ์สิทธิ์ของการควบคุมความชอบด้วยกฎหมาย และหลักการรับฟังข้อเท็จจริงจากบุคคลที่จะถูกกระทบสิทธิ³⁷

(ก) หลักการประกันความคงอยู่และความศักดิ์สิทธิ์ของการควบคุมความชอบด้วยกฎหมาย

ผลจากวิวัฒนาการมาอย่างยาวนานของคำพิพากษาของศาล การพัฒนาการ โดยเฉพาะของคดีฟ้องขอให้เพิกถอนนิติกรรมทางปกครอง ซึ่งถือเป็นการควบคุมความชอบด้วยกฎหมายของนิติกรรมทางปกครอง โดยศาลปกครองและจากที่สภาแห่งรัฐของฝรั่งเศส มีหน้าที่ในฐานะศาลสุดท้ายที่จะพิจารณาคดีของศาลชั้นอุทธรณ์ ทำให้เกิดหลัก 2 ประการขึ้น กล่าวคือ

ประการแรก ทุกนิติกรรมทางปกครอง อาจถูกโต้แย้งด้วยเหตุเกินอำนาจต่อศาล

ประการที่สอง คำพิพากษาของศาลปกครองสามารถฎีกาต่อสภาแห่งรัฐได้ หลักเกณฑ์ทั้งสองประการดังกล่าว อยู่บนหลักที่มีเนื้อหาทั่วไป ซึ่งเป็นหลักเดียวกันเป็นหลักที่ได้รับการยอมรับว่ามีค่าเทียบเท่ากฎหมายและถือเป็นหลักกฎหมายทั่วไป หลักการดังกล่าวนี้ได้รับการบัญญัติไว้ในคำประกาศของข้อตกลงยุโรปว่า ด้วยการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของบุคคลที่จะฟ้องคดีในกรณีที่มีการละเมิดสิทธิ และเสรีภาพดังกล่าว มาตรา 13 ของข้อตกลงดังกล่าว บัญญัติไว้ว่า “บุคคลมีสิทธิเสรีภาพตามที่บัญญัติไว้ในข้อตกลงถูกละเมิดมีสิทธิที่จะถูกฟ้องคดีต่อศาลของประเทศนั้น แม้ว่าการละเมิดสิทธิดังกล่าว

³⁶ ประสาท พงษ์สุวรรณ และสุริย์ เผ่าสุขถาวร, หลักกฎหมายทั่วไปว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง, วารสารวิชาการศาลปกครอง, ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม – สิงหาคม 2545), หน้า 120 – 126.

³⁷ เรื่องเดียวกัน, หน้า 120.

จะเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ ที่ปฏิบัติตามหน้าที่” แต่บทบัญญัติดังกล่าวมีความสำคัญน้อยกว่าหลักเกณฑ์ตามคำพิพากษาที่สกัดขึ้น โดยสภาแห่งรัฐ เนื่องจากในกรณีของข้อตกลงยุโรปจะบังคับใช้เฉพาะในเรื่องสิทธิเสรีภาพที่ได้รับความคุ้มครองจากข้อตกลงยุโรปและไม่ใช้กับกรณีอื่นๆ

ในเรื่องหลักการประกันความคงอยู่และความศักดิ์สิทธิ์ของการควบคุมความชอบด้วยกฎหมาย อาจจะแยกพิจารณาได้สองประการคือ

(1) สิทธิที่จะขอให้เพิกถอนนิติกรรมทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

สิทธิที่จะฟ้องขอให้เพิกถอนนิติกรรมเป็นสิทธิที่สกัดขึ้นจากหลักการประกันความคงอยู่และความศักดิ์สิทธิ์ของการควบคุมความชอบด้วยกฎหมาย สิทธิดังกล่าวเป็นของบุคคลที่มีส่วนได้เสียที่จะโต้แย้งนิติกรรมที่มีลักษณะของคำสั่งที่ออกโดยฝ่ายปกครอง แต่ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขของการรับคดีไว้พิจารณาที่ศาลกำหนดไว้โดยไม่จำเป็นต้องมีกฎหมายบัญญัติในเรื่องนี้

(2) สิทธิที่จะอุทธรณ์ต่อสภาแห่งรัฐ ในฐานะศาลปกครองสูงสุด

สิทธิที่จะฟ้องคดีต่อสภาแห่งรัฐ ในฐานะศาลชั้นสุดท้ายเป็นหลักกฎหมายทั่วไปของสิทธิในการควบคุมความชอบด้วยกฎหมายทั่วไป เป็นหลักที่สกัดขึ้น โดยคำพิพากษาในสมัยเดียวกัน การสกัดหลักว่าด้วยสิทธิในการฟ้องคดีขอเพิกถอนนิติกรรมและหลักดังกล่าวก็มีขึ้นเพื่อโต้แย้งคำสั่งทางปกครอง แม้ว่าจะไม่มีกฎหมายกำหนดให้มีการฟ้องคดีได้ก็ตาม และแม้จะเป็นกรณีที่กฎหมายกำหนดว่าคำสั่งนั้นเป็นคำสั่งที่มีลักษณะสูงสุด หรือเด็ดขาด หรือไม่สามารถฟ้องคดีต่อศาลได้ การแสดงออกอย่างชัดเจนที่จะยกเว้นไม่ให้มีการฎีกา ต่อสภาแห่งรัฐเท่านั้น ที่จะทำให้ไม่สามารถยื่นคำฟ้องต่อสภาแห่งรัฐในฐานะศาลชั้นสุดท้าย³⁸

(ข) หลักการรับฟังข้อเท็จจริงจากบุคคลที่ถูกกระทบสิทธิ

หลักการรับฟังข้อเท็จจริงจากบุคคลที่ถูกกระทบสิทธิในกระบวนการพิจารณาถือเป็นหลักที่สัมพันธ์กับหลักความยุติธรรมอย่างแท้จริง สำนวนละตินที่ว่า audi alteram partem เป็นสำนวนที่มีอยู่แล้วและหลักเกณฑ์ดังกล่าวนี้บังคับใช้ในศาลปกครองและศาลยุติธรรม อย่างไรก็ตามจากการพัฒนาการของคำพิพากษาของสภาแห่งรัฐเป็นระยะเวลาอันยาวนานที่หลักดังกล่าวได้กลายเป็นหลักกฎหมายทั่วไปซึ่งกฎหมายของฝ่ายนิติบัญญัติเท่านั้นที่จะยกเว้น หลักนี้³⁹

³⁸ เรื่องเดียวกัน, หน้า 123.

³⁹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 123.

หลักนี้ไม่ได้มีตัวบทกฎหมายที่บัญญัติให้นิยามไว้โดยเฉพาะแต่มีที่มาจากบทบัญญัติที่ทราบทั่วไปในหลายๆ แห่ง ทั้งในประเทศที่ใช้ชีวิตลอร์ และคอมมอนลอร์ เช่นใน Magna carta (รัฐธรรมนูญฉบับแรกของอังกฤษ) ได้ใช้คำว่า “due process of Law” บทบัญญัตินี้ทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องปฏิบัติตามวิธีพิจารณาที่ถูกต้องและยุติธรรมในการพิจารณาและวินิจฉัยที่มีผลกระทบต่อสิทธิของประชาชน ศาลอังกฤษก็ได้พิจารณาข้อพิพาทตามวิธีพิจารณาที่ถูกต้องและเป็นธรรมและทำให้วิธีพิจารณานี้เป็นวิธีพิจารณาในชั้นศาลของคอมมอนลอร์ และเรียกหลักวิธีพิจารณาที่เกิดจากแนวความคิดธรรมชาตินี้ว่า หลักความยุติธรรมตามธรรมชาติ (natural justice) หลักการรับฟังข้อเท็จจริงจากบุคคลที่ถูกกระทบสิทธินี้เป็นหลักที่มีแนวคิดศาลไม่สามารถรู้ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นได้อย่างสมบูรณ์ ซึ่งอาจไม่รู้ถึงประเด็นที่ควรพิจารณาและข้อเท็จจริงต่างๆ ที่เกิดขึ้น ประเด็นและข้อเท็จจริงเหล่านี้อาจเป็นสิ่งสำคัญ ต่อการวินิจฉัย การได้รู้ประเด็นหรือข้อเท็จจริงเหล่านี้ อาจทำให้ศาลวินิจฉัยไปในทิศทางที่ตรงกันข้ามกับที่คิดเอาไว้ได้ และบุคคลที่รู้ถึงประเด็นและข้อเท็จจริงที่สำคัญก็คือบุคคลที่ถูกกระทบสิทธิจากคำวินิจฉัยของศาลนั่นเอง ฉะนั้น การรับฟังประเด็นหรือข้อเท็จจริง จากบุคคลผู้ถูกกระทบสิทธิก่อนวินิจฉัยจะเป็นรากฐานที่ทำให้คำวินิจฉัยของศาลถูกต้องและเป็นที่ยอมรับ จากนั้นแนวความคิดที่ว่าบุคคลทุกคนมีศักดิ์ศรีและสิทธิทั้งมีเหตุผลจึงต้องให้โอกาสแก่บุคคลผู้ที่ถูกกระทบสิทธินั้นได้แสดงความคิดเห็นและทราบเหตุผลด้วยเพื่อจะให้บุคคลนั้นยอมรับในคำวินิจฉัย ส่วนในฝรั่งเศสหลักการนี้ได้เริ่มปรากฏขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1828 โดยศาลยุติธรรมสูงสุดของฝรั่งเศสได้วินิจฉัยรับรองว่า “การต่อสู้คดี (defense) เป็นหลักกฎหมายธรรมชาติอย่างหนึ่ง บุคคลทุกคนไม่ควรถูกพิพากษาโดยไม่ถูกซักถามหรือไม่มีโอกาสต่อสู้คดี” ซึ่งมีคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดฝรั่งเศส ลงวันที่ 12 ตุลาคม ค.ศ. 1979 (คดี Ste La Huta) ก็ได้รับรองหลักดังกล่าวไว้อย่างชัดเจนว่าเป็นหลักกฎหมายทั่วไปอย่างหนึ่งสำหรับในส่วนของบทบัญญัติ ฝรั่งเศสได้เริ่มบัญญัติถึงหลักการนี้ไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งฉบับใหม่ โดยกำหนดในมาตรา 14 ถึงมาตรา 17 ซึ่งบทบัญญัตินี้ดังกล่าวเป็นบทบัญญัติทั่วไปที่ใช้บังคับกับทุกลำดับชั้นศาลทั้งในคดีแพ่ง พาณิชย์ สังคมแรงงาน⁴⁰

ตามกฎหมายวิธีพิจารณาคดีปกครองนั้น กรณีเป็นเช่นเดียวกับคดีแพ่งว่าไม่ได้มีบทบัญญัติของกฎหมายกำหนดรับรองหลักได้แย้งคัดค้านหรือหลักการรับฟังข้อเท็จจริงนี้ไว้โดยเฉพาะ แต่เกิดจากแนวคำพิพากษาฎีกาแห่งรัฐ ลงวันที่ 12 พฤษภาคม ค.ศ. 1961 วางหลักว่าหลักทั่วไปที่ใช้บังคับในศาลปกครองทุกศาล คือกระบวนการวิธีพิจารณาจะต้องมีลักษณะฟังความ

⁴⁰ วรรณชัย บุญบำรุง, หลักทั่วไปของการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีปกครองของฝรั่งเศส, วารสารกฎหมายปกครอง, เล่ม 19, ตอนที่ 3 (ธันวาคม 2543) หน้า 53.

ทุกฝ่ายเป็นสิทธิคุ้มครองให้บุคคลรับแจ้งข้อเท็จจริง หรือข้อโต้แย้งในสำนวนคดีทั้งหมดและมีโอกาสที่แสดงความคิดเห็นหรือโต้แย้งข้อเท็จจริงต่างๆ

ตามแนวคำพิพากษาของศาลดังกล่าว หลักฟังความทุกฝ่ายหรือหลักโต้แย้งคัดค้าน ไม่ได้ถือเป็นหลักกฎหมายทั่วไป เหมือนหลักกฎหมายทั่วไปว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองอื่นที่มีลักษณะเป็นบทสำรองที่จะใช้ในกรณีที่ไม่มีบทบัญญัติกฎหมายหรือกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น แนวคำพิพากษาดังกล่าวถือว่าหลักนี้เป็นหลักกฎหมายทั่วไปที่มีคำบังคับเหนือว่าจะมีแต่เฉพาะรัฐบัญญัติเท่านั้นที่จะยกเว้นไม่ให้นำหลักนี้มาใช้บังคับ⁴¹

หลักเกณฑ์แรกที่ได้จากหลักฟังความทุกฝ่ายในกระบวนการพิจารณาคือ หลักที่กำหนดให้ต้องแจ้งต่อคู่กรณีถึงกระบวนการที่เกี่ยวข้องการแจ้งนี้จะทำให้บุคคลที่จะถูกกระทบสิทธิมีโอกาสดูแลตัวทำข้อเท็จจริง หรือพยานหลักฐานที่ใช้ในการชี้แจงข้อเท็จจริง ดังนั้นการแจ้งบอกกล่าวจะต้องให้ข้อมูลอย่างเพียงพอ ถ้าบุคคลนั้นถูกฟ้องบุคคลนั้นจะต้องทราบถึงคำฟ้อง ถ้าบุคคลนั้นจะต้องพิสูจน์ ข้อเท็จจริงที่เป็นผลร้ายแก่เขา บุคคลนั้นจะต้องทราบข้อเท็จจริงที่เป็นผลร้ายแรงนั้นด้วย โดยทั่วไปกรณีที่ศาลปกครองได้รับ คำฟ้องโต้แย้งคำสั่งของฝ่ายปกครอง ศาลจะต้องแจ้งให้ฝ่ายปกครองที่เกี่ยวข้องทราบและอาจจะต้องแจ้งแก่บุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับคดีนั้นด้วยถ้าฝ่ายปกครองเป็นผู้ฟ้องคดีก็ต้องแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือเอกชนที่เป็นผู้มีส่วนได้เสียทราบ การแจ้งข้อเท็จจริงดังกล่าวต้องส่งสำเนาคำฟ้องให้กับคู่กรณีที่เกี่ยวข้อง และกำหนดให้ทำคำให้การหรือความเห็นซึ่งเป็นการกำหนดผู้ฟ้องคดีโดยมีรูปแบบที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับศาลนั้น ๆ โดยอาจเป็นหนังสือราชการธรรมดา หรืออาจเป็นทางการมากขึ้น หน้าที่ในการแจ้งแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องเมื่อมีการยื่นคำฟ้องจึงเป็นลักษณะทั่วไปและเด็ดขาดและต้องปฏิบัติตาม

หลักเกณฑ์ที่ได้จากลักษณะโต้แย้งคัดค้านในกระบวนการพิจารณาอีกหลักเกณฑ์หนึ่ง คือ ศาลจากต้องแจ้งให้คู่กรณีทราบข้อเท็จจริงคำพิพากษากำหนดให้เป็นหลักทั่วไปว่าศาลจะไม่รับเอกสาร ถ้าคู่กรณีไม่รับทราบเอกสารดังกล่าวด้วย แนวทางปฏิบัติในแต่ละศาล ศาลอาจสั่งให้เอกสารทั้งหมดหรือบางส่วนเอกสารดังกล่าว เช่น สำเนาคำฟ้องหรือคำสั่งที่โต้แย้ง คำให้การเพิ่มเติม แต่บางครั้งก็มีเอกสารอื่นที่จัดทำโดยคู่กรณี แต่หน้าที่ในการส่งเอกสารให้คู่กรณีอาจทำโดยการแจ้งให้คู่กรณีหรือทนายความที่มาศาลทราบและอาจขอสำเนาเอกสารดังกล่าวได้

⁴¹ คำพิพากษาฎีกาแห่งรัฐ ลงวันที่ 16 มกราคม ค.ศ.1976,คดี Gate,น.39.อ้างในวรรณชัย บุญบำรุง,หลักทั่วไปของการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีปกครองของฝรั่งเศส,วารสารกฎหมายปกครอง,เล่ม 19, ตอนที่ 3 (ธันวาคม 2543) หน้า 54.

การบังคับใช้ตามหลักการแสวงหาข้อเท็จจริงต้องมีลักษณะโต้แย้งคัดค้าน ในกระบวนการวิธีพิจารณาทำให้ศาลต้องมีหน้าที่จะต้องแจ้งให้คู่กรณีทราบถึงการดำเนินกระบวนการวิธีพิจารณา นอกเหนือไปจากการดำเนินกระบวนการวิธีพิจารณาใหม่ การแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติม หรือมีการดำเนินการใดๆ จะต้องมีการแจ้งให้คู่กรณีทราบ

อย่างไรก็ตามศาลมีอำนาจที่ยกเหตุว่าด้วยความสงบเรียบร้อยขึ้นอ้าง เพื่อแก้ไขปัญหาที่เป็นข้ออ้างซึ่งไม่มีอยู่ในเอกสารและต้องแจ้งคู่กรณีทราบ หลักดังกล่าวได้มีการอ้างไว้ในคำพิพากษาใหม่คือ ไม่มีบทบัญญัติใดของกฎหมายหรือหลักกฎหมายทั่วไปกำหนดให้ศาลต้องแจ้งให้คู่กรณีทราบว่าคำสั่งดังกล่าวอาจมีปัญหาข้อกฎหมายที่ศาลยกขึ้นเองและให้มีการเสนอความเห็นด้วยวาจาได้⁴²

สำหรับการแสวงหาข้อเท็จจริงในกระบวนการวิธีพิจารณาคดีปกครอง ของฝรั่งเศสศาลอาจแสวงหาข้อเท็จจริงได้จาก

1) คำฟ้อง โดยปกครองคำฟ้องจะเป็นเอกสารที่กล่าวอ้างถึงการกระทำ เป็นข้อพิพาทในคดีซึ่งทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหาย คำฟ้องจะบรรยายข้อเท็จจริง และพฤติการณ์ของการกระทำนั้นๆ ซึ่งตุลาการสามารถที่จะแสวงหาข้อเท็จจริงได้จากคำฟ้อง แต่ในส่วนของคำฟ้องนั้นผู้ฟ้องคดีสามารถแก้ไขได้ตลอดเวลาของการพิจารณาคดีซึ่งศาลก็สามารถรับฟ้องข้อเท็จจริงนั้นเพื่อประกอบการพิจารณาได้⁴³

2) จากคำให้การของผู้ถูกฟ้องคดี คำให้การของผู้ถูกฟ้องคดีคือ ข้อกล่าวอ้าง ที่ผู้ถูกฟ้องคดีทำขึ้น เพื่อโต้แย้งผู้ฟ้องคดี ซึ่งในคำให้การก็จะระบุข้อเท็จจริงในส่วนของผู้ถูกฟ้องคดีที่จะโต้แย้งคำฟ้องของผู้คดี ซึ่งศาลก็สามารถนำมารับฟังเพื่อประกอบการพิจารณาพิพากษาได้⁴⁴

3) จากคำร้องสอด ซึ่งเป็นการกระทำของบุคคลภายนอก กล่าวคือ บุคคล ซึ่งมีได้เข้ามาเป็นคู่ความในคดีตั้งแต่ต้น แต่มีส่วนได้เสียเพียงพอที่จะร้องสอดเข้ามาเป็นคู่ความในคดีก็สามารถที่จะเข้ามาในคดีได้ ซึ่งผู้ร้องสอดสามารถเสนอเหตุแห่งคดีที่แตกต่างกันได้⁴⁵

4) กรณีที่ผู้ฟ้องคดีกำหนดผู้ถูกฟ้องคดีเพิ่มเติมในระหว่างการดำเนินคดี ที่ศาลมีอำนาจเต็ม⁴⁶

⁴² คีตงาม คงตระกูล, ระบบไต่สวนในกฎหมายวิธีพิจารณาคดีปกครองไทย, วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2546 หน้า 49

⁴³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 60.

⁴⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 60.

⁴⁵ เรื่องเดียวกัน, หน้า 60.

⁴⁶ เรื่องเดียวกัน, หน้า 60.

5) การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีในคดีที่ศาลมีอำนาจเต็มเพื่อลงโทษบุคคลภายนอก⁴⁷

6) การเรียกบุคคลภายนอกเข้ามาในคดีภายใต้เงื่อนไขที่ให้สิทธิบุคคลภายนอกที่จะฟ้องโต้แย้งคำพิพากษาของศาล ซึ่งสิทธิหน้าที่ของบุคคลภายนอกดังกล่าวจะก่อให้เกิดคดีพิพาทที่อยู่ในอำนาจศาลปกครองและคำพิพากษาที่จะมีขึ้นอาจทำให้เกิดความเสียหาย⁴⁸

การแสวงหาข้อเท็จจริงมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ศาลมีข้อเท็จจริงที่จะใช้แก้ปัญหาข้อพิพาท และการแสวงหาข้อเท็จจริงดำเนินการ โดยการไต่สวน เป็นลายลักษณ์อักษรคือหลักการโต้แย้งและเป็นความลับ โดยที่ลักษณะของระบบไต่สวน เป็นผลจากการที่การแสวงหาข้อเท็จจริงดำเนินการโดยตุลาการฝ่ายเดียว ไม่ใช่คู่กรณีเป็นผู้ดำเนินการโดยตุลาการเจ้าของสำนวนมีบทบาทดังนี้

1) ตุลาการเจ้าของสำนวนจะกำหนดการส่งเอกสารในคดีฟ้อง ขอให้เพิกถอนนิติกรรมทางปกครอง ตุลาการเจ้าของสำนวนจะกำหนดหน่วยงานของรัฐที่จะเป็นผู้ยื่นคำให้การในชั้นตอนนี้ตุลาการเจ้าของสำนวนจะเป็นผู้แก้ไขข้อผิดพลาด ส่วนในคดีที่ศาลมีอำนาจเต็ม ถ้าคำฟ้องไม่ถูกต้องก็จะส่งยกฟ้อง โดยปกติการกำหนดตัวผู้ถูกฟ้องคดีประเภทนี้จะต้องเป็นไปตามที่ผู้ฟ้องคดีกำหนดในคำฟ้อง แต่มีข้อยกเว้นที่แม้ว่าผู้ฟ้องคดีจะไม่กำหนดให้บุคคลดังกล่าวเป็นผู้ถูกฟ้องคดีได้แก่

ศาลจะต้องให้เจ้าของกรรมสิทธิ์ร่วมทุกคนเป็นผู้ถูกฟ้องคดีร่วมด้วย คดีฟ้องเรียกค่าเสียหาย ถ้าการกระทำเกิดจากผู้ประกันสังคม ผู้ได้รับอุบัติเหตุโต้แย้งบุคคลภายนอกที่เป็นผู้ที่ต้องรับผิดชอบศาลจะต้องกำหนดให้สำนักงานประกันสังคมและเจ้าหน้าที่เป็นผู้ถูกฟ้องคดีด้วย ถ้าศาลไม่ได้กำหนดผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าวข้างต้นอาจทำให้คำพิพากษาดังกล่าวถูกเพิกถอนได้

เมื่อการกระทำอยู่ในความรับผิดชอบของบุคคลภายนอกที่ต้องรับผิดชอบในอุบัติเหตุโดยสำนักงานประกันสังคมหรือนิติบุคคลที่ตกลงให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เสียหายศาลต้องกำหนดให้หน่วยงานดังกล่าวเป็นผู้ถูกฟ้องคดีด้วย

2) กำหนดระยะเวลาในการแสวงหาข้อเท็จจริง โดยการกำหนดระยะเวลาจะต้องคำนึงถึงลักษณะของคดีเป็นสำคัญ ถ้าเป็นกระบวนการพิจารณาที่เร่งด่วน การขอล่าอาญากรรมบังคับตามคำสั่งก็จะกำหนดระยะเวลาสั้นๆ

⁴⁷ เรื่องเดียวกัน, หน้า 60.

⁴⁸ เรื่องเดียวกัน, หน้า 61.

กรณีและผู้ฟ้องคดีแจ้งต่อศาลว่าประสงค์จะให้เพิ่มเติม แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ยื่นคำให้การเพิ่มเติมในระยะเวลาอันสมควร เมื่อศาลได้เตือนผู้ฟ้องคดีแล้ว แต่ผู้ฟ้องคดียังคงไม่ยื่นเอกสารดังกล่าว ศาลจะถือว่าผู้ฟ้องคดีไม่ประสงค์จะยื่นเอกสารดังกล่าวอีก หรือศาลอาจตั้งว่าผู้ฟ้องคดีทั้งฟ้องก็ได้ อย่างไรก็ตาม กรณีที่ผู้ฟ้องคดีไม่ยื่นสำเนา คำให้การหรือเอกสารนั้น ศาลไม่อาจลงโทษผู้ฟ้องคดีโดยวินิจฉัยว่า เป็นการถอนฟ้องได้

เมื่อศาลได้กำหนดระยะเวลาไว้ในการแสวงหาข้อเท็จจริงแล้ว ศาลไม่อาจพิจารณาคดีก่อนระยะเวลาที่กำหนดไว้ในการแสวงหาข้อเท็จจริง สิ้นสุดลงได้ นอกจากนี้ในการแสวงหาข้อเท็จจริงของศาล ตุลาการจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามหลักการฟังความทุกฝ่าย และดูแลให้มีการส่งเอกสาร เช่น คำฟ้อง คำให้การ และในทางตรงกันข้าม เพื่อให้เป็นไปตามหลักโต้แย้งคัดค้าน ศาลต้องกำหนดระยะเวลาในการส่งเอกสารให้เพียงพอ ถ้าระยะเวลาที่กำหนดไว้สั้นเกินไปก็อาจทำให้กระบวนการพิจารณานั้น ไม่ชอบและคำพิพากษานั้นอาจถูกเพิกถอนได้ นอกจากนี้ในกรณีที่ถ้าคำให้การของคุณ์คดีไม่มีข้อเท็จจริงใหม่ ศาลก็ไม่จำเป็นต้องส่งเอกสารให้คุณ์คดีก็ได้ และศาลมีอำนาจยุติการแสวงหาข้อเท็จจริงได้ ถ้าคดีอยู่ในสภาพที่จะพิพากษาได้แล้ว⁴⁹

10.3 เขตอำนาจตามโครงสร้างการจัดองค์กรของศาลปกครอง⁵⁰

การจัดการองค์กรศาลปกครองฝรั่งเศส แบ่งออกเป็น 3 ชั้นคือ

10.3.1 ศาลปกครองชั้นต้น

ตั้งแต่การปฏิรูประบบศาลปกครองในปี ค.ศ. 1953 ศาลปกครองชั้นต้น มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีปกครองในชั้นต้น มีเขตอำนาจครอบคลุมทั่วประเทศ กรณีที่คำคดีปกครองใด ขึ้นอยู่กับเขตอำนาจของศาลใดนั้น โดยทั่วไปจะยึดหลักที่ตั้งของที่ทำกาารซึ่งเจ้าหน้าที่ที่คำสั่งผู้ถูกฟ้องคดีเป็นสำคัญ ปัจจุบันมีจำนวนศาลปกครองชั้นต้นทั้งสิ้นจำนวน 33 ศาล

10.3.2 ศาลปกครองชั้นอุทธรณ์

ศาลปกครองชั้นอุทธรณ์จัดตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1987 เพื่อทำหน้าที่พิจารณาอุทธรณ์คำวินิจฉัยของศาลปกครองชั้นต้น ยกเว้นคดีบางประเภทที่ต้องอุทธรณ์โดยตรงไปยังสภาแห่งรัฐ ปัจจุบันในประเทศฝรั่งเศสมีศาลปกครองชั้นอุทธรณ์ทั้งสิ้นจำนวน 7 ศาล กระจายอยู่ในเมืองใหญ่

⁴⁹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 55.

⁵⁰ วิชัย วงษ์ทอง, “หลักการและขั้นตอนเกี่ยวกับวิธีพิจารณาคดีปกครอง : ศึกษาเฉพาะกรณีเขตอำนาจศาลปกครอง” วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2545 หน้า 109-110

10.3.3 สภาแห่งรัฐ

1) ผู้พิพากษาในชั้นต้นและชั้นสุดท้าย

อำนาจหน้าที่โดยตรงเขตสภาแห่งรัฐในคดีปกครอง จะครอบคลุมถึงคดีปกครองที่มีความสำคัญเป็นพิเศษ เช่น คดีฟ้องขอให้เพิกถอนรัฐ กฤษฎีกา ประกาศกระทรวง คำวินิจฉัยของคณะกรรมการที่มีความสำคัญระดับชาติ คำสั่งเกี่ยวกับการแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงที่ต้องตราเป็นรัฐกฤษฎีกา ลงนามโดยประธานาธิบดี หรือคดีพิพาทที่ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของศาลปกครองชั้นต้นนอกจากนี้สภาแห่งรัฐ ยังมีอำนาจพิจารณาคดีข้อพิพาทเกี่ยวกับการเลือกตั้งสภาองค์กรท้องถิ่นระดับภาค และการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรยุโรป

2) สภาแห่งรัฐในฐานะผู้วินิจฉัยอุทธรณ์

สภาแห่งรัฐทำหน้าที่อุทธรณ์ในคดีเกี่ยวกับการเลือกตั้งท้องถิ่น รวมทั้งการฟ้องคดีเพื่อขอให้วินิจฉัยความชอบด้วยกฎหมายของกฎหมายที่ออกโดยฝ่ายบริหาร

3) สภาแห่งรัฐในฐานะผู้พิพากษาสูงสุด

สภาแห่งรัฐทำหน้าที่เป็นศาลสูงสุดที่วินิจฉัยอุทธรณ์คำวินิจฉัยขององค์กรหรือคณะกรรมการที่ทำหน้าที่วินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาททางปกครอง อาทิเช่น พิจารณาอุทธรณ์คำวินิจฉัยของศาลบัญชี ศาลวินัยงบประมาณและการคลัง คณะกรรมการตุลาการสูงสุดที่วินิจฉัยคดีทางวินัยและคณะกรรมการว่าด้วยวินัยขององค์กรวิชาชีพต่าง ๆ ตั้งแต่การปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมทางปกครองในปี ค.ศ. 1987 สภาแห่งรัฐทำหน้าที่เป็นศาลสุดท้ายที่ทำหน้าที่วินิจฉัยอุทธรณ์ คำวินิจฉัยของศาลปกครองชั้นอุทธรณ์ การขยายเขตอำนาจในการเป็นศาลสุดท้ายในคดีปกครอง ของสภาแห่งรัฐนำมาสู่การปรับปรุงแก้ไขครั้งสำคัญของขั้นตอนการอุทธรณ์ กล่าวคือ ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบความชอบของคำฟ้องเป็นผู้พิจารณาก่อนกรองว่าคดีใดต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ หรือคดีดังกล่าวมีน้ำหนักเพียงพอที่จะเสนอให้สภาแห่งรัฐพิจารณาในชั้นสุดท้ายหรือไม่ ในขณะที่เดียวกันการพิจารณาของสภาแห่งรัฐในชั้นสุดท้ายมีอำนาจที่จะวินิจฉัยทั้งในปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายได้ หากเห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อการบริหารราชการแผ่นดินและเป็นประโยชน์แห่งกระบวนการยุติธรรม⁵¹ นอกจากนี้สภาแห่งรัฐ ยังได้มีบทบาทและอำนาจหน้าที่ในด้านการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับบริหารราชการแผ่นดิน และการร่างกฎหมายแก่รัฐบาลอีกด้วย ซึ่งบทบาทและอำนาจหน้าที่ของสภาแห่งรัฐในการให้ความเห็นทางกฎหมายได้ทำในรูปองค์คณะดังนี้

⁵¹ สงขลา วิชัยทัตะ. “ประวัติความเป็นมาของสภาแห่งรัฐฝรั่งเศส (le conseil d’ Etat et son histoire)”

- (1) คณะมหาดไทย
- (2) คณะการคลัง
- (3) คณะการโยธาธิการ
- (4) คณะการสังคม
- (5) คณะการบริหาร
- (6) คณะจัดทำรายงานประจำปีและศึกษาวิเคราะห์
- (7) คณะคดีปกครอง

แต่ละองค์คณะประกอบด้วยประธานและสมาชิกจำนวน 11-15 คน โดยมีที่ปรึกษาสภาแห่งรัฐ โอดิ-เตอร์ และแมตเทอร์เตอร์เรอร์แกตส์ ร่วมเป็นองค์คณะ⁵²

10.4 คดีที่ไม่อยู่ในอำนาจศาลปกครอง

10.4.1 การกระทำของรัฐบาล

ทฤษฎีการกระทำของรัฐบาลเป็นการกระทำที่อยู่นอกเหนือการควบคุมทางศาลแยกพิจารณาเป็น 2 กรณี คือ

1) การกระทำที่เป็นความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายบริหารกับรัฐสภา ตัวอย่างเช่นกรณีที่ประธานาธิบดีมีรัฐกฤษฎีกาให้ยุบสภากรณีเช่นนี้จะขอให้เพิกถอนไม่ได้ นอกจากนี้มีกรณีอื่นๆดังนี้

(1) การดำเนินการเบื้องต้นเพื่อจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภา เช่น การออกกฤษฎีกากำหนดวันเลือกตั้ง⁵³

(2) การมีส่วนร่วมในกระบวนการบัญญัติกฎหมาย เช่น การเสนอร่างกฎหมาย การถอนร่างกฎหมาย ฯลฯ

(3) การประกาศใช้รัฐบัญญัติ เช่น การกล่าวหาว่ารัฐบัญญัติที่มีรัฐกฤษฎีกาประกาศใช้นั้นมีเนื้อหาไม่ตรงกับร่างรัฐบัญญัติที่ได้รับความเห็นชอบจากสภา⁵⁴

(4) การกระทำของประธานาธิบดี เช่น การตัดสินใจใช้มาตรา 16 ของรัฐธรรมนูญ ค.ศ.1958 หรือการเสนอร่างกฎหมายฉบับใดฉบับหนึ่งให้ประชาชนลงประชามติ

⁵² เรื่องเดียวกัน, หน้า 200.

⁵³ คำวินิจฉัยสภาแห่งรัฐ คดี Maitre, 6 สิงหาคม 1912; และ คดี Hirschowitz, 8 มิถุนายน 1951.

⁵⁴ คำวินิจฉัยสภาแห่งรัฐ คดี Desrcumeaux, 3 พฤศจิกายน 1932.

2) การกระทำที่เป็นความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของรัฐบาลฝรั่งเศสกับรัฐบาลต่างประเทศ ซึ่งโดยทั่วไปได้แก่ การกระทำทางการทูต

แนวคำพิพากษาไม่ได้ชี้ชัดว่าที่ศาลไม่มีอำนาจควบคุมเพราะเป็นเรื่องทฤษฎีว่าด้วย “การกระทำของรัฐบาล” แต่ค่อนข้างถือหลักว่าศาลไม่มีอำนาจ เพราะเป็นเรื่องของกฎหมายระหว่างประเทศซึ่งศาลภายในไม่มีอำนาจพิจารณาซึ่งพอสรุปประเภทของคำพิพากษาได้ ดังนี้⁵⁵

(1) การกระทำเกี่ยวกับการจัดทำหรือเลิกสนธิสัญญาระหว่างประเทศซึ่งเห็นได้ว่าเป็นเรื่องรัฐกับรัฐ เช่น การดำเนินการเจรจาทางการทูตต่างๆ

(2) การกระทำของผู้แทนทางการทูตหรือกงสุลของฝรั่งเศสในต่างประเทศ เช่น การปฏิเสธไม่ให้ความคุ้มครองแก่คนฝรั่งเศส หรือการให้ความคุ้มครองไม่เพียงพอ

(3) การกระทำเกี่ยวกับการดำเนินคดีของศาลโลก เช่น การปฏิเสธไม่เสนอข้อพิพาทให้ศาลโลกตัดสิน

(4) การกระทำเกี่ยวกับสงครามโดยสภาแห่งรัฐได้ถือเอาความหมายเกี่ยวกับสงครามว่าหมายถึงการปฏิบัติการทางทหาร

10.4.2 การกระทำทางสภา

การปฏิบัติหน้าที่ของรัฐสภาหรือข้อพิพาทเกี่ยวกับการกระทำทางสภา โดยหลักการแล้วถือว่าการดำเนินงานในรัฐสภาและการจัดหน่วยธุรการและการปฏิบัติหน้าที่ของสภานิติบัญญัติไม่อาจฟ้องต่อศาลได้ ไม่ว่าจะเป็นศาลยุติธรรมหรือศาลปกครอง แต่มีข้อยกเว้นตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ลงวันที่ 17 พฤศจิกายน ค.ศ. 1958 ว่าด้วยการกระทำทางสภา โดยถือว่า รัฐ⁵⁶ ต้องรับผิดชอบในความเสียหายทุกประเภทที่เกิดจาก “การบริการสาธารณะทางสภา”⁵⁷ หมายถึง กิจกรรมในทางกฎหมายและในทางปฏิบัติการที่กระทำโดยบุคลากรทางปกครองของสภา บุคลากรนี้ก็คือผู้ที่ไม่ใช่สมาชิกสภา แต่เป็นผู้ที่มีสถานะเป็นเจ้าของหน้าที่ธุรกิจของสภา (ข้าราชการสภา) ซึ่งมีหน้าที่ช่วยเหลือสภาในการจัดดำเนินการภายใน เช่น การประชุมและในการบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไปของบริการสาธารณะทางสภา ส่วนประธานสภานั้น ถือเป็นองค์กรของบริการสาธารณะทางสภา เช่นกัน ถือเป็นองค์กรบังคับบัญชา เช่นในสำนักงานเลขาธิการสภา ดังนั้นถ้าสมาชิกสภา ประธานสภา บุคลากรทางปกครอง

⁵⁵ โภคิน พลกุล, คำบรรยาย วิชา น.741..., หน้า 37-38.

⁵⁶ ในฝรั่งเศสถือว่า “รัฐ” เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายมหาชน.

⁵⁷ เรื่องเดียวกัน, หน้า 32-33.

สภากระทำในหน้าที่เกี่ยวกับเรื่องการบริหารในบริการสาธารณะทางสภา การกระทำนั้นถือว่าเป็นเรื่องของบริการสาธารณะของสภา และหากเกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่นก็ต้องรับผิดชอบด้วย แม้จะเป็นเรื่องที่เกิดจากสัญญาข้อพิพาททางวิชาชีพของเจ้าหน้าที่ธุรการประจำสภาก็ตาม ซึ่งศาลมีอำนาจพิจารณาตัดสิน โดยหลักจะได้แก่ศาลปกครอง

ส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของรัฐสภา หรือการกระทำทางสภา โดยหลักจะถือว่าเป็นข้อยกเว้นหลักกฎหมายที่ว่ากระทำในทางกฎหมายจะต้องอยู่ภายใต้การควบคุมทางศาลอันเป็นหลักทั่วไป การกระทำทางสภานี้ไม่มีกฎหมายใดนิยามไว้ว่าหมายความว่าอย่างไร จึงต้องอาศัยจากคำพิพากษาซึ่งอาจอธิบายได้ว่าหมายถึง การกระทำที่วัตถุประสงค์กระทำเป็นเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ทางรัฐธรรมนูญของสภาโดยไม่คำนึงว่าจะเป็นอย่างใด และพิจารณาจากรูปแบบของการกระทำเป็นองค์กรหรือสถาบันที่มีลักษณะทางรัฐสภาหรือไม่ กล่าวคือ องค์กรหรือสถาบันดังกล่าวได้ทำหน้าที่ในทางนิติบัญญัติและมีสถานะพิเศษบางประการตามระบบรัฐสภาหรือไม่ เช่น มีเอกสิทธิและความคุ้มกัน เป็นต้น การแก้ไขรัฐธรรมนูญ การวางข้อบังคับการประชุม มติ วาระการประชุม การแต่งตั้ง ฯลฯ จึงเป็นการกระทำของสภา

อย่างไรก็ตาม ในส่วนที่มีลักษณะเป็นการกระทำในทางนิติบัญญัตินั้น หากเกิดมีข้อพิพาทเกี่ยวกับการกระทำทางนิติบัญญัติเกิดขึ้นถือว่าเป็นกรณีสำคัญที่เป็นข้อยกเว้นจากเขตอำนาจศาลปกครองด้วย สำหรับขอบเขตของการกระทำทางนิติบัญญัติสภาแห่งรัฐได้วินิจฉัยว่า “ถ้ามาตรการที่ใช้เป็นเรื่องที่อยู่ในขอบเขตการตรา “พระราชบัญญัติ” ถือว่าเป็นการกระทำทางนิติบัญญัติ แต่ถ้ามาตรการที่ใช้เป็นเรื่องที่อยู่ในขอบเขตของการออกกฎหมายลำดับรองของฝ่ายบริหารแล้ว ถือว่าเป็นการกระทำทางปกครอง”⁵⁸

10.4.3 การกระทำของศาลยุติธรรม

มีหลักอยู่ว่าการบริหารงานของศาลยุติธรรมนั้นมี 2 ลักษณะ คือการดำเนินงานของบริการสาธารณะทางยุติธรรม⁵⁹ หมายถึง การกระทำที่เกี่ยวกับการตัดสินข้อพิพาทที่ไม่อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครองฝรั่งเศส แต่กรณีที่เกี่ยวข้องกับการจัดระเบียบของหน่วยธุรการของศาลยุติธรรมแล้วจะอยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครอง เช่น การร้องเรียนการเลือกตั้งของผู้แทนของผู้พิพากษาเพื่อไปดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการใน ฐานะผู้บังคับบัญชาที่สูงกว่า การหยุด

⁵⁸ โภคิน พลกุล, คำบรรยาย วิชา น.741..., หน้า 30, อ้างจาก “คำวินิจฉัยสภาแห่งรัฐ คดี Rubin de Servens,” 2 มีนาคม 1962.

⁵⁹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 39.

ดำเนินงานของศาล การยุบเลิกศาล ตลอดจนวิธีการเกี่ยวกับสถานะของผู้พิพากษา เช่น การบรรจุแต่งตั้ง⁶⁰ การโยกย้าย⁶¹ การเลื่อนชั้น⁶² การลงโทษทางวินัย⁶³ เป็นต้น

10.4.4 คดีกรณีถือว่าเป็นอำนาจของศาลยุติธรรม

คดีบางประเภทโดยกฎหมายจารีตประเพณี ถือว่าอยู่ในอำนาจศาลยุติธรรม โดยเฉพาะซึ่งได้แก่ คดีเกี่ยวกับสถานะภาพของบุคคล คดีเกี่ยวกับสิทธิในอสังหาริมทรัพย์และคดีเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพของบุคคล เป็นต้น

10.5 คำพิพากษา

แนวคำพิพากษาของศาลปกครองฝรั่งเศสก็จะมีสองแนว แนวแรกคำพิพากษาใช้บังคับกับคู่กรณี และผู้ที่เกี่ยวข้องในคดี ซึ่งเป็นหลักทั่วไปของคำพิพากษา

แนวที่สอง คำพิพากษาของศาลปกครอง เป็นการวางบรรทัดฐานให้ถือปฏิบัติ เป็นเสมือนกฎหมาย เช่น คดี Ste La Huta ซึ่งศาลปกครองสูงสุดของฝรั่งเศส มีคำพิพากษา ลงวันที่ 12 ตุลาคม ค.ศ. 1979 วางบรรทัดฐานรับรองหลักการการต่อสู้คดี บุคคลทุกคนไม่ควรถูกพิพากษา โดยไม่ถูกซักถามหรือไม่มีโอกาสต่อสู้คดี

11. ศาลปกครองของประเทศเยอรมัน

ประเทศเยอรมันได้ตราประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความของศาลปกครอง ซึ่งเริ่มใช้บังคับเมื่อวันที่ 21 มกราคม ค.ศ. 1960 (แก้ไขเพิ่มเติมปี ค.ศ. 1997) ตามมาตรา 40(1) ได้กำหนดเรื่องที่จะฟ้องจะต้องเป็นเรื่องที่อาจใช้สิทธิทางศาลปกครองได้ ซึ่งถือว่าเป็นบทนิยามศัพท์ทางกฎหมายของเขตอำนาจศาลปกครอง โดยศึกษาจากเงื่อนไขการฟ้องคดีปกครองดังนี้⁶⁴

11.1 เงื่อนไขทั่วไปของคดีปกครอง

เงื่อนไขทั่วไปของคดีปกครองได้กำหนดไว้ในมาตรา 40

“(1) การใช้สิทธิทางศาลปกครองอาจจะทำได้ในกรณีที่เป็นการฟ้องคดีปกครองทางกฎหมายมหาชนทั้งหมดซึ่งมิใช่ข้อพิพาททางกฎหมายรัฐธรรมนูญ และข้อพิพาทดังกล่าวกฎหมายสหพันธ์มิได้กำหนดไว้โดยชัดแจ้ง ให้อยู่ในอำนาจศาลอื่น”

⁶⁰ คำวินิจฉัยสภาแห่งรัฐ คดี Demoiselle Gravas, 31 ตุลาคม 1962.

⁶¹ คำวินิจฉัยสภาแห่งรัฐ คดี Biziere, 26 พฤศจิกายน 1947.

⁶² คำวินิจฉัยสภาแห่งรัฐ คดี Ratzel, 22 มกราคม 1954.

⁶³ คำวินิจฉัยสภาแห่งรัฐ คดี Penglaou, 28 กุมภาพันธ์ 1951.

⁶⁴ บรรเจิด สิงคะเนติ. “เงื่อนไขการฟ้องคดีปกครองของเยอรมัน, “วารสารนิติศาสตร์, ฉบับที่ 2 ปีที่ 29, (มิถุนายน 2542)

ในกฎหมายปกครองของเยอรมัน ศาลปกครองเยอรมันมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีปกครองซึ่งอยู่ภายใต้หลักอำนาจฟ้องคดีปกครองอย่างกว้าง⁶⁵ หลักการดังกล่าวบัญญัติรองรับไว้ในมาตรา 19 วรรคสี่ ของกฎหมายพื้นฐานที่กำหนดรับรองเกี่ยวกับหลักประกันในทางศาลอันเป็นหลักการพื้นฐานของหลักนิติรัฐ และในมาตรา 40 แห่งกฎหมายวิธีพิจารณาคดีปกครองได้กำหนดขอบเขตของอำนาจศาลปกครองโดยกำหนดให้คดีที่จะฟ้องต่อศาลปกครองได้จะต้องเป็นข้อพิพาทตามกฎหมายมหาชน หมายถึง ข้อพิพาทเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในทางกฎหมายมหาชน (ยกเว้นข้อพิพาทตามกฎหมายอาญาและกฎหมายวิธีพิจารณาความ) โดยข้อพิพาทดังกล่าวต้องมีใช้ข้อพิพาทตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ ซึ่งตามมาตรา 13 แห่งกฎหมายสหพันธ์ได้กำหนดไว้ ข้อพิพาทตามกฎหมายรัฐธรรมนูญในความหมายของมาตรา 40 ดังกล่าวจึงหมายถึงเฉพาะบรรดาข้อพิพาทระหว่าง สหพันธ์กับมลรัฐเกี่ยวกับสิทธิตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ หรือระหว่างองค์กรสูงสุดของสหพันธ์หรือของมลรัฐหรือระหว่างสมาชิกขององค์กรดังกล่าว โดยมีปัญหาข้อพิพาทเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ขององค์กรดังกล่าว หรือข้อพิพาทตามกฎหมายมหาชนนั้นเป็นข้อพิพาทที่กฎหมายสหพันธ์มิได้กำหนดไว้โดยชัดแจ้งให้อยู่ในอำนาจของศาลอื่น⁶⁶

11.2 ประเภทของคดีปกครองในระบบกฎหมายเยอรมัน

ประเภทของคดีปกครองในระบบกฎหมายเยอรมันนั้นกำหนดเอาไว้ในกฎหมายวิธีพิจารณาคดีปกครอง ค.ศ. 1960 โดยแบ่งประเภทของคำฟ้องคดีปกครองของประเทศเยอรมันออกเป็น 5 ประการ ดังนี้⁶⁷

1. คำฟ้องโต้แย้งคำสั่งทางปกครอง การฟ้องคดีประเภทนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ศาลเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ก่อให้เกิดภาระแก่ผู้ฟ้องเมื่อคำสั่งทางปกครองนั้นไม่ชอบด้วยกฎหมาย
2. คำฟ้องขอให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองออกคำสั่งทางปกครอง การฟ้องคดีประเภทนี้มีจุดมุ่งหมายให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองออกคำสั่งทางปกครองซึ่งมีสาเหตุมาจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองได้ปฏิเสธที่จะออกคำสั่งทางปกครองหรือละเว้นไม่ออกคำสั่งทางปกครองให้แก่โจทก์ ซึ่งในกรณีที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองปฏิเสธที่จะออกคำสั่งทางปกครองก็อาจเรียกการฟ้องประเภทนี้ว่า การฟ้องโต้แย้งการปฏิเสธของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง

⁶⁵ กมลชัย รัตนสกาวงศ์, หลักกฎหมายปกครองเยอรมัน, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544), น.61-62.

⁶⁶ อังแล้ว เจริญธรรมที่ 64 น.280-282.

⁶⁷ เพิ่งอ้าง, น.282-284. และกมลชัย รัตนสกาวงศ์, อังแล้ว เจริญธรรมที่ 63 น.63-64.

3. คำฟ้องขอให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองกระทำการ การฟ้องคดีประเภทนี้มีจุดมุ่งหมาย ให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือละเว้นไม่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องของคำสั่งทางปกครอง คำฟ้องประเภทนี้มีขอบเขตค่อนข้างกว้างขวาง โดยทั่วไปแล้วจะเกี่ยวข้องกับปฏิบัติการทางปกครอง

4. คำฟ้องขอให้พิสูจน์สิทธิการฟ้องประเภทนี้มุ่งหมายเพื่อให้พิสูจน์การมีอยู่ หรือไม่มีอยู่ของนิติสัมพันธ์หรือเพื่อพิสูจน์ความเป็น โฆษะของคำสั่งทางปกครอง นิติสัมพันธ์ใน กรณีนี้ หมายถึง ความสัมพันธ์ในทางกฎหมายของบุคคลอื่นต่อบุคคลอื่นหรือสิ่งอื่นที่มีผลมาจาก ข้อเท็จจริงเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ความสัมพันธ์ในทางกฎหมายที่ก่อตั้งขึ้น โดยสัญญาหรือคำสั่งทาง ปกครอง หรือมีผลมาจากกฎหมายโดยตรงระหว่างบุคคลหรือระหว่างบุคคลใดบุคคลหนึ่งต่อสิ่งใด สิ่งหนึ่ง

5. คำร้องขอให้ตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของกฎหมายลำดับรองโดยศาล มาตรา 47 กำหนดให้ศาลปกครองมีอำนาจตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของข้อบังคับซึ่งออก ตามบทบัญญัติของกฎหมายควบคุมอาคาร นอกจากนี้ ยังกำหนดให้ศาลปกครองมีอำนาจตรวจสอบ บทบัญญัติของกฎหมายที่มีลำดับชั้นต่ำกว่ากฎหมายของมลรัฐ รวมทั้งข้อบัญญัติขององค์การ ปกครองท้องถิ่น

11.3 เขตอำนาจตามโครงสร้างองค์กรของศาลปกครอง

เมื่อพิจารณาจากประมวลกฎหมายว่าด้วยพิจารณาความของศาลปกครอง ตามมาตรา 5,9 และ10 ศาลปกครองเยอรมันแบ่งออกเป็น 3 ชั้นศาลด้วยกัน แต่ละชั้นศาล แบ่งผู้พิพากษาออกเป็นองค์คณะมีจำนวนแตกต่างกันในแต่ละชั้นศาล⁶⁸คือ

11.3.1 ศาลปกครองชั้นต้น

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาพิพากษาข้อพิพาททางปกครองทุกอย่าง แบ่งเป็นองค์คณะ องค์คณะหนึ่งประกอบด้วยผู้พิพากษาอาชีพ 3 คน และผู้พิพากษากิตติมศักดิ์ หรือสมทบ (honorary judges) อีก 2 คน จะมีทนายความในชั้นตอนนี้หรือไม่ก็ได้

11.3.2 ศาลปกครองสูงสุด

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาพิพากษาอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่ง ของศาลปกครองชั้นต้น องค์คณะประกอบด้วยผู้พิพากษาอาชีพ 3 คน แต่มีข้อยกเว้นคือ แต่ละรัฐ

⁶⁸ บุญศรี มีวงศ์อุโฆษ, “คดีปกครองเยอรมัน,” ในรวมบทความในโอกาสครบรอบ 60 ปี ดร. ปรีดี เกษม ทรัพย์ (กรุงเทพมหานคร : พี.เค. พรินต์ติ้งเฮาส์, 2531), หน้า 176 ; และกมลชัย รัตนสกววงศ์, “ความรู้เบื้องต้น เกี่ยวกับระบบกฎหมายและระบบศาลของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน,” ในรวมบทความในโอกาสครบรอบ 60 ปี ดร.ปรีดี เกษมทรัพย์ (กรุงเทพมหานคร : พี.เค.พรินต์ติ้งเฮาส์, 2531 หน้า 188-189.

อาจออกกฎหมายให้มีองค์คณะ 5 คน โดยมีผู้พิพากษากิตติมศักดิ์หรือสมทบเพิ่มขึ้นมา 2 คน ตามมาตรา 9 (3) ไม่บังคับให้ต้องมีทนายความ

11.3.3 ศาลปกครองสหพันธ์

ศาลปกครองสหพันธ์ พิจารณาพิพากษาฎีกาคัดค้านคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นสูง ในกรณีพิเศษอาจเป็นคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นที่ฎีกาข้ามชั้นตอนอุทธรณ์ และยังเป็นศาลเริ่มต้นพิจารณาพิพากษาคดีปกครองระหว่างสหพันธรัฐและมลรัฐ หรือระหว่างมลรัฐด้วยกัน แบ่งเป็นองค์คณะประกอบด้วยผู้พิพากษาอาชีพ 5 คน ตามมาตรา 10 (3) และบังคับให้คู่ความจะต้องมีทนายความเป็นตัวแทนว่าต่างแก่ต่างคดีให้

11.4 คดีที่ไม่ได้อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครอง

แม้เป็นข้อพิพาทตามกฎหมายมหาชนแต่ได้กำหนดให้อยู่ในเขตอำนาจศาลอื่น เช่น

- 1) คดีที่เกี่ยวกับค่าเสียหายในการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์
- 2) คดีที่เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่ราชการไปละเมิดผู้อื่น
- 3) คดีที่เกี่ยวกับการผูกขาดและสิทธิบัตร
- 4) คดีที่เกี่ยวกับนิติกรรมทางปกครองที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกระบวนการพิจารณา

ของศาล

- 5) คดีเกี่ยวกับการเก็บภาษี
- 6) คดีเกี่ยวกับการประกันการประกันสังคม

ข้อพิพาทเกี่ยวกับการประกันสังคม การประกันการว่างงาน และงานอื่นๆ ของสำนักงานสหพันธรัฐ เช่น การดูแลผู้บาดเจ็บจากสงครามรวมถึงนิติสัมพันธ์ระหว่างแพทย์บริษัทประกันสุขภาพ มีการพิจารณาพิพากษาโดยศาลพิเศษอิสระ คือ ศาลสังคม และพิจารณาในศาลสังคมเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยศาลสังคม

- 7) คดีเกี่ยวกับแรงงาน

ข้อพิพาทกันระหว่างนายจ้างและลูกจ้างนิติสัมพันธ์ตามสัญญาจ้างแรงงาน และการกระทำอื่นๆที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งคดีเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยระเบียบการทำงาน เช่น ข้อพิพาทระหว่างคู่สัญญาตามข้อตกลงสภาพการจ้างว่ามีข้อตกลงสภาพการจ้างพิพาทหรือไม่ การพิจารณาพิพากษาโดยศาลแรงงาน

11.5 คำพิพากษา

แนวคำพิพากษาของศาลปกครองประเทศเยอรมัน แนวแรกเป็นแนวคำพิพากษาที่มีผลใช้บังคับกับคู่กรณี และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในคดี

แนวคำพิพากษาแนวที่สองเป็นแนวคำพิพากษาที่มีผลใช้บังคับเป็นการวางบรรทัดฐานใช้บังคับในการปฏิบัติราชการทางปกครอง เป็นการทั่วไป เช่น คำพิพากษาศาลปกครองชั้นสูงแห่งมลรัฐ (คดีวิศวกร) ซึ่งศาลได้วินิจฉัยว่า ก่อนผู้ถูกฟ้องคดี (เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง) ออกคำสั่งเพิกถอนการรับรองปริญญาวิศวกรของผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้ให้โอกาสคู่กรณีทราบข้อเท็จจริง และได้แย้งแสดงพยานหลักฐานเสียก่อน อีกทั้งข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่ากรณีนี้เป็นข้อยกเว้นให้ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ต้องให้โอกาสดังกล่าวหรือห้ามผู้ถูกฟ้องคดีให้โอกาสคู่กรณีทราบข้อเท็จจริง และได้แย้งแสดงพยานหลักฐานก่อนการออกคำสั่งทางปกครอง คำสั่งเพิกถอนการรับรองปริญญาวิศวกร จึงเป็นคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย⁶⁹

12. สรุปผลการศึกษา หลักกฎหมายและแนวคำพิพากษาของประเทศไทยและต่างประเทศ

จากการศึกษาพบว่ามหาวิทยาลัยต่างๆในประเทศไทยทั้งที่เป็นส่วนราชการและมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มีพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยของมหาวิทยาลัยเอง เป็นตัวกำกับแนวทางในการควบคุมกำกับ การดำเนินการของมหาวิทยาลัย รวมถึงมีข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานในส่วนต่างๆ ของมหาวิทยาลัยแยกออกต่างหากสำหรับของแต่ละมหาวิทยาลัย แต่ในส่วนของเรื่อง การกำหนดอายุของผู้บริหารมหาวิทยาลัยนั้น มิได้มีพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยฉบับใด หรือข้อบังคับของมหาวิทยาลัยฉบับใดเลยที่ได้กำหนดในเรื่องอายุของผู้บริหารมหาวิทยาลัยไว้ แต่จะมีกฎหมายฉบับอื่นที่เกี่ยวข้องในการกำหนดอายุของผู้บริหารมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.2547 กำหนดอายุของข้าราชการที่จะเกษียณอายุราชการเมื่ออายุครบ 60 ปี ทำให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาในตำแหน่งอธิการบดีตามความหมายของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา มาตรา 18 วรรคหนึ่ง (ข)(1) ไม่สามารถดำรงตำแหน่งผู้บริหารในมหาวิทยาลัยได้ ตามแนวคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด ที่ อ 651/2561 และคำพิพากษาศาลปกครองเชียงใหม่ที่ ม.2/2562

⁶⁹ จันทจิรา เอี่ยมมยุรา วรเจตน์ ภาศิริรัตน์ และคณะ, รายงานการศึกษาวินิจฉัยเรื่องวิเคราะห์คำพิพากษาศาลปกครองของศาลปกครองต่างประเทศ เสนอ สำนักงานศาลปกครอง, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2549) น.308 – 309.

จากการศึกษาแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองเชียงใหม่ ที่ ม.2/2562 ได้วางแนวบรรทัดฐานในกรณีที่ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาที่เกษียณอายุราชการแล้ว ต่ออายุราชการออกไปจนถึงอายุ 65 ปี ได้รับการสรรหาให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารมหาวิทยาลัย หลังจากที่ได้รับ การต่ออายุราชการ ศาลมีแนวคำพิพากษาว่าไม่สามารถที่จะเป็นผู้บริหารในมหาวิทยาลัยได้

และจากการศึกษาแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดที่ อ.651/2561 ได้วางแนว คำพิพากษาไว้เป็นบรรทัดฐานในกรณีที่ผู้อายุเกิน 60 ปี ถึงแม้จะไม่ได้เป็นข้าราชการพลเรือน ในสถาบันอุดมศึกษา ก็ไม่สามารถที่จะดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารในมหาวิทยาลัยได้

สำหรับพระราชบัญญัติบำเหน็จ บำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 ใช้กับหน่วยงานราชการ และที่สังกัดในหน่วยงานราชการทั้งหมด แต่ยกเว้น ข้าราชการตุลาการและข้าราชการอัยการ ซึ่งมี พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. 2543 กำหนดอายุของตุลาการศาล ใว์ที่อายุ 70 ปี จึงจะเกษียณราชการและให้ใช้บังคับกับข้าราชการอัยการ โดยอนุโลมด้วย

แนวทางปฏิบัติการดำรงตำแหน่งบริหารในสถาบันการศึกษาของไทยมหาวิทยาลัย เป็นจำนวนมากที่มีผู้บริหารมหาวิทยาลัยอายุเกิน 60 ปี

ส่วนมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ พระราชบัญญัติของมหาวิทยาลัยต่างๆ ไม่ได้บัญญัติ อายุของผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารมหาวิทยาลัยไว้แต่ ให้ใช้กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง กล่าวคือ ในประเทศฝรั่งเศส ประกาศใช้รัฐบัญญัติ หมายเลข 2010-1330 ลงวันที่ 10 พฤศจิกายน ค.ศ. 2010 ว่าด้วยการปฏิรูประบบเกษียณอายุ รัฐบัญญัติดังกล่าวกำหนดอายุของผู้ที่จะเกษียณอายุไว้ทั้งที่เป็น ข้าราชการและเอกชน

แนวทางปฏิบัติของมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ มีมหาวิทยาลัยที่มีผู้บริหาร มหาวิทยาลัยอายุเกิน 60 ปี เช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยในประเทศไทย

ตารางที่ 3.1 มหาวิทยาลัยสำคัญที่มีผู้บริหารอายุเกิน 60 ปี⁷⁰

Region	University	Name of President	Year of Born	Age
The United States	Columbia Univ.	Lee Bollinger	1946	71
	Harvard Univ	Drew Gilpin Faust	1947	70
	Univ. Of Pennsylvania	Amy Gutmann	1949	68
	Univ. of Michigan	Mark Schlissel	1957	60
	Massachusetts Institute of Technology (MIT)	L. Rafael Reif	1950	67
The United Kingdom	Univ. College London (UCL)	Michael Arthur	1954	63
	Univ. Of Edinburg	Sir Timothy Michale	1949	68
	Univ. of Manchester	Dame Nancy Rothwell	1955	62
Asia	Kyoto Univ.	Juichi Yamagiwa	1952	65
	Osaka Univ.	Shojiro Nishio	1951	66
	Tohoku Univ.	Susumu Satomi	1948	69

ที่มา สมคิด เลิศไพฑูรย์ บทความเรื่องกฎหมายว่าด้วยอายุอิการบดี เขียนวันที่ 16 ตุลาคม 2560

⁷⁰ สมคิด เลิศไพฑูรย์, “กฎหมายว่าด้วยอายุอิการบดี”, เขียนวันที่ 16 ตุลาคม 2560

บทที่ 4

วิเคราะห์ปัญหากรณีผู้บริหารมหาวิทยาลัยมีอายุเกิน 60 ปี จะเป็นผู้บริหารมหาวิทยาลัยไม่ได้ตามแนวคำพิพากษา ของศาลปกครองสูงสุด

มหาวิทยาลัยในประเทศไทยแบ่งออกเป็นมหาวิทยาลัยที่เป็นส่วนราชการ และมหาวิทยาลัยที่อยู่ในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยที่อยู่ในกำกับของรัฐนั้นมีพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยของแต่ละมหาวิทยาลัยใช้บังคับ เช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยที่เป็นส่วนราชการ พระราชบัญญัติของมหาวิทยาลัยและข้อบังคับในการสรรหาอธิการบดีของมหาวิทยาลัยต่างๆ ทั้งที่เป็นมหาวิทยาลัยที่เป็นส่วนราชการและมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐมิได้กำหนดในเรื่องอายุของผู้ที่ดำรงตำแหน่งบริหารในมหาวิทยาลัยไว้ แต่ในส่วนของมหาวิทยาลัยที่เป็นส่วนราชการนั้น มีกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับอายุของผู้ดำรงตำแหน่งบริหารในสถาบันการศึกษา ซึ่งไม่ใช่พระราชบัญญัติของมหาวิทยาลัยโดยตรง หรือเป็นข้อบังคับโดยตรงของมหาวิทยาลัย แต่มีผลทำให้ผู้บริหารมหาวิทยาลัยที่มีอายุเกิน 60 ปี ไม่สามารถดำรงตำแหน่งบริหารในมหาวิทยาลัยของรัฐที่เป็นส่วนราชการได้ จึงนำมาวิเคราะห์เพื่อทำเป็นข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาในทางปฏิบัติที่เกิดขึ้นในบทต่อไป

เนื่องจากก่อนที่จะมีการฟ้องร้องดำเนินคดีในศาลปกครอง กรณีที่ผู้บริหารมหาวิทยาลัยอายุเกิน 60 ปี แล้วเป็นผู้บริหารมหาวิทยาลัย ผู้บริหารของมหาวิทยาลัยในระบบอุดมศึกษาของประเทศไทยนั้น ผู้บริหารที่มีอายุเกิน 60 ปี สามารถเป็นผู้บริหารมหาวิทยาลัยได้ ต่อมากรณีพิพาทเกิดขึ้นในมหาวิทยาลัยต่างๆ ทำให้มีผู้นำคดีขึ้นสู่การพิจารณาคดีของศาลปกครองแล้วศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาไปในแนวทางที่ให้ผู้บริหารมหาวิทยาลัยที่มีอายุเกิน 60 ปีแล้วนั้นไม่สามารถที่จะเป็นผู้บริหารมหาวิทยาลัยได้อีกต่อไป ซึ่งมีผลในการแต่งตั้งผู้บริหารของมหาวิทยาลัยที่จะไม่สามารถแต่งตั้งผู้บริหารมหาวิทยาลัยที่มีอายุเกิน 60 ปี มาดำรงตำแหน่งผู้บริหารมหาวิทยาลัยได้อีกต่อไป ซึ่งคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดมีผลนับตั้งแต่วันที่ มีคำพิพากษา ซึ่งจากการศึกษาพบว่ายังมีมหาวิทยาลัยบางแห่งหลังจากที่ศาลปกครองสูงสุดมีแนว

คำวินิจฉัยไม่ให้ผู้บริหารอายุเกิน 60 ปี เป็นผู้บริหารมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยที่มีผู้บริหารมหาวิทยาลัยอายุเกิน 60 ปี ดำรงตำแหน่งอธิการบดีและรักษาการอธิการบดีดังนี้⁷¹

1. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
ผศ.จรูญ ถาวรจักร์ อายุ 76 ปี
2. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
รศ.ดร.เปรี๊ยะ กิจรัตน์ภร อธิการบดี อายุ 74 ปี
3. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
ผศ.ดร.เรืองเดช วงศ์หล้า อายุ 71 ปี
4. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
รศ.ดร.ประพันธ์ ชรรณไชย รักษาการอธิการบดี อายุ 69 ปี
5. มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
ผศ.ดร.นิวัต กลิ่นงาม อายุ 69 ปี
6. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
ผศ.ไวคุณท์ ทองอร่าม อายุ 67 ปี
7. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
รศ.ดร.นันทนา แจ็งสุวรรณ อายุ 66 ปี
8. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
รศ.มาลีนี จุโฑปะมา รักษาการอธิการบดี อายุ 66 ปี
9. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
ผศ.ดร.บัญญัติ ชำนาญกิจ อายุ 65 ปี
10. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
รศ.ดร.สิทธิชัย มุขหมั่น อายุ 65 ปี
11. มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
ผศ.ดร.เฉลย ภูมิพันธ์ อายุ 65 ปี
12. มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
รศ.ดร.สมเกียรติ สายธนู อายุ 64 ปี
13. มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
ดร.สุมาลี ไชยศุกรากุล อายุ 63 ปี

⁷¹ http://www.matichon.co.th/education/news_1144493 เข้าถึงเมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2562

14. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
ศศ.ดร.ยวลักษณ์ เวชวิทยาขลัง รักษาการอธิการบดี อายุ 63 ปี
15. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
รศ.ดร.วิเชียร ฝอยพิกุล อายุ 63 ปี
16. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
ศศ.ดร.เสนาะ กลั่นงาม อธิการบดี อายุ 61 ปี
17. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
ดร.สาคร สร้อยสังวารย์ อธิการบดี อายุ 61 ปี

ในพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 ไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่องอายุของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารของมหาวิทยาลัยไว้ เป็นการเฉพาะ แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2551 มาตรา 13 ได้กำหนดห้ามมิให้ผู้ที่ได้รับการต่ออายุราชการ เมื่อเกษียณอายุราชการแล้ว เป็นผู้บริหารในมหาวิทยาลัย แต่ก็ไม่ได้กำหนดอายุของบุคคลภายนอกที่ได้รับการสรรหามาเป็นผู้บริหารในมหาวิทยาลัยไว้โดยเฉพาะ ผู้เขียนเห็นว่าควรวิเคราะห์ในเรื่องผู้บริหารมหาวิทยาลัยที่มีอายุเกิน 60 ปี จะดำรงตำแหน่งบริหารในมหาวิทยาลัยไม่ได้ ดังนี้

1. วิเคราะห์ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกากับแนวคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด

ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 91/2546 เรื่องการพ้นจากตำแหน่งของรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่โจ้

คณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นว่า ตามมาตรา 20 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแม่โจ้ พ.ศ. 2539 กำหนดให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งรองอธิการบดีจากข้าราชการในมหาวิทยาลัยซึ่งมีคุณสมบัติได้ปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใด หรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองและได้ทำการสอนหรือ มีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง โดยคำแนะนำของอธิการบดี แล้วจะต้องเป็นข้าราชการในมหาวิทยาลัยด้วย เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่าข้าราชการในมหาวิทยาลัย ที่ได้รับตำแหน่งให้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ต้องพ้นจากราชการด้วยเหตุเกษียณอายุราชการ เนื่องจากมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ตามมาตรา 19 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ 18) พ.ศ. 2543 ที่กำหนดให้ข้าราชการซึ่งมี

อายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ เป็นอันพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ข้าราชการในมหาวิทยาลัยผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีจึงต้องพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวเพราะพ้นจากตำแหน่งข้าราชการในมหาวิทยาลัย ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 20 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแม่โจ้ พ.ศ. 2539 ด้วยเหตุเกษียณอายุราชการ

จะเห็นได้ว่าคณะกรรมการกฤษฎีกายึดถือบทบัญญัติของพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแม่โจ้ พ.ศ. 2539 ตามมาตรา 20 วรรคสาม ที่บัญญัติให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งรองอธิการบดีจากข้าราชการในมหาวิทยาลัย และยึดถือบทบัญญัติของพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ 18) พ.ศ. 2543 ตามมาตรา 19 วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติให้ข้าราชการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ เป็นอันพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ เป็นหลักกฎหมายในการให้ความเห็นในการแต่งตั้งผู้บริหารมหาวิทยาลัยและการดำรงตำแหน่งผู้บริหารมหาวิทยาลัย จึงทำให้ไม่สามารถดำรงตำแหน่งผู้บริหารมหาวิทยาลัยได้เมื่อเกษียณราชการแล้ว

ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 659/2550 เรื่องวาระการดำรงตำแหน่งคณบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

คณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นว่ามีมาตรา 37 มาตรา 38 และมาตรา 42 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 ไม่ได้กำหนดคุณสมบัติของคณบดีว่าต้องเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งแตกต่างจากตำแหน่งผู้ช่วยอธิการบดีที่มาตรา 32 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 ได้บัญญัติไว้อย่างชัดเจนว่าอธิการบดีต้องแต่งตั้งผู้ช่วยอธิการบดีจากข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย นอกจากนี้การเกษียณอายุราชการยังมีเหตุที่ทำให้พ้นจากตำแหน่งคณบดีตามที่มาตรา 30 ประกอบกับมาตรา 38 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 กำหนดไว้ ดังนั้นภายหลังจากเกษียณอายุราชการ ก. จึงสามารถดำรงตำแหน่งคณบดีคณะเกษตรศาสตร์ต่อไปจนครบวาระได้

จะเห็นได้ว่าคณะกรรมการกฤษฎีกายึดถือบทบัญญัติของพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 ตามมาตรา 37 มาตรา 38 และมาตรา 42 ที่ไม่ได้กำหนดคุณสมบัติของคณบดีเป็นหลักกฎหมายในการให้ความเห็นการดำรงตำแหน่งผู้บริหารมหาวิทยาลัย จึงทำให้สามารถดำรงตำแหน่งผู้บริหารมหาวิทยาลัยได้เมื่อเกษียณราชการแล้ว

บันทึก เรื่อง การดำรงตำแหน่งผู้บริหารมหาวิทยาลัยของผู้ที่เกษียณอายุราชการแล้ว ตามมาตรา 55 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2541 – คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างการกฎหมาย คณะที่ 4) เรื่องเสร็จที่ 285/2542

มาตรา 55 พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2541

ผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าภาควิชา และหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือภาควิชา ซึ่งได้เกษียณอายุราชการ ในขณะที่วาระการดำรงตำแหน่งยังไม่ครบในวันที่พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2541 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ยังคงดำรงตำแหน่งต่อไปจนครบวาระตามบทเฉพาะกาล มาตรา 55 วรรคหนึ่ง แม้นบุคคลดังกล่าวจะเกษียณอายุราชการแล้วก็ตาม เนื่องจากยังไม่ขาดคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว ทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารงานของสำนักงานคณะ และภาควิชาของมหาวิทยาลัยมีความต่อเนื่องและเป็นไปด้วยความเรียบร้อยตามเจตนารมณ์ของบทเฉพาะกาลดังกล่าว

จะเห็นได้ว่าคณะกรรมการกฤษฎีกายึดพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2541 ที่บัญญัติกำหนดคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าภาควิชา เป็นหลักกฎหมายในการให้ความเห็นการดำรงตำแหน่งผู้บริหารมหาวิทยาลัย จึงทำให้สามารถดำรงตำแหน่งผู้บริหารมหาวิทยาลัยได้เมื่อเกษียณราชการแล้ว

บันทึก เรื่อง การต่อเวลาราชการของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา – คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 2) เรื่องเสร็จที่ 119/2549

มาตรา 19 และมาตรา 72 วรรคหนึ่ง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547

มาตรา 19 พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

ประเด็นที่ 2 การที่ รศ.ดร.จ. ได้รับอนุมัติให้ต่อเวลาราชการจะเป็นเหตุให้ต้องพ้นจากตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยหรือไม่ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อใดนั้นแม้ รศ.ดร.จ. ซึ่งพ้นจากตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยเพราะเหตุเกษียณอายุและยังคงดำรงตำแหน่งคณบดีอันเป็นตำแหน่งทางบริหาร เพราะตำแหน่งดังกล่าวไม่ได้กำหนดให้พ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุเกษียณอายุราชการตามมาตรา 28 และมาตรา 29 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ.2530 ก่อนที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 จะใช้บังคับก็ตาม แต่เมื่อพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาฯ มีผลใช้บังคับแล้ว มาตรา 19 และมาตรา 72 วรรคหนึ่งและวรรคสอง กำหนดให้ผู้ที่ได้รับการต่อเวลาราชการรับราชการต่อไปทำหน้าที่สอนและวิจัยเท่านั้นและให้ใช้บังคับกับข้าราชการที่ออกจากราชการเพราะเหตุเกษียณอายุราชการตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2546 ด้วยการที่ รศ.ดร.จ. ได้แสดงความจำนงที่จะรับราชการต่อไป และมหาวิทยาลัยอนุมัติ ให้ต่อเวลา จึงเป็นเหตุให้ต้องพ้นจากตำแหน่งคณบดีตั้งแต่วันที่มหาวิทยาลัยมีคำสั่ง

จะเห็นได้ว่าคณะกรรมการกฤษฎีกายึดพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน ในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 มาตรา 19 และมาตรา 72 วรรคหนึ่ง ซึ่งเป็นหลักกฎหมายในการ ให้ความเห็นการดำรงตำแหน่งผู้บริหารมหาวิทยาลัย จึงทำให้ไม่สามารถดำรงตำแหน่งผู้บริหาร มหาวิทยาลัยได้เมื่อเกษียณราชการแล้ว

บันทึกเรื่อง การดำรงตำแหน่งทางบริหารของผู้ที่ได้รับการต่อเวลาราชการ คณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีความเห็นในเรื่องการต่ออายุราชการหลังเกษียณ ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ให้ผู้ที่เกษียณอายุไม่สามารถดำรงตำแหน่งผู้บริหารได้ เรื่องเสร็จที่ 522/2548

จะเห็นได้ว่าคณะกรรมการกฤษฎีกายึดพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน ในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 มาตรา 19 และมาตรา 72 วรรคหนึ่ง เป็นหลักกฎหมายในการ ให้ความเห็นการดำรงตำแหน่งผู้บริหารมหาวิทยาลัย จึงทำให้ไม่สามารถดำรงตำแหน่งผู้บริหาร มหาวิทยาลัยได้เมื่อเกษียณราชการแล้ว

จากการศึกษาความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาดังกล่าวข้างต้น เรื่องการดำรงตำแหน่ง ผู้บริหารมหาวิทยาลัย กรณีมีอายุเกิน 60 ปี พบว่า ด้วยความเคารพเมื่อคณะกรรมการกฤษฎีกา คณะใดยกข้อกฎหมายแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 มาตรา 19 และมาตรา 72 วรรคหนึ่งและวรรคสอง และพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญ พ.ศ. 2494 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ 18) พ.ศ. 2543 ตามมาตรา 19 วรรคหนึ่ง มาปรับวินิจฉัยกรณีผู้ดำรงตำแหน่งบริหารในมหาวิทยาลัยอายุเกิน 60 ปี ผลของความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาจะออกมาว่าผู้ดำรงตำแหน่งบริหารในมหาวิทยาลัย ที่มีอายุเกิน 60 ปีไม่สามารถดำรงตำแหน่งบริหารในมหาวิทยาลัยได้ หากคณะกรรมการกฤษฎีกา คณะใดยกแต่เพียงพระราชบัญญัติของมหาวิทยาลัยเพียงอย่างเดียวมาปรับวินิจฉัยกรณีผู้ดำรงตำแหน่ง บริหารในมหาวิทยาลัยอายุเกิน 60 ปี ผลของความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาจะออกมาว่า ผู้ดำรงตำแหน่งบริหารในมหาวิทยาลัยที่มีอายุเกิน 60 ปีสามารถดำรงตำแหน่งบริหารในมหาวิทยาลัยได้ ซึ่งความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องการดำรงตำแหน่งบริหารในมหาวิทยาลัยกรณีที่ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยอายุเกิน 60 ปี เรื่องเสร็จที่ 285/2542 คณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็น ว่าสามารถดำรงตำแหน่งผู้บริหารมหาวิทยาลัยได้เพราะว่าไม่ขัดกับพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2541 แต่ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 91/2546 ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ คณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นที่ไม่สามารถดำรงตำแหน่งผู้บริหาร มหาวิทยาลัยได้เพราะว่าขัดกับพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ 18) พ.ศ. 2543 จึงเป็นการยกเลิก

ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 285/2542 และความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 659/2550 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ คณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นที่สามารถดำรงตำแหน่งผู้บริหารมหาวิทยาลัยได้เพราะว่าไม่ขัดกับพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 จึงเป็นการยกเลิกความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 91/2546

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ อ.651/2561

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งกลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้เพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ในการประชุมครั้งที่ 11/2551 เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2551 ที่แต่งตั้งให้นาย ก. รักษาการแทนในตำแหน่งอธิการบดี ตามมาตรา 33 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ.2547 ตามระเบียบวาระการประชุมที่ 4.2 เรื่องเชิงบริหาร 4.2.2 เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ได้พิจารณามิมติแต่งตั้ง นาย ก ให้ดำรงตำแหน่งรักษาราชการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ จ. โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ 9 ธันวาคม 2551 เป็นต้นไป อันเป็นวันถัดจากวันที่ นาย ก. ครบวาระการดำรงตำแหน่งอธิการบดีแล้ว และ นาย ก. ได้มีอายุเกิน 60 ปีบริบูรณ์แล้ว ซึ่งการแต่งตั้งผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีในกรณีที่อยู่ตำแหน่งพ้นจากการดำรงตำแหน่งตามมาตรา 33 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ.2547 กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ส่วนบุคคลที่จะได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีนั้นถึงแม้กฎหมายซึ่งได้แก่ พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 ได้กำหนดเพียงให้แต่งตั้งจากผู้ที่มีคุณสมบัติตามมาตรา 29 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว แต่ตำแหน่งอธิการบดีเป็นตำแหน่งประเภทผู้บริหารตามมาตรา 18 วรรคหนึ่ง (ข) (1) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 โดยเป็นตำแหน่งบริหารสูงสุดของมหาวิทยาลัย ผู้มีคุณสมบัติที่จะได้รับการพิจารณาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี ตามมาตรา 65/2 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว จึงต้องเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามอย่างเดียวกับข้าราชการพลเรือนตามบทนิยามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.2494 ซึ่งมาตรา 19 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันกำหนดให้ข้าราชการที่อยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเป็นอันพ้นจากราชการเมื่อมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ ดังนั้นบุคคลที่จะได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้รักษาราชการแทนอธิการบดี จึงต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามอย่างเดียวกับผู้ที่เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา กล่าวคือต้องมีอายุไม่เกิน 60 ปีบริบูรณ์อยู่ในขณะที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวด้วย เมื่อในขณะที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 มิมติแต่งตั้ง นาย ก. ให้รักษาราชการแทนอธิการบดี นาย ก. ได้เกษียณอายุราชการแล้ว ซึ่งถือว่า

ไม่มีคุณสมบัติที่จะได้รับการแต่งตั้งให้รักษาราชการแทนอธิการบดีแล้ว มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

จะเห็นได้ว่าคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ อ.651/2561 ใช้บทบัญญัติของพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 มาตรา 4 วรรคสาม ซึ่งบัญญัติให้มหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นส่วนราชการในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา จึงทำให้ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยราชภัฏ อยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 มาตรา 18 ซึ่งบัญญัติให้ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา มีดังนี้ (ข) ตำแหน่ง ประเภทผู้บริหาร ได้แก่ (1) อธิการบดี (2) รองอธิการบดี (3) คณบดี พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2551 มาตรา 19 ที่บัญญัติว่า ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ซึ่งสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่าหรือดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ เมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ และจะพ้นจากราชการในสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ หากสถาบันอุดมศึกษามีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การสอนหรือวิจัย และมีความประสงค์ที่จะให้ผู้นั้นรับราชการอยู่ต่อไป สถาบันอุดมศึกษาอาจพิจารณาให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจนถึงสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ได้ และในวรรคสองของมาตรา 19 ที่บัญญัติว่า ในระหว่างการต่อเวลาราชการตามวรรคหนึ่ง ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งได้รับการต่อเวลาราชการจะดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งประเภทผู้บริหารตามมาตรา 18 (ข) และงานบริหารอื่นตามที่ ก.พ.อ. กำหนดมิได้ พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 มาตรา 4 วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติให้ข้าราชการหมายความว่า ข้าราชการพลเรือน และให้ข้าราชการพลเรือนหมายความว่า ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย และมาตรา 19 วรรคหนึ่งของพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ที่บัญญัติให้ข้าราชการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้ว เป็นอันพ้นจากเวลาราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ มาปรับใช้กับกรณีที่ไม่มีพระราชบัญญัติฉบับใดเลย กำหนดในเรื่องอายุของผู้บริหารมหาวิทยาลัยของรัฐที่เป็นส่วนราชการเอาไว้ เป็นหลักกฎหมายที่ศาลปกครองสูงสุดนำมาวินิจฉัยเรื่องอายุของผู้ดำรงตำแหน่งบริหารในสถาบันการศึกษา กรณีที่ผู้บริหารมีอายุเกิน 60 ปี จึงทำให้ผู้ดำรงตำแหน่งบริหารในสถาบันการศึกษาที่มีอายุเกิน 60 ปีไม่สามารถดำรงตำแหน่งบริหารในสถาบันการศึกษาได้

คำสั่งศาลปกครองเชียงใหม่ที่ ม.2/2562

กรณีที่ผู้บริหารมหาวิทยาลัยเกษียณอายุราชการแล้ว ต่ออายุราชการออกไปเป็น
ผู้บริหารมหาวิทยาลัยไม่ได้

ศาลปกครองเชียงใหม่มีคำวินิจฉัยให้เพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งคณบดีคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

จะเห็นได้ว่าคำสั่งศาลปกครองเชียงใหม่ที่ ม.2/2562 ใช้บทบัญญัติของพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 19 ที่บัญญัติว่า
ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ซึ่งสำเร็จการศึกษาระดับ
ปริญญาเอกหรือเทียบเท่าหรือดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ เมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ และจะพ้น
จากราชการในสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ หากสถาบันอุดมศึกษาที่มีความ
จำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การสอนหรือวิจัย และมีความประสงค์ที่จะให้ผู้นั้นรับราชการต่อไป
สถาบันอุดมศึกษาอาจพิจารณาให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจนถึงสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบ
หกสิบห้าปีบริบูรณ์ได้ และในวรรคสองของมาตรา 19 ที่บัญญัติว่าในระหว่างการต่อเวลาราชการ
ตามวรรคหนึ่ง ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งได้รับการต่อเวลาราชการจะดำรง
ตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งประเภทผู้บริหารตามมาตรา 18 (ข) และงานบริหารอื่น
ตามที่ ก.พ.อ. กำหนดมิได้ มาปรับใช้กับกรณีผู้ดำรงตำแหน่งบริหารมหาวิทยาลัยที่มีอายุเกิน 60 ปี
เช่นเดียวกับคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดที่ อ.651/2561

เมื่อนำความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสร็จที่ 91/2546 เรื่องเสร็จ ที่ 522/2546
และเรื่องเสร็จที่ 119/2549 มาเปรียบเทียบกับคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ อ.651/2561 และคำสั่ง
ศาลปกครองเชียงใหม่ที่ ม.2/2562 จะเห็นว่าความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่นำพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 และพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญ
ข้าราชการ พ.ศ. 2494 มาปรับวินิจฉัยจะมีความเห็นเหมือนกับคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ อ.651/2561
และคำสั่งศาลปกครองเชียงใหม่ที่ ม.2/2562 ที่วินิจฉัยว่าผู้ดำรงตำแหน่งบริหารในมหาวิทยาลัย
ที่มีอายุเกิน 60 ปีไม่สามารถดำรงตำแหน่งบริหารได้ ส่วนความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่องเสร็จที่ 285/2542 และเรื่องเสร็จที่ 659/2550 ที่นำพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2547
และพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยของมหาวิทยาลัยที่มีกรณีขอความเห็นมาปรับวินิจฉัย
เพียงอย่างเดียวจะมีความเห็นตรงข้ามกับคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ อ.651/2561 และคำสั่งศาล
ปกครองเชียงใหม่ที่ ม.2/2562 จะมีความเห็น ว่าผู้ดำรงตำแหน่งบริหารในมหาวิทยาลัยที่มีอายุ
เกิน 60 ปี สามารถดำรงตำแหน่งบริหารได้ แต่เนื่องจากความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่องเสร็จที่ 285/2542 ยังไม่มีพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 ประกาศใช้บังคับจึงมีความเห็นตามที่กล่าวข้างต้น

ผู้เขียนเห็นพ้องด้วยกับแนวคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุดที่ อ.651/2561 และคำสั่งศาลปกครองเชียงใหม่ที่ ม.2/2562 และความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสร็จที่ 91/2546 เรื่องเสร็จที่ 522/2546 และเรื่องเสร็จที่ 119/2549 ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 มาตรา 4 วรรคสาม ที่บัญญัติให้มหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นส่วนราชการในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จึงทำให้อยู่ในความหมายของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 ตามมาตรา 4 วรรคสี่ที่บัญญัติว่าสถาบันอุดมศึกษาหมายความว่าสถานศึกษาของรัฐในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการที่จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับปริญญา แต่ไม่รวมถึงสถานศึกษาของรัฐที่ไม่ใช่ส่วนราชการ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 18 วรรคหนึ่งบัญญัติว่า ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา มีดังนี้...(จ) ตำแหน่งประเภทผู้บริหาร ได้แก่(1) อธิการบดี (2) รองอธิการบดี (3) คณบดี... มาตรา 19 ที่บัญญัติว่า ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ซึ่งสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่าหรือดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์เมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ และจะพ้นจากราชการในสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ หากสถาบันอุดมศึกษามีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การสอนหรือวิจัย และมีความประสงค์ที่จะให้ผู้นั้นรับราชการต่อไป สถาบันอุดมศึกษาอาจพิจารณาให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจนถึงสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ได้ และในวรรคสองของมาตรา 19 ที่บัญญัติว่า ในระหว่างการต่อเวลาราชการตามวรรคหนึ่ง ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งได้รับการต่อเวลาราชการจะดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งประเภทผู้บริหารตามมาตรา 18 (ข) และงานบริหารอื่นตามที่ ก.พ.อ. กำหนดมิได้ พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 มาตรา 4 ที่บัญญัติให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาอยู่ในความหมายของข้าราชการ พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 มาตรา 19 บัญญัติว่าข้าราชการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้ว เป็นอันพ้นจากเวลาราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์

2. วิเคราะห์แนวคำวินิจฉัยของศาลปกครอง ที่วางหลักไว้เป็นแนวบรรทัดฐานในการปฏิบัติราชการทางปกครอง

กรณีมีปัญหาว่าแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองอย่างไรถึงเป็นการวางแนวบรรทัดฐาน คำพิพากษาเพื่อใช้ในการปฏิบัติราชการทางปกครองนั้น จึงต้องมาพิจารณาถึงคำสั่งของศาลปกครอง

แนวคำสั่งศาลปกครองที่เป็นการวางหลักเป็นแนวบรรทัดฐานในการปฏิบัติราชการทางปกครอง กรณีที่ผู้บริหารมหาวิทยาลัยเกษียณอายุราชการแล้ว ต่ออายุราชการออกไปเป็นผู้บริหารมหาวิทยาลัย

คำสั่งศาลปกครองเชียงใหม่ที่ ม.2/2562

วินิจฉัยว่า ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ได้สมัครเข้ารับการสรรหาเพื่อแต่งตั้งเป็นคณบดีคณะครุศาสตร์ ตามประกาศคณะกรรมการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นคณบดีคณะครุศาสตร์ ลงวันที่ 10 มกราคม 2560 แต่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามได้ร่วมกันดำเนินการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย กล่าวคือ ได้มีการประกาศสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นคณบดีคณะครุศาสตร์โดยไม่ได้พิจารณาคณสมบัตินของผู้รับการสรรหาให้เป็นไปตามกฎหมาย เปิดโอกาสให้ผู้ที่มีอายุเกิน 60 ปี หรือผู้ที่เกษียณอายุราชการไปแล้วสามารถสมัครเข้ารับการสรรหาได้ และต่อมาได้มีประกาศคณะกรรมการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นคณบดีคณะครุศาสตร์ เรื่องรายชื่อของผู้ได้รับการสรรหาเป็นผู้สมควรดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์ ลงวันที่ 31 มกราคม 2560 ให้ผู้ร้องสอดเป็นผู้สมควรดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์ แม้พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 จะไม่ได้กำหนดคุณสมบัติของตำแหน่งคณบดีในเรื่องอายุก็ตาม แต่หากพิจารณาพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 มาตรา 18 (ข) และมาตรา 65/2 ประกอบกับหมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 ได้ระบุเจตนารมณ์ว่า เพื่อปรับปรุงการกำหนดหลักเกณฑ์การต่อเวลาราชการของผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการเสียใหม่ เพื่อให้การต่อเวลาราชการเป็นไปตามความจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งการสอนหรือวิจัยและตามความต้องการของสถาบันอุดมศึกษาเท่านั้น จะเห็นได้ว่าผู้ที่ดำรงตำแหน่งคณบดี ได้ต้องเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาเท่านั้น หมายความว่า จะต้องไม่เป็นผู้ซึ่งได้เกษียณอายุราชการจึงจะดำรงตำแหน่งได้ ซึ่งเป็นการป้องกันมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดหรือคณบดีมีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการของคณะกรรมการระดับคณะและในสภาของสถาบันอุดมศึกษา เมื่อ ผู้ร้องสอด มีอายุ 66 ปี และได้เกษียณอายุราชการไปแล้ว การแต่งตั้งให้บุคคล

ดังกล่าวดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์ จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย การที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามเปิดโอกาสให้บุคคลที่เกียจฉ้อราชการไปแล้ว สามารถเข้ารับการศึกษาได้ จึงเป็นการกระทำที่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ตามกฎหมายทำให้กระบวนการสรรหาและการมีมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 เกี่ยวกับการแต่งตั้งคณบดีคณะครุศาสตร์ ไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน เทียบเคียงกับคดีของศาลปกครองนครราชสีมา คดีหมายเลขแดงที่ 228/2555 ซึ่งมีประเด็นแห่งคดีคล้ายกันนอกจากนี้ยังมีกรณีที่ได้มีการฟ้องต่อศาลปกครองสงขลาว่า สภามหาวิทยาลัย แต่งตั้งบุคคลให้รักษาราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งศาลได้วินิจฉัยทำนองเดียวกันว่า ผู้ที่ไม่มีสถานภาพเป็นข้าราชการพลเรือนหรือพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา ไม่อาจดำรงตำแหน่งรักษาราชการคณบดีคณะครุศาสตร์ได้ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งดังต่อไปนี้

1. เพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ในวาระการประชุมครั้งที่ 3/2560 เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2560 วาระที่ 4 เรื่อง การพิจารณาผู้ดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ ก

2. เพิกถอนประกาศคณะกรรมการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นคณบดีคณะครุศาสตร์ เรื่อง รายชื่อผู้ได้รับการสรรหาเป็นผู้สมควรดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ก ลงวันที่ 31 มกราคม 2560

3. ให้ศาลมีคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวก่อนการพิพากษาโดยผู้มีคำสั่งระงับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ร้องสอด คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ก ตั้งแต่วันที่ 9 มกราคม 2560

ต่อมา เมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2560 ศาลได้มีคำสั่งไม่รับคำขอให้ศาลกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองชั่วคราวก่อนการพิพากษาของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา และมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องในส่วนที่ฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 และที่ 3 ไว้พิจารณา

ศาลมีคำสั่งเรียกให้ ผู้ร้องสอด เข้ามาเป็นผู้ร้องสอดเนื่องจากเป็นบุคคลภายนอกที่มีส่วนได้เสียตามกฎหมายในผลแห่งคดีนี้ โดยผู้ร้องสอดได้ยื่นคำให้การลงวันที่ 31 กรกฎาคม 2561 ต่อศาลขอให้การยืนยันและขอคืนเอาคำให้การ คำให้การเพิ่มเติม และคำชี้แจงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 เป็นคำให้การของผู้ร้องสอดด้วย

ศาลออกนั่งพิจารณาคดี โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวน และคำแถลงการณ์ของบุคลากรผู้แถลงคดี

ศาลได้ตรวจพิจารณาเอกสารทั้งหมดในสำนวนคดี รวมทั้งกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องประกอบแล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า คณะกรรมการสรรหาบุคคล เพื่อแต่งตั้งเป็นคณบดีครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ก. ได้จัดการประชุมครั้งที่ 1/2560 เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2560 และได้ออกประกาศ คณะกรรมการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นคณบดี ลงวันที่ 10 มกราคม 2560 โดยได้ระบุกำหนดการ และขั้นตอนการสรรหาเป็นรายละเอียดแนบท้ายประกาศ ผู้ฟ้องคดีได้สมัครเข้ารับการสรรหา เพื่อแต่งตั้งให้เป็นคณบดีคณะครุศาสตร์ ตามประกาศดังกล่าวด้วยต่อมาคณะกรรมการสรรหาได้ ประกาศรายชื่อผู้เข้ารับการสรรหาเป็นผู้สมัครดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์ โดยผู้มีคุณสมบัติ ครบถ้วนเพื่อเข้ารับการสรรหาเป็นผู้สมควรดำรงตำแหน่งคณบดีครุศาสตร์ จำนวน 3 ราย ตามประกาศฯ ลงวันที่ 22 มกราคม 2560 หลังจากนั้นคณะกรรมการสรรหาฯ ได้จัดการประชุมครั้งที่ 4/2560 เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2560 มีกรรมการทั้งหมด 12 คน โดยได้มีการลงมติเลือกผู้สมควรดำรงตำแหน่ง คณบดีคณะครุศาสตร์ คณะกรรมการสรรหาฯ จึงได้เสนอชื่อผู้ร้องสอดต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและแต่งตั้งเป็นคณบดีคณะครุศาสตร์ และได้ประกาศรายชื่อผู้ได้รับการสรรหาเป็นผู้สมควรดำรงตำแหน่งคณบดี คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ ก คือ ผู้ร้องสอด โดยแจ้งให้ผู้ได้รับการสรรหาดังกล่าวนำเสนอวิสัยทัศน์และแนวทางในการบริหารคณะครุศาสตร์ ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ในวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2560 ตามประกาศคณะกรรมการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้ง เป็นคณบดีคณะครุศาสตร์เรื่องรายชื่อผู้ได้รับการสรรหาเป็นผู้สมควรดำรงตำแหน่งคณบดี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ก. ลงวันที่ 31 มกราคม 2560 และผู้ร้องสอดได้ยื่นหนังสือ ลงวันที่ 31 มกราคม 2560 ขอลาออกจากราชการโดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2560 ซึ่ง อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ ก ได้อนุมัติให้ลาออก ตามคำขอต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ในคราว การประชุมที่ 3/2560 เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2560 มีมติเห็นชอบและแต่งตั้งให้ผู้ร้องสอดดำรง ตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์ ตั้งแต่วันที่ 9 มีนาคม 2560 และผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ได้มี คำสั่งที่ 16/2560 ลงวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2560 แต่งตั้งให้ผู้ร้องสอดดำรงตำแหน่งคณบดีครุศาสตร์ โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ 9 มีนาคม 2560 ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งดังกล่าวมีอายุเกิน 60 ปี และเป็น ผู้ที่เกษียณอายุราชการไปแล้ว แต่ได้รับการต่อเวลาราชการ จึงไม่มีคุณสมบัติที่จะเป็นคณบดี คณะครุศาสตร์ตามกรณีพิพาทได้ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ให้นำบุคคลดังกล่าวเข้ารับการสรรหา จนกระทั่งได้รับการแต่งตั้งดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมายื่นฟ้องต่อศาล

คดีนี้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 โต้แย้งว่า ผู้ฟ้องคดียังไม่ได้อุทธรณ์มติดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมายกำหนดก่อนนำคดีมาฟ้อง ตามมาตรา 42 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 จึงไม่มีสิทธิฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองเชียงใหม่จึงมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยก่อนว่า ผู้ฟ้องคดีนี้ต่อศาล ปกครองเชียงใหม่ได้หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า มาตรา 92 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 บัญญัติว่า ในกรณีที่มิได้มีกฎหมายกำหนดขึ้นตอน หรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายในเรื่องใดไว้โดยเฉพาะ การฟ้องคดีปกครองในเรื่องนั้นจะกระทำได้อีกเมื่อมีการดำเนินการตามขึ้นตอน และวิธีการดังกล่าวและได้มีการสั่งการตามกฎหมายนั้น หรือมิได้มีการสั่งการภายในเวลาอันสมควรหรือภายในเวลาที่กฎหมายนั้นกำหนด แต่การที่มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ตามกรณีพิพาทนี้ เป็นคำสั่งทางปกครอง ที่กระทำในรูปของคณะกรรมการ กรณีจึงไม่อยู่ในบังคับที่ต้องอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งทางปกครองดังกล่าว ตามนัยมาตรา 48 ประกอบ 87 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 ผู้ฟ้องคดีจึงใช้สิทธิฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองได้โดยไม่ต้องอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งทางปกครองของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ก่อนยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ตามมาตรา 42 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ข้ออ้างของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 จึงไม่อาจรับฟังได้

คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยต่อไปว่า มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ในการประชุมครั้งที่ 3/2560 เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2560 พิจารณาให้ความเห็นชอบและแต่งตั้งให้ผู้ร้องสอดดำรงตำแหน่งคณบดี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ก ตั้งแต่วันที่ 9 มีนาคม 2560 ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

กรณีที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่า ผู้ร้องสอดเป็นผู้ที่มีอายุเกิน 60 ปี และเกษียณอายุราชการไปแล้ว แต่ได้รับการต่อเวลาราชการจึงเป็นผู้ที่ไม่มีสิทธิสมัครเข้ารับการสรรหาและแต่งตั้งให้เป็นคณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ก. นั้นพิเคราะห์แล้วเห็นว่า มาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 อันเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับกับกรณีพิพาทในคดีนี้ ได้บัญญัติไว้วรรคหนึ่งว่า ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ซึ่งสำเร็จการศึกษาปริญญาเอกหรือเทียบเท่าหรือดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ เมื่ออายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ และจะพ้นจากราชการในสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ หากสถาบันอุดมศึกษามีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การสอนหรือวิจัยและมีความประสงค์จะให้ผู้นั้นรับราชการอยู่ต่อไปสถาบันอุดมศึกษาอาจพิจารณาให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจนถึงสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบ 65 ปีบริบูรณ์ได้ วรรคสอง บัญญัติว่า ในระหว่างการต่อเวลาราชการตามวรรคหนึ่ง ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งได้รับการต่อเวลาราชการจะดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งประเภทผู้บริหารตามมาตรา 18(ข) และงานบริหารอื่นตามที่ ก.พ.อ. กำหนดมิได้

จากบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวจะเห็นได้ว่า เป็นกรณีที่กฎหมายกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การสอนหรือวิจัยและมีความประสงค์จะให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ที่พ้นจากราชการในสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์รับราชการอยู่ต่อไป หากข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้นั้นเป็นผู้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์หรือดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอก หรือเทียบเท่า สถาบันอุดมศึกษาที่อาจพิจารณาให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้นั้นรับราชการอยู่ต่อไปจนถึงสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบ 65 ปีบริบูรณ์ได้ แต่ทั้งนี้ก็เพื่อประโยชน์แก่การสอนหรือวิจัยเท่านั้น โดยได้มีการกำหนดบทบัญญัติห้ามมิให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งได้รับการต่อเวลาราชการดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งประเภทผู้บริหารตามมาตรา 18(ข) และงานบริหารอื่นตามที่ ก.พ.อ. กำหนด และเมื่อบทบัญญัติดังกล่าวห้ามมิให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งได้รับการต่อเวลาราชการดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่ง ประเภทผู้บริหารดังกล่าวไว้อย่างชัดเจนแล้ว หากมีการดำเนินการให้ผู้ที่ได้รับการต่อเวลาราชการเข้ารับการสรรหาเป็นผู้บริหารได้ แม้ภายหลังจะได้มีการลาออกจากราชการ เพื่อไปรับตำแหน่งผู้บริหารก่อนมีการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์ ซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บริหาร ย่อมมีลักษณะเป็นการหลีกเลี่ยงในการที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย เมื่อผู้ที่ร้องสอดเป็นผู้ที่ได้รับการต่อเวลาราชการจึงเป็นผู้ที่ไม่มีคุณสมบัติที่จะเข้ารับการสรรหาและแต่งตั้งเป็นคณบดีคณะครุศาสตร์ได้ ตามมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 ดังนั้นมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ในการประชุมครั้งที่ 3/2560 เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2560 ที่พิจารณาให้ความเห็นชอบและแต่งตั้งให้ผู้ร้องสอดดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ก. ตั้งแต่วันที่ 9 มีนาคม 2560 จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย และมีผลทำให้คำสั่งที่ 16/2560 ลงวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2560 ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ซึ่งเป็นการแจ้งผลการพิจารณาของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ดังกล่าว ที่ระบุแต่งตั้งให้ผู้ร้องสอดดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์ โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ 9 มีนาคม 2560 ไม่ชอบด้วยกฎหมายด้วยเช่นกัน ข้ออ้างของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ที่กล่าวอ้างว่า ผู้ร้องสอดได้ลาออกจากการเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ตั้งแต่วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2560 ซึ่งเป็นวันก่อน วันที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 จะพิจารณาเห็นชอบและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์การประชุมของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ครั้งที่ 3/2560 เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2560 ได้มีมติเห็นชอบและแต่งตั้งให้ผู้ร้องสอดดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์ โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ 9 มีนาคม 2560 ซึ่งในวันดังกล่าวผู้ร้องสอดมิได้เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาที่ได้รับการต่อเวลาราชการแล้ว และในบังคับของข้อ 2 ของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

ที่ 37/2560 เรื่อง การแก้ไขปัญหาการบริหารงานของสถาบันอุดมศึกษา ลงวันที่ 8 สิงหาคม 2560 และไม่มีกฎหมายใดบัญญัติว่าผู้ที่เป็นคณบดีต้องมีสถานภาพเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา หรือกำหนดห้ามผู้ที่มีอายุเกิน 60 ปี ให้ดำรงตำแหน่งคณบดีแต่อย่างใด อีกทั้งมาตรา 27 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 ระบุไว้ชัดเจนว่าผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารที่ไม่ได้เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาก็สามารถได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งและเงินเพิ่มพิเศษของผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวได้ การแต่งตั้งผู้ที่ไม่ได้เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาไปเป็นผู้บริหารสามารถกระทำได้นั้น จึงไม่อาจรับฟังได้ ส่วนที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 กล่าวอ้างว่าผู้ฟ้องคดีไม่เคยโต้แย้งกระบวนการสรรหา เห็นว่ากรณีดังกล่าวเป็นเรื่องคุณสมบัติของผู้เข้ารับการสรรหาเป็นคณบดีซึ่งเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการสรรหาฯ ที่จะต้องตรวจสอบว่า ผู้เข้ารับการสรรหาแต่ละคนมีคุณสมบัติครบถ้วนที่จะเข้ารับการสรรหาหรือไม่ แล้วจึงจะดำเนินการสรรหาในขั้นตอนต่อไป โดยผู้ฟ้องคดีไม่จำเป็นต้องโต้แย้งกรณีดังกล่าว ต่อคณะกรรมการสรรหาฯ ตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 กล่าวอ้างแต่อย่างใด ส่วนคำพิพากษาของศาลปกครองกลางคดีหมายเลขแดงที่ บ.231-บ.232/2560 และคดีหมายเลขแดงที่ บ.229/2560 ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ยกขึ้นอ้างว่า สามารถเทียบเคียงกับกรณีพิพาทนี้ได้นั้นเป็นกรณีที่สถาบันอุดมศึกษามีคำสั่งให้บุคคลภายนอกที่มีได้เป็นข้าราชการพลเรือนหรือพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาดำรงตำแหน่งอธิการบดี ซึ่งเป็นคนละกรณีกับกรณีพิพาทในคดีนี้ที่ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ที่ได้รับการต่อเวลาราชการ ข้ออ้างของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 จึงไม่อาจรับฟังได้

พิพากษาเพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ในการประชุมครั้งที่ 3/2560 เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2560 ที่พิจารณาให้ความเห็นชอบและแต่งตั้งให้ผู้ร้องสอดดำรงตำแหน่งคณบดีครุศาสตร์ โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 มีมติดังกล่าว⁷²

จากการศึกษาแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองเชียงใหม่ที่ ม.2/2562 ได้มีแนวคำวินิจฉัยในกรณีที่ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาที่เกษียณอายุราชการแล้ว ต่ออายุราชการออกไปจนถึงอายุ 65 ปี ได้รับการสรรหาให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารมหาวิทยาลัย หลังจากที่ได้รับการต่ออายุราชการ ศาลมีแนวคำพิพากษาว่าไม่สามารถที่จะเป็นผู้บริหารในมหาวิทยาลัยได้ซึ่งก็คือผู้ดำรงตำแหน่งบริหารในมหาวิทยาลัยที่มีอายุเกิน 60 ปีไม่สามารถดำรงตำแหน่งบริหารในมหาวิทยาลัยเป็นคำวินิจฉัยที่มีแนวทางเดียวกับคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 651/2561

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ อ.651/2561

กรณีแต่งตั้งผู้ที่มีอายุเกิน 60 ปีให้ดำรงตำแหน่งบริหารในมหาวิทยาลัยไม่ได้

⁷² คำสั่งศาลปกครองเชียงใหม่ที่ 2/2562

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งกลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้เพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ในการประชุมครั้งที่ 11/2551 เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2551 ที่แต่งตั้งให้นาย ก. รักษาการแทนในตำแหน่งอธิการบดี ตามมาตรา 33 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ.2547 ตามระเบียบวาระการประชุมที่ 4.2 เรื่องเชิงบริหาร 4.2.2 เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ได้พิจารณามติแต่งตั้ง นาย ก ให้ดำรงตำแหน่งรักษาราชการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ จ. โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ 9 ธันวาคม 2551 เป็นต้นไป อันเป็นวันถัดจากวันที่ นาย ก. ครบวาระการดำรงตำแหน่งอธิการบดีแล้ว และ นาย ก. ได้มีอายุเกิน 60 ปีบริบูรณ์แล้ว ซึ่งการแต่งตั้งผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีในกรณีที่อธิการบดี พ้นจากการดำรงตำแหน่งตามวาระตามมาตรา 33 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ.2547 กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ส่วนบุคคลที่จะได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีนั้นถึงแม้กฎหมายซึ่งได้แก่ พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 ได้กำหนดเพียงให้แต่งตั้งจากผู้ที่มิคุณสมบัติตามมาตรา 29 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว แต่ตำแหน่งอธิการบดีเป็นตำแหน่งประเภทผู้บริหารตามมาตรา 18 วรรคหนึ่ง (ข) (1) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 โดยเป็นตำแหน่งบริหารสูงสุดของมหาวิทยาลัย ผู้มีคุณสมบัติที่จะได้รับการพิจารณาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี ตามมาตรา 65/2 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว จึงต้องเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามอย่างเดียวกับข้าราชการพลเรือนตามบทนิยามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.2494 ซึ่งมาตรา 19 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันกำหนดให้ข้าราชการที่อยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเป็นอันพ้นจากราชการเมื่อมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ ดังนั้นบุคคลที่จะได้รับการแต่งตั้งให้เป็นอธิการบดีรวมถึงผู้รักษาราชการแทนอธิการบดี จึงต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามอย่างเดียวกับผู้ที่เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา กล่าวคือต้องมีอายุไม่เกิน 60 ปีบริบูรณ์อยู่ในขณะที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวด้วยเมื่อในขณะที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 มีมติแต่งตั้ง นาย ก. ให้รักษาราชการแทนอธิการบดี นาย ก. ได้เกษียณอายุราชการแล้ว ซึ่งถือว่าไม่มีคุณสมบัติที่จะได้รับการแต่งตั้งให้รักษาราชการแทนอธิการบดีแล้ว มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย⁷³

จากการศึกษาแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดที่ อ.651/2561 ได้วางแนวคำวินิจฉัยไว้เป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติราชการทางปกครองกรณีผู้ดำรงตำแหน่งบริหารในมหาวิทยาลัยที่มีอายุเกิน 60 ปีไม่สามารถดำรงตำแหน่งบริหารได้

⁷³ คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 651/2561

เนื่องจากพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 มาตรา 70 บัญญัติว่าคำพิพากษาศาลปกครองให้ผูกพันคู่กรณีที่จะต้องปฏิบัติตามคำบังคับนับแต่วันที่กำหนดในคำพิพากษาจนถึงวันที่คำพิพากษานั้นถูกเปลี่ยนแปลงแก้ไขกลับหรือดลเสีย และมาตรา 71 ของพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวบัญญัติว่า ภายใต้อำนาจของบทบัญญัติว่าด้วยการอุทธรณ์ คำพิพากษาหรือคำสั่งคำพิพากษาหรือคำสั่งใดๆ ให้มีผลผูกพันบุคคลภายนอกได้ในกรณี ดังต่อไปนี้ (1) ในคำพิพากษาให้บุคคลใดออกไปจากสถานที่ใดให้ใช้บังคับตลอดถึงบริวารของผู้ผู้นั้นที่อยู่ในสถานที่นั้นด้วย เว้นแต่ผู้นั้นจะพิสูจน์ได้ว่าตนมีสิทธิพิเศษอื่น (2) ถ้าบุคคลใดได้เข้าเป็นผู้ค้าประกันในศาลเพื่อการดำเนินการใดๆ ตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง ให้คำพิพากษาหรือคำสั่งใช้บังคับแก่การประกันนั้นได้โดยไม่ต้องฟ้องผู้ค้าประกันใหม่ (3) คำพิพากษาหรือคำสั่งเกี่ยวกับสถานะหรือความสามารถของบุคคลหรือนิติบุคคล บุคคลภายนอกจะยกขึ้นอ้างอิงหรือใช้ยันกับบุคคลภายนอกก็ได้ เว้นแต่บุคคลภายนอกจะมีสิทธิดีกว่า (4) คำพิพากษาหรือคำสั่งที่เกี่ยวกับสิทธิแห่งทรัพย์สินใดๆ คู่กรณีที่เกี่ยวข้องอาจอ้างกับบุคคลภายนอกได้ เว้นแต่บุคคลภายนอกจะมีสิทธิดีกว่า คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ อ.651/2561 จึงมีผลผูกพันเฉพาะคู่กรณีให้ต้องปฏิบัติตามเท่านั้นตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 มาตรา 70 และจะเป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติราชการทางปกครองเหมือนกับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่มีมติคณะรัฐมนตรีให้ถือเป็นแนวทางปฏิบัติราชการทางปกครองหรือไม่ เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติของกฎหมายไม่มีบทบัญญัติใดบัญญัติให้ต้องถือเอาคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดเป็นแนวบรรทัดฐานในการปฏิบัติราชการทางปกครอง และคำวินิจฉัยของศาลปกครองไม่มีผลผูกพันบุคคลภายนอกให้ต้องปฏิบัติตามซึ่งเป็นเช่นเดียวกับคำพิพากษาของศาลยุติธรรมที่มีผลผูกพันเฉพาะคู่กรณีแต่ไม่มีผลผูกพันบุคคลภายนอก แต่เมื่อหน่วยงานทางปกครองต่างๆ ปฏิบัติขัดแย้งกับคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่มีคำวินิจฉัยไว้แล้ว และมีการนำคำสั่งทางปกครองที่หน่วยงานทางปกครองออกคำสั่งมาสู่ศาลปกครองเมื่อมีกรณีข้อเท็จจริงเดียวกันกล่าวคือกรณีผู้ดำรงตำแหน่งบริหารในมหาวิทยาลัยมีอายุเกิน 60 ปีดำรงตำแหน่งบริหารในมหาวิทยาลัยของรัฐที่เป็นส่วนราชการ ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา ตามมาตรา 4 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 ซึ่งศาลปกครองสูงสุดมีคำวินิจฉัยที่ อ.651/2561 ว่าผู้ดำรงตำแหน่งบริหารในมหาวิทยาลัยที่มีอายุเกิน 60 ปีไม่สามารถดำรงตำแหน่งบริหารได้ ศาลปกครองที่มีกรณีเดียวกันนี้ย่อมใช้บทบัญญัติของกฎหมายเดียวกันมาวินิจฉัย ผลของคำวินิจฉัยของศาลปกครองย่อมเป็นอย่างเดียวกันกับคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุดที่ อ.651/2561 อย่างกรณีของคำวินิจฉัยของศาลปกครองเชียงใหม่ที่ ม.2/2562 ที่มีคำวินิจฉัยว่าข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาที่เกษียณอายุราชการแล้ว ต่ออายุราชการออกไปจนถึงอายุ 65 ปี ได้รับการสรรหา

ให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารมหาวิทยาลัย หลังจากที่ได้รับการต่ออายุราชการ ไม่สามารถดำรงตำแหน่งบริหารได้ ซึ่งมีคำวินิจฉัยภายหลังจากศาลปกครองสูงสุดมีคำวินิจฉัยที่ อ. 651/2561 แล้ว จึงไม่มีประโยชน์ที่หน่วยงานทางปกครองจะออกคำสั่งทางปกครองให้ขัดแย้งกับคำสั่งศาลปกครองสูงสุด เพราะในท้ายที่สุดคำสั่งทางปกครองของหน่วยงานทางปกครองก็จะถูกเพิกถอนโดยศาลปกครอง จึงถือได้ว่าคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดเป็นแนวบรรทัดฐานในการปฏิบัติราชการทางปกครอง

ส่วนศาลปกครองฝรั่งเศสมีแนวคำวินิจฉัย ที่เป็นการวางแนวบรรทัดฐานให้ถือปฏิบัติ เป็นเสมือนกฎหมาย รับรองหลักการการต่อสู้คดี บุคคลทุกคนไม่ควรถูกพิพากษาโดยไม่ถูกซักถาม หรือไม่มีโอกาสต่อสู้คดี

สำหรับศาลปกครองเยอรมัน ได้มีแนวคำวินิจฉัย ที่เป็นการวางบรรทัดฐาน ไว้ในแนวเดียวกันกับคำพิพากษาของศาลปกครองฝรั่งเศส กล่าวคือ ต้องให้คู่กรณีได้ทราบข้อเท็จจริง และได้โต้แย้งแสดงหลักฐาน

ผู้ศึกษาจึงเห็นว่าประเด็นปัญหาว่า การมีบทบัญญัติของกฎหมายที่ไม่เจาะจงชัดเจน จึงยังไม่สามารถที่จะทำให้แปลความหมายไปในกรณีต่างๆ ได้ครอบคลุมสมบูรณ์ถูกต้องตามเจตนารมณ์ของกฎหมายที่จะนำมาใช้บังคับ ถ้ายังไม่มีคำพิพากษาของศาลสูง ที่เป็นการวางหลักไว้เป็นแนวบรรทัดฐานให้ปฏิบัติในกรณีต่างๆ เพื่อให้เป็นแนวทางปฏิบัติทั้งในทางปฏิบัติราชการทางปกครอง และแนวปฏิบัติในการพิจารณาคดีของศาลปกครองซึ่งถึงแม้จะมีตัวบทกฎหมายที่ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการปฏิบัติราชการทางปกครองหรือเป็นแนวทางปฏิบัติในการพิจารณาคดีปกครองก็ตาม หรือเป็นแนวทางในการตัดสินความถูกต้องของการกระทำใดๆทางปกครองก็ตามแต่หลักกฎหมายบางอย่างต้องอาศัยแนวบรรทัดฐานที่ศาลวางหลักไว้ นำมาใช้ปฏิบัติเนื่องจากไม่มีในบทบัญญัติของกฎหมาย เพื่อที่จะถือปฏิบัติเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการทางปกครองและแนวปฏิบัติในการพิจารณาคดีปกครองต่อไป จึงต้องศึกษาถึงแนวคำวินิจฉัย ต่างๆ ที่ศาลปกครองได้วางหลักไว้เป็นแนวบรรทัดฐานและศาลต้องวางหลักไว้เป็นแนวบรรทัดฐานในกรณีที่สำคัญต่างๆ ให้ครอบคลุมเพื่อที่จะเป็นการพัฒนากฎหมายปกครองของประเทศไทยต่อไป

3. วิเคราะห์พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 เปรียบเทียบกับพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 กรณีที่ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่ง ที่ อ. 651/2561 มีคำวินิจฉัยว่าผู้บริหารมหาวิทยาลัยที่มีอายุเกิน 60 ปีไม่สามารถ ดำรงตำแหน่งบริหาร ในมหาวิทยาลัยได้

เนื่องจากพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 ไม่ได้กำหนดเรื่องคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งบริหารในมหาวิทยาลัยไว้ว่าต้องเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ในทุกตำแหน่งบริหาร มีเพียงตำแหน่งผู้ช่วยอธิการบดีที่มาตรา 32 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 ได้บัญญัติไว้อย่างชัดเจนว่าอธิการบดีต้องแต่งตั้งผู้ช่วยอธิการบดีจากข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 มาตรา 4 วรรคสาม บัญญัติให้มหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นส่วนราชการในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จึงทำให้อยู่ในความหมายของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 ตามมาตรา 4 วรรคสี่ที่บัญญัติว่าสถาบันอุดมศึกษาหมายความว่าสถานศึกษาของรัฐในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการที่จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับปริญญา แต่ไม่รวมถึงสถานศึกษาของรัฐที่มีส่วนราชการ ซึ่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 18 วรรคหนึ่งบัญญัติว่า ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา มีดังนี้...(จ) ตำแหน่งประเภทผู้บริหาร ได้แก่(1) อธิการบดี (2) รองอธิการบดี (3) คณบดี... เพราะฉะนั้นจึงทำให้ผู้ดำรงตำแหน่งบริหารในมหาวิทยาลัยของรัฐที่เป็นส่วนราชการ อยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 มาตรา 4 ที่บัญญัติให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาอยู่ในความหมายของข้าราชการ จึงทำให้ผู้ดำรงตำแหน่งบริหารในมหาวิทยาลัยพ้นจากราชการเมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ตามมาตรา 19 ของพระราชบัญญัติดังกล่าวที่บัญญัติว่าข้าราชการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้ว เป็นอันพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ พลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 19 บัญญัติว่า ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ซึ่งสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่าหรือดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์เมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ และจะพ้นจากราชการในสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ หากสถาบันอุดมศึกษามีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การสอนหรือวิจัย และมีความประสงค์

ที่จะให้ผู้นั้นรับราชการอยู่ต่อไป สถาบันอุดมศึกษาอาจพิจารณาให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจนถึงสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ได้ และในวรรคสองของมาตรา 19 ที่บัญญัติว่า ในระหว่างการต่อเวลาราชการตามวรรคหนึ่ง ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งได้รับการต่อเวลาราชการจะดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งประเภทผู้บริหารตามมาตรา 18 (ข) และงานบริหารอื่นตามที่ ก.พ.อ. กำหนดมิได้ ทำให้ผู้ที่ได้รับการต่อเวลาราชการออกไปยังคงเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาอยู่แต่ไม่สามารถดำรงตำแหน่งบริหารในสถาบันการศึกษาได้ตามบทบัญญัติของมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551

จะเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 ไม่ได้กำหนดเรื่องอายุของผู้ดำรงตำแหน่งบริหารในมหาวิทยาลัยไว้แต่กำหนดคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งบริหารในมหาวิทยาลัยไว้ว่าต้องเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาและกำหนดเฉพาะตำแหน่งผู้ช่วยอธิการบดีเท่านั้น ส่วนพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 กำหนดเรื่องอายุของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาไว้และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งบริหารในมหาวิทยาลัยเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาจึงต้องบังคับเรื่องอายุผู้ดำรงตำแหน่งบริหารในมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 ผู้เขียนจึงมีความเห็นว่าพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 ไม่ขัดแย้งกับพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 หากพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยของรัฐที่เป็นส่วนราชการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมายในเรื่องอายุของผู้ดำรงตำแหน่งบริหารในมหาวิทยาลัย ผู้เขียนมีความเห็นว่าจะขัดแย้งกับพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 เนื่องจากพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 มาตรา 4 วรรคสาม บัญญัติให้มหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นส่วนราชการในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา จึงทำให้อยู่ในความหมายของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 ตามมาตรา 4 วรรคสี่ที่บัญญัติว่าสถาบันอุดมศึกษาหมายความว่าสถานศึกษาของรัฐในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการที่จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับปริญญา แต่ไม่รวมถึงสถานศึกษาของรัฐที่มีส่วนราชการ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 18 กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งบริหารในสถาบันอุดมศึกษาเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาจึงต้องพ้นจากราชการตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 แต่หากพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยของรัฐที่เป็นส่วนราชการ

แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมายในเรื่องอายุของผู้ดำรงตำแหน่งบริหารในมหาวิทยาลัย แตกต่างกับพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 ก็จะทำให้ขัดแย้งกัน

4. ผู้บริหารในมหาวิทยาลัยที่อายุเกิน 60 ปี

ในประเด็นผู้บริหารในมหาวิทยาลัยที่มีอายุเกิน 60 ปี มหาวิทยาลัยของรัฐมีผู้บริหารที่มีอายุเกิน 60 ปี ตามที่ประชุมสภาคณาจารย์ และข้าราชการแห่งประเทศไทยได้รวบรวมไว้มีดังนี้⁷⁴

- 1) มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม อายุ 63 ปี
- 2) มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี อายุ 66 ปี
- 3) มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร อายุ 74 ปี
- 4) มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี อายุ 67 ปี
- 5) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ อายุ 69 ปี

การที่ผู้บริหารในมหาวิทยาลัยมีอายุเกิน 60 ปีนั้น ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ.2547 และตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยต่างๆ มิได้บัญญัติไว้ว่า บุคคลที่ไม่ได้ เป็นข้าราชการพลเรือนที่จะดำรงตำแหน่ง ผู้บริหารในมหาวิทยาลัยจะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อกำหนดในเรื่องอายุของผู้ที่เป็นผู้บริหารมหาวิทยาลัยต้องมีอายุเช่นใด ส่วนในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.2547 ก็ไม่ได้มีบทบัญญัติในเรื่องคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารในมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับอายุของผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารไว้อย่างชัดเจนเช่นกัน แต่ในพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 ตามมาตรา 4 บัญญัติให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาอยู่ในความหมายของข้าราชการพลเรือน จึงอยู่ในบังคับของพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเช่นกัน ตามมาตรา 19 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 บัญญัติหลักเกณฑ์ในเรื่องอายุไว้ว่า ข้าราชการซึ่งมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์เป็นอันพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการผู้นั้นมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ จึงต้องถือตามคุณสมบัติในเรื่องอายุของผู้บริหารในมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 บุคคลที่จะดำรงตำแหน่งผู้บริหารในมหาวิทยาลัยทั้งที่เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาหรือผู้ที่ไม่ได้เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ส่วนหากมีกรณีที่จะต้องยกเว้นคุณสมบัติในเรื่องอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ กฎหมายก็จะต้องมีบทบัญญัติยกเว้นเอาไว้อย่างแจ่มชัด

⁷⁴ w.w.Komchadluek.net เข้าถึงเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2562

เพราะเป็นข้อยกเว้นจากหลักทั่วไป ดังเช่น กรณีที่กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาอาจพิจารณาให้บุคคลรับราชการต่อไป จนถึงสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ได้ในกรณีที่เป็น การดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ตำแหน่งวิชาการตามมาตรา 19 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน ในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 และมาตรา 19 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวบัญญัติไว้อย่างชัดเจนว่าในกรณี ที่มีการต่อเวลาราชการตามวรรคหนึ่ง ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาจะดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งประเภท ผู้บริหารตามมาตรา 18 (ข) และงานบริหารอื่นตามที่ ก.พ.อ.กำหนดมิได้

สำหรับผู้บริหารมหาวิทยาลัยของต่างประเทศ ประเทศสหรัฐอเมริกา ผู้บริหารมหาวิทยาลัย ฮาร์วาร์ด อธิการบดี คนที่ 28 ของมหาวิทยาลัยรับตำแหน่ง วันที่ 1 กรกฎาคม 2007 อายุ 60 ปี และเกษียณอายุในฐานะอธิการบดีของมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด เดือนกันยายน 2018 อายุ 71 ปี แต่ยังคงดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ด้านประวัติศาสตร์ ที่มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด⁷⁵ และอธิการบดีคนที่ 29⁷⁶ ของมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด รับตำแหน่งเป็นผู้บริหารของมหาวิทยาลัยวันที่ 1 กรกฎาคม 2018 อายุ 67 ปี

ผู้ศึกษาเห็นว่า บทบัญญัติของกฎหมายไทย ตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 กำหนดหลักเกณฑ์ ให้ผู้ที่มีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ เป็นอันพ้นจากราชการ เป็นการกำหนด หลักการทั่วไปซึ่งใช้กับบุคคลทั่วไป ซึ่งมีผลทำให้ผู้บริหารในมหาวิทยาลัย เมื่ออายุครบ 60 ปี จึงไม่สามารถเป็นผู้บริหารในมหาวิทยาลัยได้ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับผู้บริหารมหาวิทยาลัย ในต่างประเทศแล้ว มหาวิทยาลัยในต่างประเทศมีผู้บริหารที่มีอายุเกิน 60 ปี เป็นผู้บริหารมหาวิทยาลัยได้ การกำหนดอายุของผู้บริหารมหาวิทยาลัยของรัฐที่เป็นส่วนราชการในประเทศไทยจึงไม่ควร กำหนดอายุไว้ที่อายุไม่เกิน 60 ปี เนื่องจากการเป็นผู้บริหารในมหาวิทยาลัยนั้น ไม่ได้ใช้กำลัง ทางกายภาพในการทำงานเป็นหลัก แต่ต้องใช้ความรู้ทางด้านวิชาการ ซึ่งต้องใช้เวลาศึกษา เรียนรู้ และใช้ความพยายามอย่างมาก ไม่มีทางลัดไปสู่ความสำเร็จ และต้องมีโอกาสที่จะได้ศึกษาเรียนรู้ อีกด้วย รวมทั้งยังต้องมีประสบการณ์ที่จะต้องสั่งสมนำมาใช้ กรอบระยะเวลาเมื่ออายุครบ 60 ปี แล้วจะเป็นผู้บริหารในมหาวิทยาลัยไม่ได้ นั่น ผู้ศึกษาเห็นว่าเป็นระยะเวลาที่สั้น และไม่เพียงพอ สำหรับการเป็นผู้บริหารในมหาวิทยาลัย

⁷⁵ “วันหลังจากออกจากตำแหน่งประธานเฟาสต์ เข้าร่วมคณะกรรมการบริหารของโกลด์แมน แซคส์ / ซาว์ / ฮาร์วาร์ด คริมสัน” www.thecrimson.com สืบค้นเมื่อ 6 กรกฎาคม 2018.

⁷⁶ <https://w.w.w.harvard.edu/president/biography> สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2019.

การศึกษาเรื่องการดำรงตำแหน่งบริหารในสถาบันการศึกษา กรณีมีอายุเกิน 60 ปี ผู้ศึกษาได้ทำการสัมภาษณ์ผู้บริหารในศาลปกครองสูงสุด และผู้บริหารกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ชื่อเดิมคือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) จำนวน 3 คน โดยผู้ศึกษาได้สัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคน

จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของบุคคลกรผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นดังนี้
 ผู้บริหารกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ผู้อำนวยการกลุ่ม
 พัฒนาบริหาร

ท่านแรก ให้ความเห็นว่า

แยกความคิดของบุคคลเป็นสองส่วน ผู้ที่คิดว่าผู้ที่มีอายุเกิน 60 ปี สมควรเป็นผู้บริหาร มหาวิทยาลัย ทั้งสองความคิดนี้มีเหตุผลเนื่องจากแต่ละฝ่ายต้องการที่จะเป็นผู้บริหารมหาวิทยาลัย เช่นกัน

หลักการแล้วสภามหาวิทยาลัยของแต่ละมหาวิทยาลัยนั้นต้องการคนที่มีความรู้ ความสามารถที่สุดที่จะนำพามหาวิทยาลัยให้ไปสู่ความก้าวหน้า

ผู้บริหารกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สำนักนิติการ

ท่านที่สอง ให้ความเห็นว่า

ผู้บริหารมหาวิทยาลัยไม่จำเป็นต้องมีอายุไม่เกิน 60 ปี เพราะในพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัย วิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ.2547 ไม่ได้กำหนดเกี่ยวกับเรื่องอายุของผู้บริหารมหาวิทยาลัย เอาไว้ และในข้อบังคับของมหาวิทยาลัยเอาไว้และในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย สามารถที่จะ กำหนดอายุของผู้บริหารมหาวิทยาลัยไว้ได้ ซึ่งจะมีผลทำให้ไม่ต้องถกเถียงกันเรื่องอายุของผู้ดำรง ตำแหน่งผู้บริหารมหาวิทยาลัยแต่ถ้ามี แนวคำพิพากษาศาลปกครองออกมาก็ต้องยึดถือตามแนว คำพิพากษาของศาล

ผู้บริหารศาลปกครองสูงสุด ให้ความเห็นว่า

เห็นด้วยที่ผู้บริหารอายุเกิน 60 ปี เป็นผู้บริหารมหาวิทยาลัย เพราะบุคลากรบางครั้ง คุณสมบัติยังไม่ถึงที่จะสามารถเป็นผู้บริหารมหาวิทยาลัยได้ เมื่อมีการแข่งขันกันลงสมัคร รับเลือกตั้ง มหาวิทยาลัยจึงเลือกผู้ที่มีคุณสมบัติดีกว่ามาเป็นผู้บริหารในมหาวิทยาลัยไม่มีใครอยาก เลือกผู้ที่มีคุณสมบัติยังไม่ถึงที่จะทำหน้าที่เป็นผู้บริหารมหาวิทยาลัยมาดำรงตำแหน่งนี้

จากการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการดำรงตำแหน่งผู้บริหาร ในสถาบันการศึกษา กรณีมีอายุเกิน 60 ปี โดยภาพรวมมีความคล้ายคลึงกันมีเพียงรายละเอียด ปลีกย่อยบางอย่างที่แตกต่างกันไป กล่าวคือ การดำรงตำแหน่งบริหารในสถาบันการศึกษกรณี มีอายุเกิน 60 ปี มีผู้แสดงความคิดเห็นตรงกันมากที่สุดคือ ต้องการให้ผู้บริหารในสถาบันการศึกษา

ที่มีอายุเกิน 60 ปี สามารถที่จะดำรงตำแหน่งผู้บริหารในสถาบันการศึกษาได้เนื่องจากสภามหาวิทยาลัยในสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ต้องการที่จะได้ผู้ที่มีความรู้ความสามารถมากที่สุดมาเป็นผู้บริหาร เพื่อนำปณมหาวิทยาลัยของตนไปสู่ความเจริญก้าวหน้า และการที่ผู้ที่จะมีคุณสมบัติและความรู้ความสามารถ ต้องอาศัยเวลาและประสบการณ์ในการบริหาร บางครั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นอธิบรรมหาวิทยาลัย มีอายุไม่เกิน 60 ปี มีคุณสมบัติไม่ถึงที่จะทำหน้าที่เป็นอธิบรรมหาวิทยาลัย

สำหรับคำตอบประเด็นย่อย ซึ่งเป็นความคิดของผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการดำรงตำแหน่งผู้บริหารในสถาบันการศึกษากรณีที่มีอายุเกิน 60 ปี ที่แตกต่างได้แก่ เรื่องของบทบัญญัติของกฎหมายว่า พระราชบัญญัติบำเน็จ บำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 ไม่สามารถใช้กับกรณีผู้บริหารในสถาบันการศึกษาที่มีอายุเกิน 60 ปีได้ เนื่องจากในพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ.2547 ไม่ได้บัญญัติเกี่ยวกับเรื่องอายุของผู้บริหารมหาวิทยาลัยไว้จึงเป็นการให้มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งใช้ดุลพินิจในการกำหนดเรื่องอายุของผู้บริหารไว้ในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

กรณีปัญหาผู้ดำรงตำแหน่งบริหารในมหาวิทยาลัยที่มีอายุเกิน 60 ปีไม่สามารถดำรงตำแหน่งบริหารได้ ผู้เขียนจึงได้ทำเป็นข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในบทที่ 5 ต่อไป

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการที่ได้ศึกษา แนวคิดทฤษฎี หลักกฎหมายและแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองของประเทศไทยและของต่างประเทศและการศึกษาแนวทางปฏิบัติของมหาวิทยาลัยที่มีผู้ดำรงตำแหน่งบริหารในมหาวิทยาลัยที่มีอายุเกิน 60 ปี จึงนำมาสรุปและทำเป็นข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นดังนี้

1. บทสรุป

ในระบบกฎหมายซีวิลลอว์มีการแบ่งแยกกฎหมายออกเป็นกฎหมายเอกชนและกฎหมายมหาชน ทำให้ศาลมีการแบ่งแยกอำนาจการพิจารณาออกอย่างชัดเจน ในคดีที่มีการพิพาทกันระหว่างเอกชน กับรัฐ เจ้าหน้าที่รัฐ หรือหน่วยงานของรัฐก็จะอยู่ในอำนาจการพิจารณาคดีของศาลปกครองซึ่งแยกต่างหากจากศาลยุติธรรม ส่วนในระบบกฎหมายคอมมอนลอว์ ไม่มีการแบ่งแยกเป็นกฎหมายเอกชนกับกฎหมายมหาชนอย่างชัดเจน คดีปกครองในระบบกฎหมายคอมมอนลอว์ จึงอยู่ในเขตอำนาจของศาลยุติธรรมในการพิจารณาพิพากษาคดี ระบบกฎหมายซีวิลลอว์ ศาลสร้างแนวบรรทัดฐานของคำพิพากษาจากบทบัญญัติของกฎหมาย ระบบกฎหมายคอมมอนลอว์ ศาลเป็นผู้สร้างกฎหมาย (Judge made Law) มาใช้บังคับโดยอาศัยหลักบรรทัดฐานแห่งคดี คำสั่งศาลปกครองโดยหลักทั่วไปใช้บังคับกับคู่กรณีและผู้มีส่วนได้เสียในคดีเท่านั้น แต่ทั้งศาลในระบบกฎหมายซีวิลลอว์และระบบกฎหมายคอมมอนลอว์ ก็มีการวางหลักแนวคำพิพากษาไว้เป็นบรรทัดฐานเป็นแนวทางปฏิบัติทั้งในการพิจารณาคดีและการปฏิบัติราชการทางปกครอง

สำหรับประเทศไทย ซึ่งเป็นระบบกฎหมายแบบซีวิลลอว์ ได้มีการจัดตั้งศาลปกครองขึ้นตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 276 ได้บัญญัติไว้ ศาลปกครองของไทยในปัจจุบันมีด้วยกันสองศาล คือศาลปกครองชั้นต้นและศาลปกครองสูงสุด มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีตามเขตอำนาจศาลที่กำหนดไว้ การพิจารณาคดีปกครองของศาลปกครอง เป็นระบบไต่สวน และศาลปกครองมีหลักการ

ในการฟ้องคดีอยู่บนหลักการสะดวก รวดเร็ว ประหยัดค่าใช้จ่าย เช่น การฟ้องคดีปกครอง โดยส่งคำฟ้องทางไปรษณีย์ และไม่เสียค่าธรรมเนียมศาล เป็นต้น

จากการที่ประเทศไทยรับเอาระบบศาลปกครองของประเทศฝรั่งเศสมาใช้ จึงทำให้การฟ้องคดีปกครองนั้น มีรูปแบบคล้ายกันกับของประเทศฝรั่งเศส กล่าวคือในประเทศฝรั่งเศสเมื่อมีกรณีพิพาทเกิดขึ้นระหว่างเอกชนกับรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐ ผู้ฟ้องคดีจำเป็นต้องมีการร้องเรียนภายในฝ่ายปกครองเสียก่อน เพื่อให้ฝ่ายปกครองทราบข้อโต้แย้งและหาทางเยียวยาแก้ไขก่อนที่จะนำคดีมาฟ้องร้องต่อศาลปกครองของฝรั่งเศส ศาลสูงได้วางหลักไว้เป็นบรรทัดฐานให้ในการพิจารณาตีปกครองมีลักษณะฟังความทุกฝ่าย ซึ่งเป็นสิทธิคุ้มครองให้บุคคลรับแจ้งข้อเท็จจริงหรือโต้แย้งในสำนวนคดี และสามารถโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานต่างๆ ได้ ซึ่งในประเทศไทยศาลปกครองของไทยก็นำหลักการที่ให้คู่กรณีสามารถที่จะโต้แย้ง และแสดงพยานหลักฐานต่างๆ ในการดำเนินการพิจารณาของศาลปกครอง เป็นหลักการฟังความทุกฝ่าย ซึ่งเป็นหลักการเดียวกันกับของประเทศฝรั่งเศส มาใช้ด้วยเช่นกัน

สำหรับในประเทศเยอรมัน ใช้ระบบกฎหมายซีวิลลอว์เหมือนกับประเทศฝรั่งเศส ข้อพิพาทที่จะนำมาฟ้องต่อศาลปกครองได้นั้นต้องเป็นข้อพิพาทตามกฎหมายมหาชน แต่ก็ต้องไม่ใช่ข้อพิพาทตามกฎหมายรัฐธรรมนูญและไม่ใช่ข้อพิพาทตามกฎหมายอาญา และกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญาหลักแนวบรรทัดฐานในกฎหมายปกครองของเยอรมันเกิดจากแนวคำพิพากษาของศาล และมีแนวคำพิพากษาศาลปกครองชั้นสูงแห่งมลรัฐ ของเยอรมันวางหลักแนวบรรทัดฐานไว้ว่า ให้คู่กรณีได้โต้แย้งแสดงพยานหลักฐานต่างๆ ได้ ซึ่งก็สอดคล้องกับแนวคำพิพากษาของศาลปกครองของฝรั่งเศสที่ได้วางหลักแนวคำพิพากษาไว้เป็นบรรทัดฐานในกรณีที่ให้คู่กรณีที่มีข้อพิพาทกันขึ้น สามารถที่จะโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานได้เช่นเดียวกัน เพราะในระบบกฎหมายปกครองของประเทศเยอรมันได้รับหลักการจากระบบกฎหมายปกครองของประเทศฝรั่งเศสด้วย

กรณีแนวคำพิพากษาศาลปกครองของไทย ได้วางหลักไว้เป็นแนวบรรทัดฐานในการปฏิบัติราชการทางปกครองให้ผู้บริหารที่มีอายุเกิน 60 ปี ไม่สามารถเป็นผู้บริหารมหาวิทยาลัยได้ตามคำสั่งศาลปกครองเชียงใหม่ที่ ม.2/2562 และคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ อ.651/2561 จากการศึกษาพบว่ากรณีที่ศาลปกครองวางหลักแนวคำพิพากษาไว้เป็นบรรทัดฐานในกรณีนี้ เนื่องจาก พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 ไม่ได้บัญญัติเกี่ยวกับอายุของผู้ที่จะได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารของมหาวิทยาลัยไว้ และในสวนของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.2547 ก็ไม่ได้บัญญัติในเรื่องอายุของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งผู้บริหารของมหาวิทยาลัยไว้ว่าจะต้องมีอายุไม่เกินเท่าใด จะเห็นได้ว่าศาลจึงได้พิจารณาจากพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 ซึ่งในมาตรา 4 ของพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติให้ข้าราชการพลเรือน

ในสถาบันอุดมศึกษา อยู่ในความหมายของข้าราชการพลเรือนจึงอยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติดังกล่าวด้วย และในมาตรา 19 วรรคหนึ่ง ของพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 บัญญัติหลักเกณฑ์ในเรื่องอายุ ของข้าราชการไว้ให้ผู้ซึ่งมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ แล้วเป็นอันพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการผู้นั้นมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ จึงมีผลทำให้ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารในมหาวิทยาลัยจะต้องมีอายุไม่เกิน 60 ปี

สำหรับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศนั้น เช่น มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดของประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งถือว่าเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำที่มีชื่อเสียงในลำดับต้น ๆ ของประเทศสหรัฐอเมริกา อธิการบดีคนที่ 28 ของมหาวิทยาลัยได้รับตำแหน่งเมื่ออายุ 60 ปี และยังคงดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารของมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดจนถึงอายุ 71 ปี และอธิการบดีของมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด คนที่ 29 ซึ่งรับตำแหน่งเป็นผู้บริหารมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด เริ่มเข้ารับตำแหน่งเมื่ออายุ 67 ปี และยังคงดำรงตำแหน่งเป็นอธิการบดีของมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด จนถึงปัจจุบัน จากการศึกษาพบว่ามหาวิทยาลัยในต่างประเทศไม่ได้ให้ความสำคัญในเรื่องอายุของผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารมหาวิทยาลัยเป็นสำคัญ แต่จะให้ความสำคัญกับคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารมหาวิทยาลัยในเรื่องความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการทำงาน ในตำแหน่งผู้บริหารเป็นสำคัญ มากกว่าเรื่องอายุของผู้บริหารมหาวิทยาลัยที่มีอายุเกิน 60 ปี ไม่สามารถดำรงตำแหน่งผู้บริหารมหาวิทยาลัยได้ ซึ่งเป็นแนวทางที่ต่างจากประเทศไทย

2. ข้อเสนอแนะ

ผู้เสนอผลงานเห็นว่าเมื่อพระราชบัญญัติบำเหน็จ บำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 กำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่องอายุราชการไว้ให้ ข้าราชการเกษียณอายุเมื่ออายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ ซึ่งเป็นการกำหนดอายุของข้าราชการโดยรวมโดยทั่วไปซึ่งมีผลใช้บังคับกับข้าราชการทุกคนทั่วไป ซึ่งรวมถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารในมหาวิทยาลัยด้วย แต่มีกฎหมายเฉพาะยกเว้นไว้ บางกรณี เช่น ข้าราชการตุลาการ และในตำแหน่งทางวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา ตามมาตรา 19 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 ซึ่งให้ต่ออายุข้าราชการได้ จนถึงอายุ 65 ปี แต่ผู้ที่ได้รับการต่ออายุราชการก็ไม่สามารถที่จะดำรงตำแหน่งผู้บริหารในสถาบันอุดมศึกษาได้ ตามข้อกำหนดของมาตรา 19 วรรคสอง ของพระราชบัญญัติดังกล่าวที่บัญญัติไว้ จึงสมควรที่จะแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 ในหมวดที่ 2 มาตรา 19 ที่บัญญัติว่า ข้าราชการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ แล้วเป็นอันพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ สมุหราชองครักษ์ รองสมุหราชองครักษ์ ข้าราชการการเมือง ข้าราชการตุลาการซึ่งดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส และข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส โดยใช้ข้อความต่อไปนี้แทนมาตรา 19 “**ข้าราชการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้ว เป็นอันพ้นจากเวลาราชการ เมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์**

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งมีตำแหน่งทางวิชาการและตำแหน่งประเภทผู้บริหาร

การพ้นจากราชการของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งมีตำแหน่งทางวิชาการและตำแหน่งประเภทผู้บริหารเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์” ข้อความในส่วนอื่นคงเดิม

และแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 มาตรา 19 บัญญัติว่า ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ซึ่งสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่าหรือดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์เมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ และจะพ้นจากราชการในสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ หากสถาบันอุดมศึกษามีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การสอนหรือวิจัย และมีความประสงค์ที่จะให้ผู้นั้นรับราชการอยู่ต่อไป สถาบันอุดมศึกษาอาจพิจารณาให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจนถึงสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ได้

ในระหว่างการต่อเวลาราชการตามวรรคหนึ่ง ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งได้รับการต่อเวลาราชการจะดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งประเภทผู้บริหาร ตามมาตรา 18 (ข) และงานบริหารอื่นตามที่ ก.พ.อ. กำหนดมิได้

การต่อเวลาราชการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด โดยใช้ข้อความต่อไปนี้แทน มาตรา 19 “**ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ซึ่งสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ เมื่ออายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์และจะพ้นจากราชการในสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ หากสถาบันอุดมศึกษามีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การสอนหรือวิจัย และมีความประสงค์ที่จะให้ผู้นั้นรับราชการอยู่ต่อไป สถาบันอุดมศึกษาอาจพิจารณาให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปได้โดยผ่านการประเมินว่ายังมีสมรรถภาพ ในการปฏิบัติหน้าที่ได้ และจะสิ้นสุดการปฏิบัติหน้าที่เมื่อไม่ผ่านการประเมินสมรรถภาพ**

หลักเกณฑ์และวิธีประเมินสมรรถภาพของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา
ให้เป็นไปตามที่ ก.พ.อ.กำหนด

ในระหว่างการต่อเวลาราชการตามวรรคหนึ่งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา
ซึ่งได้รับการต่อเวลาราชการสามารถดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งประเภทผู้บริหาร
ตามมาตรา 18 (ข) และงานบริหารอื่นตามที่ ก.พ.อ. กำหนดได้

การต่อเวลาราชการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไข
ที่ ก.พ.อ.กำหนด”

เพื่อไม่ให้ทรัพยากรในด้านบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและสั่งสมประสบการณ์
มาเป็นระยะเวลานานต้องไร้ประโยชน์ ไม่สามารถใช้ความรู้ความสามารถของตนได้ด้วยเหตุจำกัด
ทางด้านอายุราชการเพียง 60 ปีเท่านั้น เช่นเดียวกับ แนวทางของมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ประเทศ
สหรัฐอเมริกา เพื่อให้ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารมหาวิทยาลัยที่มีความรู้ ความสามารถ ซึ่งมีอายุ
เกิน 60 ปี สามารถดำรงตำแหน่งผู้บริหารในมหาวิทยาลัยได้ โดยไม่สมควรมีข้อจำกัดในเรื่องอายุ
มาตัดโอกาสเพราะผู้บริหารมหาวิทยาลัยไม่ได้ใช้กำลังทางกายภาพเป็นหลัก จึงไม่ควรมีข้อจำกัด
สิทธิการเป็นผู้บริหารมหาวิทยาลัยในเรื่องของอายุ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กฤตยชญ์ ศิริเขต. (2544). *ศาลปกครอง คำอธิบายพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กมลชัย รัตนสกลวงศ์. (2531). “ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับระบบกฎหมายและระบบศาลของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน” ใน *รวมบทความในโอกาสครบรอบ 60 ปี ดร.ปรีดี เภษมทรัพย์*. หน้า 188 – 189. กรุงเทพมหานคร: พี.เค.พรีนติ้งเฮาส์.
- _____. (2544). *หลักกฎหมายปกครองเยอรมัน*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คมสัน โพธิ์คง. (2548). “การพัฒนาการสำนักความคิดทางกฎหมาย.” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป*. หน่วยที่ 1 นนทบุรี: สาขาวิชานิติศาสตร์. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- คิงงาม คงตระกูล. (2546). *ระบบไต่สวนในกฎหมายวิธีพิจารณาคดีปกครองไทย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.
- จรัญ โฆษณานันท์. (2543). *เอกสารการสอนวิชา LA254 นิติปรัชญา*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- จุฑามาศ นาคทั้ง. (2554). *ผู้มีสิทธิฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง*. (วิทยานิพนธ์ปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.
- ชาญชัย แสวงศักดิ์. (2553). *กฎหมายมหาชน ความเป็นความทฤษฎีและหลักการที่สำคัญ*. กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน .
- _____. (2559). *คำอธิบายกฎหมายปกครอง*. (พิมพ์ครั้งที่ 24). กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน.
- ชวลา จันทรจนา. (2548). “ระยะเวลาฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดทางปกครองและสัญญาทางปกครองตามกฎหมายฝรั่งเศส” ใน *รวมบทความวิชาการเล่ม 3 กฎหมายปกครองภาควิชาบัญญัติและกฎหมายอื่นๆ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานศาลปกครอง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บรรเจิด สิงคะเนติ. (2542). “เงื่อนไขการฟ้องคดีปกครองของเยอรมัน” *วารสารนิติศาสตร์* 2, (29) (มิถุนายน 2542), 280-282.
- บุญศรี มีวงศ์อุโฆษ. (2531). “คดีปกครองเยอรมัน” ใน *รวมบทความในโอกาสครบรอบ 60 ปี ดร.ปรีดี เภษมทรัพย์*. หน้า 176. กรุงเทพมหานคร: พี. เค. พรีนติ้ง เฮาส์

- ประยูร กาญจนกุล. (2543). *คำบรรยายกฎหมายปกครองเปรียบเทียบ*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประสาธ พงษ์สุวรรณ และสุริย์ เผ่าสุขถาวร. (2545). หลักกฎหมายทั่วไปว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง. *วารสารวิชาการศาลปกครอง*, 2 (2), 120-126.
- รชฎ เจริญน้ำ. (2548). “วิวัฒนาการของระบบกฎหมาย”. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชา ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป* (หน่วยที่ 2) นนทบุรี: สาขาวิชานิติศาสตร์. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วรรณชัย บุญบำรุง. (2543). หลักทั่วไปของการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีปกครองของฝรั่งเศส. *วารสารกฎหมายปกครอง* 19. (3), 53.
- วิษณุ เครืองาม. (2553). “ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกฎหมายมหาชน” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชา กฎหมายมหาชน*. (หน่วยที่ 1) นนทบุรี: สาขาวิชานิติศาสตร์. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วิษณุ เครืองาม และศรีราชา เจริญพานิช. (2547). *ความรู้เบื้องต้นกฎหมายทั่วไป เล่ม 1 ตอนที่ 4*. นนทบุรี: สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วิชัย วงษ์ทอง. (2545). *หลักการและขั้นตอนเกี่ยวกับวิธีพิจารณาคดีปกครอง ศึกษาเฉพาะกรณีเขตอำนาจศาลปกครอง*. (วิทยานิพนธ์ปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพมหานคร.
- สงขลา วิชัยชัทตะ. (2542). ประวัติความเป็นมาของสภาแห่งรัฐฝรั่งเศส Le conseil d' Etat et son histoire *วารสารกฎหมายปกครอง*, 18 (3), 194-196.
- อรรถพร สุวัจนเดชา. (2525). *ปัญหาการจัดตั้งศาลปกครองในประเทศไทย ศึกษาเฉพาะกรณีโครงสร้างและอุปสรรค*. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- อิสระ นิตินันท์ประกาศ. (2517). *ระบบศาลปกครองฝรั่งเศสในบทความวิเคราะห์ข้อขัดแย้งที่อภิปรายในสภานิติบัญญัติ*. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.
- อุสาห์ โกมลปานิก. (2525). “ศาลปกครอง”. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชากฎหมายมหาชน*. (หน่วยที่ 15) นนทบุรี: สาขาวิชานิติศาสตร์. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เอมอิสตรา จันท์เกษม. (2547). *การเปรียบเทียบความพึงพอใจระหว่างผู้ฟ้องคดีภาคเอกชนกับภาครัฐต่อกระบวนการพิจารณาคดีปกครอง*. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

Brown, L. Neville, and John s. Bell. (1998). *French Administrative Law*. 5th ed. New York : Clarendon Press.

F.H. Lawson. (1953). *A Common Lawyer Looks at the Civil Law University of Michigan Law School* : Ann Arbor.

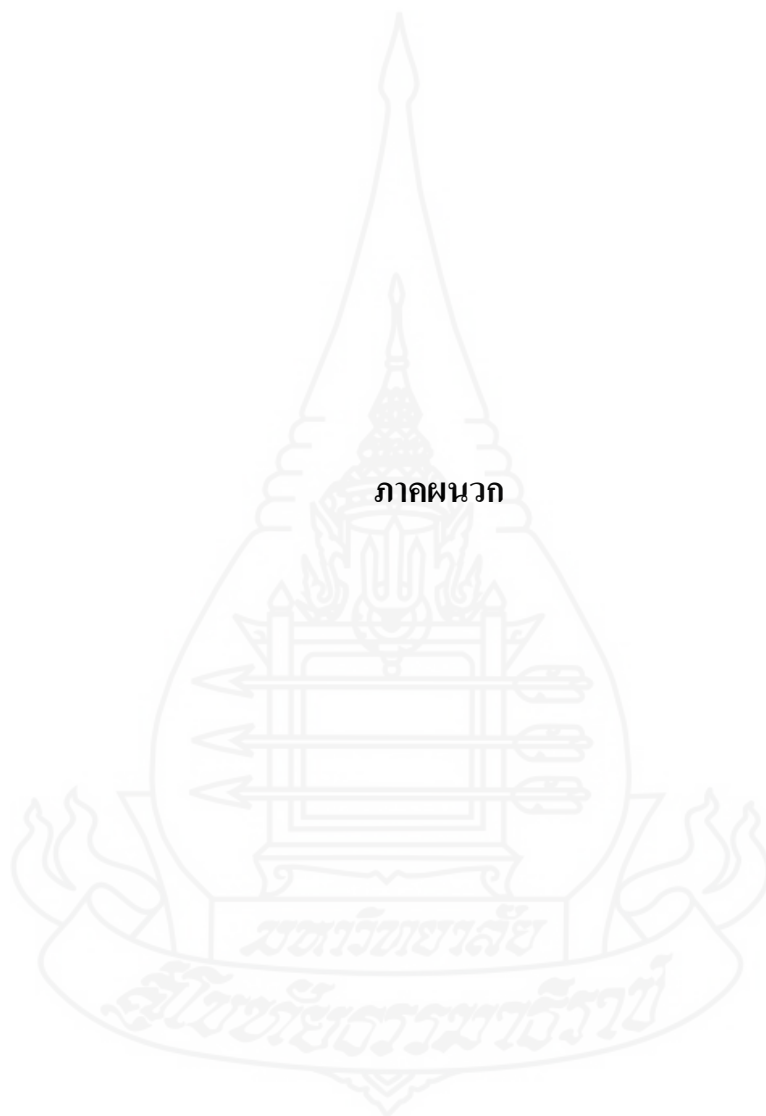
Harold E. Pepinsky, Crime and Conflict Academic Press, 1976.

Rene' David. (1968). *Major Legal System in the World Today*. 2ed., London: Steven & Sons,

Singh, Mahendra P. (2001) *German Administrative Law in Common Law Perspective*. 2nd ed. Berlin : Springer.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

คำสั่งศาลปกครองเชียงใหม่ที่ ม.๒/๒๕๖๒

คำพิพากษา

(ต.๑๘)

คดีหมายเลขดำที่ บ.๑๓/๒๕๖๐
คดีหมายเลขแดงที่ ม.๒/๒๕๖๒

ในพระปรมาภิไธย พระมหากษัตริย์

ศาลปกครองเชียงใหม่

วันที่ ๑๕ เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

ระหว่าง	รองศาสตราจารย์สุรินทร์ ยอดคำแปง	ผู้ฟ้องคดี
	รองศาสตราจารย์ วาที่ร้อยตรี สกล แก้วศิริ	ผู้ร้องสอด
	สภามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่ ๑ นายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่ ๒ ประธานกรรมการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นคณบดี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่ ๓	ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง เรื่องคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่าผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ได้สมัครเข้ารับการสรรหาเพื่อแต่งตั้งเป็นคณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ตามประกาศคณะกรรมการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นคณบดีครุศาสตร์ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๐ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้ง ๓ ได้ร่วมกันดำเนินการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายกล่าวคือได้มีการประกาศสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นคณบดีคณะครุศาสตร์โดยไม่ได้พิจารณาคุณสมบัติของผู้เข้ารับการสรรหาให้เป็นไป

ตามกฎหมายโดยเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีอายุเกิน ๖๐ ปีหรือผู้ที่เกษียณอายุราชการไปแล้ว สามารถสมัครเข้ารับการศึกษาได้ และต่อมาได้มีประกาศคณะกรรมการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นคณบดีครุศาสตร์เรื่องรายชื่อผู้ได้รับการสรรหาเป็นผู้สมควรดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๐ ให้รองศาสตราจารย์ว่าที่ร้อยตรีสกล แก้วศิริ เป็นผู้สมควรดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์ แม้พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏพ. ศ. ๒๕๔๗ จะไม่ได้กำหนดคุณสมบัติของตำแหน่งคณบดีในเรื่องอายุก็ตามแต่หากพิจารณาพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๑๘ (ข)และมาตรา ๖๕/๒ ประกอบกับหมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา(ฉบับที่ ๒) พ. ศ. ๒๕๕๑ ได้ระบุเจตนารมณ์ว่าเพื่อปรับปรุงการกำหนดหลักเกณฑ์การต่อเวลาราชการของผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการเสียใหม่เพื่อให้การต่อเวลาราชการเป็นไปตามความจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งการสอนหรือวิจัยและตามความต้องการของสถาบันอุดมศึกษาเท่านั้นจะเห็นได้ว่าผู้ที่จะดำรงตำแหน่งคณบดีได้ต้องเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาเท่านั้นหมายความว่า จะต้องไม่ใช่ผู้ซึ่งได้เกษียณอายุราชการจึงจะดำรงตำแหน่งได้ซึ่งเป็นการป้องกันไม่ให้ผู้หนึ่งผู้ใดหรือคณบดีมีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการของคณะกรรมการระดับคณะและในสภาพของสถาบันอุดมศึกษาเมื่อรองศาสตราจารย์ว่าที่ร้อยตรีสกล มีอายุ ๖๖ ปีและได้เกษียณอายุราชการไปแล้วการแต่งตั้งให้บุคคลดังกล่าวดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ซึ่งเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายการที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้ง ๓ เปิดโอกาสให้บุคคลที่เกษียณอายุราชการไปแล้วสามารถเข้ารับการศึกษาได้ซึ่งเป็นการกระทำที่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ตามกฎหมายทำให้กระบวนการสรรหาและการมีมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เกี่ยวกับการแต่งตั้งคณบดีคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นกันเทียบเคียงกับคดีของศาลปกครองนครราชสีมาคดีหมายเลขแดงที่ ๒๒๘/๒๕๕๕ ระหว่างนายจิรพันธ์ ห้วยแสนที่ ๑ กับพวก รวม ๔ คน ผู้ฟ้องคดีกับนายกสภา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีที่ ๑ กับพวก รวม ๒ คน ผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งมีประเด็นแห่งคดีคล้ายกันนอกจากนี้ยังมีกรณีที่ได้มีการฟ้องต่อศาลปกครองสงขลาว่าสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยแต่งตั้งบุคคลให้รักษาราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งศาลได้วินิจฉัย判令ตนเองเดียวกันว่า ผู้ที่ไม่มีสถานภาพเป็นข้าราชการพลเรือนหรือเป็นพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาไม่อาจดำรงตำแหน่งรักษาราชการคณบดีคณะครุศาสตร์ได้ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาล

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งดังต่อไปนี้

(1) เพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ วาระที่ ๔ เรื่องการพิจารณาผู้ดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

(2) เพิกถอนประกาศคณะกรรมการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นคณบดีคณะครุศาสตร์ เรื่องรายชื่อผู้ได้รับการสรรหาเป็นผู้สมควรดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๐

(3) ให้ฟังมีคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวก่อนการพิพากษาโดยมีคำสั่งระงับการปฏิบัติหน้าที่ของรองศาสตราจารย์ว่าที่ร้อยตรีสกล แก้วศิริในตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ตั้งแต่วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๐

ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องขอไต่สวนฉุกเฉินและคุ้มครองชั่วคราวก่อนศาลมีคำพิพากษาลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๐ ขอให้ศาลมีคำสั่งเกี่ยวกับคำขอคุ้มครองชั่วคราว โดยเร่งด่วน โดยอ้างว่า หากให้รองศาสตราจารย์ว่าที่ร้อยตรีสกล แก้วศิริ เข้ารับตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่จะมีปัญหาเกี่ยวกับสถานะของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ใช้อำนาจตามกฎหมายและอาจก่อให้เกิดความเสียหายจนยากแก่การเยียวยาในภายหลังศาลมีคำสั่งยกคำร้องขอไต่สวนฉุกเฉินของผู้ฟ้องคดี

ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๐ ศาลได้มีคำสั่งไม่รับคำขอในศาลกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองชั่วคราวก่อนการพิพากษาของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาและมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องในส่วนที่ฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และที่ ๓ ไว้พิจารณา

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้การว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้เข้ารับการสรรหาเป็นผู้สมควรดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับเลือกให้เป็นผู้ได้รับการสรรหาเป็นผู้สมควรดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ตามประกาศคณะกรรมการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นคณบดีคณะครุศาสตร์เรื่องรายชื่อผู้ได้รับการสรรหาเป็นผู้สมควรดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๐ โดยคณะกรรมการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นคณบดีคณะครุศาสตร์ดังกล่าวได้นำเสนอต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ พิจารณาแต่งตั้ง คณบดีคณะครุศาสตร์ต่อมาในวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๐ ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องและขอคุ้มครองชั่วคราวก่อนการพิพากษาในคดีนี้ต่อศาลปกครองเชียงใหม่โดยผู้ฟ้องคดียังไม่ได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมายกำหนดการนำคดีมาฟ้องตาม

มาตรา ๔๒ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ. ศ. ๒๕๔๒ ดังนั้นผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิ์ฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองเชียงใหม่

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ออกข้อ บังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นคณบดี พ.ศ. ๒๕๕๕ ขึ้นใช้บังคับโดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหน้าที่ต้องดำเนินการตามข้อบังคับดังกล่าวในการประชุมของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๖/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๕ ได้มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นคณบดีคณะครุศาสตร์ซึ่งคณะกรรมการสรรหาได้จัดการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๐ และได้ออกประกาศคณะกรรมการสรรหาเรื่อง กำหนดการและขั้นตอนการสรรหาคณบดีคณะครุศาสตร์ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๐ ซึ่งสรุปขั้นตอนได้ดังนี้ ๑. การสมัครและการเสนอชื่อวันที่ ๑๒-๒๐ มกราคม ๒๕๖๐ ๒. ตรวจสอบคุณสมบัติวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๐ ๓. ผู้เข้ารับการสรรหาคณบดีส่งเอกสารประวัติและผลงานแนวทางการบริหารคณะครุศาสตร์ภายในวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๐ ๔. นำเสนอวิสัยทัศน์และตอบคำถามวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๐ ๕. คณะกรรมการสรรหาพิจารณาความเหมาะสมวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๐ ๖. นำเสนอชื่อผู้สมควรดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์ที่ได้จากการสรรหาจำนวนหนึ่งชื่อต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อให้ความเห็นชอบและพิจารณาแต่งตั้งคณบดีคณะครุศาสตร์วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ต่อมาคณะกรรมการสรรหาในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๐ ได้ประชุมเพื่อพิจารณาตรวจสอบคุณสมบัติผู้สมัครและผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อซึ่งผู้ที่ผ่านการตรวจสอบจะต้องมีคุณสมบัติตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นคณบดีคณะครุศาสตร์จำนวน ๓ รายเรียงลำดับตามตัวอักษรดังนี้ ๑ รองศาสตราจารย์เกตุมนิมากมี ๒ รองศาสตราจารย์ว่าที่ร้อยตรีสกล แก้วศิริ ๓ ผู้ฟ้องคดี หลังจากนั้นคณะกรรมการ สรรหา ในคราว การประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๐ ได้พิจารณาความเหมาะสมในการดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์แล้วจึงได้ออกประกาศคณะกรรมการสรรหาเรื่องรายชื่อผู้ได้รับการสรรหาเป็นผู้สมควรดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๐ ซึ่งผู้ที่ได้รับการสรรหาคือรองศาสตราจารย์ว่าที่ร้อยตรีสกล แก้วศิริและให้ผู้ได้รับการสรรหานำเสนอวิสัยทัศน์และแนวทางการบริหารคณะครุศาสตร์ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้จัดการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ให้ผู้ได้รับการสรรหานำวิสัย ทัศน์และแนวทางการบริหารคณะครุศาสตร์ ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และจัดการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ให้ผู้ได้รับการสรรหานำเสนอวิสัยทัศน์และแนวทางการบริหารคณะครุศาสตร์ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ว่าด้วยหลักเกณฑ์และ

วิธีการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นคณบดี พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๔ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีมติเห็นชอบ และแต่งตั้งให้รองศาสตราจารย์ว่าที่ร้อยตรีสกลนครดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์ตั้งแต่วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๐ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งให้รองศาสตราจารย์ว่าที่ร้อยตรีสกลนครดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๐ ตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ ๑๖/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ การดำเนินการของคณะกรรมการสรรหา และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นไปตามขั้นตอนและกระบวนการที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏพ.ศ. ๒๕๕๑ และข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นคณบดี พ.ศ. ๒๕๕๕ ๕ ทุกประการมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว

การแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งประเภทผู้บริหารตามมาตรา ๑๘ (ข) (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ความว่าการแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งประเภทผู้บริหารตาม (ข) ประเภทผู้บริหาร (๑) อธิการบดี (๒) รองอธิการบดี (๓) คณบดี (๔) หัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ (๕) ผู้ช่วยอธิการบดี (๖) รองคณบดีหรือรองหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติจัดตั้งมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษานั้น จะเห็นได้ว่ามีเพียง ๖ ลำดับนี้เท่านั้นที่พระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดให้ไปเป็นไปตามพระราชบัญญัติจัดตั้งมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษา ส่วนการแต่งตั้ง ตำแหน่งประเภทบริหารลำดับที่ (๗) และ (๘) พระราชบัญญัตินี้ไม่ได้ระบุไว้เหมือนดังเช่นตำแหน่งประเภทผู้บริหารตามลำดับ ๑-๖ แต่อย่างไรก็ตามสำหรับคณบดีคณะครุศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏพ.ศ. ๒๕๕๑ ที่กำหนดว่าให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณบดีจากผู้สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองและได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง ซึ่งมีได้บัญญัติว่าผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นคณบดีนอกจากจะต้องมีคุณสมบัติดังกล่าวข้างต้นแล้วจะต้องมีสถานภาพเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาแต่อย่างใดดังนั้นการแต่งตั้งคณบดีคณะครุศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่อันเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีจึงต้องเป็นไปตามแห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏพ.ศ. ๒๕๕๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้แต่งตั้งรองศาสตราจารย์ว่าที่ร้อยตรีสกล แก้วศิริ ซึ่งมีคุณสมบัติครบถ้วนตามมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวทุกประการทั้งนี้การพิจารณาเห็นชอบและแต่งตั้งดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และใช้ในทุกๆด้านโดยยึดถือประโยชน์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่เป็นสำคัญอีกครั้งได้ผ่านการกลั่นกรองจาก

คณะกรรมการสรรหาซึ่งได้ดำเนินการตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นคณบดี พ.ศ. ๒๕๕๕ เรียบร้อยแล้ว

แม้มาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ จะกำหนดไม่ให้บุคคลที่ได้รับการต่อเวลาราชการมาดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งประเภทผู้บริหารตามมาตรา ๑๘ (ข) และงานบริหารอื่นตามที่ ก.พ.อ. กำหนด และรองศาสตราจารย์ว่าที่ร้อยตรีสกุล แก้วศิริ จะเป็นผู้ได้รับการต่อเวลาราชการแต่ปรากฏข้อเท็จจริงว่ารองศาสตราจารย์ว่าที่ร้อยตรีสกุล ได้พ้นจากการเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาจากการต่อเวลาราชการด้วยการลาออกตั้งแต่วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ดังนั้นจึงไม่ขัดต่อบทบัญญัติมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวตามที่ ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างแต่อย่างใด ทั้งนี้พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๓๗ และข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นคณบดี พ.ศ. ๒๕๕๕ ประกอบกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งกำหนดว่าในกรณีที่มีการแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งประเภทผู้บริหารตามมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง จากบุคคลที่ไม่ได้เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาเงินเดือนประจำตำแหน่งและเงินเพิ่มพิเศษของผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งซึ่งตามข้อกำหนดที่กล่าวมาข้างต้นไม่มีกฎหมายใดที่บัญญัติไว้ว่าผู้ที่เป็นคณบดีนอกจากจะต้องมีคุณสมบัติตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๓๗ และข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นคณบดี พ.ศ. ๒๕๕๕ แล้วต้องมีสถานภาพเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาหรือกำหนดห้ามผู้ที่มีอายุเกิน ๖๐ ปีให้ดำรงตำแหน่งคณบดีแต่อย่างใด อีกทั้งมาตรา ๒๗ วรรค ๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ๒๕๔๗ ระบุไว้ชัดเจนว่าผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารที่ไม่ได้เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาก็สามารถได้รับเงินเดือนประจำตำแหน่งและเงินเพิ่มพิเศษของผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวได้นั้นหมายความว่า การแต่งตั้งผู้ที่ไม่ได้เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาไปเป็นผู้บริหารสามารถทำได้

อธิการบดีของสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งที่เป็นส่วนราชการได้รับการแต่งตั้งจากผู้เกษียณอายุราชการทั้งสิ้นเช่นมหาวิทยาลัย ราชภัฏจันทรเกษมและมหาวิทยาลัยราชภัฏ อุดรดิตต์ ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ เช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงใหม่และดำเนินการสรรหาอธิการบดีซึ่งมีอายุเกินกว่า ๖๐ ปีและได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าแต่งตั้งรองศาสตราจารย์สุมาลี ไชยสุภกรกุล อายุ ๖๑ ปีให้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี

มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษมและเมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๐ ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าแต่งตั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์เรืองเดชวงศ์หล้า อายุ ๖๘ ปีให้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ ประเภทผู้บริหารในสถาบันอุดมศึกษาได้การดำเนินการสรรหา และเลือกผู้สมควรดำรงตำแหน่งคนบดที่มีอายุเกิน ๖๐ ปีเป็นการดำเนินการที่ชอบด้วยกฎหมายแล้วคำพิพากษาของศาลปกครองนครราชสีมาคดีหมายเลขแดงที่ ๒๒๘/๒๕๕๕ เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการแต่งตั้งผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานและคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดคดีหมายเลขแดง ที่ อ.๗๘๕/๒๕๕๗ เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการแต่งตั้งผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างเป็นคนละกรณีกันกับคดีนี้ ไม่ใช่การแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งคนบดตามกรณีพิพาทนี้

ผู้ฟ้องคดีคัดค้านคำให้การว่าผู้ฟ้องคดีได้ตกทั่วงกระบวนการสรรหาและขั้นตอนที่กระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายเพราะผู้สมัครขาดคุณสมบัติเนื่องจากไม่ได้ลาออกจากการเป็นข้าราชการที่ได้รับการต่อเวลาราชการถึง ๖๕ ปีตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา(ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๑ มาตรา ๕๕ วรรคสองที่ ๕ บุคคลซึ่งได้รับการต่อเวลาราชการเป็นผู้บริหารตามมาตรา ๑๘ ขอดังนั้นการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ รับรองผลการสรรหาและมีมติแต่งตั้งให้เป็นคนบดจึงเป็นการกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายเพราะเป็นการนำผลการดำเนินการสรรหาของคณะกรรมการสรรหาซึ่งดำเนินการโดยมิชอบด้วยกฎหมายมาพิจารณาประกาศคณะกรรมการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นคนบดคณิศรศาสตร์เรื่องการกำหนดและขั้นตอนการสรรหาคณบดีคณิศรศาสตร์ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๐ ตั้งแต่การเปิดรับสมัครและการตรวจสอบคุณสมบัติผู้สมัครไม่เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบราชการที่เกี่ยวข้องเพราะผู้ที่ได้รับการสรรหาและแต่งตั้งเป็นคนบดคณิศรศาสตร์เป็นบุคคลที่ขาดคุณสมบัติในการเป็นผู้บริหารตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๘ (ก) และมาตรา ๑๘ (ข) ได้กำหนดคุณสมบัติในการเป็นผู้บริหารและอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาประกอบด้วยมาตรา ๑๕ วรรคสอง หากมีบุคคลได้รับการต่อเวลาราชการ จะดำรงตำแหน่งผู้บริหารตามมาตรา ๑๘ (ข)(๓) ไม่ได้ กรณีรองศาสตราจารย์ว่าที่ร้อยตรีสกล แก้วศิริซึ่งเป็นบุคคลที่อายุเกิน ๖๐ ปีแต่ได้รับการต่อเวลาราชการเป็น ๖๕ ปีและกฎหมายห้ามดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารรวมทั้งไม่ได้ยื่นใบลาออกจากการเป็นอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาก่อนการสมัครแต่ต่อมายื่นลาออกในวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ภายหลังจากการประกาศผลการสรรหาและได้รับเลือกเป็นคนบดคณิศรศาสตร์แล้วจึงเป็นบุคคลที่ขาดคุณสมบัติในการเป็นคนบดคณิศรศาสตร์นั้นการที่คณะกรรมการสรรหา นำรายชื่อเสนอต่อผู้ถูกฟ้อง ปีที่ ๒ แล้วนำเสนอต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นกระบวนการสรรหาและแต่งตั้งโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้การเพิ่มเติมว่านับตั้งแต่เริ่มกระบวนการสรรหาเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๐ จนกระทั่งสิ้นสุดกระบวนการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นคณบดีคณะครุศาสตร์ เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ผู้ฟ้องคดีไม่เคยมีหนังสือทักท้วงกระบวนการสรรหาถึงคณะกรรมการสรรหาตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างแต่อย่างใดจึงเป็นการกล่าวอ้างเรียบร้อยและไม่มีหลักฐานของผู้ฟ้องคดีกระบวนการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นคณบดีคณะครุศาสตร์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ดำเนินการเป็นไปตาม กำหนดการและขั้นตอนการสรรหาคณบดีคณะครุศาสตร์ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏพ. ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๔๗ และข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นคณบดีพศ ๒๕๕๕ อย่างเคร่งครัดทุกประการ

พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ. ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๔๗ และข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นคณบดี พ. ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๕(๔) กำหนดไว้ชัดเจนว่าคณะกรรมการสรรหามีอำนาจและหน้าที่ในการตรวจสอบคุณสมบัติและพิจารณาสรรหาให้ได้รายชื่อผู้สมควรดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์ ส่วนการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลใดให้ดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์เป็นอำนาจและหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่ารองศาสตราจารย์ว่าที่ร้อยตรีสกลกับสิริได้สมัครเข้ารับการสรรหาเป็นผู้สมควรดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๐ และต่อมาเป็นผู้ได้รับการสรรหาจากคณะกรรมการสรรหาให้เป็นผู้สมควรดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๐ จึงเป็นการดำเนินการที่ชอบด้วยกฎหมายและไม่ขัดต่อคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์เพราะในตอนนั้นยังไม่ได้เป็นผู้ดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์แม้ว่ายังมีสถานภาพเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาที่ได้รับการต่อเวลาราชการต่อมารองศาสตราจารย์ว่าที่ร้อยตรีสกลได้ลาออกจากการเป็นข้าราชการพลเรือน ในสถาบันอุดมศึกษาตั้งแต่วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นวันก่อนวันที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะพิจารณาเห็นชอบและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์ การประชุมของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ได้มีมติเห็นชอบและแต่งตั้งให้รองศาสตราจารย์ว่าที่ร้อยตรีสกลนคร ดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๐ ซึ่งในวันดังกล่าวนี้รองศาสตราจารย์ว่าที่ร้อยตรีสกลไม่ได้เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาที่รับการต่อเวลาราชการแล้วดังนั้นจึงไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ. ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๕ วรรคสองในวันที่เสนอชื่อผู้สมควรดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์ยังไม่ในวันที่ได้รับแต่งตั้งให้

ดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์ตั้งนั้นคุณสมบัติของผู้สมัครหรือผู้ที่ถูกเสนอชื่อจะนำมาอ้างว่าขัดต่อคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์ไม่ได้

ทั้งนี้ ได้มีคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๓๗/๒๕๖๐ เรื่องการแก้ไข ปัญหาการบริหารงานของสถาบันอุดมศึกษาลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๐ โดยข้อ ๒ วรรค ๑ กำหนดว่า เพื่อประโยชน์ของการบริหารงานในสถาบันอุดมศึกษาให้มีความต่อเนื่องและเกิดประสิทธิภาพ ให้สถาบันอุดมศึกษามีอำนาจแต่งตั้งบุคคลใดที่ไม่ได้เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา หรือเป็นพนักงานในสถาบันอุดมศึกษามาดำรงตำแหน่งอธิการบดีรองอธิการบดีผู้ช่วยอธิการบดี คณบดีหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ได้สำหรับคุณสมบัติและ ลักษณะต้องห้ามอื่นให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา และกฎหมายจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษานั้นๆวรรค ๒ กำหนดว่าความในวรรคหนึ่งให้นำมาใช้บังคับ กับผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งอธิการบดี รองอธิการบดีผู้ช่วยอธิการบดีคณบดีหรือหัวหน้าหน่วยงานที่ เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะอยู่ในวันก่อนวันที่คำสั่งมีใช้บังคับและผู้ซึ่งอยู่ในระหว่าง กระบวนการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวในวันที่คำสั่งมีใช้บังคับด้วยข้อ ๖ กำหนดว่าคำสั่งนี้ให้ ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป โดยที่คำสั่งดังกล่าวได้ประกาศในราช กิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๐ ดังนั้นมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่และ สถาบันอุดมศึกษาอื่นๆจึงมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลที่ไม่ได้เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา หรือเป็นพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาให้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีรองอธิการบดีผู้ช่วยอธิการบดี คณบดีหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ได้เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่ารอง ศาสตราจารย์ว่าที่ร้อยตรีสกล แก้วศิริ ไม่มีสถานภาพเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา หรือพนักงาน ในสถาบันอุดมศึกษาเมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ได้มีมติเห็นชอบและแต่งตั้งให้รองศาสตราจารย์ว่าที่ร้อยตรีสกล แก้วศิริดำรง ตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๐ จึงอยู่บังคับของข้อ ๒ ของ คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๓๗/๒๕๖๐ แม้ว่าจะเป็นการแต่งตั้งก่อนคำสั่งหัวหน้า คณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๓๗/๒๕๖๐ ก็ตามประกอบกับรองศาสตราจารย์ว่าที่ร้อยตรีสกล เป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามอื่น ที่ขัดกับพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๕๗ มาตรา ๓๗ วรรคหนึ่งและข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ว่าด้วยหลักเกณฑ์และ วิธีการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นคณบดี พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๖ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีมติในการ ประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ เห็นชอบและแต่งตั้งรองศาสตราจารย์ว่าที่ ร้อยตรีสกลให้ดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๐ จึง เป็นไปตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๓๗/๒๕๖๐ และชอบด้วยกฎหมายแล้ว

ผู้ฟ้องคดียื่นคำชี้แจงลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๐ ปีแจ้งข้อเท็จจริงโดยมีสาระสำคัญทำนองเดียวกับคำคัดค้านคำให้การ อย่าเพิ่งเดิมนว่าการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการสรรหาที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายและกระบวนการสรรหาตลอดจนไม่มีการประกาศผลการสรรหาแล้วข้อมูลการเลือกตั้งจึงจะเปิดเผยผู้ฟ้องคดีเพิ่งทราบว่าผู้ได้รับการเลือกให้เป็นคณบดีไม่ได้ลาออกก่อนการลงสมัครและเป็นผู้ได้รับเลือกเป็นคณบดีคณะครุศาสตร์จึงได้แจ้งให้ประธานสภาอาจารย์ซึ่งร่วมเป็นกรรมการเพื่อคัดค้านด้วยและเมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่ารองศาสตราจารย์ว่าที่ร้อยตรีสกล แก้วศิริและสมัครเข้ารับการสรรหาเป็นผู้สมควรดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๐ และต่อมาเป็นผู้ได้รับการสรรหาจากคณะกรรมการสรรหาให้เป็นผู้สมควรดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๐ จึงเป็นการดำเนินการที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะเป็นการเข้าสู่กระบวนการพิจารณาทางปกครองแล้วทำให้ผู้ฟ้องคดีเกิดความเสียหายและมีการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมทางปกครองต่อผู้ฟ้องคดีเพราะในการพิจารณาคุณสมบัติผู้สมัครที่ต่างกัันและได้รับการยกเว้นไม่ปฏิบัติตามระเบียบการสมัครคณบดีและต่อมารองศาสตราจารย์ว่าที่ร้อยตรีสกลได้ลาออกจากการเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตั้งแต่วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นวัน ก่อนวันที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะพิจารณาเห็นชอบและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์ก็ตามดั่งนั้นการประชุมของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ได้มีมติเห็นชอบและแต่งตั้งให้รองศาสตราจารย์ว่าที่ร้อยตรีสกลดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๐ จึงเป็นมติที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายจึงสรุปได้ว่ากระบวนการพิจารณาทางปกครองตลอดจนการเตรียมการออกคำสั่งทางปกครองที่อาศัยข้อเท็จจริงที่ไม่ถูกต้องและขัดต่อบทบัญญัติของกฎหมายเมื่อนำเสนอให้มีการออกคำสั่งทาง ปกครอง แต่งตั้ง คณบดีคณะครุศาสตร์จึงไม่ชอบด้วยกฎหมายดั่งนั้นการที่ผู้ถูกฟ้องคดีกับพวกได้ดำเนินการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นคณบดีคณะครุศาสตร์ละเลยต่อหน้าที่ในการตรวจสอบคุณสมบัติและดำเนินการสรรหาตลอดจนประกาศผลการสรรหาจึงเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมายและกระทำโดยมิชอบด้วยกฎหมาย เทียบเคียงกับคำพิพากษาศาลปกครองนครราชสีมาคดีหมายเลขแดงที่ป. ๓๑/๒๕๖๐

สำหรับคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๓๗/๒๕๖๐ เรื่อง การแก้ไขปัญหาการบริหารงานของสถาบันอุดมศึกษา ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๐ ข้อ ๒ วรรคสอง ที่ให้อำนาจสภาสถาบันมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลที่มีได้เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา หรือพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาให้ดำรงอธิการบดี รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี คณบดี หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะได้ นั้น คำสั่งดังกล่าวมิได้กำหนดอายุไว้ ดั่งนั้นจึงต้องให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบข้าราชการพลเรือนและกฎหมายที่เกี่ยวข้องซึ่งจะต้องมี

คุณสมบัติอายุไม่เกิน ๖๐ ปี ดังนั้น เมื่อรองศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรีสกล แก้วศิริ ผู้ได้รับการสรรหาเป็นคณบดีคณะครุศาสตร์ อายุเกิน ๖๐ ปี จึงขาดคุณสมบัติการเป็นคณบดีคณะครุศาสตร์ ทั้งนี้เทียบเคียงกับคำพิพากษาศาลปกครองนครราชสีมา คดีหมายเลขแดงที่ บ.๓๑/๒๕๖๐

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ คำชี้แจงลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ที่แจ้งว่ากรณีที่ถูกฟ้องคดีคัดค้านว่าผู้ฟ้องคดีเพ่งทราบดีว่าผู้ได้รับการเลือกให้เป็นคณบดีไม่ได้ลาออกก่อนการลงสมัครและเป็นผู้ได้รับเลือกเป็นคณบดีคณะครุศาสตร์จึงได้แจ้งให้ประธานสภาอาจารย์ซึ่งร่วมเป็นกรรมการเพื่อคัดค้านด้วยนั้นไม่สามารถนำมาใช้เป็นข้อต่อสู้ในการยืนยันว่าผู้ฟ้องคดีได้ทำการทักท้วงการดำเนินการสรรหาคณบดีคณะครุศาสตร์เรียบร้อยแล้วเนื่องจากเป็นเพียงคำกล่าวอ้างและการพุดคุยของบุคคล ๒ คน โดยปราศจากเอกสารหลักฐานดังนั้น

ประเด็นดังกล่าวจึงไม่อาจรับฟังได้นอกจากนี้ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษาในคดีหมายเลขดำที่ บ.๑๕๕/๒๕๖๐ คดีหมายเลขแดงที่ บ. ๒๓๑/๒๕๖๐ และคดีหมายเลขดำที่ [“๕๗/๒๕๖๐ คดีหมายเลขแดงที่ บ. ๒๒๕/๒๕๖๐”] ซึ่งเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการแต่งตั้งผู้เกษียณอายุราชการให้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีและสามารถนำมาใช้เพียงกับการแต่งตั้งผู้เกษียณอายุราชการให้ดำรงตำแหน่งคณบดีได้นั้น โดยเมื่อ พิจารณาจากบทบัญญัติของกฎหมายข้อบังคับประกอบกับคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๓๗/๒๕๖๐ ศาลปกครองกลางมีคำพิพากษาว่าไม่สามารถแต่งตั้งบุคคลที่มีได้เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาหรือพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาให้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีได้แล้วจึงไม่มีปัญหาว่าบุคคลดังกล่าวจะเกษียณอายุราชการหรือมีอายุเกินกว่า ๖๐ ปีบริบูรณ์แล้วหรือไม่ เนื่องจากกรณีดังกล่าวมิใช่คุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามในการดำรงตำแหน่งอธิการบดีแต่ประการใด

ผู้ฟ้องคดียื่นคำชี้แจงลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๐ ที่แจ้งข้อเท็จจริงโดยมีสาระสำคัญทำนองเดียวกับคำชี้แจงลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๐

ศาลมีคำสั่งเรียกให้รองศาสตราจารย์ว่าที่ร้อยตรีสกล แก้วศิริ เข้ามาเป็นผู้ร้องสอดเนื่องจากเป็นบุคคลภายนอกที่มีส่วนได้เสียตามกฎหมายในผลแห่งคดีนี้โดยผู้ร้องสอดได้ยื่นคำให้การลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ต่อศาลขอให้การยืนยันและขอถือเอาคำให้การคำให้การเพิ่มเติมและคำชี้แจงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นคำให้การของผู้ร้องสอดด้วย

ศาลออกนั่งพิจารณาคดีโดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวนและคำแถลงการณ์ของตุลาการผู้แถลงคดี

ศาลได้ตรวจพิจารณาเอกสารทั้งหมดในสำนวนคดีรวมทั้งกฎหมายระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องประกอบแล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า คณะกรรมการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นคณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่และจัดการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๐ และได้ออกประกาศคณะกรรมการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นคณบดีคณะครุศาสตร์เรื่องกำหนดการและขั้นตอนการสรรหาคณบดีคณะครุศาสตร์ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๐ โดยได้ระบุกำหนดการและขั้นตอนการสรรหาเป็นรายละเอียดแนบท้ายประกาศผู้ฟ้องคดีได้สมัครเข้ารับการสรรหาเพื่อแต่งตั้งให้เป็นคณบดีคณะครุศาสตร์ตามประกาศดังกล่าวด้วย ต่อมาคณะกรรมการสรรหาได้ประกาศรายชื่อผู้เข้ารับการสรรหาเป็นผู้สมควรดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์โดยผู้มีความคุณสมบัติครบถ้วนเพื่อเข้ารับการสรรหาเป็นผู้สมควรดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์จำนวน ๓ รายเรียงลำดับตามตัวอักษรดังนี้ ๑. รองศาสตราจารย์เกตุมณี มากมี ๒. ผู้ร้องสอด ๓. ผู้ฟ้องคดีตามประกาศลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๐ หลังจากนั้นคณะกรรมการสรรหาได้จากการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๐ มีกรรมการทั้งหมด ๑๒ คนโดยได้มีการลงมติเลือกผู้สมควรดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์ผลการลงคะแนนปรากฏว่า ๑. พร้อมศาสตราจารย์เกตุมณี มากมีได้ ๑ คะแนน ๒. ผู้ร้องสอดได้ ๘ คะแนน ๓. ผู้ฟ้องคดีไม่ได้คะแนน และมีผู้งดออกเสียง ๓ คนคณะกรรมการสรรหาจึงได้เสนอชื่อผู้ร้องสอดต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและแต่งตั้งเป็นคณบดีคณะครุศาสตร์ และได้ประกาศรายชื่อผู้ได้รับการสรรหาเป็นผู้สมควรดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่คือผู้ร้องสอดโดยแจ้งให้ผู้ได้รับการสรรหาดังกล่าวเสนอวิสัยทัศน์และแนวทางในการบริหารคณะครุศาสตร์ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ตามประกาศคณะกรรมการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นคณบดีคณะครุศาสตร์เรื่องรายชื่อผู้ได้รับการสรรหาเป็นผู้สมควรดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๐ และผู้ร้องสอดได้ยื่นหนังสือลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๐ ขอลาออกจากราชการโดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ซึ่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ได้อนุญาตให้ลาออกตามคำขอ ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในคราวการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ มีมติเห็นชอบและแต่งตั้งให้ผู้ร้องสอดดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์ตั้งแต่วันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๐ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่งที่ ๑๖/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ แต่งตั้งให้ผู้ร้องสอดดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๐ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งดังกล่าวมีอายุเกิน ๖๐ ปีและเป็นผู้ที่เกษียณอายุราชการไปแล้วแต่ได้รับการต่อเวลาราชการจึงไม่มีคุณสมบัติที่จะเป็นคณบดีคณะครุศาสตร์ตามกรณีพิพาทได้การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้นำบุคคลดังกล่าวเข้ารับการสรรหาจนกระทั่งได้รับการแต่งตั้งดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยกฎหมายผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมายื่นฟ้องต่อศาล

คดีนี้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องแจ้งว่า ผู้ฟ้องคดียังไม่ได้อุทธรณ์มติดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมายกำหนดก่อนนำคดีมาฟ้องตาม มาตรา ๔๒ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงไม่มีสิทธิฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองเชียงใหม่จึงมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยก่อนว่าผู้ฟ้องคดีมี สิทธิฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองเชียงใหม่ได้หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่ามาตรา ๔๒ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและ วิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติว่า ในกรณีที่มิใช่กฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการ สำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายในเรื่องใดไว้โดยเฉพาะการฟ้องคดีปกครองในเรื่อง นั้นจะกระทำได้ต่อเมื่อมีการดำเนินการตามขั้นตอน และวิธีการดังกล่าวและได้มีการสั่งการตาม กฎหมายนั้นหรือไม่ได้มีการสั่งการภายในเวลาอันสมควรหรือภายในเวลาที่กฎหมายนั้นกำหนดแต่ การที่มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามกรณีพิพาทนี้เป็นคำสั่งทางปกครองที่กระทำในรูปของ คณะกรรมการกรณีจึงไม่อยู่ในบังคับที่ต้องอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งทางปกครองดังกล่าวตามในมาตรา ๔๘ ประกอบมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕ ผู้ฟ้องคดี จึงใช้สิทธิฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองได้โดยไม่ต้องอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งทางปกครองของผู้ถูก ฟ้องคดีที่ ๑ ก่อนยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ข้ออ้างของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดังกล่าวจึงไม่อาจรับฟังได้

คดีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่ามติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในการประชุมครั้งที่ ๓/ ๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ พิจารณาให้ความเห็นชอบและแต่งตั้งให้ผู้ร้องสอดดำรง ตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ตั้งแต่วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๐ ชอบด้วย กฎหมายหรือไม่

กรณีที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่าผู้ร้องสอดเป็นผู้ที่มีอายุเกิน ๖๐ ปีและเกษียณอายุราชการไป แล้วแต่ได้รับการต่อเวลาราชการจึงเป็นผู้ที่ไม่มีสิทธิสมัครเข้ารับการสรรหาและแต่งตั้งให้เป็น คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ นั้นพิเคราะห์แล้วเห็นว่ามาตรา ๑๕ แห่ง พระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๑ ขึ้นเป็น กฎหมายที่ใช้บังคับกับกรณีพิพาทในคดีนี้ได้บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่งว่าข้าราชการพลเรือนใน สถาบันอุดมศึกษาซึ่งดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ซึ่งสำเร็จการศึกษาปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์เมื่ออายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์และจะพ้นจากราชการในสิ้น ปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์หากสถาบันอุดมศึกษามีความจำเป็น เพื่อประโยชน์แก่ การ สอนหรือวิจัย และมีความประสงค์ที่จะให้ผู้นั้นรับราชการอยู่ต่อไป สถาบันอุดมศึกษาอาจ

พิจารณาให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจนถึงสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบ ๖๕ ปีบริบูรณ์ได้วรรคสอง บัญญัติว่า ในระหว่างการต่อเวลาราชการตามวรรคหนึ่งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่ง ได้รับการต่อเวลาราชการ จะดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งประเภทผู้บริหารตามมาตรา ๑๘ (ข) และงานบริหารอื่นตามที่ก.พ.อ.กำหนดมิได้

จากบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวจะเห็นได้ว่าเป็นกรณีที่กฎหมายกำหนดให้ สถาบันอุดมศึกษาที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การสอนหรือวิจัยและมีความประสงค์จะให้ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ที่จะพ้นจากราชการในสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์รับราชการอยู่ต่อไป หากข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้นั้นเป็นผู้ดำรง ตำแหน่งศาสตราจารย์ หรือดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์และสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอก หรือเทียบเท่า สถาบันอุดมศึกษาก็อาจพิจารณาให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้นั้นรับ ราชการอยู่ต่อไปจนถึงสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบ ๖๕ ปีบริบูรณ์ แต่ทั้งนี้ก็เพื่อประโยชน์แก่ การสอนหรือวิจัยเท่านั้น โดยได้มีการกำหนดบทบัญญัติห้ามมิให้ข้าราชการพลเรือนใน สถาบันอุดมศึกษาซึ่งได้รับการต่อเวลาราชการดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งประเภท ผู้บริหารตามมาตรา ๑๗ (ข) และงานบริหารอื่นตามที่ก.พ.อ.กำหนด และเมื่อบทบัญญัตินี้ดังกล่าวห้าม มิให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งได้รับการต่อเวลาราชการดำรงตำแหน่งหรือ ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งประเภทผู้บริหารดังกล่าวไว้อย่างชัดเจนแล้วหากมีการดำเนินการให้ผู้ที่ ได้รับการต่อเวลาราชการเข้ารับการสรรหาเป็นผู้บริหารได้ในภายหลังจะได้มีการลาออกจาก ราชการเพื่อไปรับตำแหน่งผู้บริหารก่อนมีการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์ซึ่งเป็น ตำแหน่งผู้บริหารย่อมมีลักษณะเป็นการหลีกเลี่ยงในการที่จะปฏิบัติตามกฎหมายเมื่อผู้ร้องสอดเป็น ผู้ที่ได้รับการต่อเวลาราชการจึงเป็นผู้ที่ไม่มีคุณสมบัติที่จะเข้ารับการสรรหาและแต่งตั้งเป็นคณบดี คณะครุศาสตร์ได้ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนใน สถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู เรือนใน สถาบันอุดมศึกษา(ฉบับที่๒) พ.ศ.๒๕๕๑ ดังนั้นมติของผู้ถูกฟ้องคดีในข้อที่ ๑ ในการประชุมครั้งที่ ๓/ ๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ที่พิจารณาให้ความเห็นชอบและแต่งตั้งให้ผู้ร้องสอดดำรง ตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ตั้งแต่วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๐ จึงไม่ ชอบด้วยกฎหมายและมีผลทำให้คำสั่งที่ ๑๖/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ของผู้ถูกฟ้องคดี ที่ ๑ ซึ่งเป็นการแจ้งผลการพิจารณาของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดังกล่าวที่ระบุแต่งตั้งให้ผู้ร้องสอดดำรง ตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๐ ไม่ชอบด้วยกฎหมายว่าด้วย เช่นกันข้ออ้างของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่กล่าวอ้างว่าผู้ร้องสอดได้ลาออกจากการเป็นข้าราชการพล เรือนในสถาบันอุดมศึกษาตั้งแต่วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นวันก่อนวันที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะ

พิจารณาเห็นชอบและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์การประมุขของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ครั้งที่ ๓/๒๕๖ เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ได้มีมติเห็นชอบและแต่งตั้งให้ผู้ร้องสอดดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์ โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๐ ซึ่งในวันดังกล่าวผู้ร้องสอดไม่ได้เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาที่ได้รับการต่อเวลาราชการแล้วและอยู่ในบังคับของข้อ ๒ ของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๓๗/๒๕๖๐ เรื่องการแก้ไขปัญหาการบริหารงานของสถาบันอุดมศึกษาลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๐ และไม่มีกฎหมายใดบัญญัติว่าผู้ที่เป็นคณบดีต้องมีสถานภาพเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาหรือกำหนดห้ามผู้ที่มีอายุเกิน ๖๐ ปีให้ดำรงตำแหน่งคณบดีแต่อย่างใดอีกทั้งมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๒ พ.ศ.๒๕๕๑ ระบุไว้ชัดเจนว่าผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารที่ไม่ได้เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาก็สามารถได้รับเงินเดือนเงินประจำตำแหน่งได้เงินพิเศษของผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวได้การแต่งตั้งผู้ที่ไม่ได้เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาไปเป็นผู้บริหารสามารถกระทำได้นั้นจึงไม่อาจรับฟังได้ส่วนที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กล่าวอ้างว่าผู้ฟ้องคดีไม่เคยโต้แย้งกระบวนการสรรหาเห็นว่ากรณีดังกล่าวเป็นเรื่องคุณสมบัติของผู้เข้ารับการสรรหาเป็นคณบดีซึ่งเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการสรรหาที่จะต้องตรวจสอบว่า ผู้เข้ารับการสรรหาแต่ละคนมีคุณสมบัติครบถ้วนที่จะเข้ารับการสรรหาหรือไม่แล้วจึงจะดำเนินการสรรหาในขั้นตอนต่อไปโดยผู้ฟ้องคดีไม่จำเป็นต้องโต้แย้งกรณีดังกล่าวต่อคณะกรรมการสรรหาตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กล่าวอ้างแต่อย่างใดส่วนคำพิพากษาของศาลปกครองกลางคดีหมายเลขแดงที่บอ ๒๓๑ ถึงบ่อ ๒๐๐ ๓๒/๒๕๖๐ และคดีหมายเลขแดงที่ ๒๕/๒๕๖๐ ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยกขึ้นอ้างว่าสามารถ เทียบเคียงกับกรณีพิพาทมิได้นั้น เป็นกรณีที่สถาบันอุดมศึกษามีคำสั่งให้บุคคลภายนอกที่ไม่ได้เป็นข้าราชการพลเรือนหรือพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาดำรงตำแหน่งอธิการบดีซึ่งเป็นคนละกรณีกับกรณีพิพาทในคดีนี้ที่ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ที่ได้รับการต่อเวลาราชการข้ออ้างของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่อาจรับฟังได้

พิพากษาเพิกเฉยมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ที่พิจารณาให้ความเห็นชอบและแต่งตั้งให้ผู้ร้องสอดดำรงตำแหน่งคณบดีคณะครุศาสตร์โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีมติดังกล่าว

ภาคผนวก ข

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๖๕๑/๒๕๖๑

คำพิพากษา
(อุทธรณ์)

(ต.๒๒)

คดีหมายเลขคำที่ อ.๑๘/๒๕๕๖

คดีหมายเลขแดงที่ อ.๖๕๑/๒๕๖๑

ในพระปรมาภิไธย พระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๘ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๑

ระหว่าง	{	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชวลิต สันถะโกมล	ผู้ฟ้องคดี
		มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ที่ ๑	
		สภามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีที่ ๒	ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย
(อุทธรณ์คำพิพากษา)

ผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์คำพิพากษา ในคดีหมายเลขคำที่ ๑๗/๒๕๕๒ หมายเลขแดงที่ ๒๑๕๕/
๒๕๕๕ ของศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองกลาง)

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า นายปัญญา การพานิช ดำรงตำแหน่งอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏ
กาญจนบุรี ซึ่งจะครบวาระการดำรงตำแหน่งในวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๑ และจะพ้นจากตำแหน่ง
ตั้งแต่วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้จัดให้มีกระบวนการสรรหาคัดเลือก
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นข้าราชการบำนาญของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึง
ได้ยื่นใบสมัครเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ เข้ารับการสรรหาเป็นอธิการบดีมหาวิทยาลัยราช
ภัฏกาญจนบุรี ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน
๒๕๕๑ มีมติแต่งตั้งนายปัญญา การพานิช ให้ดำรงตำแหน่งผู้รักษาราชการแทนอธิการบดี ผู้ฟ้องคดี
จึงมีหนังสือลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เพื่อโต้แย้งคัดค้านการแต่งตั้งนาย

ปัญหา ให้รักษาราชการแทนอธิการบดีในระหว่างที่อยู่ในการสรรหาอธิการบดี ปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เพิกเฉยไม่พิจารณาทบทวน ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การแต่งตั้งนายปัญญาให้ดำรงตำแหน่งรักษาราชการแทนอธิการบดีขัดต่อมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ เนื่องจากการที่จะแต่งตั้งบุคคลใดเป็นผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีจะต้องเป็นกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ซึ่งนายปัญญายังคงดำรงตำแหน่งอธิการบดีอยู่ จึงเป็นการลงมติแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งซ้อนกันทั้งที่กฎหมายมิได้ให้อำนาจกระทำได้ ทั้งการจะแต่งตั้งบุคคล ให้รักษาราชการแทนในตำแหน่งอธิการบดีจะต้องแต่งตั้งจากข้าราชการในมหาวิทยาลัยที่รับราชการปกติ ส่วนนายปัญญาซึ่งนับตั้งแต่วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๑ จะเป็นบุคคลภายนอกจึงไม่อาจแต่งตั้งให้รักษาราชการแทนในตำแหน่งอธิการบดีได้ นอกจากนั้น การแต่งตั้งนายปัญญาซึ่งเป็นคู่แข่งการสรรหาอธิการบดีให้รักษาราชการแทนอธิการบดียังเป็นการได้เปรียบคู่แข่งคนอื่น เพราะสามารถให้คุณให้โทษข้าราชการทั้งปวงในมหาวิทยาลัยได้ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ที่แต่งตั้งนายปัญญาให้ดำรงตำแหน่งรักษาราชการแทนอธิการบดี และให้ผู้ถูกฟ้องคดีแจ้งให้นายปัญญายุติการปฏิบัติหน้าที่จนกว่าจะได้รับการสรรหาคัดเลือก

ผู้ฟ้องคดีมีคำขอคุ้มครองชั่วคราวระหว่างการพิจารณาโดยขอให้ศาลมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีแต่งตั้งข้าราชการอาวุโสสูงสุด ๒ คน ที่รับราชการประจำ ทำหน้าที่รักษาราชการแทนอธิการบดี และรองอธิการบดีผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามลำดับทำหน้าที่ไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งอธิการบดีคนใหม่ และให้ผู้ถูกฟ้องคดีเลื่อนการประชุมสรรหาอธิการบดีในวันเสาร์ที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๒ ออกไปเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองเดือนรองจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งรักษาราชการแทนตำแหน่งอธิการบดีและรองอธิการบดีแล้วศาลปกครองชั้น ต้นมีคำสั่งยกคำขอของผู้ฟ้องคดี

ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองให้การว่า การดำเนินการแต่งตั้งผู้รักษาราชการแทนอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีนั้นพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๓๓ วรรคสองบัญญัติว่าในกรณีที่ไม่มีผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีตามความในวรรคหนึ่งหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้หรือไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๕ คนหนึ่งเป็นผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีแต่ต้องไม่เกิน ๑๘๐ วัน และมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันบัญญัติว่าอธิการบดีต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองและได้ทำการสอน

หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษา อื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองหรือดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์รวมทั้งมี คุณสมบัติอื่นและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัยซึ่งตำแหน่ง อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีมีวาระการดำรงตำแหน่งก็ปีโดยนายปัญญา การพานิชได้ ดำรงตำแหน่งอธิการบดีตั้งแต่วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ และจะครบวาระในวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๘ เป็นตำแหน่งที่มีความสำคัญต่อการดำเนินงาน กิจการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ หากผู้ถูกฟ้องคดี ที่ ๑ ค่ะผู้นำในตำแหน่งผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีอาจทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และทางราชการ ได้รับความเสียหายจึงได้มีการนำเสนอวาระการประชุมเพื่อแต่งตั้งผู้รักษาราชการแทนอธิการบดี เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในระหว่างยังไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เห็นว่านายปัญญา เป็นผู้มีความคุณสมบัติตามกฎหมายและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อบังคับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการ ประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ จึงมีมติแต่งตั้งนายปัญญาเป็นผู้รักษาร าชการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีพร้อมทั้งแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดี ในปัจจุบันรักษาราชการแทนรองอธิการบดีทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ การดำเนินการของ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายทั้งการแต่งตั้งให้นายปัญญาเป็นผู้รักษาราชการ แทนอธิการบดีนั้นมิได้ทำให้ได้เปรียบหรือทำให้ผู้ฟ้องคดีเสียเปรียบในการดำเนินการสรรหา อธิการบดีเพราะการดำเนินการเป็นอำนาจของคณะกรรมการสรรหาอธิการบดีมีความเป็นอิสระ และมีอำนาจตามกฎหมายและไม่ได้เป็นการแต่งตั้งซ้อนในระหว่างที่ยังมีผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี ตามที่ผู้ฟ้องคดีอ้างแต่อย่างใดนอกจากนี้ตำแหน่งอธิการบดีเป็นตำแหน่งเก่า การสภามหาวิทยาลัย โดยตำแหน่ง หากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่แต่งตั้งผู้รักษาราชการแทนก่อนครบวาระในการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ จะส่งผลให้ องค์ประกอบของสภามหาวิทยาลัยไม่ ครบและไม่สามารถดำเนินการประชุมสภามหาวิทยาลัยได้ซึ่งในช่วงระยะเวลาดังกล่าวผู้ถูกฟ้องคดี ที่ ๑ ต้องนำเสนอเพื่อขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณานุมัติปริญญาบัตรให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษา ด้วยหากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่อาจดำเนินการได้อาจทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองถูกผู้สำเร็จการศึกษา ฟ้องร้องเป็นคดีได้สำหรับที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า ไม่อาจแต่งตั้งนายปัญญาได้เนื่องจากนายปัญญาพ้นจาก การเป็นข้าราชการของมหาวิทยาลัยแล้วนั้นพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๕๗ และ ข้อบังคับของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มิได้บัญญัติห้ามมิให้ผู้พ้นจากราชการเป็นผู้รักษาราชการแทน อธิการบดีและถือเป็นกฎหมายเฉพาะแตกต่างจากข้าราชการพลเรือนทั่วไป ส่วนกรณีที่ผู้ฟ้องคดีอ้าง ว่าการแต่งตั้งนายปัญญาทำให้มีการได้เปรียบเสียเปรียบกับบุคคลอื่นๆที่เข้าร่วมสมัครการสรรหา อธิการบดีนั้นการสรรหาอธิการบดีเป็นอำนาจของกรรมการสรรหาโดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้แต่งตั้งขึ้นในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๘ ซึ่งมีความเป็นกลางและเป็น

ธรรมเนียมปัญญาไม่สามารถบังคับหรือชักจูงให้คณะกรรมการสรรหาบุคคลใดเข้ามาเพื่อให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาแต่งตั้งเป็นอธิการบดีได้ประกอบกับในข่าวการประชุมเพื่อพิจารณาแต่งตั้งผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีนายปัญญาซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียมิได้เข้าร่วมการประชุมและลงมติในวาระการประชุมดังกล่าวด้วยการที่ไม่ปรากฏข้อความในรายงานการประชุมว่านายปัญญาได้ออกจากที่ประชุมในวาระดังกล่าวก็เนื่องจากเลขานุการสภามหาวิทยาลัยซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่จกรายงานการประชุมจะจกรายงานการประชุมเฉพาะในกรณีที่ประชุมอนุญาตให้ผู้มีส่วนได้เสียในเรื่องดังกล่าวเข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงเท่านั้นและในรายงานการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ก็ไม่ได้มีการอนุญาตให้นายปัญญาเข้าร่วมประชุมชี้แจงหรือลงมติในเรื่องดังกล่าว

ผู้ฟ้องคดีคัดค้านคำให้การว่าในห้วงเวลาของการรักษาราชการแทนของนายปัญ्यानายปัญญาได้พ้นจากการเป็นบุคลากรของมหาวิทยาลัยแล้วถือได้ว่าเป็นบุคคลภายนอกเช่นเดียวกับผู้ฟ้องคดีการกระทำย่อมเห็นได้ชัดอยู่ในตัวว่าทำให้นายปัญญาซึ่งเป็นผู้สมัครเข้าแข่งขันได้เปรียบผู้สมัครรายอื่นที่สมัครเข้าแข่งขันการดำรงตำแหน่งอธิการบดีเพราะเป็นตำแหน่งที่มีอำนาจปกครองบรรดาอาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยสามารถใช้อำนาจครอบงำชักจูงต่างตอบแทนได้ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม จึงเป็นการกระทำที่ขัดต่อกฎหมายใช้ดุลยพินิจไม่เหมาะสมการที่พุดถูกฟ้องคดีทั้งสองอ้างว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ. ศ. ๒๕๔๗ เป็นกฎหมายเฉพาะแตกต่างจากข้าราชการพลเรือนโดยทั่วไปนั้นการรักษาราชการแทนไม่ว่าจะเป็นข้าราชการประเภทใดก็ตามรู้ตัวต้องอยู่ภายใต้หลักการและระเบียบบริหารราชการแผ่นดินคือผู้ที่รักษาราชการแทนได้นั้นต้องอยู่ในราชการประกอบกับพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ. ศ. ๒๕๔๗ ก็ไม่ได้มีบทเฉพาะกาลยกเว้นไว้ข้อกล่าวอ้างจึงไม่มีเหตุผลสำหรับการลงมติในวันที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีมติให้นายปัญญา เป็นผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีเป็นการลงมติที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเนื่องจากนายปัญญาอยู่ในที่ประชุมและหรือร่วมลงมติด้วยซึ่งการประชุมในแต่ละครั้งตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีว่าด้วยการประชุมสภามหาวิทยาลัยพ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๒๐ กำหนดให้มีการบันทึกพฤติกรรมการประชุมไว้เป็นหลักฐานดังนั้นเมื่อรายงานการประชุมดังกล่าวไม่ปรากฏหลักฐานว่าในระหว่างการประชุมและลงมติในการแต่งตั้งนายปัญ्यानายปัญญาได้เดินออกไปจากห้องประชุมแล้วย่อมเป็นหลักฐานยืนยันได้ว่านายบรรยายได้อยู่ด้วยในขณะที่มีการลงมติดังกล่าว ทำให้การลงมติดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมายที่ผู้ถูกฟ้องคดีอ้างว่าจะมีการบันทึกในรายงานการประชุมเฉพาะกรณีที่อนุญาตให้ผู้มีส่วนได้เสียอยู่ในที่ประชุมเท่านั้นเป็นการกล่าวอ้างที่ขัดต่อเหตุผล

ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองให้การเพิ่มเติมทำนองเดียวกับคำให้การ โดยมีประเด็นเพิ่มเติมว่าในการประชุมของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ นายปัญญา ได้เข้าร่วมประชุมในฐานะอธิการบดีซึ่งเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัย โดยตำแหน่งการประชุมตามระเบียบวาระการประชุมที่ ๔.๒.๑ การสรรหาอธิการบดีและ ๔.๒.๒ การแต่งตั้งผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีนั้น นายปัญญาเป็นผู้มีส่วนได้เสียได้ออกจากที่ประชุมเนื่องจากเป็นผู้ได้รับการเสนอชื่อเข้าสู่กระบวนการสรรหาอธิการบดีและอาจได้รับการพิจารณาให้รักษาราชการแทนอธิการบดีอีกด้วยซึ่งนายปัญญาได้ออกจากที่ประชุมเมื่อถึงระเบียบวาระดังกล่าวและผลการพิจารณาตามระเบียบวาระแล้วและสถานการณ์ในที่ประชุมได้เชิญนายปัญญาเข้าร่วมประชุมในระเบียบวาระต่อไปการลงมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงชอบด้วยกฎหมาย

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่ามติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ที่แต่งตั้งนายปัญญา การพานิชเป็นผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ข้อเท็จจริงปรากฏว่านายปัญญา การพานิชดำรงตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ซึ่งจะครบวาระการดำรงตำแหน่งก็ในวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๑ และขณะดำรงตำแหน่งนายปัญญาได้เกษียณอายุราชการแล้วซึ่งตามกฎหมายก็มีได้มีบทบัญญัติใดห้ามแต่งตั้งบุคคลซึ่งไม่ได้เป็นข้าราชการของมหาวิทยาลัยมาดำรงตำแหน่งอธิการบดีแม้กระทั่งการรับสมัครในครั้งนี้ผู้ฟ้องคดีก็มีได้เป็นข้าราชการของมหาวิทยาลัยยังมีสิทธิ์เข้าสมัครเข้ารับการสรรหาอธิการบดีได้ก็ย่อมหมายความว่าในการดำรงตำแหน่งอธิการบดีไม่ว่าจะเป็นข้าราชการของมหาวิทยาลัยหรือไม่หากมีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏพ. ศ. ๒๕๔๑ แล้วผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ย่อมสามารถที่จะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีได้เช่นเดียวกับตำแหน่งผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีตามมาตรา ๓๓ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติเดียวกันเมื่อคุณสมบัติของตำแหน่งผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีกฎหมายบัญญัติไว้เช่นเดียวกับคุณสมบัติของตำแหน่งอธิการบดีดังนั้นการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีมติในการประชุมครั้งนี้ ๑๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ แต่งตั้งนายปัญญาให้ดำรงตำแหน่งรักษาราชการแทนอธิการบดี ชอบด้วยกฎหมาย

สำหรับที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าเป็นการแต่งตั้งตอนนั้นเห็นวามติของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ดังกล่าวถือเป็นคำสั่งที่กำหนดเงื่อนไขเวลาการมีผลบังคับไว้โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๑ จึงไม่ได้เป็นการซ้อนทับตำแหน่งที่นายปัญญาดำรงตำแหน่งอยู่จึงจะครบวาระการดำรงตำแหน่งในวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๑ ข้ออ้างของผู้ฟ้องคดีจึงฟังไม่ขึ้น

สำหรับกรณีผู้ฟ้องคดีอ้างว่า ในการประชุมของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ นายปัญญา การพานิชได้เข้าร่วมประชุมและหรือร่วมลงมติดังด้วยใน

การพิจารณาแต่งตั้งผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีการประชุมของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมายนั้นเห็นว่าข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีว่าด้วยการประชุมสภามหาวิทยาลัยพ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๑๗ กำหนดว่ากรรมการจะอยู่ในการประชุมขณะมีการอภิปรายและลงมติในเรื่องใดที่ตนมีส่วนได้เสียมิได้เว้นแต่ที่ประชุมจะมีมติอนุญาตให้อยู่ในที่ประชุมเพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงอันจะทำความกระจ่างในเรื่องนั้นก็ได้ข้อเท็จจริงปรากฏว่านายปัญญา การพานิชในฐานะอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีซึ่งเป็นหนึ่งในคณะกรรมการผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้เข้าร่วมประชุมในการประชุมครั้งที่ เปิดทับ ๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ซึ่งในการประชุมได้กำหนดระเบียบวาระที่ ๔.๒ เรื่องเชิงบริหาร ๔.๒.๑ การสรรหาอธิการบดีโดยคณะกรรมการสรรหาอธิการบดีได้เสนอในที่ประชุมพิจารณาคัดเลือกผู้สมควรดำรงตำแหน่งอธิการบดีเพื่อให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาโดยรับและมีมติเรื่องการสรรหาผู้สมควรดำรงตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีออกไปต่อมาในระเบียบวาระที่ ๔.๒.๒ แต่งตั้งผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีที่ประชุมได้มีมติแต่งตั้งให้นายปัญญา การพานิชดำรงตำแหน่งผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีพร้อมทั้งแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีในปัจจุบันรักษาราชการแทนรองอธิการบดีโดยให้ ผ่นตั้งแต่วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๑ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองให้การยืนยันว่านายปัญญาได้เข้าร่วมประชุมในวันดังกล่าวจึงแต่เมื่อถึงระเบียบวาระการประชุมที่ ๔.๒.๑ และระเบียบวาระที่ ๔.๒.๒ ได้ปัญญาได้ออกจากที่ประชุมเนื่องจากเป็นผู้มีส่วนได้เสียซึ่งเลขานุการไม่ได้บันทึกไว้ในรายงานการประชุมเพราะจะบันทึกไว้เฉพาะกรณีที่ประธานการประชุมอนุญาตให้เข้าประชุมเท่านั้นประกอบกับที่ผู้ฟ้องคดีได้โต้แย้งมานั้นก็ได้แสดงหลักฐานใด ยืนยันให้เห็นว่านายปัญญาได้อู่ในที่ประชุมขณะที่มีการพิจารณาในระเบียบวาระที่ ๔.๒.๑ และระเบียบวาระที่ ๔.๒.๒ กรณีจึงน่าจะเชื่อได้ว่านายปัญญาไม่ได้เข้าร่วมประชุมในการพิจารณาระเบียบวาระดังกล่าวจริงเมื่อไหร่ปัญญาไม่ได้เข้าร่วมประชุมตามระเบียบวาระดังกล่าวการประชุมพิจารณาของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงชอบด้วยข้อ ๑๗ ของข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีว่าด้วยการประชุมสภามหาวิทยาลัยพ.ศ. ๒๕๔๗ ข้ออ้างของผู้ฟ้องคดีฟังไม่ขึ้น

ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง

ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่าที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองกล่าวอ้างว่านายปัญญาได้ออกจากห้องประชุมแต่ไม่ได้มีการบันทึกไว้ในรายงานการประชุมเนื่องจากจะบันทึกไว้เฉพาะกรณีที่ประธานในที่ประชุมอนุญาตให้เข้าประชุมเท่านั้นไม่สอดคล้องกับเหตุผลและขัดแย้งกับรายงานการประชุมที่ได้มีการรับรองตามกฎหมายอันเป็นเอกสารราชการซึ่งสันนิษฐานว่าเป็นเอกสารที่ถูกต้องตามมาตรา ๑๒๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองมีหน้าที่นำสืบเพื่อหักล้างข้อเท็จจริงดังกล่าวประกอบกับระบบการพิจารณาคดีในศาลปกครองเป็นระบบไต่สวนศาลปกครองชั้นต้น

เห็นว่ามิชอบเท็จจริงไม่เพียงพอที่จะออกนั่งพิจารณาคดีเพื่อไต่สวนหาข้อเท็จจริงได้และบทบัญญัติมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติว่า อธิการบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๔ ปีและจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้ วรรค ๒ บัญญัติว่านอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่งอธิการบดีพ้นจากตำแหน่งเมื่อจตุจตุจตุ เห็นได้ว่าเมื่อดำรงตำแหน่งอธิการบดีครบวาระ ๔ ปีแล้วบุคคลนั้นย่อมพ้นจากตำแหน่งอธิการบดีโดยปริยายทันทีเมื่อพ้นจากตำแหน่งอธิการบดีและพ้นจากการรับราชการแล้วไม่ว่าด้วยการเกษียณอายุหรือพ้นจากสถานะของการเป็นพนักงานของรัฐตามสัญญาจ้างก็ตามย่อมพ้นจากการเป็นบุคลากรของมหาวิทยาลัยและเป็นบุคคลภายนอกที่ไม่ได้รับราชการอิจิงขาดคุณสมบัติ ที่จะได้รับการแต่งตั้งให้รักษาราชการแทนอธิการบดีแต่หากผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองประสงค์จะให้มีการรักษาราชการแทน อธิการบดีก็ชอบที่จะมีมติให้รองอธิการบดีที่มีอาวุโสสูงสุดหรืออาจแต่งตั้งจากราชการที่ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีหรือข้าราชการระดับสูงที่มีอาวุโสรักษาราชการแทนซึ่งกฎหมายได้บัญญัติรองรับ ในเรื่องคุณสมบัติของบุคคลผู้ที่จะมีสิทธิได้รับการสรรหาเป็นอธิการบดีไว้แต่การให้บุคคลภายนอกที่พ้นจากราชการแล้วมาดำรงตำแหน่งรักษาราชการแทนนั้น ไม่มีกฎหมายให้อำนาจรองรับไว้เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่านายปัญญา การพานิชพ้นจากตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๑ และเกษียณอายุราชการแล้วตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ นายปัญญา จิงขาดคุณสมบัติที่จะได้รับการแต่งตั้งให้รักษาราชการแทนอธิการบดีดังนั้นมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ที่แต่งตั้งให้นายปัญญาดำรงตำแหน่งดังกล่าวจึงขัดต่อกฎหมายและมีผลเป็นโมฆะ และประเด็นที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่าไม่ได้มีบทบัญญัติใดห้ามแต่งตั้งบุคคลซึ่งไม่ได้เป็นข้าราชการของมหาวิทยาลัยดำรงตำแหน่งอธิการบดีนั้นเป็นคำวินิจฉัยที่ขัดต่อระบบกฎหมายมหาชนเนื่องจากเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการใช้อำนาจของรัฐแทนสาธารณะเพื่อประโยชน์มหาชนการตีความจึงต้องยึดตัวบทกฎหมายเป็นหลักตามหลักนิติธรรม rule of law และต้องตีความอย่างแคบซึ่งหากกฎหมายไม่ได้บัญญัติให้กระทำแต่กระทำเกินกว่าที่กฎหมายบัญญัติไว้ไม่ได้รับทั้งการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ใช้ดุลพินิจแต่งตั้งนายปัญญาในช่วงเวลาที่มีการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีเป็นการใช้ดุลพินิจที่ไม่เหมาะสมก่อให้เกิดความได้เปรียบแก่นายปัญญาทำให้ผู้ฟ้องคดีและผู้เข้าแข่งขันรายอื่นเสียเปรียบซึ่งเป็นประเด็นสำคัญในคดีปกครองแต่ศาลปกครองชั้นต้นยังไม่ได้วินิจฉัยในประเด็นนี้และในส่วนของคำแถลงการณ์ของตุลาการผู้แถลงคดีที่ทำความเห็นว่า การแต่งตั้งนายปัญญาให้ดำรงตำแหน่ง รักษาราชการแทนอธิการบดีไม่ได้ส่งผลกระทบต่อผู้ฟ้องคดีนั้นไม่ตรงกับข้อเท็จจริงคำวินิจฉัยที่ว่า ผู้ฟ้องคดีไม่ใช่ผู้มีสิทธิฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองพ.ศ.

๒๕๔๒ ไม่เป็นธรรมต่อผู้ฟ้องคดีและไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งใช้บังคับในขณะที่มีการฟ้องคดีที่บัญญัติรองรับสิทธิพลเรือนที่จะได้รับการอำนวยความสะดวกที่รวดเร็วเป็นธรรมและขัดกับเจตนารมณ์ครั้งแรกในการจัดตั้งศาลปกครองที่อ้างว่า การจัดตั้งศาลปกครองจะทำให้คดีปกครองพิเศษไปโดยเร็วและถึงแม้ว่าขณะนี้เรื่องดังกล่าวได้ผ่านกาลเวลามานานแล้วก็ตามแต่หลักกฎหมายและคำวินิจฉัยในเรื่องนี้จะเป็นเสมือนหลักศิวาฤกษ์ความยุติธรรมตามหลักนิติธรรมที่ต้องยึดตัวบทกฎหมายไม่ยึดตัวบุคคลนอกจากนี้ผู้ฟ้องคดีขอถือเอาถ้อยคำสำนวนในศาลปกครองชั้นต้นเป็นส่วนหนึ่งของการอุทธรณ์

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษากลับคำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้นเป็นให้เพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ที่แต่งตั้งนายปัญญา การพานิชให้ดำรงตำแหน่งรักษาราชการแทนอธิการบดี

ผู้ถูกฟ้อง คดีทั้งสองแก้อุทธรณ์ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ดำเนินการตามข้อ ๑๗ ของข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีว่าด้วยการประชุมสภามหาวิทยาลัยพ.ศ.๒๕๔๗ แล้วแต่ที่ไม่ปรากฏข้อความในรายงานการประชุมว่านายปัญญา การพานิชได้ออกจากที่ประชุมในระเบียบวาระดังกล่าวนั้นเนื่องจากในการประชุมเลขานุการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่จัดรายงานการประชุมจะจดยางานการประชุมเฉพาะที่อนุญาตให้ผู้มีส่วนได้เสียในเรื่องดังกล่าวเข้าประชุมเพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงเท่านั้นและในรายงานการประชุมครั้งที่พิพาทก็ไม่ได้อนุญาตให้นายปัญญาเข้าร่วมประชุมชี้แจงหรือลงมติในเรื่องดังกล่าวผู้ฟ้องคดีไม่ทราบข้อเท็จจริงเนื่องจากไม่ได้เป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยและไม่ได้เข้าร่วมประชุมในวันดังกล่าวกับทั้งผู้ฟ้องคดีก็ไม่ได้มีพยานหลักฐานหรือพยานบุคคลมายืนยันข้อเท็จจริงในกรณีดังกล่าวส่วนประเด็นที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่านายปัญญาเป็นบุคคลภายนอกที่พ้นจากราชการแล้วจึงถือว่าขาดคุณสมบัติที่จะได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีและขัดต่อกฎหมายนั้นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เห็นว่ามาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบกับข้อบังคับต่างๆของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้บัญญัติห้ามมิให้ผู้พ้นจากราชการเป็นผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีไว้และนายปัญญาก็เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อบังคับของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และข้อกล่าวอ้างที่ว่า หากผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองประสงค์จะให้มีการรักษาราชการแทนอธิการบดีก็ชอบที่จะมีมติให้รองอธิการบดีที่มีระดับอาวุโสสูงสุดหรืออาจแต่งตั้งจากราชการที่ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีหรือข้าราชการระดับสูงที่มีอาวุโสรักษาราชการแทนตามความในมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองเห็นว่าความในมาตราดังกล่าวจะใช้บังคับเฉพาะกรณีที่มีผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีและอธิการบดีไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติราชการได้เท่านั้นแต่กรณีการแต่งตั้งนายปัญญาเป็นผู้รักษาราชการแทน

อธิการบดีในกรณีนี้เป็นการแต่งตั้งกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีเนื่องจากอธิการบดีพ้นวาระตามความในมาตรา ๓๓ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ข้อกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจรับฟังได้นอกจากนี้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองขอถือบรรดาคำให้การในศาลปกครองชั้นต้นเป็นส่วนหนึ่งของคำแก้ทุกข์ครั้งนี้

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษาขึ้นตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชี้แจงตามคำสั่งของศาลว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้พิจารณาและมีมติแต่งตั้งให้นายปัญญา การพานิชเป็นผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีในการประชุมสภามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ โดยให้รักษาราชการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีตั้งแต่วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๑ และในขณะที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีมติดังกล่าวนั้นนายปัญญามีสถานะเป็นผู้บริหารของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ประกอบกับในช่วงเวลาที่มีมติมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีไม่มีระเบียบ ข้อบังคับหรือหลักเกณฑ์ที่กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับอายุพนักงานในมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีแต่อย่างใด

ศาลปกครองสูงสุดออกนั่งพิจารณาคดีโดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวนคำแถลงด้วยวาจาของผู้ฟ้องคดีและคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์ของตุลาการผู้แถลงคดี

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า สืบเนื่องจากนายปัญญา การพานิช ได้เกษียณอายุราชการแล้วตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ และคงดำรงตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ซึ่งจะครบวาระการดำรงตำแหน่งดังกล่าวในวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้ดำเนินการรับสมัครคัดเลือกบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี โดยในการรับสมัคร ผู้ฟ้องคดีและนายปัญญา เป็นผู้สมัครคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีในครั้งนี้ด้วย ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ นายปัญญาซึ่งเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยได้เข้าร่วมในการประชุมครั้งนี้ โดยในการประชุมครั้งนี้ ได้กำหนดระเบียบวาระที่ ๔.๒ เรื่องเชิงบริหาร ๔.๒.๑ การสรรหาอธิการบดี โดยคณะกรรมการสรรหาอธิการบดี ได้เสนอในที่ประชุมพิจารณาคัดเลือกผู้สมควรดำรงตำแหน่งอธิการบดี ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ร่วมกันพิจารณาโดยลับ และมีมติเลื่อนการสรรหา ผู้สมควรดำรงตำแหน่งอธิการบดีออกไป ต่อมาในระเบียบวาระที่ ๔.๒.๒ แต่งตั้งผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีซึ่งที่ประชุมได้มีมติแต่งตั้งให้นายปัญญาเป็นผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีและแต่งตั้งรองอธิการบดีคนปัจจุบันให้ดำรงตำแหน่งรักษาราชการแทนรองอธิการบดีโดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๑ ซึ่งในการประชุมวาระที่ ๔.๒ ดังกล่าวผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ อ้างว่าในปัญหาได้ออกจากที่ประชุมแต่ที่ไม่ปรากฏในรายงานการประชุมเนื่องจากเลขานุการมิได้มีการบันทึกไว้เพราะจะบันทึกไว้เฉพาะในกรณีที่มีการอนุญาตให้

เข้าประชุมเท่านั้นผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยจึงมีหนังสือลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๑ กัดค้านเรื่องดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เพิกเฉยผู้ฟ้องคดีเห็นว่ามติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ หมายความว่า เป็นการแต่งตั้งซ้อนในระหว่างที่ยังมีผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีทั้งผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งอย่างพ้นจากราชการแล้วจึงไม่อาจแต่งตั้งได้เนื่องจากขาดคุณสมบัติในการดำรงตำแหน่งและการแต่งตั้งนายปัญญาให้รักษาราชการแทนอธิการบดีทำให้มีการได้เปรียบเสียเปรียบกันระหว่างผู้ฟ้องคดีและผู้สมัครรายอื่นอีกครั้งในการประชุมของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ นายปัญญาได้เข้าร่วมประชุมและหรือลงมติด้วยทำให้การประชุมของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ครั้งดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมายผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้องผู้ฟ้องคดีไม่เห็นฟ้องด้วยจึงยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด

คดีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยตามข้ออุทธรณ์ก่อนว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองหรือไม่

พอดีมีสถานะเป็นข้าราชการบำนาญสังกัด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ฟ้องคดีเป็นผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ในครั้งนี้ฟ้องโต้แย้งมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่แต่งตั้งให้นายปัญญา การพานิช รักษาการแทนอธิการบดีของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องมาจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีมติแต่งตั้งให้นายปัญญา การพานิชรักษาราชการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีตามมติดังกล่าวและการแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหายเป็นกรณีที่ศาลปกครองมีอำนาจออกคำสั่งบังคับให้ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองพ.ศ.๒๕๔๒

กรณีมีปัญหาต้องพิจารณาต่อไปตามประเด็นในเนื้อหาของคดีว่า มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ที่แต่งตั้งนายปัญญา การพานิช เป็นผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีนั้นชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่ามาตรา ๑๘ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาพ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติว่าตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษามีดังต่อไปนี้... (ข) ตำแหน่งประเภทบริหาร ได้แก่ (๑) อธิการบดี (๒) รองอธิการบดี (๓) คณบดี... วรรคสาม บัญญัติว่า การแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งประเภทผู้บริหารตาม (ข) (๑) (๒)(๓)(๔)(๕) หรือ (๖) ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติจัดตั้งมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษานั้น มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติว่า ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งดำรง

ตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ซึ่งสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ เมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ และจะพ้นจากราชการในสิ้นปีงบประมาณ ที่ผู้นั้นมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ หากสถาบันอุดมศึกษามีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การสอนโดยวิจัยและมีความประสงค์ที่จะให้ผู้นั้นรับราชการอยู่ต่อไปสถาบันอุดมศึกษาอาจพิจารณาให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจนถึงสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบ ๖๕ ปีบริบูรณ์ ได้วรรคสองบัญญัติว่าในระหว่างการต่อเวลาราชการตามวรรคหนึ่งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งได้รับการต่อเวลาราชการจะดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งประเภทผู้บริหารตามมาตรา ๑๘ (ข) และงานบริหารอื่น ตามที่ ก.พ.อ. กำหนดไม่ได้ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาพ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติว่าข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดไปดำรงตำแหน่งประเภทผู้บริหารในตำแหน่งอธิการบดีรองอธิการบดีคณบดีหรือหัวหน้า หน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งเว้นแต่ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีเมื่อได้รับเงินเดือนถึงขั้นสูงสุดของตำแหน่งรองศาสตราจารย์ขึ้นไปในขณะที่ดำรงตำแหน่งดังกล่าว ให้ได้รับเงินเดือนจนถึงขั้นสูงสุดของตำแหน่งศาสตราจารย์ได้มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวบัญญัติว่า ในกรณีที่มีการแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งประเภทผู้บริหารตามมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่งจะบุคคลที่มีได้เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาเงินเดือนเงินประจำตำแหน่งและเงินเพิ่มพิเศษของผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งและมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่งจะบุคคลที่มีได้เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาเงินเดือนเงินประจำตำแหน่งและเงินเพิ่มพิเศษของผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งและมาตรา ๖๕/๒ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวบัญญัติว่า พนักงานในสถาบันอุดมศึกษามีสิทธิ์ที่จะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๑๘ หรือตำแหน่งอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสภาสถาบันอุดมศึกษาที่ออกตามมาตรา ๖๕/๑ ได้มาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติว่าให้มืออธิการบดีคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดและรับผิดชอบการบริหารงานของมหาวิทยาลัย แต่ละแห่งและจะให้มืออธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดีหรือจะมีทั้งรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยแต่ละแห่งกำหนดเพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามที่อธิการบดีมอบหมายก็ได้มาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวบัญญัติว่าอธิการบดีต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่น ที่สภามหาวิทยาลัยรับรองและได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่น สภามหาวิทยาลัยรับรองหรือเคยดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยหรือ

สถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง หรือดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่ง ศาสตราจารย์รวมทั้งมีคุณสมบัติอื่นและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับของ มหาวิทยาลัยและมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวบัญญัติว่าในกรณีที่ผู้ดำรง ตำแหน่งอธิการบดีไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติราชการได้ให้รองอธิการบดีเป็นผู้รักษาราชการแทนถ้ามี รองอธิการบดีหลายคนให้รองอธิการบดีหรืออธิการบดีมอบหมายเป็นผู้รักษาราชการแทน อธิการบดีไม่ได้มอบหมายให้รองอธิการบดีซึ่งมีอาวุโสสูงสุดเป็นผู้รักษาราชการแทนวรรค ๒ บัญญัติว่าในกรณีที่ไม่มีผู้รักษาราชการแทนอธิการบดี ตามความในวรรคหนึ่ง หรือมีแต่ไม่อาจ ปฏิบัติราชการได้หรือไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติตาม มาตรา ๒๕ คนหนึ่งเป็นผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีแต่ต้องไม่เกิน ๑๘๐ วันมาตรา ๔ แห่ง พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการพ.ศ. ๒๕๔๔ บัญญัติว่าในพระราชบัญญัตินี้ข้าราชการ พลเรือนหมายความว่าข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษามาตรา ๑๕ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวบัญญัติ ว่าข้าราชการซึ่งมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์แล้วเป็นอันพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมี อายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ข้อ ๔ ของข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีว่าด้วยคุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาอธิการบดีพ.ศ.๒๕๔๗ กำหนดว่าผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีต้องมี คุณสมบัติตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีพ.ศ. ๒๕๔๗ และควรมีคุณสมบัติเพิ่มเติมดังนี้ ๑. มีคุณธรรมจริยธรรม และบุคลิกภาพเป็นที่ยอมรับในสังคม ๒. มี แนวความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และวิสัยทัศน์ในการพัฒนาวิชาการหรือวิชาชีพทุกสาขา ๓. มีความรู้ ความสามารถด้านการบริหารและเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพื่อการ พัฒนาท้องถิ่นและข้อ ๗ วรรคหนึ่งของข้อบังคับดังกล่าวกำหนดว่าการได้มาซึ่งรายชื่อผู้ดำรง ตำแหน่งอธิการบดีกระทำได้ ๒ วิธีคือ ๑. โดยการสมัครทั้งจากบุคคลภายในหรือบุคคลภายนอก มหาวิทยาลัยก็ได้ ๒. โดยการเสนอชื่อจากคณะหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า คณะเสนอชื่อได้ไม่เกินหน่วยงานละ ๒ ชื่อขอ คณาจารย์ประจำข้าราชการหรือพนักงาน มหาวิทยาลัยเสนอชื่อได้ไม่เกินคนละ ๑ ชื่อ ข้อบุคคลภายนอกตามประกาศสภามหาวิทยาลัยถ้ามี เสนอชื่อได้ไม่เกินคนละ ๑ ชื่อจากบทบัญญัติดังกล่าวข้างต้นเห็นได้ว่าการแต่งตั้งอธิการบดีรวมถึง การรักษาราชการแทนอธิการบดีในมหาวิทยาลัยราชภัฏนั้น พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ.๒๕๔๗ ได้มีบทบัญญัติกำหนดให้มีการแต่งตั้งอธิการบดีจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าแต่งตั้ง โดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัยมาตรา ๒๘ และกำหนดคุณสมบัติเอาไว้ตามมาตรา ๒๕ ที่ได้ กำหนดไว้ด้วยว่าต้องมีคุณสมบัติหรือ ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับของ มหาวิทยาลัยซึ่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีว่าด้วยคุณสมบัติหลักเกณฑ์และวิธีการสรร

๒๕๔๗ ได้กำหนดรองรับเรื่องคุณสมบัติของอธิการบดีต้องมีคุณสมบัติตาม มาตรา ๒๕ และมีคุณสมบัติเพิ่มเติมตามที่กำหนดในข้อ ๔ ของข้อบังคับมหาวิทยาลัย ราชภัฏ กาญจนบุรีว่าด้วยคุณสมบัติหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาอธิการบดีพ.ศ. ๒๕๔๗ และกำหนด วิธีการได้มาที่สามารถกระทำได้ ๒ วิธีโดยการสมัครทั้งจากบุคคลภายในและบุคคลภายนอกของ มหาวิทยาลัยโดยการเสนอชื่อตามข้อ ๗ และโดยที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นส่วนราชการในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาตามมาตรา ๔ วรรคสามแห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย ราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยราชภัฏจึงอยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน ในสถาบันอุดมศึกษาพ.ศ. ๒๕๔๗ ด้วยเนื่องจากมหาวิทยาลัยราชภัฏอยู่ ในความหมายของสถาบันอุดมศึกษาตามมาตรา ๔ วรรค ๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ พลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาพ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งมาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติ ดังกล่าวได้บัญญัติรองรับให้มีการแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารในตำแหน่ง อธิการบดีได้ทั้งจากข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามมาตรา ๒๖ หรือจากบุคคลที่ไม่ได้ เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามมาตรา ๒๗ อย่างไรก็ตามโดยที่พระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยพ.ศ. ๒๕๔๗ และข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีว่าด้วยคุณสมบัติหลักเกณฑ์ และวิธีการสรรหาอธิการบดีพ.ศ. ๒๕๔๗ ไม่ได้บัญญัติไว้ว่าบุคคลที่ไม่ได้เป็นข้าราชการพลเรือน ที่จะได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารในตำแหน่งอธิการบดีจะต้องมีคุณสมบัติและไม่มี ลักษณะต้องห้าม โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นเกี่ยวกับอายุของผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเช่นใดและใน พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาพ.ศ. ๒๕๔๗ ก็ไม่ได้มีบทบัญญัติ ในประเด็นคุณสมบัติเรื่องอายุ เอาไว้อย่างชัดเจนเช่นกัน ดังนั้นกรณีจึงต้องพิจารณาจาก พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการพ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งตามมาตรา ๔ ข้าราชการพลเรือนใน สถาบันอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาอยู่ใน ความหมายของข้าราชการพลเรือนซึ่งอยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติดังกล่าวเช่นเดียวกันซึ่งมาตรา ๕๕ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการพ.ศ. ๒๕๕๔ บัญญัติหลักเกณฑ์ใน เรื่องอายุว่าข้าราชการซึ่งมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์แล้วเป็นอันพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ ข้าราชการผู้นั้นมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ด้วยเหตุนี้จึงถือว่าคุณสมบัติในเรื่องอายุเป็นคุณสมบัติที่ ต้องนำมาปรับใช้เช่นเดียวกันแก่ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีทางที่มาจากผู้ที่เป็น ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาหรือผู้ที่ไม่ได้เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา มีกรณีที่จะต้องยกเว้นคุณสมบัติในเรื่องอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ เอาไว้กฎหมายก็จะต้องมีบทบัญญัติ ยกเว้นเอาไว้อย่าง ชัด เพราะเป็นข้อยกเว้นจากหลักทั่วไปดังเช่นกรณีที่กำหนดให้ สถาบันอุดมศึกษาอาจพิจารณาให้บุคคลรับราชการต่อไปจนถึงสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบ

๖๕ ปีบริบูรณ์ ได้ในกรณีที่เป็นการดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ตำแหน่งวิชาการตามมาตรา ๕๕ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาพ.ศ. ๒๕๔๗ อีกครั้งมาตรา ๑๕ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ยังบัญญัติไว้อย่างแจ่มชัดว่าในกรณีที่มีการต่อเวลาราชการตามวรรคหนึ่งนี้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาจะดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งประเภทผู้บริหารตามมาตรา ๑๘ (ข) และงานบริหารอื่นตามที่ ก.พ.อ.กำหนดมิได้ จากบทบัญญัติต่างๆดังกล่าวข้างต้นจึงเห็นได้ว่าคุณสมบัติเรื่องอายุที่ต้องไม่เกิน ๖๐ ปีบริบูรณ์นั้น เป็นคุณสมบัติที่ผู้ที่จะได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีรวมถึงรักษาราชการแทนอธิการบดี จำเป็นต้องมีคุณสมบัติดังกล่าวการแปลความในทางที่ว่าเมื่อบุคคลที่ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้ที่มีได้เป็นข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยย่อมสามารถมีอายุเกินกว่า ๖๐ ปีบริบูรณ์ได้จึงเป็นการแปลความที่ขัดแย้งกับบทบัญญัติของกฎหมายที่กล่าวข้างต้นเมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่านายปัญญา การพานิช ตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีจะครบวาระการดำรงตำแหน่งดังกล่าวในวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๑ และได้เกษียณอายุราชการแล้วตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้จัดให้มีการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ เพื่อแต่งตั้งผู้ที่มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏพ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีแทนนายปัญญาตามมาตรา ๓๓ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวตามระเบียบวาระการประชุมที่ ๔.๒ เรื่องเชิงบริหาร ๔.๒.๒ แต่งตั้งผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้พิจารณาและมีมติแต่งตั้งนายปัญญาให้ดำรงตำแหน่งรักษาราชการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๑ เป็นต้นไปอันเป็นวันถัดจากวันที่นายปัญญาครบวาระการดำรงตำแหน่งอธิการบดีแล้วและนายปัญญาได้มีอายุเกิน ๖๐ ปีบริบูรณ์แล้วซึ่งการแต่งตั้งผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีในกรณีที่อธิการบดีพ้นจากตำแหน่งตามวาระมาตรา ๓๓ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยราชภัฏพ.ศ. ๒๕๔๗ นั้น กฎหมายได้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ส่วนบุคคลที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีถึงแม้กฎหมายซึ่งได้แก่พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏพ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดเพียงให้แต่งตั้งจากผู้ที่มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวก็ตามแต่ตำแหน่งอธิการบดีเป็นตำแหน่งประเภทผู้บริหารตามมาตรา ๑๘ วรรค ๑ (ข)(๑) ๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาพ.ศ. ๒๕๔๗ โดยเป็นตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดของมหาวิทยาลัยมีอำนาจและหน้าที่ในการบริหารกิจการของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามกฎหมายกฎระเบียบข้อบังคับของทางราชการและของมหาวิทยาลัยรวมทั้ง นโยบายและวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยผู้ที่มีคุณสมบัติที่จะได้รับการพิจารณาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีตามมาตรา ๖๕/๒ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวจึงต้องเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามอย่าง

เดียวกับข้าราชการพลเรือนตามบทนิยามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๘๔ ซึ่งมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติเดียวกันกำหนดให้ข้าราชการที่อยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นอันพ้นจากราชการเมื่อมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ดังนั้นบุคคลที่จะได้รับการแต่งตั้งให้เป็นอธิการบดีรวมถึงผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีจึงต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามอย่างเดียวกับผู้ที่เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาก็คือต้องมีอายุไม่เกิน ๖๐ ปีบริบูรณ์อยู่ในขณะที่รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวด้วย ดังนั้นเมื่อในขณะที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีมติแต่งตั้งนายปัญญา การพานิชให้รักษาราชการแทนอธิการบดี นายปัญญาได้เกษียณอายุราชการแล้วซึ่งถือว่าไม่มีคุณสมบัติที่จะได้รับการแต่งตั้งให้รักษาราชการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีได้แล้ว มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยกฎหมายอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีในข้อนี้จึงรับฟังได้

ส่วนกรณี ที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาคดีมีคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๓๗/๒๕๖๐ เรื่องการแก้ไขปัญหาการบริหารงานของสถาบันอุดมศึกษาออกใช้บังคับนั้นเมื่อพิจารณาเนื้อหาของคำสั่งดังกล่าวแล้วเห็นได้ว่าการออกคำสั่งดังกล่าวได้มีการระบุว่ามิเหตุสืบเนื่องมาจากในปัจจุบันปัญหาการบริหารงานของสถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษามักปรากฏปัญหาการได้มาซึ่งผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารทำให้การบริหารงานของสถานศึกษาต้องหยุดชะงักไม่สามารถขับเคลื่อนสถานศึกษาได้อย่างเป็นระบบขาดความต่อเนื่องและเกิดความล่าช้าในการบริหารงานที่สำคัญหลายกรณีส่งผลให้การดำเนินการเพื่อปฏิรูปการศึกษาซึ่งเป็นเรื่องสำคัญเรื่องหนึ่งในการปฏิรูปประเทศตามรัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ไม่อาจบรรลุผลสำเร็จลงได้โดยไม่หาในข้อ ๔ ของคำสั่งระบุว่า เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของสถาบันอุดมศึกษาให้มีความต่อเนื่องและเกิดประสิทธิภาพให้สถาบันอุดมศึกษามีอำนาจแต่งตั้งบุคคลใดที่ไม่ได้เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาหรือเป็นพนักงานในสถาบันอุดมศึกษามาดำรงตำแหน่งอธิการบดีรองอธิการบดีผู้ช่วยอธิการบดีคณบดีหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะได้ สำหรับคุณสมบัติและคุณลักษณะต้องห้ามอื่นให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาและกฎหมายจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษานั้นๆ เนื้อหาของข้อ ๒ ของคำสั่งดังกล่าวไม่ได้มีเนื้อหาว่าบุคคลที่มีได้เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาหรือเป็นพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาที่อาจได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีรองอธิการบดีผู้ช่วยอธิการบดีคณบดีหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะนั้นได้รับยกเว้นในเรื่องคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายโดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามในเรื่องอายุแต่อย่างใดข้อ ๒ ดังกล่าวจึงเป็นเพียงการบัญญัติรองรับให้ผู้ที่มิได้เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาหรือพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา สามารถดำรงตำแหน่งต่างๆเหล่านั้น

ได้เท่านั้น ส่วนคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามจะเป็นเช่นไรก็ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาและกฎหมายจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษานานาและคำสั่งดังกล่าวโดยทั่วไปมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในบังคับในราชกิจจานุเบกษาวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไปส่วนความในข้อ ๒ วรรค ๒ นั้นก็เป็นการบัญญัติรองรับกรณีที่อยู่ในระหว่างการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งไม่ได้มีผลเกี่ยวข้องกับการวินิจฉัยคดีนี้

นอกจากนั้น มาตรา ๑๖ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองพ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติว่าในการคดีที่มีเหตุอื่นใดนอกจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๓ เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่หรือกรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองซึ่งมีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลางเจ้าหน้าที่หรือกรรมการผู้นั้นจะทำการพิจารณาทางปกครองในเรื่องนั้นไม่ได้มาตรา ๘๓ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวบัญญัติว่าในการประชุมต้องมีรายงานการประชุมเป็นหนังสือประกอบด้วยข้อ ๑๗ ของข้อบังคับมหาวิทยาลัยกาญจนบุรีว่าด้วยการประชุมสภามหาวิทยาลัยพ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดว่ากรรมการจะอยู่ในการประชุมขณะมีการอภิปรายและลงมติในเรื่องใดที่ตนมีส่วนได้เสียมิได้เว้นแต่ที่ประชุมจะมีมติอนุญาตให้อยู่ในที่ประชุมเพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงอันจะทำความกระจ่างในเรื่องนั้นก็ได้แต่โดยที่หลักว่า ด้วยข้อสงสัยเกี่ยวกับความเป็นกลางของเจ้าหน้าที่นั้นเป็นหลักการสำคัญเพื่อการไม่ให้เจ้าหน้าที่ที่มีเหตุข้อสงสัยเกี่ยวกับความเป็นกลางทำการพิจารณาทางปกครองหรือเข้าร่วมในการพิจารณาทางปกครองและเป็นหลักการที่กฎหมายบัญญัติไว้อย่างชัดเจนซึ่งถึงแม้ผู้ถูกฟ้องคดีจะกล่าวอ้างว่านายปัญญาได้ออกจากห้องประชุมในช่วงที่มีการพิจารณาวาระดังกล่าวแต่เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าในการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ตามบันทึกรายงานการประชุมระบุว่านายปัญญาเป็นกรรมการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และได้เข้าร่วมในการประชุมครั้งนี้โดยมีระเบียบวาระที่ ๔.๒.๒ เป็นเรื่องพิจารณาแต่งตั้งผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีซึ่งในปัญญาเป็นผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวด้วยหากจะให้รับฟังข้อเท็จจริงอย่างชัดเจนว่านายปัญญาได้ออกจากที่ประชุมในการพิจารณาวาระดังกล่าวซึ่งเกี่ยวข้องกับส่วนได้เสียของนายปัญญาและหลักการด้วย ข้อสงสัยเกี่ยวกับความเป็นกลางของเจ้าหน้าที่เป็นหลักการสำคัญเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความไม่ชอบด้วยกฎหมายแก่การพิจารณาทางปกครองดังที่ได้กล่าวมาแล้วดังนั้น เมื่อในรายงานการประชุมได้ระบุเพียงว่านายปัญญาเป็นกรรมการที่มาประชุมกรณีจึงยังไม่อาจรับฟังได้ในปัญญาไม่ได้เข้าร่วมพิจารณาและไม่เข้าร่วมลงมติในวาระดังกล่าวตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองกล่าวอ้างจึงเป็นเหตุให้มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่ชอบด้วยกฎหมายอีกด้วยเหตุหนึ่งเช่นกันของผู้ฟ้องคดีในข้อนี้จึงรับฟังได้ดังนั้นมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

ที่แต่งตั้งนายปัญญา การพานิช เป็นผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีจึง
เป็นมติที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

พิพากษายกฟ้องศาลปกครองสูงสุดไม่เห็นฟ้องด้วย

พิพากษายกฟ้องศาลปกครองสูงสุดไม่เห็นฟ้องด้วยกับคำพิพากษาของศาลปกครอง
ชั้นต้นเป็นให้เพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๓๐
พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ที่แต่งตั้งนายปัญญา การพานิช เป็นผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัย
ราชภัฏกาญจนบุรี ทั้งนี้ นับตั้งแต่วันที่มติ

ภาคผนวก ค

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาพ.ศ. ๒๕๔๖

พระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา
พ.ศ. ๒๕๔๗

(พระปรมาภิไธย) ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

เป็นปีที่ ๕๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการ โปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๖๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๐๗

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับบรรจุและแต่งตั้งให้รับราชการตามพระราชบัญญัตินี้ โดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือนในสถาบันอุดมศึกษา

“สถานบันอุดมศึกษา” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัย หรือสถานบันอุดมศึกษาแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งมหาวิทยาลัยหรือสถานบันอุดมศึกษานั้น

“สถานศึกษา” หมายความว่า สถานศึกษาของรัฐในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการที่จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับปริญญา แต่ไม่รวมถึงสถานศึกษาของรัฐที่มีใช้ส่วนราชการ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับกับสถาบันอุดมศึกษาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดการศึกษาเกี่ยวกับการอาชีวศึกษาและการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๗ ผู้ที่จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาต้องมีคุณสมบัติทั่วไปและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(ก) คุณสมบัติทั่วไป

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์

(๓) เป็นผู้เต็มใจในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(ข) ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมือง

(๒) เป็นคนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ เป็นคนเสมือนไร้ความสามารถหรือเป็นโรคที่กำหนดในกฎ ก.พ.อ.

(๓) เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักราชการ หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่น

(๔) เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี

(๕) เป็นกรรมการบริหารพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

(๖) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๗) เคยถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๘) เคยถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากรัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชนหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

(๕) เคยถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกเพราะกระทำผิดวินัยตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่น

(๑๐) เป็นผู้เคยกระทำการทุจริตในการสอบเข้ารับราชการหรือเข้าปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐ

มาตรา ๘ อัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง

ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาอาจได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษหรือเงิน

เพิ่มพิเศษสำหรับผู้ที่มีคุณวุฒิหรือความสามารถเป็นพิเศษก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาอาจได้รับเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวตามภาวะเศรษฐกิจได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๙ วันเวลาทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณี วันหยุดราชการประจำปี และการลาหยุดราชการของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนดแต่สภาสถาบันอุดมศึกษาจะกำหนดให้มีวันหยุดพิเศษเฉพาะกรณีเพิ่มขึ้นตามความจำเป็นเพื่อประโยชน์ของสถาบันอุดมศึกษาก็ได้

สภาสถาบันอุดมศึกษามีอำนาจกำหนดข้อบังคับในการอนุญาตให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งดำรงตำแหน่งวิชาการลาหยุดราชการเพื่อไปเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการหรือตามโครงการแลกเปลี่ยนคณาจารย์ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการและได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และเงินอื่นในระหว่างลาได้ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด

มาตรา ๑๐ สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ดำเนินการให้มีการประเมินและพัฒนาข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการและวิชาชีพ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด

หมวด ๒

คณะกรรมการ

มาตรา ๑๑ ให้มีคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.พ.อ.” ประกอบด้วย

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธาน

(๒) ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และเลขาธิการ ก.พ. เป็นกรรมการ โดยตำแหน่ง

(๓) กรรมการซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิไม่น้อยกว่าแปดคนแต่ไม่เกินสิบคน

(๔) กรรมการซึ่งแต่งตั้งจากนายกสภาสถาบันอุดมศึกษาสองคน อธิการบดีสถาบันอุดมศึกษาสองคน และผู้แทนข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาสองคน เป็นกรรมการ

(๕) เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๓) ต้องดำรงหรือเคยดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ หรือไม่ต่ำกว่าอธิบดี หรือเป็นผู้บริหารจากภาคเอกชนที่ประสบความสำเร็จในการบริหารงานเป็นที่ประจักษ์ และไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งต้องเป็นผู้มีความรู้และความเชี่ยวชาญด้านการบริหารงานบุคคล ด้านกฎหมายหรือด้านการบริหารจัดการภาครัฐ

ให้เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาเสนอรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๓) ให้รัฐมนตรีดำเนินการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

การได้มาซึ่งกรรมการตาม (๓) และ (๔) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด ทั้งนี้ กรรมการซึ่งแต่งตั้งจากนายกสภาสถาบันอุดมศึกษาและอธิการบดีสถาบันอุดมศึกษาตาม (๔) จะต้องไม่มาจากสถาบันอุดมศึกษาเดียวกัน

มาตรา ๑๒ กรรมการตามมาตรา ๑๑ (๓) และ (๔) มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปีถ้าตำแหน่งกรรมการว่างลงก่อนกำหนด ให้ดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการใหม่แทนภายในกำหนดหกสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งกรรมการว่างลง เว้นแต่วาระของกรรมการเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการแทนก็ได้ กรณีที่มีการดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการผู้นั้นอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลาที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

กรรมการตามวรรคหนึ่งซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง หรือแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ในกรณีที่กรรมการตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังไม่ได้นำดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการใหม่ ให้กรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการใหม่จะเข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๒ กรรมการตามมาตรา ๑๑

(๑) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

กรรมการตามมาตรา ๑๑ (๔) นอกจากต้องพ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้พ้นจากตำแหน่งเมื่อพ้นจากตำแหน่งนายกสภาสถาบันอุดมศึกษา อธิการบดี หรือข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๔ ก.พ.อ. มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายการบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา

(๒) ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ได้รับค่าตอบแทน สวัสดิการ และประโยชน์เกื้อกูลอื่น ให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสม

(๓) กำหนดมาตรฐานการบริหารงานบุคคล วินัยและการรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ และการพิจารณาตำแหน่งวิชาการ เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว

(๔) ออกกฎ ก.พ.อ. ระเบียบ หรือข้อบังคับตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) กำหนดกรอบอัตรากำลัง และอัตราส่วนสูงสุดของวงเงินที่จะพึงใช้เพื่อการบริหารงานบุคคลของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละสถาบัน

(๖) กำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผลการบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ในการนี้ให้มีอำนาจเรียกเอกสารและหลักฐานจากสถาบันอุดมศึกษา ให้ผู้แทนของสถาบันอุดมศึกษา ข้าราชการหรือบุคคลใดมาชี้แจงข้อเท็จจริง

(๗) กำหนดอัตราค่าตอบแทนให้กับนายกสภาสถาบันอุดมศึกษาและกรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษาโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

(๘) พิจารณารับรองคุณวุฒิของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือคุณวุฒิอย่างอื่นเพื่อประโยชน์ในการบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา และกำหนดอัตราเงินเดือนค่าตอบแทนที่ควรได้รับ และระดับตำแหน่งที่ควรแต่งตั้ง

(๕) กำหนดมาตรฐานของจรรยาบรรณที่พึงมีในสถาบันอุดมศึกษา

(๑๐) ปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ ตามกฎหมายอื่น หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๕ การประชุมของ ก.พ.อ. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ถ้าประธานไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่ประธาน

กรรมการซึ่งมีส่วนได้เสียในเรื่องใดจะร่วมประชุมเพื่อพิจารณาหรือลงมติในเรื่องนั้นไม่ได้ การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๖ ก.พ.อ. มีอำนาจตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อทำการใดแทนได้

การแต่งตั้งและการพ้นจากตำแหน่งของอนุกรรมการ รวมทั้งการประชุมของคณะอนุกรรมการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด

มาตรา ๑๗ หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคล วินัยและการรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ และการพิจารณาตำแหน่งวิชาการ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับของสภาสถาบันอุดมศึกษา

เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานให้เกิดประสิทธิภาพ ในการวางหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคลตามวรรคหนึ่งจะไม่กำหนดภาระหน้าที่ของตำแหน่งแต่ละตำแหน่ง โดยกำหนดภาระหน้าที่ของหน่วยงานแทนก็ได้

ข้อบังคับตามวรรคหนึ่งต้องไม่เป็นการขัดหรือแย้งกับที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนดตามมาตรา ๑๔ (๓)

หมวด ๓

การกำหนดตำแหน่ง การบรรจุและการแต่งตั้ง

มาตรา ๑๘ ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา มีดังนี้

(ก) ตำแหน่งวิชาการ ซึ่งทำหน้าที่สอนและวิจัย หรือทำหน้าที่วิจัยโดยเฉพาะ ได้แก่ ตำแหน่งดังต่อไปนี้

(๑) ศาสตราจารย์

(๒) รองศาสตราจารย์

(๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์

(๔) อาจารย์ หรือตำแหน่งอื่นตามที่ ก.พ.อ. กำหนด

(ข) ตำแหน่งประเภทผู้บริหาร ได้แก่

(๑) อธิการบดี

(๒) รองอธิการบดี

(๓) คณบดี

(๔) หัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ

(๕) ผู้ช่วยอธิการบดี

(๖) รองคณบดีหรือรองหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ

(๗) ผู้อำนวยการกอง หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากองตามที่

ก.พ.อ. กำหนด

(๘) ตำแหน่งอื่นตามที่ ก.พ.อ. กำหนด

(ค) ตำแหน่งประเภททั่วไป วิชาชีพเฉพาะ หรือเชี่ยวชาญเฉพาะตามที่ ก.พ.อ. กำหนด

ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาใดมีวิทยาเขตนอกที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษา และมีรองอธิการบดีเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบวิทยาเขต จะกำหนดให้มีตำแหน่งผู้ช่วยอธิการบดีสำหรับวิทยาเขตนั้นด้วยก็ได้

การแต่งตั้งให้ผู้ทำหน้าที่วิจัยโดยเฉพาะ ให้ดำรงตำแหน่งตาม (ก) (๑) (๒) หรือ (๓) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด

มาตรา ๑๙ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งมีตำแหน่งวิชาการระดับศาสตราจารย์หรือระดับรองศาสตราจารย์ซึ่งสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า เมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในสิ้นปีงบประมาณ อาจได้รับราชการเพื่อทำหน้าที่สอนหรือวิจัยต่อไปได้จนถึงสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์

การต่อเวลาราชการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด

มาตรา ๒๐ ให้สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนดกรอบของตำแหน่ง อันดับเงินเดือนของตำแหน่งและจำนวนของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาที่พึงมีในสถาบันอุดมศึกษานั้น รวมทั้งภาระหน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่ง และคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง

การกำหนดตามวรรคหนึ่งให้กำหนดคราวละสี่ปี โดยต้องคำนึงถึงควมมีประสิทธิภาพ ความไม่ซ้ำซ้อน ความประหยัด และต้องสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด

มาตรา ๒๑ ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตำแหน่งใดบังคับบัญชาข้าราชการในส่วนราชการใด ในฐานะใด ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด ข้อบังคับดังกล่าวต้องไม่ก่อให้เกิดขั้นตอนโดยไม่จำเป็น

มาตรา ๒๒ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาให้บรรจุและแต่งตั้งโดยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) สอบแข่งขัน

(๒) คัดเลือก

โดยปกติให้ดำเนินการโดยวิธีสอบแข่งขัน เว้นแต่ในกรณีมีเหตุพิเศษเพื่อประโยชน์ของสถาบันอุดมศึกษา จะใช้วิธีคัดเลือกก็ได้

หลักสูตร วิธีการสอบแข่งขัน เกณฑ์การตัดสิน การขึ้นบัญชี และการยกเลิกบัญชี ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

หลักเกณฑ์ และวิธีการคัดเลือก ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด โดยคำนึงถึงความเที่ยงธรรม โอกาสที่บุคคลทั่วไปจะเข้ารับการคัดเลือก และประโยชน์สูงสุดที่สถาบันอุดมศึกษาจะได้รับ

การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาโดยวิธีการสอบแข่งขัน หรือวิธีการคัดเลือก ให้บรรจุและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขันได้ตามลำดับที่ในบัญชีหรือจากผู้ได้รับคัดเลือก แล้วแต่กรณี

ข้อบังคับตามวรรคสามและวรรคสี่ ต้องสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด

มาตรา ๒๓ ผู้สมัครสอบแข่งขันในตำแหน่งใด ต้องมีคุณสมบัติทั่วไป หรือได้รับการยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๗ และต้องมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้นตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนดตามมาตรา ๒๐

สำหรับผู้มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓ (ข) (๑) ให้มีสิทธิสมัครสอบแข่งขันได้แต่จะบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาในตำแหน่งที่สอบแข่งขันได้ต่อเมื่อพ้นจากตำแหน่งข้าราชการการเมืองแล้ว

มาตรา ๒๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๕ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดได้รับบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใด ให้ได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง ตามที่กำหนดไว้สำหรับตำแหน่งนั้น

การรับเงินเดือนหรือเงินประจำตำแหน่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อประโยชน์แก่การสอนหรือวิจัย ก.พ.อ. จะวางหลักเกณฑ์ในการอนุมัติให้สถาบันอุดมศึกษาบรรจุและแต่งตั้งบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและความชำนาญงานสูงเข้ารับราชการในตำแหน่งวิชาการ โดยให้ได้รับเงินเดือนสูงกว่าเงินเดือนที่กำหนดไว้สำหรับตำแหน่งนั้นก็ได้

มาตรา ๒๖ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดไปดำรงตำแหน่งประเภทผู้บริหารในตำแหน่งอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง เว้นแต่ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี เมื่อได้รับเงินเดือนถึงขั้นสูงสุดของตำแหน่งรองศาสตราจารย์ขึ้นไปในขณะที่ดำรงตำแหน่งดังกล่าว ให้ได้รับเงินเดือนจนถึงขั้นสูงสุดของตำแหน่งศาสตราจารย์ได้

ให้ผู้ช่วยอธิการบดี และรองคณบดีหรือรองหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ได้รับเงินประจำตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง

เมื่อผู้บริหารตามวรรคหนึ่งและวรรคสองพ้นจากตำแหน่งประเภทผู้บริหารแล้ว ให้ผู้นั้นกลับไปปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งเดิมและให้รับเงินเดือนตามตำแหน่งนั้นในขั้นที่ได้รับอยู่ในขณะที่พ้นตำแหน่งประเภทผู้บริหาร

การได้รับเงินประจำตำแหน่งประเภทผู้บริหารตามมาตรา นี้ ไม่ตัดสิทธิข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งดำรงตำแหน่งวิชาการในการได้รับเงินประจำตำแหน่งประเภทวิชาการตามตำแหน่งวิชาการที่ตนครองอยู่

มาตรา ๒๗ ในกรณีที่มีการแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งประเภทผู้บริหารตามมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่งจากบุคคลที่มีได้เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา เงินเดือน เงินประจำตำแหน่งและเงินเพิ่มพิเศษของผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง

รองอธิการบดีที่จะได้รับเงินประจำตำแหน่งจากงบประมาณแผ่นดินจะมีได้ไม่เกินห้าอัตรา และในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาใดมีวิทยาเขต ให้มีรองอธิการบดีดังกล่าวเพิ่มได้วิทยาเขตละหนึ่งอัตรา

ผู้ช่วยอธิการบดีที่จะได้รับเงินประจำตำแหน่งจากงบประมาณแผ่นดิน จะมีได้ไม่เกินสามอัตรา

รองคณบดีที่จะได้รับเงินประจำตำแหน่งจากงบประมาณแผ่นดิน จะมีได้ไม่เกินสามอัตรา

มาตรา ๒๘ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาและการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ให้อธิการบดีเป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง เว้นแต่การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๐ และตำแหน่งศาสตราจารย์ ให้รัฐมนตรีนำเสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด

มาตรา ๒๙ ผู้ได้รับการบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใดตามมาตรา ๒๒ ให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งนั้น ตามข้อบังคับที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

ผู้อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการซึ่งถูกสั่งให้ออกจากราชการ เพราะมีความประพฤติไม่ดี หรือ ไม่มีความรู้ ความสามารถเหมาะสมที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้ง ให้ถือเสมือนหนึ่งว่าไม่เคยเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา แต่ทั้งนี้ไม่กระทบถึงการปฏิบัติหน้าที่ราชการการรับเงินเดือน หรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับจากทางราชการ ในระหว่างที่ผู้นั้นทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ

มาตรา ๓๐ ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ตำแหน่งใดต้องมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้นตามมาตรา ๒๐

ในกรณีที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนดให้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพใดเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง ให้หมายถึงปริญญาหรือประกาศนียบัตรที่ ก.พ.อ. รับรองตามมาตรา ๑๔ (๘)

มาตรา ๓๑ การเลื่อนข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับสูงขึ้น ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด ซึ่งต้องสอดคล้องกับหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด

มาตรา ๓๒ การโอนข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาสามารถกระทำได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การโอนข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาในต่างสถาบันอุดมศึกษา อาจกระทำได้เมื่อผู้มีอำนาจตามมาตรา ๒๘ ทั้งสองฝ่ายยินยอมในการโอนและเจ้าตัวสมัครใจ

(๒) การโอนข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทผู้บริหารในต่างสถาบันอุดมศึกษา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด

(๓) การรับโอนข้าราชการที่มีใช้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาและมีใช้ข้าราชการการเมือง และการรับโอนพนักงานส่วนท้องถิ่นมาเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด ซึ่งต้องสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ.กำหนด

มาตรา ๓๓ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใด ตามมาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๒ (๑) แล้ว หากภายหลังปรากฏว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๒๘ แต่งตั้งผู้นั้นไปดำรงตำแหน่งเดิมหรือตำแหน่งในระดับเดียวกันที่ต้องใช้คุณสมบัติเฉพาะที่ผู้นั้นมีอยู่ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด

มาตรา ๓๔ ผู้ซึ่งเคยเป็นข้าราชการอาจขอกลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ออกจากราชการเมื่อถูกสั่งให้ไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารเมื่อผู้นั้นพ้นจากราชการทหาร โดยไม่มีความเสียหาย

(๒) ออกจากราชการ โดยได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีเพื่อไปปฏิบัติงานใด ๆ ซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้นสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญเหมือนเต็มเวลาราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(๓) ลาออกจากราชการไปด้วยเหตุใด ๆ อันมิใช่เป็นกรณีออกจากราชการในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ

การกลับเข้ารับราชการ การนับวันรับราชการ และเงินเดือนที่จะได้รับของผู้ขอกลับเข้ารับราชการตามวรรคหนึ่งแต่ละกรณี ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด

หมวด ๔

การเลื่อนขั้นเงินเดือน

มาตรา ๓๕ การเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ให้บังคับบัญชาพิจารณาโดยคำนึงถึงคุณภาพและปริมาณงานของตำแหน่งและผลงานที่ได้ปฏิบัติมา การรักษาวินัย และจรรยาบรรณของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ตลอดจนจนความสามารถและความ

อุตสาหกรรมในการปฏิบัติงานตามข้อบังคับที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนดซึ่งต้องสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด

การเลื่อนขั้นเงินเดือนตามวรรคหนึ่งให้อธิการบดีมีคำสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนตามข้อเสนอแนะของผู้บังคับบัญชา เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาเสนอแนะไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขตามวรรคหนึ่งอธิการบดีจะสั่งการให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขดังกล่าวก็ได้

มาตรา ๓๖ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดถึงแก่ความตายเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ สภาสถาบันอุดมศึกษาอาจพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนให้ผู้นั้นเป็นกรณีพิเศษ เพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

หมวด ๕

วินัยและการรักษาวินัย

มาตรา ๓๗ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาต้องรักษาวินัยและจรรยาบรรณตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้โดยเคร่งครัด

มาตรา ๓๘ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ต้องสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยด้วยความบริสุทธิ์ใจ

มาตรา ๓๙ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เทียงธรรม ขยันหมั่นเพียร และดูแลเอาใจใส่รักษาประโยชน์ของทางราชการ

ห้ามมิให้อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการของตนไม่ว่าจะ โดยทางตรงหรือทางอ้อมหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น

การปฏิบัติหรือการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยมีชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาต้องปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ แบบแผนของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของทางราชการ

การปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจ หรือประมาทเลินเล่อไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของทางราชการ หรือขาดการเอาใจใส่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๔๐ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา การรายงาน โดยปกปิดข้อความซึ่งควรต้องแจ้ง ถือว่าเป็นการรายงานเท็จด้วย

การรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็น ความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๔๑ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาต้องประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดีมีความ สุภาพเรียบร้อย วางตนให้เหมาะสมกับวัฒนธรรมอันดีงามของสังคมไทย อุทิศเวลาให้กับทาง ราชการอย่างเต็มที่ รักษาความสามัคคี ช่วยเหลือเกื้อกูลในการปฏิบัติหน้าที่ราชการระหว่างผู้ร่วม ปฏิบัติราชการด้วยกัน

การกลั่นแกล้ง การดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ ช่มเหง ผู้ร่วมปฏิบัติราชการ นักเรียน นิสิต นักศึกษา หรือประชาชนอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๔๒ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาต้องไม่กระทำการ หรือยอมให้ผู้อื่น กระทำการหาประโยชน์อันอาจทำให้เสื่อมเสียความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของ ตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน การกระทำดังกล่าวให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดวินัย

มาตรา ๔๓ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาต้องไม่เป็นการจัดการ ผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันนั้น ในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท เว้นแต่เป็นการ ปฏิบัติราชการหรือได้รับมอบหมายจากอธิการบดี

มาตรา ๔๔ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาต้องรักษาชื่อเสียงของตนและรักษา เกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย โดยไม่กระทำการใด ๆ อันได้ชื่อว่าเป็น ผู้ประพฤติชั่ว

การกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็น โทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อ ว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๔๕ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณตามที่ สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

ในการกำหนดจรรยาบรรณตามวรรคหนึ่ง ให้สภาสถาบันอุดมศึกษารับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาประกอบด้วย

จรรยาบรรณที่กำหนดขึ้น จะกำหนดว่าการประพฤติผิดจรรยาบรรณในเรื่องใดเป็น ความผิดวินัยหรือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงด้วยก็ได้

มาตรา ๔๖ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดประพฤติผิดจรรยาบรรณที่เป็น ความผิดวินัยหรือผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ดำเนินการทางวินัยตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าการประพฤติ

ผิดจรรยาบรรณนั้นไม่เป็นความผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการตักเตือน สั่งให้ดำเนินการให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนด หรือทำทัณฑ์บน

ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำตักเตือน ดำเนินการให้ถูกต้องหรือฝ่าฝืนทัณฑ์บน ให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดวินัย

หลักเกณฑ์และวิธีการในการตักเตือน การมีคำสั่ง หรือการทำทัณฑ์บนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

มาตรา ๔๗ ผู้บังคับบัญชาผู้ใดเมื่อปรากฏว่ามีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดกระทำผิดวินัยละเลยไม่ดำเนินการทางวินัยตามหมวด ๖ ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัย

ผู้บังคับบัญชาผู้ใดกลั่นแกล้งผู้ใต้บังคับบัญชาในการกล่าวหาหรือดำเนินการทางวินัย ให้ถือว่าผู้บังคับบัญชาผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๔๘ โทษทางวินัยมี ๕ สถาน คือ

- (๑) ภาคทัณฑ์
- (๒) ตัดเงินเดือน
- (๓) ลดขั้นเงินเดือน
- (๔) ปลดออก
- (๕) ไล่ออก

ผู้ใดถูกลงโทษปลดออกตามมาตรา นี้ ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเสมือนผู้นั้นลาออกจากราชการ

หมวด ๖

การดำเนินการทางวินัย

มาตรา ๔๙ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดถูกกล่าวหาโดยมีหลักฐานตามสมควรว่าได้กระทำผิดวินัย หรือความปรากฏต่อผู้บังคับบัญชาว่าข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดกระทำผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการสอบสวนโดยพลัน และต้องสอบสวนให้แล้วเสร็จโดยไม่ชักช้า เว้นแต่เป็นกรณีการกระทำผิดวินัยที่มีใจความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่ ก.พ.อ. กำหนด จะไม่ตั้งคณะกรรมการสอบสวนก็ได้

ก่อนตั้งคณะกรรมการสอบสวน ผู้บังคับบัญชาจะมอบหมายให้บุคคลใดสืบสวนเบื้องต้นว่าการกล่าวหาอันมีหลักฐานตามสมควรหรือไม่ก็ได้

หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการสอบสวนพิจารณา และผู้มีอำนาจในการสั่งตั้ง คณะกรรมการสอบสวน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับที่ออกตามมาตรา ๑๗

ในกรณีอธิการบดีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย คำว่าผู้บังคับบัญชาตามมาตรา นี้ ให้หมายถึง ผู้บังคับบัญชาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ

มาตรา ๕๐ ในระหว่างการสอบสวน จะนำเหตุแห่งการถูกสอบสวนมาเป็นข้ออ้างในการ ดำเนินการใดให้กระทบต่อสิทธิของผู้ถูกสอบสวนไม่ได้ เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาจะสั่งพักราชการ หรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสอบสวน

หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการสั่งพักราชการหรือการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน และผลแห่งการสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้เป็นไปตามที่กำหนดใน ข้อบังคับที่ออกตามมาตรา ๑๗

มาตรา ๕๑ เมื่อผลการสอบสวนปรากฏว่าผู้ถูกสอบสวนกระทำผิดวินัยให้ผู้บังคับบัญชา ตามมาตรา ๔๘ ลงโทษตามควรแก่กรณี ตามที่กำหนดในข้อบังคับที่ออกตามมาตรา ๑๗

มาตรา ๕๒ ให้กรรมการสอบสวนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้มี อำนาจเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเพียงเท่าที่ เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของกรรมการสอบสวน และโดยเฉพาะให้มีอำนาจดังต่อไปนี้ด้วย คือ

(๑) เรียกให้กระทรวง ทบวง กรม หน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐหรือนิติ บุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่สอบสวน ชี้แจงข้อเท็จจริง ส่งเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องส่ง ผู้แทนหรือบุคคลในสังกัดมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

(๒) เรียกผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลใด ๆ มาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารและ หลักฐานเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

มาตรา ๕๓ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งพ้นจากราชการอันมิใช่เพราะเหตุ ตายอาจถูกดำเนินการทางวินัยเพราะมีการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงก่อนพ้นจากราชการได้ แต่ ต้องดำเนินการทางวินัยภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พ้นจากราชการ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในข้อบังคับที่ ออกตามมาตรา ๑๗

มาตรา ๕๔ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดเคยถูกกล่าวหา หรือกระทำ ความผิดวินัยก่อนวัน โอนมาบรรจุ หากการกระทำนั้นเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตาม พระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้นั้นดำเนินการ สอบสวนและลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่กำหนดในข้อบังคับที่ออกตามมาตรา ๑๗

หมวด ๗

การออกจากราชการ

มาตรา ๕๕ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาออกจากราชการเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
- (๓) ได้รับอนุญาตให้ลาออก
- (๔) ถูกสั่งให้ออกตามมาตรา ๕๗ หรือมาตรา ๕๘
- (๕) ถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก

มาตรา ๕๖ วิธีการลาออก การอนุญาตให้ลาออก และการขยับยั้งการลาออก ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับที่ออกตามมาตรา ๑๗

ถ้าผู้มีอำนาจตามมาตรา ๒๘ หรือสภาสถาบันอุดมศึกษา แล้วแต่กรณี มิได้อนุญาตให้ลาออก และมีได้ขยับยั้งการลาออกภายในเวลาที่กำหนดในข้อบังคับตามวรรคหนึ่ง ให้การลาออกมีผลตั้งแต่วันที่ขอลาออก

การขยับยั้งการลาออกจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อการใช้สิทธิทางการเมืองหรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ลาออกเกินกว่าเหตุมิได้

มาตรา ๕๗ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดมีกรณีดังต่อไปนี้ ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๒๘ หรือสภาสถาบันอุดมศึกษาสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน

- (๑) เจ็บป่วยจนไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการของตนได้โดยสม่ำเสมอ
- (๒) สิ้นใจไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามความประสงค์ของทางราชการ
- (๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๗ (ก) (๑) หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗ (ข) (๑) (๒) (๕) หรือ (๖)
- (๔) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๗ (ก) (๓) หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗ (ข) (๔)
- (๕) หย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการหรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ
- (๖) มีการเลิกหรือยุบหน่วยงานหรือตำแหน่งที่ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาปฏิบัติหน้าที่หรือดำรงอยู่ เว้นแต่ทางราชการยังมีความจำเป็นที่จะให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไป
- (๗) ไม่สามารถปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลในระดับอันเป็นที่พอใจของทางราชการได้
- (๘) ถูกจำคุกในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๕) ถูกสอบสวนว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงแต่ผลการสอบสวนไม่อาจลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงได้ แต่สภาสถาบันอุดมศึกษามีมติว่าถ้าให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ

การสั่งให้ออกจากราชการตาม (๔) ให้ดำเนินการสอบสวนโดยให้นำมาตรา ๔๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การสั่งให้ออกจากราชการตาม (๕) หรือ (๖) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด

การสั่งให้ออกจากราชการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับที่ออกตามมาตรา ๑๗

มาตรา ๕๘ เมื่อข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดไปรับราชการทหาร ตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๒๘ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

มาตรา ๕๙ การออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาดำแหน่งเทียบเท่าระดับ ๑๐ ขึ้นไป และตำแหน่งศาสตราจารย์ ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง เว้นแต่กรณีที่พ้นจากตำแหน่งเพราะความตาย

มาตรา ๖๐ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัยหรือสั่งให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาออกจากราชการในเรื่องใดไปแล้ว ให้รายงานสภาสถาบันอุดมศึกษาทราบ ในกรณีที่สภาสถาบันอุดมศึกษาพิจารณาเห็นว่าผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งลงโทษมิได้ดำเนินการทางวินัยหรือมิได้สั่งให้ออกจากราชการโดยเคร่งครัดหรือเป็นธรรม จะสั่งให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนการดำเนินการ และสั่งการใหม่ให้ถูกต้องเหมาะสมต่อไปก็ได้

หมวด ๘

การอุทธรณ์และการร้องทุกข์

มาตรา ๖๑ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดถูกสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือนหรือลดขั้นเงินเดือน มีสิทธิอุทธรณ์ต่อสภาสถาบันอุดมศึกษาได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

มาตรา ๖๒ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการหรือถูกสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออก มีสิทธิอุทธรณ์ต่อ ก.พ.อ. ได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ.อ. กำหนด

ให้ ก.พ.อ. พิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของ ก.พ.อ. ซึ่งต้องไม่เกินเก้าสิบวัน

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ไม่พอใจในคำวินิจฉัยอุทธรณ์ หรือในกรณีที่ ก.พ.อ. มิได้วินิจฉัยอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาตามวรรคสอง ให้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

มาตรา ๖๓ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดเห็นว่าตน ไม่ได้รับความเป็นธรรม หรือมีความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำหรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ยกเว้นกรณีการสั่งลงโทษ หรือการตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ให้ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ต่อสภาสถาบันอุดมศึกษา ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งถึงการกระทำหรือได้รับคำสั่ง

มาตรา ๖๔ ให้ผู้มีอำนาจสั่งลงโทษดำเนินการแก้ไขคำสั่งลงโทษ ให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยของสภาสถาบันอุดมศึกษา หรือ ก.พ.อ. แล้วแต่กรณีโดยเร็ว

มาตรา ๖๕ การอุทธรณ์ และการพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา ๖๑ การร้องทุกข์ตามมาตรา ๖๓ และการแก้ไขคำสั่งลงโทษตามมาตรา ๖๔ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับที่ออกตามมาตรา ๑๗

ในการพิจารณาอุทธรณ์หรือเรื่องร้องทุกข์ ให้สภาสถาบันอุดมศึกษาดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับตามวรรคหนึ่งซึ่งต้องไม่เกินเก้าสิบวัน และให้นำความในมาตรา ๖๒วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๖๖ ให้ดำเนินการให้มี ก.พ.อ. ตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังไม่มี ก.พ.อ. ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ ก.ม. ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๐๗ ทำหน้าที่ ก.พ.อ. ไปพลางก่อน

ในกรณีที่มีกฎหมายใดระบุถึงข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยหรือคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ให้ถือว่ากฎหมายดังกล่าวหมายถึงข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาหรือคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา แล้วแต่กรณี

มาตรา ๖๗ ในระหว่างที่ยังมีมหาวิทยาลัยไม่น้อยกว่าห้าแห่ง ให้กรรมการตามมาตรา ๑๑

(๔) ประกอบด้วย

(๑) กรรมการซึ่งนายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และสถาบันเทคโนโลยีปทุมวันคัดเลือกกันเองสองคน

(๒) กรรมการซึ่งนายกสภามหาวิทยาลัยคัดเลือกกันเองสองคน

(๓) กรรมการซึ่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ อธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลและอธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีปทุมวันคัดเลือกกันเองสองคน

(๔) กรรมการซึ่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยคัดเลือกกันเองสองคน

(๕) กรรมการซึ่งข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยราชภัฏ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลและสถาบันเทคโนโลยีปทุมวันคัดเลือกกันเองสองคน

(๖) กรรมการซึ่งข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยคัดเลือกกันเองสองคน

การคัดเลือกกรรมการตาม (๕) ให้ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยราชภัฏ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลและสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน คัดเลือกผู้แทนสถาบันละหนึ่งคน และให้ผู้แทนซึ่งได้รับคัดเลือกประชุมและเลือกกันเองให้เหลือสองคน เป็นกรรมการ

การคัดเลือกกรรมการตาม (๖) ให้นำพรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มหาวิทยาลัยตามวรรคหนึ่งหมายความว่า มหาวิทยาลัยและสถาบันที่จัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่ยังเป็นส่วนราชการอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๕ เป็นส่วนราชการสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๘ ในกรณีที่มหาวิทยาลัยตามมาตรา ๖๗ มีน้อยกว่าห้าแห่ง ให้กรรมการตามมาตรา ๖๗ (๒) (๔) และ (๖) พ้นจากตำแหน่งในสิ้นปีที่มีมหาวิทยาลัยน้อยกว่าห้าแห่ง และให้กรรมการตามมาตรา ๖๗ (๑) (๓) และ (๕) อยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ

มาตรา ๖๙ ในวาระเริ่มแรกจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๑ (๓) จากผู้ซึ่งกรรมการตามมาตรา ๑๑ (๑) (๒) (๔) และ (๕) เสนอแนะ

มาตรา ๗๐ ผู้ใดเป็นข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๐๗ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้นั้นเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗๑ ในกรณีที่มิมีกฎหมายก่อนหรือหลังพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ บัญญัติให้มหาวิทยาลัยตามมาตรา ๖๗ วรรคสี่ไม่เป็นส่วนราชการ แต่กฎหมายดังกล่าวกำหนดให้ยังมีข้าราชการอยู่ในมหาวิทยาลัยดังกล่าว เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานบุคคล ให้ถือว่าข้าราชการในมหาวิทยาลัยดังกล่าวเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗๒ ภายในระยะเวลาสิบปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มิให้นำมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับและให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งมีตำแหน่งตั้งแต่ระดับรองศาสตราจารย์ขึ้นไปเมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในสิ้นปีงบประมาณ อาจได้รับราชการเพื่อทำหน้าที่สอนหรือวิจัยต่อไปได้จนถึงสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ.กำหนด

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๐๓ และข้าราชการครูตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ที่ได้ออกจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ ทั้งนี้ จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนดตามวรรคหนึ่งมีผลใช้บังคับ

สำหรับข้าราชการตามวรรคหนึ่งและวรรคสองที่พ้นจากราชการเพราะเกษียณอายุ และได้รับคำสั่งให้รับราชการต่อไป ถ้าก่อนออกจากราชการเป็นผู้ที่อยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้ผู้นั้นมีสภาพเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการต่อไปและในการออกจากราชการนั้น ถ้าเป็นผู้รับบำนาญให้ได้รับบำนาญตั้งแต่วันที่ได้รับคำสั่งให้รับราชการต่อไปรวมทั้งให้คืนเงินสะสม เงินสมทบ เงินประเดิม เงินชดเชยและผลประโยชน์ของเงินดังกล่าวที่ได้รับไปแก่กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งให้รับราชการต่อไป แต่ถ้าเป็นผู้รับบำเหน็จ ให้คืนเงินบำเหน็จ เงินสะสม เงินสมทบและผลประโยชน์ที่ได้รับจากเงินดังกล่าวแก่ทางราชการและกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งให้รับราชการต่อไป

สำหรับข้าราชการตามวรรคหนึ่งและวรรคสองซึ่งได้รับคำสั่งให้รับราชการต่อไป ถ้าก่อนออกจากราชการเป็นผู้ที่อยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ให้ผู้นั้นอยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ต่อไป และในการออกจากราชการนั้นถ้าเป็นผู้รับบำนาญ ให้ได้รับบำนาญตั้งแต่วันที่ได้รับคำสั่งให้รับราชการต่อไป แต่ถ้าเป็นผู้รับบำเหน็จ ให้คืนบำเหน็จแก่ทางราชการภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งให้รับราชการต่อไป

ข้าราชการตามวรรคหนึ่งและวรรคสองซึ่งได้รับคำสั่งให้รับราชการต่อไป ให้มีสิทธิได้นับเวลาราชการก่อนออกจากราชการต่อเนื่องกับการรับราชการต่อไป เพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

มาตรา ๗๓ ผู้ใดเป็นข้าราชการครูตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ หรือข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้นั้นเป็น

ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ และมีตำแหน่งตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ.กำหนด

มาตรา ๑๔ บรรดาพระราชกฤษฎีกา กฎทรวง กฎ ก.พ. ระเบียบ ข้อบังคับ การกำหนดกรอบอัตรากำลัง การจัดทำมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง หรือกรณีอื่นใดซึ่งได้ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๐๗ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ใช้บังคับกับข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๖๗ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงใช้บังคับกับข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามมาตรา ๑๐ โดยอนุโลมไปพลางก่อนเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะได้มีการออกกฎกระทรวง กฎ ก.พ.อ.ระเบียบ ข้อบังคับหรือข้อกำหนดตามพระราชบัญญัตินี้

บรรดากฎ ก.ค. กฎ ก.พ. ระเบียบ ข้อบังคับ การกำหนดกรอบอัตรากำลัง การจัดทำมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง หรือกรณีอื่นใด ซึ่งได้ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ใช้บังคับกับข้าราชการครูและข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งเดิมปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยราชภัฏ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงใช้บังคับกับข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามมาตรา ๑๑ โดยอนุโลมไปพลางก่อนเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะได้มีการออกกฎกระทรวง กฎ ก.พ.อ.ระเบียบ ข้อบังคับ หรือข้อกำหนดตามพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้บรรดาอำนาจหน้าที่ของ ก.ม. หรือ ก.ค. หรือ ก.พ. เป็นอำนาจหน้าที่ของ ก.พ.อ. และให้อำนาจหน้าที่ของ อ.ก.ม.มหาวิทยาลัย อ.ก.ค.กรม อ.ก.พ. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา อ.ก.พ.กระทรวง หรือ อ.ก.พ.กรม เป็นอำนาจหน้าที่ของสภาสถาบันอุดมศึกษา และให้อำนาจหน้าที่ในการสั่งบรรจุและแต่งตั้งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย หรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน เป็นอำนาจหน้าที่ของอธิการบดี

มาตรา ๑๕ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดมีกรณีกระทำผิดวินัย หรือกรณีที่สมควรให้ออกจากราชการอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้มีอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้มีอำนาจสั่งลงโทษผู้นั้นหรือสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย หรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ

พลเรือนที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น ส่วนการสอบสวน การพิจารณาและการดำเนินการเพื่อลงโทษ หรือให้ออกจากราชการให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่

(๑) กรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้สั่งให้สอบสวน โดยถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้นไป แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังไม่เสร็จก็ให้สอบสวนตามกฎหมายนั้นต่อไปจนกว่าจะเสร็จ

(๒) ในกรณีที่ได้มีการสอบสวนหรือพิจารณา โดยถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้นเสร็จไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าการสอบสวนหรือการพิจารณานั้นแล้วแต่กรณีเป็นอันใช้ได้

มาตรา ๗๖ ผู้ใดมีกรณีที่มีสิทธิอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ได้ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๐๗ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ หรือพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ได้ตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ ในกรณีที่มีการยื่นอุทธรณ์ หรือร้องทุกข์ไว้แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีการพิจารณาอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ต่อไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับที่ใช้อยู่ในขณะที่มีการยื่นอุทธรณ์หรือร้องทุกข์

มาตรา ๗๗ การใดอยู่ในระหว่างดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการที่เกี่ยวกับข้าราชการครู ข้าราชการพลเรือนสามัญในมหาวิทยาลัยราชภัฏ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา หรือข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยการดำเนินการต่อไปสำหรับการนั้นให้เป็นไปตามที่ ก.พ.อ. กำหนด

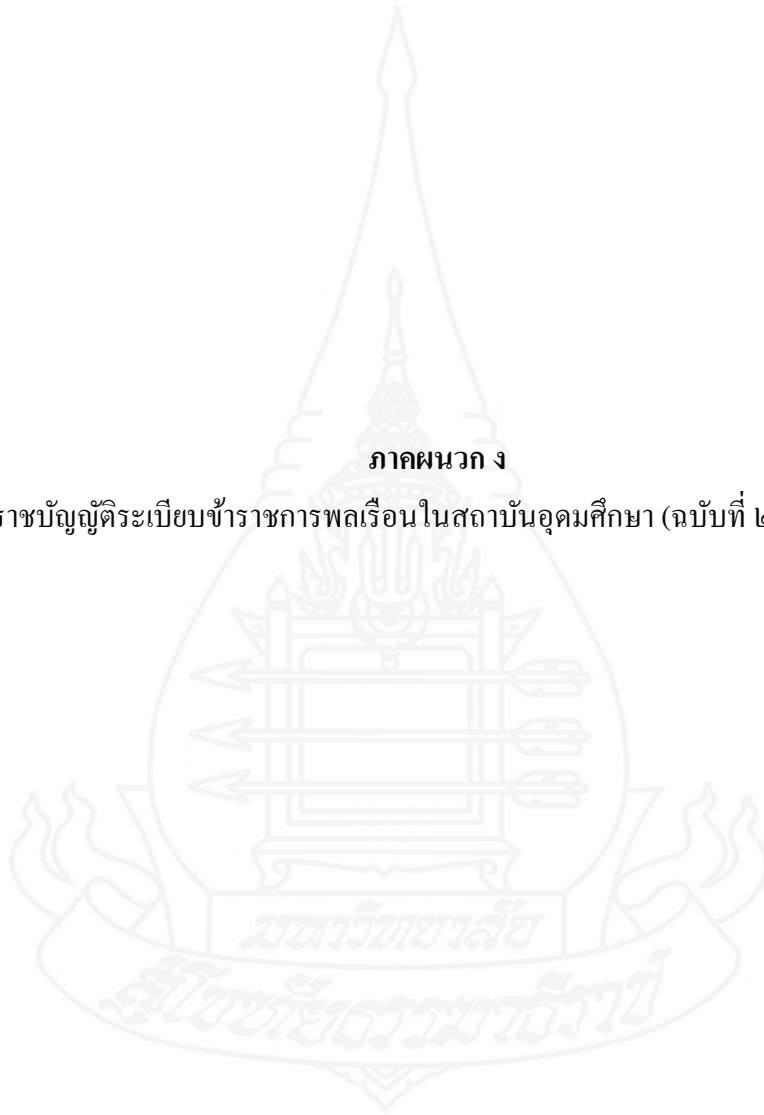
ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

ภาคผนวก ง

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

พระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๕๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑
เป็นปีที่ ๖๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา” ระหว่างบทนิยามคำว่า “ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา” และคำว่า “สภาสถาบันอุดมศึกษา” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

““พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับการจ้างตามสัญญาจ้างให้ทำงานในสถาบันอุดมศึกษา โดยได้รับค่าจ้างหรือค่าตอบแทนจากเงินงบประมาณแผ่นดินหรือเงินรายได้ของสถาบันอุดมศึกษา”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๘) ของมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๘) พิจารณารับรองคุณวุฒิของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือคุณวุฒิอย่างอื่นเพื่อประโยชน์ในการบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา และกำหนดอัตราเงินเดือนค่าตอบแทนที่ควรได้รับ และตำแหน่งที่ควรแต่งตั้ง”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๘ ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา มีดังต่อไปนี้

(ก) ตำแหน่งวิชาการ ซึ่งทำหน้าที่สอนและวิจัย ได้แก่

(๑) ศาสตราจารย์

(๒) รองศาสตราจารย์

(๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์

(๔) อาจารย์

(๕) ตำแหน่งอื่นตามที่ ก.พ.อ. กำหนด

(ข) ตำแหน่งประเภทผู้บริหาร ได้แก่

(๑) อธิการบดี

(๒) รองอธิการบดี

(๓) คณบดี

(๔) หัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ

(๕) ผู้ช่วยอธิการบดี

(๖) รองคณบดีหรือรองหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ

(๗) ผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาเขต ผู้อำนวยการกองหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากองตามที่ ก.พ.อ. กำหนด

(๘) ตำแหน่งอื่นตามที่ ก.พ.อ. กำหนด

(ค) ตำแหน่งประเภททั่วไป วิชาชีพเฉพาะ หรือเชี่ยวชาญเฉพาะ ได้แก่

(๑) ระดับเชี่ยวชาญพิเศษ

(๒) ระดับเชี่ยวชาญ

(๓) ระดับชำนาญการ

(๔) ระดับปฏิบัติการ

(๕) ระดับอื่นตามที่ ก.พ.อ. กำหนด

การแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งวิชาการตาม (ก) (๑) (๒) หรือ (๓) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด

การแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งประเภทผู้บริหารตาม (ข) (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติจัดตั้งมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษานั้น

ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาใดมีวิทยาเขตนอกที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษา และมีรองอธิการบดีเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบวิทยาเขต จะกำหนดให้มีตำแหน่งผู้ช่วยอธิการบดีสำหรับวิทยาเขตนั้นด้วยก็ได้

ให้ผู้ดำรงตำแหน่งวิชาการตาม (ก) มีสิทธิใช้ตำแหน่งวิชาการเป็นค่านำหน้านามเพื่อแสดงวิทยฐานะได้ตลอดไป”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ซึ่งสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ เมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ และจะพ้นจากราชการในสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์หากสถาบันอุดมศึกษามีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การสอนหรือวิจัย และมีความประสงค์ที่จะให้ผู้นั้นรับราชการอยู่ต่อไป สถาบันอุดมศึกษาอาจพิจารณาให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจนถึงสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ได้

ในระหว่างการต่อเวลาราชการตามวรรคหนึ่ง ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งได้รับการต่อเวลาราชการจะดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งประเภทผู้บริหารตาม

มาตร ๑๘ (ข) และงานบริหารอื่นตามที่ ก.พ.อ. กำหนดมิได้การต่อเวลาราชการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๘ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา และการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ให้อธิการบดีเป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง เว้นแต่การแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาให้ดำรงตำแหน่งวิชาการตามมาตรา ๑๘ (ก) (๑) และตำแหน่งประเภททั่วไป วิชาชีพเฉพาะ หรือเชี่ยวชาญเฉพาะตามมาตรา ๑๘ (ก) (๑) ให้รัฐมนตรีนำเสนอ นายกรัฐมนตรี เพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๑ การเลื่อนข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด ซึ่งต้องสอดคล้องกับหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๓ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใดตามมาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๒ (๑) แล้ว หากภายหลังปรากฏว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๒๘ แต่งตั้งผู้นั้นไปดำรงตำแหน่งเดิมหรือตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่าที่ต้องใช้คุณสมบัติเฉพาะที่ผู้นั้นมีอยู่ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

“การเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งดำรงตำแหน่งอธิการบดีให้นายกสภาสถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้มีอำนาจสั่งเลื่อน”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๕ การออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาดำรงตำแหน่งวิชาการตามมาตรา ๑๘ (ก) (๑) และตำแหน่งประเภททั่วไป วิชาชีพเฉพาะ หรือเชี่ยวชาญเฉพาะตามมาตรา ๑๘ (ค) (๑)ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ”

มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๕ การบริหารงานบุคคลของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา มาตรา ๖๕/๑ และมาตรา ๖๕/๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

หมวด ๕

การบริหารงานบุคคลของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา

มาตรา ๖๕/๑ การกำหนดตำแหน่ง ระบบการจ้าง การบรรจุและการแต่งตั้ง อัตราค่าจ้างและค่าตอบแทน เงินเพิ่มและสวัสดิการ การเลื่อนตำแหน่ง การเปลี่ยนและการโอนย้ายตำแหน่งการลาจรรยาบรรณ วินัยและการรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ และการอื่นที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาให้เป็นไปตามข้อบังคับของสภาสถาบันอุดมศึกษา

มาตรา ๖๕/๒ พนักงานในสถาบันอุดมศึกษามีสิทธิที่จะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๑๘ หรือตำแหน่งอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสภาสถาบันอุดมศึกษาที่ออกตามมาตรา ๖๕/๑ ได้

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาให้ดำรงตำแหน่งประเภทผู้บริหารตามมาตรา ๑๘ (ข) ให้พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาผู้นั้นมีอำนาจและหน้าที่ในตำแหน่งที่ได้รับการแต่งตั้งและมีอำนาจบังคับบัญชาข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาและพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาที่สังกัดหน่วยงานนั้น

ตำแหน่งพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาดำรงตำแหน่งใดบังคับบัญชาข้าราชการและพนักงานในส่วนราชการหรือส่วนงานใด ในฐานะใด ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๒ ภายในระยะเวลาสิบปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มิให้นำมาตรา ๑๘ มาใช้บังคับและให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งมีตำแหน่งวิชาการตั้งแต่ตำแหน่งรองศาสตราจารย์ขึ้นไป เมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์และจะพ้นจากราชการในสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ หากสถาบันอุดมศึกษามีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การสอนหรือวิจัย และมีความประสงค์ที่จะให้ผู้นั้นรับราชการต่อไป สถาบันอุดมศึกษาอาจพิจารณาให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจนถึงสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ได้ โดยการต่อเวลาราชการให้แก่ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนดและในระหว่างการต่อเวลาราชการดังกล่าว ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งได้รับการต่อเวลาราชการจะดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งประเภทผู้บริหารตามมาตรา ๑๘ (ข) และงานบริหารอื่นตามที่ ก.พ.อ. กำหนดมิได้

ในระหว่างที่ ก.พ.อ. ยังมีได้ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขตามวรรคหนึ่งให้นำหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ใช้บังคับอยู่เดิมมาใช้บังคับ โดยอนุโลมเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขตามพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๑๔ บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ไม่กระทบกระเทือนถึงสิทธิข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาที่ได้รับการต่อเวลาราชการตามมาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งมีอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๕ ในระหว่างที่ยังมิได้มีการประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขตามมาตรา ๑๘ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ การกำหนดตำแหน่งการแต่งตั้ง และการเลื่อนข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับสูงขึ้น ให้เป็นไปตามประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับต่อไป จนกว่าจะได้แต่งตั้งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาให้ดำรงตำแหน่งใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๖ ในระหว่างที่ยังมิได้มีการปรับปรุงอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งให้สอดคล้องกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษายังคงได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับจนกว่าจะได้มีการปรับปรุงอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง หรือตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ให้สอดคล้องกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้

การได้รับเงินเดือนและเงินประจำ ตำแหน่งตามวรรคหนึ่งของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ ตำแหน่งใดให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในอัตราใด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ให้เทียบเคียงกับบัญชีเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง หรือตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

นายกรัฐมนตรี

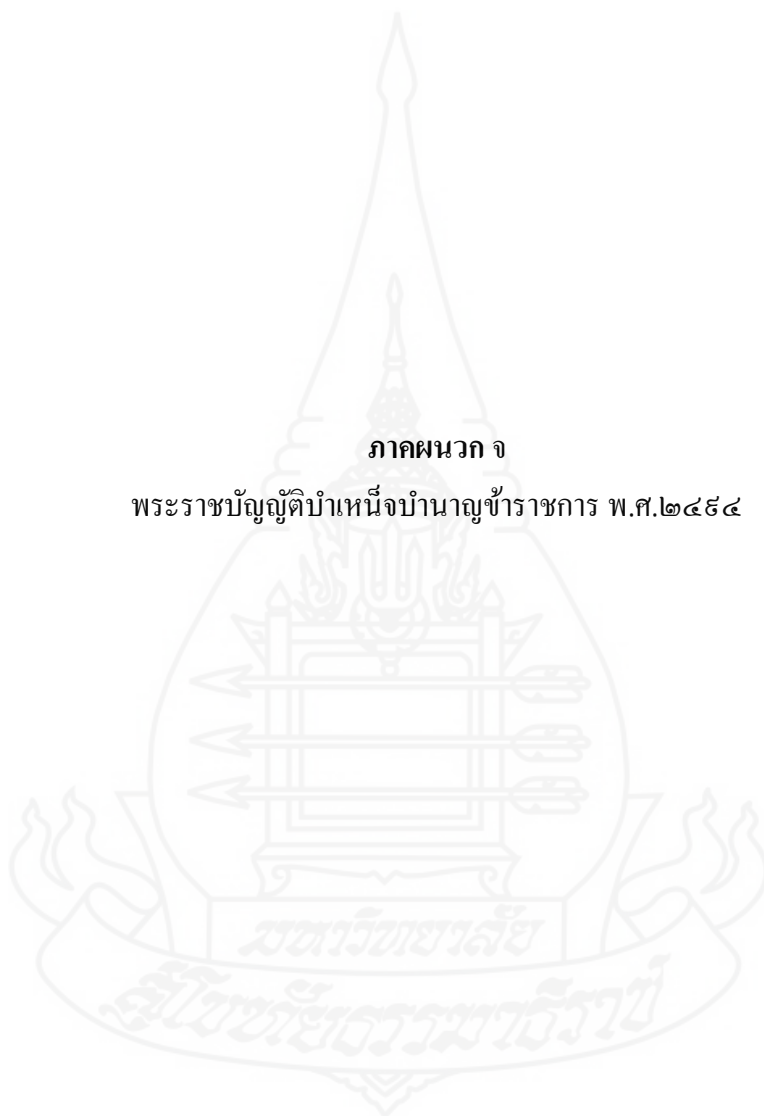
หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้ใช้บังคับมาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวบางส่วนไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน สมควรปรับปรุงการกำหนดระบบตำแหน่งและประเภทตำแหน่งให้เหมาะสมกับลักษณะงาน และปรับปรุงการ

กำหนดหลักเกณฑ์การต่อเวลาราชการของผู้ดำรงตำแหน่งวิชาการเสียใหม่เพื่อให้การต่อเวลาราชการเป็นไปตามความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การสอนหรือวิจัยและตามความต้องการของสถาบันอุดมศึกษาเท่านั้น นอกจากนี้ สมควรที่จะให้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือนของอธิการบดีและบทบัญญัติเพื่อรองรับการบริหารงานบุคคลของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาให้ชัดเจนยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ภาคผนวก จ

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๕๕๔

พระราชบัญญัติ
บำเหน็จบำนาญข้าราชการ
พ.ศ.๒๕๕๔

ในพระปรมาภิไธย
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
ธานีวัต กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร
ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๔
เป็นปีที่ ๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมาย ว่าด้วยบำเหน็จบำนาญทหาร และกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน

พระมหากษัตริย์ โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการพ.ศ. ๒๕๕๔”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกบรรดากฎหมาย ว่าด้วยบำเหน็จบำนาญทหาร กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน และบรรดากฎหมายและข้อบังคับอื่นๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าราชการ” หมายความว่า ทหารและข้าราชการพลเรือน

“ทหาร” หมายความว่า นายทหารสัญญาบัตร นายทหารประทวน ตลอดจนว่าที่ยศชั้นๆ และพลทหารประจำการ

“ข้าราชการพลเรือน” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ข้าราชการฝ่ายตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการฝ่ายอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง ข้าราชการฝ่ายรัฐสภาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ

ข้าราชการฝ่ายรัฐสภาข้าราชการตำรวจ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการตำรวจ ข้าราชการครู ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู และข้าราชการกลาโหมพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหาร

“เวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ” หมายความว่า เวลาราชการที่ข้าราชการรับราชการมาตั้งแต่ต้นจนถึงวันสุดท้ายที่ได้รับเงินเดือนตามเกณฑ์ และวิธีการที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(๑๐) “เงินเดือนเดือนสุดท้าย” หมายความว่า เงินเดือนที่ได้รับจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือนเดือนสุดท้ายที่ออกจากราชการ รวมทั้งเงินเพิ่มพิเศษรายเดือน สำหรับค่าวิชาและหรือเงินเพิ่มการเลื่อนฐานะ และหรือสำหรับประจำตำแหน่งที่ต้องฝ่าอันตรายเป็นปกติ และหรือสำหรับการสู้รบ และหรือสำหรับการปราบปรามผู้กระทำความผิด แต่ไม่รวมถึงเงินเพิ่มอย่างอื่น ๆ ส่วนข้าราชการตำรวจ ซึ่งกรมตำรวจสั่งแต่งตั้งให้ไปปฏิบัติหน้าที่ราชการตำรวจโดยได้รับเงินเดือนจากผู้ว่าจ้างเงินเดือนเดือนสุดท้าย หมายความว่า เงินเดือนที่ผู้ว่าจ้างจ่ายตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาตามอัตราเงินเดือนในบัญชีต่อท้ายกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการตำรวจเดือนสุดท้ายที่ออกจากราชการรวมทั้งเงินเพิ่มพิเศษรายเดือนสำหรับค่าวิชา และหรือเงินเพิ่มการเลื่อนฐานะ และหรือสำหรับประจำตำแหน่งที่ต้องฝ่าอันตรายเป็นปกติ และหรือสำหรับการสู้รบ และหรือสำหรับการปราบปรามผู้กระทำความผิด แต่ไม่รวมเงินเพิ่มอย่างอื่น ๆ

(๑๑) “เงินเดือนเดิม” หมายความว่า เงินเดือนเดือนสุดท้ายที่เคยได้รับสูงสุดในครั้งนี้ก่อนออกจากราชการ แต่ในกรณีที่มีการปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการ เงินเดือนเดิมให้หมายความถึงเงินเดือนเดือนสุดท้ายที่เคยได้รับสูงสุดในครั้งนี้ก่อนออกจากราชการ และได้ปรับตามกฎหมายหรือข้อบังคับที่ใช้บังคับแก่ข้าราชการนั้นแล้ว

“บำเหน็จ” หมายความว่า เงินตอบแทนความชอบที่ได้รับราชการมาซึ่งจ่ายครั้งเดียว

“บำนาญ” หมายความว่า เงินตอบแทนความชอบที่ได้รับราชการมา ซึ่งจ่ายเป็นรายเดือน

“แพทย์ที่ทางราชการรับรอง” หมายความว่า ผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการประกอบโรคศิลปะ หรือแพทย์ที่มีสิทธิประกอบโรคศิลปะในต่างประเทศ ซึ่งประกอบโรคศิลปะอยู่ในต่างประเทศนั้นและกระทรวงการคลังได้รับรองให้ทำการตรวจและแสดงความเห็น ตามความในพระราชบัญญัตินี้ได้

(๑๒) “ทายาทผู้มีสิทธิ” หมายความว่า

(๑)บุตร และให้หมายความรวมถึงบุตรซึ่งได้มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้ตายซึ่งได้มีการฟ้องคดีขอให้รับเด็กเป็นบุตรก่อน หรือภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่บิดาตาย หรือนับแต่วันที่ผู้รู้หรือควรได้รู้ถึงความตายของบิดา

(๒) สามีหรือภริยา

(๓) บิดาและมารดา

(๒) “ผู้อุปการะ” หมายความว่า

(๑) ผู้ที่ได้อุปการะเลี้ยงดูให้การศึกษาผู้ตายมาแต่เยาว์จนบิดามารดากับบุตร หรือ

(๒) ผู้ที่ได้อุปการะข้าราชการประจำ หรือข้าราชการบำนาญ ผู้มีรายได้ ไม่เพียงพอแก่
อัตรภาพ หรือได้อุปการะข้าราชการบำนาญผู้ซึ่งป่วยเจ็บ ทูพพลภาพ หรือวิกลจริตไม่สามารถที่จะ
ช่วยตัวเองได้ ผู้อุปการะตามข้อนี้ต้องเป็นผู้ให้อุปการะประจำเป็นส่วนใหญ่

(๒) “ผู้อยู่ในอุปการะ” หมายความว่า ผู้ที่ได้อยู่ในความอุปการะของผู้ตายตลอดมา โดย
จำเป็นต้องมีผู้อุปการะ และความตายของผู้นั้นทำให้ได้รับความเดือดร้อน เพราะขาดความอุปการะ
มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มี
อำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ลักษณะ ๑

บำเหน็จบำนาญปกติ

หมวด ๑

สิทธิในบำเหน็จบำนาญปกติ

มาตรา ๖ เมื่อข้าราชการผู้ใดออกจากราชการ ให้จ่ายบำเหน็จหรือบำนาญให้ตามเกณฑ์ซึ่ง
กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

สิทธิในบำเหน็จหรือบำนาญเป็นสิทธิเฉพาะตัว จะโอนไม่ได้

มาตรา ๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๘ ข้าราชการซึ่งจะได้รับบำเหน็จบำนาญตามพระราชบัญญัตินี้
เมื่อก่อนออกจากราชการ หรือก่อนได้รับคำสั่งให้ไปทำการใด ๆ ตามความในมาตรา ๒๘ ต้องได้
ได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือน

(๑๕) มาตรา ๘ บุคคลที่ระบุไว้ต่อไปนี้ ไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญปกติตาม
พระราชบัญญัตินี้

(๑) ข้าราชการซึ่งมิใช่ข้าราชการตุลาการตามกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ
และข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ซึ่งถูกไล่ออกจากราชการ
เพราะมีความผิด

(๒) ข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ และข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ซึ่งถูกไล่ออกหรือปลดออกจากราชการ เพราะมีความผิด

(๓) ข้าราชการวิสามัญหรือลูกจ้าง เว้นแต่ในกรณีที่มีข้อกำหนดให้บำเหน็จหรือบำนาญ ไว้ในหนังสือสัญญาจ้างตามความต้องการของรัฐบาล

(๔) ผู้ซึ่งรัฐบาลกำหนดเงินอย่างอื่นไว้ให้แทนบำเหน็จหรือบำนาญแล้ว

(๕) ผู้ซึ่งมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญไม่ครบหนึ่งปีบริบูรณ์

(๖) ผู้ซึ่งไม่เคยรับราชการมาก่อน แต่ได้เป็นทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร เมื่อปลดเป็นกองหนุนแล้วและได้เข้ารับราชการอีก โดยเวลารับราชการจะติดต่อกับเวลาราชการกองประจำการหรือไม่ก็ตาม ยังไม่ครบหนึ่งปีบริบูรณ์

มาตรา ๕ ข้าราชการมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญปกติด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) เหตุทดแทน

(๒) เหตุทุพพลภาพ

(๓) เหตุสูงอายุ

(๔) เหตุรับราชการนาน

มาตรา ๑๐ สิทธิในการขอบำเหน็จบำนาญปกติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้มีอายุความสามปี

มาตรา ๑๑ บำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนนั้น ให้แก่ข้าราชการซึ่งออกจากประจำการเพราะเลิกหรือยุบตำแหน่งหรือซึ่งมีคำสั่งให้ออกโดยไม่มีความผิด หรือซึ่งออกตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือทหารซึ่งออกจากกองหนุนเบ็ดเสร็จ

มาตรา ๑๒ บำเหน็จบำนาญเหตุทุพพลภาพนั้น ให้แก่ข้าราชการผู้ป่วยเจ็บ ทุพพลภาพซึ่งแพทย์ที่ทางราชการรับรองได้ตรวจและแสดงความเห็นว่า ไม่สามารถที่จะรับราชการในตำแหน่งหน้าที่ซึ่งปฏิบัติอยู่นั้นต่อไป

(๓) มาตรา ๑๓ บำเหน็จบำนาญเหตุสูงอายุนั้น ให้แก่ข้าราชการผู้มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้วถ้าข้าราชการผู้ใดมีอายุครบห้าสิบปีบริบูรณ์แล้ว ประสงค์จะลาออกจากราชการก็ให้ผู้มีอำนาจสั่งอนุญาตให้ลาออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุสูงอายุได้

(๓) มาตรา ๑๔ บำเหน็จบำนาญเหตุรับราชการนานนั้น ให้แก่ข้าราชการซึ่งมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบสามสิบปีบริบูรณ์แล้วถ้าข้าราชการผู้ใดมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบยี่สิบห้าปีบริบูรณ์แล้วประสงค์จะลาออกจากราชการก็ให้ผู้มีอำนาจสั่งอนุญาตให้ลาออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุรับราชการนานได้

มาตรา ๑๕ ข้าราชการผู้ซึ่งมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ไม่ถึงสิบปีบริบูรณ์ มีสิทธิได้บำเหน็จ

ข้าราชการผู้ซึ่งมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ตั้งแต่สิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป มีสิทธิได้รับบำนาญ

มาตรา ๑๖ ข้าราชการผู้มีสิทธิได้บำนาญจะยื่นคำขอรับบำเหน็จตามเกณฑ์ ในมาตรา ๑๒ แทนบำนาญก็ได้

^(๓)มาตรา ๑๗ ข้าราชการผู้ใดมีเวลาราชการ สำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบสิบปีบริบูรณ์ แล้วออกจากราชการเพราะลาออกและไม่มีสิทธิที่จะได้รับบำเหน็จบำนาญปกติตามความในมาตรา ๕ ก็ให้ได้รับบำเหน็จตามเกณฑ์ในมาตรา ๑๒

^(๓)มาตรา ๑๘ ข้าราชการการเมืองตำแหน่งรัฐมนตรีซึ่งได้รับราชการในตำแหน่งข้าราชการการเมืองมาแล้วและมีเวลาราชการในตำแหน่งข้าราชการการเมืองรวมกันไม่น้อยกว่าสี่ปีบริบูรณ์ เมื่อออกจากตำแหน่งและไม่ประสงค์จะรับบำเหน็จบำนาญตามบทความในพระราชบัญญัตินี้ โดยประการอื่น ก็ให้มีสิทธิรับบำนาญเดือนละสองพันบาท

หมวด ๒

เวลาราชการและการนับเวลาราชการ

^(๑๔)มาตรา ๑๕ ข้าราชการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้ว เป็นอันพ้นจากเวลาราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ สมุหราชองครักษ์รองสมุหราชองครักษ์ ข้าราชการการเมือง ข้าราชการตุลาการซึ่งดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสและ ข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส

การพ้นจากราชการของข้าราชการพลเรือนในพระองค์ สมุหราชองครักษ์ และ รองสมุหราชองครักษ์ ให้เป็นไปตามพระราชอัธยาศัย

การพ้นจากราชการของข้าราชการตุลาการ ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสให้เป็นไปตาม มาตรา ๑๕ ทวิ

การพ้นจากราชการของข้าราชการอัยการ ซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสให้เป็นไปตาม มาตรา ๑๕ ตริ

^(๑๓)มาตรา ๑๕ ทวิ ข้าราชการตุลาการซึ่งดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส ที่มีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์แล้วเป็นอันพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ เว้นแต่ข้าราชการตุลาการที่ได้ผ่านการประเมินแล้วว่ายังมีสมรรถภาพในการ

ปฏิบัติหน้าที่ก็ให้รับราชการต่อไปได้จนถึงสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์

หลักเกณฑ์และวิธีประเมินสมรรถภาพของข้าราชการตุลาการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการตุลาการกำหนดตามกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

^(๑๔) มาตรา ๑๕ ตรี ข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสที่มีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์แล้วเป็นอันพ้นจากราชการ เมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการอัยการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ เว้นแต่ข้าราชการอัยการที่ได้ผ่านการประเมินแล้วว่า ยังมีสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ ก็ให้รับราชการต่อไปได้จนถึงสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการอัยการผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์

หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินสมรรถภาพของข้าราชการอัยการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการอัยการกำหนดตามกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส

มาตรา ๒๐ ให้คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนเป็นเจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการ เว้นแต่

- (๑) ข้าราชการสังกัดกระทรวงกลาโหม ให้กระทรวงกลาโหมเป็นเจ้าหน้าที่
- (๒) ข้าราชการฝ่ายตุลาการ ให้กระทรวงยุติธรรมเป็นเจ้าหน้าที่
- (๓) ข้าราชการครู ให้กระทรวงศึกษาธิการเป็นเจ้าหน้าที่

^(๑๕) มาตรา ๒๑ ก่อนสิ้นเดือนสุดท้ายของปีงบประมาณทุกปี ให้เจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการตามมาตรา ๒๐ ยื่นบัญชีรายชื่อข้าราชการผู้มีสิทธิจะได้รับบำเหน็จบำนาญเนื่องจากการเกษียณอายุตามมาตรา ๑๕ มาตรา ๑๕ ทวิ และมาตรา ๑๕ ตรี ในปีงบประมาณถัดไปต่อเจ้ากระทรวงของผู้นั้น และกระทรวงการคลัง เว้นแต่ในกรณีของข้าราชการตุลาการและข้าราชการอัยการ ซึ่งจะพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการหรือข้าราชการอัยการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์หรือหกสิบห้าปีบริบูรณ์แล้วแต่กรณี ให้ยื่นบัญชีรายชื่อก่อนสิ้นปีงบประมาณดังกล่าวไม่น้อยกว่าหกสิบวันในกรณีที่มีการต่อเวลาราชการให้แก่ข้าราชการผู้ใด ให้เจ้ากระทรวงแจ้งไปให้เจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุทราบ และให้เจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุแจ้งต่อไปยังกระทรวงการคลัง

มาตรา ๒๒ การต่อเวลาราชการหนึ่งปีในคราวแรกนั้น ให้นับตั้งแต่วันอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ และถ้าจะต่อเวลาราชการให้ในปีถัดไปอีก ให้สั่งต่อเวลาราชการล่วงหน้าไม่น้อยกว่าหนึ่ง

เดือนก่อนสิ้นวันครบการต่อเวลาราชการครั้งสุดท้าย ถ้ามิได้มีการสั่งต่อเวลาราชการภายในกำหนดดังกล่าว ให้ถือว่าข้าราชการผู้นั้นพ้นจากราชการถัดจากวันครบการต่อเวลาราชการครั้งสุดท้ายนั้น

มาตรา ๒๓ การนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญนั้น ให้นับแต่วันรับราชการรับเงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือน ซึ่งไม่ใช่อัตราข้าราชการวิสามัญหรือลูกจ้างครูประชาบาล สารวัตรศึกษา หรือข้าราชการวิสามัญที่ได้มีบทบัญญัติของกฎหมายให้ยกฐานะหรือให้เปลี่ยนฐานะเป็นข้าราชการที่มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญ ตามมาตรา ๗ ได้ และเมื่อได้มีการยกฐานะหรือเปลี่ยนฐานะเป็นข้าราชการที่มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญดังกล่าวมาแล้ว ก็ให้นับเวลาระหว่างที่เป็นครูประชาบาล สารวัตรศึกษา หรือข้าราชการวิสามัญ ที่ติดต่อกับวันที่ได้มีการยกฐานะหรือการเปลี่ยนฐานะนั้น เป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญได้ด้วย

ข้าราชการซึ่งทำงานหรือรับราชการก่อนอายุครบสิบแปดปีบริบูรณ์ ให้เริ่มนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตั้งแต่วันที่มียุครครบสิบแปดปีบริบูรณ์เป็นต้นไป

ผู้ซึ่งได้ขึ้นทะเบียนทหารกองประจำการ ให้มีสิทธินับเวลาราชการได้ตั้งแต่วันขึ้นทะเบียนกองประจำการตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร

(๕) มาตรา ๒๓ ทวิ การนับเวลาราชการสำหรับคำนวณ บำเหน็จบำนาญของข้าราชการที่โอนมาจากข้าราชการส่วนจังหวัด หรือข้าราชการที่โอนมาจากพนักงานเทศบาล ให้นับเวลาราชการสำหรับคำนวณ บำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่ใช้อยู่ในวันโอน เป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญด้วย

มาตรา ๒๔ ผู้ซึ่งกระทำหน้าที่ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ในระหว่างเวลาที่มีการรบหรือสงคราม หรือมีการปราบปรามการจลาจล หรือในระหว่างเวลาที่มีพระบรมราชโองการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน หรือในระหว่างเวลาที่สั่งให้เป็นนักร้องเรือดำน้ำให้นับเวลาราชการที่ปฏิบัติการตามสั่งเป็นทวีคูณแม้ว่าในระยะเวลาดังกล่าวนั้น จะไม่ได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือนก็ตาม

(๖) ในกรณีที่มีการประกาศใช้กฎอัยการศึกในเขตพื้นที่ใด ให้คณะรัฐมนตรีมีอำนาจพิจารณาให้ข้าราชการซึ่งประจำปฏิบัติหน้าที่อยู่ในเขตที่ได้มีประกาศใช้กฎอัยการศึกนั้น ได้รับการนับเวลาราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ในระหว่างนั้นเป็นทวีคูณได้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด หลักเกณฑ์ดังกล่าวให้พิจารณาความจำเป็นของสถานการณ์โดยคำนึงถึงความยากลำบาก และการเสี่ยงอันตรายอย่างแท้จริงของข้าราชการนั้น

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง หรือกรณีที่คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้นับเวลาราชการเป็นทวีคูณตามวรรคสองถ้าผู้ใดมีเวลาราชการซึ่งอาจนับเป็นทวีคูณในเวลาเดียวกันได้หลายประการ ก็ให้นับเวลาระหว่างนั้นเป็นทวีคูณแต่ประการเดียว

มาตรา ๒๕ เวลาป่วยหรือลา หรือต้องพักราชการ ซึ่งได้รับอนุญาตให้รับเงินเดือนเต็มนั้น สำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญให้นับเหมือนเต็มเวลาราชการเวลาป่วยหรือลา หรือต้องพักราชการ ซึ่งได้รับอนุญาตให้รับเงินเดือนไม่เต็มนั้น สำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญให้นับเวลาตามส่วนแห่งเงินเดือนที่ได้รับเวลาป่วยหรือลา หรือต้องพักราชการ หรือมิได้อยู่รับราชการ ซึ่งมีได้รับอนุญาตให้รับเงินเดือนไม่นับเป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ แต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่าผู้ที่มีมิได้อยู่รับราชการด้วยเหตุที่ถูกลงทัณฑ์ทางวินัยตามกฎหมายว่าด้วยวินัยทหาร หรือตำรวจ

มาตรา ๒๖ ในระหว่างที่ทหารกองหนุนได้รับเบี้ยหวัด ให้นับเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญเสมอหนึ่งในสี่ของเวลาอยู่รับราชการ

มาตรา ๒๗ ข้าราชการซึ่งทางราชการคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกให้ไปปฏิบัติงาน หรือศึกษาวิชาในต่างประเทศ ให้นับเวลาสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญในระหว่างนั้นเหมือนเต็มเวลาราชการ

มาตรา ๒๘ ข้าราชการที่ได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือน ซึ่งทางราชการสั่งให้ไปทำการใดๆ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา ผู้นั้นยังไม่มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญ และให้นับเวลาสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญในระหว่างนั้นเหมือนเต็มเวลาราชการ

มาตรา ๒๙ เวลาราชการสำหรับคำนวณ บำเหน็จบำนาญให้นับแต่จำนวนปี เศษของปีถ้าถึงครึ่งปีให้นับเป็นหนึ่งปี

การนับระยะเวลาตามความในวรรคก่อน สำหรับเดือนหรือวัน ให้คำนวณตามวิธีการจ่ายเงินเดือนและให้นับสิบสองเดือนเป็นหนึ่งปี สำหรับจำนวนวัน ถ้ามีรวมกันหลายระยะ ให้นับสามสิบวันเป็นหนึ่งเดือน

(๑๒) มาตรา ๓๐ ข้าราชการซึ่งมิใช่ข้าราชการการเมืองผู้ใดออกจากราชการไปแล้ว ถ้าภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่ ให้นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการการเมืองผู้ใดซึ่งต้องออก หรือพ้นจากตำแหน่งโดยผลของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและยังมีได้รับบำเหน็จบำนาญสำหรับการรับราชการในตอนที่ต้องออกหรือพ้นจากตำแหน่ง ถ้าภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่เป็นข้าราชการการเมือง ให้นับเวลาราชการ

สำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญก่อนออกหรือพ้นจากตำแหน่งต่อเนื่องกับการรับราชการในตอนหลัง

(๑๖) ข้าราชการการเมืองผู้ซึ่งออกหรือพ้นจากตำแหน่งโดยได้รับ หรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติจากการได้นับเวลาราชการที่เป็นข้าราชการการเมืองสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญหรือได้รับหรือ

มีสิทธิได้รับบำนาญตามมาตรา ๑๘ ถ้าภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่เป็นข้าราชการการเมืองและ เลิกรับบำนาญในขณะที่กลับเข้ารับราชการใหม่ ให้นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ก่อนออกหรือพ้นจากตำแหน่งต่อเนื่องกับการรับราชการในตอนหลัง หากผู้นั้นประสงค์จะรับ บำนาญต่อไปจะต้องแจ้งความประสงค์ภายในสามสิบวันนับแต่วันกลับเข้ารับราชการใหม่ โดยทำ เป็นหนังสือลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานยื่นต่อส่วนราชการที่ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่ เมื่อแจ้ง ความประสงค์ดังกล่าวแล้ว ให้ผู้นั้นมีสิทธิรับบำนาญต่อไปและจะนับเวลาราชการต่อเนื่องมิได้ ถ้า พ้นกำหนดเวลาดังกล่าวไม่แจ้งความประสงค์ ให้ถือว่าข้าราชการผู้นั้นเลิกรับบำนาญเพื่อขอรับเวลา ราชการต่อเนื่อง โดยให้ส่วนราชการที่ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่แจ้งไปยังส่วนราชการที่ผู้นั้นรับ บำนาญอยู่เพื่อจ่ายบำนาญ

ข้าราชการซึ่งมิใช่ข้าราชการการเมืองผู้ใดออกจากราชการ โดยได้รับหรือมีสิทธิได้รับ บำนาญปกติหรือข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดออกจากราชการ โดยได้รับ หรือมีสิทธิได้รับบำนาญ ปกติตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น ถ้าภายหลังผู้นั้นกลับเข้ารับราชการ ใหม่เป็นข้าราชการการเมือง มิให้นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญก่อนออกจาก ราชการต่อเนื่องกับเวลารับราชการเป็นข้าราชการการเมืองในตอนหลัง แต่ให้นับเวลาราชการ สำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญเฉพาะเวลารับราชการเป็นข้าราชการการเมืองในตอนหลังเท่านั้น

ข้าราชการซึ่งมิใช่ข้าราชการการเมืองผู้ใดหรือข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดออกจากราชการ ไป แล้วกลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการการเมือง และได้ นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จ บำนาญก่อนออกจากราชการต่อเนื่องกับเวลารับราชการเป็นข้าราชการการเมืองในตอนหลังมาก่อน แล้ว ถ้าภายหลังผู้นั้นกลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการการเมืองอีกมิให้นับเวลาราชการสำหรับ คำนวณบำเหน็จบำนาญในครั้งก่อนต่อเนื่องกับเวลารับราชการเป็นข้าราชการการเมืองในครั้งหลัง แต่ให้นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญเฉพาะเวลารับราชการเป็นข้าราชการการเมือง ในครั้งหลัง

^(๑๖) มาตรา ๓๐ ทวิ ยกเลิก

หมวด ๓

วิธีคำนวณบำเหน็จบำนาญ

^(๑๖) มาตรา ๓๑ ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญนั้น ให้ตั้งเงินเดือนเดือนสุดท้ายเป็นเกณฑ์ คำนวณ แต่ถ้าเป็นการคำนวณบำเหน็จบำนาญของข้าราชการ ซึ่งพ้นจากราชการเพราะเกษียณอายุ ตามมาตรา ๑๕ เงินเดือนเดือนสุดท้ายให้หมายความรวมถึงเงินเดือนที่ได้เลื่อนในวันสุดท้ายของ ปีงบประมาณนั้นด้วย

การเลื่อนเงินเดือนในวันสุดท้ายของปีงบประมาณนั้น ไม่ก่อให้เกิดสิทธิรับเงินเดือนที่ได้เลื่อน แต่เงินเดือนที่ได้เลื่อนนั้นให้ถือเสมือนว่าเป็นเงินเดือนเดิม

(๓) ข้าราชการผู้ใดเคยดำรงตำแหน่งในขณะเดียวกันหลายตำแหน่ง แล้วพ้นจากตำแหน่งที่มีเงินเดือนสูงก่อนพ้นจากราชการ ให้ถือเงินเดือนเดือนสุดท้ายของตำแหน่งที่มีเงินเดือนสูงจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือนที่เคยได้รับอยู่นั้นเป็นเงินเดือนเดือนสุดท้ายสำหรับตั้งเป็นเกณฑ์คำนวณ ในกรณีที่มีกฎหมายหรือข้อบังคับปรับอัตราเงินเดือนของตำแหน่งที่มีเงินเดือนสูงก่อนข้าราชการผู้นั้นพ้นจากราชการ ให้ถือเงินเดือนของตำแหน่งที่มีเงินเดือนสูงที่ปรับตามกฎหมายหรือข้อบังคับนั้นแล้ว เป็นเงินเดือนเดือนสุดท้ายสำหรับตั้งเป็นเกณฑ์คำนวณ

(๑๒) มาตรา ๓๒ วิธีคำนวณบำเหน็จบำนาญ ให้กระทำได้ดังนี้

(๑) สำหรับบำเหน็จ ให้ตั้งเงินเดือนเดือนสุดท้ายคูณด้วยจำนวนปีเวลาราชการ

(๒) สำหรับบำนาญ ให้ตั้งเงินเดือนเดือนสุดท้ายหารด้วยห้าสิบคูณด้วยจำนวนปีเวลาราชการ

มาตรา ๓๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๒ เมื่อได้แจ้งการคำนวณบำเหน็จบำนาญปกติ ให้ผู้มีสิทธิรับทราบล่วงหน้าสองปีแล้ว ให้ถือว่ากรคำนวณนั้นเป็นอันเด็ดขาด

มาตรา ๓๔ บำนาญปกติมีจำกัดจำนวนอย่างสูงเดือนละหนึ่งพันบาท ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงบำนาญตามเกณฑ์ ซึ่งได้รับอยู่ก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้

ความในมาตรา ๓๔ นี้ ถูกยกเลิกไม่ใช่โดยมาตรา ๖ แห่ง พ.ร.บ. บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๕๕

หมวด ๔

ผู้รับบำนาญกลับเข้ารับราชการใหม่

(๑๒) มาตรา ๓๕ ยกเลิก

(๑๒) มาตรา ๓๕ ทวิ ยกเลิก

ลักษณะ ๒

บำเหน็จบำนาญพิเศษ

มาตรา ๓๖ เมื่อข้าราชการผู้ใดประสบเหตุคั่งที่บัญญัติไว้ในลักษณะนี้ ให้จ่ายบำเหน็จหรือบำนาญพิเศษ ให้สิทธิในบำเหน็จบำนาญพิเศษเป็นสิทธิเฉพาะตัว จะโอนไม่ได้

มาตรา ๓๗ ข้าราชการ พลทหารกองประจำการ หรือบุคคลที่ทำหน้าที่ทหารตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ผู้ใดได้รับอันตรายจนพิการ เสียแขนหรือขา หูหนวกทั้งสองข้าง ตาบอด

หรือได้รับการป่วยเจ็บซึ่งแพทย์ที่ทางราชการรับรองได้ตรวจแล้ว และแสดงว่าถึงทุพพลภาพไม่สามารถจะรับราชการต่อไปได้อีกเลย ทั้งนี้เพราะเหตุปฏิบัติราชการในหน้าที่หรือถูกประทุษร้ายเพราะเหตุกระทำการตามหน้าที่ให้ผู้นั้นได้รับบำนาญปกติกับทั้งได้รับบำนาญพิเศษด้วย เว้นแต่การได้รับอันตราย ได้รับการป่วยเจ็บ หรือการถูกประทุษร้ายนั้นเกิดขึ้นจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง หรือจากความผิดของตนเอง

มาตรา ๓๘ ข้าราชการผู้ใดได้รับบำเหน็จหรือบำนาญไปแล้วตามพระราชบัญญัตินี้หรือพลทหารกองประจำการ หรือบุคคลที่ทำหน้าที่ทหารตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ผู้ใดซึ่งได้ออกจากราชการหรือพ้นจากหน้าที่ทหารไปแล้ว ถ้าภายในกำหนดเวลาสามปี นับแต่วันออกจากราชการหรือพ้นจากหน้าที่ทหาร ปรากฏหลักฐานชัดเจนว่าผู้นั้นเกิดป่วยเจ็บถึงทุพพลภาพอันเป็นผลเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการระหว่างที่ผู้นั้นรับราชการหรือทำหน้าที่ทหารอยู่ ก็ให้จ่ายบำนาญตามมาตรา ๓๗ และถ้าถึงตายก็ให้จ่ายบำนาญตามมาตรา ๔๑ ทั้งนี้ให้จ่ายให้นับแต่วันขอและในกรณีที่ได้รับบำเหน็จไปแล้วก็ให้จ่ายเฉพาะบำนาญพิเศษแต่อย่างเดียว

มาตรา ๓๙ การคำนวณบำนาญพิเศษ ให้เจ้ากระทรวงเป็นผู้กำหนดตามสมควรแก่เหตุการณ์ ประกอบกับความพิการและทุพพลภาพของผู้นั้น ตามอัตราดังต่อไปนี้

(๑) ในยามปกติ มีอัตราตั้งแต่ห้าในห้าสิบส่วน จนถึงยี่สิบในห้าสิบส่วนแห่งเงินเดือนเดือนสุดท้าย

(๒) ผู้มีหน้าที่ต้องไปราชการหรือปฏิบัติราชการ โดยอากาศยานในอากาศ หรือต้องไปราชการหรือปฏิบัติราชการโดยเรือดำน้ำ หรือมีหน้าที่ต้องทำการดำน้ำหรือมีหน้าที่ทำการกวาดทุ่นระเบิด หรือมีหน้าที่ขุด ทำลาย ทำหรือประกอบวัตถุระเบิด หรือมีหน้าที่เกี่ยวกับไอพิน ถ้าได้รับอันตรายด้วยหน้าที่ที่กระทำนั้น ให้มีอัตราเป็นจำนวนกึ่งเงินเดือนเดือนสุดท้าย

(๓) เวลาทำหน้าที่ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ในระหว่างเวลาที่มีการรบหรือการสงครามหรือมีการปราบปรามการจลาจล หรือในระหว่างเวลาที่มีพระบรมราชโองการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินถ้าได้รับอันตรายด้วยหน้าที่ที่กระทำนั้น ให้มีอัตราตั้งแต่สามสิบในห้าสิบส่วน จนถึงสามสิบห้าในห้าสิบส่วนของเงินเดือนเดือนสุดท้าย ในกรณีที่ไม่มีเงินเดือน ให้ถืออัตราเงินเดือนทหารตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนดเป็นเงินเดือนเดือนสุดท้าย

มาตรา ๔๐ ผู้ได้รับอันตรายถึงทุพพลภาพดังกล่าวในมาตรา ๓๗ แม้จะยังไม่มีสิทธิรับบำนาญปกติก็ให้ได้รับบำนาญปกติได้ คิดตามอัตราที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๒ บวกกับบำนาญพิเศษด้วย

(๓) มาตรา ๔๑ ผู้ได้รับอันตรายดังกล่าวในมาตรา ๓๗ ถ้าถึงแก่ความตายเพราะเหตุนั้นก่อนได้รับบำนาญพิเศษไป นอกจากบำเหน็จตกทอดซึ่งจะได้รับตามที่บัญญัติไว้ในลักษณะ ๓ ก็ให้จ่าย

บ้านานูพิเศษให้แก่ทายาทผู้มีสิทธิตามเกณฑ์ดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๔ และมาตรา ๔๕ อีกด้วย ดังนี้

(๑) ในยามปกติเป็นจำนวนถึงเงินเดือนเดือนสุดท้ายของผู้ตาย

(๒) ผู้มีหน้าที่ต้องไปราชการหรือปฏิบัติราชการ โดยอากาศยานในอากาศ หรือมีหน้าที่ต้องทำการโคจร หรือต้องไปราชการหรือปฏิบัติราชการโดยเรือดำน้ำ หรือมีหน้าที่ต้องทำการดำน้ำ หรือมีหน้าที่ทำการกวาดทุ่นระเบิด หรือมีหน้าที่ขุด ทำลาย ทำหรือประกอบวัตถุระเบิดหรือมีหน้าที่เกี่ยวกับไอพินหรือเวลาทำหน้าที่ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ในระหว่างเวลาที่มีการรบหรือการสงคราม หรือมีการปราบปรามการจลาจล หรือในระหว่างเวลาที่มีการประกาศใช้กฎอัยการศึก หรือประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน ถ้าได้รับอันตรายด้วยหน้าที่ที่กระทำนั้น ให้มีอัตราเป็นจำนวนสี่สิบในห้าสิบส่วนแห่งเงินเดือนเดือนสุดท้ายของผู้ตาย

มาตรา ๔๒ ข้าราชการผู้ใดได้รับการป่วยเจ็บจนทุพพลภาพดังกล่าวในมาตรา ๓๗ เพราะเหตุ

(๑) ต้องไปปฏิบัติราชการเป็นครั้งคราวนอกตำบลที่ตั้งสำนักงานประจำหรือ

(๒) ต้องประจำปฏิบัติราชการในท้องที่กันดารที่จะต้องเลี้ยงต่อโรคภัยไข้เจ็บซึ่งท้องที่นั้นได้กำหนดไว้โดยพระราชกฤษฎีกาถ้าปรากฏว่า ความป่วยเจ็บทุพพลภาพนั้น ได้เกิดเนื่องจากการต้องไปปฏิบัติราชการหรือต้องประจำปฏิบัติราชการนั้น ก็ให้จ่ายบ้านานูตามมาตรา ๓๗ และถ้าถึงตายก็ให้จ่ายบ้านานูพิเศษตามมาตรา ๔๑ (๑)

มาตรา ๔๓ ข้าราชการ พลทหารกองประจำการ หรือบุคคลที่ทำหน้าที่ทหารตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ผู้ใดสูญหายไปและมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้นั้นได้รับอันตรายดังกล่าวใน

มาตรา ๓๗ ถึงตาย เมื่อพ้นกำหนดสองเดือนนับแต่วันสูญหายไป ให้สันนิษฐานไว้ก่อนเพื่อประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้ว่าผู้นั้นถึงแก่ความตายในวันที่สูญหายไป และให้จ่ายบ้านานูพิเศษตามบทบัญญัติในมาตรา ๔๑

ถ้าปรากฏในภายหลังว่า ผู้ที่ต้องสันนิษฐานว่าตายตามความในวรรคก่อนมิได้ตาย ก็ให้งดจ่ายบ้านานูพิเศษนั้น และถ้าเจ้ากระทรวงจะต้องจ่ายเงินให้ในระหว่างเวลาที่ต้องสันนิษฐานว่าถึงแก่ความตายก็ให้หักจำนวนเงินทั้งหมดที่จ่ายไปแล้วออกจากจำนวนเงินที่ต้องจ่ายนั้น

^(๑๐) มาตรา ๔๔ บ้านานูพิเศษที่บัญญัติในลักษณะนี้ ให้จ่ายแก่ทายาทผู้มีสิทธิตามเกณฑ์ดังนี้

(๑) บุตร ให้ได้รับสองส่วน ถ้าผู้ตายมีบุตรตั้งแต่สามคนขึ้นไปให้ได้รับสามส่วน

(๒) สามีหรือภรรยา ให้ได้รับหนึ่งส่วน

(๓) บิดามารดา หรือบิดา หรือมารดา ที่มีชีวิตอยู่ให้ได้รับหนึ่งส่วน

ถ้าผู้ตายไม่มีทายาทผู้มีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษในอนุมาตราใดดังกล่าว หรือทายาทนั้นได้ตายไปก่อน ให้แบ่งบำนาญพิเศษนั้นระหว่างทายาทผู้มีสิทธิ ตามส่วนในอนุมาตราที่มีทายาทผู้มีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษ

ถ้าได้มีการจ่ายบำนาญพิเศษไปแล้ว หากปรากฏว่ามีบุตรซึ่งได้มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้ตาย ซึ่งได้มีการฟ้องคดีขอให้รับเด็กเป็นบุตรก่อนหรือภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่บิดาตายหรือนับแต่วันที่ารู้หรือควรรู้ถึงความตายของบิดาเพิ่มขึ้น ให้แบ่งบำนาญพิเศษนั้นใหม่ระหว่างทายาทผู้มีสิทธิโดยถือว่าบุตรชอบด้วยกฎหมายตามคำพิพากษานั้นเป็นทายาทผู้มีสิทธิตั้งแต่วันที่ตายของเจ้าบำนาญ กรณีเช่นนี้ ให้กระทรวงการคลังหักเอาจากทายาทซึ่งรับบำนาญพิเศษไปก่อนแล้วคืนตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

กรณีที่ไม่สามารถหักเงินบำนาญพิเศษที่จ่ายให้ทายาท ซึ่งรับเงินไปในส่วนของตนตามวรรคสามคืนได้ กระทรวงการคลังไม่ต้องรับผิดชอบจ่ายเงินบำนาญพิเศษให้แก่บุตร ซึ่งได้มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายย้อนหลังไปถึงวันเกิดสิทธิรับบำนาญพิเศษแต่อย่างใด

ถ้าไม่มีทายาทผู้มีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษดังกล่าวทั้ง ๓ อนุมาตรา ให้บุคคลซึ่งเจ้ากระทรวงพิจารณาเห็นว่า มีหลักฐานแสดงได้ว่าเป็นผู้อุปการะผู้ตายอยู่หรือเป็นผู้อยู่ในความอุปการะของผู้ตาย เป็นผู้รับบำนาญพิเศษตามส่วนที่เจ้ากระทรวงจะได้กำหนดให้ และเมื่อได้จ่ายบำนาญพิเศษให้แก่ผู้อุปการะหรือผู้อยู่ในความอุปการะของผู้ตายแล้ว หากปรากฏภายหลังว่ามีบุตรซึ่งได้มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้ตาย ซึ่งได้มีการฟ้องคดีขอให้รับเด็กเป็นบุตรก่อนหรือภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่บิดาตายหรือนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงความตายของบิดาให้ส่งจ่ายบำนาญพิเศษให้แก่บุตร ซึ่งศาลพิพากษาว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายดังกล่าวกรณีเช่นนี้ถ้าไม่สามารถเรียกเงินบำนาญพิเศษที่จ่ายให้ผู้อุปการะ หรือผู้อยู่ในความอุปการะของผู้ตายรับไปแล้วคืนได้ ให้นำความในวรรคสามและวรรคสี่มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อบุคคลซึ่งได้รับบำนาญพิเศษอยู่ตามที่กล่าวข้างต้นตายหรือหมดสิทธิไป ให้ส่วนที่ผู้นั้นได้รับอยู่เป็นอันยุติลงเพียงนั้น

มาตรา ๔๕ บำนาญพิเศษที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๔ ให้จ่ายโดยกำหนดเวลาและเงื่อนไขดังนี้

(๑) บุตร ให้มีสิทธิได้รับจนอายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์ เว้นแต่เมื่ออายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์นั้นกำลังศึกษาอยู่ในชั้นเตรียมอุดมศึกษา หรือในชั้นอุดมศึกษาหรือชั้นการศึกษาที่ทางราชการรับรอง ให้เทียบเท่า ก็ให้ได้รับต่อไปตลอดเวลาที่ยังทำการศึกษาอยู่ในสถานศึกษา แต่ไม่เกินอายุยี่สิบห้าปีบริบูรณ์

(๒) สามีหรือภริยาให้ได้รับตลอดชีวิต เว้นแต่ทำการสมรสใหม่

(๓) บิดามารดา ให้ได้รับตลอดชีวิต

(๔) บุคคลอื่นนอกจากที่ได้กล่าวใน (๑) (๒) และ (๓) ถ้าอายุยังไม่ถึงยี่สิบปีบริบูรณ์ให้นุโลมรับอย่างบุตรแล้วแต่กรณี ถ้าไม่เข้าลักษณะดังกล่าวแล้ว ให้รับอยู่เพียงสิบปี

ถ้าผู้มีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษเป็นผู้พิการถึงทุพพลภาพอยู่ก่อนแล้ว หรือในระหว่างที่มีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษก็ให้ผู้นั้นได้รับบำนาญพิเศษตลอดเวลาที่ทุพพลภาพอยู่

^(๓)มาตรา ๔๖ บำนาญพิเศษรายใด มีจำนวนยอดรวมไม่ถึงเดือนละสามร้อยบาท บรรดาผู้มีสิทธิจะได้รับ จะยื่นคำขอเปลี่ยนเป็นรับบำนาญพิเศษแทนได้ เป็นจำนวนเท่ากับบำนาญพิเศษหกสิบเดือนแต่ต้องไม่น้อยกว่าสามพันบาท

มาตรา ๔๗ การขอบำนาญพิเศษ ต้องแสดงรายงานแพทย์ที่ทางราชการรับรอง กับรายงานแสดงเหตุที่ต้องรับอันตราย ได้รับการป่วยเจ็บหรือถูกประทุษร้ายนั้นด้วย

ในกรณีดังบัญญัติไว้ในมาตรา ๔๗ ให้แสดงถึงเหตุการณ์อันทำให้ควรเชื่อได้ว่าผู้นั้นได้รับอันตรายถึงตาย

ลักษณะ ๓

บำเหน็จตกทอด

^(๑๒)มาตรา ๔๘ ข้าราชการผู้ใดตายในระหว่างรับราชการอยู่ หรือทหารกองหนุนมีเบี้ยหวัดตาย ถ้าความตายนั้นมิได้เกิดขึ้นเนื่องจากการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงของตนเอง ให้จ่ายเงินเป็นบำเหน็จตกทอด เป็นจำนวนตามเกณฑ์คำนวณในมาตรา ๓๒ (๑) ให้แก่ทายาทผู้มีสิทธิตามเกณฑ์ดังนี้

(๑) บุตรที่ได้รับสองส่วน ถ้าผู้ตายมีบุตรตั้งแต่สามคนขึ้นไป ให้ได้รับสามส่วน

(๒) สามีหรือภรรยาให้ได้รับหนึ่งส่วน

(๓) บิดามารดา หรือบิดา หรือมารดาที่มีชีวิตอยู่ให้ได้รับหนึ่งส่วน

ในกรณีที่ไม่มีทายาทในอนุมาตราใด หรือทายาทนั้นได้ตายไปเสียก่อน ให้แบ่งเงินดังกล่าวระหว่างทายาทผู้มีสิทธิในอนุมาตราที่มีทายาทผู้มีสิทธิได้รับ

ในกรณีที่ไม่มีทายาททั้งสามอนุมาตราดังกล่าว ให้จ่ายแก่บุคคลซึ่งผู้ตายได้แสดงเจตนาไว้ต่อส่วนราชการเจ้าสังกัดตามแบบและวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

ในกรณีที่ไม่มีทายาทและบุคคลซึ่งผู้ตายได้แสดงเจตนาไว้ตามวรรคสาม หรือบุคคลนั้นได้ตายไปก่อน ให้สิทธิในบำเหน็จตกทอดนั้นเป็นอันยุติลง

ในกรณีที่ได้มีการจ่ายบำเหน็จตกทอดไปแล้ว หากปรากฏว่ามีบุตรซึ่งได้มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้ตาย ซึ่งได้มีการฟ้องคดีขอให้รับเด็กเป็นบุตรก่อนหรือภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่บิดาตายหรือนับแต่วันที่ได้รู้ หรือควรได้รู้ถึงความตายของบิดาเพิ่มขึ้น ให้

แบ่งบำเหน็จตกทอดนั้นใหม่ระหว่างทายาทผู้มีสิทธิโดยถือว่าบุตรชอบด้วยกฎหมายตามคำพิพากษานั้นเป็นทายาทผู้มีสิทธิตั้งแต่วันตายของเจ้าบ้านาญ ในกรณีเช่นนี้ ให้กระทรวงการคลังเรียกคืนบำเหน็จตกทอดจากทายาท ซึ่งรับบำเหน็จตกทอดไปก่อนแล้วตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

ในกรณีที่ไม่สามารถเรียกคืนบำเหน็จตกทอดที่จ่ายให้รับเกินไป ในส่วนของคนตามวรรคห้าได้ กระทรวงการคลังไม่ต้องรับผิดชอบจ่ายเงินบำเหน็จตกทอดให้แก่บุตรซึ่งได้มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายย้อนหลังไปถึงวันเกิดสิทธิรับบำเหน็จตกทอดแต่อย่างใด

(๑๒) มาตรา ๔๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๘ ผู้ได้รับบำนาญปกติอยู่หรือผู้มีสิทธิจะได้รับบำนาญปกติหรือผู้ได้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพตาย ให้จ่ายเงินเป็นบำเหน็จตกทอดให้แก่บุคคลดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๘ เป็นจำนวนสามสิบเท่าของบำนาญรายเดือนที่ได้รับหรือมีสิทธิได้รับนั้น และให้จ่ายตามส่วนและหลักเกณฑ์ที่กำหนด

มาตรา ๕๐ การคำนวณเงินบำเหน็จตกทอดตามความในลักษณะนี้ รายได้ได้ผลเป็นยอดเงินบำเหน็จตกทอดไม่ถึงสามพันบาท ก็ให้จ่ายเป็นเงินบำเหน็จตกทอดสามพันบาท

ลักษณะ ๔

การพิจารณาสั่งจ่ายบำเหน็จบ้านาญ

(๑๐) มาตรา ๕๑ เมื่อกระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการเจ้าสังกัดซึ่งมีฐานะไม่ต่ำกว่ากรมหรือจังหวัดแล้วแต่กรณี ได้รับเรื่องขอรับบำเหน็จหรือบำนาญแล้ว ให้รีบตรวจสอบและนำส่งให้ถึงกระทรวงการคลังภายในสามสิบวันนับแต่วันรับ และให้กระทรวงการคลังรีบพิจารณาสั่งภายในยี่สิบเอ็ดวันนับแต่วันรับ ทั้งนี้เว้นแต่ความล่าช้าเป็นเพราะความผิดของผู้ขอหรือส่วนราชการเจ้าสังกัดแล้วแต่กรณี

การขอให้สั่งจ่ายและการสั่งจ่ายบำเหน็จ หรือบำนาญ ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

ลักษณะ ๕

การเสียชีวิตรับบำนาญ

มาตรา ๕๒ ผู้ใดได้รับบำนาญปกติหรือบำนาญตกทอดอยู่ ถ้า

(๑) กระทำคามผิดถึงต้องโทษจำคุก โดยคำพิพากษาโทษจำคุก เว้นแต่ความผิดในลักษณะฐานลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

(๒) เป็นบุคคลล้มละลายทุจริต ตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายผู้นั้นหมดสิทธิรับบำนาญปกติหรือบำนาญตกทอดตั้งแต่วันมีคำพิพากษาถึงที่สุด

(๑๕) มาตรา ๕๓ ข้าราชการซึ่งมิใช่ข้าราชการตุลาการตามกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ หรือข้าราชการอัยการตามกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการผู้ใดมีกรณีหรือต้องหาว่า กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงถึงแก่ความตายก่อนได้รับการวินิจฉัยในเรื่องที่กระทำผิดวินัยนั้น ให้กระทรวงเจ้าสังกัดพิจารณาวินิจฉัยว่า ถ้าผู้นั้นไม่ถึงแก่ความตายเสียก่อนจะต้องได้รับโทษถึงไล่ออกหรือไม่ ถ้าเห็นว่าผู้นั้นจะต้องถูกลงโทษถึงไล่ออก ทายาทไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดตามมาตรา ๔๘

ในกรณีที่ข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ หรือข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการผู้ใดมีกรณี หรือต้องหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงถึงแก่ความตายก่อนได้รับการวินิจฉัยในเรื่องที่กระทำผิดวินัยนั้น ให้กระทรวงเจ้าสังกัดพิจารณาวินิจฉัยว่าถ้าผู้นั้นไม่ถึงแก่ความตายเสียก่อนจะต้องได้รับโทษถึงไล่ออก หรือปลดออกหรือไม่ ถ้ากระทรวงเจ้าสังกัดเห็นว่าผู้นั้นจะต้องถูกลงโทษถึงไล่ออกหรือปลดออก ทายาทไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดตามมาตรา ๔๘

มาตรา ๕๔ ผู้ซึ่งได้รับบำนาญปกติหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติ หรือได้รับบำนาญพิเศษ เพราะเหตุทุพพลภาพ หรือทหารกองหนุนมีเบี้ยหวัดผู้ใดกระทำความผิดอาญา ซึ่งไม่ใช่ความผิดในลักษณะลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือถูกฟ้องว่าเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต ถ้าถึงแก่ความตายก่อนคดีหรือก่อนคดีถึงที่สุด ให้กระทรวงเจ้าสังกัดที่ผู้นั้นเคยสังกัดอยู่พิจารณา วินิจฉัยว่า ผู้นั้นได้กระทำความผิดจริงหรือไม่ ถ้าเห็นว่าผู้นั้นได้กระทำความผิดซึ่งกฎหมายกำหนดโทษจำคุกอย่างสูงไว้เกินกว่าหนึ่งปีแล้ว ทายาทไม่มีสิทธิได้รับบำนาญตามมาตรา ๔๕

มาตรา ๕๕ ทายาทดังต่อไปนี้ ไม่มีสิทธิที่จะได้รับบำนาญตามมาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๕

(๑) ผู้ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่า ได้เจตนากระทำหรือพยายามกระทำให้เจ้าบำนาญหรือผู้ที่จะก่อให้เกิดสิทธิรับบำนาญแก่ตนถึงตายโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

(๒) ทายาทตามมาตรา ๔๔ ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่า ได้เจตนากระทำหรือพยายามกระทำให้ทายาทด้วยกันถึงตายโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

(๓) ผู้ที่ได้ฟ้องเจ้าบำนาญหรือผู้ที่จะก่อให้เกิดสิทธิรับบำนาญแก่ตนหาว่าทำความผิดโทษประหารชีวิต และตนเองกลับต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่า มีความผิดฐานฟ้องเท็จหรือทำพยานเท็จ

ลักษณะ ๖

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๖ ข้าราชการผู้ใดลาออกไปดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทน หรือสภาผู้แทนราษฎรแล้วแต่กรณี ก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้ ถ้าภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่ ก็ให้นับเวลาระหว่างที่

ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทน หรือสภาผู้แทนราษฎรในการคำนวณบำเหน็จบำนาญตามกฎหมาย
ที่ใช้อยู่ก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้

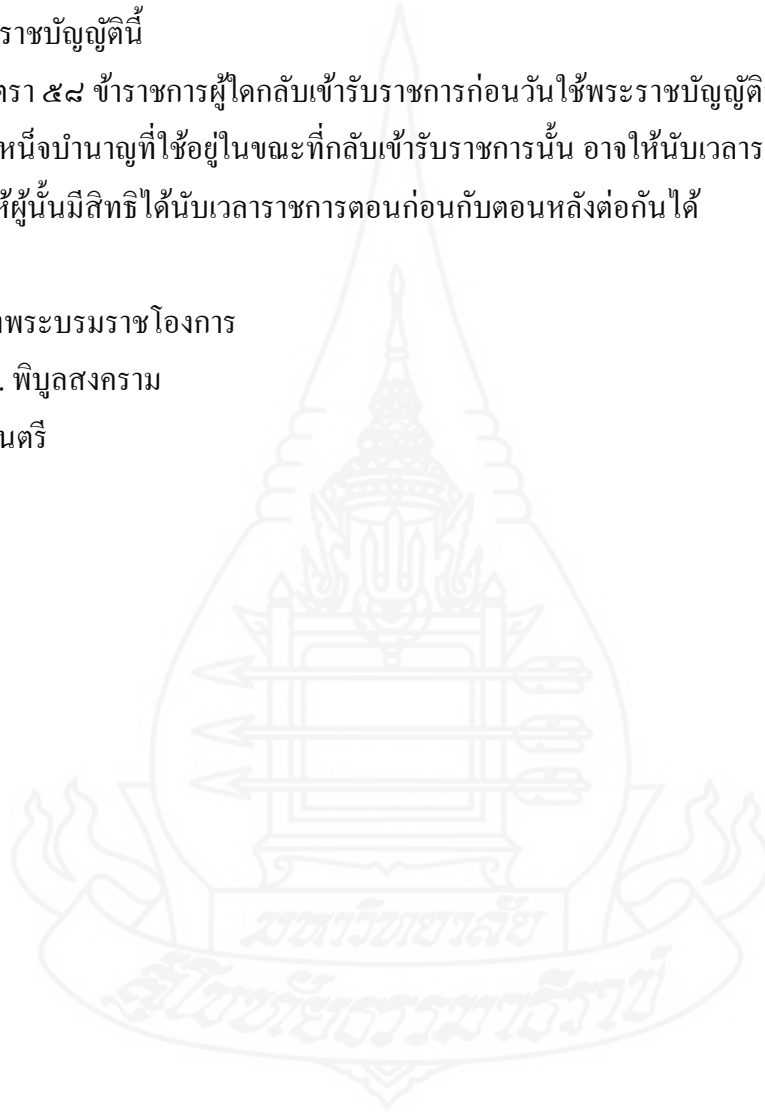
มาตรา ๕๗ ผู้ซึ่งไปหรือผู้ซึ่งทางราชการส่งอนุญาตให้ไปศึกษาวิชาในต่างประเทศก่อนวันใช้
พระราชบัญญัตินี้ เมื่อเข้ารับราชการให้มีสิทธินับเวลาระหว่างไปศึกษาวิชาในต่างประเทศเป็นเวลา
ราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญที่ใช้อยู่ก่อน
วันใช้พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๘ ข้าราชการผู้ใดกลับเข้ารับราชการก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้ และตามกฎหมาย
ว่าด้วยบำเหน็จบำนาญที่ใช้อยู่ในขณะที่กลับเข้ารับราชการนั้น อาจให้นับเวลาราชการหลายตอนต่อ
กันได้ ก็ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้นับเวลาราชการตอนก่อนกับตอนหลังต่อกันได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๖๘ ตอนที่ ๒๔ วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๔๙๔

(๑) แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๔๙๔ ราชกิจจานุเบกษาเล่ม ๖๘ ตอนที่ ๘๐ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๔๙๔

(๒) แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๔๙๕ ราชกิจจานุเบกษาเล่ม ๗๓ ตอนที่ ๗๗ วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๔๙๕

(๓) แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๐๒ ราชกิจจานุเบกษาเล่ม ๗๖ ตอนที่ ๑๐๑ วันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๐๒

(๔) แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ.๒๕๐๔ ราชกิจจานุเบกษาเล่ม ๗๘ ตอนที่ ๙๖ วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๐๔

(๕) แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ.๒๕๑๒ ราชกิจจานุเบกษาเล่ม ๘๖ ตอนที่ ๑๙ วันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๑๒

(๖) แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๘) พ.ศ.๒๕๑๖ ราชกิจจานุเบกษาเล่ม ๙๐ ตอนที่ ๑๒๐ วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๑๖

(๗) แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ.๒๕๑๗ ราชกิจจานุเบกษาเล่ม ๙๑ ตอนที่ ๑๑๒ วันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๑๗

(๘) แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ.๒๕๒๐ ราชกิจจานุเบกษาเล่ม ๙๔ ตอนที่ ๑๗ วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๒๐

(๙) แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ.๒๕๒๓ ราชกิจจานุเบกษาเล่ม ๙๗ ตอนที่ ๑๔๖ วันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๒๓

(๑๐) แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ.๒๕๒๖ ราชกิจจานุเบกษาเล่ม ๑๐๐ ตอนที่ ๑๗๐ วันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๒๖

(๑๑) แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ.๒๕๓๐ ราชกิจจานุเบกษาเล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๑๑๕ วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๓๐

(๑๒) แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ.๒๕๓๕ ราชกิจจานุเบกษาเล่ม ๑๑๓ ตอนที่ ๔๒ ก วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๓๕

(๑๓) แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ.๒๕๔๒ ราชกิจจานุเบกษาเล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๗๒ ก วันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๔๒

(๑๔) แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ.๒๕๔๓ ราชกิจจานุเบกษาเล่ม ๑๑๗ ตอนที่ ๑๑ ก วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓

(๑๕) แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ.๒๕๔๓ ราชกิจจานุเบกษาเล่ม ๑๑๗ ตอนที่๒๕ ก วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๓

(๑๖) แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ.๒๕๔๓ ราชกิจจานุเบกษาเล่ม ๑๑๗ ตอนที่๕๒ ก วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๓

ภาคผนวก จ

พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏพ.ศ. ๒๕๔๓

พระราชบัญญัติ
มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พ.ศ. ๒๕๔๗

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๗
เป็นปีที่ ๕๙ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งมหาวิทยาลัยราชภัฏขึ้นแทนสถาบันราชภัฏจังหวัดทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ.๒๕๔๗”

มาตรา ๒๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๓๘

มาตรา ๔ ให้สถาบันราชภัฏที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ.๒๕๓๘ มีฐานะเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏตามพระราชบัญญัตินี้

ให้เรียกชื่อมหาวิทยาลัยราชภัฏตามชื่อของสถาบันราชภัฏเดิมตามบัญชีรายชื่อท้ายพระราชบัญญัตินี้

ให้มหาวิทยาลัยราชภัฏแต่ละแห่งเป็นนิติบุคคลและเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏตามพระราชบัญญัตินี้

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยราชภัฏตามพระราชบัญญัตินี้

“สภาวิชาการ” หมายความว่า สภาวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏตามพระราชบัญญัตินี้

“วิทยาเขต” หมายความว่า เขตการศึกษาของมหาวิทยาลัยที่มีคณะ สถาบัน สำนักวิทยาลัย ศูนย์ ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะตั้งแต่สองส่วนราชการขึ้นไปตั้งอยู่ในเขตการศึกษานั้นตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

“สภาคณาจารย์และข้าราชการ” หมายความว่า สภาคณาจารย์และข้าราชการมหาวิทยาลัยราชภัฏตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง และประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๗ ให้มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่เสริมสร้างพลังปัญญาของแผ่นดิน ฟื้นฟูพลังการเรียนรู้ เชิดชูภูมิปัญญาของท้องถิ่น สร้างสรรค์ศิลปวิทยา เพื่อความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืนของปวงชน มีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน วิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ปรับปรุง ถ่ายทอด และพัฒนาเทคโนโลยี ทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม ผลิตรายและส่งเสริมวิทย์ฐานะครู

มาตรา ๘ ในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ ให้กำหนดภาระหน้าที่ของมหาวิทยาลัย ดังต่อไปนี้

(๑) แสวงหาความจริงเพื่อสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ บนพื้นฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และภูมิปัญญาสากล

(๒) ผลิตบัณฑิตที่มีความรู้คู่คุณธรรม สำนึกในความเป็นไทย มีความรักและผูกพันต่อท้องถิ่น อีกทั้งส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตในชุมชน เพื่อช่วยให้คนในท้องถิ่นรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง การผลิตบัณฑิตดังกล่าว จะต้องให้มีจำนวนและคุณภาพสอดคล้องกับแผนการผลิตบัณฑิตของประเทศ

(๓) เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในคุณค่า ความสำนึก และความภูมิใจในวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ

(๔) เรียนรู้และเสริมสร้างความเข้มแข็งของผู้นำชุมชน ผู้นำศาสนาและนักการเมืองท้องถิ่นให้มีจิตสำนึกประชาธิปไตย คุณธรรม จริยธรรม และความสามารถในการบริหารงานพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม

(๕) เสริมสร้างความเข้มแข็งของวิชาชีพครู ผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง

(๖) ประสานความร่วมมือและช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างมหาวิทยาลัย ชุมชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรอื่นทั้งในและต่างประเทศ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

(๗) ศึกษาและแสวงหาแนวทางพัฒนาเทคโนโลยีพื้นบ้านและเทคโนโลยีสมัยใหม่ให้เหมาะสมกับการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่น รวมถึงการแสวงหาแนวทางเพื่อส่งเสริมให้เกิดการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

(๘) ศึกษา วิจัย ส่งเสริมและสืบสานโครงการอันเนื่องมาจากแนวพระราชดำริในการปฏิบัติภารกิจของมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

มาตรา ๕ มหาวิทยาลัยจะปฏิเสธการรับผู้สมัครผู้ใดเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยหรือยุติหรือชะลอการศึกษาของนักศึกษาผู้ใดด้วยเหตุเพียงว่าผู้นั้นขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริงเพื่อจ่ายค่าธรรมเนียมการศึกษาต่าง ๆ แก่มหาวิทยาลัยมิได้

มาตรา ๑๐ มหาวิทยาลัยอาจแบ่งส่วนราชการ ดังนี้

(๑) สำนักงานอธิการบดี

(๒) สำนักงานวิทยาเขต

(๓) บัณฑิตวิทยาลัย

(๔) คณะ

(๕) สถาบัน

(๖) สำนัก

(๗) วิทยาลัย

มหาวิทยาลัยอาจให้มีศูนย์ ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๗ เป็นส่วนราชการหรือหน่วยงานในมหาวิทยาลัยอีกได้

สำนักงานอธิการบดีและสำนักงานวิทยาเขตอาจแบ่งส่วนราชการเป็นกอง ส่วนราชการหรือเรียกหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากอง

บัณฑิตวิทยาลัย คณะ และวิทยาลัยอาจแบ่งส่วนราชการเป็นสำนักงานคณบดี กองส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากอง

สถาบัน สำนัก ศูนย์ ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ อาจแบ่งส่วนราชการเป็นสำนักงานผู้อำนวยการ กอง ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากอง

สำนักงานคณบดี สำนักงานผู้อำนวยการ กอง ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากอง อาจแบ่งส่วนราชการเป็นงาน ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่างาน

มาตรา ๑๑ การจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกสำนักงานวิทยาเขต บัณฑิตวิทยาลัยคณะ สถาบัน สำนัก วิทยาลัย ศูนย์ ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ให้ทำเป็นกฎกระทรวง

การแบ่งส่วนราชการเป็นสำนักงานคณบดี สำนักงานผู้อำนวยการ และกอง ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากอง ให้ทำเป็นประกาศกระทรวงและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การแบ่งส่วนราชการเป็นงาน ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่างาน ให้ทำเป็นประกาศมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๒ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ มหาวิทยาลัยจะรับสถาบันการศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นเข้าสมทบในมหาวิทยาลัยก็ได้ และมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันที่เข้าสมทบนั้นได้

การรับเข้าสมทบหรือการยกเลิกการสมทบซึ่งสถาบันการศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ให้ประกาศการรับเข้าสมทบหรือยกเลิกการสมทบในราชกิจจานุเบกษา

การควบคุมสถาบันการศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันที่เข้าสมทบในมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๓ นอกจากเงินที่กำหนดไว้ในงบประมาณแผ่นดิน มหาวิทยาลัยอาจมีรายได้ ดังนี้

(๑) เงินผลประโยชน์ ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และค่าบริการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย

(๒) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่มหาวิทยาลัย

(๓) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้มาจากการใช้ที่ราชพัสดุซึ่งมหาวิทยาลัยปกครองดูแลหรือใช้ประโยชน์

(๔) เงินอุดหนุนจากราชการส่วนท้องถิ่น หรือเงินอุดหนุนอื่นที่มหาวิทยาลัยได้รับเพื่อใช้ในการดำเนินกิจการของมหาวิทยาลัย

(๕) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้จากการลงทุนและจากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย

(๖) รายได้หรือผลประโยชน์อื่น

ให้มหาวิทยาลัยมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้จ่ายและจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุและที่เป็นทรัพย์สินอื่น

บรรดารายได้และผลประโยชน์ของมหาวิทยาลัย รวมทั้งผลประโยชน์ที่เกิดจากที่ราชพัสดุ เบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการศึกษา และเบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการซื้อขายหรือจ้างทำของที่ดำเนินการโดยใช้เงินงบประมาณ ไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

มาตรา ๑๔ บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่มหาวิทยาลัยได้มาโดยมีผู้อุทิศให้ หรือได้มาโดยการซื้อหรือแลกเปลี่ยนจากรายได้ของมหาวิทยาลัยตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุและให้เป็นกรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๕ บรรดารายได้และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยจะต้องจัดการเพื่อประโยชน์ภายใต้วัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗

เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่มหาวิทยาลัยจะต้องจัดการตามเงื่อนไขที่ผู้อุทิศให้กำหนดไว้ และต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย แต่ถ้ามีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขดังกล่าว มหาวิทยาลัยต้องได้รับความยินยอมจากผู้อุทิศให้หรือทายาท หากไม่มีทายาทหรือทายาทไม่ปรากฏ จะต้องได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย

หมวด ๒

การดำเนินการ

มาตรา ๑๖ ให้มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งมีสภามหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

(๑) นายกสภามหาวิทยาลัย ซึ่งจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๒) กรรมการสภามหาวิทยาลัยโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิการบดี ประธานสภาคณาจารย์และข้าราชการ และประธานกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัย

(๓) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนสี่คน ซึ่งเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการศูนย์ หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ

(๔) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนสี่คน ซึ่งเลือกจากคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย และมีผู้ดำรงตำแหน่งตาม (๓)

(๕) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสิบเอ็ดคน ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย โดยคำแนะนำของนายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการ

สภามหาวิทยาลัยตาม (๒) (๓) และ (๔) ทั้งนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวต้องมาจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการศึกษา มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กฎหมาย การงบประมาณและการเงิน การบริหารงานบุคคล การปกครองส่วนท้องถิ่น การศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม และด้านอื่น ๆ ตามที่สภามหาวิทยาลัยเห็นสมควร ในจำนวนนี้ให้แต่งตั้งจากบุคคลในเขตพื้นที่บริการการศึกษาของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง

ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่ง ซึ่งมีใช้กรรมการสภามหาวิทยาลัยตาม (๓) เป็นเลขานุการสภามหาวิทยาลัย โดยคำแนะนำของอธิการบดี

ให้สภามหาวิทยาลัยเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งเป็นอุปนายกสภามหาวิทยาลัย ทำหน้าที่แทนนายกสภามหาวิทยาลัยเมื่อนายกสภามหาวิทยาลัยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัย

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาซึ่งนายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยตาม (๓) (๔) และ (๕) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๗ นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๖ (๓) (๔) และ (๕) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระในวาระหนึ่งแล้ว นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๖ (๓) (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติของการเป็นนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยในประเภทนั้น ๆ

(๔) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๕) สภามหาวิทยาลัยให้ออกเพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่องต่อหน้าที่หรือหย่อนความสามารถ

(๖) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๗) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

การพ้นจากตำแหน่งตาม (๕) ต้องเป็นไปตามมติสองในสามของจำนวนกรรมการสภามหาวิทยาลัยเท่าที่มีอยู่

ในกรณีที่นายกสภามหาวิทยาลัย หรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๖(๓) (๔) หรือ (๕) พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ และได้มีการดำเนินการให้ผู้ใดดำรงตำแหน่งแทนแล้ว ให้ผู้นั้นอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน แต่ถ้าวาระการดำรงตำแหน่ง

เหลืออยู่น้อยกว่าเก้าสิบวันจะไม่ดำเนินการให้มีผู้ดำรงตำแหน่งแทนก็ได้ ให้สภามหาวิทยาลัย ประกอบด้วยกรรมการสภามหาวิทยาลัยเท่าที่มีอยู่มีอำนาจและปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๘ ต่อไป

ในกรณีที่นายกสภามหาวิทยาลัย หรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๖(๓) (๔) หรือ (๕) พ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้ดำเนินการให้ได้มาซึ่งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือ กรรมการสภามหาวิทยาลัยใหม่ ให้นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งพ้น จากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่าจะได้มีนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภา มหาวิทยาลัยใหม่แล้ว

ให้มีการดำเนินการให้ได้มาซึ่งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัย ตาม มาตรา ๑๖ (๓) (๔) และ (๕) ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๑๘ สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจและหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย และโดยเฉพาะให้มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) กำหนดนโยบายและอนุมัติแผนพัฒนาของมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการศึกษา การวิจัย การ ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม การผลิตและส่งเสริมวิทยฐานะครู การทะนุบำรุงศิลปะและ วัฒนธรรม การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

(๒) ออกกฎ ระเบียบ ประกาศและข้อบังคับของมหาวิทยาลัย และอาจมอบให้ส่วนราชการ ใดในมหาวิทยาลัยเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบ ประกาศและข้อบังคับสำหรับส่วนราชการหรือหน่วยงาน นั้นเป็นเรื่อง ๆ ก็ได้

(๓) กำกับมาตรฐานการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา การเปิดสอนของมหาวิทยาลัย และติดตามประเมินผลการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย

(๔) อนุมัติให้ปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ประกาศนียบัตรบัณฑิตอนุปริญญา และประกาศนียบัตร

(๕) พิจารณาการจัดตั้ง การรวมและการยุบเลิกสำนักงานวิทยาเขต บัณฑิตวิทยาลัยคณะ วิทยาลัย สถาบัน สำนัก ศูนย์ ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ รวมทั้งการแบ่งส่วนราชการหรือหน่วยงานของส่วนราชการดังกล่าว

(๖) อนุมัติการรับสถาบันการศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นเข้าสมทบในมหาวิทยาลัยหรือ ยกเลิกการสมทบ

(๗) พิจารณาให้ความเห็นชอบหลักสูตรการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานที่ คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

(๘) พิจารณาเสนอเรื่องเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งและถอดถอนนายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ อธิการบดี ศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์พิเศษ

(๙) แต่งตั้งและถอดถอนรองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก และผู้อำนวยการศูนย์ หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ

(๑๐) แต่งตั้งและถอดถอนประธานกรรมการและกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัย

(๑๑) อนุมัติงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย

(๑๒) ออกระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารการเงิน การจัดการรายได้และผลประโยชน์จากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ โดยไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

(๑๓) พิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของมหาวิทยาลัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา และตามที่คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษามอบหมาย

(๑๔) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดเพื่อพิจารณาและเสนอความเห็นในเรื่องหนึ่งเรื่องใด หรือมอบหมายให้ปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดอันอยู่ในอำนาจและหน้าที่ของสภามหาวิทยาลัย

(๑๕) พิจารณาและให้ความเห็นชอบในเรื่องที่เกี่ยวกับกิจการของมหาวิทยาลัยตามที่อธิการบดีหรือสภาวิชาการเสนอ และอาจมอบหมายให้อธิการบดีหรือสภาวิชาการปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดอันอยู่ในอำนาจและหน้าที่ของสภามหาวิทยาลัยได้

(๑๖) ส่งเสริม สนับสนุนและแสวงหาวิธีการเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าของมหาวิทยาลัย ตลอดจนการปฏิบัติการกิจร่วมกันกับสถาบันอื่น

(๑๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการของมหาวิทยาลัยที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของผู้ใด โดยเฉพาะ

มาตรา ๑๘ การประชุมสภามหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๐ ให้มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งมีสภาวิชาการ ประกอบด้วย

(๑) ประธานสภาวิชาการ ได้แก่ อธิการบดี

(๒) กรรมการสภาวิชาการที่คณาจารย์ประจำเลือกจากผู้บริหารหรือคณาจารย์ประจำคณะ คณะละหนึ่งคน

(๓) กรรมการสภาวิชาการซึ่งแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิจากบุคคลภายนอกมีจำนวนเท่ากับบุคคลตาม (๒)

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการเลือกกรรมการสภาวิชาการตาม (๒) และ (๓) ตลอดจนการประชุมและการดำเนินงานของสภาวิชาการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ให้สภาวิชาการแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่งเป็นกรรมการและเลขานุการสภาวิชาการโดยคำแนะนำของอธิการบดี

มาตรา ๒๑ กรรมการสภาวิชาการมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระในวาระหนึ่งแล้ว กรรมการสภาวิชาการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติของการเป็นประธานสภาวิชาการหรือกรรมการสภาวิชาการ

(๔) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๕) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๖) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

ในกรณีที่กรรมการสภาวิชาการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระและได้มีการดำเนินการให้ผู้ใดดำรงตำแหน่งแทนแล้ว ให้ผู้นั้นอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน แต่ถ้าวาระการดำรงตำแหน่งเหลืออยู่น้อยกว่าเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการเพื่อให้มีผู้ดำรงตำแหน่งแทนก็ได้ ให้สภาวิชาการประกอบด้วยกรรมการสภาวิชาการเท่าที่มีอยู่มีอำนาจและปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๒ ต่อไปได้

ในกรณีที่กรรมการสภาวิชาการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้ดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการสภาวิชาการใหม่ ให้กรรมการสภาวิชาการซึ่งพ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งกรรมการสภาวิชาการขึ้นใหม่แล้ว

มาตรา ๒๒ สภาวิชาการมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) พิจารณาเสนอวิสัยทัศน์ กำหนดนโยบายวิชาการ และหลักสูตรการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผลการศึกษาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และภาระหน้าที่ของมหาวิทยาลัย

(๒) พิจารณาเสนอดำเนินการเกี่ยวกับการวิจัยการสอน การประเมินผลการสอนและการประกันคุณภาพการศึกษา

(๓) พิจารณาเสนอการให้ปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ประกาศนียบัตรบัณฑิตอนุปริญญา และประกาศนียบัตร

(๔) พิจารณาเสนอการจัดตั้ง ยุบรวม และการยุบเลิกคณะ สถาบัน สำนัก ศูนย์ ส่วนราชการ หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ รวมทั้งการเสนอแบ่งส่วนราชการหรือส่วนงานในหน่วยงานดังกล่าว

(๕) พิจารณาเสนอการรับสถาบันวิชาการชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยอื่นเข้าสมทบในมหาวิทยาลัย

(๖) พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์

(๗) พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์พิเศษศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์พิเศษ

(๘) แสวงหาวิธีการที่จะทำให้การศึกษา การวิจัย การบริการทางวิชาการแก่สังคม การปรับปรุง การถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี การทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม การพัฒนาท้องถิ่น การผลิตและส่งเสริมวิทยฐานะครู การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติให้เจริญยิ่งขึ้น

(๙) เสนอแนะแนวทางการประสานงาน การระดมสรรพกำลังเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น การทำข้อตกลงระหว่างมหาวิทยาลัยในความร่วมมือทางวิชาการ ประสานการใช้นักลากร ทรัพยากรและความชำนาญร่วมกันในการปฏิบัติหน้าที่ของมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

(๑๐) พิจารณาให้ความเห็นต่อสภามหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการงานด้านวิชาการของมหาวิทยาลัย

(๑๑) เสนอความเห็นเกี่ยวกับการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลงานด้านวิชาการของมหาวิทยาลัย

(๑๒) ให้คำปรึกษาแก่อธิการบดีและปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภามหาวิทยาลัยหรืออธิการบดีมอบหมาย

(๑๓) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดเพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจและหน้าที่ของสภาวิชาการ

มาตรา ๒๓ ให้มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งมีสภาคณาจารย์และข้าราชการประกอบด้วย ประธานสภาและกรรมการสภาซึ่งเลือกจากคณาจารย์ประจำ และข้าราชการของมหาวิทยาลัย

องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของประธานสภาและกรรมการสภาตามวรรคหนึ่ง ตลอดจนการประชุมของ

สภาคณาจารย์และข้าราชการและการเรียกประชุมคณาจารย์และข้าราชการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๔ สภาคณาจารย์และข้าราชการมีหน้าที่ ดังนี้

(๑) ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะในกิจการของมหาวิทยาลัยและการพัฒนามหาวิทยาลัยต่ออธิการบดีหรือสภามหาวิทยาลัย

(๒) แสวงหาแนวทางร่วมกันเพื่อส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของคณาจารย์และข้าราชการในกาปฏิบัติหน้าที่ตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ

(๓) พิจารณาคำขอขอลาของคณาจารย์และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่อธิการบดีหรือสภามหาวิทยาลัยมอบหมาย

(๔) เรียกประชุมคณาจารย์และข้าราชการเพื่อพิจารณากิจการของมหาวิทยาลัยและนำเสนอความคิดเห็นต่อสภามหาวิทยาลัยการปฏิบัติหน้าที่ของสภาคณาจารย์และข้าราชการถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการและการดำเนินการใด ๆ ในการปฏิบัติหน้าที่โดยชอบย่อมได้รับความคุ้มครองและไม่เป็นเหตุในการดำเนินการทางวินัย

มาตรา ๒๕ ให้มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งมีคณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยคณะหนึ่งประกอบด้วยประธานกรรมการ ประธานสภานักศึกษา นายกองคํการนักศึกษา และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนหนึ่งซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการศึกษา มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กฎหมาย การงบประมาณและการเงิน การบริหารงานบุคคล การปกครองส่วนท้องถิ่น การศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม และด้านอื่น ๆ ตามที่สภามหาวิทยาลัยเห็นสมควร ในจำนวนนี้ให้แต่งตั้งจากบุคคลในเขตพื้นที่บริการการศึกษาของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง

องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ ตลอดจนการประชุม วิธีการดำเนินงานของคณะกรรมการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๖ คณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยมีหน้าที่ ดังนี้

(๑) ส่งเสริม สนับสนุน ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะแก่มหาวิทยาลัยเพื่อพัฒนาแนวทางการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย

(๒) เสนอความเห็นเกี่ยวกับนโยบายและแผนพัฒนาการจัดการอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

(๓) ส่งเสริมให้มีทุนการศึกษาแก่นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ ให้มีโอกาสดศึกษาในมหาวิทยาลัยอันเป็นการสนับสนุนความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา

(๔) ส่งเสริม สนับสนุนการสร้างสัมพันธภาพและการเรียนรู้ระหว่างมหาวิทยาลัยกับประชาชน

มาตรา ๒๗ ให้มีอธิการบดีคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดและรับผิดชอบการบริหารงานของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งและจะให้มีรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดี หรือจะมีทั้งรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยแต่ละแห่งกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามที่อธิการบดีมอบหมายก็ได้

มาตรา ๒๘ อธิการบดีนั้น จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง โดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัยจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๕

หลักเกณฑ์ วิธีการ ได้มา และคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย โดยกระบวนการสรรหาซึ่งต้องคำนึงถึงหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้มีความรู้ ความชำนาญ และคุณสมบัติเหมาะสมกับวัตถุประสงค์และภาระหน้าที่ของมหาวิทยาลัย และเป็นที่ยอมรับนับถือของบุคลากรของมหาวิทยาลัยและบุคคลในท้องถิ่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจการของมหาวิทยาลัย

(๒) กระบวนการสรรหาจะต้องเน้นเรื่องการมีส่วนร่วมของบุคลากรของมหาวิทยาลัยและบุคคลในท้องถิ่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจการของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๕ อธิการบดีต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง หรือเคยดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยหรือสภาสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง หรือดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ รวมทั้งมีคุณสมบัติอื่นและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๐ อธิการบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระหนึ่ง อธิการบดีพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) สภามหาวิทยาลัยให้ออกเพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือบกพร่องต่อหน้าที่หรือหย่อนความสามารถ

(๔) ถูกลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการเพราะเหตุมีมลทิน หรือ มัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง

(๕) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๖) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๗) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

การให้ออกจากตำแหน่งตาม (๗) ต้องมีคะแนนเสียงลงมติไม่น้อยกว่าสองในสามของ จำนวนกรรมการสภามหาวิทยาลัยทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

มาตรา ๓๑ อธิการบดีมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) บริหารกิจการของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศและ ข้อบังคับของทางราชการและของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ให้สอดคล้องกับนโยบายและวัตถุประสงค์ ของมหาวิทยาลัย

(๒) ควบคุมดูแลบุคลากร การเงิน การพัสดุ สถานที่และทรัพย์สินอื่นของมหาวิทยาลัยให้ เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศและข้อบังคับของทางราชการและของมหาวิทยาลัย

(๓) จัดทำแผนพัฒนามหาวิทยาลัย และปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน รวมทั้งติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย

(๔) รักษาระเบียบวินัย จรรยาบรรณ และมารยาทแห่งวิชาชีพของข้าราชการพลเรือนใน มหาวิทยาลัย

(๕) เป็นผู้แทนมหาวิทยาลัยในกิจการทั่วไป

(๖) เสนอรายงานประจำปีเกี่ยวกับกิจการด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยต่อสภามหาวิทยาลัย

(๗) แต่งตั้งและถอดถอนผู้ช่วยอธิการบดี รองคณบดี รองผู้อำนวยการสถาบัน รอง ผู้อำนวยการสำนัก รองผู้อำนวยการศูนย์ รองหัวหน้าส่วนราชการหรือรองหัวหน้าหน่วยงานที่ เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ และอาจารย์พิเศษ

(๘) ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของสภาวิชาการ สภาคณาจารย์และข้าราชการ รวมทั้งส่งเสริมกิจการนักศึกษา

(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศและข้อบังคับของมหาวิทยาลัย หรือ ตามที่สภามหาวิทยาลัยมอบหมาย

มาตรา ๓๒ ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งรองอธิการบดีโดยคำแนะนำของอธิการบดีจากผู้มี คุณสมบัติตามมาตรา ๒๕

อธิการบดีอาจแต่งตั้งผู้ช่วยอธิการบดีจากข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยซึ่งสำเร็จ การศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภา

มหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และให้อธิการบดีมีอำนาจถอดถอนผู้ช่วยอธิการบดีได้

เมื่ออธิการบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้รองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติราชการได้ให้รองอธิการบดีเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีรองอธิการบดีหลายคน ให้รองอธิการบดีซึ่งอธิการบดีมอบหมายเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าอธิการบดีมิได้มอบหมาย ให้รองอธิการบดีซึ่งมีอาวุโสสูงสุดเป็นผู้รักษาราชการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีตามความในวรรคหนึ่ง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ หรือไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติตาม

มาตรา ๒๕ คนหนึ่งเป็นผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีแต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

มาตรา ๓๔ ในวิทยาเขตหนึ่ง ให้มีสำนักงานวิทยาเขต โดยมีรองอธิการบดีคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา มีหน้าที่รับผิดชอบการบริหารงานของวิทยาเขตนั้นแทนอธิการบดีตามที่ได้รับมอบหมาย และจะให้มีผู้ช่วยอธิการบดีตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่อธิการบดีมอบหมายก็ได้

มาตรา ๓๕ ในบัณฑิตวิทยาลัย ให้มีคณบดีเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของบัณฑิตวิทยาลัย และจะให้มีรองคณบดีตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่คณบดีมอบหมายก็ได้

มาตรา ๓๖ ในคณะหรือวิทยาลัย ให้มีคณบดีเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานและจะให้มีรองคณบดีตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่คณบดีมอบหมายก็ได้

มาตรา ๓๗ ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณบดีจากผู้สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีในมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

ให้อธิการบดีแต่งตั้งรองคณบดีโดยคำแนะนำของคณบดีจากผู้มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับคณบดี และให้อธิการบดีมีอำนาจถอดถอนรองคณบดีโดยคำแนะนำของคณบดี

มาตรา ๓๘ คณบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีและอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้ และให้นำความในมาตรา ๓๐ วรรคสองและวรรคสาม

มาใช้บังคับแก่การพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระของคณบดีโดยอนุโลมเมื่อคณบดีพ้นจากตำแหน่งให้รองคณบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย

มาตรา ๓๕ การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลงานในตำแหน่งคณบดี ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย และให้นำบทบัญญัติในหมวด ๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๐ ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งคณบดีไม่อยู่ หรือไม่อาจปฏิบัติราชการได้หรือไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี ให้อธิการบดีแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง เป็นผู้รักษาราชการแทนคณบดีแต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

มาตรา ๔๑ ในสถาบัน สำนัก และศูนย์ ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ให้มีผู้อำนวยการ หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานคนหนึ่ง เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบงานของส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้น และจะให้มิรองผู้อำนวยการ รองหัวหน้าส่วนราชการหรือรองหัวหน้าหน่วยงานนั้น ๆ คนหนึ่ง หรือหลายคน เพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่ผู้อำนวยการ หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานนั้นมอบหมายก็ได้

ให้ส่วนราชการตามมาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๓๖ และส่วนราชการหรือหน่วยงานตามวรรคหนึ่งมีคณะกรรมการประจำส่วนราชการนั้นคณะหนึ่ง องค์ประกอบ จำนวนคุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา อำนาจและหน้าที่ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ ตลอดจนการประชุมของคณะกรรมการประจำส่วนราชการและการจัดระบบบริหารงานในส่วนราชการดังกล่าว ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ จะต้องมีการกระทำที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสาม

มาตรา ๔๒ ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการ หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ รวมทั้งผู้ดำรงตำแหน่งรองและผู้ช่วยของตำแหน่งดังกล่าว ต้องสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เต็มเวลา และจะดำรงตำแหน่งดังกล่าวเกินหนึ่งตำแหน่งในขณะเดียวกันมิได้

ผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งจะรักษาราชการแทนตำแหน่งอื่นอีกหนึ่งตำแหน่งก็ได้แต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

มาตรา ๔๓ ให้มีการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นคณบดี ผู้อำนวยการ หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๔ เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการในสำนักงาน บัณฑิตวิทยาลัย คณะสถาบัน สำนัก วิทยาลัย ศูนย์ ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติการ หรือการดำเนินการอื่นใดที่อธิการบดีจะพึงปฏิบัติ

หรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นมิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่นหรือมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ อธิการบดีจะมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้ผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการ หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะปฏิบัติราชการแทนอธิการบดีเฉพาะในราชการของส่วนราชการนั้นก็ได้

ให้ผู้ปฏิบัติราชการแทนตามวรรคหนึ่ง มีอำนาจและหน้าที่ตามที่อธิการบดีกำหนด

มาตรา ๔๕ ให้ผู้รักษาราชการแทนตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้มีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่กฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นกรรมการหรือให้มีอำนาจและหน้าที่อย่างใด ให้ผู้รักษาราชการแทนทำหน้าที่กรรมการหรือมีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ในระหว่างที่รักษาราชการแทนด้วย

หมวด ๓

การประสานงานและระดมสรรพกำลังเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

มาตรา ๔๖ เพื่อประโยชน์ในการประสานงานและระดมสรรพกำลังเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาในท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยให้มีหน่วยงานประสานงานและระดมสรรพกำลังทางการศึกษาในแต่ละมหาวิทยาลัย เพื่อทำข้อตกลงระหว่างมหาวิทยาลัยในความร่วมมือทางวิชาการ ประสานการใช้บุคลากร ทรัพยากรและความชำนาญร่วมกันในการปฏิบัติตามภารกิจของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๗ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามมาตรา ๔๖ ให้คณะกรรมการอุดมศึกษาจัดให้มีการทำข้อตกลงระหว่างมหาวิทยาลัย โดยมีคณะกรรมการร่วมกันจากทุกมหาวิทยาลัย

ให้คณะกรรมการร่วมกันจากทุกมหาวิทยาลัยมีหน้าที่ ดังนี้

(๑) จัดให้มีการศึกษาแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของมหาวิทยาลัย เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

(๒) เสนอนโยบายและแผนพัฒนาการจัดการอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นต่อสภามหาวิทยาลัยแต่ละแห่ง

(๓) สนับสนุนการฝึกกำลังเพื่อส่งเสริมการปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ และภาระหน้าที่ของมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการ ได้มา วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ ตลอดจนการประชุม วิธีการดำเนินงานของคณะกรรมการร่วมกันจากทุกมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

มาตรา ๔๘ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ให้คณะกรรมการร่วมกันจากทุกมหาวิทยาลัยประสานความร่วมมือในการวิจัย การแลกเปลี่ยนความรู้ การสร้างสรรค์ภูมิปัญญาในการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาท้องถิ่น

หมวด ๔

การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล

มาตรา ๔๙ ให้มีคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลงานของมหาวิทยาลัย ประกอบด้วยประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากบุคคลภายนอก ซึ่งนายกสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัย

องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการ ได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง ตลอดจนวิธีการดำเนินงานของคณะกรรมการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๐ ให้คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลงานของมหาวิทยาลัยมีอำนาจและหน้าที่ ในการตรวจสอบ ติดตามและประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการใช้จ่ายงบประมาณการจัดการศึกษา การวิจัย ดังนี้

(๑) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลงานของมหาวิทยาลัยและของอธิการบดี โดยรับฟังความคิดเห็นอย่างกว้างขวางเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของมหาวิทยาลัยและของอธิการบดี ประกอบการประเมินผลงาน

(๒) รายงานผลการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลงานของมหาวิทยาลัยและของอธิการบดีพร้อมความเห็นต่อสภามหาวิทยาลัยทุกปี

หมวด ๕

ตำแหน่งทางวิชาการ

มาตรา ๕๑ คณาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัยมีตำแหน่งทางวิชาการ ดังนี้

- (๑) ศาสตราจารย์
- (๒) รองศาสตราจารย์
- (๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
- (๔) อาจารย์

ศาสตราจารย์นั้น จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัย
คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนคณาจารย์ประจำตามวรรคหนึ่ง ให้
เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา

มาตรา ๕๒ คณาจารย์พิเศษมีตำแหน่งทางวิชาการ ดังนี้

- (๑) ศาสตราจารย์พิเศษ
- (๒) รองศาสตราจารย์พิเศษ
- (๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ
- (๔) อาจารย์พิเศษ

ศาสตราจารย์พิเศษนั้น จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภา
มหาวิทยาลัยจากผู้ซึ่งมิได้เป็นคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนคณาจารย์พิเศษตามวรรคหนึ่ง ให้
เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๓ ศาสตราจารย์ซึ่งมีความรู้ความสามารถและความชำนาญเป็นพิเศษและพ้นจาก
ตำแหน่งไปโดยไม่มีความผิด สภามหาวิทยาลัยอาจแต่งตั้งให้เป็นศาสตราจารย์เกียรติคุณในสาขาที่
ศาสตราจารย์ผู้นั้นมีความเชี่ยวชาญเพื่อเป็นเกียรติยศได้

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งศาสตราจารย์เกียรติคุณ ให้เป็นไปตามข้อบังคับ
ของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๔ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ
รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ มีสิทธิ
ใช้ตำแหน่งศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รอง
ศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ แล้วแต่กรณี เป็นคำนำหน้า
นามเพื่อแสดงวิทยฐานะได้ตลอดไป

การใช้คำนำหน้านามตามความในวรรคหนึ่ง ให้ใช้อักษรย่อ ดังนี้

ศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ ศ.
ศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ ศ. (พิเศษ)
ศาสตราจารย์เกียรติคุณ	ใช้อักษรย่อ ศ. (เกียรติคุณ)
รองศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ รศ.
รองศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ รศ. (พิเศษ)
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ ผศ.
ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ ผศ. (พิเศษ)

หมวด ๖

ปริญญาและเครื่องหมายวิทยฐานะ

มาตรา ๕๕ ปริญญามีสามชั้น คือ

ปริญญาเอก เรียกว่า คุญฎีบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ค.

ปริญญาโท เรียกว่า มหาบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ม.

ปริญญาตรี เรียกว่า บัณฑิต ใช้อักษรย่อ บ.

มาตรา ๕๖ มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญาในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัย การกำหนดให้สาขาวิชาใดมีปริญญาชั้นใดและจะใช้อักษรย่อสำหรับสาขาวิชานั้นอย่างไร ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๕๗ สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับกำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรี ได้รับปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง หรือเกียรตินิยมอันดับสองก็ได้

มาตรา ๕๘ สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับกำหนดให้มีประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา และประกาศนียบัตรสำหรับสาขาวิชาใดได้ ดังนี้

(๑) ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ประกาศนียบัตรบัณฑิต ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรในสาขาวิชาหนึ่งสาขาวิชาใดภายหลังที่ได้รับปริญญาแล้ว

(๒) อนุปริญญา ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรในสาขาวิชาหนึ่งสาขาวิชาใด ก่อนถึงขั้นได้รับปริญญาตรี

(๓) ประกาศนียบัตร ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาเฉพาะวิชา

มาตรา ๕๙ มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์แก่บุคคลซึ่งสภามหาวิทยาลัยเห็นว่า ทรงคุณวุฒิ มีคุณธรรม และมีผลงานที่เป็นคุณูปการต่อส่วนรวม สมควรแก่ปริญญานั้น ๆ แต่จะให้ปริญญาดังกล่าวแก่คณาจารย์ประจำ ผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยนอกระบบมหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยในขณะที่ยังดำรงตำแหน่งนั้นมิได้ ทั้งนี้ ต้องไม่เป็นการให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์เพื่อแลกกับผลประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่ง

ชั้น สาขาของปริญญาเกิตติมศักดิ์ และหลักเกณฑ์การให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๐ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีครุวิทยฐานะหรือเจีมิวิทยฐานะเป็นเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา และประกาศนียบัตร และอาจกำหนดให้มีครุประจำตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัย ครุประจำตำแหน่งผู้บริหาร และครุประจำตำแหน่งคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยก็ได้

การกำหนดลักษณะ ชนิด ประเภทและส่วนประกอบของครุยวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะและ
ครุยประจำตำแหน่ง ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

ครุยวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ และครุยประจำตำแหน่งจะใช้ในโอกาสใด โดยมีเงื่อนไข
อย่างไร ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๑ สภามหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีตราสัญลักษณ์ หรือเครื่องหมายของ
มหาวิทยาลัยได้ โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๖๒ สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับให้มีเครื่องแบบ เครื่องหมาย และเครื่องแต่ง
กายนักศึกษาได้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๓

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๖๓ ผู้ใดใช้ตรา สัญลักษณ์ ครุยวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ ครุยประจำตำแหน่ง
เครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายนักศึกษาของมหาวิทยาลัย โดยไม่มีสิทธิที่จะใช้หรือ
แสดงด้วยประการใด ๆ ว่า ตนมีตำแหน่งใดในมหาวิทยาลัยหรือมีปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิต
ชั้นสูง ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรของมหาวิทยาลัย โดยที่ตนไม่มี ถ้า
ได้กระทำเพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิที่จะใช้หรือมีตำแหน่งหรือมีวิทยฐานะเช่นนั้น ต้อง
ระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๔ ผู้ใด

(๑) ปลอม หรือทำเลียนแบบซึ่งตราสัญลักษณ์ หรือเครื่องหมายของมหาวิทยาลัยหรือส่วน
ราชการหรือหน่วยงานของมหาวิทยาลัยไม่ว่าจะเป็นสีใด หรือทำด้วยวิธีใด ๆ

(๒) ใช้ตราสัญลักษณ์ หรือเครื่องหมายของมหาวิทยาลัยหรือส่วนราชการหรือหน่วยงาน
ของมหาวิทยาลัยปลอม หรือซึ่งทำเลียนแบบ หรือ

(๓) ใช้หรือทำให้ปรากฏซึ่งตราสัญลักษณ์ หรือเครื่องหมายของมหาวิทยาลัยหรือส่วน
ราชการหรือหน่วยงานของมหาวิทยาลัยที่วัตถุหรือสินค้าใด ๆ โดยไม่ได้รับอนุญาตจาก
มหาวิทยาลัย

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดตาม (๑) เป็นผู้กระทำความผิดตาม (๒) ด้วย ให้ลงโทษตาม (๒)แต่
กระหนเดียว

ความผิดตาม (๓) เป็นความผิดอันยอมความได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๖๕ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิทั้งปวง หนี้สิน ข้าราชการ ลูกจ้าง อัตรากำลัง เงินงบประมาณและรายได้ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเฉพาะส่วนของ สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏไปเป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏแต่ละแห่งตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ตามรายการที่รัฐมนตรีกำหนด โดยทำเป็นประกาศกระทรวง ซึ่งจะต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้น ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้ข้าราชการซึ่งโอนไปตามวรรคหนึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา โดยในระยะเริ่มแรก ให้ข้าราชการดังกล่าวยังคงดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือน ตลอดจนได้รับสิทธิประโยชน์เช่นเดิมต่อไปจนกว่าจะได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา

มาตรา ๖๖ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภาประจำสถาบันราชภัฏและกรรมการสภาประจำสถาบันราชภัฏตามพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๓๘ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไป จนกว่าจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ และมีการเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ขึ้นใหม่ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖๗ ให้ส่วนราชการของสถาบันราชภัฏตามพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๓๘ ยังคงเป็นส่วนราชการต่อไป จนกว่าจะมีการแบ่งส่วนราชการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖๘ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี ผู้อำนวยการสำนักวิจัย หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะตามพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๓๘ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี ผู้อำนวยการสำนักวิจัยหัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไป ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองหรือผู้ช่วยของผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งจะพ้นจากตำแหน่ง

ให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งตามวรรคหนึ่งดำเนินการให้มีคณะกรรมการประจำส่วนราชการตามมาตรา ๔๑ วรรคสอง แล้วแต่กรณี ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖๕ ให้ผู้ซึ่งเป็นศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์ประจำของสถาบันราชภัฏแต่ละแห่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มีฐานะเป็นศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ผู้ซึ่งเป็นอาจารย์พิเศษของสถาบันราชภัฏแต่ละแห่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นอาจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้จนครบกำหนดที่ได้รับแต่งตั้ง

มาตรา ๗๐ ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศและข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ออกใช้บังคับ ให้นำกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศและข้อบังคับ ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๓๘ ที่ใช้อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มาใช้บังคับ โดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

บัญชีรายชื่อสถาบันราชภัฏที่เปลี่ยนเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏ

๑. สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี	๒๘. สถาบันราชภัฏรำไพพรรณี
๒. สถาบันราชภัฏกาฬสินธุ์	๒๙. สถาบันราชภัฏเลย
๓. สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร	๓๐. สถาบันราชภัฏลำปาง
๔. สถาบันราชภัฏจันทรเกษม	๓๑. สถาบันราชภัฏศรีสะเกษ
๕. สถาบันราชภัฏชัยภูมิ	๓๒. สถาบันราชภัฏสกลนคร
๖. สถาบันราชภัฏเชียงราย	๓๓. สถาบันราชภัฏสงขลา
๗. สถาบันราชภัฏเชียงใหม่	๓๔. สถาบันราชภัฏสวนดุสิต
๘. สถาบันราชภัฏเทพสตรี	๓๕. สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
๙. สถาบันราชภัฏธนบุรี	๓๖. สถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี
๑๐. สถาบันราชภัฏนครปฐม	๓๗. สถาบันราชภัฏสุรินทร์
๑๑. สถาบันราชภัฏนครพนม	๓๘. สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
๑๒. สถาบันราชภัฏนครราชสีมา	๓๙. สถาบันราชภัฏอุดรธานี
๑๓. สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช	๔๐. สถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์
๑๔. สถาบันราชภัฏนครสวรรค์	๔๑. สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี
๑๕. สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	
๑๖. สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์	
๑๗. สถาบันราชภัฏพระนคร	
๑๘. สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา	
๑๙. สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม	
๒๐. สถาบันราชภัฏเพชรบุรี	
๒๑. สถาบันราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี	
๒๒. สถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์	
๒๓. สถาบันราชภัฏภูเก็ต	
๒๔. สถาบันราชภัฏมหาสารคาม	
๒๕. สถาบันราชภัฏยะลา	
๒๖. สถาบันราชภัฏราชนครินทร์	
๒๗. สถาบันราชภัฏร้อยเอ็ด	

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาระดับปริญญาเป็นนิติบุคคล และอาจจัดเป็นส่วนราชการหรือเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ ดำเนินการได้โดยอิสระ สามารถพัฒนาระบบบริหาร และการจัดการที่เป็นของตนเอง มีความคล่องตัว มีเสรีภาพทางวิชาการ และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสถานศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษานั้น ๆ ดังนั้น สมควรกำหนดให้สถาบันราชภัฏเป็นสถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาระดับปริญญาและเป็นนิติบุคคล โดยมีฐานะเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อทำหน้าที่เป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีวัตถุประสงค์และภาระหน้าที่ในการส่งเสริมการเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการบนพื้นฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และภูมิปัญญาสากล เพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ สร้างบัณฑิตที่มีความรู้คู่ความดี สร้างสำนึกในคุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่นและของชาติ เสริมสร้างความเข้มแข็งของวิชาชีพครู ประสานความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัย ชุมชนและองค์กรอื่นเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ศึกษาแสวงหาแนวทางพัฒนาเทคโนโลยีพื้นบ้านและเทคโนโลยีสมัยใหม่ให้เหมาะสมกับการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่น รวมทั้งศึกษาส่งเสริม สืบสาน โครงการอันเนื่องมาจากแนวพระราชดำริ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นและสังคม สอดคล้องกับนโยบายการบริหาร และการจัดการศึกษาของรัฐตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ภาคผนวก ข

พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ พ.ศ. ๒๕๓๕

พระราชบัญญัติ
มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
พ.ศ. ๒๕๓๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๕
เป็นปีที่ ๔๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ พ.ศ.๒๕๓๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

“สภาวิชาการ” หมายความว่า สภาวิชาการมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

การจัดตั้ง วัตถุประสงค์ และอำนาจหน้าที่

มาตรา ๕ ให้จัดตั้งมหาวิทยาลัยของรัฐขึ้นในจังหวัดนครศรีธรรมราช เรียกว่า “มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์”

ให้มหาวิทยาลัยเป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง มีภารกิจทำการสอน ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคมและทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

มาตรา ๖ มหาวิทยาลัยอาจแบ่งส่วนงาน ดังนี้

(๑) สำนักงานอธิการบดี

(๒) สำนักวิชา

(๓) สถาบัน

(๔) ศูนย์

มหาวิทยาลัยอาจให้มีหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสำนักวิชาสถาบัน หรือ ศูนย์ เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๕ เป็นส่วนงานในมหาวิทยาลัยอีกได้

สำนักงานอธิการบดี อาจแบ่งส่วนงานเป็นกองหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากอง

สำนักวิชาหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสำนักวิชา อาจแบ่งส่วนงานเป็นสำนักงานบริหาร สาขาวิชา สถานวิจัย หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสาขาวิชาหรือสถานวิจัย

สถาบัน ศูนย์ และหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสถาบันหรือศูนย์อาจแบ่งส่วนงานเป็นสำนักงานบริหาร ฝ่าย หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าฝ่ายกอง สำนักงานบริหาร ฝ่าย และหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากองหรือฝ่าย อาจแบ่งส่วนเป็นแผนกหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าแผนก

มาตรา ๗ การจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกสำนักวิชา สถาบัน ศูนย์ หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสำนักวิชา สถาบัน หรือศูนย์ ให้ทำเป็นข้อกำหนดของมหาวิทยาลัยโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การแบ่งส่วนงานเป็นกอง สำนักงานบริหาร สาขาวิชา สถานวิจัย ฝ่าย แผนก หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าส่วนงานดังกล่าว ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๘ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ มหาวิทยาลัยจะรับสถาบันการศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยอื่นเข้าสมทบในมหาวิทยาลัยก็ได้ และมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นใดชั้นหนึ่งแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยนั้นได้

การรับเข้าสมทบหรือยกเลิกการสมทบซึ่งสถาบันการศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยที่เข้าสมทบในมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย และทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การควบคุมสถาบันการศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยที่เข้าสมทบในมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๘ กิจการของมหาวิทยาลัยไม่ต้องตกอยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ และกฎหมายว่าด้วยพนักงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์

มาตรา ๑๐ มหาวิทยาลัยมีอำนาจและหน้าที่กระทำการต่าง ๆ ภายในวัตถุประสงค์ตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๕ และอำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) ซื้อ สร้าง จัดหา โอน รับโอน เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ แลกเปลี่ยน ถิ่นกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง หรือมีทรัพย์สินสิทธิต่าง ๆ ในทรัพย์สินและจำหน่ายสังหาริมทรัพย์หรืออสังหาริมทรัพย์ทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร ตลอดจนรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุดหนุนหรืออุทิศให้

การจำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนอสังหาริมทรัพย์ของมหาวิทยาลัย ให้กระทำได้เฉพาะอสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาตามมาตรา ๑๑ วรรคสาม ซึ่งมีวัตถุประสงค์ให้จำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนได้

(๒) รับค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ และค่าบริการในการให้บริการภายในอำนาจและหน้าที่ของมหาวิทยาลัย รวมทั้งทำความตกลงและกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับค่าตอบแทนและค่าบริการนั้น

(๓) ร่วมมือกับหน่วยงานอื่นไม่ว่าจะเป็นของรัฐหรือของเอกชนในกิจการที่เกี่ยวกับการสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการแก่สังคม และการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

(๔) กู้ยืมเงิน ให้กู้ยืมเงิน โดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สิน หรือลงทุน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๕

การกู้ยืมเงิน การให้กู้ยืมเงิน หรือการลงทุนถ้าเป็นจำนวนเงินเกินวงเงินที่รัฐมนตรีกำหนด ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อน

(๕) ร่วมมือกับองค์กรหรือหน่วยงานต่างประเทศหรือระหว่างประเทศในกิจการที่เกี่ยวกับการสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการแก่สังคม และการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

(๖) จัดให้มีทุนการศึกษาและทุนการวิจัยในสาขาวิชาต่าง ๆ

(๗) กำหนดค่าตอบแทน หรือค่าตอบแทนพิเศษ รวมทั้งสวัสดิการและประโยชน์อย่างอื่นให้แก่ผู้ปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๑ รายได้ของมหาวิทยาลัยมีดังต่อไปนี้

(๑) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปี

(๒) เงินอุดหนุนและทรัพย์สินซึ่งมีผู้ให้แก่มหาวิทยาลัย

(๓) ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ และค่าบริการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย
 (๔) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้มาจากการลงทุนและจากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย
 (๕) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้มาจากการใช้ที่ราชพัสดุ ซึ่งมหาวิทยาลัยปกครองดูแล
 หรือใช้ประโยชน์

(๖) รายได้หรือผลประโยชน์อย่างอื่น

เงินอุดหนุนทั่วไปตาม (๑) นั้น รัฐบาลพึงจัดสรรให้แก่มหาวิทยาลัยโดยตรง โดยการ
 เสนอแนะของทบวงมหาวิทยาลัย เป็นจำนวนที่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำเนินงาน
 ตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยที่กำหนดในมาตรา ๕ และในการพัฒนาการอุดมศึกษาที่อยู่ใน
 ความรับผิดชอบของทบวงมหาวิทยาลัยให้อสัญหามทรัพย์ซึ่งมหาวิทยาลัยได้มาจากการให้ หรือซื้อ
 ด้วยเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย หรือแลกเปลี่ยนกับทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย เป็นกรรมสิทธิ์ของ
 มหาวิทยาลัย

ให้มหาวิทยาลัยมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์จาก
 ทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย ทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุและที่เป็นทรัพย์สิน
 อื่น

รายได้ของมหาวิทยาลัย ไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วย
 เงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

ในกรณีรายได้มีจำนวนไม่พอสำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยและค่า
 ภาระต่าง ๆ ที่เหมาะสม และมหาวิทยาลัยไม่สามารถหาเงินจากแหล่งอื่นได้ รัฐบาลพึงจัดสรรเงิน
 งบประมาณแผ่นดินให้แก่มหาวิทยาลัยเท่าจำนวนที่จำเป็น

มาตรา ๑๒ ทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีและบุคคลใด
 จะยกอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับมหาวิทยาลัยในเรื่องทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยมิได้

มาตรา ๑๓ บรรดารายได้และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยจะต้องจัดการเพื่อบรรลु
 วัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยดังระบุไว้ในมาตรา ๕ และตามวัตถุประสงค์ซึ่งผู้ถือหุ้นหรือ
 ทรัพย์สินให้แก่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้

หมวด ๒

การดำเนินการ

มาตรา ๑๔ ให้มีสภามหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

- (๑) นายกสภามหาวิทยาลัย ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง
- (๒) กรรมการสภามหาวิทยาลัยโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิการบดี

(๓) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนสองคน ซึ่งสภาวิชาการเลือกจากกรรมการสภาวิชาการ

(๔) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนสามคน ซึ่งเลือกตั้งจากคณาจารย์ประจำ

(๕) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่น้อยกว่าเก้าคนแต่ไม่เกินสิบสองคน ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลภายนอก และในจำนวนนี้จะต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคใต้จำนวนไม่น้อยกว่าสามคน และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสามคนที่ทบวงมหาวิทยาลัยเสนอแต่งตั้ง

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยตาม (๓) และการเลือกตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัยตาม (๔) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ให้สภามหาวิทยาลัยเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งเป็นอุปนายกสภามหาวิทยาลัย และให้อุปนายกสภามหาวิทยาลัยทำหน้าที่แทนนายกสภามหาวิทยาลัยเมื่อนายกสภามหาวิทยาลัยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัย

ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่งเป็นเลขานุการสภามหาวิทยาลัยโดยคำแนะนำของอธิการบดี

มาตรา ๑๕ นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๔ (๓) (๔) และ (๕) มีวาระการดำรงตำแหน่งสามปี แต่จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง หรืออาจได้รับเลือกหรือได้รับเลือกตั้งใหม่อีกได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามวรรคหนึ่ง นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๔ (๓) (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ถอดถอน

(๔) ขาดคุณสมบัติของการเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยในประเภทนั้น

(๕) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๗) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

ในกรณีที่นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๔ (๓)(๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหรือได้มีการเลือก

หรือเลือกตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทนแล้ว ให้ผู้ที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง หรือได้รับเลือก หรือได้รับเลือกตั้งอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๔ (๕) เพิ่มขึ้นให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว

ในกรณีที่นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ หรือยังมีได้เลือกหรือเลือกตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัยอื่นขึ้นใหม่ ให้นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัย ซึ่งพ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ หรือได้มีการเลือกหรือเลือกตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัยอื่นขึ้นใหม่แล้ว

มาตรา ๑๖ สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจและหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย และโดยเฉพาะมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) วางนโยบายของมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการศึกษา การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม

(๒) วางระเบียบ ออกข้อบังคับ ข้อกำหนด และประกาศของมหาวิทยาลัยและอาจมอบหมายให้ส่วนงานใดในมหาวิทยาลัยเป็นผู้วางระเบียบและออกประกาศสำหรับหน่วยงานดังกล่าวก็ได้

(๓) อนุมัติให้ปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา และประกาศนียบัตร

(๔) อนุมัติการจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกสำนักวิชา สถาบัน ศูนย์ หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสำนักวิชา สถาบัน หรือศูนย์ รวมทั้งการแบ่งส่วนงานของหน่วยงานดังกล่าว

(๕) อนุมัติการรับเข้าสมทบหรือการยกเลิกการสมทบของสถาบันการศึกษาชั้นสูงและสถาบันวิจัย

(๖) อนุมัติการเปิดสอนและหลักสูตรการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนด รวมทั้งการยุบ รวม และยกเลิกหลักสูตรและสาขาวิชา

(๗) พิจารณาคำเนิการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งและพิจารณาถอดถอนอธิการบดี ศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์พิเศษ

(๘) แต่งตั้งและถอดถอนรองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการศูนย์ และหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสำนักวิชา สถาบัน หรือศูนย์ และศาสตราจารย์เกียรติคุณ

(๙) ออกข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน สวัสดิการและประโยชน์เกื้อกูลอื่น การบรรจุ แต่งตั้ง การให้ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้าง การออกจากงาน ระเบียบวินัย การลงโทษ การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษของพนักงานและลูกจ้าง

(๑๐) กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดหารายได้ ออกข้อบังคับและวางระเบียบต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารงานการเงินและทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย

(๑๑) อนุมัติงบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัย

(๑๒) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจและหน้าที่ของสภามหาวิทยาลัย

(๑๓) ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการของมหาวิทยาลัยที่มีได้รับอนุญาตให้เป็นหน้าที่ของผู้ใด โดยเฉพาะ

(๑๔) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของคณะผู้บริหาร

มาตรา ๑๗ ให้มีสภาวิชาการ ประกอบด้วย

(๑) ประธานสภาวิชาการ ได้แก่ อธิการบดี

(๒) กรรมการสภาวิชาการโดยตำแหน่ง ได้แก่ คณบดี ผู้อำนวยการสถาบันผู้อำนวยการศูนย์ หัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสำนักวิชา สถาบัน หรือศูนย์และศาสตราจารย์

(๓) กรรมการสภาวิชาการ ที่คณาจารย์ประจำเลือกจากคณาจารย์ประจำสำนักวิชาสำนักวิชาละสองคน

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกกรรมการสภาวิชาการตาม (๓) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ให้สภาวิชาการแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่งเป็นเลขานุการสภาวิชาการโดยคำแนะนำของอธิการบดี

มาตรา ๑๘ กรรมการสภาวิชาการตามมาตรา ๑๗ (๓) มีวาระการดำรงตำแหน่งสองปี แต่อาจได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งใหม่อีกได้

นอกจากการพ้นตำแหน่งตามวาระ กรรมการสภาวิชาการตามมาตรา ๑๗ (๓) พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติของการเป็นกรรมการสภาวิชาการในประเภทนั้น

ในกรณีที่กรรมการสภาวิชาการตามมาตรา ๑๗ (๓) พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และได้มีการเลือกผู้ดำรงตำแหน่งแทนแล้ว ให้ผู้ที่ได้รับเลือกอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่กรรมการสภาวิชาการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้เลือกกรรมการสภาวิชาการขึ้นใหม่ ให้กรรมการสภาวิชาการซึ่งพ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้มีการเลือกกรรมการสภาวิชาการอื่นขึ้นใหม่แล้ว

มาตรา ๑๘ สภาวิชาการมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) พิจารณากำหนดหลักสูตร การสอน และการวัดผลการศึกษา

(๒) เสนอการให้ปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา และประกาศนียบัตร

(๓) เสนอการจัดตั้ง ยุบ รวม และเลิกสำนักวิชา สถาบัน ศูนย์ หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสำนักวิชา สถาบัน หรือศูนย์ รวมทั้งการเสนอแบ่งส่วนงานในหน่วยงานดังกล่าว

(๔) พิจารณาการรับสถาบันวิชาการชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยอื่นเข้าสมทบในมหาวิทยาลัย

(๕) พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์

(๖) พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการแต่งตั้งศาสตราจารย์เกียรติคุณ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์พิเศษ

(๗) พิจารณาให้ความเห็นขอการแต่งตั้งหัวหน้าสาขาวิชา หัวหน้าสถานวิจัย และหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสาขาวิชาหรือสถานวิจัย

(๘) จัดหาวิธีการอันจะทำให้การศึกษา การวิจัย การบริการทางวิชาการแก่สังคมและการทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมเจริญยิ่งขึ้น

(๙) พิจารณาให้ความเห็นแก่สภามหาวิทยาลัยในเรื่องเกี่ยวกับวิชาการของมหาวิทยาลัย

(๑๐) ให้คำปรึกษาแก่อธิการบดีและปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภามหาวิทยาลัยหรืออธิการบดีมอบหมาย

(๑๑) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจและหน้าที่ของสภาวิชาการ

มาตรา ๒๐ การประชุมของสภามหาวิทยาลัยและการประชุมของสภาวิชาการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๑ ให้มีอธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด และรับผิดชอบการบริหารงานของมหาวิทยาลัยและอาจมีรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดี หรือจะมีทั้งรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดก็ได้ เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่อธิการบดีมอบหมาย

มาตรา ๒๒ อธิการบดีนั้นจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๓

อธิการบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปี และจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกได้

รองอธิการบดี ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดีจากบุคคลผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๓

ผู้ช่วยอธิการบดี ให้อธิการบดีเป็นผู้แต่งตั้งจากบุคคลผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๓

เมื่ออธิการบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้รองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อธิการบดีพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๔) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

มาตรา ๒๓ อธิการบดีและรองอธิการบดีต้องมีคุณสมบัติได้รับปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

มาตรา ๒๔ อธิการบดีมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) บริหารกิจการของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนดรวมทั้งนโยบายและวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย

(๒) ควบคุมบุคลากร การเงิน พัสดุ สถานที่ และทรัพย์สินอื่นของมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และข้อกำหนดของมหาวิทยาลัย

(๓) บรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอนพนักงานและลูกจ้าง รวมทั้งดำเนินการบริหารงานบุคคลตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

(๔) จัดทำแผนพัฒนามหาวิทยาลัยและปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน รวมทั้งติดตามประเมินผลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย

(๕) จัดหาทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาสนับสนุนการดำเนินงานภารกิจของมหาวิทยาลัย เพื่อให้บรรลุความเป็นเลิศทางวิชาการ

(๖) เป็นผู้แทนของมหาวิทยาลัยในกิจการทั่วไป

(๗) เสนอรายงานประจำปีเกี่ยวกับกิจการด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยต่อสภามหาวิทยาลัย

(๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามระเบียบและข้อบังคับของมหาวิทยาลัยหรือตามที่สภามหาวิทยาลัยมอบหมาย

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองอธิการบดีเป็นผู้รักษาการแทน ถ้ามีรองอธิการบดีหลายคนให้รองอธิการบดีที่อธิการบดีมอบหมายเป็นผู้รักษาการแทน ถ้าอธิการบดีมิได้มอบหมาย ให้รองอธิการบดีที่มีอาวุโสสูงสุดเป็นผู้รักษาการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีหรือไม่มีผู้รักษาการแทนอธิการบดีตามความในวรรคหนึ่ง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๓ เป็นผู้รักษาการแทนอธิการบดี

มาตรา ๒๖ ในสำนักวิชาหนึ่ง ให้มีคณบดีคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของสำนักวิชา และจะให้มีรองคณบดีตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดก็ได้ เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่คณบดีมอบหมาย

คณบดีนั้น ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจากบุคคลผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๓

รองคณบดีนั้น ให้อธิการบดีเป็นผู้แต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณบดีจากบุคคลผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๓

คณบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้

เมื่อคณบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้รองคณบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย

มาตรา ๒๗ คณบดีและรองคณบดีต้องมีคุณสมบัติได้รับปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่ง หรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีในมหาวิทยาลัยหรือในสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี

มาตรา ๒๘ ในสำนักวิชาหนึ่ง ให้มีคณะกรรมการประจำสำนักวิชาประกอบด้วยคณบดีเป็นประธาน รองคณบดี หัวหน้าสาขาวิชา หัวหน้าสถานวิจัย และหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่

มีฐานะเทียบเท่าสาขาวิชาหรือสถานวิจัย เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และมีกรรมการที่คณาจารย์ประจำในสำนักวิชาเลือกจากคณาจารย์ประจำในสำนักวิชามีจำนวนไม่เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการโดยตำแหน่ง

กรรมการที่คณาจารย์ประจำในสำนักวิชาเลือกตามวรรคหนึ่งจะเป็นคณาจารย์ประจำในสาขาวิชาหรือสถานวิจัยเดียวกันเกินหนึ่งคนไม่ได้

ถ้าไม่มีการแบ่งสาขาวิชาหรือสถานวิจัย หรือมีแต่ไม่ถึงสี่สาขาวิชาหรือสถานวิจัย ให้คณาจารย์ประจำในสำนักวิชาเลือกกรรมการประจำสำนักวิชาเพิ่มเติมให้ได้จำนวนทั้งหมดไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกินเก้าคน

ให้คณะกรรมการประจำสำนักวิชาแต่งตั้งบุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นเลขานุการของคณะกรรมการประจำสำนักวิชา

กรรมการประจำสำนักวิชาที่คณาจารย์ประจำในสำนักวิชาเลือกให้มีวาระการดำรงตำแหน่งสองปี แต่อาจได้รับเลือกใหม่อีกได้

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการประจำสำนักวิชาที่คณาจารย์ประจำในสำนักวิชาเลือกว่างลงก่อนครบวาระและได้มีการเลือกผู้ดำรงตำแหน่งแทนแล้ว ให้ผู้ที่ได้รับเลือกขึ้นแทนอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่มีการเลือกกรรมการเพิ่มขึ้น ให้ผู้ที่ได้รับเลือกอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้รับเลือกไว้ก่อนแล้วนั้น

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกกรรมการประจำสำนักวิชาและการประชุมของคณะกรรมการประจำสำนักวิชา ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๕ คณะกรรมการประจำสำนักวิชามีอำนาจและหน้าที่พิจารณาดำเนินงานด้านการบริหารและวิชาการของสำนักวิชา และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่สภามหาวิทยาลัย สภาวิชาการ หรืออธิการบดีมอบหมาย

มาตรา ๓๐ ในกรณีที่มีการแบ่งสาขาวิชา สถานวิจัย หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสาขาวิชาหรือสถานวิจัย ให้มีหัวหน้าสาขาวิชา หัวหน้าสถานวิจัย หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสาขาวิชา หรือสถานวิจัยคนหนึ่ง เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของหน่วยงานดังกล่าวและอาจมีรองหัวหน้าหน่วยงานดังกล่าวคนหนึ่งเพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่หัวหน้าหน่วยงานมอบหมาย

หัวหน้าสาขาวิชา หัวหน้าสถานวิจัย หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสาขาวิชาหรือสถานวิจัย และรองหัวหน้าหน่วยงานดังกล่าวให้แต่งตั้งจากคณาจารย์ประจำ

ของมหาวิทยาลัยซึ่งได้ทำ การสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีในมหาวิทยาลัยหรือในสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

การแต่งตั้งหัวหน้าสาขาวิชา หัวหน้าสถานวิจัย หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสาขาวิชาหรือสถานวิจัย ให้อธิการบดีแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัย ส่วนรองหัวหน้าหน่วยงานดังกล่าว ให้อธิการบดีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของหัวหน้าหน่วยงานนั้น ๆ

หัวหน้าสาขาวิชา หัวหน้าสถานวิจัย หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสาขาวิชาหรือสถานวิจัย มีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปีและอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ก็ได้

เมื่อหัวหน้าสาขาวิชา หัวหน้าสถานวิจัย หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสาขาวิชาหรือสถานวิจัยพ้นจากตำแหน่ง ให้รองหัวหน้าหน่วยงานดังกล่าวพ้นจากตำแหน่งด้วย

มาตรา ๓๑ ในสถาบัน ศูนย์ หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสำนักวิชา สถาบัน หรือศูนย์ ให้มีผู้อำนวยการหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสำนักวิชา สถาบัน หรือศูนย์ เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของหน่วยงานดังกล่าวและอาจมีรองผู้อำนวยการหรือรองหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสำนักวิชาสถาบัน หรือศูนย์ ตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดก็ได้ เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าหน่วยงาน ที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสำนักวิชา สถาบัน หรือศูนย์มอบหมาย

การแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง และคุณสมบัติของผู้อำนวยการ หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสำนักวิชา สถาบัน หรือศูนย์ รวมทั้งผู้ดำรงตำแหน่งรองของตำแหน่งดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๒ การจัดให้มีคณะกรรมการประจำและการจัดระบบบริหารงานภายในสถาบัน ศูนย์ หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสำนักวิชาสถาบัน หรือศูนย์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๓ หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งคณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการศูนย์ หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสำนักวิชา สถาบัน หรือศูนย์ หัวหน้าสาขาวิชา หัวหน้าสถานวิจัย หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสาขาวิชาหรือสถานวิจัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

หมวด ๓

การบัญชีและการตรวจสอบ

มาตรา ๓๔ ให้มหาวิทยาลัยวางและรักษาไว้ซึ่งระบบบัญชีอันถูกต้องแยกตามประเภทงานส่วนที่สำคัญ มีสมุดบัญชีลงรายการรับและจ่ายเงิน สินทรัพย์และหนี้สินที่แสดงกิจการที่เป็นอยู่ตามความเป็นจริงและตามที่ควร ตามประเภทงานพร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของรายการนั้น ๆ และให้มีการตรวจสอบบัญชีภายในเป็นประจำ

มาตรา ๓๕ ให้มหาวิทยาลัยจัดทำบัญชีและบัญชีทำการ ส่งผู้สอบบัญชีของมหาวิทยาลัยภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

มาตรา ๓๖ ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของมหาวิทยาลัย และให้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของมหาวิทยาลัยทุกกรอบปี

มาตรา ๓๗ ให้ผู้สอบบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย เพื่อการนี้ให้มีอำนาจสอบถามอธิการบดี รองอธิการบดี พนักงานและลูกจ้างของมหาวิทยาลัยและเรียกร้องให้ส่งสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยเป็นการเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น

มาตรา ๓๘ ให้ผู้สอบบัญชีทำรายงานผลการสอบบัญชีและการเงินเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีเพื่อสภามหาวิทยาลัยเสนอต่อรัฐมนตรี

ให้มหาวิทยาลัยเผยแพร่รายงานประจำปีของปีที่สิ้นไปนั้น แสดงบัญชีงบดุลและบัญชีทำการที่ผู้สอบบัญชีรับรองว่าถูกต้องแล้ว พร้อมทั้งแสดงผลงานของมหาวิทยาลัยในปีที่ล่วงมาและแผนงานที่จะจัดทำในปีต่อไป ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

หมวด ๔

การกำกับและดูแล

มาตรา ๓๙ รัฐมนตรีมีอำนาจและหน้าที่กำกับและดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ และให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลหรือมติคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๔๐ บรรดาเรื่องที่มีมหาวิทยาลัยจะต้องเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีตามความในพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

หมวด ๕ ตำแหน่งทางวิชาการ

มาตรา ๔๑ คณาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมีตำแหน่งทางวิชาการ ดังนี้

- (๑) ศาสตราจารย์
- (๒) รองศาสตราจารย์
- (๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
- (๔) อาจารย์

คุณสมบัติ ประเภท หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนคณาจารย์ประจำตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๒ อธิการบดีโดยความเห็นชอบของสภาวิชาการ อาจแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมและมีได้เป็นคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยเป็นรองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์พิเศษได้ โดยคำแนะนำของคณบดีหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสำนักวิชา

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งรองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์พิเศษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๓ ศาสตราจารย์พิเศษนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัย

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งศาสตราจารย์พิเศษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๔ ศาสตราจารย์ซึ่งมีความรู้ความสามารถและความชำนาญพิเศษและพ้นจากตำแหน่งไปโดยไม่มีความคิด สภามหาวิทยาลัยโดยคำแนะนำของสภาวิชาการอาจแต่งตั้งให้เป็นศาสตราจารย์เกียรติคุณในสาขาวิชาที่ศาสตราจารย์ผู้นั้นมีความเชี่ยวชาญเพื่อเป็นเกียรติยศได้

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งศาสตราจารย์เกียรติคุณ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๕ บุคคลใดได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหรือได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ ตามความในหมวดนี้ ให้มีสิทธิใช้ตำแหน่งทางวิชาการดังกล่าวเป็นคำนำหน้านาม เพื่อแสดงวิทยฐานะได้ตลอดไป

การใช้คำนำหน้านามตามความในวรรคหนึ่งให้ใช้อักษรย่อ ดังนี้

- (๑) ศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ หรือศาสตราจารย์เกียรติคุณ ใช้อักษรย่อ ศ.
- (๒) รองศาสตราจารย์ หรือรองศาสตราจารย์พิเศษ ใช้อักษรย่อ รศ.
- (๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ ใช้อักษรย่อ ผศ.

หมวด ๖

ปริญญาและเครื่องหมายวิทยฐานะ

มาตรา ๔๖ ปริญญามีสามชั้น คือ

ปริญญาเอก เรียกว่า ดุษฎีบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ด.

ปริญญาโท เรียกว่า มหาบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ม.

ปริญญาตรี เรียกว่า บัณฑิต ใช้อักษรย่อ บ.

มาตรา ๔๗ มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญาในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัยการกำหนดให้สาขาวิชาใดมีปริญญาชั้นใด และจะใช้อักษรย่อสำหรับสาขาวิชานั้นอย่างไร ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๔๘ สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับให้ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรีได้รับปริญญาตรีเกียรติคุณอันดับหนึ่ง หรือปริญญาตรีเกียรติคุณอันดับสองก็ได้

มาตรา ๔๙ สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับกำหนดให้มีประกาศนียบัตรบัณฑิตอนุปริญญา และประกาศนียบัตรสำหรับสาขาวิชาใดได้ ดังนี้

(๑) ประกาศนียบัตรบัณฑิต ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาหนึ่งสาขาวิชาใด ภายหลังจากที่ได้รับปริญญาแล้ว

(๒) อนุปริญญา ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรในสาขาวิชาหนึ่งสาขาวิชาใด ก่อนถึงขั้นได้รับปริญญาตรี

(๓) ประกาศนียบัตรออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาเฉพาะวิชา

มาตรา ๕๐ มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์แก่บุคคลซึ่งสภามหาวิทยาลัยเห็นว่าทรงคุณวุฒิสมควรแก่ปริญญานั้น ๆ แต่จะให้มีปริญญาดังกล่าวแก่คณาจารย์ประจำผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยในขณะนั้นไม่ได้

ชั้น สาขาของปริญญา และวิธีการให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๑ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีครุวิทยฐานะหรือเข็มวิทยฐานะเป็นเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญาและประกาศนียบัตร และ

อาจกำหนดให้มีครูประจำตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัย ครูประจำตำแหน่งผู้บริหาร หรือ ครูประจำตำแหน่งคณาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยก็ได้

การกำหนดลักษณะ ชนิด ประเภท และส่วนประกอบของครูวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ และครูประจำตำแหน่ง ให้ทำเป็นข้อกำหนดของมหาวิทยาลัยโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ครูวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ และครูประจำตำแหน่งจะใช้ในโอกาสใด โดยมีเงื่อนไข อย่างไร ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๒ สภามหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของ มหาวิทยาลัย หรือส่วนงานในมหาวิทยาลัยก็ได้โดยทำเป็นข้อกำหนดและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับกำหนดให้มีเครื่องแบบ เครื่องหมายหรือเครื่องแต่งกาย นักศึกษาได้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๘

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๓ บุคคลใดใช้ ปลอม เลียน ซิ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัย หรือส่วนงานภายในมหาวิทยาลัย ไม่ว่าจะทำเป็นสีใด หรือทำด้วยวิธีใด ๆ หรือทำให้ปรากฏที่วัตถุ หรือสินค้าใด ๆ โดยมีได้รับอนุญาตจากมหาวิทยาลัย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดใช้ครูวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ ครูประจำตำแหน่ง เครื่องแบบ เครื่องหมายหรือเครื่องแต่งกายนักศึกษาของมหาวิทยาลัย โดยไม่มีสิทธิที่จะใช้ หรือแสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนมีปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา ประกาศนียบัตรหรือตำแหน่งของมหาวิทยาลัย โดยที่ตนไม่มีสิทธิ ถ้าได้กระทำเพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิจะใช้ หรือมีวิทยฐานะ หรือตำแหน่ง เช่นนั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๔ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ และเงินงบประมาณของสำนักงาน ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับ โครงการจัดตั้งมหาวิทยาลัยที่จังหวัด นครศรีธรรมราช ไปเป็นของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๕ ระหว่างที่ยังมิได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง เลือกลงหรือเลือกตั้งนายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๔ ให้สภามหาวิทยาลัยประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยเป็นนายกสภามหาวิทยาลัย ปลัดทบวงมหาวิทยาลัยเป็นอุปนายกสภามหาวิทยาลัย ปลัดกระทรวงการคลัง ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ เลขานุการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขานุการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช และผู้ทรงคุณวุฒิที่รัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนสี่คน เป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัย และรองปลัดทบวงมหาวิทยาลัยคนหนึ่ง ปลัดทบวงมหาวิทยาลัยมอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ สภามหาวิทยาลัย ทั้งนี้ จนกว่าจะได้มีสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๕๖ ในวาระเริ่มแรก ให้มหาวิทยาลัยมีส่วนงาน ดังนี้

- (๑) สำนักงานอธิการบดี
- (๒) สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร
- (๓) สำนักวิชาเทคโนโลยีทรัพยากร
- (๔) สำนักวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
- (๕) สำนักวิชาวิทยาการจัดการ
- (๖) สำนักวิชาวิทยาศาสตร์
- (๗) สำนักวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ
- (๘) สำนักวิชาศิลปศาสตร์
- (๙) สำนักวิชาสารสนเทศศาสตร์
- (๑๐) สถาบันวิจัยและพัฒนา
- (๑๑) ศูนย์คอมพิวเตอร์
- (๑๒) ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- (๑๓) ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา
- (๑๔) ศูนย์บริการการศึกษา
- (๑๕) ศูนย์บริการวิชาการ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อานันท์ ปันยารชุน

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากในปัจจุบันการจัดให้มีการศึกษาระดับอุดมศึกษาอย่างไม่เพียงพอแก่ความต้องการของประชาชนและโดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดให้มีสถาบันอุดมศึกษาในส่วนภูมิภาคยังมีจำนวนจำกัด ทำให้การกระจายโอกาสทางการศึกษาและการกระจายการพัฒนาไปสู่ภูมิภาคและชนบทกระทำไม่ได้ไม่เต็มที่ เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวรวมทั้งให้สอดคล้อง สนองตอบต่อแนวทางการพัฒนาประเทศที่มุ่งกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคต่าง ๆ และเห็นสมควรจัดตั้งมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ขึ้นในจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นมหาวิทยาลัยภูมิภาคของรัฐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ภาคผนวก ข

พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. ๒๕๒๑

พระราชบัญญัติ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
พ.ศ. ๒๕๒๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๑
เป็นปีที่ ๓๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชพ.ศ. ๒๕๒๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“มหาวิทยาลัย” หมายถึง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

“สภามหาวิทยาลัย” หมายถึง สภามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

“สภาวิชาการ” หมายถึง สภาวิชาการมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๕ ให้จัดตั้งมหาวิทยาลัยขึ้นมหาวิทยาลัยหนึ่งเรียกว่า “มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช” เป็นสถาบันการศึกษาแบบไม่มีชั้นเรียนของตนเอง มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาและส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และทะนุบำรุงวัฒนธรรม

ให้มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชเป็นนิติบุคคล มีฐานะเป็นกรมสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖ การให้การศึกษาของมหาวิทยาลัย จะต้องใช้ระบบสื่อการสอนทางไปรษณีย์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์หรือวิธีการอย่างอื่นที่ผู้ศึกษาสามารถเรียนได้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องมาเข้าชั้นเรียนตามปกติ

คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยและการรับเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามข้อบังคับที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดโดยไม่ต้องสอบคัดเลือก

มาตรา ๗ การให้การศึกษามหาวิทยาลัยให้แบ่งเป็นสาขาวิชา

การจัดตั้ง ยุบรวม และเลิกสาขาวิชาให้ทำเป็นประกาศทบวงมหาวิทยาลัย โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๘ มหาวิทยาลัยอาจมีส่วนราชการ ดังนี้

(๑) สำนักงานอธิการบดี

(๒) สถาบันเพื่อการวิจัย และสำนักเพื่อส่งเสริมการศึกษาหรือเพื่อบริการทางวิชาการ

สำนักงานอธิการบดี อาจแบ่งส่วนราชการเป็น กอง และแผนก หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น

สถาบันและสำนักอาจแบ่งส่วนราชการเป็นศูนย์ ฝ่าย และสำนักงานเลขานุการ

ศูนย์ ฝ่าย และสำนักงานเลขานุการ อาจแบ่งส่วนราชการเป็นแผนกหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น

มาตรา ๙ การจัดตั้ง ยุบรวม และเลิก สำนักงานอธิการบดี สถาบัน และสำนัก ตามมาตรา ๘ ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

การแบ่งส่วนราชการเป็นศูนย์ ฝ่าย สำนักงานเลขานุการ กอง และแผนก หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้ทำเป็นประกาศทบวงมหาวิทยาลัย โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๐ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ มหาวิทยาลัยจะรับสถาบันวิชาการชั้นสูงอื่นเข้าสมทบในมหาวิทยาลัยก็ได้ และมีอำนาจให้ปริญญา ประกาศนียบัตรชั้นสูง อนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรชั้นใดชั้นหนึ่งแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันวิชาการชั้นสูงนั้น ๆ ได้

การรับสถาบันวิชาการชั้นสูง เข้าสมทบในมหาวิทยาลัย ให้ทำเป็นประกาศทบวงมหาวิทยาลัย โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การควบคุมสถาบันวิชาการชั้นสูงซึ่งเข้าสมทบในมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

มาตรา ๑๑ นอกจากเงินที่กำหนดไว้ในงบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยอาจมีรายได้ ดังนี้

(๑) เงินผลประโยชน์ และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย

(๒) ทรัพย์สินซึ่งมีผู้ให้แก่มหาวิทยาลัย

รายได้ของมหาวิทยาลัยไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

มาตรา ๑๒ บรรดาทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยจะต้องจัดการเพื่อประโยชน์และตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย

หมวด ๒

การดำเนินงาน

มาตรา ๑๓ ให้มีสภามหาวิทยาลัย ประกอบด้วยนายกสภามหาวิทยาลัย ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ปลัดทบวงมหาวิทยาลัยหรือผู้แทน อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์หรือผู้แทน อธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลขหรือผู้แทน ผู้อำนวยการองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทยหรือผู้แทน ผู้ว่าการการสื่อสารแห่งประเทศไทยหรือผู้แทน และอธิการบดีซึ่งเป็นกรรมการ โดยตำแหน่ง กรรมการสภาวิชาการซึ่งสภาวิชาการเลือกจำนวนหนึ่งคน กับกรรมการสภามหาวิทยาลัย ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง มีจำนวนไม่น้อยกว่าสี่คนแต่ไม่เกินเก้าคน

ให้สภามหาวิทยาลัยเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยคนหนึ่ง เป็นอุปนายกสภามหาวิทยาลัย และให้อุปนายกสภามหาวิทยาลัยทำหน้าที่แทนนายกสภามหาวิทยาลัย เมื่อนายกสภามหาวิทยาลัยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัย

ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่ง เป็นเลขานุการสภามหาวิทยาลัยโดยคำแนะนำของอธิการบดี

มาตรา ๑๔ นายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิดำรงตำแหน่งสองปี แต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกก็ได้

ในกรณีที่นายกสภามหาวิทยาลัย หรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทนแล้ว หรือในกรณีที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

ในกรณีที่นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระแต่ยังมีได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิใหม่ ให้นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิใหม่

มาตรา ๑๕ สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัยและโดยเฉพาะมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) วางนโยบายของมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการศึกษา การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทะนุบำรุงวัฒนธรรม ทั้งนี้ โดยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยและนโยบายของรัฐ

(๒) จัดวางระเบียบและข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

(๓) อนุมัติให้ปริญญา ประกาศนียบัตรชั้นสูง อนุปริญญา และประกาศนียบัตร

(๔) พิจารณาการจัดตั้ง ยุบ รวม และเลิก สำนักงานอธิการบดีสถาบัน สำนักและสาขาวิชาแล้วแต่กรณี

(๕) อนุมัติการรับสถาบันวิชาการชั้นสูงเข้าสมทบในมหาวิทยาลัย

(๖) พิจารณาการแต่งตั้งและถอดถอนอธิการบดีและศาสตราจารย์ประจำ

(๗) อนุมัติการแต่งตั้งและถอดถอนรองอธิการบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก รองผู้อำนวยการสถาบัน รองผู้อำนวยการสำนัก รองศาสตราจารย์และผู้ช่วยศาสตราจารย์

(๘) จัดวางระเบียบเกี่ยวกับการเงินและทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย

(๙) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อกระทำการใด ๆ ตามที่สภามหาวิทยาลัยมอบหมาย

(๑๐) หน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการของมหาวิทยาลัยที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของผู้ใดโดยเฉพาะ
มาตรา ๑๖ ให้มีสภาวิชาการ ประกอบด้วยอธิการบดีเป็นประธานสภาวิชาการประธานกรรมการประจำสาขาวิชา ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก และศาสตราจารย์ประจำเป็นกรรมการ โดยตำแหน่งกับผู้แทนคณาจารย์ประจำที่คณาจารย์เลือกจากคณาจารย์ ประจำสาขาวิชาสาขาวิชาละหนึ่งคน เป็นกรรมการ

ให้สภาวิชาการแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่งเป็นเลขานุการสภาวิชาการ โดยคำแนะนำของอธิการบดี

มาตรา ๑๗ ผู้แทนคณาจารย์ประจำดำรงตำแหน่งสองปี แต่อาจได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งใหม่อีกได้

ในกรณีที่ผู้แทนคณาจารย์ประจำพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และได้มีการเลือกผู้ดำรงตำแหน่งแทนแล้ว ให้ผู้ได้รับเลือกอยู่ในตำแหน่งได้เพียงครบตามวาระของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๑๘ สภาวิชาการมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) พิจารณากำหนดหลักสูตร การสอนและการวัดผลการศึกษา

(๒) เสนอการให้ปริญญา ประกาศนียบัตรชั้นสูง อนุปริญญาและประกาศนียบัตร

(๓) เสนอการจัดตั้ง ยุบรวม และเลิก สถาบัน สำนักและสาขาวิชา

(๔) พิจารณาการรับสถาบันวิชาการชั้นสูงเข้าสมทบในมหาวิทยาลัย

(๕) เสนอแนะการแต่งตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ

(๖) พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์

(๗) จัดหาวิธีการอันจะยังการศึกษา การวิจัย และการบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยให้เจริญยิ่งขึ้น

(๘) พิจารณาให้ความเห็นแก่สภามหาวิทยาลัยในเรื่องเกี่ยวกับวิชาการของมหาวิทยาลัย

(๙) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อกระทำการใด ๆ ตามที่สภาวิชาการมอบหมาย

มาตรา ๑๕ การประชุมของสภามหาวิทยาลัย การประชุมของสภาวิชาการ การประชุมของคณะกรรมการประจำสาขาวิชา ตลอดจนหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเสนอการแต่งตั้ง หรือการเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ และกรรมการสภาวิชาการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

มาตรา ๒๐ ให้มีอธิการบดีคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบในการบริหารงานของมหาวิทยาลัย และจะมีรองอธิการบดีคนหนึ่งหรือหลายคนก็ได้เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่อธิการบดีจะมอบหมาย

อธิการบดีนั้นจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัยจากผู้ซึ่งได้รับปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งจากมหาวิทยาลัย หรือได้รับปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยอื่น หรือสถานศึกษาชั้นสูงอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

อธิการบดีดำรงตำแหน่งสี่ปี แต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกก็ได้การถอดถอนอธิการบดีก่อนครบวาระ ต้องนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงถอดถอน

รองอธิการบดีต้องมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับอธิการบดี และให้อธิการบดีเป็นผู้เสนอแต่งตั้งและถอดถอนรองอธิการบดีต่อสภามหาวิทยาลัย

รองอธิการบดีพ้นจากตำแหน่งพร้อมกับอธิการบดี

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่อธิการบดีไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองอธิการบดีเป็นผู้รักษาการแทน ถ้ามีรองอธิการบดีหลายคนให้รองอธิการบดีที่อธิการบดีมอบหมายเป็นผู้รักษาการแทน ถ้าอธิการบดีไม่ได้มอบหมายให้รองอธิการบดีที่มีอาวุโสเป็นผู้รักษาการแทน

ในกรณีที่ไม่มีรองอธิการบดีหรือรองอธิการบดีไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้หรือในกรณีที่ตำแหน่งอธิการบดีว่างลง ให้นายกสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัยคนใดคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทนอธิการบดี

มาตรา ๒๒ ในสาขาวิชาหนึ่งให้มีคณะกรรมการประจำสาขาวิชาคณะหนึ่งประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่ง และกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนแต่ไม่เกินเจ็ดคน ซึ่งคณาจารย์ประจำในสาขาวิชานั้นเลือก

ให้คณะกรรมการประจำสาขาวิชาแต่งตั้งผู้ใดผู้หนึ่งเป็นเลขานุการประธานกรรมการและกรรมการประจำสาขาวิชาดำรงตำแหน่งสี่ปีแต่อาจได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งใหม่อีกได้

คณะกรรมการประจำสาขาวิชามีหน้าที่พิจารณาดำเนินงานด้านบริหารและวิชาการของสาขาวิชา และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่สภามหาวิทยาลัยหรือสภาวิชาการมอบหมาย

มาตรา ๒๓ ในสถาบันหรือสำนักหนึ่ง ให้มีผู้อำนวยการสถาบันหรือผู้อำนวยการสำนักคนหนึ่ง เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบในกิจการของสถาบันหรือสำนัก และจะมีรองผู้อำนวยการสถาบันหรือรองผู้อำนวยการสำนักคนหนึ่งหรือหลายคนก็ได้เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่ผู้อำนวยการสถาบันหรือผู้อำนวยการสำนักจะมอบหมาย

ผู้อำนวยการสถาบันหรือผู้อำนวยการสำนักนั้น สภามหาวิทยาลัยจะได้แต่งตั้งจากคณาจารย์หรือเจ้าหน้าที่อื่นของมหาวิทยาลัย และให้ดำรงตำแหน่งสี่ปี แต่อาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้

รองผู้อำนวยการสถาบันหรือรองผู้อำนวยการสำนักต้องมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับผู้อำนวยการสถาบันหรือผู้อำนวยการสำนัก และให้อธิการบดีด้วยความเห็นชอบของผู้อำนวยการสถาบันหรือผู้อำนวยการสำนัก เป็นผู้เสนอแต่งตั้งและถอดถอนรองผู้อำนวยการสถาบันหรือรองผู้อำนวยการสำนักต่อสภามหาวิทยาลัย

ให้รองผู้อำนวยการสถาบันหรือรองผู้อำนวยการสำนักพ้นจากตำแหน่งพร้อมกับผู้อำนวยการสถาบันหรือผู้อำนวยการสำนัก

มาตรา ๒๔ หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเลือกประธานกรรมการประจำสาขาวิชาและกรรมการประจำสาขาวิชา ตลอดจนการดำเนินงานของคณะกรรมการประจำสาขาวิชาและการดำเนินงานของสถาบันหรือสำนัก ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

มาตรา ๒๕ คณาจารย์ในมหาวิทยาลัย มีดังนี้

- (๑) ศาสตราจารย์ ซึ่งอาจเป็นศาสตราจารย์ประจำหรือศาสตราจารย์พิเศษ
- (๒) รองศาสตราจารย์
- (๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
- (๔) อาจารย์ ซึ่งอาจเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ

มาตรา ๒๖ คุณสมบัติและวิธีการแต่งตั้งศาสตราจารย์ประจำ รองศาสตราจารย์และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๗ ศาสตราจารย์พิเศษนั้นจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัย จากผู้ซึ่งมิได้เป็นคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย แต่ต้องมีคุณสมบัติทางวิชาการเช่นเดียวกับศาสตราจารย์ประจำ

มาตรา ๒๘ ให้ศาสตราจารย์ประจำซึ่งพ้นจากตำแหน่งไปโดยไม่มีคามผิดเป็นศาสตราจารย์เกียรติคุณ

มาตรา ๒๙ อาจารย์ประจำต้องมีคุณวุฒิได้รับปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภามหาวิทยาลัยรับรอง หรือเป็นผู้มีความชำนาญในสาขาวิชาที่มีการสอนของมหาวิทยาลัย

อาจารย์พิเศษนั้นอธิการบดีจะแต่งตั้งขึ้นประจำปีการศึกษาโดยคำแนะนำของประธานกรรมการประจำสาขาวิชา จากบุคคลที่มีคุณวุฒิเช่นเดียวกับอาจารย์ประจำหรือมีความชำนาญในสาขาวิชาที่มีการสอนของมหาวิทยาลัย

หมวด ๓

ปริญญาและเครื่องหมายวิทยฐานะ

มาตรา ๓๐ ปริญญามีสามชั้น คือ

ปริญญาเอก เรียกว่า ดุษฎีบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ด.

ปริญญาโท เรียกว่า มหาบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ม.

ปริญญาตรี เรียกว่า บัณฑิต ใช้อักษรย่อ บ.

มาตรา ๓๑ มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญาในสาขาวิชาที่มีการสอนของมหาวิทยาลัย

การกำหนดให้สาขาวิชาใดมีปริญญาชั้นใด และจะใช้อักษรย่อสำหรับสาขาวิชานั้นอย่างไรให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๓๒ สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับกำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาได้รับปริญญาเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง หรือปริญญาเกียรตินิยมอันดับสองได้

มาตรา ๓๓ สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับกำหนดให้มีประกาศนียบัตรชั้นสูงอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรได้ดังนี้

(๑) ประกาศนียบัตรชั้นสูง ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดภายหลังที่ได้รับปริญญาแล้ว

(๒) อนุปริญญา ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรในสาขาวิชาที่ยังไม่ถึงชั้นปริญญาตรี

(๓) ประกาศนียบัตร ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาเฉพาะวิชา

มาตรา ๓๔ มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญาเกียรตินิยมแก่บุคคลซึ่งมหาวิทยาลัยเห็นว่าทรงคุณวุฒิสมควรแก่ปริญญานั้น ๆ

มาตรา ๓๕ มหาวิทยาลัยจะจัดให้มีครุวิทยฐานะและเข็มวิทยฐานะเป็น

เครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของผู้ได้ปริญญา ประกาศนียบัตรชั้นสูง อนุปริญญาและประกาศนียบัตรก็ได้

การกำหนดลักษณะ ชนิด ประเภท และส่วนประกอบของครุวิทยฐานะและเข็มวิทยฐานะให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

ครุวิทยฐานะและเข็มวิทยฐานะจะใช้ในโอกาสใด โดยมีเงื่อนไขอย่างไร ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

มาตรา ๓๖ สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับกำหนดให้มีเครื่องหมายนักศึกษาและกำหนดการใช้เครื่องหมายดังกล่าวได้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๔

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๓๗ ผู้ใดใช้ครุวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ หรือเครื่องหมายนักศึกษาของมหาวิทยาลัยโดยไม่มีสิทธิที่จะใช้ หรือแสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนมีปริญญา ประกาศนียบัตรชั้นสูง อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรของมหาวิทยาลัย โดยที่ตนไม่มี ถ้าได้กระทำเพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิที่จะใช้ หรือมีวิทยฐานะเช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๘ ในระหว่างที่ยังมิได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ ให้สภามหาวิทยาลัยประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย เป็นนายกสภามหาวิทยาลัย ปลัดทบวงมหาวิทยาลัยหรือผู้แทนผู้อำนวยการสำนักงานประมาณหรือผู้แทน เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติหรือผู้แทน เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติหรือผู้แทน อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์หรือผู้แทน อธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลขหรือผู้แทน ผู้อำนวยการองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทยหรือผู้แทน และผู้ว่าการการสื่อสารแห่งประเทศไทยหรือผู้แทน เป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยและผู้อำนวยการกองแผนงาน สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย เป็นกรรมการและเลขานุการสภามหาวิทยาลัย

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เพื่อสนองความต้องการของผู้ที่ประสงค์จะได้รับโอกาสในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาซึ่งมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น เห็นควรส่งเสริมให้มีการศึกษาระบบเปิดโดยอาศัยสื่อการสอนทางไปรษณีย์ วิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ เพื่อให้ผู้เรียนศึกษาได้ด้วยตนเองและไม่จำเป็นต้องมาเข้าชั้นเรียนตามปกติ การศึกษาระบบเปิดจะช่วยให้ประชาชนได้มีโอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษาได้อย่างกว้างขวาง เป็นการให้การศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่แก่ผู้ที่ประกอบอาชีพอยู่แล้วให้ได้มีโอกาสเพิ่มพูนวิทยฐานะอันเป็นส่วนของการศึกษาตลอดชีวิต และเป็นการให้การศึกษแก่ชนทุกชั้นเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ และพัฒนาคุณภาพของประชาชนโดยทั่วไป รวมทั้งเป็นการขยายโอกาสในการศึกษาต่อสำหรับผู้สำเร็จมัธยมศึกษาตอนปลาย ในกรณีนี้เห็นสมควรจัดตั้งมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ภาคผนวก ฅ

พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๕๘

พระราชบัญญัติ
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
พ.ศ. ๒๕๕๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘
เป็นปีที่ ๑๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยขอนแก่น

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๕๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยขอนแก่น

“วิทยาเขต” หมายความว่า เขตการศึกษาซึ่งประกอบด้วยส่วนงานของมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในเขตท้องที่ตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยขอนแก่น

“สภาวิชาการ” หมายความว่า สภาวิชาการมหาวิทยาลัยขอนแก่น

“สภานักงาน” หมายความว่า สภานักงานมหาวิทยาลัยขอนแก่น

“พนักงานมหาวิทยาลัย” หมายความว่า พนักงานมหาวิทยาลัยขอนแก่น

“ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย” หมายความว่า พนักงานมหาวิทยาลัย ข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของมหาวิทยาลัย

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้มหาวิทยาลัยขอนแก่นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นมหาวิทยาลัยขอนแก่นตามพระราชบัญญัตินี้ และเป็นนิติบุคคล

มหาวิทยาลัยขอนแก่นมีฐานะเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ ซึ่งไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการและกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และไม่เป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๗ ให้มหาวิทยาลัยเป็นสถานศึกษาชั้นสูง มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริม ประยุกต์ และพัฒนาวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน วิจัย พัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี ให้บริการทางวิชาการและวิชาชีพแก่สังคม และทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

มาตรา ๘ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗ ให้มหาวิทยาลัย คำนึงถึง

- (๑) ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา
  - (๒) ความมีเสรีภาพและความเป็นเลิศทางวิชาการ ควบคู่ไปกับคุณธรรมและจริยธรรม
  - (๓) มาตรฐานและคุณภาพทางวิชาการอันเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ
  - (๔) ความโปร่งใส ความถูกต้อง การตรวจสอบได้ และความรับผิดชอบต่อรัฐและสังคม
  - (๕) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารจัดการ
  - (๖) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย
- มาตรา ๙ มหาวิทยาลัยอาจแบ่งส่วนงาน ดังต่อไปนี้
- (๑) สำนักงานสภามหาวิทยาลัย
  - (๒) สำนักงานอธิการบดี
  - (๓) สำนักงานวิทยาเขต
  - (๔) คณะ
  - (๕) วิทยาลัย
  - (๖) สถาบัน
  - (๗) สำนัก

มหาวิทยาลัยอาจให้มีส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย สถาบัน หรือสำนัก เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๗ เป็นส่วนงานในมหาวิทยาลัยอีกได้

มาตรา ๑๐ การจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนงานตามมาตรา ๕ ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา และในกรณีการจัดตั้งและการรวมส่วนงานให้กำหนดฐานะและภาระหน้าที่ของส่วนงานนั้นด้วย

การแบ่งหน่วยงานภายในของส่วนงานตามมาตรา ๕ ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ต้องคำนึงถึงคุณภาพทางวิชาการ ความคุ้มค่าของการใช้งบประมาณ การลดความซ้ำซ้อน และการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารเป็นสำคัญ

มาตรา ๑๑ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ มหาวิทยาลัยอาจรับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นเข้าสมทบในมหาวิทยาลัยได้ และมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันสมทบนั้นได้

การรับเข้าสมทบหรือการยกเลิกการรับเข้าสมทบซึ่งสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นตามวรรคหนึ่งให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การควบคุมสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นที่เข้าสมทบในมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๒ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ มหาวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาหรือดำเนินการวิจัยร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยอื่นในประเทศ หรือต่างประเทศ หรือขององค์การระหว่างประเทศได้โดยในการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยอื่นแก่ผู้สำเร็จการศึกษาได้

การจัดการศึกษาหรือยกเลิกการจัดการศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๓ กิจการของมหาวิทยาลัยไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานและกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ แต่พนักงานมหาวิทยาลัยต้องได้รับการคุ้มครองและประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน

มาตรา ๑๔ มหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่กระทำการต่าง ๆ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๗ อำนาจหน้าที่เช่นนี้ให้รวมถึง

(๑) ซื้อ ขาย จ้าง รับจ้าง สร้าง จัดหา โอน รับโอน เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ แลกเปลี่ยน และจำหน่าย หรือทำนิติกรรมใด ๆ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของมหาวิทยาลัย ตลอดจนถือกรรมสิทธิ์มีสิทธิครอบครอง มีสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา หรือมีทรัพย์สินต่าง ๆ ในทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยและจำหน่ายทรัพย์สินทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร ตลอดจนรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุดหนุนหรืออุทิศให้

การจำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนอสังหาริมทรัพย์ของมหาวิทยาลัย ให้กระทำได้เฉพาะอสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาตามมาตรา ๑๗ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ให้จำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนได้

(๒) ดำเนินกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ กิจการโทรคมนาคม หรือเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อประโยชน์ในการให้การศึกษาและบริการทางวิชาการ

(๓) รับค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ และค่าบริการในการให้บริการภายในอำนาจหน้าที่ของมหาวิทยาลัย รวมทั้งทำความตกลงและกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการนั้น

(๔) กู้ยืมเงินและให้กู้ยืมเงิน โดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สิน ถือหุ้นเข้าเป็นหุ้นส่วนและลงทุนหรือร่วมลงทุน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของมหาวิทยาลัย

การกู้ยืมเงิน การให้กู้ยืมเงิน การถือหุ้น การเข้าเป็นหุ้นส่วน การลงทุน หรือการร่วมลงทุน ถ้าเป็นจำนวนเงินเกินวงเงินที่รัฐมนตรีกำหนดต้องได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีก่อน

(๕) ออกพันธบัตรเพื่อการลงทุน โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

(๖) กำหนดค่าตอบแทนหรือค่าตอบแทนพิเศษ รวมทั้งสวัสดิการ สิทธิประโยชน์และประโยชน์อย่างอื่นให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

(๗) จัดให้มีกองทุนเพื่อกิจการต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย โดยการบริหารกองทุนให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

(๘) ปกครอง ดูแล บำรุงรักษา จัดการ ใช้อ้าง และจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยและที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ

(๙) จัดตั้งหรือร่วมกับบุคคลอื่นในการจัดตั้งองค์กรที่เป็นนิติบุคคล รวมตลอดถึงลงทุนหรือร่วมลงทุนกับบุคคลหรือนิติบุคคลใด เพื่อดำเนินกิจการที่เกี่ยวกับหรือต่อเนื่องกับกิจการของมหาวิทยาลัย หรือนำผลการค้นคว้าวิจัยไปเผยแพร่หรือหาประโยชน์ เพื่อเป็นรายได้ของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๕ รายได้ของมหาวิทยาลัย มีดังต่อไปนี้

(๑) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปี

(๒) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุดหนุนหรืออุทิศให้แก่มหาวิทยาลัย

(๓) เงินกองทุนที่รัฐบาลหรือมหาวิทยาลัยจัดตั้งขึ้น และรายได้หรือผลประโยชน์จากกองทุนดังกล่าว

(๔) ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ และค่าบริการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย

(๕) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้มาจากการลงทุนหรือการร่วมลงทุนจากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย

(๖) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้มาจากการใช้ที่ราชพัสดุ หรือจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุที่มหาวิทยาลัยปกครอง ดูแล ใช้ หรือจัดหาประโยชน์

(๗) รายได้หรือผลประโยชน์อย่างอื่น

เงินอุดหนุนทั่วไปตาม (๑) นั้น รัฐบาลพึงจัดสรรให้แก่มหาวิทยาลัยโดยตรง เป็นจำนวนที่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยและการพัฒนามหาวิทยาลัยเพื่อประกันคุณภาพการศึกษา

รายได้ของมหาวิทยาลัยไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

ในกรณีที่รายได้ตามวรรคหนึ่งมีจำนวนไม่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของมหาวิทยาลัยและค่าภาระต่าง ๆ ที่เหมาะสม และมหาวิทยาลัยไม่สามารถหาเงินจากแหล่งอื่นได้ รัฐบาลพึงจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปเพิ่มเติมให้แก่มหาวิทยาลัยตามความจำเป็นของมหาวิทยาลัย

ในกรณีที่รัฐบาลได้ปรับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง ค่าตอบแทนหรือสิทธิประโยชน์อื่นใดให้แก่ข้าราชการ ให้รัฐบาลจัดสรรงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปเพิ่มเติมให้แก่มหาวิทยาลัยในสัดส่วนเดียวกัน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังกล่าวให้แก่พนักงานมหาวิทยาลัยด้วย

มาตรา ๑๖ มหาวิทยาลัยต้องส่งเสริมและสนับสนุนผู้ที่มหาวิทยาลัยรับเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยและนักศึกษาซึ่งขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริง ให้มีโอกาสเรียนจนสำเร็จปริญญาตรี

หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาว่าผู้ใดขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๗ บรรดาอสังหาริมทรัพย์ซึ่งมหาวิทยาลัยได้มาโดยมีผู้อุทิศให้หรือซื้อด้วยเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย หรือแลกเปลี่ยนกับทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย หรือได้มาโดยทางอื่น ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุและให้เป็นกรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๘ ทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยที่ใช้เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการศึกษา การวิจัยการให้บริการทางวิชาการ และการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีทั้งปวงรวมทั้งการบังคับทางปกครอง และบุคคลใดจะยกอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับมหาวิทยาลัยในเรื่องทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยมิได้

มาตรา ๑๙ บรรดารายได้และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยจะต้องจัดการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗

เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่มหาวิทยาลัยจะต้องจัดการตามเงื่อนไขที่ผู้อุทิศให้กำหนดไว้และต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗ แต่ถ้ามีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขดังกล่าว มหาวิทยาลัยต้องได้รับความยินยอมจากผู้อุทิศให้หรือทายาท หากไม่มีทายาทหรือทายาทไม่ปรากฏ จะต้องได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย

หมวด ๒

การดำเนินการ

มาตรา ๒๐ ให้มีสภามหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

(๑) นายกสภามหาวิทยาลัย ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๒) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสิบห้าคน ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย

(๓) อธิการบดี

(๔) นายกสภามคศีย์เก่ามหาวิทยาลัยขอนแก่น ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น ประธานสภานักงาน และประธานกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัย

(๕) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนสี่คน ซึ่งเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีจำนวนหนึ่งคนเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๕ (๔) และ (๕) จำนวนสองคน และเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๕ (๖) (๗) และวรรคสอง จำนวนหนึ่งคน

(๖) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนสี่คน ซึ่งเลือกจากคณาจารย์ประจำจำนวนสามคน และเลือกจากพนักงานมหาวิทยาลัยซึ่งมิใช่คณาจารย์ประจำจำนวนหนึ่งคน

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหานายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ซึ่งในจำนวนนี้ต้องสรรหากรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิจากบัญชีรายชื่อที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดจำนวนหนึ่งคน

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยตาม (๕) และ (๖) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ให้สภามหาวิทยาลัยเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งเป็นอุปนายกสภามหาวิทยาลัย และให้อุปนายกสภามหาวิทยาลัยทำหน้าที่แทนนายกสภามหาวิทยาลัยเมื่อนายกสภามหาวิทยาลัยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้หรือเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัย หากอุปนายกสภามหาวิทยาลัยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้หรือเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอุปนายกสภามหาวิทยาลัยให้สภามหาวิทยาลัยเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งทำหน้าที่แทนนายกสภามหาวิทยาลัย

ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่งเป็นเลขานุการสภามหาวิทยาลัย และจะให้มีผู้ช่วยเลขานุการด้วยก็ได้

มาตรา ๒๑ นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๐ (๒) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้และประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย

(๒) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือเจ้าหน้าที่หรือผู้มีตำแหน่งบริหารในพรรคการเมือง

(๓) มีคุณสมบัติอื่น ๆ ตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๒ นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๐ (๒) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกได้กรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๐ (๕) และ (๖) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับเลือกใหม่อีกได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๐ (๒) (๕) และ (๖) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามของการเป็นนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยในประเภทนั้น

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๖) สภามหาวิทยาลัยมีมติให้ถอดถอนด้วยคะแนนเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด

(๗) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

ในกรณีที่ตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใดและยังมีได้ดำเนินการให้ได้มาซึ่งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยแทนตำแหน่งที่ว่างให้สภามหาวิทยาลัยประกอบด้วยกรรมการสภามหาวิทยาลัยเท่าที่มีอยู่

ในกรณีที่นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๐ (๒) (๕) และ (๖) พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหรือได้มีการแต่งตั้งหรือเลือกผู้ดำรงตำแหน่งแทนแล้ว ให้ผู้ที่ได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหรือได้รับแต่งตั้งหรือได้รับเลือกอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน แต่ถ้าวาระการดำรงตำแหน่งเหลืออยู่น้อยกว่าเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการให้มีผู้ดำรงตำแหน่งแทนก็ได้

ในกรณีที่นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยพ้นจากตำแหน่งตามวาระแต่ยังมีได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัย

ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือยังมีได้เลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยอื่นขึ้นมาใหม่ ให้นายกสภามหาวิทยาลัยหรือ กรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งพ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ หรือเลือก กรรมการสภามหาวิทยาลัยอื่นขึ้นมาใหม่แล้ว

มาตรา ๒๓ สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) กำหนดทิศทาง เป้าหมายของมหาวิทยาลัย และวางนโยบาย รวมทั้งอนุมัติแผนพัฒนาของมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย

(๒) ออกข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของมหาวิทยาลัย เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย และอาจมอบหมายให้มหาวิทยาลัยหรือส่วนงานใดในมหาวิทยาลัยเป็นผู้ออกข้อบังคับระเบียบ ประกาศ และคำสั่งสำหรับส่วนงานนั้นเป็นเรื่อง ๆ ไปได้

(๓) ออกข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของมหาวิทยาลัย

(๔) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหาร การเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย

(๕) อนุมัติการจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนงานของมหาวิทยาลัย รวมทั้งการแบ่งหน่วยงานภายในของส่วนงานดังกล่าว

(๖) อนุมัติการจัดตั้งองค์กรที่เป็นนิติบุคคล ตลอดจนกำหนดนโยบายขององค์กรดังกล่าว

(๗) กำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการจัดหารายได้ จัดหาแหล่งทุนและทรัพยากรอื่น

(๘) อนุมัติการตั้งงบประมาณรายรับและงบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัย

(๙) อนุมัติหลักสูตรการศึกษาและการเปิดสอน รวมทั้งการปรับปรุง การยุบรวม หรือการยกเลิกหลักสูตรการศึกษา

(๑๐) อนุมัติการรับเข้าสมทบหรือการยกเลิกการสมทบกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่น

(๑๑) อนุมัติการจัดการศึกษาร่วมและยกเลิกการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยอื่น

(๑๒) อนุมัติการให้ปริญญา อนุปริญญา และประกาศนียบัตร ทั้งของมหาวิทยาลัย และที่มหาวิทยาลัยจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยอื่น รวมทั้งอนุมัติการให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์

(๑๓) แต่งตั้งและถอดถอนประธานและกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัย และประธานและกรรมการสภาวิชาการ

(๑๔) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อกระทำการใดๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภามหาวิทยาลัย รวมทั้งมอบอำนาจให้คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลดังกล่าวทำการแทน แล้วรายงานให้สภามหาวิทยาลัยทราบ

(๑๕) พิจารณาดำเนินการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง และพิจารณาถอดถอน นายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ อธิการบดี ศาสตราจารย์ และ ศาสตราจารย์พิเศษ

(๑๖) แต่งตั้งและถอดถอนรองอธิการบดี และหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๕

(๑๗) แต่งตั้งและถอดถอนรองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามมาตรา ๕๖ วรรคสาม

(๑๘) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของอธิการบดีและหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๕(๔) (๕) (๖) (๗) และวรรคสอง

(๑๙) รับรองรายงานประจำปีของมหาวิทยาลัยและเสนอรายงานนั้นต่อรัฐมนตรีเพื่อทราบ

(๒๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการของมหาวิทยาลัยที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของส่วนงานใดหรือของผู้ใดโดยเฉพาะ

มาตรา ๒๔ การประชุมและวิธีดำเนินงานของสภามหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๕ ให้มีสภาวิชาการ ประกอบด้วยประธานกรรมการและกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่าสิบห้าคนแต่ไม่เกินยี่สิบคนซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้ง

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการ รวมทั้งอำนาจหน้าที่ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของสภาวิชาการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๖ ให้มีสภาพนักงาน ประกอบด้วยประธานกรรมการและกรรมการซึ่งเลือกจากพนักงานมหาวิทยาลัย

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของสภาพนักงาน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๗ สภาพนักงานมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่สภามหาวิทยาลัยและอธิการบดีในการบริหารกิจการทั้งปวงของมหาวิทยาลัย

(๒) ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างมหาวิทยาลัยกับพนักงานมหาวิทยาลัยและระหว่างพนักงานมหาวิทยาลัยด้วยกัน

(๓) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภามหาวิทยาลัยหรืออธิการบดีมอบหมาย

มาตรา ๒๘ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัย ประกอบด้วยประธานกรรมการและกรรมการซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย

คณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่ให้คำแนะนำปรึกษาแก่มหาวิทยาลัยในเรื่องที่เกี่ยวกับกิจการของมหาวิทยาลัย และสนับสนุนการดำเนินกิจการของมหาวิทยาลัย

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๙ ให้มีคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการ ได้แก่ อธิการบดี

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ รองอธิการบดี ประธานสภานักงาน และหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๕ (๔) (๕) (๖) (๗) และวรรคสอง

ให้อธิการบดีแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่งเป็นเลขานุการคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยและจะแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการดังกล่าวด้วยก็ได้

มาตรา ๓๐ คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาและกลั่นกรองข้อบังคับและระเบียบของมหาวิทยาลัย เพื่อเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย

(๒) เสนอการจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนงาน และการแบ่งหน่วยงานภายในของส่วนงานต่อสภามหาวิทยาลัย

(๓) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารมหาวิทยาลัยตามที่สภามหาวิทยาลัยและอธิการบดีมอบหมายหรือที่มีได้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการใด โดยเฉพาะ

(๔) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภามหาวิทยาลัยหรืออธิการบดีมอบหมาย

การประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๑ ให้มีคณะกรรมการบริหารงานบุคคลมหาวิทยาลัย คณะกรรมการการเงินและทรัพย์สินมหาวิทยาลัย และคณะกรรมการอุทธรณ์ ร้องทุกข์และพิทักษ์ระบบคุณธรรมประจำมหาวิทยาลัย

องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการ ได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการ รวมทั้งอำนาจหน้าที่ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๒ ให้มีอธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด และรับผิดชอบการบริหารงานของมหาวิทยาลัย และอาจมีรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดี หรือจะมีทั้งรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่อธิการบดีมอบหมายก็ได้

มาตรา ๓๓ อธิการบดีนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัยจากผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๖

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาอธิการบดี ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

รองอธิการบดีนั้น ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดี จากผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๖

ผู้ช่วยอธิการบดีนั้น ให้อธิการบดีแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๖

มาตรา ๓๔ อธิการบดี รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี และหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๕ (๔)(๕) (๖) (๗) และวรรคสอง จะแต่งตั้งจากพนักงานมหาวิทยาลัยหรือผู้ซึ่งมิใช่ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยก็ได้

มาตรา ๓๕ อธิการบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

เมื่ออธิการบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้รองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อธิการบดีพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๖
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๖) สภามหาวิทยาลัยมีมติให้ถอดถอนด้วยคะแนนเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด

(๗) สภามหาวิทยาลัยมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากไม่ผ่านการประเมินผลตามหลักเกณฑ์ที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดตามมาตรา ๔๖

(๘) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

มาตรา ๓๖ อธิการบดีและรองอธิการบดีต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นปริญญาเอกหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

(๒) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปีในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารอื่นตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี

ผู้ช่วยอธิการบดีต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

นอกจากคุณสมบัติตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง อธิการบดี รองอธิการบดี และผู้ช่วยอธิการบดีต้องมีคุณสมบัติอื่นและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๗ อธิการบดีเป็นผู้แทนของมหาวิทยาลัยในกิจการทั้งปวง และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกิจการของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของมหาวิทยาลัย รวมทั้งนโยบายและวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย

(๒) จัดทำแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการตามระยะเวลาที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด รวมทั้งติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย

(๓) จัดหารายได้และทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินการกิจให้บรรลุวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย

(๔) จัดทำงบประมาณรายรับและงบประมาณรายจ่าย เพื่อเสนอขออนุมัติต่อสภามหาวิทยาลัย

(๕) บริหารงานบุคคล การเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามกฎหมายกฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของมหาวิทยาลัย รวมทั้งมติของสภามหาวิทยาลัย

(๖) แต่งตั้งและถอดถอนผู้ช่วยอธิการบดี

(๗) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๕ (๑) (๒) และ (๓)

(๘) แต่งตั้งและถอดถอนรองหัวหน้าส่วนงานและผู้ช่วยหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๕ (๔)

(๕)(๖) (๗) และวรรคสอง ตามคำแนะนำของหัวหน้าส่วนงาน

(๕) บรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน และดำเนินการทางวินัยแก่พนักงานมหาวิทยาลัย ตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

(๑๐) เสนอรายงานผลการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัยด้านต่าง ๆ และรายงานประจำปีของมหาวิทยาลัยต่อสภามหาวิทยาลัย

(๑๑) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของมหาวิทยาลัยหรือตามที่สภามหาวิทยาลัยมอบหมาย

มาตรา ๓๘ ในกรณีที่อธิการบดีไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองอธิการบดีเป็นผู้รักษาการแทน ถ้ามีรองอธิการบดีหลายคน ให้รองอธิการบดีซึ่งอธิการบดีมอบหมายเป็นผู้รักษาการแทนถ้าอธิการบดีมิได้มอบหมาย ให้รองอธิการบดีที่มีอาวุโสสูงสุดเป็นผู้รักษาการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี หรือไม่มีผู้รักษาการแทนอธิการบดีตามวรรคหนึ่ง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๖เป็นผู้รักษาการแทน

มาตรา ๓๙ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีเขตการศึกษาของมหาวิทยาลัยที่มีส่วนงานตามมาตรา ๕ ที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน โดยกำหนดให้เป็นวิทยาเขตได้ ทั้งนี้ ตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

ในวิทยาเขตหนึ่ง อธิการบดีอาจมอบอำนาจให้รองอธิการบดีคนหนึ่ง หรือหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๕ (๔) (๕) (๖) (๗) หรือวรรคสอง ที่อยู่ในวิทยาเขตนั้น ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดีเฉพาะในวิทยาเขตนั้นได้

มาตรา ๔๐ การบริหารงานภายในของส่วนงานตามมาตรา ๕ (๑) (๒) และ (๓) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ในส่วนงานตามมาตรา ๕ (๔) (๕) (๖) (๗) และวรรคสอง ให้มีหัวหน้าส่วนงานคนหนึ่งซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้ง เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบส่วนงาน มีวาระการดำรงตำแหน่งคราว

ละสี่ปีและอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้ และจะให้มีรองหัวหน้าส่วนงานหรือผู้ช่วยหัวหน้าส่วนงาน เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่หัวหน้าส่วนงานมอบหมายก็ได้

ชื่อตำแหน่ง คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการ ได้มา และการพ้นจากตำแหน่งของหัวหน้าส่วนงานรองหัวหน้าส่วนงาน หรือผู้ช่วยหัวหน้าส่วนงานตามวรรคสอง รวมทั้งอำนาจหน้าที่ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

เมื่อหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๕ (๔) (๕) (๖) (๗) และวรรคสอง พ้นจากตำแหน่งให้รองหัวหน้าส่วนงานและผู้ช่วยหัวหน้าส่วนงานนั้นพ้นจากตำแหน่งด้วย

มาตรา ๔๑ ให้ส่วนงานตามมาตรา ๕ ที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จัดให้มีคณะกรรมการประจำส่วนงาน

ส่วนงานตามมาตรา ๕ ที่มีได้มีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน อาจจัดให้มีคณะกรรมการประจำส่วนงานได้

องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการ ได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการ รวมทั้งอำนาจหน้าที่ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการประจำส่วนงานตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๒ ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี รองอธิการบดี และหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๕ ต้องปฏิบัติหน้าที่ได้เต็มเวลา ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย และจะดำรงตำแหน่งดังกล่าวเกินหนึ่งตำแหน่งในขณะเดียวกันมิได้

ผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งอยู่หนึ่งตำแหน่งแล้ว ให้รักษาการแทนตำแหน่งอื่นได้อีกเพียงหนึ่งตำแหน่ง แต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

มาตรา ๔๓ นอกจากที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ การรักษาการแทน การมอบอำนาจให้ปฏิบัติการแทน ตลอดจนการมอบอำนาจช่วงให้ปฏิบัติการแทนของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ในกรณีที่มีกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งหรือกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นกรรมการ อนุกรรมการ หรือให้อำนาจหน้าที่อย่างใด ให้ผู้รักษาการแทนหรือผู้ปฏิบัติการแทนทำหน้าที่กรรมการ อนุกรรมการ หรือมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งนั้นในระหว่างที่รักษาการแทนหรือปฏิบัติการแทนด้วย แล้วแต่กรณี

หมวด ๓

การประกันคุณภาพและการประเมิน

มาตรา ๔๔ ให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของมหาวิทยาลัย

ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๕ ให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินส่วนงานของมหาวิทยาลัย เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของมหาวิทยาลัย

ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประเมินส่วนงานของมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๖ ให้สภามหาวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของอธิการบดีและหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๕ (๔) (๕) (๖) (๗) และวรรคสอง

ให้อธิการบดีจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๕ (๑) (๒) และ (๓)

การประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๗ ให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

หมวด ๔

การบัญชีและการตรวจสอบ

มาตรา ๔๘ ให้มหาวิทยาลัยวางและรักษาไว้ซึ่งระบบบัญชีอันถูกต้อง แยกตามส่วนงานของมหาวิทยาลัย มีสมุดบัญชีลงรายการแยกตามประเภทของสินทรัพย์ หนี้สิน ทุน รายได้และค่าใช้จ่ายตามความเป็นจริงพร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของรายการนั้น ๆ และให้มีการตรวจสอบบัญชีภายในเป็นประจำ

การบันทึกรายการในสมุดบัญชีตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป

มาตรา ๔๙ ให้มหาวิทยาลัยจัดทำงบการเงิน และบัญชีรายรับและรายจ่ายส่งผู้สอบบัญชีของมหาวิทยาลัยภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

วันเริ่มและวันสิ้นปีบัญชีของมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๐ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกซึ่งสภามหาวิทยาลัย แต่งตั้งโดยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของมหาวิทยาลัย และ ให้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของมหาวิทยาลัยทุกรอบปีบัญชี

มาตรา ๕๑ ให้ผู้สอบบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัย เพื่อการนี้ให้มีอำนาจสอบถามอธิการบดีและผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย และเรียกให้ส่งสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัยเป็นการ เพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น

มาตรา ๕๒ ให้ผู้สอบบัญชีจัดทำรายงานผลการสอบบัญชีและการเงินเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี เพื่อให้สภามหาวิทยาลัยเสนอต่อ รัฐมนตรี

ให้มหาวิทยาลัยเผยแพร่รายงานประจำปีของปีที่สิ้นไปนั้น แสดงบัญชีงบดุล บัญชีทำการ และบัญชีรายรับและรายจ่ายที่ผู้สอบบัญชีรับรองแล้ว พร้อมทั้งแสดงผลงานของมหาวิทยาลัยในปีที่ ล่วงมาภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

มาตรา ๕๓ ให้อธิการบดีเป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่า ด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

หมวด ๕

การกำกับและดูแล

มาตรา ๕๔ รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับและดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของมหาวิทยาลัยให้ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗ และให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยเป็นการเฉพาะ ในกรณีที่มีปัญหาข้อขัดแย้งในการ ดำเนินกิจการของมหาวิทยาลัยซึ่งอาจเกิดความเสียหายต่อส่วนรวม ให้รัฐมนตรีเสนอคณะรัฐมนตรี พิจารณาเมื่อคณะรัฐมนตรีวินิจฉัยเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้เกี่ยวข้องมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำ วินิจฉัยของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๕๕ บรรดาเรื่องที่มีมหาวิทยาลัยจะต้องเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติ นี้ให้รัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

หมวด ๖

ตำแหน่งทางวิชาการ

มาตรา ๕๖ คณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยมีตำแหน่งทางวิชาการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ศาสตราจารย์
- (๒) รองศาสตราจารย์
- (๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
- (๔) อาจารย์

ศาสตราจารย์นั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัย

สภามหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นได้โดยทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๗ ศาสตราจารย์พิเศษนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากผู้ซึ่งมิได้เป็นผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัย

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์พิเศษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๘ ศาสตราจารย์ซึ่งมีความรู้ความสามารถและความชำนาญเป็นพิเศษ และพ้นจากตำแหน่งไปโดยไม่มีความผิด สภามหาวิทยาลัยอาจแต่งตั้งให้เป็นศาสตราจารย์เกียรติคุณในสาขาวิชาที่ศาสตราจารย์ผู้นั้นมีความเชี่ยวชาญเพื่อเป็นเกียรติยศได้

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์เกียรติคุณ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๙ สภามหาวิทยาลัยอาจแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมและมีได้เป็นคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยเป็นรองศาสตราจารย์พิเศษหรือผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษได้ โดยคำแนะนำของสภาวิชาการ

อธิการบดีอาจแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมและมีได้เป็นคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยเป็นอาจารย์พิเศษได้ โดยคำแนะนำของคณบดีหรือหัวหน้าส่วนงานอื่นที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนรองศาสตราจารย์พิเศษผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์พิเศษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๐ บุคคลใดได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ หรือได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์

รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ หรือตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ ให้มีสิทธิใช้ตำแหน่งทางวิชาการดังกล่าวเป็นคำนำหน้านามเพื่อแสดงวิทยฐานะได้ตลอดไป

การใช้คำนำหน้านามตามความในวรรคหนึ่ง ให้ใช้อักษรย่อ ดังต่อไปนี้

ศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ	ศ.
ศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ	ศ. (พิเศษ)
ศาสตราจารย์เกียรติคุณ	ใช้อักษรย่อ	ศ. (เกียรติคุณ)
รองศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ	รศ.
รองศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ	รศ. (พิเศษ)
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ	ผศ.
ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ	ผศ. (พิเศษ)

การใช้คำนำหน้านามและการใช้อักษรย่อกำนำหน้านามสำหรับตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

หมวด ๗

ปริญญาและเครื่องหมายวิทยฐานะ

มาตรา ๖๑ ปริญญามีสามชั้น คือ

ปริญญาเอก	เรียกว่า	ดุษฎีบัณฑิต	ใช้อักษรย่อ	ด.
ปริญญาโท	เรียกว่า	มหาบัณฑิต	ใช้อักษรย่อ	ม.
ปริญญาตรี	เรียกว่า	บัณฑิต	ใช้อักษรย่อ	บ.

มาตรา ๖๒ มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัย และให้หรือร่วมให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรในสาขาวิชาที่มีการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยอื่นในประเทศ หรือต่างประเทศ หรือขององค์การระหว่างประเทศ

การกำหนดให้สาขาวิชาใดมีปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นใด และจะใช้อักษรย่อสำหรับสาขาวิชานั้นอย่างไร ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๖๓ สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับกำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรี ได้รับปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับหนึ่งหรือปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับสองได้

มาตรา ๖๔ สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับกำหนดให้มีประกาศนียบัตรชั้นต่าง ๆ และอนุปริญญาได้ ดังต่อไปนี้

(๑) ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งภายหลังที่ได้รับปริญญาโทหรือเทียบเท่าแล้ว

(๒) ประกาศนียบัตรบัณฑิต ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งภายหลังที่ได้รับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าแล้ว

(๓) อนุปริญญา ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งก่อนถึงชั้นได้รับปริญญาตรี

(๔) ประกาศนียบัตรประเภทอื่น ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาเฉพาะวิชา

มาตรา ๖๕ มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์แก่บุคคลซึ่งสภามหาวิทยาลัยเห็นว่าทรงคุณวุฒิสมควรแก่ปริญญานั้น ๆ แต่จะให้ปริญญาดังกล่าวแก่ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย

ผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย นายกสภามหาวิทยาลัย หรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยในขณะดำรงตำแหน่งนั้นไม่ได้

ชั้น สาขาของปริญญา และหลักเกณฑ์การให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๖ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีครุยวิทยฐานะหรือเข็มวิทยฐานะเป็นเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของผู้ได้รับปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตร และอาจกำหนดให้มีครุยประจำตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัย ครุยประจำตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัย ครุยประจำตำแหน่งผู้บริหารหรือครุยประจำตำแหน่งคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยได้

การกำหนดลักษณะ ชนิด ประเภท และส่วนประกอบของครุยวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะและครุยประจำตำแหน่ง ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ครุยวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ และครุยประจำตำแหน่งจะใช้ในโอกาสใด โดยมีเงื่อนไขอย่างไรให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๗ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัยได้ โดยทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ตามวรรคหนึ่งเพื่อการค้า หรือการใช้สิ่งดังกล่าวที่มีใช้เพื่อประโยชน์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัย ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๘ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีเครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนักศึกษาและผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยได้ โดยทำเป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๘

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๖๕ ผู้ใดใช้ครุฑวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ ครุฑประจำตำแหน่ง เครื่องแบบ เครื่องหมายหรือเครื่องแต่งกายของนักศึกษาและผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย หรือสิ่งใดที่เลียนแบบสิ่งดังกล่าวโดยไม่มีสิทธิที่จะใช้ หรือแสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนมีปริญญา อนุปริญญา ประกาศนียบัตร หรือมีตำแหน่งใดในมหาวิทยาลัยโดยที่ตนไม่มีสิทธิ ถ้าได้กระทำเพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิที่จะใช้ หรือมีวิทยฐานะหรือมีตำแหน่งเช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๐ ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) ปลอม หรือทำเลียนแบบซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัย ไม่ว่าจะทำเป็นสีใดหรือทำด้วยวิธีใด ๆ

(๒) ใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัย ปลอมหรือซึ่งทำเลียนแบบ หรือ

(๓) ใช้ หรือทำให้ปรากฏซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัย หรือส่วนงานของมหาวิทยาลัย ที่วัตถุหรือสินค้าใด ๆ โดยฝ่าฝืนมาตรา ๖๗ วรรคสอง

ถ้าผู้กระทำความผิดตาม (๑) เป็นผู้กระทำความผิดตาม (๒) ด้วย ให้ลงโทษตาม (๒) แต่กระหนงดียวความผิดตาม (๑) เป็นความผิดอันยอมความได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๗๑ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน งบประมาณ และรายได้ของมหาวิทยาลัยขอนแก่นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๔๑ มาเป็นของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๒ ให้ส่วนราชการในมหาวิทยาลัยขอนแก่นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๔๑ และส่วนงานภายในที่สภามหาวิทยาลัยขอนแก่นได้อนุมัติและจัดตั้งขึ้นในมหาวิทยาลัยขอนแก่นซึ่งมีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นส่วนงานของมหาวิทยาลัยไปพลางก่อนจนกว่าจะมีประกาศของมหาวิทยาลัยจัดตั้งส่วนงานตามมาตรา ๕ ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๓ ให้นายกสภามหาวิทยาลัย อุปนายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นนายกสภามหาวิทยาลัย อุปนายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้และปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๔ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๔๑ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ

ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีตามวรรคหนึ่งเป็นข้าราชการของมหาวิทยาลัยให้เปลี่ยนสถานภาพจากข้าราชการเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้

ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับกับผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีโดยอนุโลม

มาตรา ๑๕ การนับวาระการดำรงตำแหน่งของอธิการบดีตามมาตรา ๑๕ และหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๔๐ ให้นับรวมวาระการดำรงตำแหน่งตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๔๑ ด้วย

มาตรา ๑๖ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี รองคณบดี ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ สถาบัน สำนัก หรือศูนย์ หัวหน้าส่วนราชการ รองหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหัวหน้าส่วนงานภายใน และรองหัวหน้าส่วนงานภายในที่สภามหาวิทยาลัยขอนแก่นได้อนุมัติและจัดตั้งขึ้นในมหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งดังกล่าวต่อไปจนกว่าจะครบวาระ ถ้าบุคคลดังกล่าวเป็นข้าราชการของมหาวิทยาลัยขอนแก่นต้องแสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้โดยทำเป็นหนังสือภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ถ้าผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งได้แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยและมีคำสั่งบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ก็ให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวต่อไปจนกว่าจะครบวาระที่เหลืออยู่แต่ถ้าไม่แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยภายในเวลาที่กำหนด ให้พ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๗๗ ให้ข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการซึ่งสังกัดมหาวิทยาลัยขอนแก่นพนักงานราชการ และพนักงานซึ่งจ้างจากเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่นพ.ศ. ๒๕๔๑ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาลูกจ้างของส่วนราชการ พนักงานราชการ หรือพนักงานซึ่งจ้างจากเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยต่อไปและให้ปฏิบัติหน้าที่ในมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้ถือว่าการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะลูกจ้างของส่วนราชการ ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะพนักงานราชการหรือปฏิบัติหน้าที่ในฐานะพนักงานมหาวิทยาลัย แล้วแต่กรณี

ในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง สิทธิในการเข้าสู่ตำแหน่งศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือตำแหน่งอื่นใดของผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยตามวรรคหนึ่ง และสิทธิในการเลื่อนตำแหน่งของข้าราชการ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา

เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลของข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ และพนักงานราชการตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่ามหาวิทยาลัยเป็นส่วนราชการ และให้ข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการและพนักงานราชการดังกล่าว รับเงินเดือน ค่าจ้าง และเงินอื่นผ่านมหาวิทยาลัยโดยเบิกจ่ายจากเงินงบประมาณแผ่นดิน งบบุคลากรที่จ่ายในลักษณะเงินเดือนและค่าจ้างประจำและเงินอื่นที่เกี่ยวข้องและให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างของส่วนราชการ หรือระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการมาใช้บังคับแล้วแต่กรณี

สิทธิในการเลื่อนตำแหน่งของลูกจ้างของส่วนราชการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างของส่วนราชการ

ในกรณีที่นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างของส่วนราชการ หรือระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการมาใช้บังคับแต่ไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้หรือมีกรณีที่ไม้อาจนำมาใช้บังคับได้ด้วยเหตุใด ให้การดำเนินการในส่วนที่ไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้หรือในส่วนที่ไม่อาจนำมาใช้บังคับได้ เป็นไปตามข้อบังคับที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

มาตรา ๗๘ ข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการตามมาตรา ๗๗ ผู้ใด

(๑) แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้โดยทำเป็นหนังสือภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้

มหาวิทยาลัยดำเนินการบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัย แล้วแต่กรณี โดยไม่ต้องประเมิน

(๒) แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ โดยทำเป็นหนังสือภายหลังกำหนดเวลาตาม (๑) แต่ไม่เกินห้าปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เมื่อมหาวิทยาลัยได้ประเมินแล้วเห็นว่ามีความรู้ความสามารถตามหลักเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด ให้บรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยได้โดยไม่ต้องทดลองปฏิบัติงาน

(๓) แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ โดยทำเป็นหนังสือภายหลังกำหนดเวลาตาม (๒) ถ้ามหาวิทยาลัยเห็นว่าการรับบุคคลนั้นเข้าทำงานจะเป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัย และมีอัตราที่จะรับเข้าทำงานได้ ให้ดำเนินการตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ให้สภามหาวิทยาลัยกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการส่งเสริมและสนับสนุนข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการ เพื่อเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยทั้งนี้ ตามที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

เมื่อข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการที่แสดงเจตนาตาม (๑) หรือ (๒) ได้รับบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยแล้ว ให้ได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง สวัสดิการ และประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นไม่น้อยกว่าที่เคยได้รับอยู่ก่อนเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๘๕ ในกรณีที่ตำแหน่งข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการในมหาวิทยาลัยว่างลง ไม่ว่าจะว่างอยู่ก่อนหรือภายหลังวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยุบเลิกตำแหน่งนั้นและให้โอนอัตราตำแหน่งและเงินงบประมาณแผ่นดินประจำอัตรา รวมตลอดทั้งงบบุคลากรที่จ่ายในลักษณะเงินเดือนและค่าจ้างประจำและเงินอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งตั้งไว้สำหรับตำแหน่งนั้นไปเป็นของมหาวิทยาลัย และให้ถือว่าการโอนงบประมาณดังกล่าวเป็นการโอนงบประมาณรายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

มาตรา ๘๖ ให้พนักงานมหาวิทยาลัยซึ่งได้รับการบรรจุ แต่งตั้ง และได้รับค่าจ้างจากงบประมาณแผ่นดินอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘๗ ข้าราชการซึ่งได้รับการบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๘๕ ให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากราชการเพราะทางราชการเลิกหรือยุบตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จ

บ้านาญข้าราชการหรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบ้านาญข้าราชการ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ นับแต่วันที่ได้รับการบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย

ลูกจ้างของส่วนราชการซึ่งมหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๘๘ ให้ถือว่าเป็นการออกจากงานเพราะทางราชการยุบตำแหน่ง และให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง

ข้าราชการซึ่งเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบ้านาญข้าราชการอยู่แล้ว ให้มีสิทธิขอเป็นสมาชิกต่อไปได้แม้จะออกจากราชการแล้ว ในกรณีเช่นนี้ ให้ถือว่าเป็นข้าราชการบ้านาญ และมีสิทธิได้รับสวัสดิการจากทางราชการเช่นเดียวกับผู้ได้รับบ้านาญตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบ้านาญข้าราชการ

พนักงานมหาวิทยาลัยซึ่งได้รับสิทธิประโยชน์ในฐานะข้าราชการบ้านาญแล้ว ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม แต่ไม่ตัดสิทธิที่จะประกันตนด้วยความสมัครใจ

ลูกจ้างประจำของส่วนราชการผู้ใดที่เป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพสำหรับลูกจ้างประจำของส่วนราชการ ซึ่งจดทะเบียนแล้ว หากได้เข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยและสมัครเข้าเป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่มหาวิทยาลัยจัดตั้งขึ้น ถ้าผู้นั้นได้โอนเงินสะสม เงินสมทบ และเงินผลประโยชน์อื่นที่ได้รับจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพสำหรับลูกจ้างประจำของส่วนราชการ ซึ่งจดทะเบียนแล้ว เข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่มหาวิทยาลัยจัดตั้งขึ้น ให้นำระยะเวลาการเป็นสมาชิกต่อเนื่องกันได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๘๒ ให้คณะกรรมการประจำคณะ สถาบัน สำนัก หรือศูนย์และคณะกรรมการอื่นที่ได้รับแต่งตั้งหรือเลือกตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๔๑ และดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทำหน้าที่คณะกรรมการประจำส่วนงานนั้น หรือทำหน้าที่ตามที่ได้รับแต่งตั้งหรือเลือกจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งหรือเลือกคณะกรรมการขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๘๓ ให้ประธานกรรมการและกรรมการสภาคณาจารย์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๔๑ และประธานกรรมการและกรรมการสภาข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างของมหาวิทยาลัยขอนแก่นตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นประธานกรรมการและกรรมการสภาคณาจารย์ และประธานกรรมการและกรรมการสภาข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างต่อไปจนกว่าจะได้มาซึ่งประธานกรรมการและกรรมการสภาพนักงานตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังมีข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการตามมาตรา ๓๓ เป็นผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการดังกล่าวมีส่วนร่วมในกิจการของสภาพนักงาน โดยทำเทียมกับพนักงานมหาวิทยาลัยด้วย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๔ ให้ผู้ซึ่งเป็นศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ ศาสตราจารย์เกียรติคุณรองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๔๑ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มีฐานะเป็นศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ ศาสตราจารย์เกียรติคุณรองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์ของมหาวิทยาลัยต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ผู้ซึ่งเป็นอาจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัยขอนแก่นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๔๑ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นอาจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัยต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้จนครบกำหนดเวลาที่ได้รับการแต่งตั้ง

มาตรา ๔๕ การออกข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่ง หรือการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังมิได้ออกข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่ง หรือกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตามวรรคหนึ่ง ให้นำพระราชกฤษฎีกา ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่ใช้อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุง การศึกษาระดับอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม โดยการ ส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยของรัฐพัฒนาไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการแต่อยู่ ในกำกับของรัฐ มีการบริหารจัดการที่เป็นอิสระและมีความคล่องตัว สามารถจัดการศึกษาใน ระดับอุดมศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและมีความเป็นเลิศทางวิชาการ ซึ่ง สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ดังนั้น สมควรปรับปรุงการบริหาร มหาวิทยาลัยขอนแก่นให้เป็นไปตามแนวทางดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ภาคผนวก ๓

พระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑

พระราชบัญญัติ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. ๒๕๕๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑
เป็นปีที่ ๖๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยพระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๒

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัย

“คณะวุฒยาจารย์” หมายความว่า คณะวุฒยาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

“สภาคณาจารย์” หมายความว่า สภาคณาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

“คณะกรรมการนโยบายวิชาการ” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายวิชาการจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

“พนักงานมหาวิทยาลัย” หมายความว่า พนักงานจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

“ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย” หมายความว่า พนักงานมหาวิทยาลัย ข้าราชการ และลูกจ้างของส่วนราชการซึ่งปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย พนักงานราชการ และลูกจ้างของมหาวิทยาลัย

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยพ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ และเป็นนิติบุคคล

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีฐานะเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐซึ่งไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และไม่ป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๗ ให้มหาวิทยาลัยเป็นสถานศึกษาทางวิชาการและวิชาชีพ ชั้น สูง ซึ่งพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งขึ้น เพื่อเป็นอนุสาวรีย์สมเด็จพระเกียรติแห่งพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวมีวัตถุประสงค์ที่จะบุกเบิก แสวงหาและเป็นคลังความรู้ ให้การศึกษา ส่งเสริม ประยุกต์ และพัฒนาวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง สร้างบัณฑิต วิจัย เป็นแหล่งรวมสติ ปัญญา และบริการทางวิชาการแก่สังคม รวมทั้งสืบสานทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยมุ่งหวังให้บัณฑิตของมหาวิทยาลัยมีคุณธรรมกำกับความรู้ เพียบพร้อมด้วยสติปัญญาและจริยธรรม ใฝ่รู้ กอปรด้วยวิจารณ์ญาณ จิตใจเสียสละ และความสำนึกรับผิดชอบต่อส่วนรวม

มาตรา ๘ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ มหาวิทยาลัยต้องดำเนินการโดยยึดหลักดังต่อไปนี้

- (๑) ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา
- (๒) ความมีคุณธรรมควบคู่ไปกับความเป็นเลิศทางวิชาการและเสรีภาพทางวิชาการ
- (๓) มาตรฐานและคุณภาพทางวิชาการอันเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ
- (๔) การนำความรู้สู่สังคม เพื่อเป็นการเตือนสติและแนวทางแก้ปัญหาสังคม
- (๕) ความรับผิดชอบต่อรัฐและสังคมทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น
- (๖) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารที่โปร่งใสและตรวจสอบได้
- (๗) การบริหารงานโดยบุคลากรมีส่วนร่วม

มาตรา ๙ มหาวิทยาลัยอาจแบ่งส่วนงาน ดังนี้

(๑) สำนักงานสภามหาวิทยาลัย

(๒) สำนักงานมหาวิทยาลัย

(๓) คณะ

(๔) สำนักวิชา

(๕) วิทยาลัย

(๖) สถาบัน

มหาวิทยาลัยอาจให้มีส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ สำนักวิชา วิทยาลัย หรือสถาบัน เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๗ เป็นส่วนงานในมหาวิทยาลัยอีกได้

การจัดตั้ง การรวม หรือการยุบเลิกส่วนงานตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ส่วนงานตามวรรคสาม อาจแบ่งเป็นหน่วยงานภายในของส่วนงานได้ตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ประกาศของมหาวิทยาลัยตามวรรคสาม ในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดตั้ง และการรวมส่วนงาน ต้องระบุถึงภาระหน้าที่ของส่วนงานนั้น ๆ ให้ชัดเจน

มาตรา ๑๐ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ มหาวิทยาลัยอาจรับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นเข้าสมทบในมหาวิทยาลัยก็ได้ และมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันสมทบนั้นได้

การรับเข้าสมทบหรือการยกเลิกการสมทบซึ่งสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นตามวรรคหนึ่งให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การควบคุมสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นที่เข้าสมทบในมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๑ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ มหาวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาและดำเนินการวิจัยร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นในประเทศหรือต่างประเทศหรือขององค์การระหว่างประเทศได้ โดยในการจัดการศึกษามหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงนั้นแก่ผู้สำเร็จการศึกษาได้

การจัดการศึกษาหรือการยกเลิกการจัดการศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๒ กิจการของมหาวิทยาลัยไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน และกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ แต่พนักงานมหาวิทยาลัยต้องได้รับการคุ้มครองและประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน

มาตรา ๑๓ มหาวิทยาลัยมีอำนาจและหน้าที่กระทำการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ อำนาจและหน้าที่เช่นนี้ให้รวมถึง

(๑) ซื้อ ขาย จ้าง รับจ้าง สร้าง จัดหา โอน รับโอน เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ แลกเปลี่ยน และจำหน่าย หรือทำนิติกรรมใด ๆ ตลอดจนถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครองหรือมีทรัพย์สินต่าง ๆ ในทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย หรือมีสิทธิในหรือหาประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญา และจำหน่ายทรัพย์สินทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร ตลอดจนรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุดหนุน หรืออุทิศให้

การจำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนอสังหาริมทรัพย์ของมหาวิทยาลัย ตามมาตรา ๑๖ (๒) ให้กระทำได้เฉพาะอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ให้จำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนได้

(๒) รับค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ และค่าบริการในการให้บริการภายในอำนาจหน้าที่ของมหาวิทยาลัย รวมทั้งทำความตกลงและกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการนั้น

(๓) ร่วมมือกับหน่วยงานอื่นทั้งของรัฐหรือของเอกชน หรือกับองค์การหรือหน่วยงานต่างประเทศหรือระหว่างประเทศ ในกิจการที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗

(๔) กู้ยืมเงินและให้กู้ยืมเงิน โดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สิน และการลงทุนหรือการร่วมลงทุน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของมหาวิทยาลัย

การกู้ยืมเงิน การให้กู้ยืมเงิน และการลงทุนหรือการร่วมลงทุน ถ้าเป็นจำนวนเงินเกินวงเงินที่รัฐมนตรีกำหนดต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อน

(๕) จัดให้มีการพัฒนาทางวิชาการและการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการนำผลงานทางวิชาการ ผลการวิจัย และทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้ให้เป็นประโยชน์

(๖) จัดให้มีกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ทุนการศึกษา ทุนการวิจัย และทุนอุดหนุนกิจการอื่นตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗

(๗) ปกครอง ดูแล บำรุงรักษา จัดการ ใช้จ่าย และจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย และที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ

(๘) จัดตั้งหรือร่วมกับบุคคลอื่นในการจัดตั้งองค์กรที่เป็นนิติบุคคล รวมตลอดถึงลงทุนหรือร่วมลงทุนกับบุคคลหรือนิติบุคคลใด เพื่อดำเนินกิจการที่เกี่ยวกับหรือต่อเนื่องกับกิจการของมหาวิทยาลัย หรือนำผลการค้นคว้าวิจัยไปเผยแพร่ หรือหาประโยชน์ เพื่อเป็นรายได้ของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๔ รายได้ของมหาวิทยาลัย มีดังนี้

(๑) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปี
 (๒) เงินและทรัพย์สินซึ่งมีผู้อุทิศให้แก่มหาวิทยาลัย
 (๓) เงินกองทุนที่รัฐบาลหรือมหาวิทยาลัยจัดตั้งขึ้น และรายได้หรือผลประโยชน์จากกองทุนดังกล่าว

(๔) ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ และค่าบริการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย
 (๕) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้จากการลงทุนหรือการร่วมลงทุนและจากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย

(๖) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้ที่ราชพัสดุหรือจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุซึ่งมหาวิทยาลัยปกครอง ดูแล ใช้ หรือจัดหาประโยชน์

(๗) รายได้หรือผลประโยชน์อื่น

เงินอุดหนุนทั่วไปตาม (๑) นั้น รัฐบาลพึงจัดสรรให้แก่มหาวิทยาลัยโดยตรงเป็นจำนวนที่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยและการพัฒนามหาวิทยาลัย เพื่อการจัดการและประกันคุณภาพการศึกษา

ในกรณีที่รัฐบาลได้ปรับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง ค่าตอบแทนหรือสิทธิประโยชน์อื่นใดให้แก่ข้าราชการ ให้รัฐบาลจัดสรรงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปเพิ่มเติมให้แก่มหาวิทยาลัยในสัดส่วนเดียวกันเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังกล่าวให้พนักงานมหาวิทยาลัยด้วย

รายได้ของมหาวิทยาลัยไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

ในกรณีที่รายได้ตามวรรคหนึ่งมีจำนวนไม่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของมหาวิทยาลัยและค่าภาระต่าง ๆ ที่เหมาะสม และมหาวิทยาลัยไม่สามารถหาเงินจากแหล่งอื่นได้ รัฐบาลพึงจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปเพิ่มเติมให้แก่มหาวิทยาลัยตามความจำเป็นของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๕ มหาวิทยาลัยต้องส่งเสริมและสนับสนุนผู้ที่มีมหาวิทยาลัยรับเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยและนิสิตที่ขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริงให้มีโอกาสเรียนจนสำเร็จปริญญาตรี

หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาว่าผู้ใดขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๖ ที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ดังต่อไปนี้ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุและให้เป็นกรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัย

(๑) ที่ดินที่มหาวิทยาลัยได้มาตามพระราชบัญญัติโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินอันเป็นทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ตำบลปทุมวัน อำเภอปทุมวัน จังหวัดพระนคร ให้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พุทธศักราช ๒๔๘๒

(๒) บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่มหาวิทยาลัยได้มาจากการยกให้ หรือซื้อด้วยเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย หรือแลกเปลี่ยนกับทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย หรือได้มาโดยวิธีอื่น

การโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินของมหาวิทยาลัยที่ได้มาตามพระราชบัญญัติโอนกรรมสิทธิ์ที่ดิน อันเป็นทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ตำบลปทุมวัน อำเภอปทุมวัน จังหวัดพระนคร ให้ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พุทธศักราช ๒๔๘๒ จะกระทำมิได้

มาตรา ๑๗ ทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยที่ใช้เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการศึกษา การวิจัยการ บริการทางวิชาการ และการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมโดยตรงไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับ คดีทั้งปวง รวมทั้งการบังคับทางปกครอง และบุคคลใดจะยกอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับ มหาวิทยาลัยในเรื่องทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยมิได้

มาตรา ๑๘ บรรดารายได้และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยต้องจัดการเพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗

เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่มหาวิทยาลัยต้องจัดการตามเงื่อนไขที่ผู้อุทิศให้กำหนดไว้ แต่ถ้ามีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขดังกล่าว ต้องได้รับความยินยอมจากผู้อุทิศให้หรือ ทายาท หากไม่มีทายาทหรือทายาทไม่ปรากฏต้องได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย

หมวด ๒

การดำเนินการ

มาตรา ๑๙ ให้มีสภามหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

- (๑) นายกสภามหาวิทยาลัย ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง
  - (๒) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสิบห้าคน ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย
  - (๓) อธิการบดี
  - (๔) ประธานสภาคณาจารย์ และนายกสภาคมนิสิตเก่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์
  - (๕) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนหนึ่งคน ซึ่งเลือกจากผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยที่มีใช้คณาจารย์ และดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าหัวหน้าส่วนงานหรือเทียบเท่า
  - (๖) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนสิบคน ซึ่งเลือกตั้งจากคณาจารย์ประจำจำนวนห้าคน และหัวหน้าส่วนงานหรือเทียบเท่าจำนวนห้าคน
- คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหานายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๒) และวิธีการเลือกหรือเลือกตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัยตาม(๕)

และ (๖) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ต้องสรรหากรรมการสภามหาวิทยาลัย ผู้ทรงคุณวุฒิจากรายชื่อที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาเสนอจำนวนหนึ่งคน

ให้สภามหาวิทยาลัยเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งเป็นอุปนายกสภามหาวิทยาลัย และให้อุปนายกสภามหาวิทยาลัยทำหน้าที่แทนนายกสภามหาวิทยาลัย เมื่อนายกสภามหาวิทยาลัยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัย

เมื่ออุปนายกสภามหาวิทยาลัยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอุปนายกสภามหาวิทยาลัย ให้สภามหาวิทยาลัยเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งทำหน้าที่แทนนายกสภามหาวิทยาลัย

ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นเลขานุการสภามหาวิทยาลัย และสภามหาวิทยาลัยจะแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการสภามหาวิทยาลัยด้วยก็ได้

มาตรา ๒๐ นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๕ (๒) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งใหม่อีกได้แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้

กรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๕ (๕) และ (๖) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปีและอาจได้รับเลือก หรือเลือกตั้งใหม่อีกได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๕ (๒) (๕) และ (๖) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) สภามหาวิทยาลัยมีมติให้ถอดถอน
- (๔) ขาดคุณสมบัติของการเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยในประเภทนั้น
- (๕) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
- (๖) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๗) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

ในกรณีที่ตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยว่างลง ไม่ว่าด้วยเหตุใดและยังมิได้มีการดำเนินการให้ได้มาซึ่งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้สภามหาวิทยาลัยประกอบด้วยกรรมการสภามหาวิทยาลัยเท่าที่มีอยู่

ในกรณีที่นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัย พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระและได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้ง หรือได้มีการแต่งตั้ง เลือก หรือเลือกตั้งผู้ดำรง

ตำแหน่งแทนแล้ว ให้ผู้ซึ่งได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้ง หรือได้รับแต่งตั้ง เลือกลง หรือเลือกตั้งอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากับวาระที่เหลือของผู้ซึ่งตนแทน แต่ถ้าวาระการดำรงตำแหน่งเหลืออยู่น้อยกว่าเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการให้มีผู้ดำรงตำแหน่งแทนก็ได้

ในกรณีที่นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ หรือยังมีได้แต่งตั้ง เลือกลง หรือเลือกตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัยอื่นขึ้นใหม่ให้นายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ หรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งพ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปพลางก่อนจนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ หรือได้มีการแต่งตั้ง เลือกลง หรือเลือกตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัยอื่นขึ้นใหม่แล้ว

มาตรา ๒๑ สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจและหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย อำนาจและหน้าที่เช่นนี้ให้รวมถึง

(๑) กำหนดเป้าหมาย วางนโยบาย และแนวทางในการพัฒนาของมหาวิทยาลัย เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย

(๒) ออกข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัย เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย และอาจมอบหมายให้ส่วนงานใดในมหาวิทยาลัยเป็นผู้ออกข้อบังคับ ระเบียบและประกาศสำหรับส่วนงานนั้นเป็นเรื่อง ๆ ไปก็ได้

(๓) ออกข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของมหาวิทยาลัย

(๔) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารการเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย

(๕) อนุมัติการให้ปริญญา อนุปริญญา ประกาศนียบัตร ทั้งของมหาวิทยาลัยและที่มหาวิทยาลัยจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่น รวมทั้งอนุมัติการให้ปริญญา กิตติมศักดิ์

(๖) อนุมัติการจัดตั้ง การรวม หรือยุบเลิกส่วนงานของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๕ รวมทั้งการแบ่งหน่วยงานภายในของส่วนงานดังกล่าว

(๗) พิจารณาดำเนินการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้ง และพิจารณาถอดถอนนายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ อธิการบดี ศาสตราจารย์และศาสตราจารย์พิเศษ

(๘) แต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์กิตติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ

(๕) แต่งตั้งและถอดถอนรองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการ และหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่อ
อย่างอื่น

(๑๐) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของอธิการบดี และหัวหน้าส่วนงานต่าง ๆ

(๑๑) อนุมัติการรับเข้าสมทบ การจัดการศึกษาร่วม หรือการยกเลิกการสมทบการยกเลิกการ
จัดการศึกษาร่วมของสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยอื่น อนุมัติหลักสูตรการศึกษาและการเปิด
สอน รวมทั้งการปรับปรุง การยุบรวม หรือการยกเลิกหลักสูตรการศึกษา

(๑๒) กำหนดนโยบายและวิธีการเกี่ยวกับการจัดหารายได้ จัดหาแหล่งทุนและทรัพยากร
อื่น

(๑๓) อนุมัติการกู้ยืมเงินและให้กู้ยืมเงิน และการลงทุนหรือการร่วมลงทุนตามมาตรา ๑๓

(๔) วรรคสอง

(๑๔) อนุมัติการจัดตั้งหรือร่วมกับบุคคลอื่นในการจัดตั้งองค์กรที่เป็นนิติบุคคล หรือยกเลิก
นิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๑๓ (๘)

(๑๕) อนุมัติการตั้งงบประมาณรายรับและอนุมัติงบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัย

(๑๖) รับรองรายงานกิจการประจำปีของมหาวิทยาลัย และเสนอรายงานนั้นต่อรัฐมนตรีเพื่อ
ทราบ

(๑๗) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อกระทำการใดๆ
อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภามหาวิทยาลัย รวมทั้งมอบอำนาจให้คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ
หรือบุคคลดังกล่าวทำการแทนแล้วรายงานให้สภามหาวิทยาลัยทราบ ทั้งนี้ ต้องแต่งตั้ง
ผู้แทนสภาคณาจารย์เป็นกรรมการ หรืออนุกรรมการด้วย

(๑๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการของมหาวิทยาลัยที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของผู้ใด
โดยเฉพาะ

มาตรา ๒๒ การประชุมและวิธีดำเนินงานของสภามหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามข้อบังคับ
ของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๓ ให้มีคณะวุฒยาจารย์ประกอบด้วยประธานและกรรมการซึ่งดำรงตำแหน่ง
ศาสตราจารย์ ทำหน้าที่พิจารณาการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการเพื่อเสนอสภามหาวิทยาลัย

จำนวน หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของ
ประธานและกรรมการคณะวุฒยาจารย์ รวมทั้งอำนาจและหน้าที่ ตลอดจนการดำเนินงานและการ
ประชุมของคณะวุฒยาจารย์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๔ ให้มีสภาคณาจารย์ ประกอบด้วยประธานและสมาชิก ดังนี้

(๑) คณาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์

(๒) คณาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการอื่น

จำนวนสมาชิกตาม (๑) และ (๒) หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของประธานสภาคณาจารย์และสมาชิก รวมทั้งการดำเนินงานของสภาคณาจารย์ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยสภาคณาจารย์มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) ให้คำปรึกษาและเสนอแนะแก่อธิการบดีในกิจการเพื่อประโยชน์ของมหาวิทยาลัย

(๒) จัดทำจรรยาบรรณของคณาจารย์เพื่อเสนอสภามหาวิทยาลัยและดูแลให้มีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณดังกล่าว

(๓) ประมวลและประเมินความก้าวหน้าทางวิชาการ และจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาทางวิชาการเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยเป็นประจำทุกปี

(๔) ดำเนินการใด ๆ เพื่อรักษาและผดุงเกียรติของคณาจารย์

(๕) หน้าที่อื่นตามที่สภามหาวิทยาลัยหรืออธิการบดีมอบหมาย

มาตรา ๒๕ ให้มีคณะกรรมการนโยบายวิชาการซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้ง ประกอบด้วยประธานและกรรมการ มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) เสนอแนะเป้าหมาย นโยบาย แนวทางในการพัฒนา และแผนพัฒนาวิชาการของมหาวิทยาลัยต่ออธิการบดี

(๒) เสนอแนะต่อสภามหาวิทยาลัยในการอนุมัติหลักสูตรการศึกษาและการเปิดสอน รวมทั้งการปรับปรุง การบูรรวม และการยกเลิกหลักสูตรการศึกษา

(๓) เสนอแนะต่อสภามหาวิทยาลัยในการอนุมัติการรับเข้าสมทบ การจัดการศึกษาร่วมหรือการยกเลิกการสมทบ การยกเลิกการจัดการศึกษาร่วมของสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยอื่น

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของประธานและกรรมการคณะกรรมการนโยบายวิชาการ ตลอดจนการดำเนินงานและการประชุมของคณะกรรมการนโยบายวิชาการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๖ ให้สภามหาวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของคณาจารย์สภาคณาจารย์ และคณะกรรมการนโยบายวิชาการ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๗ ให้มีอธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดและรับผิดชอบการบริหารงานของมหาวิทยาลัย และอาจให้มีรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดี หรือจะมีทั้งรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดี ตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่อธิการบดีมอบหมายก็ได้

มาตรา ๒๘ อธิการบดีนั้นจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัยจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่งและวรรคสาม

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาอธิการบดีให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

รองอธิการบดีนั้น ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดีจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๑ วรรคสองและวรรคสาม

ผู้ช่วยอธิการบดีนั้น ให้อธิการบดีแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๑ วรรคสองและวรรคสาม

รองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีอาจแต่งตั้งจากบุคคลที่มีได้เป็นผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยก็ได้ แต่ต้องมีจำนวนไม่เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดีแล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๙ อธิการบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้

เมื่ออธิการบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้รองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย

มาตรา ๓๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๒๙ อธิการบดีพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง หรือขาดคุณสมบัติอื่นหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๑ วรรคสาม

(๔) สภามหาวิทยาลัยมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากไม่ผ่านการประเมินผลตามหลักเกณฑ์ที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

(๕) สภามหาวิทยาลัยมีมติให้ถอดถอนด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

(๖) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๗) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๘) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

มาตรา ๓๑ อธิการบดีต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นปริญญาเอกหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษาชั้นสูงที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง หรือดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ หรือเคยดำรงตำแหน่งคณบดีมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งวาระ

รองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีต้องสำเร็จการศึกษาปริญญาหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษาชั้นสูงที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

นอกจากคุณสมบัติตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง อธิการบดี รองอธิการบดี และผู้ช่วยอธิการบดีต้องมีคุณสมบัติอื่น และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี เป็นคณาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย เมื่อได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว ให้ผู้นั้นพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ทางวิชาการในมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๒ อธิการบดีเป็นผู้แทนของมหาวิทยาลัยในกิจการทั้งปวง และโดยเฉพาะให้มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) บริหารกิจการของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย

(๒) บริหารการเงิน การคลัง การพัสดุ และทรัพย์สินอื่นของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัย

(๓) แต่งตั้งและถอดถอนรองคณบดี รองผู้อำนวยการ รองหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นและอาจารย์พิเศษ

(๔) บรรจุ แต่งตั้ง ดำเนินการทางวินัย และถอดถอนพนักงานของมหาวิทยาลัย รวมทั้งบริหารงานบุคคลตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

(๕) จัดทำแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการ โดยปฏิบัติตามนโยบายและแผนงานของมหาวิทยาลัย รวมทั้งติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย

(๖) จัดหารายได้และทรัพยากรอื่นจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินการทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย และจัดทำงบประมาณรายรับและรายจ่ายเพื่อเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย

(๗) เสนอรายงานประจำปีเกี่ยวกับกิจการด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยต่อสภามหาวิทยาลัย

(๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัยหรือตามที่สภามหาวิทยาลัยมอบหมาย

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่อธิการบดีไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองอธิการบดีเป็นผู้รักษาการแทนถ้ามีรองอธิการบดีหลายคน ให้รองอธิการบดีซึ่งอธิการบดีมอบหมายเป็นผู้รักษาการแทนถ้าอธิการบดีมิได้มอบหมาย ให้รองอธิการบดีที่มีอาวุโสสูงสุดเป็นผู้รักษาการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี หรือไม่มีผู้รักษาการแทนอธิการบดีตามวรรคหนึ่ง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้นายกสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่งและวรรคสาม เป็นผู้รักษาการแทน

มาตรา ๓๔ ในคณะ สำนักวิชา และวิทยาลัย ให้มีคณบดีเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบ
งานของคณะ สำนักวิชา และวิทยาลัย โดยจะให้ มีรองคณบดี หรือผู้ช่วยคณบดีทำหน้าที่และ
รับผิดชอบตามที่คณบดีมอบหมายก็ได้

คณบดีให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยจากผู้มีคุณสมบัติตาม
มาตรา ๓๖วรรคหนึ่งและวรรคสาม

รองคณบดีนั้น ให้อธิการบดีแต่งตั้ง โดยคำแนะนำของคณบดีจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา
๓๖วรรคสองและวรรคสาม

ผู้ช่วยคณบดีนั้น ให้คณบดีแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๖ วรรคสองและวรรคสาม
รองคณบดีและผู้ช่วยคณบดีอาจแต่งตั้งจากบุคคลที่มีได้เป็นผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยก็
ได้แต่ต้องมีจำนวนไม่เกินหนึ่งในสี่ของจำนวนรองคณบดีหรือผู้ช่วยคณบดี แล้วแต่กรณี

วิธีการสรรหา อำนาจและหน้าที่ และการบริหารงานของคณบดี ให้เป็นไปตามข้อบังคับ
ของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๕ คณบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้แต่
จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้

เมื่อคณบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้รองคณบดีและผู้ช่วยคณบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย

การรักษาการแทนคณบดี ให้นำมาตรา ๓๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ ในกรณีที่นายก
สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งผู้รักษาการแทน ต้องแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่งและ
วรรคสาม

มาตรา ๓๖ คณบดีต้องแต่งตั้งจากคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย รวมทั้งต้องมีคุณสมบัติ
ดังนี้

(๑) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นปริญญาเอกหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือ
สถานศึกษาชั้นสูงที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง หรือ

(๒) สำเร็จการศึกษาปริญญาหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษาชั้นสูงที่สภา
มหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีในมหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษา
ชั้นสูงที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง หรือดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์

รองคณบดีและผู้ช่วยคณบดีต้องสำเร็จการศึกษาปริญญาหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือ
สถานศึกษาชั้นสูงที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

นอกจากคุณสมบัติตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง คณบดี รองคณบดี และผู้ช่วยคณบดีต้องมี
คุณสมบัติอื่น และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๗ ในคณะ สำนักวิชา และวิทยาลัย ให้มีคณะกรรมการบริหาร ประกอบด้วย คณบดีเป็นประธาน รองคณบดี ผู้แทนคณาจารย์ประจำและผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมิได้เป็นผู้ปฏิบัติงานใน มหาวิทยาลัยเป็นกรรมการ

ในกรณีที่คณะ สำนักวิชา และวิทยาลัยใดมีหัวหน้าภาควิชา ให้หัวหน้าภาควิชาเป็น กรรมการด้วย

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจาก ตำแหน่งของกรรมการ รวมทั้งอำนาจและหน้าที่ ตลอดจนการดำเนินการและการประชุมของ คณะกรรมการบริหารตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๘ ในสำนักงานสภามหาวิทยาลัย สำนักงานมหาวิทยาลัย สถาบัน หรือส่วนงานที่ เรียกชื่ออย่างอื่น ให้มีผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น เป็นผู้บังคับบัญชาและ รับผิดชอบงานของส่วนงานดังกล่าว และจะให้ มีรองผู้อำนวยการหรือรองหัวหน้าส่วนงานทำ หน้าที่และรับผิดชอบตามที่ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงานมอบหมายก็ได้

รองผู้อำนวยการหรือรองหัวหน้าส่วนงานนั้น ให้ถือการบดบังแต่งตั้งตามคำแนะนำของ ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงาน

คุณสมบัติ วิธีการสรรหา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง รวมทั้งอำนาจ และหน้าที่ ตลอดจนการบริหารงานของผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้ เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

เมื่อผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นพ้นจากตำแหน่ง ให้รอง ผู้อำนวยการหรือรองหัวหน้าส่วนงานพ้นจากตำแหน่งด้วย

การรักษาการแทนผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้นำมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง มาใช้บังคับโดยอนุโลม ในกรณีที่ไม่มีผู้รักษาการแทน ให้การรักษาการแทนเป็นไปตาม ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๙ ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี คณบดี รองคณบดี ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และหัวหน้าและรองหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น จะดำรง ตำแหน่งดังกล่าวเกินหนึ่งตำแหน่งในขณะเดียวกันมิได้

ผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งอยู่หนึ่งตำแหน่งแล้ว ให้รักษาการแทนตำแหน่งอื่นได้อีก เพียงหนึ่งตำแหน่ง แต่ต้องไม่เกินเก้าสิบวัน

มาตรา ๔๐ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของคณะ สำนักวิชา วิทยาลัย สถาบันหรือส่วน งานที่เรียกชื่ออย่างอื่น อธิการบดีจะมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการ หรือหัวหน้า ส่วนงานดังกล่าว ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดีเฉพาะในส่วนงานนั้นก็ได้

คณบดี ผู้อำนวยการ หรือหัวหน้าส่วนงานซึ่งได้รับมอบอำนาจจากอธิการบดีอาจมอบอำนาจต่อให้รองคณบดี รองผู้อำนวยการ หรือรองหัวหน้าส่วนงานนั้นปฏิบัติหน้าที่ที่รับมอบอำนาจมานั้นแทนได้เมื่อได้รับความเห็นชอบจากอธิการบดี และให้ผู้รับมอบอำนาจหรือผู้รับมอบอำนาจต่อมีอำนาจและหน้าที่ตามที่อธิการบดีกำหนด

มาตรา ๔๑ การรักษาการแทน การมอบอำนาจให้ปฏิบัติกรแทน ตลอดจนการมอบอำนาจช่วงให้ปฏิบัติการแทนของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ในกรณีที่มีกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งหรือกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นกรรมการ อนุกรรมการ หรือมีอำนาจหน้าที่อย่างใด ให้ผู้รักษาการแทนทำหน้าที่กรรมการ อนุกรรมการ หรือมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งนั้นในระหว่างที่รักษาการแทน

หมวด ๓

การประกันคุณภาพและการประเมิน

มาตรา ๔๒ ให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของมหาวิทยาลัย

ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๓ เมื่อครบสี่ปีนับแต่วันจัดตั้งส่วนงานของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๕ ให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินส่วนงานดังกล่าวโดยผู้ประเมินซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมิใช่ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย แล้วรายงานสภามหาวิทยาลัยและประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไป และให้มีการประเมินดังกล่าวทุกสี่ปี

การประเมินส่วนงานตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยให้ใช้หลักการตามมาตรา ๘ และนโยบายที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดตามมาตรา ๒๑ (๑) เป็นเกณฑ์ในการประเมิน โดยให้หาข้อมูลจากผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย นิสิต นิสิตเก่า บุคคลซึ่งเป็นนายจ้างหรือผู้บังคับบัญชาของนิสิตเก่า และบุคคลอื่นซึ่งเกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัย

รายงานตามวรรคหนึ่งให้ระบุด้วยว่าส่วนงานดังกล่าวควรปรับปรุงการดำเนินการใด หรือควรมีส่วนงานนั้นหรือหน่วยงานในส่วนงานนั้นต่อไปหรือไม่ด้วย

มาตรา ๔๔ ให้คณะกรรมการนโยบายวิชาการจัดให้มีการประเมินหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี การเรียนการสอน และการวัดผลตามหลักสูตรนั้น ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อดำเนินการตามมาตรา ๒๕ (๒)

มาตรา ๔๕ ให้สภามหาวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของอธิการบดีและหัวหน้าส่วนงานต่าง ๆ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๖ ให้อธิการบดีจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

หมวด ๔

การบัญชีและการตรวจสอบ

มาตรา ๔๗ ให้มหาวิทยาลัยวางและรักษาไว้ซึ่งระบบบัญชีอันถูกต้อง แยกตามส่วนงานของมหาวิทยาลัย มีสมุดบัญชีลงรายการแยกตามประเภทของสินทรัพย์ หนี้สิน ทุน รายได้และค่าใช้จ่ายตามความเป็นจริง พร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของรายการนั้น ๆ และให้มีการตรวจสอบภายในเป็นประจำ

การบันทึกรายการในสมุดบัญชีตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป

มาตรา ๔๘ ให้มหาวิทยาลัยจัดทำรายงานการเงินส่งผู้สอบบัญชีของมหาวิทยาลัยภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

วันเริ่มและวันสิ้นปีบัญชีของมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๙ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นผู้สอบบัญชีของมหาวิทยาลัย และให้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของมหาวิทยาลัยทุกรอบปีบัญชี

มาตรา ๕๐ ให้ผู้สอบบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัย เพื่อการนี้ให้มีอำนาจสอบถามนายคณบดีสภามหาวิทยาลัย อธิการบดีและผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย และเรียกให้ส่งสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยเป็นการเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น

มาตรา ๕๑ ให้ผู้สอบบัญชีทำรายงานผลการสอบบัญชีและการเงินเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี เพื่อสภามหาวิทยาลัยเสนอต่อรัฐมนตรี

ให้มหาวิทยาลัยเผยแพร่รายงานประจำปีของปีที่สิ้นไปนั้น แสดงรายงานการเงินที่ผู้สอบบัญชีรับรองแล้ว พร้อมทั้งแสดงผลงานของมหาวิทยาลัยในปีที่ล่วงมาและแผนงานที่จะจัดทำในปีต่อไปภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

มาตรา ๕๒ ให้อธิการบดีเป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

หมวด ๕

การกำกับและดูแล

มาตรา ๕๓ รัฐมนตรีมีอำนาจและหน้าที่กำกับและดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๗ และให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยเป็นการเฉพาะ ในกรณีที่มีปัญหาข้อขัดแย้งในการดำเนินการของมหาวิทยาลัยซึ่งอาจเกิดความเสียหายต่อส่วนรวม ให้รัฐมนตรีเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา เมื่อคณะรัฐมนตรีวินิจฉัยเป็นประการใดแล้วให้ผู้เกี่ยวข้องมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๕๔ บรรดาเรื่องที่มีมหาวิทยาลัยจะต้องเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้ให้รัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

หมวด ๖

ตำแหน่งทางวิชาการ

มาตรา ๕๕ คณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยมีตำแหน่งทางวิชาการ ดังนี้

- (๑) ศาสตราจารย์
- (๒) รองศาสตราจารย์
- (๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
- (๔) อาจารย์

ศาสตราจารย์นั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัย

สภามหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นด้วยก็ได้ โดยทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้ง และถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๖ ศาสตราจารย์ซึ่งมีความรู้ความสามารถและความชำนาญเป็นพิเศษและพ้นจากตำแหน่งไปโดยไม่มีความคิด สภามหาวิทยาลัยอาจแต่งตั้งให้เป็นศาสตราจารย์กิตติคุณในสาขาที่ ศาสตราจารย์ผู้นั้นมีความเชี่ยวชาญเพื่อเป็นเกียรติยศได้

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้ง และถอดถอนศาสตราจารย์กิตติคุณ ให้เป็นไปตาม ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๗ ศาสตราจารย์พิเศษนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งจากผู้ซึ่งดำรง ตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งอาจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ หรือรองศาสตราจารย์พิเศษที่ มีความรู้ความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษ และมีได้เป็นผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยโดยคำแนะนำของสภา มหาวิทยาลัย

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งศาสตราจารย์พิเศษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของ มหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๘ รองศาสตราจารย์พิเศษและผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษนั้น สภามหาวิทยาลัยอาจ แต่งตั้งจากอาจารย์พิเศษหรือผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งอาจารย์พิเศษที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และมีได้ เป็นผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย

อธิการบดีอาจแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมและมีได้เป็นผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย เป็นอาจารย์พิเศษได้โดยคำแนะนำของคณบดี

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งรองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์พิเศษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๙ บุคคลใดได้รับพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ หรือได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์กิตติคุณ รองศาสตราจารย์

รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษตาม พระราชบัญญัตินี้ ให้มีสิทธิใช้ตำแหน่งทางวิชาการดังกล่าวเป็นคำนำหน้านามเพื่อแสดงวิทยฐานะ ได้ตลอดไป

การใช้คำนำหน้านามตามความในวรรคหนึ่งให้ใช้อักษรย่อ ดังนี้

ศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ	ศ.
ศาสตราจารย์กิตติคุณ	ใช้อักษรย่อ	ศ. (กิตติคุณ)
ศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ	ศ. (พิเศษ)
รองศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ	รศ.
รองศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ	รศ. (พิเศษ)
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ	ผศ.

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ ใช้อักษรย่อ ผศ. (พิเศษ)

การใช้คำนำหน้านามและการใช้อักษรย่อคำนำหน้านามสำหรับตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

หมวด ๗

ปริญญาและเครื่องหมายวิทยฐานะ

มาตรา ๖๐ ปริญญามีสามชั้น คือ

ปริญญาเอก เรียกว่า ดุษฎีบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ด.

ปริญญาโท เรียกว่า มหาบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ม.

ปริญญาตรี เรียกว่า บัณฑิต ใช้อักษรย่อ บ.

มาตรา ๖๑ มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัย และร่วมให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรในสาขาวิชาที่มีการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นในประเทศหรือต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ

การกำหนดให้สาขาวิชาใดมีปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นใด และจะใช้อักษรย่อสำหรับสาขาวิชานั้นอย่างไร ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๖๒ สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับของมหาวิทยาลัยกำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรี ได้รับปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับหนึ่งหรือปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับสองก็ได้

มาตรา ๖๓ สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับกำหนดให้มีประกาศนียบัตรชั้นต่าง ๆ และอนุปริญญาได้ ดังนี้

(๑) ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งภายหลังที่ได้รับปริญญาโทหรือเทียบเท่าแล้ว

(๒) ประกาศนียบัตรบัณฑิต ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งภายหลังที่ได้รับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าแล้ว

(๓) อนุปริญญา ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งก่อนถึงชั้นได้รับปริญญาตรี

(๔) ประกาศนียบัตรประเภทอื่น ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาเฉพาะวิชา

มาตรา ๖๔ มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์แก่บุคคลซึ่งสภามหาวิทยาลัยเห็นว่าทรงคุณวุฒิและคุณธรรมสมควรแก่ปริญญานั้น ๆ แต่จะให้ปริญญาดังกล่าวแก่คณาจารย์ประจำผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย นายกสภามหาวิทยาลัย หรือกรรมการสภามหาวิทยาลัย ในขณะที่ดำรงตำแหน่งนั้นไม่ได้

ชั้น สาขาของปริญญา และหลักเกณฑ์การให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๕ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีครุฑพระบรมราชูปถัมภ์เพื่อทูลเกล้าฯ ถวายแด่พระบรมราชูปถัมภ์

การกำหนดลักษณะและส่วนประกอบของครุฑพระบรมราชูปถัมภ์ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๖๖ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีครุฑวิทยฐานะหรือเข็มวิทยฐานะเป็นเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ประกาศนียบัตรบัณฑิตอนุปริญญาและประกาศนียบัตร และอาจกำหนดให้มีครุฑประจำตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัย ครุฑประจำตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัย ครุฑประจำตำแหน่งผู้บริหาร หรือครุฑประจำตำแหน่งคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยก็ได้

การกำหนดลักษณะ ชนิด ประเภท และส่วนประกอบของครุฑวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะและครุฑประจำตำแหน่ง ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ครุฑวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ และครุฑประจำตำแหน่งจะใช้ในโอกาสใดโดยมีเงื่อนไขอย่างไรให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๗ มหาวิทยาลัยมีตราประจำ มหาวิทยาลัยเป็นรูปพระเกี้ยววางบนหมอนซึ่งมีที่มาจากพระราชลัญจกรประจำพระองค์ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของส่วนงานของมหาวิทยาลัยได้โดยทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ตามวรรคหนึ่งและวรรคสองเพื่อการค้า หรือการใช้สิ่งดังกล่าวที่มีใช้เพื่อประโยชน์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัย ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๘ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีเครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนิสิตและผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยได้ โดยทำเป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๘

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๖๕ ผู้ใดใช้ครุฑพระบรมราชูปถัมภ์ ครุฑวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ ครุฑประจำตำแหน่ง เครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนิสิตและผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยหรือสิ่งใดที่เลียนแบบสิ่งดังกล่าวโดยไม่มีสิทธิที่จะใช้ หรือแสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนมีปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา ประกาศนียบัตร หรือมีตำแหน่งใดในมหาวิทยาลัยโดยที่ตนไม่มีสิทธิ ถ้าได้กระทำให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิที่จะใช้หรือมีวิทยฐานะหรือมีตำแหน่งเช่นนั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๐ ผู้ใด

(๑) ปลอม หรือทำเลียนแบบซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัยไม่ว่าจะเป็นสีใด หรือทำด้วยวิธีใด ๆ

(๒) ใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัย ปลอมหรือซึ่งทำเลียนแบบ หรือ

(๓) ใช้ หรือทำให้ปรากฏซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัย หรือส่วนงานของมหาวิทยาลัยที่วัตถุหรือสินค้าใด ๆ โดยฝ่าฝืนมาตรา ๖๗ วรรคสามต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดตาม (๑) เป็นผู้กระทำความผิดตาม (๒) ด้วย ให้ลงโทษตาม (๒) แต่กระหนเดียว

ความผิดตาม (๓) เป็นความผิดอันยอมความได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๗๑ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ นี้ ภาระผูกพัน งบประมาณและรายได้ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๒ มาเป็นของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗๒ ให้สภามหาวิทยาลัย และสภาคณาจารย์ ตามพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๒ ทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีสภามหาวิทยาลัย หรือสภาคณาจารย์ตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ส่วนราชการในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๒ และหน่วยงานที่สภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติและจัดตั้งขึ้นในมหาวิทยาลัย ซึ่งมีอยู่ใน

วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นส่วนงานของมหาวิทยาลัยไปพลางก่อน จนกว่าจะได้มีประกาศของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๕ วรคสามกำหนดเป็นอย่างอื่น

ให้สภามหาวิทยาลัยดำเนินการให้มีการศึกษาเพื่อให้มีการจัดส่วนงานหรือปรับโครงสร้างใหม่ให้เหมาะสมกับภารกิจ วัตถุประสงค์ ความมีประสิทธิภาพ และการประหยัด ทั้งนี้ ให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๗๑ ให้นายกสภามหาวิทยาลัย อุปนายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัย ประธานสภาคณาจารย์ และสมาชิกสภาคณาจารย์ตามพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่นายกสภามหาวิทยาลัย อุปนายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัย ประธานสภาคณาจารย์และสมาชิกสภาคณาจารย์ ตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีสภามหาวิทยาลัย หรือสภาคณาจารย์ตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๗๔ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี ตามพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๒ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระแต่ถ้าบุคคลดังกล่าวเป็นข้าราชการของมหาวิทยาลัยต้องแสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เมื่อครบกำหนดเวลาสิบห้าวันตามวรรคหนึ่งแล้ว ถ้าผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวไม่แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ให้พ้นจากตำแหน่ง และให้นำความในวรรคสองของมาตรา ๗๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีตามพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๒ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีจะพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๗๕ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการ หัวหน้าภาควิชา และหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือภาควิชาตามพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๒ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการหัวหน้าภาควิชา หรือหัวหน้าส่วนงานหรือหน่วยงานดังกล่าวตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไปจนกว่าจะครบวาระ

ให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองหรือผู้ช่วยของผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งคงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งจะพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๗๖ การนับวาระการดำรงตำแหน่งของอธิการบดีตามมาตรา ๒๕ คณบดีตามมาตรา ๓๕ ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามมาตรา ๓๘ ให้นับรวมวาระการดำรงตำแหน่งตามพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๒ ด้วย

มาตรา ๗๗ ให้โอนบรรดาค้ำราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ พนักงานราชการและพนักงานของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๒ มาเป็นข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการและพนักงานมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้

เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลของข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการตามวรรคหนึ่งให้ถือว่ามหาวิทยาลัยเป็นส่วนราชการ และให้ข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการดังกล่าวรับเงินเดือน ค่าจ้าง และเงินอื่น ๆ ผ่านมหาวิทยาลัยโดยเบิกจ่ายจากเงินงบประมาณแผ่นดิน งบบุคลากรที่จ่ายในลักษณะเงินเดือน ค่าจ้างประจำ และเงินอื่นที่เกี่ยวข้อง และให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา หรือระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างของส่วนราชการมาใช้บังคับ แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่การนำกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือระเบียบที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา หรือระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างของส่วนราชการมาใช้บังคับตามวรรคสองไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้ หรือมีกรณีที่ไม่อาจนำมาใช้บังคับได้ด้วยเหตุใด ๆ ให้การดำเนินการในส่วนที่ไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้หรือในส่วนที่ไม่อาจนำกฎหมายกฎ ข้อบังคับ หรือระเบียบดังกล่าวมาใช้ได้ เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๗๘ ข้าราชการ หรือลูกจ้าง ตามมาตรา ๗๗ ผู้ใด

(๑) แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มหาวิทยาลัยดำเนินการบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัย แล้วแต่กรณี ในทันที

(๒) แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ภายหลังกำหนดเวลาตาม (๑) แต่ไม่เกินสี่ปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเมื่อมหาวิทยาลัยได้ประเมินแล้ว เห็นว่ามีความรู้ความสามารถตามหลักเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้บรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยได้ โดยไม่ต้องทดลองปฏิบัติงาน

(๓) แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ภายหลังกำหนดเวลาตาม (๒) ถ้ามหาวิทยาลัยเห็นว่าการรับ

บุคคลนั้นเข้าทำงานจะเป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัย และมีอัตราที่จะรับเข้าทำงานได้ ให้ดำเนินการตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

การแสดงเจตนาตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย และเมื่อได้ยื่นแสดงเจตนาแล้วจะถอนมิได้

มาตรา ๘๕ ผู้ซึ่งมหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัย ตามมาตรา ๘๔ และมาตรา ๘๘ ให้ได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง สวัสดิการ และประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นไม่น้อยกว่าที่เคยได้รับอยู่ก่อนเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๘๖ ข้าราชการซึ่งมหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๘๔ และมาตรา ๘๘ ให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากราชการเพราะทางราชการเลิกหรือยุบตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ นับแต่วันที่มาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย

ลูกจ้างของส่วนราชการซึ่งมหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๘๘ ให้ถือว่าเป็นการออกจากราชการเพราะทางราชการยุบตำแหน่ง และให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง

ข้าราชการซึ่งเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการอยู่แล้ว ให้มีสิทธิขอเป็นสมาชิกต่อไปได้แม้จะออกจากราชการแล้ว ในกรณีเช่นนี้ให้มีสิทธิได้รับสวัสดิการจากทางราชการ เช่นเดียวกับผู้ได้รับบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

พนักงานมหาวิทยาลัยซึ่งได้รับสิทธิประโยชน์ในฐานะข้าราชการบำนาญแล้วให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม แต่ไม่ตัดสิทธิที่จะประกันตนด้วยความสมัครใจ

มาตรา ๘๗ ให้คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทำหน้าที่คณะวุฒยาจารย์จนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะวุฒยาจารย์ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘๘ ให้คณะกรรมการประจำ คณะ คณะกรรมการประจำ บัณฑิตวิทยาลัย คณะกรรมการในวิทยาลัย สถาบัน ศูนย์ และกรรมการอื่นซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือตามมติสภามหาวิทยาลัยซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงมีฐานะเป็นคณะกรรมการดังกล่าวต่อไปและทำหน้าที่คณะกรรมการบริหารส่วนงานตามพระราชบัญญัตินี้ หรือทำหน้าที่ตามที่ได้รับแต่งตั้งหรือเลือกตั้งจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งหรือเลือกตั้งคณะกรรมการขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๘๓ ให้ตำแหน่งศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์กิตติคุณ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ หรืออาจารย์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นตำแหน่งศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์กิตติคุณ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ หรืออาจารย์ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวคงดำรงตำแหน่งนั้นต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ผู้ซึ่งเป็นอาจารย์พิเศษของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๒ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นอาจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้จนครบกำหนดที่ได้รับแต่งตั้ง

มาตรา ๘๔ สิทธิในการเข้าสู่ตำแหน่งศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือตำแหน่งอื่นใดของข้าราชการหรือพนักงานที่โอนมาตามมาตรา ๘๓ หรือเปลี่ยนสถานภาพตามมาตรา ๘๘ และสิทธิในการเลื่อนตำแหน่งของลูกจ้างของส่วนราชการ มิให้เสียไปเพราะเหตุที่โอนมาหรือเปลี่ยนสถานภาพหรือไม่เปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย

มาตรา ๘๕ ในกรณีที่ตำแหน่งข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการในมหาวิทยาลัยว่างลงไม่ว่าจะว่างอยู่ก่อนหรือภายหลังวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยุบเลิกตำแหน่งนั้นและให้โอนอัตราตำแหน่งและเงินงบประมาณแผ่นดินประจำอัตรา รวมตลอดทั้งงบบุคลากรที่จ่ายในลักษณะเงินเดือน ค่าจ้างประจำ และเงินอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งตั้งไว้สำหรับตำแหน่งนั้นไปเป็นของมหาวิทยาลัย และให้ถือว่าการโอนเงินงบประมาณดังกล่าวเป็นการ โอนเงินงบประมาณรายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

มาตรา ๘๖ ให้ออกข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังมิได้ออกข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้นำพระราชกฤษฎีกากฎทบวง ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่ใช้อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่สมควรปรับปรุง การศึกษาระดับอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม โดยส่งเสริมให้ มหาวิทยาลัยของรัฐพัฒนาไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการแต่อยู่ในกำกับของ รัฐ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการที่เป็นอิสระและมีความคล่องตัว สามารถจัดการศึกษาใน ระดับอุดมศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น โดยการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา จะต้องคำนึงถึงความเป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการ สมควรปรับปรุงการบริหาร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามแนวทางดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ภาคผนวก ก

พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘

พระราชบัญญัติ
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๕๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘
เป็นปีที่ ๗๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑

(๒) พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

“คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

“คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ” หมายความว่า คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

“คณะกรรมการนโยบายวิชาการ” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายวิชาการมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

“สภาอาจารย์” หมายความว่า สภาอาจารย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

“สภาพนักงานมหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภาพนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุน วิชาการมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

“พนักงานมหาวิทยาลัย” หมายความว่า พนักงานมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

“ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย” หมายความว่า พนักงานมหาวิทยาลัย ข้าราชการ และลูกจ้าง ของส่วนราชการซึ่งปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย พนักงานราชการ และลูกจ้างของมหาวิทยาลัย

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์พ.ศ. ๒๕๓๑ เป็นมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ตามพระราชบัญญัตินี้ และเป็นนิติบุคคล

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีฐานะเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐซึ่งไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการและกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และไม่ป็นรัฐวิสาหกิจ ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๗ ให้มหาวิทยาลัยเป็นสถานศึกษาทางวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง มีวัตถุประสงค์ในการสร้าง พัฒนา ประมวล และประยุกต์องค์ความรู้ทั้งหมด ดำเนินการให้มีการเรียนรู้ในองค์ความรู้ จัดการศึกษา เผยแพร่ความรู้ ส่งเสริมและพัฒนาวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการและวิชาชีพแก่สังคม และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม รวมถึงการส่งเสริม และพัฒนาวิชา ธรรมศาสตร์และการเมือง การบริหารจัดการ ศาสนา ศิลปกรรม ภูมิปัญญา วิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สุขภาพเทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม

มหาวิทยาลัยมีปณิธานมุ่งสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ เป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำ ร่วมนำสังคม ไปในแนวทางที่ถูกต้องดีงามและพึงปรารถนา เสริมสร้างให้เกิดความเป็นธรรมในสังคม ผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ มีความสามารถในการทำงาน และดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า มีคุณธรรม มีจิตใจ เสียสละ ใฝ่รู้และมีสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ

มาตรา ๘ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ มหาวิทยาลัยต้องดำเนินการ โดยยึดหลัก ดังต่อไปนี้

(๑) เสรีภาพทางวิชาการ

(๒) ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา

(๓) ความเป็นเลิศทางวิชาการ มีมาตรฐานและคุณภาพทางวิชาการอันเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ

(๔) ความมีคุณธรรมและจริยธรรม

(๕) การนำความรู้สู่สังคม

(๖) ความรับผิดชอบต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติ

(๗) ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

(๘) การบริหารงานที่มีธรรมาภิบาล

(๙) การมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยและนักศึกษา

มาตรา ๕ มหาวิทยาลัยอาจแบ่งส่วนงาน ดังต่อไปนี้

(๑) สำนักงานสภามหาวิทยาลัย

(๒) สำนักงาน

(๓) คณะ

(๔) วิทยาลัย

(๕) สถาบัน

(๖) สำนัก

มหาวิทยาลัยอาจให้มีส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสำนักงาน คณะ วิทยาลัย สถาบัน หรือสำนัก เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ อีกได้

การจัดตั้ง การรวม การเปลี่ยนแปลง การยุบเลิกส่วนงาน และการแบ่งส่วนงานตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ทำเป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๐ ส่วนงานตามมาตรา ๕ ให้มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) สำนักงานสภามหาวิทยาลัย มีหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานของสภามหาวิทยาลัย

(๒) สำนักงาน มีหน้าที่สนับสนุนการบริหารมหาวิทยาลัย

(๓) คณะและวิทยาลัย มีหน้าที่จัดการศึกษา ทำการวิจัย นำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์และให้บริการทางวิชาการ

(๔) สถาบัน มีหน้าที่ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการ หรือจัดการศึกษา

(๕) สำนัก มีหน้าที่สนับสนุนการบริหารจัดการทางวิชาการ

(๖) ส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น มีหน้าที่ตามที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๕ วรรคสาม

การเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงหน้าที่ของส่วนงานตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๑ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ มหาวิทยาลัยอาจรับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นเข้าสมทบในมหาวิทยาลัยก็ได้ และมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันสมทบนั้นได้

การรับเข้าสมทบ การยกเลิกการสมทบ และการควบคุมสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๒ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ มหาวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาหรือดำเนินการวิจัยร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นในประเทศหรือต่างประเทศหรือขององค์การระหว่างประเทศได้โดยในการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันนั้นแก่ผู้สำเร็จการศึกษาได้

การจัดการศึกษาหรือการยกเลิกการจัดการศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษาการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๓ กิจการของมหาวิทยาลัยไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานและกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์

มาตรา ๑๔ มหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่กระทำการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) ซื่อ ขาย จำ รับจ้าง สร้าง จัดหา โอน รับโอน เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ แลกเปลี่ยน และจำหน่าย หรือทำนิติกรรมใด ๆ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของมหาวิทยาลัย ตลอดจนถือกรรมสิทธิ์มีสิทธิครอบครอง หรือมีทรัพย์สินต่าง ๆ ในทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย หรือมีสิทธิในหรือหาประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญา และจำหน่ายทรัพย์สินทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร ตลอดจนรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุดหนุนหรืออุทิศให้

การจำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนอสังหาริมทรัพย์ของมหาวิทยาลัย ให้กระทำได้เฉพาะอสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาตามมาตรา ๑๓

(๒) ดำเนินกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ กิจการโทรคมนาคม หรือเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อประโยชน์ในการให้การศึกษาและบริการทางวิชาการ

(๓) รับค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ และค่าบริการในการให้บริการภายในอำนาจหน้าที่ของมหาวิทยาลัย รวมทั้งทำความตกลงหรือกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการนั้น

(๔) ร่วมมือกับหน่วยงานอื่นทั้งของรัฐหรือของเอกชน หรือกับองค์การหรือหน่วยงานต่างประเทศหรือระหว่างประเทศ ในกิจการที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗

(๕) กู้ยืมเงินและให้กู้ยืมเงินโดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สิน ถือหุ้นเข้าเป็นหุ้นส่วนและลงทุนหรือร่วมลงทุน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของมหาวิทยาลัย

การกู้ยืมเงิน การให้กู้ยืมเงิน การถือหุ้น การเข้าเป็นหุ้นส่วน การลงทุนหรือการร่วมลงทุน ถ้าเป็นจำนวนเงินเกินวงเงินที่รัฐมนตรีกำหนดต้องได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีก่อน

(๖) ออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใดเพื่อการลงทุน โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

(๗) กำหนดค่าตอบแทนหรือค่าตอบแทนพิเศษ รวมทั้งสวัสดิการ สิทธิประโยชน์และประโยชน์อย่างอื่นให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

(๘) จัดให้มีการพัฒนาทางวิชาการและการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการนำผลงานทางวิชาการ ผลการวิจัย และทรัพย์สินทางปัญญาออกเผยแพร่และไปใช้ให้เป็นประโยชน์

(๙) จัดให้มีกองทุนนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ กองทุนเพื่อการจัดการศึกษาในสาขาวิชาที่ไม่สามารถพึ่งพาตนเองในทางการเงินได้ กองทุนเพื่อกิจการต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยรวมทั้งจัดให้มีทุนเพื่อการศึกษาและทุนเพื่อการวิจัย

(๑๐) ปกครอง ดูแล บำรุงรักษา จัดการ ใช้ และจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยและที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ

(๑๑) จัดตั้งหรือร่วมกับบุคคลอื่นในการจัดตั้งองค์กรที่เป็นนิติบุคคล รวมตลอดถึงลงทุนหรือร่วมลงทุนกับบุคคลหรือนิติบุคคลใด เพื่อดำเนินกิจการที่เกี่ยวกับหรือต่อเนื่องกับกิจการของมหาวิทยาลัยหรือนำผลการค้นคว้าวิจัยไปเผยแพร่หรือหาประโยชน์เพื่อเป็นรายได้ของมหาวิทยาลัย

หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินงานตาม (๑) (๒) (๕) (๖) (๘) และ (๑๑) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๕ รายได้ของมหาวิทยาลัย มีดังต่อไปนี้

(๑) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปี

(๒) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่มหาวิทยาลัย

(๓) เงินกองทุนที่รัฐบาลหรือมหาวิทยาลัยจัดตั้งขึ้น และรายได้หรือผลประโยชน์จากกองทุนดังกล่าว

(๔) ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ ค่าบริการต่าง ๆ และเงินหรือทรัพย์สินอื่นที่มหาวิทยาลัยเรียกเก็บตามอำนาจหน้าที่ หรือที่ได้จากสัญญาต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย

(๕) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้จากการลงทุนหรือการร่วมลงทุนและจากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย

(๖) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้ที่ราชพัสดุหรือจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุ ซึ่งมหาวิทยาลัยปกครอง คูแกล ใช้ หรือจัดหาประโยชน์ รวมถึงที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัย

(๗) รายได้หรือผลประโยชน์อื่น

เงินอุดหนุนทั่วไปตาม (๑) นั้น รัฐบาลพึงจัดสรรให้แก่มหาวิทยาลัยโดยตรงเป็นจำนวนที่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย และในการพัฒนาการอุดมศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัย เพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพของการศึกษาให้เป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำระดับนานาชาติได้

ในกรณีที่รัฐบาลได้ปรับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง ค่าตอบแทน หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดให้แก่ข้าราชการ ให้รัฐบาลจัดสรรงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปเพิ่มเติมให้แก่มหาวิทยาลัยในสัดส่วนเดียวกันเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังกล่าวให้แก่พนักงานมหาวิทยาลัยด้วย

รายได้ของมหาวิทยาลัยไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายอื่น

ในกรณีที่รายได้ตามวรรคหนึ่งมีจำนวนไม่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของมหาวิทยาลัยและค่าภาระต่าง ๆ ที่เหมาะสม และมหาวิทยาลัยไม่สามารถหาเงินจากแหล่งอื่นได้ รัฐบาลพึงจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปเพิ่มเติมให้แก่มหาวิทยาลัยตามความจำเป็นของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๖ มหาวิทยาลัยต้องส่งเสริมและสนับสนุนผู้ซึ่งมหาวิทยาลัยรับเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยและนักศึกษาซึ่งขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริงให้มีโอกาสเรียนจนสำเร็จปริญญาตรี

หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาว่าผู้ใดขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๗ บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่มหาวิทยาลัยได้มาโดยมีผู้อุทิศให้ หรือได้มาโดยการซื้อด้วยเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย หรือแลกเปลี่ยนกับทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย หรือได้มาด้วยวิธีอื่นไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุ และให้เป็นกรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๘ ทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยที่ใช้เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการศึกษา การวิจัยการบริการทางวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีและการบังคับทางปกครอง

บุคคลใดจะยกอายุความหรือระยะเวลาในการครอบครองขึ้นต่อสู้กับมหาวิทยาลัยในเรื่องทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยมิได้

มาตรา ๑๙ บรรดารายได้และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยจะต้องจัดการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗

เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่มหาวิทยาลัยต้องจัดการตามเงื่อนไขที่ผู้อุทิศให้กำหนดไว้ แต่ถ้ามีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขดังกล่าว ต้องได้รับความยินยอมจากผู้อุทิศให้หรือทายาทหากไม่มีทายาทหรือทายาทไม่ปรากฏต้องได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย

หมวด ๒

การดำเนินการ

มาตรา ๒๐ ให้มีสภามหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

- (๑) นายกสภามหาวิทยาลัย ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง
- (๒) อธิการบดี นายกสภามคมธรรมศาสตร์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ประธานสภาอาจารย์และประธานสภานักงานมหาวิทยาลัย
  - (๓) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนหนึ่งคนจากผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดี
  - (๔) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนสองคนจากผู้ดำรงตำแหน่งคณบดีและหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ และวิทยาลัย
  - (๕) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนหนึ่งคนจากผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก หรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสถาบัน และสำนัก
- (๖) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนสองคนจากคณาจารย์ประจำ ผู้ซึ่งทำการสอนในมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี และมีใช้ผู้ดำรงตำแหน่งตาม (๒) (๓) (๔) และ (๕)
- (๗) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนหนึ่งคนจากพนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุนวิชาการผู้ซึ่งปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี และมีใช้ผู้ดำรงตำแหน่งตาม (๒) (๓) (๔) และ (๕)
- (๘) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสิบห้าคน ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลภายนอก โดยคำแนะนำของนายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยตาม (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗)

ให้สภามหาวิทยาลัยเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิกคนหนึ่งเป็นอุปนายกสภามหาวิทยาลัยและให้อุปนายกสภามหาวิทยาลัยทำหน้าที่แทนนายกสภามหาวิทยาลัย เมื่อนายกสภามหาวิทยาลัยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัยและในกรณีที่อุปนายกสภามหาวิทยาลัยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอุปนายกสภามหาวิทยาลัย ให้สภามหาวิทยาลัยเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิกคนหนึ่งทำหน้าที่แทนนายกสภามหาวิทยาลัย

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาซึ่งนายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ให้เลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนหนึ่งคนจากบัญชีรายชื่อที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาซึ่งบุคคลเพื่อเสนอแต่งตั้งเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยตาม (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ กรรมการสภามหาวิทยาลัยตาม (๖) มีได้ส่วนงานละไม่เกินหนึ่งคน

ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัยคนหนึ่งเป็นเลขานุการสภามหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๑ นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๐ (๘) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกได้

กรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๐ (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี และอาจดำรงตำแหน่งอีกได้

มาตรา ๒๒ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๒๑ นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๐ พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติของการเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยในประเภทนั้น
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๖) สภามหาวิทยาลัยมีมติให้ถอดถอน
- (๗) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

ในกรณีที่ตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใดและยังมิได้มีการดำเนินการให้ได้มาซึ่งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยแทนตำแหน่งที่ว่างให้สภามหาวิทยาลัยประกอบด้วยกรรมการสภามหาวิทยาลัยเท่าที่มีอยู่

ในกรณีที่นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระและได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง หรือได้มีการดำเนินการให้ผู้ใดดำรงตำแหน่งแทนแล้ว ให้ผู้นั้นอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน แต่ถ้าวาระการดำรงตำแหน่งเหลืออยู่น้อยกว่าเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการให้มีผู้ดำรงตำแหน่งแทนก็ได้

ในกรณีที่นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัย ผู้ทรงคุณวุฒิหรือยังมีได้ดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยอื่นขึ้นมาใหม่ ให้นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ หรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งพ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปพลางก่อนจนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ หรือได้มีการดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยอื่นขึ้นมาใหม่แล้ว

มาตรา ๒๓ สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย อำนาจหน้าที่เช่นนี้ให้รวมถึง

(๑) กำหนดเป้าหมาย วางนโยบาย และแนวทางในการพัฒนาของมหาวิทยาลัยเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย

(๒) ออกข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัย เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย และอาจมอบหมายให้ส่วนงานใดในมหาวิทยาลัยเป็นผู้ออกข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศสำหรับส่วนงานนั้นเป็นเรื่อง ๆ ไปก็ได้

(๓) ออกข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของมหาวิทยาลัย

(๔) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารการเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย

(๕) อนุมัติการให้ปริญญา ประกาศนียบัตรคุณวุฒิบัณฑิต ประกาศนียบัตรมหาบัณฑิต ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา และประกาศนียบัตร ทั้งของมหาวิทยาลัยและที่มหาวิทยาลัยจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่น รวมทั้งอนุมัติการให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์

(๖) อนุมัติการจัดตั้ง การรวม หรือการยุบเลิกส่วนงานของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๕ รวมทั้งการแบ่งหน่วยงานภายในของส่วนงานดังกล่าว

(๗) พิจารณาดำเนินการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง และพิจารณาถอดถอนนายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ อธิการบดี ศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์พิเศษ

(๘) แต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่น

(๙) แต่งตั้งและถอดถอนรองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการ และหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น

(๑๐) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของอธิการบดีและหัวหน้าส่วนงานต่าง ๆ

(๑๑) อนุมัติการรับเข้าสมทบ การจัดการศึกษาร่วม หรือการยกเลิกการสมทบ การยกเลิกการจัดการจัดการศึกษาร่วมของสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่น การอนุมัติหลักสูตรการศึกษาและการเปิดสอนรวมทั้งการปรับปรุง การยุบรวม หรือการยกเลิกหลักสูตรการศึกษา

(๑๒) กำหนดนโยบายและวิธีการเกี่ยวกับการจัดหารายได้ การจัดหาแหล่งทุนและทรัพยากรอื่น

(๑๓) อนุมัติการกู้ยืมเงินและให้กู้ยืมเงิน การถือหุ้น การเข้าเป็นหุ้นส่วนและการลงทุนหรือการร่วมลงทุนตามมาตรา ๑๔ (๕) วรรคสอง

(๑๔) อนุมัติการจัดตั้งหรือร่วมกับบุคคลอื่นในการจัดตั้งองค์กรที่เป็นนิติบุคคลหรือยกเลิกนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๑๔ (๑๑)

(๑๕) อนุมัติการตั้งงบประมาณรายรับและงบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัย

(๑๖) รับรองรายงานกิจการประจำปีของมหาวิทยาลัย และเสนอรายงานนั้นต่อรัฐมนตรีเพื่อทราบ

(๑๗) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อกระทำการใดๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภามหาวิทยาลัย รวมทั้งมอบอำนาจให้คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลดังกล่าวทำการแทนแล้วรายงานให้สภามหาวิทยาลัยทราบ

(๑๘) สร้างเสริมและตรวจสอบการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

(๑๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการของมหาวิทยาลัยที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของผู้ใดโดยเฉพาะ

มาตรา ๒๔ การประชุมและวิธีดำเนินงานของสภามหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๕ ให้มีสภาธรรมศาสตร์สัมพันธ์ ประกอบด้วย ผู้แทนจากสมาคมศิษย์เก่าของมหาวิทยาลัย ผู้แทนสมาคมวิชาชีพในสาขาวิชาที่มีการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย และผู้ทรงคุณวุฒิจากบุคคลภายนอกผู้ทำคุณประโยชน์ให้แก่มหาวิทยาลัยหรือสังคม

สภาธรรมศาสตร์สัมพันธ์มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะต่อสภามหาวิทยาลัยและอธิการบดี เกี่ยวกับการดำเนินงานที่เป็นประโยชน์ต่อความเจริญก้าวหน้าของมหาวิทยาลัยและสังคมโดยรวม

(๒) สนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย โดยระดมความคิดเห็นและทรัพยากรในด้านต่าง ๆ จากประชาคมธรรมศาสตร์ ศิษย์เก่า และสาธารณชนทั่วไป

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของสมาชิกสภาธรรมศาสตร์สัมพันธ์ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของสภาธรรมศาสตร์สัมพันธ์ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๖ ให้มีคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย อธิการบดีเป็นประธาน รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าส่วนงานที่มีฐานะเทียบเท่าคณะวิทยาลัย สถาบัน หรือสำนัก ประธานสภาอาจารย์ และประธานสภานักงานมหาวิทยาลัย เป็นกรรมการ

ให้คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยแต่งตั้งรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดีคนหนึ่งเป็นเลขานุการ โดยคำแนะนำของอธิการบดี

มาตรา ๒๗ คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเสนอแผนพัฒนามหาวิทยาลัย พิจารณากลับกรองข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัย พิจารณาเกี่ยวกับการจัดตั้ง การรวม การเปลี่ยนแปลง การยุบเลิกส่วนงาน และการแบ่งหน่วยงานภายในส่วนงาน ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การเงิน และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย ให้คำปรึกษาและข้อแนะนำแก่อธิการบดี ทั้งนี้ ตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๘ การประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๙ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ ประกอบด้วย ประธานและกรรมการซึ่งดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ ทำหน้าที่พิจารณาการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการเพื่อเสนอสภามหาวิทยาลัย

จำนวน หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของประธานและกรรมการ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๐ ให้มีคณะกรรมการนโยบายวิชาการ ประกอบด้วย ประธานและกรรมการซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้ง

คณะกรรมการนโยบายวิชาการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะเป้าหมาย นโยบาย แนวทางในการพัฒนาและแผนพัฒนาวิชาการของมหาวิทยาลัยต่ออธิการบดี

(๒) เสนอแนะต่อสภามหาวิทยาลัยในการอนุมัติหลักสูตรการศึกษาและการเปิดสอนรวมทั้งการปรับปรุง การยุบรวม และการยกเลิกหลักสูตรการศึกษา

(๓) เสนอแนะต่อสภามหาวิทยาลัยในการอนุมัติการรับเข้าสมทบ การจัดการศึกษาร่วมหรือ การยกเลิกการสมทบ การยกเลิกการจัดการศึกษาร่วมของสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยอื่น

(๔) ดำเนินการเกี่ยวกับวิชาการของมหาวิทยาลัยตามที่สภามหาวิทยาลัยหรืออธิการบดี มอบหมาย

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจาก ตำแหน่งของประธานและกรรมการ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของ คณะกรรมการนโยบายวิชาการให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๑ ให้มีสภาอาจารย์ ประกอบด้วย ประธานและกรรมการซึ่งเลือกจากคณาจารย์ ประจำของมหาวิทยาลัย

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการเลือก วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจาก ตำแหน่งของประธานและกรรมการ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของสภาอาจารย์ ให้ เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๒ สภาอาจารย์มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่สภามหาวิทยาลัยและอธิการบดีในการบริหารกิจการทั้ง ปวงของมหาวิทยาลัย

(๒) ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างมหาวิทยาลัยกับคณาจารย์ประจำ และระหว่าง คณาจารย์ประจำด้วยกัน

(๓) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภามหาวิทยาลัยหรืออธิการบดีมอบหมาย

มาตรา ๓๓ ให้มีสภานักงานมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย ประธานและกรรมการซึ่งเลือก จากพนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุนวิชาการ

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการเลือก วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจาก ตำแหน่งของประธานและกรรมการ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของสภานักงาน มหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๔ สภานักงานมหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่สภามหาวิทยาลัยและอธิการบดีในการบริหารกิจการทั้ง ปวงของมหาวิทยาลัย

(๒) ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างมหาวิทยาลัยกับพนักงานมหาวิทยาลัยสาย สนับสนุนวิชาการ และระหว่างพนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุนวิชาการด้วยกัน

(๓) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภามหาวิทยาลัยหรืออธิการบดีมอบหมาย

มาตรา ๓๕ ให้มืออธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด และรับผิดชอบการบริหารงานของมหาวิทยาลัย และอาจมีรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดี หรือจะมีทั้งรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่อธิการบดีมอบหมายก็ได้

มาตรา ๓๖ อธิการบดีนั้นจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติ ตามมาตรา ๓๗ โดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัย และให้มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปีและจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามวรรคหนึ่ง อธิการบดีพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๗
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๖) สภามหาวิทยาลัยมีมติให้ถอดถอนด้วยคะแนนเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หย่อนความสามารถ หรือมีการกระทำได้อันขัดต่อปณิธานของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗ วรรคสอง

(๗) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งรองอธิการบดีจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่งโดยคำแนะนำของอธิการบดี

ให้อธิการบดีแต่งตั้งผู้ช่วยอธิการบดีจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง และให้มีอำนาจถอดถอนผู้ช่วยอธิการบดีด้วย

เมื่ออธิการบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้รองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย และให้นำความในวรรคสองมาใช้บังคับกับรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๓๗ อธิการบดีต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นปริญญาเอกหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษาชั้นสูงอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนในมหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษาชั้นสูงอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี

(๒) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษาชั้นสูงอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนในมหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษา

ชั้นสูงอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี หรือเคยดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยมาแล้วรวมเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองปี

มาตรา ๓๘ รองอธิการบดีต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับอธิการบดี

(๒) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษาชั้นสูงอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และมีประสบการณ์ทางการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๓) เป็นพนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุนวิชาการซึ่งสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และเคยปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี

(๔) คุณสมบัติอื่นตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ผู้ช่วยอธิการบดีต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัย หรือสถานศึกษาชั้นสูงอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

มาตรา ๓๙ อธิการบดีเป็นผู้แทนของมหาวิทยาลัยในกิจการทั้งปวง และโดยเฉพาะให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกิจการของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัย รวมทั้งวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย ในกรณี ให้มีอำนาจออก ระเบียบคำสั่ง และประกาศได้

(๒) บริหารบุคลากร การเงิน การคลัง การพัสดุ สถานที่ และทรัพย์สินอื่นของมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัย

(๓) จัดทำแผนพัฒนามหาวิทยาลัย และดูแลให้มีการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน รวมทั้งติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย

(๔) จัดหารายได้และทรัพยากรอื่นจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินการกิจให้บรรลุวัตถุประสงค์และปณิธานของมหาวิทยาลัย และจัดทำงบประมาณรายรับและงบประมาณรายจ่ายเพื่อเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย

(๕) แต่งตั้งและถอดถอนรองคณบดีและอาจารย์พิเศษโดยคำแนะนำของคณบดี

(๖) แต่งตั้งและถอดถอนหัวหน้าภาควิชา หัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชา รองผู้อำนวยการ และรองหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสถาบันหรือสำนัก

(๓) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของรองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก หรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น

(๔) เสนอรายงานประจำปีเกี่ยวกับกิจการด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยต่อสภามหาวิทยาลัย

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัยหรือตามที่สภามหาวิทยาลัยมอบหมาย

มาตรา ๔๐ ในกรณีที่อธิการบดีไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองอธิการบดีเป็นผู้รักษาการแทนถ้ามีรองอธิการบดีหลายคน ให้รองอธิการบดีซึ่งอธิการบดีมอบหมายเป็นผู้รักษาการแทน ถ้าอธิการบดีมิได้มอบหมายให้รองอธิการบดีผู้ใดรักษาการแทน ให้รองอธิการบดีที่มีอาวุโสสูงสุดเป็นผู้รักษาการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี หรือไม่มีผู้รักษาการแทนอธิการบดีตามวรรคหนึ่ง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๗ เป็นผู้รักษาการแทน

ให้ผู้รักษาการแทนมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๔๑ ในคณะและวิทยาลัย ให้มีคณบดีเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของคณะและวิทยาลัย และจะให้มีรองคณบดีตามจำนวนที่คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่คณบดีมอบหมายก็ได้

คณบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้

คณบดีนั้น ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๔๒

รองคณบดีนั้น ให้อธิการบดีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณบดีจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๔๓

เมื่อคณบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้รองคณบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย

การรักษาการแทนคณบดีให้นำมาตรา ๔๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ ในกรณีสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งผู้รักษาการแทน ต้องแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๔๒

มาตรา ๔๒ คณบดีต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษาชั้นสูงอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนในมหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษาชั้นสูงอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี

มาตรา ๔๓ รองคณบดีต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับคณบดี

(๒) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษาชั้นสูงอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และมีประสบการณ์การทำงานมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

มาตรา ๔๔ ในคณะและวิทยาลัย ให้มีคณะกรรมการประจำคณะหรือวิทยาลัย ประกอบด้วยคณบดีเป็นประธาน และกรรมการ

องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการประจำคณะหรือวิทยาลัยให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๕ คณะกรรมการประจำคณะหรือวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) วางนโยบายและแผนงานของคณะหรือวิทยาลัยให้สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย

(๒) วางระเบียบและออกประกาศทางการศึกษาของคณะหรือวิทยาลัย ทั้งนี้ โดยไม่ขัดต่อข้อบังคับระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัย รวมทั้งวางระเบียบและออกประกาศอื่นตามที่สภามหาวิทยาลัยมอบหมาย

(๓) พิจารณาหลักสูตรและรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตรสำหรับคณะหรือวิทยาลัยเสนอคณะกรรมการนโยบายวิชาการ เพื่อเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย

(๔) วางหลักเกณฑ์และกำกับดูแลการวัดผล ประเมินผล และควบคุมมาตรฐานการศึกษาของคณะหรือวิทยาลัย

(๕) ให้คำปรึกษาและเสนอความเห็นต่อคณบดี

(๖) พิจารณางบประมาณของคณะและวิทยาลัยเพื่อเสนออธิการบดี

(๗) เสนอแนะเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์พิเศษและการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์เกียรติคุณต่อคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ เพื่อเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย

(๘) กำกับดูแลการบริหาร การเงิน การคลัง การพัสดุ สถานที่ และทรัพย์สินของคณะหรือวิทยาลัย ให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัย

(๙) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการประจำคณะหรือวิทยาลัย

(๑๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภามหาวิทยาลัยหรืออธิการบดีมอบหมาย

มาตรา ๔๖ ในกรณีที่มีการแบ่งภาควิชาหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าให้มีหัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของภาควิชา หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการ ได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของหัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๗ ในสถาบัน สำนัก และส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า ให้มีผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของสถาบัน สำนักหรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า และจะให้มีรองผู้อำนวยการหรือรองหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามจำนวนที่คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นมอบหมายก็ได้

คุณสมบัติ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น และรองผู้อำนวยการหรือรองหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

เมื่อผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นพ้นจากตำแหน่ง ให้รองผู้อำนวยการหรือรองหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นพ้นจากตำแหน่งด้วย

การดำเนินงานของสถาบัน สำนัก และส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

การรักษาการแทนผู้อำนวยการและหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้นำมาตรา ๔๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๘ ในสถาบัน สำนัก และส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า ให้มีคณะกรรมการประจำสถาบัน สำนัก หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า ประกอบด้วยผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก หรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นแล้วแต่กรณี เป็นประธานและกรรมการ

องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการ ได้มา วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ อำนาจหน้าที่ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการประจำสถาบัน สำนัก หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๙ ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก และหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ต้องสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เต็มเวลา และจะดำรงตำแหน่งดังกล่าวเกินหนึ่งตำแหน่งในขณะเดียวกันมิได้

ผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งอยู่หนึ่งตำแหน่งแล้ว ให้รักษาการแทนตำแหน่งอื่นได้อีกเพียงหนึ่งตำแหน่ง แต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

มาตรา ๕๐ การได้มาซึ่งอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนักหรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๑ ในสำนักงานสภามหาวิทยาลัยและสำนักงาน ให้มีผู้อำนวยการเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของสำนักงานสภามหาวิทยาลัยและสำนักงาน

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งและอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๒ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของสำนักงาน คณะ วิทยาลัย สถาบัน สำนักหรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า อธิการบดีจะมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่ง คณบดีผู้อำนวยการ หรือหัวหน้าส่วนงานดังกล่าว ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดีเฉพาะในส่วนงานนั้นก็ได้

คณบดี ผู้อำนวยการ หรือหัวหน้าส่วนงานซึ่งได้รับมอบอำนาจจากอธิการบดีอาจมอบอำนาจต่อให้รองคณบดี รองผู้อำนวยการ หรือรองหัวหน้าส่วนงานนั้นปฏิบัติหน้าที่ที่รับมอบอำนาจมานั้นแทนได้เมื่อได้รับความเห็นชอบจากอธิการบดี และให้ผู้รับมอบอำนาจหรือผู้รับมอบอำนาจต่อมีอำนาจหน้าที่ตามที่อธิการบดีกำหนด

มาตรา ๕๓ นอกจากที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ การรักษาการแทน การมอบอำนาจให้ปฏิบัติการแทน ตลอดจนการมอบอำนาจช่วงให้ปฏิบัติการแทนของผู้ดำรงตำแหน่งต่างๆ ในมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ในกรณีที่มีกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง หรือกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นกรรมการ อนุกรรมการ หรือมีอำนาจหน้าที่อย่างใด ให้ผู้รักษาการแทนหรือผู้ปฏิบัติการแทนทำหน้าที่กรรมการ อนุกรรมการ หรือมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ในระหว่างที่รักษาการแทนหรือปฏิบัติการแทนด้วย แล้วแต่กรณี เว้นแต่ผู้มอบอำนาจจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในคำสั่งมอบอำนาจ

หมวด ๓

การประกันคุณภาพและการประเมิน

มาตรา ๕๔ ให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของมหาวิทยาลัย

ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตาม ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๕ เมื่อครบสี่ปีนับแต่วันจัดตั้งส่วนงานของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๕ ให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินส่วนงานดังกล่าว โดยผู้ประเมินซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจากผู้ ซึ่งมีใช้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย แล้วรายงานสภามหาวิทยาลัยและประกาศให้ทราบเป็นการ ทั่วไป และให้มีการประเมินดังกล่าวทุกสี่ปี

การประเมินส่วนงานตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยให้ใช้หลักการตามมาตรา ๘ และนโยบายที่ สภามหาวิทยาลัยกำหนดตามมาตรา ๒๓ (๑) เป็นเกณฑ์ในการประเมิน โดยอาจหาข้อมูลจาก ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย นักศึกษา ศิษย์เก่า บุคคลซึ่งเป็นนายจ้างหรือผู้บังคับบัญชาของศิษย์เก่า และบุคคลอื่นซึ่งเกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัย

รายงานตามวรรคหนึ่ง ให้ระบุว่าส่วนงานดังกล่าวควรปรับปรุงการดำเนินการใดหรือ ควรมีส่วนงานนั้นหรือหน่วยงานในส่วนงานนั้นต่อไปหรือไม่ด้วย

มาตรา ๕๖ ให้คณะกรรมการนโยบายวิชาการจัดให้มีการประเมินหลักสูตรการศึกษาระ ยียนการสอน และการวัดผลตามหลักสูตรนั้น ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่สภา มหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อดำเนินการตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง (๒)

มาตรา ๕๗ ให้สภามหาวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของอธิการบดีและ หัวหน้าส่วนงานต่าง ๆ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของ มหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๘ ให้อธิการบดีจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานใน มหาวิทยาลัยตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

หมวด ๔

การบัญชีและการตรวจสอบ

มาตรา ๕๙ ให้มหาวิทยาลัยวางและรักษาไว้ซึ่งระบบบัญชีอันถูกต้อง แยกตามส่วนงานของ มหาวิทยาลัย มีสมุดบัญชีลงรายการแยกตามประเภทของสินทรัพย์ หนี้สิน ทุน รายได้ และค่าใช้จ่าย ตามความเป็นจริง พร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของรายการนั้น ๆ และให้มีการตรวจสอบภายใน เป็นประจำ

การบันทึกรายการในสมุดบัญชีตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรอง ทั่วไป

มาตรา ๖๐ มหาวิทยาลัยต้องจัดให้มีระบบการตรวจสอบภายในเพื่อตรวจสอบการดำเนินงานต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย และรายงานผลการตรวจสอบต่อนายกสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

การตรวจสอบตามวรรคหนึ่ง ให้มีคณะกรรมการตรวจสอบซึ่งแต่งตั้งโดยสภามหาวิทยาลัย องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๑ ให้มหาวิทยาลัยจัดทำรายงานการเงินส่งผู้สอบบัญชีของมหาวิทยาลัยภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

วันเริ่มและวันสิ้นปีบัญชีของมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๒ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกซึ่งสภามหาวิทยาลัย แต่งตั้งโดยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของมหาวิทยาลัย และให้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของมหาวิทยาลัยทุกรอบปีบัญชี

มาตรา ๖๓ ให้ผู้สอบบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัย เพื่อการนี้ให้มีอำนาจสอบถามอธิการบดีและผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย และเรียกให้ส่งสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัยเป็นการเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น

มาตรา ๖๔ ให้ผู้สอบบัญชีทำรายงานผลการสอบบัญชีและการเงินเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี เพื่อสภามหาวิทยาลัยเสนอต่อรัฐมนตรี

มาตรา ๖๕ ให้มหาวิทยาลัยจัดทำรายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย ในปีที่ผ่านมา เสนอต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย

ให้มหาวิทยาลัยเผยแพร่รายงานประจำปีของปีที่ล้าไปนั้น แสดงรายงานการเงินที่ผู้สอบบัญชีรับรองแล้ว พร้อมทั้งแสดงผลการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยในปีที่ผ่านมาและแผนงานที่จะจัดทำในปีต่อไป

มาตรา ๖๖ ให้อธิการบดีเป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

หมวด ๕

การกำกับและดูแล

มาตรา ๖๗ รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับและดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ และให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยเป็นการเฉพาะ ในกรณีที่มีปัญหาข้อขัดแย้งในการดำเนินกิจการของมหาวิทยาลัยซึ่งอาจเกิดความเสียหายต่อส่วนรวม ให้รัฐมนตรีเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา เมื่อคณะรัฐมนตรีวินิจฉัยเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้เกี่ยวข้องมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๖๘ บรรดาเรื่องที่มหาวิทยาลัยจะต้องเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้ให้รัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

หมวด ๖

คณาจารย์

มาตรา ๖๙ คณาจารย์ประจำมีหน้าที่ในการสอน วิจัย ให้บริการทางวิชาการ และให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา

ให้คณาจารย์ปฏิบัติหน้าที่และดำรงตนตามประมวลจริยธรรมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

มาตรา ๗๐ คณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยมีตำแหน่งทางวิชาการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ศาสตราจารย์
- (๒) รองศาสตราจารย์
- (๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
- (๔) อาจารย์

ศาสตราจารย์นั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง โดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัย

สภามหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นอีกได้โดยทำเป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๗๑ ศาสตราจารย์ซึ่งมีความรู้ความสามารถและความชำนาญเป็นพิเศษและพ้นจากตำแหน่งไปโดยไม่มีความคิด สภามหาวิทยาลัยอาจแต่งตั้งให้เป็นศาสตราจารย์เกียรติคุณในสาขาที่ ศาสตราจารย์ผู้นั้นมีความเชี่ยวชาญเพื่อเป็นเกียรติยศได้

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์เกียรติคุณ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๗๒ ศาสตราจารย์พิเศษนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งอาจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ หรือรองศาสตราจารย์พิเศษ ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษ โดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัย

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์พิเศษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๗๓ สภามหาวิทยาลัยอาจแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติเหมาะสมและมีได้เป็นคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยเป็นรองศาสตราจารย์พิเศษหรือผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ

อธิการบดีอาจแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติเหมาะสมและมีได้เป็นคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยเป็นอาจารย์พิเศษได้โดยคำแนะนำของคณบดี

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนรองศาสตราจารย์พิเศษผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์พิเศษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๗๔ บุคคลใดได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์หรือศาสตราจารย์พิเศษ หรือได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ หรือตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามมาตรา ๗๐ วรรคสาม ให้มีสิทธิใช้ตำแหน่งทางวิชาการดังกล่าวเป็นคำนำหน้านามเพื่อแสดงวิทยฐานะได้ตลอดไป

การใช้คำนำหน้านามตามความในวรรคหนึ่งให้ใช้อักษรย่อ ดังต่อไปนี้

(๑) ศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ	ศ.
(๒) ศาสตราจารย์เกียรติคุณ	ใช้อักษรย่อ	ศ. (เกียรติคุณ)
(๓) ศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ	ศ. (พิเศษ)
(๔) รองศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ	รศ.
(๕) รองศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ	รศ. (พิเศษ)
(๖) ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ	ผศ.
(๗) ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ	ผศ. (พิเศษ)

การใช้คำนำหน้านามและการใช้อักษรย่อคำนำหน้านามสำหรับตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

หมวด ๗

การบริหารงานบุคคล

มาตรา ๗๕ พนักงานมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

(๑) พนักงานมหาวิทยาลัยสายวิชาการ ได้แก่ตำแหน่งดังต่อไปนี้

(ก) ศาสตราจารย์

(ข) รองศาสตราจารย์

(ค) ผู้ช่วยศาสตราจารย์

(ง) อาจารย์

(จ) ตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามมาตรา ๗๐ วรรคสาม

(๒) พนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุนวิชาการ ได้แก่ตำแหน่งซึ่งกำหนดไว้ตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

นอกจากพนักงานมหาวิทยาลัยตามวรรคหนึ่งแล้ว มหาวิทยาลัยอาจให้มีลูกจ้างเพื่อปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยอีกได้

มาตรา ๗๖ นอกจากที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ การบริหารงานบุคคลของมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน สวัสดิการและประโยชน์เกื้อกูลอื่นการพัฒนาบุคลากร การบรรจุ การแต่งตั้ง การให้ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้าง การออกจากงาน วินัยการดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์หรือการร้องทุกข์ของพนักงานมหาวิทยาลัย และลูกจ้าง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๗๗ สภามหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีตำแหน่งชำนาญการ ชำนาญการพิเศษ เชี่ยวชาญ เชี่ยวชาญพิเศษ หรือตำแหน่งอื่น ซึ่งเป็นตำแหน่งเฉพาะตัวสำหรับพนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุนวิชาการที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ มีผลงาน และมีคุณภาพของงานในหน้าที่ที่แสดงถึงการใช้วิชาชีพหรือระดับความสามารถ

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์การกำหนดตำแหน่ง และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๗๘ พนักงานมหาวิทยาลัยและลูกจ้างผู้ใดถูกลงโทษทางวินัยให้มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งลงโทษภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่ง

พนักงานมหาวิทยาลัยและลูกจ้างผู้ใดเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือมีความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำหรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ยกเว้นการสั่งลงโทษหรือการตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ให้ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความแจ้งถึงการกระทำหรือได้รับทราบคำสั่ง

มาตรา ๗๕ ให้มีคณะกรรมการทำหน้าที่พิจารณาเรื่องอุทธรณ์และเรื่องร้องทุกข์

องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ อำนาจหน้าที่ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

หมวด ๘

ปริญญาและเครื่องหมายวิทยฐานะ

มาตรา ๘๐ ปริญญามีสามชั้น คือ

ปริญญาเอก เรียกว่า ดุษฎีบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ค.

ปริญญาโท เรียกว่า มหาบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ม.

ปริญญาตรี เรียกว่า บัณฑิต ใช้อักษรย่อ บ.

มาตรา ๘๑ มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัย และให้หรือร่วมให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรในสาขาวิชาที่มีการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นในประเทศหรือต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ

การกำหนดให้สาขาวิชาใดมีปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นใด และจะใช้อักษรย่อสำหรับสาขาวิชานั้นอย่างไร ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๘๒ สภามหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรีได้รับปริญญาเกียรตินิยมได้

หลักเกณฑ์การให้ปริญญาเกียรตินิยม ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยมาตรา ๘๓ สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับของมหาวิทยาลัยกำหนดให้มีประกาศนียบัตรชั้นต่าง ๆ และอนุปริญญาได้ ดังต่อไปนี้

(๑) ประกาศนียบัตรดุษฎีบัณฑิต ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งภายหลังที่ได้รับปริญญาเอกหรือเทียบเท่าแล้ว

(๒) ประกาศนียบัตรมหาบัณฑิต ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่ง ภายหลังจากที่ได้รับปริญญาโทหรือเทียบเท่าแล้ว

(๓) ประกาศนียบัตรบัณฑิต ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่ง ภายหลังจากที่ได้รับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าแล้ว

(๔) อนุปริญญา ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งก่อนถึงขั้นได้รับปริญญาตรี

(๕) ประกาศนียบัตรประเภทอื่น ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาหรือวิจัยเฉพาะวิชา

มาตรา ๘๔ มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์แก่นุคคลซึ่งสภามหาวิทยาลัยเห็นว่า ทรงคุณวุฒิและคุณธรรม มีผลงานเป็นที่ประจักษ์และเป็นประโยชน์ต่อสังคมสมควรแก่ปริญญานั้นๆ แต่จะให้ปริญญาดังกล่าวแก่คณาจารย์ประจำ ผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยในขณะดำรงตำแหน่งนั้นไม่ได้

ชั้น สาขาของปริญญา และหลักเกณฑ์การให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๘๕ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีครุวิทยฐานะและเข็มวิทยฐานะเป็นเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรคุณวุฒิปบัณฑิต ประกาศนียบัตรมหาบัณฑิต ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา และประกาศนียบัตร และอาจกำหนดให้มีครุประจำตำแหน่ง นายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัย ผู้บริหาร หรือคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยก็ได้

การกำหนดลักษณะ ชนิด ประเภท และส่วนประกอบของครุวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะและครุประจำตำแหน่ง ให้ทำเป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ครุวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ และครุประจำตำแหน่งจะใช้ในโอกาสใด โดยมีเงื่อนไขอย่างไรให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๘๖ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัย หรือส่วนงานของมหาวิทยาลัยได้ โดยทำเป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ตามวรรคหนึ่งเพื่อการค้า หรือการใช้สิ่งดังกล่าวที่มีไว้เพื่อประโยชน์ของมหาวิทยาลัยหรือกิจการของมหาวิทยาลัย ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากมหาวิทยาลัย

มาตรา ๘๗ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีเครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนักศึกษา พนักงานมหาวิทยาลัย และลูกจ้างของมหาวิทยาลัยได้ โดยทำเป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๕

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๘๘ ผู้ใดใช้ครุวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ ครุยประจำตำแหน่ง เครื่องแบบ เครื่องหมายหรือเครื่องแต่งกายของนักศึกษา พนักงานมหาวิทยาลัย และลูกจ้างของมหาวิทยาลัย หรือสิ่งใดที่เลียนแบบสิ่งดังกล่าว โดยไม่มีสิทธิที่จะใช้ หรือแสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนมีปริญญา ประกาศนียบัตรคุณวุฒิบัณฑิตประกาศนียบัตรมหาบัณฑิต ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา ประกาศนียบัตร หรือมีตำแหน่งใดในมหาวิทยาลัยโดยที่ตนไม่มีสิทธิ ถ้าได้กระทำเพื่อให้นุคคลอื่น เชื่อว่าตนมีสิทธิที่จะใช้หรือมีวิทยฐานะหรือมีตำแหน่งเช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๙ ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) ปลอมหรือทำเลียนแบบซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัยไม่ว่าจะทำเป็นสีใดหรือทำด้วยวิธีใด ๆ

(๒) ใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัย ปลอมหรือซึ่งทำเลียนแบบ หรือ

(๓) ใช้หรือทำให้ปรากฏซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัยที่วัตถุหรือสินค้าใด ๆ โดยฝ่าฝืนมาตรา ๘๖ วรรคสอง

ถ้าผู้กระทำความผิดตาม (๑) เป็นผู้กระทำความผิดตาม (๒) ด้วย ให้ลงโทษตาม (๒)แต่กระทางเดียว

ความผิดตาม (๓) เป็นความผิดอันยอมความได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๙๐ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ งบประมาณ และรายได้ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ มาเป็นของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๑ ให้สภามหาวิทยาลัยและสภาอาจารย์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์พ.ศ. ๒๕๓๑ ทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีสภามหาวิทยาลัยและสภาอาจารย์ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๒ ให้ส่วนราชการในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ และหน่วยงานที่สภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติและจัดตั้งขึ้นในมหาวิทยาลัย ซึ่งมีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นส่วนงานของมหาวิทยาลัยไปพลางก่อนจนกว่าจะได้มีข้อบังคับของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๕ วรรคสาม ทั้งนี้ ให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๕๓ ให้นายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัย ประธานสภาอาจารย์และกรรมการสภาอาจารย์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่นายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัยประธานสภาอาจารย์ และกรรมการสภาอาจารย์ตามพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีสภามหาวิทยาลัยและสภาอาจารย์ตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๕๔ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์พ.ศ. ๒๕๓๑ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระแต่ถ้าบุคคลดังกล่าวเป็นข้าราชการของมหาวิทยาลัยต้องแสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เมื่อครบกำหนดเวลาสามสิบวันตามวรรคหนึ่งแล้ว ถ้าผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวไม่แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ให้พ้นจากตำแหน่ง และให้นำความในวรรคสองของมาตรา ๕๓มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์พ.ศ. ๒๕๓๑ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีจะพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๕๕ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการ หัวหน้าภาควิชา และหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือภาควิชาตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์พ.ศ. ๒๕๓๑ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการ หัวหน้าภาควิชา หรือหัวหน้าส่วนงานหรือหน่วยงานดังกล่าวตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไปจนกว่าจะครบวาระ

ให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองหรือผู้ช่วยของผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งคงดำรงตำแหน่งต่อไป จนกว่าผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งจะพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๕๖ การนับวาระการดำรงตำแหน่งของอธิการบดีตามมาตรา ๓๖ คณบดีตามมาตรา ๔๑ ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามมาตรา ๔๗ ให้นับรวมวาระการดำรงตำแหน่งตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ ด้วย

มาตรา ๕๗ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ สำนักงานอธิการบดี ผู้อำนวยการกอง เลขานุการคณะ เลขานุการสถาบัน เลขานุการสำนัก และหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นอยู่ใน วันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับซึ่งเป็นข้าราชการของมหาวิทยาลัย ให้คงดำรงตำแหน่งต่อไป แต่หากไม่แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยภายในสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง เว้นแต่ตำแหน่งดังกล่าวจะถูกยุบเลิกก่อนเวลา เช่นว่านั้น

มาตรา ๕๘ ให้โอนบรรดาข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ พนักงานราชการ และ พนักงานของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ มาเป็นข้าราชการลูกจ้างของส่วนราชการ พนักงานราชการ และพนักงานมหาวิทยาลัยตาม พระราชบัญญัตินี้

เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลของข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ และ พนักงานราชการตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่ามหาวิทยาลัยเป็นส่วนราชการ และให้ข้าราชการ ลูกจ้าง ของส่วนราชการและพนักงานราชการดังกล่าวรับเงินเดือน ค่าจ้าง และเงินอื่น ๆ ผ่านมหาวิทยาลัย โดยเบิกจ่ายจากเงินงบประมาณแผ่นดินงบบุคลากรที่จ่ายในลักษณะเงินเดือน ค่าจ้างประจำ และเงิน อื่นที่เกี่ยวข้องและให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ระเบียบ กระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างของส่วนราชการ หรือระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงาน ราชการมาใช้บังคับแล้วแต่กรณี

ในกรณีที่การนำกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือระเบียบที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างของส่วนราชการ หรือระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการมาใช้บังคับตามวรรคสองไม่สอดคล้อง กับพระราชบัญญัตินี้ หรือมีกรณีที่ไม่อาจนำมาใช้บังคับได้ด้วยเหตุใด ๆ ให้การดำเนินการในส่วนที่ ไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้หรือในส่วนที่ไม่อาจนำกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือระเบียบ ดังกล่าวมาใช้ได้ เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๙ ข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการตามมาตรา ๕๘ ผู้ใด

(๑) แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัย ตามพระราชบัญญัตินี้ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มหาวิทยาลัย ดำเนินการบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัย แล้วแต่กรณี ในทันที

(๒) แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของ มหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ภายหลังกำหนดเวลาตาม (๑) แต่ไม่เกินสามปีนับแต่วันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเมื่อมหาวิทยาลัยได้ประเมินแล้วเห็นว่ามีรู้ความสามารถตาม หลักเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้บรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัย ได้ โดยไม่ต้องทดลองปฏิบัติงาน

(๓) แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของ มหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ภายหลังกำหนดเวลาตาม (๒) ถ้ามหาวิทยาลัยเห็นว่าการรับ บุคคลนั้นเข้าทำงานจะเป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัย และมีอัตราที่จะรับเข้าทำงานได้ ให้ ดำเนินการตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

การแสดงเจตนาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย และเมื่อได้ยื่น แสดงเจตนาแล้วจะถอนมิได้

มาตรา ๑๐๐ ผู้ซึ่งมหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัย ตามมาตรา ๕๔ มาตรา ๕๗ และมาตรา ๕๘ ให้ได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง สวัสดิการ และประโยชน์ตอบแทนอื่น ไม่น้อยกว่าที่เคยได้รับอยู่ก่อนเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของ มหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๐๑ ข้าราชการซึ่งมหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๕๔ มาตรา ๕๗ และมาตรา ๕๘ ให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากราชการเพราะทางราชการเลิกหรือยุบ ตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จ บำนาญข้าราชการแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ นับแต่วันที่มหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย

ลูกจ้างของส่วนราชการซึ่งมหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของ มหาวิทยาลัยตามมาตรา ๕๘ ให้ถือว่าเป็นการออกจากราชการเพราะทางราชการยุบตำแหน่ง และให้มี สิทธิได้รับบำเหน็จตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง

ข้าราชการซึ่งเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการอยู่แล้ว ให้มีสิทธิขอเป็น สมาชิกต่อไปได้แม้จะออกจากราชการแล้ว ในกรณีเช่นนี้ให้ถือว่าเป็นข้าราชการบำนาญ และมีสิทธิ ได้รับสวัสดิการจากทางราชการเช่นเดียวกับผู้ได้รับบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จ บำนาญข้าราชการ

พนักงานมหาวิทยาลัยซึ่งได้รับสิทธิประโยชน์ในฐานะข้าราชการบำนาญแล้วให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม แต่ไม่ตัดสิทธิที่จะประกันตนด้วยความสมัครใจ

มาตรา ๑๐๒ ในระหว่างที่ยังมีข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการตามมาตรา ๘๘ ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการดังกล่าวมีส่วนร่วมในกิจการสภามหาวิทยาลัย สภาอาจารย์ หรือสภานักงานมหาวิทยาลัย โดยเท่าเทียมกับพนักงานมหาวิทยาลัยแล้วแต่กรณีด้วย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๐๓ ให้คณะกรรมการประจำคณะ คณะกรรมการประจำวิทยาลัย สถาบัน สำนัก ศูนย์ และกรรมการอื่นซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือเลือกตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ หรือตามมติสภามหาวิทยาลัย ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงมีฐานะเป็นคณะกรรมการดังกล่าวต่อไปและทำหน้าที่คณะกรรมการบริหารส่วนงานตามพระราชบัญญัตินี้ หรือทำหน้าที่ตามที่ได้รับแต่งตั้งหรือเลือกจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งหรือเลือกคณะกรรมการขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๐๔ ให้ตำแหน่งศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ หรืออาจารย์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ เป็นตำแหน่งศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ หรืออาจารย์ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวคงดำรงตำแหน่งนั้นต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ผู้ซึ่งเป็นอาจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นอาจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้จนครบกำหนดที่ได้รับแต่งตั้ง

มาตรา ๑๐๕ สิทธิในการเข้าสู่ตำแหน่งศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือตำแหน่งอื่นใดของข้าราชการหรือพนักงานที่โอนมาตามมาตรา ๘๘ หรือเปลี่ยนสถานภาพตามมาตรา ๘๘ และสิทธิในการเลื่อนตำแหน่งของลูกจ้างของส่วนราชการ มิให้เสียไปเพราะเหตุที่โอนมาเปลี่ยนสถานภาพ หรือไม่เปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๐๖ ในกรณีที่ตำแหน่งข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการในมหาวิทยาลัยว่างลงไม่ว่าจะว่างอยู่ก่อนหรือภายหลังวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยุบเลิกตำแหน่งนั้นและให้โอนอัตราตำแหน่งและงบประมาณแผ่นดินประจำอัตรา รวมตลอดทั้งงบบุคลากรที่จ่ายในลักษณะ

เงินเดือน ค่าจ้างประจำและเงินอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งตั้งไว้สำหรับตำแหน่งนั้น ไปเป็นของมหาวิทยาลัย และให้ถือว่าการ โอนงบประมาณดังกล่าวเป็นการ โอนงบประมาณรายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

มาตรา ๑๐๗ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามความในบทเฉพาะกาลนี้ ให้มีคณะกรรมการ เฉพาะกิจคณะหนึ่ง ประกอบด้วย นายคณบดีมหาวิทยาลัยเป็นประธานกรรมการ ผู้แทน กระทรวงการคลังผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ ผู้แทนสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกา อธิการบดีประธานสภาอาจารย์ ประธานสภาข้าราชการ และผู้ทรงคุณวุฒิที่ สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจำนวนสองคนเป็นกรรมการ

ให้อธิการบดีแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่งเป็นกรรมการและเลขานุการให้คณะกรรมการ เฉพาะกิจทำหน้าที่ให้ความเห็นและกำหนดแนวปฏิบัติในกรณีที่มีปัญหาในการปฏิบัติตามบท เฉพาะกาล

ให้คณะกรรมการเฉพาะกิจตามมาตรา ๑๐๗ ปฏิบัติหน้าที่ไปจนกว่าการปฏิบัติตามบทเฉพาะ กาลนี้ได้ดำเนินการจนเสร็จสิ้นแล้ว

มาตรา ๑๐๘ ให้ออกข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังมิได้ออกข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้นำพระราช กฤษฎีกากฎทวงวง ประกาศทวงวงมหาวิทยาลัย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศที่ออกตาม พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๑๑ ที่ใช้อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้ บังคับ มาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

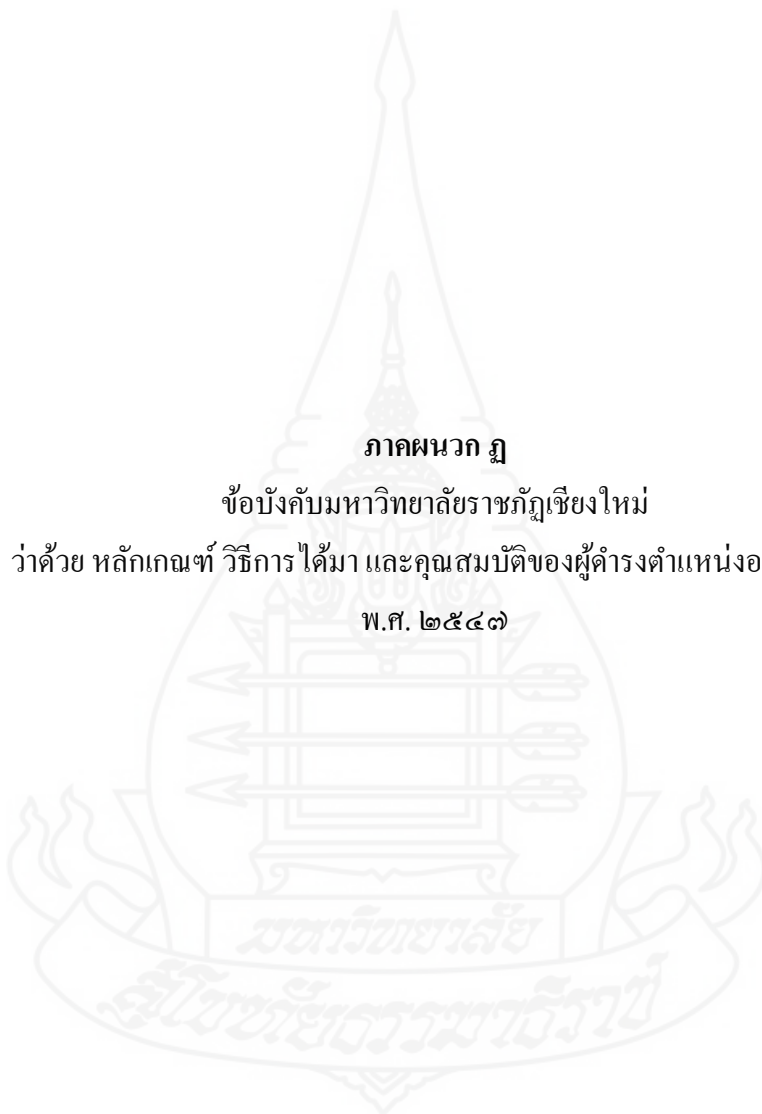
ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่สมควรปรับปรุง การศึกษาระดับอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม โดยมีการ ส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยของรัฐพัฒนาไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการแต่อยู่ ในกำกับของรัฐ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการที่เป็นอิสระและมีความคล่องตัว สามารถจัด การศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยการจัดการศึกษา ระดับอุดมศึกษาจะต้องคำนึงถึงความเป็นอิสระ สามารถพัฒนาระบบบริหารและมีความเป็นเลิศ ทางวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ดังนั้น สมควรปรับปรุงการบริหาร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ให้เป็นไปตามแนวทางดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ภาคผนวก ก

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ ได้มา และคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี

พ.ศ. ๒๕๕๖

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา และคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี
พ.ศ. ๒๕๕๗

เพื่ออนุวัติตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๕๗ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์ วิธีการได้มา และคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๕๗ สภามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ในคราวประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ จึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา และคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี พ.ศ. ๒๕๕๗”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

“นายกสภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า นายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

“อธิการบดี” หมายความว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

“คณะกรรมการสรรหา” หมายความว่า คณะกรรมการสรรหาอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

“บุคลากรของมหาวิทยาลัย” หมายความว่า บุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ประกอบด้วย คณาจารย์ประจำ ข้าราชการพลเรือน ลูกจ้างประจำ คณาจารย์พิเศษ และ ลูกจ้างชั่วคราว ตามสถานภาพที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

“บุคคลในท้องถิ่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจการของมหาวิทยาลัย” หมายความว่า บุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา กิจการนักศึกษา สมาคมศิษย์เก่า และการปกครองส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลภายนอกอื่นที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๔ ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๘ (๑) และ มาตรา ๒๙ และควรมีคุณสมบัติเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

(๑) มีคุณธรรมและจริยธรรมเป็นที่ยอมรับนับถือของบุคลากรในมหาวิทยาลัย และบุคคลในท้องถิ่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจการของมหาวิทยาลัย

(๒) มีวิสัยทัศน์ และศักยภาพที่จะนำความเจริญและชื่อเสียงมาสู่มหาวิทยาลัย

(๓) มีความเป็นผู้ นำ มีความรู้และความสามารถในการบริหารและการจัดการ อุดมศึกษา
 อย่างดี จนเป็นที่ยอมรับของสังคมและบุคลากรในมหาวิทยาลัย

(๔) มีประสบการณ์ในการบริหารองค์กรหรือโครงการขนาดใหญ่และประสบ ความสำเร็จ

(๕) มีศักดิ์ศรีทางวิชาการหรือวิชาชีพ เป็นที่ยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพ

(๖) มีบารมีเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศและหรือต่างประเทศ

(๗) ได้รับการศึกษาหรือฝึกอบรมในหลักสูตรสำหรับผู้บริหาร

ข้อ ๕ ให้สภามหาวิทยาลัยกำหนดนโยบายและแผนพัฒนามหาวิทยาลัยในช่วงสี่ปี ข้างหน้า
 เพื่อใช้เป็นกรอบและทิศทางในการสรรหาอธิการบดี

ข้อ ๖ ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการ สรร
 หาอธิการบดี” ประกอบด้วย

(๑) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่ง เป็นประธานกรรมการ

(๒) ประธานสภาคณาจารย์และข้าราชการ เป็นกรรมการ

(๓) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจากผู้ดำรงตำแหน่งบริหาร จำนวนสองคน เป็นกรรมการ

(๔) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจากคณาจารย์ประจำ จำนวนสองคน เป็นกรรมการ

(๕) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ

(๖) บุคลากรของมหาวิทยาลัย ที่ไม่เป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัย จำนวนหนึ่งคน เป็น
 กรรมการ

(๗) บุคคลในท้องถิ่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจการของมหาวิทยาลัย จำนวนหนึ่งคน เป็น
 กรรมการ

ให้เลขานุการสภามหาวิทยาลัย เป็นเลขานุการ

การได้มาซึ่งกรรมการสรรหาตาม (๑) (๔) และ (๕) ให้กรรมการสภามหาวิทยาลัยแต่ละ
 ประเภทเลือกกันเอง ส่วนการได้มาซึ่งกรรมการสรรหาตาม (๖) และ (๗) ให้เป็นไปตามประกาศ
 ของสภามหาวิทยาลัย

ในกรณีที่กรรมการสรรหา ตาม (๒) ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งหรือไม่มีผู้รักษาราชการแทน หรือ
 มีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่ปฏิบัติ
 หน้าที่ต่อไปได้

ข้อ ๗ คณะกรรมการสรรหามีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับคุณสมบัติของอธิการบดี ตามข้อ ๔ และนำเสนอ สภา
 มหาวิทยาลัยให้ความเห็นชอบ เพื่อนำไปใช้เป็นเกณฑ์ในการสรรหา

(๒) จัดทำประกาศกำหนดการและขั้นตอนการสรรหาอธิการบดี และ ประชาสัมพันธ์ นโยบายและแผนพัฒนามหาวิทยาลัยในช่วงสี่ปีข้างหน้า ตามข้อ ๕ ให้บุคลากรของมหาวิทยาลัย และบุคคลในท้องถิ่นทราบอย่างกว้างขวาง

(๓) ตรวจสอบคุณสมบัติและพิจารณาถ้อยแถลงของผู้สมัครรายชื่อบุคคลที่สมควรดำรง ตำแหน่งอธิการบดีเพื่อเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย

ข้อ ๘ การได้มาซึ่งรายชื่อผู้สมัครดำรงตำแหน่งอธิการบดี กระทำได้สองวิธี คือ การสมัคร และการเสนอชื่อ

คณะกรรมการสรรหาตามข้อ ๖ ไม่มีสิทธิสมัคร เสนอชื่อ และรับการเสนอชื่อ ผู้สมัคร ดำรงตำแหน่งอธิการบดี

ข้อ ๙ การสมัคร

(๑) ผู้สมัครต้องเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติตามข้อ ๔ ซึ่งจะเป็นบุคคลภายในหรือ ภายนอก มหาวิทยาลัยก็ได้

(๒) ให้ผู้สมัครยื่นใบสมัครและเอกสารที่เกี่ยวข้องตามแบบฟอร์มต่อคณะกรรมการสรรหา ด้วยตนเองหรือทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ภายในวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด

ข้อ ๑๐ การเสนอชื่อ ผู้มีสิทธิได้รับการเสนอชื่อต้องเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติตามข้อ ๔ ซึ่ง จะเป็นบุคคลภายในหรือภายนอกมหาวิทยาลัยก็ได้ ทั้งนี้ ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ได้รับการ เสนอชื่อเป็นลายลักษณ์อักษร โดยมีวิธีการเสนอชื่อได้ ดังนี้

(๑) การเสนอชื่อโดยคณะ หรือส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ให้แต่ละคณะและส่วน ราชการดังกล่าวเสนอชื่อผู้สมควรดำรงตำแหน่งอธิการบดีต่อคณะกรรมการสรรหา

ได้ไม่เกินสามชื่อ ด้วยวิธีการที่คณะกรรมการสรรหากำหนด ทั้งนี้ ให้ส่วนราชการดังกล่าว รับฟังความเห็นของบุคลากรในสังกัด

(๒) การเสนอชื่อโดยบุคคล ให้กรรมการสภามหาวิทยาลัย บุคลากรของมหาวิทยาลัยและ บุคคลในท้องถิ่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจการของมหาวิทยาลัย สามารถเสนอชื่อ ผู้สมควรดำรง ตำแหน่งอธิการบดีต่อคณะกรรมการสรรหาคนละหนึ่งชื่อ

การเสนอชื่อผู้สมควรดำรงตำแหน่งอธิการบดี ให้เสนอตามแบบฟอร์ม ภายในวัน เวลา และสถานที่ที่คณะกรรมการสรรหากำหนด

ข้อ ๑๑ การพิจารณาถ้อยแถลงรายชื่อผู้สมัครดำรงตำแหน่งอธิการบดี ให้คณะกรรมการ สรรหาดำเนินการดังนี้

(๑) นำรายชื่อผู้สมควรดำรงตำแหน่งอธิการบดีที่ได้รับมาจากการสมัครตามข้อ ๕ และการเสนอชื่อตามข้อ ๑๐ มาพิจารณากลับกรองให้เหลือจำนวนไม่น้อยกว่าหกคนและไม่เกินสิบสองคน กรณีที่ได้รับรายชื่อผู้สมควรดำรงตำแหน่งน้อยกว่าหกคนให้ดำเนินการต่อไปได้ตาม (๒)

(๒) สอบถามผู้ที่ผ่านการกลับกรองตาม (๑) เพื่อยืนยันการตอบรับเป็นลายลักษณ์อักษร พร้อมทั้งให้กรอกประวัติ ผลงาน และเสนอแนวทางในการนำแผนพัฒนามหาวิทยาลัยไปสู่ การปฏิบัติ ตามแบบฟอร์มที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด และประกาศให้ทราบทั่วกัน

(๓) เชิญผู้ที่ได้รับการกลับกรองตาม (๑) นำเสนอวิสัยทัศน์และแนวการบริหาร มหาวิทยาลัยตามข้อ ๕ ต่อคณะกรรมการสรรหา โดยอนุญาตให้บุคลากรของมหาวิทยาลัย และบุคคลในท้องถิ่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจการของมหาวิทยาลัยเข้าร่วมฟังได้

(๔) พิจารณาความเหมาะสมในการดำรงตำแหน่งอธิการบดีของบุคคลตาม (๓) โดยอาศัย ข้อมูลจากเอกสารตาม (๒) การนำเสนอวิสัยทัศน์ตาม (๓) และวิธีการอื่น ๆ ตามที่ คณะกรรมการ สรรหาเห็นสมควร

(๕) คัดเลือกให้เหลือผู้สมควรดำรงตำแหน่งอธิการบดีไม่น้อยกว่าสามคน กรณีที่มีผู้ตอบ รับน้อยกว่าสามคนให้เสนอชื่อเท่าจำนวนที่ตอบรับ โดยจัดทำเป็นบัญชีรายชื่อเรียงลำดับตาม ตัวอักษร พร้อมประวัติและข้อมูลที่ใช้ประกอบการพิจารณา เสนอต่อ สภามหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๒ ให้สภามหาวิทยาลัยพิจารณาเลือกผู้ที่สมควรดำรงตำแหน่งอธิการบดีจากรายชื่อที่ ประธานคณะกรรมการสรรหามาเสนอตามมติของคณะกรรมการสรรหา

สภามหาวิทยาลัยอาจให้ผู้สมควรดำรงตำแหน่งอธิการบดีตามวรรคแรก นำเสนอวิสัยทัศน์ และแนวการบริหารมหาวิทยาลัยต่อสภามหาวิทยาลัยก็ได้

ผู้ที่ได้รับการพิจารณาให้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี จะต้องได้คะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของ กรรมการสภามหาวิทยาลัยที่มาประชุม ซึ่งใช้การลงคะแนนโดยวิธีลับ

ให้นายกสภามหาวิทยาลัยดำเนินการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งบุคคลตาม วรรคแรกให้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีต่อไป

ข้อ ๑๓ เมื่ออธิการบดีซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่จะครบวาระ ให้มีการสรรหาผู้สมควรดำรง ตำแหน่งอธิการบดีให้แล้วเสร็จไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันก่อนครบวาระ

กรณีตำแหน่งอธิการบดีว่างลง ให้มีการสรรหาให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วัน ที่ว่างลง

ข้อ ๑๔ ให้นายกสภามหาวิทยาลัยรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

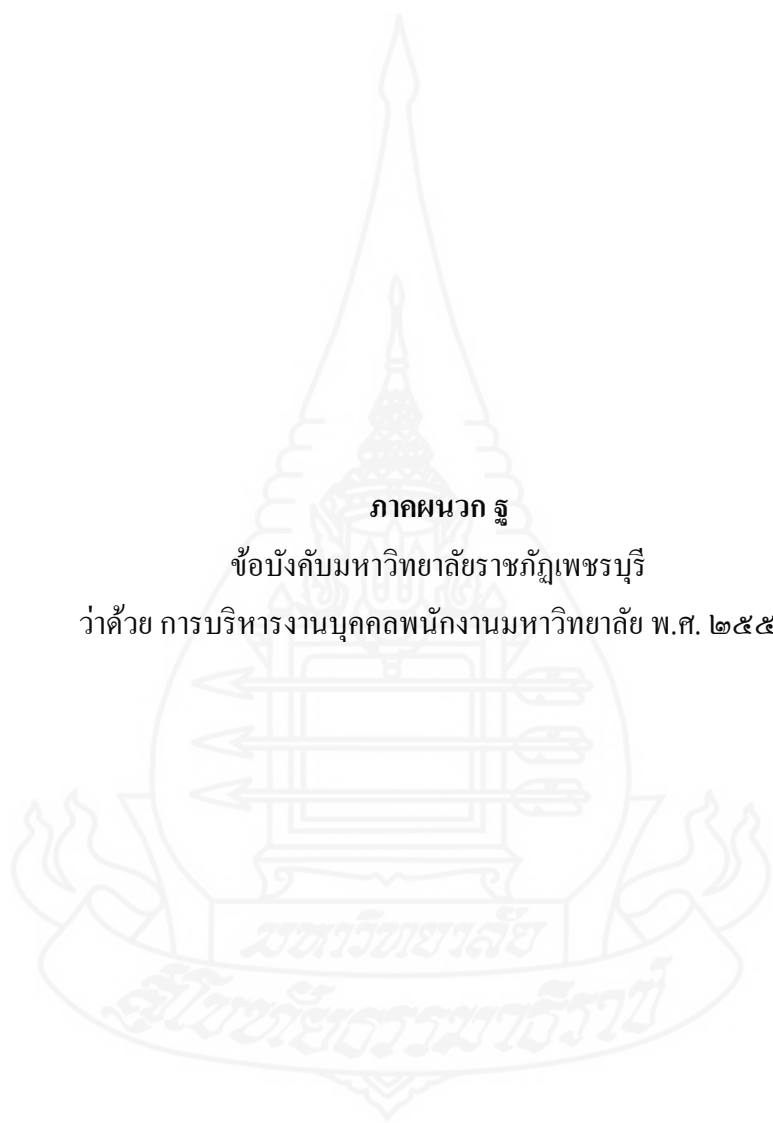
ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

อาวุธ ศรีสุกรี

(ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์อาวุธ ศรีสุกรี)

นายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ภาคผนวก ฐ

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ว่าด้วย การบริหารงานบุคคลพนักงานมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ว่าด้วย การบริหารงานบุคคลพนักงานมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๓

ตามที่ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับการบริหารงานบุคคลของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น และให้การบริหารงานบุคคลของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา เป็นไปตาม ข้อบังคับของสภาสถาบันอุดมศึกษา นั้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบกับมาตรา ๑๘(๒) และ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ และมติสภามหาวิทยาลัยในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๓ วันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๓ จึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ว่าด้วยการบริหารงานบุคคลพนักงานมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๓”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ว่าด้วย พนักงานมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๐

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

“อธิการบดี” หมายความว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

“หน่วยงาน” หมายความว่า สำนักงานอธิการบดี คณะ สถาบัน สำนักหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นและให้หมายความรวมถึงหน่วยงานที่เทียบเท่าคณะซึ่งจัดตั้งโดยสภามหาวิทยาลัย

“ก.บ.ม.” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารงานบุคคลพนักงานมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

“พนักงานมหาวิทยาลัย” หมายความว่า พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งได้รับการจ้างตามสัญญาจ้างให้ทำงานในมหาวิทยาลัย โดยได้รับค่าจ้างหรือค่าตอบแทนจากเงินงบประมาณแผ่นดินหรือเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย ตามคำสั่ง มหาวิทยาลัย ทั้งนี้ไม่รวมถึงพนักงานในโครงการของมหาวิทยาลัย

“พนักงานในโครงการมหาวิทยาลัย” หมายถึง พนักงานที่มหาวิทยาลัยจ้างให้ปฏิบัติงานในโครงการที่มหาวิทยาลัยจัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการจัดหารายได้หรือภารกิจเฉพาะ

ข้อ ๕ การใดที่มีได้กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ ให้เป็นไปตามมติของสภามหาวิทยาลัย

ข้อ ๖ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้ และให้มีอำนาจออกประกาศคำสั่งหรือวินิจฉัยตีความเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

หมวดที่ ๑

คณะกรรมการ

ข้อ ๗ ให้มีคณะกรรมการบริหารงานบุคคลพนักงานมหาวิทยาลัย โดยให้คณะกรรมการบริหารงานบุคคลมหาวิทยาลัย (ก.บ.ม.) ทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการบริหารงานบุคคลพนักงานมหาวิทยาลัยตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๘ โดยคณะกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) กำหนดตำแหน่ง จำนวนอัตรา ระบบการจ้าง มาตรฐานกำหนดตำแหน่งเงื่อนไขการจ้าง และการแต่งตั้ง สัญญาจ้าง อัตราค่าจ้างและค่าตอบแทน การเพิ่มค่าจ้างเงินเพิ่มและสวัสดิการ การเลื่อนตำแหน่ง การกำกับดูแล ติดตามการปฏิบัติงาน การพัฒนาการเปลี่ยนและโอนย้ายตำแหน่ง การลา การออกจากงาน จรรยาบรรณ วินัย การรักษาวินัยและเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารบุคคลของพนักงานมหาวิทยาลัย เว้นแต่สภามหาวิทยาลัยจะได้กำหนดเรื่องใดเฉพาะไว้เป็นอย่างอื่น

(๒) เสนอแนะ ให้คำปรึกษาและรายงานผลการดำเนินงานต่อสภามหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลพนักงานมหาวิทยาลัย

(๓) แต่งตั้งอนุกรรมการหรือบุคคลเพื่อทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

(๔) ตีความและวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้น เนื่องจากการใช้ข้อบังคับนี้ โดยความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัยและให้ถือเป็นที่สุด

(๕) ปฏิบัติงานอื่นตามที่สภามหาวิทยาลัยมอบหมาย

ข้อ ๙ ให้งานบริหารงานบุคคล กองกลาง สำนักงานอธิการบดี รับผิดชอบงานธุรการของ ก.บ.ม. และปฏิบัติหน้าที่ตามที่ ก.บ.ม. มอบหมาย

หมวดที่ ๒

พนักงานมหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๐ ผู้ที่ได้รับการจ้างเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ต้องมีคุณสมบัติทั่วไปและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติทั่วไป

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์

(๒) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมือง

(๒) เป็นคนวิกลจริตหรือพินเพื่อนไม่สมประกอบ เป็นคนเสมือนไร้ความสามารถหรือเป็นโรคที่กำหนดในกฎ ก.พ.อ.

(๓) เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่ง พักราชการ หรือถูกสั่ง ให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามข้อบังคับนี้ หรือกฎหมายอื่น

(๔) เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี

(๕) เป็นกรรมการบริหารพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

(๖) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๗) เคยถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๘) เคยถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากรัฐวิสาหกิจขององค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

(๙) เคยถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกเพราะกระทำผิดวินัยตามข้อบังคับนี้ หรือกฎหมายอื่น

(๑๐) เป็นผู้เคยกระทำการทุจริตในการสอบเข้ารับราชการหรือเข้าปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐ

กรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็น ก.บ.ม. อาจพิจารณายกเว้น หรือเพิ่มเติมคุณสมบัติการเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยก็ได้

ข้อ ๑๑ การแต่งกาย เครื่องแบบปกติ เครื่องแบบพิธีการให้เป็นไปตามที่ ก.บ.ม. กำหนด

ข้อ ๑๒ ตำแหน่งพนักงานมหาวิทยาลัย มีดังต่อไปนี้

ก. ตำแหน่งวิชาการ ซึ่งมีหน้าที่สอนและวิจัย ได้แก่

- (๑) ศาสตราจารย์
 (๒) รองศาสตราจารย์
 (๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
 (๔) อาจารย์
 (๕) ตำแหน่งอื่นตามที่ ก.พ.อ.กำหนด
 (๖) ตำแหน่งอื่นตามที่ ก.บ.ม.กำหนด
- ข. ตำแหน่งประเภทผู้บริหาร ได้แก่**
- (๑) อธิการบดี
 (๒) รองอธิการบดี
 (๓) คณบดี
 (๔) หัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ
 (๕) ผู้ช่วยอธิการบดี
 (๖) รองคณบดีหรือรองหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ
 (๗) ผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาเขต
 ผู้อำนวยการกอง หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากองตามที่
 ก.บ.ม.กำหนด
- (๘) ตำแหน่งหัวหน้างาน หรือหัวหน้าฝ่าย ภายในกอง สำนักงานคณบดี สำนักงาน
 ผู้อำนวยการที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ
- (๙) ตำแหน่งอื่นตามที่ ก.พ.อ.กำหนด
 (๑๐) ตำแหน่งอื่นตามที่ ก.บ.ม.กำหนด
- ค. ตำแหน่งประเภททั่วไป วิชาชีพเฉพาะ หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ ได้แก่**
- (๑) ระดับเชี่ยวชาญพิเศษ
 (๒) ระดับเชี่ยวชาญ
 (๓) ระดับชำนาญการ
 (๔) ระดับปฏิบัติการ
 (๕) ตำแหน่งอื่นตามที่ ก.พ.อ.กำหนด
 (๖) ระดับตำแหน่งอื่นตามที่ ก.บ.ม. กำหนด
- ข้อ ๑๓ การแต่งตั้งพนักงานมหาวิทยาลัยให้ดำรงตำแหน่งวิชาการตามข้อ ๑๒ (ก)(๑) (๒)
 และ (๓) หรือตำแหน่งประเภทผู้บริหารตามข้อ ๑๒ (ข) (๓) และ (๘) หรือ ตำแหน่งประเภททั่วไป
 วิชาชีพเฉพาะ หรือเชี่ยวชาญเฉพาะตามข้อ ๑๒ (ก) ให้เป็นไปตามที่ ก.พ.อ.กำหนด

การแต่งตั้งพนักงานมหาวิทยาลัยให้ดำรงตำแหน่งประเภทผู้บริหารตามข้อ ๑๒(ข) (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖) ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏพ.ศ. ๒๕๔๗ และข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

หมวดที่ ๓

การจ้าง ระยะเวลาการจ้าง และการทำสัญญาจ้าง

ข้อ ๑๔ การบรรจุบุคคลที่จ้างเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยให้ดำเนินการด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่งดังต่อไปนี้

- (๑) การสอบแข่งขัน
- (๒) การคัดเลือก
- (๓) วิธีการอื่นตามที่ ก.บ.ม.กำหนด โดยความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัย

โดยปกติให้ดำเนินการโดยวิธีสอบแข่งขัน เว้นแต่ในกรณีมีเหตุพิเศษเพื่อประโยชน์ของมหาวิทยาลัยจะใช้วิธีการตาม (๒) หรือ (๓) ก็ได้

หลักสูตร หลักเกณฑ์ วิธีการสอบแข่งขัน วิธีการคัดเลือก และวิธีการอื่นเกณฑ์การตัดสินใจ การขึ้นบัญชี การยกเลิกบัญชีให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๕ พนักงานมหาวิทยาลัยจะต้องทดลองปฏิบัติงานเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหกเดือนเว้นแต่พนักงานมหาวิทยาลัยที่ปฏิบัติงานในหน้าที่เดิมอยู่ก่อนแล้วตามสัญญาจ้างครั้ง ก่อน

ในระหว่างระยะเวลาทดลองปฏิบัติงานหากไม่ผ่านการประเมิน มหาวิทยาลัยอาจพิจารณายกเลิกการจ้างได้ตามความเหมาะสม

ข้อ ๑๖ ระยะเวลาการจ้างพนักงานมหาวิทยาลัย ให้จ้างคราวละ ๔ ปีงบประมาณเว้นแต่ผู้มีข้อผูกพันที่ต้องกลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการมีระยะเวลานานกว่านี้ ก็ให้เป็นไปตามข้อผูกพันนั้น

พนักงานมหาวิทยาลัย ตำแหน่งวิชาการ ซึ่งได้รับการจ้างมาแล้วไม่น้อยกว่า ๔ ปี และดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ให้จ้างต่อคราวละ ๑๐ ปี หรือดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ หรือศาสตราจารย์ ให้จ้างต่อได้จนครบเกษียณอายุราชการ โดยผ่านการประเมินตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

พนักงานมหาวิทยาลัย ตำแหน่งประเภททั่วไป วิชาชีพเฉพาะ หรือเชี่ยวชาญเฉพาะ ซึ่งได้รับการจ้างมาแล้วไม่น้อยกว่า ๔ ปี และดำรงตำแหน่งระดับชำนาญการให้จ้างต่อคราวละ ๑๐ ปี หรือดำรงตำแหน่งระดับเชี่ยวชาญ หรือระดับเชี่ยวชาญพิเศษให้จ้างต่อได้จนครบเกษียณอายุราชการ โดยผ่านการประเมินตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๗ การจ้างพนักงานมหาวิทยาลัย ให้ทำสัญญาจ้างตามแบบที่ ก.บ.ม.กำหนดและให้หน่วยงานที่จะจ้างพนักงานมหาวิทยาลัย กำหนดข้อตกลงเกี่ยวกับภาระงานที่จะมอบหมายให้พนักงานมหาวิทยาลัยปฏิบัติให้ชัดเจน และให้ถือว่าข้อตกลงดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาจ้างด้วย

ข้อ ๑๘ เพื่อประโยชน์แห่งทางราชการ มหาวิทยาลัยอาจสั่ง ให้พนักงานมหาวิทยาลัยไปปฏิบัติงานนอกเหนือจากเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้างได้ โดยไม่เป็นเหตุให้พนักงานมหาวิทยาลัยอ้างขอลเลิกสัญญาจ้างหรือเรียกร้องประโยชน์ตอบแทนใด ๆ ในการนี้มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้ค่าล่วงเวลาหรือค่าตอบแทนอื่นจากการสั่ง ให้ไปปฏิบัติงานดังกล่าวก็ได้

หมวดที่ ๔

อัตราค่าจ้าง การเพิ่มค่าจ้าง และสวัสดิการ

ข้อ ๑๙ อัตราค่าจ้างพนักงานมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัย

ข้อ ๒๐ พนักงานมหาวิทยาลัยที่ได้รับการจ้างในปีงบประมาณนั้น ๆ มาแล้วไม่น้อยกว่า ๘ เดือน ให้ได้รับการเพิ่มค่าจ้างประจำปี

ข้อ ๒๑ การเพิ่มค่าจ้างประจำปีให้เพิ่มค่าจ้างปีงบประมาณละ ๑ ครั้ง อัตราการเพิ่มค่าจ้างหลักเกณฑ์และวิธีการเพิ่มค่าจ้างให้เป็นไปตามเกณฑ์ ดังนี้

(๑) เพิ่มไม่เกินร้อยละหกของค่าจ้างแต่ละเดือน มีจำนวนไม่เกินร้อยละสิบห้าของพนักงานมหาวิทยาลัยทั้งหมด

(๒) เพิ่มไม่เกินร้อยละสี่ของค่าจ้างแต่ละเดือน มีจำนวนไม่เกินร้อยละสามสิบของพนักงานมหาวิทยาลัยทั้งหมด

(๓) เพิ่มไม่เกินร้อยละสองของค่าจ้างแต่ละเดือน มีจำนวนไม่เกินร้อยละห้าสิบของพนักงานมหาวิทยาลัยทั้งหมดการคำนวณเงินเพิ่มค่าจ้าง หากมีเศษให้ปัดทิ้ง

ข้อ ๒๒ พนักงานมหาวิทยาลัยอาจมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนพิเศษประจำปี ตามเกณฑ์การประเมินของส่วนราชการให้กับข้าราชการและลูกจ้างประจำ

ข้อ ๒๓ มหาวิทยาลัยอาจจัดให้มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เพื่อเป็นหลักประกันแก่พนักงานมหาวิทยาลัย ในกรณีออกจากงาน

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจ่ายเงินสะสมสำหรับพนักงานมหาวิทยาลัยแต่ละราย และการจ่ายเงินสมทบของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามข้อบังคับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่จัดทำขึ้น

ข้อ ๒๔ ค่าที่พัก ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเดินทาง และรายจ่ายอื่น ในการไปประชุม อบรมหรือสัมมนาตามคำสั่งของมหาวิทยาลัยให้เบิกได้เช่นเดียวกับข้าราชการ

การไปประชุม อบรม หรือสัมมนา โดยเบิกค่าใช้จ่ายจากมหาวิทยาลัยพนักงานมหาวิทยาลัยจะต้องส่งรายงานผลการประชุม อบรม หรือสัมมนา ให้กับหน่วยงานต้นสังกัดภายในสิบห้าวัน หลังจากการประชุม อบรม หรือสัมมนาสิ้นสุด

หมวดที่ ๕

การประเมินผลการปฏิบัติงาน

ข้อ ๒๕ ให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานทุกปีงบประมาณ โดยหัวหน้าหน่วยงานตามลำดับชั้นและสรุปผลการประเมิน โดยคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๒๖ การประเมินผลการปฏิบัติงานมี ๕ ระดับ ดังนี้

- (๑) ระดับ ๕ หมายถึง ผลการประเมินดีเยี่ยม
- (๒) ระดับ ๔ หมายถึง ผลการประเมินดีมาก
- (๓) ระดับ ๓ หมายถึง ผลการประเมินดี
- (๔) ระดับ ๒ หมายถึง ผลการประเมินพอใช้
- (๕) ระดับ ๑ หมายถึง ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

หลักเกณฑ์และแนวทางการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานมหาวิทยาลัยให้นำหลักเกณฑ์และแนวทางการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

ข้อ ๒๗ พนักงานมหาวิทยาลัยที่ได้รับผลการประเมินระดับ ๑ จะถูกยกเลิกสัญญาจ้างเมื่อสิ้นสุดปีงบประมาณนั้น แม้จะมีระยะเวลาของสัญญาจ้างเหลืออยู่ก็ตาม

ข้อ ๒๘ พนักงานมหาวิทยาลัยที่ได้รับผลการประเมินระดับ ๒ เป็นเวลา ๒ ปีติดต่อกันจะไม่ได้รับการพิจารณาให้ต่อสัญญาจ้างในปีงบประมาณต่อไป

ข้อ ๒๙ พนักงานมหาวิทยาลัยที่ได้รับผลการประเมินระดับ ๒ จะไม่ได้รับการเพิ่มค่าจ้างในปีงบประมาณต่อไป

ข้อ ๓๐ การเพิ่มค่าจ้างให้แก่พนักงานในแต่ละปีงบประมาณ จะพิจารณาจากผลการประเมินตามข้อ ๒๕ เป็นเกณฑ์ในการเพิ่มค่าจ้าง

หมวดที่ ๖ การปฏิบัติงาน และการลา

ข้อ ๓๑ วัน เวลา ทำงาน วันหยุดตามประเพณี วันหยุดประจำปี ให้เป็นไปตามที่ คณะรัฐมนตรีกำหนดสำหรับข้าราชการ

ข้อ ๓๒ การลาของพนักงานมหาวิทยาลัย แบ่งเป็นดังนี้

- (๑) ลาป่วย
- (๒) ลาคลอดบุตร
- (๓) ลากิจส่วนตัว
- (๔) ลาพักผ่อน
- (๕) ลาอุปสมบท หรือการลาไปประกอบพิธีฮัจจ์
- (๖) ลาเข้ารับการศึกษา
- (๗) ลาไปศึกษา ฝึกอบรม ศึกษาดูงาน หรือปฏิบัติงานวิจัย
- (๘) การลาไปปฏิบัติงานในองค์กรระหว่างประเทศ
- (๙) กรณีอื่น ๆ ตามที่ ก.บ.ม.กำหนด

ให้นำระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการมาใช้บังคับการลาของพนักงานมหาวิทยาลัยโดยอนุโลม เว้นแต่สภามหาวิทยาลัยกำหนดเป็นอย่างอื่น

หมวดที่ ๗

การออกจากงาน

ข้อ ๓๓ พนักงานมหาวิทยาลัย ออกจากงานเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ได้รับอนุญาตให้ลาออก
- (๓) ถูกสั่ง ให้ออกเพราะขาดคุณสมบัติทั่วไปหรือลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๑๐
- (๔) สิ้นสุดสัญญาจ้าง
- (๕) ถูกเลิกจ้าง
- (๖) ถูกสั่ง ลงโทษปลดออกหรือไล่ออก
- (๗) ยุบหรือเลิกตำแหน่งหรือยุบเลิกหน่วยงาน
- (๘) อายุครบหกสิบปีในพึงบประมาณนั้น
- (๙) เหตุอื่นตามที่ ก.บ.ม. เสนอแนะหรือตามสัญญาจ้าง

ข้อ ๓๔ การออกจากงานของพนักงานมหาวิทยาลัย นอกจากเป็นไปตามข้อ ๓๓ แล้วให้อธิการบดีโดยความเห็นชอบของ ก.บ.ม. อาจสั่ง เลิกจ้างพนักงานมหาวิทยาลัยได้ในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) เจ็บป่วยจนไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างสม่ำเสมอ เป็นเวลาติดต่อกันเกินกว่าเก้าสิบวัน

(๒) ปฏิบัติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ หรือบกพร่องในหน้าที่ด้วยเหตุใด ๆ

(๓) ขาดคุณสมบัติทั่วไปตามข้อ ๑๐ หรือคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งหรือมีลักษณะต้องห้ามของพนักงานมหาวิทยาลัย

(๔) ไม่ผ่านการประเมินผลการปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์ที่ ก.บ.ม. กำหนด

(๕) กรณีอื่น ๆ ตามที่ ก.บ.ม. กำหนด

ข้อ ๓๕ พนักงานที่มีอายุครบ ๖๐ ปี ในปีงบประมาณนั้น การจ้างจะสิ้นสุดลงแม้ว่าอายุของสัญญาจ้างตามระยะเวลาจะยังไม่เหลือเวลาอยู่

ข้อ ๓๖ พนักงานมหาวิทยาลัย ผู้ใดประสงค์จะลาออกจากงานก่อนครบสัญญาจ้างให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อผู้บังคับบัญชาชั้นต้นล่วงหน้าก่อนวันลาออกไม่น้อยกว่าสามสิบวัน เพื่อให้ผู้มีอำนาจอนุญาตลาออกเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นพิเศษผู้มีอำนาจอนุญาตการลาออก จะอนุญาตให้พนักงานมหาวิทยาลัยซึ่งประสงค์จะลาออกยื่นหนังสือขอลาออกล่วงหน้าน้อยกว่าสามสิบวัน ก็ได้

ข้อ ๓๗ ในกรณีที่บุคคลใดพ้นจากการเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยแล้ว หากในการปฏิบัติงานของบุคคลนั้นในระหว่างที่เป็นพนักงานมหาวิทยาลัยก่อให้เกิดความเสียหายแก่มหาวิทยาลัย ให้บุคคลดังกล่าวต้องรับผิดชอบในความเสียหายดังกล่าว เว้นแต่ความเสียหายนั้นเกิดจากเหตุสุดวิสัย ในการนี้มหาวิทยาลัยอาจหักค่าตอบแทนหรือเงินอื่นใดที่บุคคลนั้นจะได้รับจากมหาวิทยาลัยไว้เพื่อชำระค่าความเสียหายดังกล่าวก็ได้

ข้อ ๓๘ ให้อธิการบดีหรือผู้ที่อธิการบดีมอบหมายเป็นผู้มีอำนาจสั่ง เลิกจ้างและอนุญาตลาออกของพนักงานมหาวิทยาลัย

หมวดที่ ๘

จรรยาบรรณ วินัย การรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์และร้องทุกข์

ข้อ ๓๙ จรรยาบรรณ วินัยและการรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ของพนักงานมหาวิทยาลัย ให้นำ กฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ และหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ออกบังคับใช้กับข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ทั้งที่ใช้บังคับอยู่ก่อนและที่จะออกใช้

บังคับต่อไปในภายหน้ามาบังคับใช้กับพนักงานมหาวิทยาลัยโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดกับสถานการณ์การเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย เว้นแต่สภามหาวิทยาลัยจะได้กำหนดเรื่องใดเฉพาะไว้เป็นอย่างอื่น

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๔๐ ในกรณีที่ ก.บ.ม. ยังมีได้กำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลพนักงานมหาวิทยาลัยในเรื่องใด ให้นำข้อบังคับ ประกาศ มติสภามหาวิทยาลัยที่ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๔๖ และฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาบังคับใช้โดยอนุโลม

ข้อ ๔๑ ผู้ใดเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีว่าด้วยพนักงานมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๐ อยู่ก่อนวันที่ข้อบังคับนี้บังคับใช้ ให้ผู้นั้นเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๔๒ บรรดา ประกาศ มติ หลักเกณฑ์ วิธีการเกี่ยวกับการการบริหารงานบุคคลพนักงานมหาวิทยาลัยที่ใช้บังคับกับพนักงานมหาวิทยาลัยอยู่ก่อนวันที่ข้อบังคับนี้บังคับใช้ให้บังคับกับพนักงานมหาวิทยาลัยตามข้อบังคับนี้โดยอนุโลม ไปพลางก่อน เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ จนกว่าจะได้ออกประกาศ มติ หรือหลักเกณฑ์ วิธีการ ตามข้อบังคับนี้

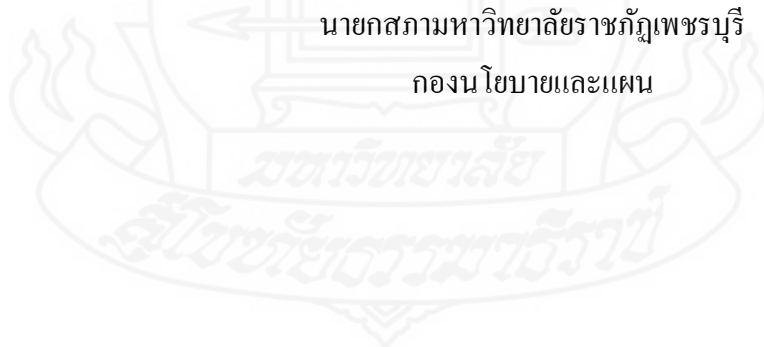
ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๓

พลเอก

(สุรยุทธ์ จุลานนท์)

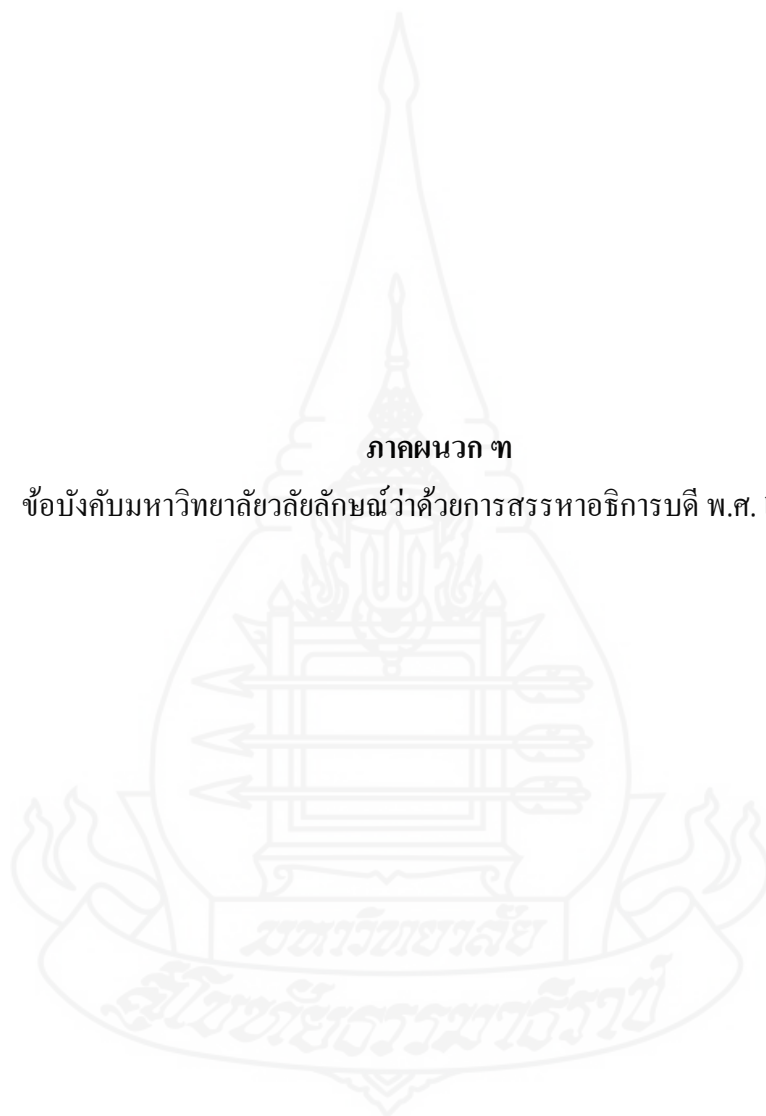
นายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

กองนโยบายและแผน

ภาคผนวก ๓

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ว่าด้วยการสรรหาอธิการบดี พ.ศ. ๒๕๕๗

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
ว่าด้วยการสรรหาอธิการบดี พ.ศ. ๒๕๕๗

โดยที่อธิการบดีเป็นตำแหน่งผู้บริหารและเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดที่รับผิดชอบการบริหารงานมหาวิทยาลัยทั้งในด้านการบริหารงานบุคคล การบริหารการเงินและงบประมาณ รวมทั้งการบริหารวิชาการ จึงจำเป็นต้องมีความรู้ มีความสามารถ ประกอบกับมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นสถาบันการศึกษาในกำกับของรัฐ การที่จะสรรหาผู้ที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมมาดำรงตำแหน่งอธิการบดีนั้น จะต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติสอดคล้องและมีความเข้าใจหลักในการบริหารตามแนวคิดและเจตนารมณ์ในบริบทความเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐอย่างแท้จริง เพื่อให้เป็นผู้นำในการบริหารงานของมหาวิทยาลัยได้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทั้งด้านการเรียนการสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการแก่สังคม และทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม จึงสมควรปรับปรุงข้อบังคับเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และกระบวนการสรรหาอธิการบดีให้เกิดความเหมาะสม และเป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๒๒ และมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ พ.ศ.๒๕๓๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖-๒ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ พ.ศ. ๒๕๓๕ สภามหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคมพ.ศ. ๒๕๕๗ จึงออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ชื่อข้อบังคับ

ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ว่าด้วยการสรรหาอธิการบดี พ.ศ. ๒๕๕๗”

ข้อ ๒ เวลาที่มีผลใช้บังคับ

ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ การยกเลิกข้อบังคับฉบับเดิม

ให้ยกเลิกข้อบังคับมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ว่าด้วยการสรรหาอธิการบดีพ.ศ. ๒๕๓๗ และบรรดาข้อบังคับระเบียบประกาศมติหรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในข้อบังคับนี้ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ คำนิยามในข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย”	หมายความว่า	มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
“สภามหาวิทยาลัย”	หมายความว่า	สภามหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
“นายกสภามหาวิทยาลัย”	หมายความว่า	นายกสภามหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

“อธิการบดี”	หมายความว่า	อธิการบดีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
“คณะกรรมการสรรหา”	หมายความว่า	คณะกรรมการสรรหาอธิการบดี
“ประธาน”	หมายความว่า	ประธานกรรมการสรรหาอธิการบดี
“กรรมการสรรหา”	หมายความว่า	กรรมการสรรหาอธิการบดี
“หน่วยงาน”	หมายความว่า	สำนักวิชาสถาบันศูนย์ส่วนหน่วยงาน โครงการและหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ที่มี พนักงานอยู่ในสังกัด
“ประชาคม”	หมายความว่า	ประชาคมของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
“สมาคมศิษย์เก่า”	หมายความว่า	สมาคมศิษย์เก่าของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
“พนักงาน”	หมายความว่า	พนักงานประจำของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ซึ่งไม่รวมถึงลูกจ้างชั่วคราว

ข้อ ๕ การแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหา

เมื่อตำแหน่งอธิการบดีว่างลงก่อนครบวาระหรือว่าละการดำรงตำแหน่งของอธิการบดี
เหลือเวลาไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วัน ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาเพื่อทำหน้าที่ตาม
ข้อบังคับนี้

ข้อ ๖ องค์ประกอบคณะกรรมการสรรหา

ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหา จำนวนเก้าคน ประกอบด้วย

- (1) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ ๑ คนเป็นประธาน
- (2) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ ๑ คนเป็นกรรมการ
- (3) ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๒ คนจากภายนอกและในจำนวนนี้ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมี
ภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดนครศรีธรรมราชหรือมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใต้จำนวน ๑ คน เป็น
กรรมการ
- (4) ประธานกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยเป็นกรรมการ
- (5) กรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งสภา วิชาการ เลือกจากกรรมการสภาวิชาการ ๑ คน เป็น
กรรมการ
- (6) กรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งเลือกตั้งจากคณาจารย์ประจำ ๑ คนเป็นกรรมการ
- (7) ผู้แทนพนักงานสายปฏิบัติการวิชาชีพและบริหารทั่วไป ๑ คนเป็นกรรมการ ๘ นายก
สมาคมศิษย์เก่าเป็นกรรมการ

ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งบุคคลเป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ

วิธีการได้มาซึ่งกรรมการสรรหาตาม(๑) ให้หน่วยงานเสนอชื่อพนักงานสายปฏิบัติการ วิชาชีพและบริหารทั่วไปที่มีคุณสมบัติเหมาะสมหน่วยงานละ ๑ คนซึ่งอาจเป็นบุคคลภายใน หน่วยงานของตนเองหรือหน่วยงานอื่นก็ได้ หลังจากนั้นให้ผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อดำเนินการเลือก กันเอง

ในกรณีที่ประธานหรือกรรมการสรรหาพ้นจากตำแหน่งไปในระหว่างที่การดำเนินการสรรหา ยังไม่แล้วเสร็จให้ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ประธานหรือกรรมการสรรหาต่อไปจนกว่า สภามหาวิทยาลัยจะได้พิจารณาแล้วเสร็จ

ข้อ ๗ หน้าที่คณะกรรมการสรรหา

ให้คณะกรรมการสรรหาทำหน้าที่ดำเนินการสรรหาผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมและสมควรที่ จะดำรงตำแหน่งอธิการบดีตามหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาดังต่อไปนี้

(1) ให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการสรรหาให้แล้วเสร็จภายใน ๑๒๕ วันนับแต่วันที่ได้มีการ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน กำหนดเวลาได้ ให้คณะกรรมการสรรหาแสดงขอขยายระยะเวลาการสรรหาต่อนายกสภา มหาวิทยาลัยได้ครั้งละไม่เกิน ๓๐ วัน โดยชี้แจงเหตุผลความจำเป็นประกอบด้วย

(2) ให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการ

(ก) จัดระบบการสร้างช่องทางให้ประชาชนเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานภาพความ ต้องการทิศทางการพัฒนามหาวิทยาลัยและคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอธิการบดี

(ข) นำข้อมูลที่ได้จากข้อ (๒) (ก) มาศึกษาวิเคราะห์เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาสรรหาต่อไปและประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

(3) ให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการให้มีการรับสมัครและการเสนอชื่อผู้ที่มีคุณสมบัติ เหมาะสมให้กว้างขวางโดยห้ามไม่ให้ใช้วิธีการเลือกตั้งทั้งทางตรงและทางอ้อมหรือยังเสียงทั้งนี้ คณะกรรมการสรรหาจัดให้มีการสัมภาษณ์บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องก็ได้

(ก) ให้ประกาศรับสมัครทั่วไปอย่างกว้างขวาง

(ข) แจ้งให้กรรมการสภามหาวิทยาลัยกรรมการในคณะกรรมการชุดต่างๆประจำสภา มหาวิทยาลัยหน่วยงานและสมาคมศิษย์เก่าเสนอชื่อผู้สมควรดำรงตำแหน่งอธิการบดี จำนวนไม่เกิน ๓ รายชื่อพร้อมประวัติหรือผลงานและข้อมูลหรือคุณลักษณะอันเป็น เหตุผลสนับสนุนความเหมาะสมของบุคคลในการดำรงตำแหน่งอธิการบดีต่อ คณะกรรมการสรรหาทั้งนี้ในการเสนอชื่อดังกล่าวให้หน่วยงานเสนอชื่อเรียง ตามลำดับตัวอักษร โดยไม่ต้องแจ้งจำนวนผู้เสนอชื่อ

(4) ให้คณะกรรมการสรรหาประมวลประวัติและผลงาน รวมทั้งพิจารณากลับกรอง และประเมินคุณสมบัติของผู้สมัครและผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อตามข้อ ๗ (๓) เพื่อให้ได้ผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมตามจำนวนที่คณะกรรมการสรรหาเห็นสมควรและให้คณะกรรมการสรรหาทาบทามผู้ได้รับการเสนอชื่อที่ผ่านการพิจารณากลับกรองคุณสมบัติขั้นต้น

(5) ให้ผู้ที่ผ่านการพิจารณากลับกรองคุณสมบัติและผู้ตอบรับการทาบทาม ตามข้อ ๗ (๔) จัดทำเอกสารแนวทางการบริหารมหาวิทยาลัยที่สอดคล้องกับสถานการณ์ความต้องการและทิศทางการพัฒนามหาวิทยาลัยตามที่คณะกรรมการสรรหาได้ออกประกาศไว้ในข้อ ๗ (๒)(ข)และนำข้อเสนอต่อคณะกรรมการสรรหาและให้คณะกรรมการสรรหาจัดช่องทางการสื่อสารเพื่อให้บุคคลดังกล่าวนำเสนอแนวทางการบริหารมหาวิทยาลัยต่อประชาชน

(6) ให้คณะกรรมการสรรหาสัมภาษณ์ผู้ที่นำเสนอแนวทางการบริหารมหาวิทยาลัยตามข้อ ๗ (๕)

(7) ให้คณะกรรมการพิจารณากลับกรองคุณสมบัติของผู้ที่มาให้สัมภาษณ์ตามข้อ ๗ (๖) เพื่อให้ได้ผู้ที่เหมาะสมและนำเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยไม่เกิน ๒ คน โดยเรียงรายชื่อตามลำดับตัวอักษร ในการประชุมคณะกรรมการสรรหาให้ใช้ข้อบังคับมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ว่าด้วยการประชุมสภามหาวิทยาลัยโดยอนุโลม

(8) ให้บุคคลที่คณะกรรมการสรรหาและนำเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาตามข้อ ๗(๗) นำเสนอวิสัยทัศน์ต่อสภามหาวิทยาลัยก่อนที่สภามหาวิทยาลัยจะมีการลงมติเห็นชอบบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมดำรงตำแหน่งอธิการบดีโดยสภามหาวิทยาลัยจะต้องกำหนดให้มีการลงมติในวันเดียวกันกับวันที่มีการนำเสนอวิสัยทัศน์

กระบวนการขั้นตอนและวิธีการนำเสนอวิสัยทัศน์ให้เป็นไปตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

(9) เมื่อสภามหาวิทยาลัยได้มีมติเห็นชอบบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมดำรงตำแหน่งอธิการบดีแล้วให้มหาวิทยาลัยดำเนินการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าแต่งตั้งต่อไปในกรณีที่ สภามหาวิทยาลัยไม่เห็นชอบบุคคลที่คณะกรรมการสรรหาเสนอ สภามหาวิทยาลัยอ่านขอให้คณะกรรมการสรรหาคำเนินการตามข้อ ๗ (๗) ขั้นต้นเพื่อพิจารณากลับกรองบุคคลที่สมควรดำรงตำแหน่ง ใหม่อีกครั้งหนึ่ง และให้เสนอชื่อบุคคลนั้นต่อสภามหาวิทยาลัยต่อไป หรือพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาขึ้นใหม่

(10) เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการสรรหาตามข้อบังคับนี้ให้คณะกรรมการสรรหา กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเพิ่มเติมได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้และประกาศก่อนดำเนินการตามกระบวนการสรรหาและก่อนการประกาศรับสมัครผู้เข้ารับการสรรหาไม่น้อยกว่า

ข้อ ๘ คุณสมบัติที่ผู้จะดำรงตำแหน่งอธิการบดี

ผู้ที่สมควรดำรงตำแหน่งอธิการบดีจะต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์พ.ศ. ๒๕๓๕ และจะต้องมีคุณสมบัติเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

- (1) เข้าใจอะไรยึดมั่นในหลักการของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐและอุดมการณ์ของมหาวิทยาลัย
- (2) มีวิสัยทัศน์กว้างไกลในการบริหารสถาบันอุดมศึกษาที่มีความเป็นนักวิชาการและเป็นที่ประจักษ์ชัดว่ามีความรู้ความสามารถและความสำเร็จทางด้านการบริหารเป็นอย่างดี
- (3) มีความคิดริเริ่มและสามารถนำมหาวิทยาลัยไปในทิศทางและนโยบายการพัฒนามหาวิทยาลัยที่ดี
- (4) มีภาวะผู้นำที่เป็นที่ยอมรับนับถือโดยทั่วไป
- (5) เป็นผู้ที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เต็มเวลา
- (6) เป็นผู้ที่ไม่มีผลประโยชน์อันอาจจะขัดแย้งกับมหาวิทยาลัย

ข้อ ๙ การตีความข้อบังคับ

ในการตีความหรือในกรณีที่มีปัญหาขัดข้องเกี่ยวกับการดำเนินการตามข้อบังคับนี้หรือในกรณีที่ข้อบังคับนี้มีได้กำหนดไว้ให้นายกสภามหาวิทยาลัยมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดและรายงานให้สภามหาวิทยาลัยทราบ

ข้อ ๑๐ ผู้รักษาการตามข้อบังคับ

ให้นายกสภามหาวิทยาลัยรักษาการตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

(ศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ศรีสอ้าน)

นายกสภามหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

ภาคผนวก ๓

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชาว่าด้วย การสรรหาอธิการบดี พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ว่าด้วย การสรรหาอธิการบดี

พ.ศ. ๒๕๕๕

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงข้อบังคับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ว่าด้วยการสรรหาอธิการบดี ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕(๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. ๒๕๒๑ สภามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ในการประชุมครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๕ จึงออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ว่าด้วยการสรรหาอธิการบดี พ.ศ. ๒๕๕๕”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับนับแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อบังคับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ว่าด้วยการสรรหาอธิการบดี พ.ศ. ๒๕๕๐

ข้อ ๔ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งอื่นใดในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วหรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๕ ในข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายถึง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

“สภามหาวิทยาลัย” หมายถึง สภามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

“สภาวิชาการ” หมายถึง สภาวิชาการมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

“นายกสภา” หมายถึง นายกสภามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

“อธิการบดี” หมายถึง อธิการบดีมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

“คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการสรรหาอธิการบดี

“กรรมการ” หมายถึง กรรมการในคณะกรรมการ

“หน่วยงาน” หมายถึง สภาวิชาการ สำนักงานอธิการบดี สาขาวิชา สำนัก สถาบัน และหน่วยงานที่เทียบเท่ากับหน่วยงานดังกล่าวที่ตั้งขึ้นโดยมติสภามหาวิทยาลัย

“ประชาคม” หมายถึง ข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานมหาวิทยาลัย นักศึกษา และศิษย์เก่าของมหาวิทยาลัย

“คณาจารย์” หมายถึง ข้าราชการและพนักงานมหาวิทยาลัยที่มีตำแหน่งเป็นอาจารย์

ข้อ ๖ ให้นายกสภาเป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับนี้

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้หรือกรณีที่ต้องวินิจฉัยตีความ ให้สภามหาวิทยาลัยวินิจฉัยชี้ขาดและให้ถือเป็นที่สุด

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๗ เมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี หรือวาระการดำรงตำแหน่งดังกล่าวใกล้ครบกำหนด โดยเหลือเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๘ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่ดำเนินการสรรหาบุคคลผู้มีคุณสมบัติและคุณลักษณะตามข้อ ๑๑ และข้อ ๑๒ เสนอต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาเป็นอธิการบดี โดยให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการ สรรหาอธิการบดีที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้

ข้อ ๙ ให้คณะกรรมการดำเนินการสรรหาให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ

ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการสรรหาให้แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการเสนอขอขยายเวลาการสรรหาต่อนายกสภาฯ ได้ครั้งละไม่เกินสามสิบวัน โดยชี้แจงเหตุผล ความจำเป็นประกอบ

ข้อ ๑๐ ให้คณะกรรมการพิจารณาดำเนินการสรรหาบุคคลผู้มีความรู้ ความสามารถ คุณสมบัติ และคุณลักษณะให้เหมาะสมกับตำแหน่งตามที่ได้กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้

หมวด ๒

คุณสมบัติของอธิการบดี

ข้อ ๑๑ อธิการบดีต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) ได้รับปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งจากมหาวิทยาลัย หรือได้รับปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยอื่นหรือสถาบันการศึกษาชั้นสูงอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

(๒) ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนหรือขัดแย้งกับผลประโยชน์ของมหาวิทยาลัย

(๓) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง

(๔) ไม่เป็นหรือไม่เคยเป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) ไม่ติดยาเสพติดให้โทษ

(๖) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่ความผิดที่กระทำโดยประมาท หรือลหุโทษ

(๗) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก ให้ออกจากราชการ หรือถูกถอดถอนออกจากตำแหน่ง ในหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือพ้นจากตำแหน่งเพราะผิดจริยธรรม

ข้อ ๑๒ ให้คณะกรรมการพิจารณาคุณลักษณะและคุณสมบัติอื่นเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

(๑) มีความรู้ ความเข้าใจ และศรัทธาในระบบการศึกษาทางไกล และปณิธานของมหาวิทยาลัย

(๒) มีผลงานและสัมฤทธิ์ผลทางวิชาการเป็นที่ยอมรับนับถือในวงวิชาการและวิชาชีพ ที่เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวาง

(๓) มีประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารระดับสูงในหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน หากเป็นในสถาบันอุดมศึกษาต้องเป็นในระดับคณะ สาขาวิชา สำนัก สถาบัน หรือเทียบเท่า

(๔) มีความเป็นผู้નાในการทำงานเป็นหมู่คณะ มีใจกว้าง รับฟังข้อคิดเห็นของผู้อื่น มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความสามารถในการสร้างความสามัคคี มีคุณธรรมและยุติธรรม มีความมั่นคงในอารมณ์ก่อให้เกิดความศรัทธาต่อผู้ร่วมงาน ตลอดจนมีจริยธรรมและส่งเสริมประเพณี วัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย มีความรับผิดชอบต่องานและต่อประชาคม

(๕) มีศักยภาพในการพัฒนามหาวิทยาลัยให้เจริญก้าวหน้าสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน และสร้างความมั่นคงทางการเงินให้กับมหาวิทยาลัยอย่างต่อเนื่อง

(๖) มีความซื่อสัตย์สุจริต มีประวัติอันดีงาม มีเกียรติคุณ มีคุณธรรมเป็นที่ยอมรับ ในสังคม และมีความรับผิดชอบเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

(๗) สามารถอุทิศเวลาให้กับงานในหน้าที่อธิการบดีได้เต็มเวลาอย่างแท้จริง โดยยึดถือภารกิจและหน้าที่ของอธิการบดีเป็นหลักสำคัญ

หมวด ๓

คณะกรรมการ

ข้อ ๑๓ คณะกรรมการประกอบด้วย

(๑) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนหนึ่งคน เป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสองคน เป็นกรรมการ

(๓) กรรมการสภามหาวิทยาลัยโดยตำแหน่ง จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ

(๔) ผู้แทนคณาจารย์ จำนวนสองคน เป็นกรรมการ

(๕) ผู้แทนข้าราชการและพนักงานที่มีใช้คณาจารย์ จำนวนสองคน เป็นกรรมการ

(๖) ผู้แทนสมาคมสุโขทัยธรรมมาธิราชตามที่คณะกรรมการบริหาร เป็นกรรมการ สมาคมสุโขทัยธรรมมาธิราชกำหนด จำนวนหนึ่งคน

(๗) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้แทนสภาวิชาการ เป็นเลขานุการ

การเลือกกรรมการตาม (๔) และ (๕) ให้กระทำโดยการออกเสียงลงคะแนนในกลุ่มบุคคล และ ให้ผู้ได้รับคะแนนสูงสุดสองคนแรกเป็นกรรมการ

ให้สภาวิชาการรับผิดชอบดำเนินการในการออกเสียงลงคะแนนตามวรรคสอง

ข้อ ๑๔ ในกรณีที่กรรมการผู้ใดอยู่ในข่ายที่จะได้รับการพิจารณาเสนอแต่งตั้งเป็นอธิการบดี และสมัครใจที่จะได้รับการพิจารณาให้เป็นอธิการบดี ให้กรรมการผู้นั้นพ้นจากการเป็นกรรมการ ในคณะกรรมการและให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งกรรมการแทน โดยปฏิบัติดังนี้

(๑) ถ้าผู้พ้นจากกรรมการเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิหรือกรรมการ สภามหาวิทยาลัยโดยตำแหน่ง ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิคนอื่นหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยโดยตำแหน่งคนอื่นเป็นกรรมการแทน

(๒) ถ้าผู้พ้นจากเลขานุการซึ่งเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้แทนสภาวิชาการ ให้สภาวิชาการเลือกกรรมการสภาวิชาการคนใดคนหนึ่งเป็นเลขานุการแทน

(๓) ถ้าผู้พ้นจากการเป็นกรรมการเป็นผู้แทนคณาจารย์ หรือผู้แทนข้าราชการและพนักงานที่มีใช้คณาจารย์ ให้ผู้ที่ได้คะแนนลำดับรองลงไปของกลุ่มนั้นแล้วแต่กรณีเป็นกรรมการแทน

ข้อ ๑๕ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ศึกษาขอบเขต อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบของตำแหน่งอธิการบดี และประเมินสถานการณ์ความต้องการของมหาวิทยาลัยโดยความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัย เพื่อเป็นหลักในการเลือกเฟ้น กลั่นกรองบุคคลผู้มีความรู้ ความสามารถ คุณสมบัติ และคุณลักษณะที่เหมาะสมต่อการดำรงตำแหน่งอธิการบดี

(๒) ดำเนินการให้ทุกหน่วยงานของมหาวิทยาลัยเสนอชื่อบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสม ที่จะดำรงตำแหน่งอธิการบดี

(๓) กำหนดแนวทางในการคัดเลือกผู้ที่เหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งอธิการบดี

(๔) เลือกเฟ้นและกลั่นกรองผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งอธิการบดี แล้วนำเสนอสภามหาวิทยาลัยเพื่อให้อภิปรายแต่งตั้ง

(๕) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการใดๆ ตามข้อบังคับนี้

การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่าเจ็ดคน จึงจะเป็น องค์ประชุม

หมวด ๔

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาอธิการบดี

ข้อ ๑๖ ให้คณะกรรมการดำเนินการดังต่อไปนี้

ก. ขั้นตอนการศึกษาสถานะของมหาวิทยาลัย

(๑) ให้คณะกรรมการดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของประชาคมโดยผ่านสภาวิชาการ ในประเด็นดังต่อไปนี้

(๑.๑) สถานะในปัจจุบันของมหาวิทยาลัย

(๑.๒) ทิศทางของมหาวิทยาลัยที่ต้องการในอนาคต

(๑.๓) คุณลักษณะและคุณสมบัติของอธิการบดีเพิ่มเติม

(๒) ให้คณะกรรมการศึกษาในประเด็นตามข้อ ก.(๑.๑) ถึง (๑.๓) ด้วย

(๓) เมื่อรวบรวมประเด็นต่างๆ ตามข้อ ๑๖ ก.(๑) และ (๒) แล้วให้นำเสนอสภามหาวิทยาลัยเพื่อประกอบการพิจารณากำหนดนโยบายของสภามหาวิทยาลัย

(๔) ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบห้าวัน นับแต่วันที่มิได้แต่งตั้งคณะกรรมการ

ข. ขั้นตอนการเสนอชื่อ

(๑) แจ้งหน่วยงานให้พิจารณาเสนอชื่อผู้สมควรดำรงตำแหน่งอธิการบดีหน่วยงานละไม่เกินสามชื่อ

(๒) แจ้งสมาคมศิษย์ธรรมมาธิราชให้เสนอชื่อผู้สมควรดำรงตำแหน่งไม่เกินสามชื่อ

(๓) ในการเสนอชื่อของหน่วยงาน ให้บุคลากรของแต่ละหน่วยงานเสนอชื่อร่วมกันโดยให้แต่ละคนเสนอชื่อได้ไม่เกินคนละหนึ่งชื่อ แล้วให้แต่ละหน่วยงานนั้นตกลงร่วมกันเพื่อคัดเลือกชื่อผู้สมควรดำรงตำแหน่งอธิการบดีให้ได้จำนวนตาม ข (๑) พร้อมทั้งประวัติและให้เหตุผลประกอบ

(๔) ให้มีการเปิดรับสมัครบุคคลโดยทั่วไปเข้ารับการสรรหา

ค. ขั้นตอนการสรรหาและกระบวนการสรรหา

(๑) ให้คณะกรรมการดำเนินการเสาะหาคัดเลือกและกลั่นกรองตามเกณฑ์การพิจารณาที่คณะกรรมการกำหนดให้ชัดเจนและโปร่งใส ทั้งนี้ โดยอาจจัดให้มีการสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อ

(๒) ให้ทาบตามผู้ได้รับการเสนอชื่อและผู้สมัคร

(๓) ให้สัมภาษณ์ผู้ตอบรับการทาบตาม

(๔) ให้ผู้ตอบรับการทาบตามแถลงแนวทางการบริหารมหาวิทยาลัยที่สะท้อนแนวนโยบายของสภามหาวิทยาลัยต่อคณะกรรมการและประชาคมโดยเปิดโอกาสให้มีการซักถาม ทั้งนี้ การเสนอแนวทางการบริหารมหาวิทยาลัยให้เสนอต่อคณะกรรมการเป็นลายลักษณ์อักษร

(๕) ให้คณะกรรมการพิจารณากลับกรองเพื่อให้ได้ผู้เหมาะสม

(๖) ให้คณะกรรมการรายงานผลการสรรหาพร้อมทั้งรายละเอียดข้อมูลต่าง ๆ ในทุก ๆ ขั้นตอนเสนอสภามหาวิทยาลัย โดยให้เสนอชื่อไม่น้อยกว่าสองชื่อแต่ไม่เกินสามชื่อต่อสภามหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ให้กรรมการแต่ละคนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้สมควรได้รับการคัดเลือกด้วย

(๗) ให้ผู้เหมาะสมตาม (๖) แถลงแนวทางการบริหารมหาวิทยาลัยต่อสภามหาวิทยาลัย

หมวด ๕

การพิจารณาของสภามหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๗ ให้คณะกรรมการเสนอชื่อผู้มีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งอธิการบดีตามข้อ ๑๖ ก. (๖) ต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาต่อไป ทั้งนี้ให้คณะกรรมการเสนอความเห็นประกอบด้วย

ให้สภามหาวิทยาลัยพิจารณาโดยรอบคอบเพื่อให้ได้บุคคลที่เหมาะสมอย่างแท้จริง โดยให้หลีกเลี่ยงการออกเสียงลงมติ

ในกรณีจำเป็นต้องออกเสียงลงมติให้ใช้วิธีลงคะแนนลับ

ข้อ ๑๘ ผู้ที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นอธิการบดีต้องได้รับความเห็นชอบพร้อมกัน ในกรณีที่มีการออกเสียงลงมติให้ถือเกณฑ์คะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการของสภามหาวิทยาลัยทั้งหมด

ในกรณีที่มีการออกเสียงลงมติถ้าไม่ได้รับคะแนนเสียงตามวรรคหนึ่ง ให้สภามหาวิทยาลัยออกเสียงลงมติในรอบที่สองและให้ผู้ได้รับคะแนนเสียงสูงสุดเป็นผู้ได้รับความเห็นชอบ

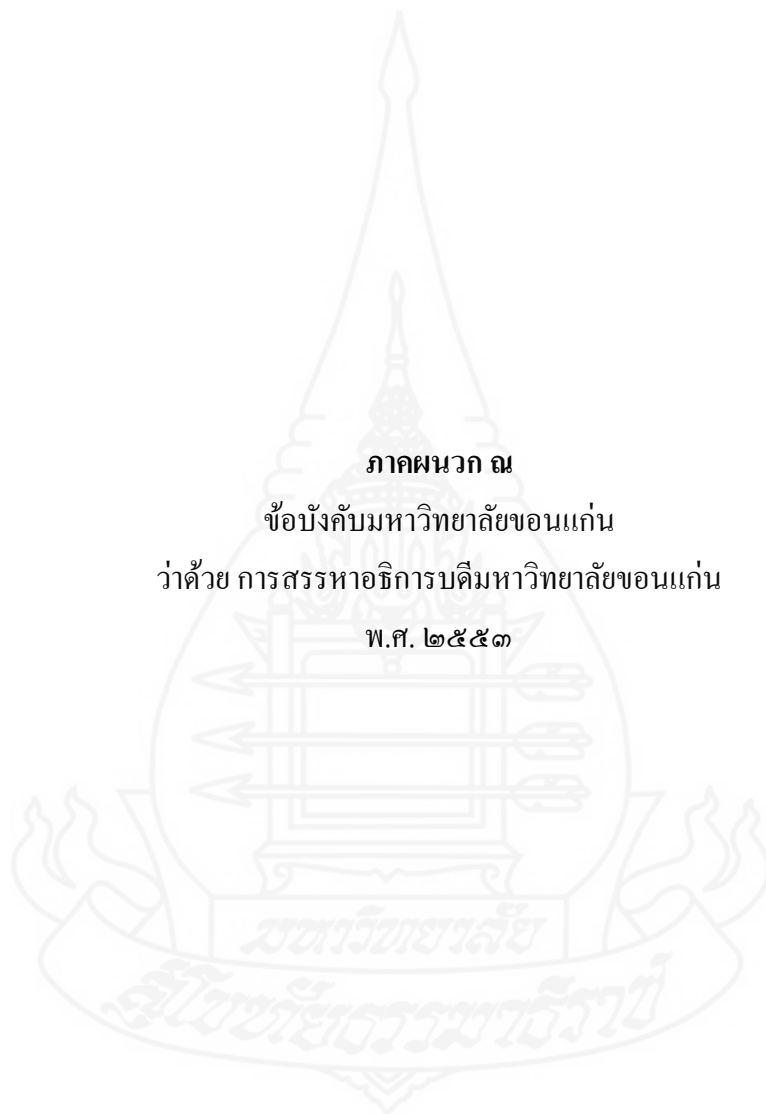
ในกรณีที่คะแนนเสียงเท่ากันให้นายกสภามหาวิทยาลัยลงมติเพิ่มอีกหนึ่งเสียงมติของสภามหาวิทยาลัยตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้ถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

องค์การ อินทรมพรรย์

(รองศาสตราจารย์ ดร.องค์การ อินทรมพรรย์)

นายกสภามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ภาคผนวก ฅ

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยขอนแก่น

ว่าด้วย การสรรหาอธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น

พ.ศ. ๒๕๕๓

**ข้อบังคับมหาวิทยาลัยขอนแก่น
ว่าด้วย การสรรหาอธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น
พ.ศ. ๒๕๕๓**

โดยที่เห็นเป็นการสมควรแก้ไขปรับปรุงข้อบังคับ ว่าด้วย การสรรหาอธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่นพ.ศ. ๒๕๔๕ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖ (๑๒) และมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๔๑ ประกอบกับมติสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ในคราวประชุมวาระพิเศษ เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๓ สภามหาวิทยาลัยขอนแก่น จึงตราข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การสรรหาอธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่นพ.ศ. ๒๕๕๓”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การสรรหาอธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่นพ.ศ. ๒๕๔๕”

บรรดาระเบียบหรือข้อบังคับใดที่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยขอนแก่น

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยขอนแก่น

“คณะ” หมายความว่า คณะต่างๆ บัณฑิตวิทยาลัย สถาบัน สำนักศูนย์ วิทยาลัย วิทยาเขต และส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า คณะ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสรรหาอธิการบดี

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการสรรหาอธิการบดี

“อธิการบดี” หมายความว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น

“พนักงานมหาวิทยาลัย” หมายความว่า พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ พลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งได้รับการจ้างตามสัญญาจ้าง ให้ทำงานในมหาวิทยาลัยโดยได้รับค่าจ้างหรือค่าตอบแทนจากเงินงบประมาณแผ่นดินหรือเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยตามคำสั่งมหาวิทยาลัย

“พนักงานราชการ” หมายความว่า พนักงานราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วย พนักงานราชการ พ.ศ.๒๕๔๑ ซึ่งได้รับการจ้างตามสัญญาจ้างให้ทำงานในมหาวิทยาลัย โดยได้รับค่าตอบแทนจากเงินงบประมาณแผ่นดิน ตามคำสั่งมหาวิทยาลัย

“พนักงานองค์กรในกำกับ” หมายความว่า พนักงานในสังกัดขององค์กรในกำกับของมหาวิทยาลัยที่จัดตั้งโดยมติของสภามหาวิทยาลัย และมีการจ้างที่ถาวร

“พระราชบัญญัติ” หมายความว่า พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๔๑

ข้อ ๕ ผู้ที่จะได้รับการเสนอชื่อเพื่อให้สภามหาวิทยาลัยพิจารณาดำเนินการ เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี นอกจากจะมีคุณสมบัติครบถ้วนตามความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๔๑ แล้ว ควรมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) มีวิสัยทัศน์และศักยภาพที่จะนำความเจริญและชื่อเสียงมาสู่มหาวิทยาลัย

(๒) มีประสบการณ์และสัมฤทธิ์ผลในการบริหารองค์การ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันอุดมศึกษา

(๓) มีศักดิ์ศรีทางวิชาการเป็นที่ยอมรับทั้งระดับมหาวิทยาลัย และระดับประเทศ

(๔) มีบุคลิกภาพ คุณธรรมและจริยธรรม อันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาและการบริหารมหาวิทยาลัย

(๕) มีความสามารถที่จะปฏิบัติตามพันธกิจและนโยบายที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดให้บรรลุเป้าหมายได้

(๖) ไม่อยู่ในระหว่างถูกตั้งกรรมการสอบสวนการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง และหรือไม่เคยถูกลงโทษวินัยทางการเงินซึ่งเป็นการลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงนับถึงวันเสนอชื่อ

การกำหนดสัดส่วนและ น้ำหนักของคุณสมบัติต่างๆ ข้างต้น ให้เป็นไปตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด โดยให้สอดคล้องกับนโยบายและสถานภาพของมหาวิทยาลัยในขณะนั้น

ก่อนที่จะดำเนินการสรรหาอธิการบดี ให้สภามหาวิทยาลัยทบทวนและวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็งของมหาวิทยาลัยกำหนดพันธกิจและนโยบายในการบริหารและพัฒนามหาวิทยาลัย ตลอดจนคุณสมบัติและคุณลักษณะของอธิการบดีที่พึงประสงค์เพิ่มเติมจากที่ได้กำหนดไว้ในวรรคแรก และกำหนดแนวทางการประเมินผลงานของอธิการบดีที่ชัดเจนและประกาศให้ทราบทั่วกันก่อนการเสนอชื่อ

ข้อ ๖ ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการ ประกอบด้วย

(๑) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่ง เป็นประธานคณะกรรมการ

(๒) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๑ คน เป็นรองประธานคณะกรรมการ

- (๓) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๑ คน เป็นกรรมการ
- (๔) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจากผู้บริหาร จำนวน ๒ คน เป็นกรรมการ
- (๕) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจากคณาจารย์ประจำ จำนวน ๒ คน เป็นกรรมการ
- (๖) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจากข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน ๑ คน เป็นกรรมการ

(๗) ประธานสภาคณาจารย์ เป็นกรรมการ

(๘) นายกสมาคมศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นกรรมการ

(๙) ประธานกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นกรรมการ

ให้คณะกรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการ

คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะทำงานหรือมอบหมายให้บุคคลปฏิบัติหน้าที่ใดๆ ภายใต้ขอบเขตหน้าที่ของคณะกรรมการได้

การเสนอชื่อผู้สมควรได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการตามข้อ ๖(๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) ให้เป็นไปตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๗ ให้คณะกรรมการดำเนินการเพื่อให้มีการเสนอชื่อผู้สมควรดำรงตำแหน่งอธิการบดี และดำเนินการเพื่อให้มีการกลั่นกรองและพิจารณาบุคคลที่เหมาะสมจากบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อ

ข้อ ๘ การเสนอชื่อผู้สมควรดำรงตำแหน่งอธิการบดีนั้น ผู้มีสิทธิ์เสนอชื่อ ได้แก่

- (๑) คณะ โดยมติคณะกรรมการประจำคณะ
- (๒) สถาบัน สำนัก ศูนย์ วิทยาลัย วิทยาเขต โดยมติคณะกรรมการประจำสถาบัน สำนัก ศูนย์ วิทยาลัย วิทยาเขต

(๓) สำนักงานอธิการบดี โดยมติที่ประชุมผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี ผู้อำนวยการกองผู้อำนวยการสำนักงานตรวจสอบภายใน และผู้อำนวยการหรือหัวหน้าหน่วยงานภายในและองค์กรในกำกับนอกเหนือจากข้อ ๘(๑) และ (๒) ที่จัดตั้งโดยมติสภามหาวิทยาลัย หรือข้อบังคับหรือระเบียบหรือประกาศของมหาวิทยาลัย

- (๔) สภาคณาจารย์
- (๕) สภาข้าราชการ พนักงานและลูกจ้าง
- (๖) คณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัย
- (๗) สมาคมศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยขอนแก่น
- (๘) องค์การนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น

ให้ผู้มีสิทธิ์เสนอชื่อ เสนอชื่อได้ครั้งละไม่เกิน ๒ ชื่อให้คณะกรรมการกำหนดวิธีการในการได้มาซึ่งชื่อที่จะเสนอ สำหรับผู้มีสิทธิ์เสนอชื่อตาม ข้อ ๘(๑) (๒) และ (๓) โดยให้มีหลักการที่

คล้ายคลึงกัน ส่วนผู้มีสิทธิ์เสนอชื่อตามข้อ ๘ (๔) (๕) (๖) (๗) และ (๘) ให้กำหนดวิธีการในการได้มาซึ่งชื่อที่จะเสนอตามความเหมาะสม ทั้งนี้ ต้องเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมจากคณาจารย์ ข้าราชการพนักงานมหาวิทยาลัย พนักงานราชการ พนักงานองค์กรในกำกับ และลูกจ้างประจำแล้วแต่กรณีด้วย

ผู้ที่เป็นการไม่มีการไม่มีสิทธิ์ได้รับการเสนอชื่อ

ข้อ ๕ การดำเนินการเพื่อให้มีการเสนอชื่อผู้สมควรดำรงตำแหน่งอธิการบดี ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๕๐ วัน นับตั้งแต่วันที่มิคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ

ข้อ ๑๐ ให้คณะกรรมการกำหนดและประกาศเกณฑ์และวิธีการกลั่นกรองและพินิจหาบุคคลที่เหมาะสมจากรายชื่อที่ได้รับการเสนอชื่อตามข้อ ๘ แล้วคัดเลือกให้ได้ผู้สมควรดำรงตำแหน่งอธิการบดีอย่างน้อย ๒ ชื่อ แต่ไม่เกิน ๓ ชื่อเพื่อเสนอสภามหาวิทยาลัยพิจารณาต่อไป แต่ในการนี้ จะใช้วิธีการออกเสียงลงคะแนนจากคณาจารย์ ข้าราชการพนักงานมหาวิทยาลัย พนักงานราชการ พนักงานองค์กรในกำกับ ลูกจ้างประจำ หรือนักศึกษาไม่ได้

ในการเสนอชื่อผู้สมควรดำรงตำแหน่งอธิการบดีต่อสภามหาวิทยาลัย ให้คณะกรรมการเสนอรายชื่อเรียงตามลำดับอักษร พร้อมทั้งประวัติและผลงาน พร้อมข้อมูลที่เป็นในการดำเนินการและการตัดสินใจของคณะกรรมการให้สภามหาวิทยาลัยประกอบการพิจารณาด้วย

ข้อ ๑๑ การประชุมของคณะกรรมการ ต้องมีประธานและกรรมการเข้าประชุมไม่น้อยกว่าสองในสามของคณะกรรมการ จึงจะครบองค์ประชุม

ข้อ ๑๒ ให้สภามหาวิทยาลัยดำเนินการสรรหาอธิการบดี โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการก่อนที่อธิการบดีจะครบวาระเป็นเวลาอย่างน้อย ๑๒๐ วัน และให้เสนอผลการสรรหาต่อสภามหาวิทยาลัยก่อนอธิการบดีครบวาระไม่น้อยกว่า ๕๐ วัน

กรณีที่อธิการบดีพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นก่อนครบวาระ ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการภายใน ๓๐ วัน และให้คณะกรรมการเสนอผลการสรรหาภายใน ๕๐ วันนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง

ข้อ ๑๓ การไต่อยู่ระหว่างดำเนินการ ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การสรรหาอธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๔๕ ไว้ก่อนที่ข้อบังคับนี้จะมีผลใช้บังคับ ให้ดำเนินการต่อไปจนเสร็จสิ้น โดยให้นำหลักเกณฑ์ตามข้อบังคับนี้ มาบังคับใช้ด้วย

ข้อ ๑๔ ให้นายกสภามหาวิทยาลัยรักษาการตามข้อบังคับนี้ และกรณีที่มีปัญหาในการตีความหรือไม่สามารถปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ให้สภามหาวิทยาลัยเป็นผู้วินิจฉัย

ประกาศ ณ วันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

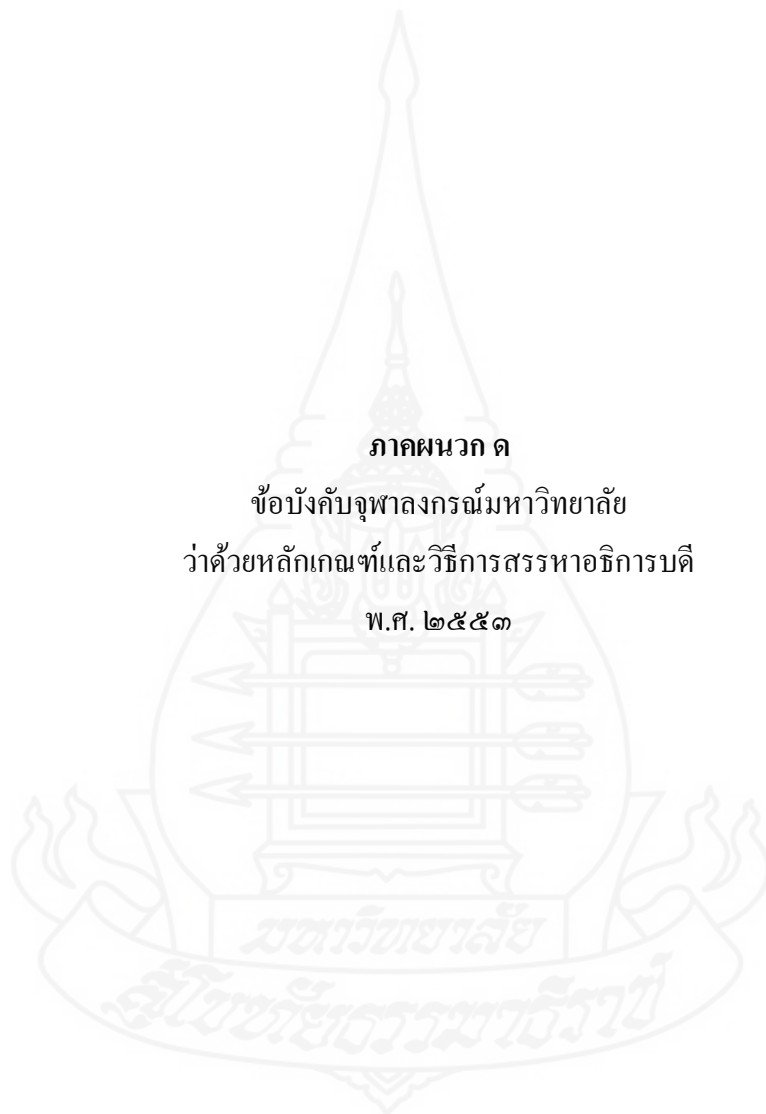
พลตำรวจเอก

(เกา สารสิน)

นายกสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้ข้อบังคับนี้ เนื่องจากมีความจำเป็นต้องแก้ไข ชื่อตำแหน่งบุคคล
องค์กร และประเภทของบุคลากรที่กำหนดไว้ในข้อบังคับมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการสรรหา
อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ ระเบียบ และ
ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องและกำหนดรายละเอียดให้ครอบคลุมหน่วยงานภายในและองค์กรในกำกับที่
จัดตั้งโดยมติสภามหาวิทยาลัยหรือข้อบังคับ หรือระเบียบ หรือประกาศมหาวิทยาลัยจึงจำเป็นต้อง
ปรับปรุงข้อบังคับดังกล่าว

ภาคผนวก ด

ข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาอธิการบดี
พ.ศ. ๒๕๕๓

**ข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาอธิการบดี**

พ.ศ. ๒๕๕๓

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาอธิการบดี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ (๒) และมาตรา ๒๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ สภามหาวิทยาลัยในการประชุมครั้งที่ ๗๒๐ เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๓ จึงมีมติให้ออกข้อบังคับไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาอธิการบดี พ.ศ. ๒๕๕๓”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีหรือก่อนครบวาระการดำรงตำแหน่งของอธิการบดีไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาอธิการบดี เพื่อทำหน้าที่สรรหาอธิการบดีตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๔ ให้คณะกรรมการสรรหาอธิการบดี ประกอบด้วย

(๑) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิหนึ่งคน เป็นประธานกรรมการ

(๒) ประธานสภาคณาจารย์

(๓) นายกสภาคมนตรีสภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์

(๔) กรรมการสภามหาวิทยาลัยประเภทหัวหน้าส่วนงานที่มีวิชาคณาจารย์

(๕) กรรมการสภามหาวิทยาลัยประเภทคณาจารย์ประจำหนึ่งคน

(๖) กรรมการสภามหาวิทยาลัยประเภทหัวหน้าส่วนงานที่เป็นคณาจารย์ หนึ่งคน

(๗) ผู้ทรงคุณวุฒิหนึ่งคน ซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยที่มีใช้กรรมการสภามหาวิทยาลัย

ประธานกรรมการตาม (๑) และกรรมการตาม (๕) และ (๖) ให้มาจากการเลือกในระหว่างกันเองของกรรมการสภามหาวิทยาลัยประเภทนั้น

ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งบุคคลคนหนึ่งซึ่งสภามหาวิทยาลัยเห็นสมควรเป็นเลขานุการ ๒

ข้อ ๕ ให้คณะกรรมการสรรหาอธิการบดีพิจารณาผู้สมควรดำรงตำแหน่งอธิการบดีจากผู้มีคุณสมบัติสมควรดำรงตำแหน่งอธิการบดี โดยต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ และมีลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีตามที่กำหนดไว้ท้ายข้อบังคับนี้

ข้อ ๖ ในการสรรหาอธิการบดี ให้คณะกรรมการสรรหาอธิการบดีพิจารณาแผนระยะยาว ในการพัฒนามหาวิทยาลัยที่สภามหาวิทยาลัยได้กำหนดไว้ ตลอดจนคุณลักษณะของผู้ที่สมควร ดำรงตำแหน่งอธิการบดีที่เหมาะสมกับทิศทางของมหาวิทยาลัย ณ เวลานั้น และให้แสวงหาข้อมูล อันเป็นประโยชน์เพื่อใช้ในการพิจารณากันกรองชื่อผู้สมควรดำรงตำแหน่งอธิการบดี

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการสรรหาอธิการบดีเปิดโอกาสให้ กรรมการ สภามหาวิทยาลัย ส่วนงานโดยมติของคณะกรรมการบริหารส่วนงาน สภาคณาจารย์ คณาจารย์ประจำ พนักงานมหาวิทยาลัยสายปฏิบัติการไม่ต่ำกว่าระดับ P๗ และข้าราชการซึ่งมิใช่ คณาจารย์ประจำไม่ต่ำกว่าระดับ ๑ เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยและ คุณลักษณะที่เหมาะสมของ ผู้สมควรดำรงตำแหน่งอธิการบดี พร้อมกับชื่อ ข้อมูลหรือคุณลักษณะ อันเป็นเหตุผลสนับสนุนความเหมาะสมของบุคคลในการดำรงตำแหน่งอธิการบดี และนำมา ประกอบการพิจารณาด้วย

ข้อ ๗ ให้คณะกรรมการสรรหาอธิการบดีพิจารณากันกรองชื่อผู้สมควรดำรงตำแหน่ง อธิการบดีให้เหลือเพียงหนึ่งชื่อ พร้อมประวัติ ผลงาน นโยบายและความเหมาะสมอื่นในเชิง วิเคราะห์ รวมทั้งความเห็นและเหตุผลสนับสนุนว่าเป็นผู้เหมาะสม มีคุณสมบัติและมีลักษณะที่พึง ประสงค์ แล้วเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณา ทั้งนี้ ในกรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งอาจเสนอ ชื่อต่อสภามหาวิทยาลัยมากกว่าหนึ่งชื่อก็ได้โดยจะต้องแสดงเหตุผลและความจำเป็นเช่นว่านั้นต่อ สภามหาวิทยาลัยด้วย

ข้อ ๘ เมื่อสภามหาวิทยาลัยเห็นชอบกับชื่อที่คณะกรรมการสรรหาอธิการบดีเสนอตามข้อ ๗ ให้ประธานคณะกรรมการสรรหาอธิการบดีทาบถามความสมัครใจในการที่จะดำรงตำแหน่ง อธิการบดี หาก ผู้นั้นตกลงรับที่จะดำรงตำแหน่งดังกล่าว ให้มหาวิทยาลัยดำเนินการเพื่อทรงพระ กรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

ในกรณีที่สภามหาวิทยาลัยไม่เห็นชอบกับชื่อที่คณะกรรมการสรรหาอธิการบดีเสนอตาม ข้อ ๗ หรือผู้ได้รับการทาบถามปฏิเสธที่จะรับดำรงตำแหน่ง ให้คณะกรรมการสรรหาอธิการบดี ดำเนินการตามข้อ ๗ เพื่อพิจารณากันกรองชื่อผู้สมควรดำรงตำแหน่ง และให้เสนอชื่อต่อสภา มหาวิทยาลัยต่อไป

ข้อ ๙ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีตามข้อบังคับนี้ ให้ คณะกรรมการสรรหาอธิการบดีกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเพิ่มเติมได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับ ข้อบังคับนี้ และประกาศก่อนดำเนินการสรรหาไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

ข้อ ๑๐ ให้นายกสภามหาวิทยาลัยรักษาการตามข้อบังคับนี้

ในการตีความหรือในกรณีที่มีปัญหาขัดข้องเกี่ยวกับการดำเนินการตามข้อบังคับนี้หรือในกรณีที่ข้อบังคับนี้มีได้ระบุนไว้ให้นายกสภามหาวิทยาลัยมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาด แล้วรายงานให้สภามหาวิทยาลัยทราบพร้อมกับผลการสรรหาตามข้อ ๗ และในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นสภามหาวิทยาลัยอาจมีมติให้งดหรือยกเว้นการใช้ข้อบังคับนี้ได้ตามความจำเป็น

ประกาศ ณ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑

(ลงนาม) จรัส สุวรรณเวลา

(ศาสตราจารย์ นายแพทย์จรัส สุวรรณเวลา)

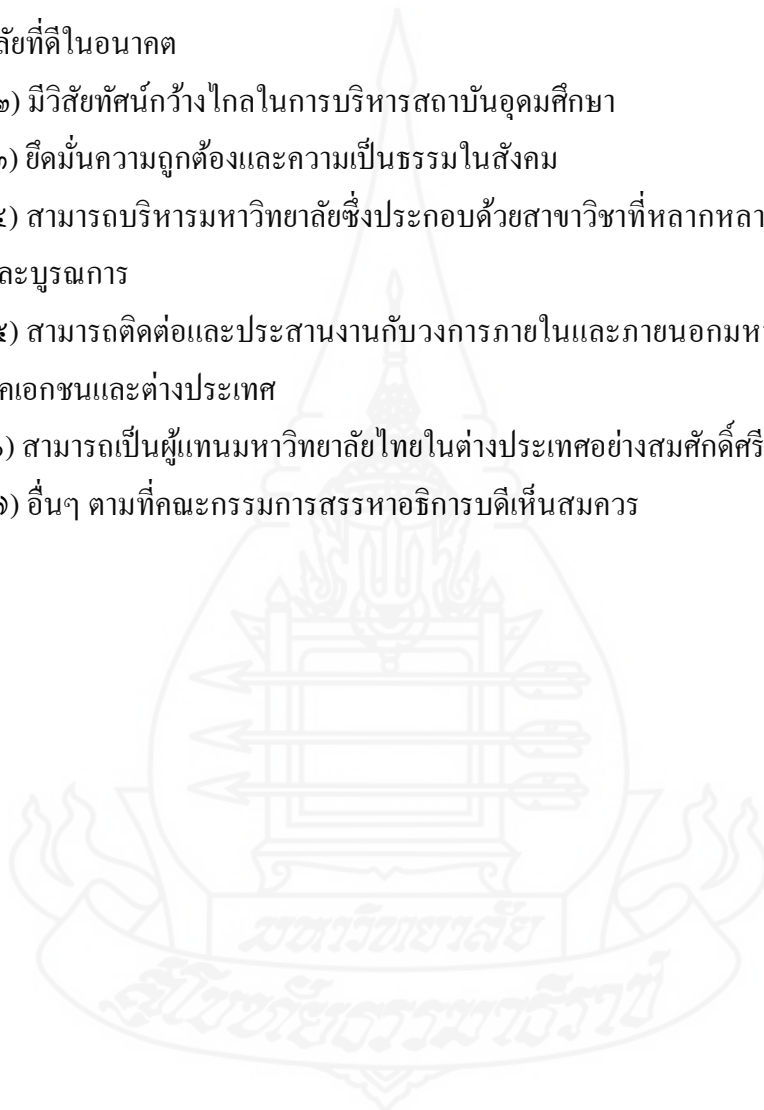
นายกสภามหาวิทยาลัย

ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีที่ายข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาอธิการบดี พ.ศ. ๒๕๕๓

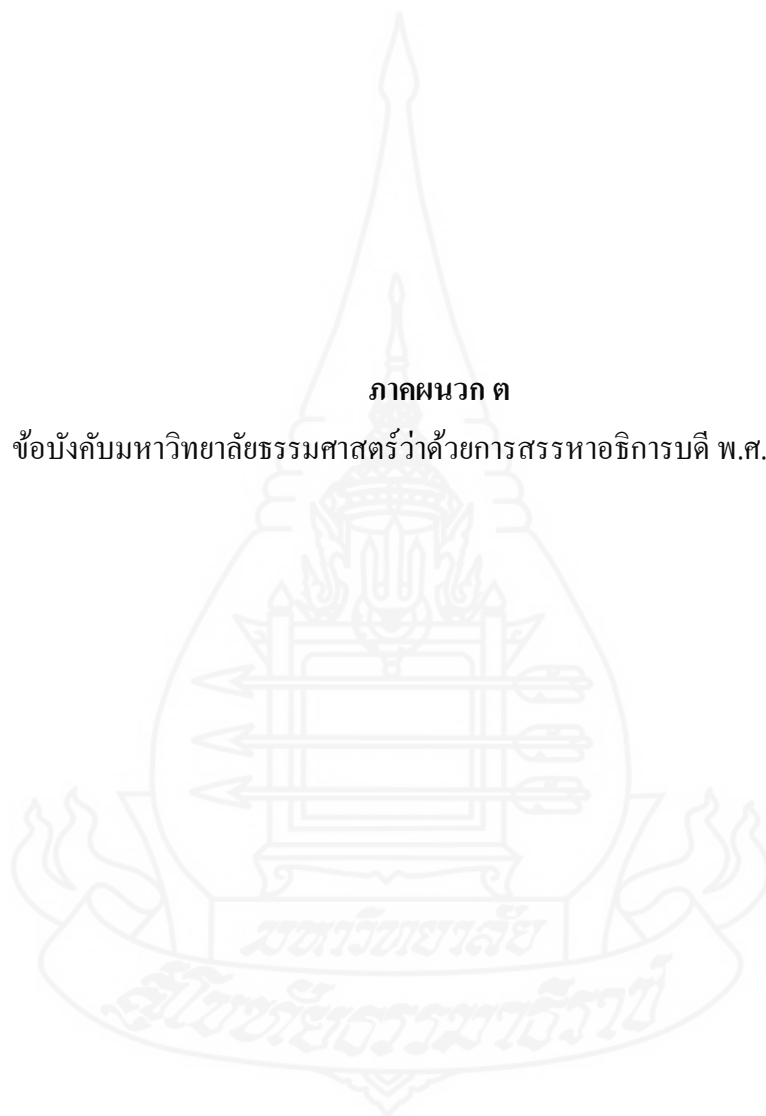
ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีมีดังนี้

- (๑) มีความคิดริเริ่มและสามารถนำมหาวิทยาลัยไปในทิศทางและนโยบายการพัฒนา มหาวิทยาลัยที่ดีในอนาคต
- (๒) มีวิสัยทัศน์กว้างไกลในการบริหารสถาบันอุดมศึกษา
- (๓) ยึดมั่นความถูกต้องและความเป็นธรรมในสังคม
- (๔) สามารถบริหารมหาวิทยาลัยซึ่งประกอบด้วยสาขาวิชาที่หลากหลายให้ก้าวหน้าอย่างมีคุณภาพและบูรณาการ
- (๕) สามารถติดต่อและประสานงานกับวงการภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ซึ่งรวมถึง ภาครัฐ ภาคเอกชนและต่างประเทศ
- (๖) สามารถเป็นผู้แทนมหาวิทยาลัยไทยในต่างประเทศอย่างสมศักดิ์ศรี
- (๗) อื่นๆ ตามที่คณะกรรมการสรรหาอธิการบดีเห็นสมควร

ภาคผนวก ต

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยการสรรหาอธิการบดี พ.ศ. ๒๕๕๓

**ข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ว่าด้วยการสรรหาอธิการบดี พ.ศ. ๒๕๕๓**

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยการสรรหาอธิการบดี

อาศัยความตามความในมาตรา ๑๘ (๒) และมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ สภามหาวิทยาลัยจึงตราข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ชื่อข้อบังคับ

ข้อบังคับนี้เรียกว่าข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยการสรรหาอธิการบดี พ.ศ. ๒๕๕๓

ข้อ ๒ เวลาที่มีผลใช้บังคับ

ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ การยกเลิกข้อบังคับ

ให้ยกเลิกข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยการสรรหาอธิการบดี พ.ศ. ๒๕๕๔ ๖

ข้อ ๔ ผล ของข้อบังคับ

บรรดาระเบียบข้อบังคับและคำสั่งอื่นใดในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในข้อบังคับนี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๕ คำนิยาม

ในข้อบังคับนี้

“คณะกรรมการสรรหา” หมายความว่า คณะกรรมการสรรหาอธิการบดี

“อาจารย์” หมายความว่า อาจารย์ที่เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาและพนักงานมหาวิทยาลัยสายวิชาการและให้หมายความรวมถึงอาจารย์ที่เป็นลูกจ้างชั่วคราวที่หน่วยงานจ้างมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาและพนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุน สายสนับสนุนวิชาการและให้หมายความรวมถึงพนักงานเงิน รายได้ และลูกจ้างชั่วคราวที่มีตำแหน่งลักษณะเดียวกับข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาสายสนับสนุนวิชาการที่หน่วยงานจ้างมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี

“นักศึกษา” หมายความว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีและระดับประกาศนียบัตร บัณฑิตระดับปริญญาโทและระดับปริญญาเอก

“ประชาคม” หมายความว่า อาจารย์เจ้าหน้าที่นักศึกษาและศิษย์เก่าของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๖ การรักษาการ

อธิการบดีเป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๗ การกำหนดเวลาในการแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหา

เมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีหรือวาระการดำรงตำแหน่งดังกล่าวใกล้ครบกำหนดโดยเหลือเวลาไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วันให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๘ หน้าที่ของคณะกรรมการสรรหาให้คณะกรรมการสรรหามีหน้าที่ดำเนินการสรรหาบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติตามข้อ ๑๒ และข้อ ๑๓ เสนอต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาโดยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการสรรหาอธิการบดีที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้

ข้อ ๙ กำหนดระยะเวลาในการสรรหาให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการสรรหาให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่ได้มีคำสั่งและแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหา

ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการสรรหาให้แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลา ตามวรรคหนึ่งให้คณะกรรมการสรรหาเสนอขอขยายระยะเวลาการสรรหานายกสภามหาวิทยาลัยได้ครั้งละไม่เกิน ๓๐ วันโดยชี้แจงเหตุผลความจำเป็นประกอบด้วย

ข้อ ๑๐ ข้อห้ามคณะกรรมการสรรหาดำรงตำแหน่งบริหาร

กรรมการสรรหาต้องไม่รับตำแหน่งรองอธิการบดีผู้ช่วยอธิการบดีหรือตำแหน่งบริหารอื่นใดที่อธิการบดีซึ่งตนเป็นผู้สรรหามีอำนาจแต่งตั้งหรือเสนอแต่งตั้ง

ข้อ ๑๑ การเรียกประชุมคณะกรรมการสรรหาในการประชุมคณะกรรมการสรรหาให้ประธานกรรมการสรรหาเป็นผู้เรียกประชุมคณะกรรมการสรรหา

หมวด ๒

คุณสมบัติของอธิการบดี

ข้อ ๑๒ คุณสมบัติของอธิการบดี

คุณสมบัติของอธิการบดีเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ข้อ ๑๓ คุณสมบัติอื่นของอธิการบดี

ให้คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคุณสมบัติอื่นเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

- (1) มีความสามารถหรือประสบการณ์ในการบริหารงาน
- (2) เป็นผู้ทรง เกียรติคุณ และคุณธรรม เป็นที่ยอมรับในสังคม

- (3) เป็นผู้ทรงคุณวุฒิและมีความสามารถในทางวิชาการในระดับชาติ
- (4) เป็นผู้มีความสนใจเห็นความสำคัญของการศึกษาในมหาวิทยาลัยและสามารถอุทิศตนให้แก่งานของมหาวิทยาลัย
- (5) เป็นผู้วิสัยทัศน์และศักยภาพที่จะนำความเจริญมาสู่มหาวิทยาลัย

หมวด ๓

องค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหาและวิธีการได้มา

ข้อ ๑๔ องค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหา

ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาตามองค์ประกอบดังนี้

- (1) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิเป็นประธานกรรมการ
- (2) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ ๓ คนเป็นกรรมการ
- (3) นายกสมาคมธรรมศาสตร์ในพระบรมราชูปถัมภ์เป็นกรรมการ
- (4) นายกองคํการนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นกรรมการ
- (5) กรรมการที่มาจาก การเลือกตั้งจากอาจารย์ของมหาวิทยาลัย ๓ คนเป็นกรรมการ
- (6) กรรมการที่มาจาก การเลือกตั้งจากเจ้าหน้าที่ ๒ คนเป็นกรรมการ
- (7) ประธานสภาอาจารย์เป็นกรรมการ
- (8) ประธานสภาข้าราชการเป็นกรรมการ

ในกรณีที่กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับการแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการและกรรมการตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่งไปในระหว่างที่การดำเนินการสรรหาอธิการบดียังไม่แล้วเสร็จให้ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ของตน กรรมการและกรรมการต่อไปจนกว่าสภามหาวิทยาลัยจะได้พิจารณาแล้วเสร็จ

ในกรณีที่นายกสมาคมธรรมศาสตร์ในพระบรมราชูปถัมภ์นายกองคํการนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ประธานสภาอาจารย์และประธานสภาข้าราชการพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวไปในระหว่างที่การดำเนินการสรรหาอธิการบดียังไม่แล้วเสร็จให้ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการต่อไปจนกว่าสภามหาวิทยาลัยจะได้พิจารณาแล้วเสร็จแม้จะได้มีการแต่งตั้งหรือเลือกตั้งผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวแล้ว

ให้คณะกรรมการสรรหาแต่งตั้งผู้ทำหน้าที่เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๑๕ วิธีการได้มาซึ่งกรรมการสรรหา

วิธีการได้มาซึ่งกรรมการสรรหาตามข้อ ๑๔ ให้ดำเนินการดังนี้

- ก. กรรมการสรรหาตามข้อ ๑๔ (๑)

ให้สภามหาวิทยาลัยเป็นผู้พิจารณาคัดเลือก

ข. กรรมการสรรหาตามข้อ ๑๔ (๒)

ให้กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้เลือก กันเอง

ค. กรรมการสรรหาตามข้อ ๑๔ (๕)

(1) ให้สภาอาจารย์เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการข้อ

(2) ผู้มีสิทธิ์ลงคะแนนเลือกตั้งกรรมการสรรหาคืออาจารย์วงเล็บ

(3) ผู้มีสิทธิ์ได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการสรรหาจะต้องเป็นอาจารย์ที่เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาและพนักงานมหาวิทยาลัยสายวิชาการในมหาวิทยาลัยมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปี

ง. กรรมการสรรหาตามข้อ ๑๔ (๖)

(1) ให้สภาข้าราชการเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ

(2) ผู้มีสิทธิ์ลงคะแนนเลือกตั้งกรรมการสรรหาคือเจ้าหน้าที่

(3) ผู้มีสิทธิ์ได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการสรรหาจะต้องเป็นเจ้าหน้าที่ที่เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาและพนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุนวิชาการ ในมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี

ข้อ ๑๖ หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งกรรมการสรรหา

การดำเนินการเลือกตั้งกรรมการสรรหาตามข้อ ๑๕ ค.และ ง.ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยการเลือกตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัย ประเภทผู้แทนผู้บริหาร ประเภทผู้แทนข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยและประเภทผู้แทนคณาจารย์มาใช้โดยอนุโลม

ข้อ ๑๗ กำหนดเวลาการได้มาซึ่งกรรมการสรรหา

ในการดำเนินการตามข้อ ๑๖ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่สภามหาวิทยาลัยได้มีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาตามข้อ ๑

หมวด ๔

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาอธิการบดี

ข้อ ๑๘ หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาอธิการบดี

ให้คณะกรรมการสรรหาคำเนินการสรรหาตามลำดับดังต่อไปนี้

ก. ขั้นตอนการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน

(๑) ให้คณะกรรมการสรรหารับฟังความคิดเห็นจากบุคลากรและนักศึกษาของมหาวิทยาลัย รวมทั้งสมาคมธรรมศาสตร์ในพระบรมราชูปถัมภ์และสมาคมศิษย์เก่าของคณะต่างๆ ในประเด็น ดังต่อไปนี้

(๑.๑) สถานะในปัจจุบันของมหาวิทยาลัย

(๑.๒) ทิศทางของมหาวิทยาลัยที่ต้องการในอนาคต

(๑.๓) คุณลักษณะและคุณสมบัติของอธิการบดีที่ต้องการ

(๒) ให้คณะกรรมการสรรหาสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นตามประเด็นข้อ ๑๘ ก. (๑.๑) ถึง (๑.๓) แล้วนำผลสรุปเผยแพร่ให้ประชาคมและแจ้งสภามหาวิทยาลัยทราบเพื่อใช้เป็นแนวทาง ในการสรรหาอธิการบดีต่อไป

(๓) ให้คณะกรรมการสรรหาคำเนินการตามข้อ ๑๘ ก.(๑) ให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่มิคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหา

ข. ขั้นตอนการรับสมัครและการเสนอชื่อ

(๑) ให้รับสมัครบุคคลเข้ารับการสรรหา

(๒) แจ้งหน่วยงานดังกล่าวต่อไปนี้ เสนอรายชื่อผู้สมควรดำรงตำแหน่งอธิการบดีต่อ คณะกรรมการสรรหาคือ

(๒.๑) สมาคมธรรมศาสตร์ในพระบรมราชูปถัมภ์เสนอได้ไม่เกิน ๕ คน

(๒.๒) สำนักงานอธิการบดีคณะสถาบันสำนักศูนย์หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะซึ่งเป็นหน่วยงานที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หรือหน่วยงานที่จัดตั้งโดยมติสภามหาวิทยาลัยเสนอได้หน่วยงานละไม่เกิน ๕ ชื่อ

(๒.๓) องค์การนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เสนอได้ไม่เกิน ๑๐ ชื่อ

ในการแจ้งผลการเสนอชื่อต่อคณะกรรมการสรรหาให้หน่วยงานแจ้งรายชื่อผู้ ได้รับการเสนอชื่อเรียงตามลำดับตัวอักษร โดยไม่ต้องแจ้งจำนวนผู้เสนอชื่อ

(๓) ให้หน่วยงานตามข้อ ๑๘ ของ(๒)ที่มีบุคลากรดังต่อไปนี้เสนอชื่อรวมกันโดยให้ เสนอได้คนละ ๑ ชื่อคือ

(๓.๑) อาจารย์เจ้าหน้าที่และลูกจ้างประจำ

(๓.๒) พนักงานเงินรายได้และลูกจ้างชั่วคราวที่มีตำแหน่งลักษณะเดียวกับ ลูกจ้างประจำที่หน่วยงานจ้างมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี

(๔) ให้องค์การนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จัดให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการ เสนอชื่อโดยให้เสนอได้คนละ ๑ ชื่อ

ค. ขั้นตอนการสรรหาและกระบวนการพิจารณา

(๑) ให้คณะกรรมการสรรหาคัดเลือกและกลั่นกรองตามวิธีการที่คณะกรรมการสรรหา กำหนด โดยไม่มีการหยั่งเสียงประชามตทั้งนี้คณะกรรมการสรรหาการจัดให้มีการสัมภาษณ์บุคคล หรือกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องก็ได้

(๒) ให้ทักถามผู้ได้รับการเสนอชื่อ

(๓) ให้ผู้ตอบรับการทาบทามและผู้สมัครจะทำแนวทางการบริหารมหาวิทยาลัย ที่ สอดคล้องกับนโยบายของสภามหาวิทยาลัยและความคิดเห็นของประชามเป็นลายลักษณ์อักษร เสนอต่อคณะกรรมการสรรหาเพื่อเผยแพร่ต่อประชามของมหาวิทยาลัย

(๔) ให้สัมภาษณ์ผู้ตอบรับการทาบทามและผู้สมัคร

(๕) ให้ผู้ตอบรับการทาบทามและผู้สมัครแถลงแนวทางการบริหารมหาวิทยาลัย ต่อ คณะกรรมการสรรหาโดยเปิดโอกาสให้ประชามในมหาวิทยาลัยเข้าฟังการแถลงด้วย

(๖) ให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณากลั่นกรองเพื่อให้ ให้ได้ผู้เหมาะสม

(๗) ให้คณะกรรมการสรรหารายงานผลการสรรหาและข้อมูลต่างๆทุกขั้นตอนเสนอ สภามหาวิทยาลัยโดยให้เสนอชื่อไม่เกิน ๕ ชื่อต่อสภามหาวิทยาลัยทั้งนี้ให้คณะกรรมการสรรหา แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้เหมาะสมด้วย

(๘) ให้คณะกรรมการสรรหาและดำเนินการให้มีความเห็นร่วมกันในการเสนอชื่อผู้ เหมาะสม ๑ ชื่อ

(๙) ในกรณีที่คณะกรรมการสรรหาไม่สามารถมีความเห็นร่วมกันในการเสนอชื่อผู้ เหมาะสมเพียงหนึ่งชื่อได้ให้คณะกรรมการสรรหาลงมติด้วยวิธีลงคะแนนลับและกรรมการสรรหา แต่ละคนให้ออกเสียงเลือกผู้เหมาะสมได้เพียง ๑ ชื่อในกรณีนี้ให้คณะกรรมการสรรหาเสนอชื่อผู้ เหมาะสมทั้งหมดที่มีกรรมการสนับสนุนทางนี้ต้องไม่เกิน ๕ ชื่อและให้ผู้เหมาะสมทุกคนพลัง เหนือทางการบริหารมหาวิทยาลัยต่อสภามหาวิทยาลัย

หมวด ๕

การพิจารณาของสภามหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๕ การลงมติของสภามหาวิทยาลัย

การออกเสียงลงมติของสภามหาวิทยาลัยตามข้อบังคับนี้ให้ใช้วิธีลงคะแนนลับ

ข้อ ๒๐ การกำหนดจำนวนคะแนนเสียงของสภามหาวิทยาลัย

บุคคลที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นอธิการบดีต้องได้รับคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน กรรมการสภามหาวิทยาลัยทั้งหมด

ในกรณีที่ไม่มีผู้ได้รับคะแนนเสียงตามวรรคหนึ่งให้กรรมการสภามหาวิทยาลัยลงมติในครั้งที่ ๒ ในระหว่างผู้ที่ได้คะแนนสูงสุด ๒ ลำดับแรกในครั้งนี้นำมติโดยเสียงข้างมากธรรมดา
มติของสภามหาวิทยาลัยตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้ถือเป็นยุติ
ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๓

(ดร.สุเมธ สันติเวชกุล)

นายกสภามหาวิทยาลัย

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ว่าด้วยคุณสมบัติและวิธีการสรรหาอธิการบดี

พ.ศ. ๒๕๔๘

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขข้อบังคับว่าด้วยคุณสมบัติและวิธีการสรรหาอธิการบดี
อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘(๒) และมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย
ราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ สภามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร จึงออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครว่าด้วยคุณสมบัติและ
วิธีการสรรหาอธิการบดี พ.ศ. ๒๕๔๘”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครว่าด้วยคุณสมบัติและวิธีการสรรหา
อธิการบดี พ.ศ. ๒๕๔๗

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายถึง มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

“สภามหาวิทยาลัย” หมายถึง สภามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

“อธิการบดี” หมายถึง อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

“ข้าราชการ” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาสังกัดมหาวิทยาลัยราช
ภัฏพระนคร

“ลูกจ้างประจำ” หมายความว่า ลูกจ้างประจำในสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

“อาจารย์ประจำตามสัญญา” หมายความว่า บุคลากรที่มหาวิทยาลัยทำสัญญาจ้างให้
ปฏิบัติงานด้านการสอนและงานวิชาการ โดยมีตำแหน่งงานเป็นอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ
รองศาสตราจารย์พิเศษ หรือศาสตราจารย์พิเศษ ที่จ้างโดยใช้เงินงบประมาณแผ่นดินและหรือ
งบประมาณของมหาวิทยาลัย ที่ปฏิบัติงานมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี

“พนักงานราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัย” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับการจ้างตามสัญญาจ้าง โดยได้รับค่าตอบแทนจากงบประมาณแผ่นดิน เพื่อเป็นพนักงานของรัฐในการปฏิบัติหน้าที่สายการสอนและสายสนับสนุนให้กับมหาวิทยาลัย ที่ปฏิบัติงานมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี

“เจ้าหน้าที่ประจำตามสัญญา” หมายความว่า บุคลากรที่มหาวิทยาลัยทำสัญญาจ้างให้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งต่างๆ ตามกรอบอัตราที่มหาวิทยาลัยกำหนดที่จ้าง โดยใช้เงินงบประมาณแผ่นดินและหรืองบประมาณของมหาวิทยาลัย ที่ปฏิบัติงานมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี

“คณะกรรมการสรรหา” หมายถึง คณะกรรมการสรรหาอธิการบดี

ข้อ ๕ ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี ต้องมีคุณสมบัติทั่วไปและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(ก) คุณสมบัติทั่วไป

(๑) มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗

(๒) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๓) มีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในปรัชญา วิสัยทัศน์ และพันธกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครในฐานะมหาวิทยาลัยไทยเพื่อความเป็นไทย

(๔) มีความสามารถในการบริหารที่จะนำหลักการและเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏไปสู่การปฏิบัติ

(๕) มีคุณธรรมและจริยธรรมเป็นที่ยอมรับในสังคม

(๖) มีแนวคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสนับสนุนการพัฒนาวิชาการหรือวิชาชีพในทุกสาขา และสามารถอุทิศเวลาให้แก่กิจการของมหาวิทยาลัยได้เต็มเวลา

(ข) ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งข้าราชการทางการเมือง

(๒) เป็นคนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ เป็นคนเสมือนไร้ความสามารถหรือเป็นโรคที่กำหนดในกฎ ก.พ.อ.

(๓) เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักราชการ หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และกฎหมายอื่น

(๔) เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี

(๕) เป็นกรรมการบริหารพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

(๖) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๗) เคยถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๘) เคยถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากรัฐวิสาหกิจองค์กรมหาชนหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

(๙) เคยถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกเพราะกระทำผิดวินัยตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และกฎหมายอื่น

(๑๐) เป็นผู้เคยกระทำการทุจริตในการสอบเข้ารับราชการหรือเข้าปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐ

ข้อ ๖ ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการสรรหาอธิการบดี” ประกอบด้วย

(1) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ	เป็นประธาน
(2) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ ๒ คน	เป็นกรรมการ
(3) กรรมการจากผู้ดำรงตำแหน่งบริหาร ๑ คน	เป็นกรรมการ
(4) กรรมการจากคณาจารย์ประจำ ๑ คน	เป็นกรรมการ
(5) เลขานุการสภามหาวิทยาลัย	เป็นเลขานุการ

การแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการภายในระยะเวลาอันสมควรก่อนที่อธิการบดีจะครบวาระ หรือหลังจากอธิการบดีพ้นจากตำแหน่งภายในหกสิบวันแล้วแต่กรณี

ข้อ ๗ การได้มาซึ่งรายชื่อผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี กระทำได้ดังนี้

- (1) โดยการสมัครใจ ทั้งจากบุคคลภายในและบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย
- (2) โดยการเสนอชื่อจาก

(ก) บัณฑิตวิทยาลัย คณะ วิทยาลัย สถาบัน สำนัก ศูนย์ ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ตามที่คณะกรรมการสรรหากำหนด เสนอชื่อผู้สมควรดำรงตำแหน่งอธิการบดีแห่งละไม่น้อยกว่าสองรายชื่อแต่ไม่เกินสามรายชื่อ กระบวนการเสื่อชื่อให้อยู่ดุลยพินิจของหน่วยงานโดยการประชุมของข้าราชการลูกจ้างประจำ อาจารย์ประจำตามสัญญาพนักงานราชการ และเจ้าหน้าที่ประจำตัวตามสัญญาในแต่ละหน่วยงาน และจะต้องนำเสนอความเหมาะสมของผู้ได้รับการเสนอชื่อด้วย

(ข) คณะกรรมการองค์การนักศึกษาจำนวนไม่เกิน ๕ ชื่อ

(ค) บุคคลหรือองค์กรภายนอกตามที่คณะกรรมการสรรหาประกาศกำหนด

ข้อ ๘ ภายใต้บังคับของมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ ให้คณะกรรมการสรรหาทาบทามผู้สมัคร หรือผู้ได้รับการเสนอชื่อตามจำนวนที่เห็นสมควร เพื่อให้ผู้ตอบรับการเสนอชื่อจัดทำแนวทางการบริหารมหาวิทยาลัยเสนอต่อคณะกรรมการสรรหาและประชาคม สำหรับกรณีที่คณะกรรมการสรรหาไม่ได้ทาบทามผู้สมัครตามข้อ ๗ หรือผู้ได้รับการเสนอชื่อตามข้อ ๗ (๒) ให้คณะกรรมการสรรหาแสดงผลแห่งการพิจารณาประกอบด้วย

ให้คณะกรรมการสรรหาและพิจารณากลับกรอกรายชื่อเพื่อให้เหลือรายชื่อผู้สมัครดำรงตำแหน่งอธิการบดีจำนวนไม่เกิน ๒ รายชื่อเพื่อเสนอให้สภามหาวิทยาลัยพิจารณาโดยให้นำแนวทางการประเมินผลของมหาวิทยาลัยมาประยุกต์เป็นแนวทางการสรรหาอธิการบดีโดยเน้นหลักการที่ให้พัฒนาบุคลากรและองค์กรมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครสู่ความเป็นเลิศและให้แสดงความเห็นของคณะกรรมการสรรหาในเรื่องตัวบุคคลผู้สมัครดำรงตำแหน่งอธิการบดีประกอบด้วย

ข้อ ๙ ให้สภามหาวิทยาลัยพิจารณาเลือกบุคคลตามบัญชีรายชื่อในข้อ ๘ คนหนึ่งตามความเหมาะสมโดยพิจารณาจากแนวทางการบริหารและการตอบข้อซักถามต่อสภา มหาวิทยาลัยเพื่อให้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีและดำเนินการกราบบังคมทูล เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าแต่งตั้ง

การลงมติเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีจะต้องได้รับคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการสภามหาวิทยาลัยทั้งหมดที่มีอยู่

ในกรณีที่ไม่มีผู้ได้รับคะแนนเสียงตามวรรคสองให้มีการลงคะแนนเสียงอีกครั้งหนึ่งในระหว่างผู้ได้รับคะแนนสูงสุด ๒ ลำดับแรก

ข้อ ๑๐ ให้นายก สภามหาวิทยาลัยเป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับนี้ และมีอำนาจออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่ง เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๘

พลอากาศเอก วีระ กิจจาทร

นายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

**ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
ว่าด้วยคุณสมบัติและวิธีการสรรหาอธิการบดี**

พ.ศ. ๒๕๔๗

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบังคับว่าด้วยคุณสมบัติและวิธีการสรรหาอธิการบดี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ (๒) มาตรา ๒๘ ประกอบกับมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ. ศ. ๒๕๔๗ สถาปประจําสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ปฏิบัติหน้าที่สภามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษมในคราวประชุมครั้งที่ ๓/ ๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๔๗ จึงตราข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษมว่าด้วยคุณสมบัติและวิธีการสรรหาอธิการบดีพ.ศ.๒๕๔๗

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายถึงมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

“อธิการบดี” หมายถึงอธิการ บติมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

“สภามหาวิทยาลัย” หมายถึงสภามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

“อาจารย์ประจำตามสัญญา” หมายถึงพนักงาน ในตำแหน่งวิชาการที่จ้างโดยเงินงบประมาณของมหาวิทยาลัยซึ่งปฏิบัติงานมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี

“คณะกรรมการสรรหา” หมายถึงคณะกรรมการสรรหาอธิการบดี

ข้อ ๔ ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ. ศ. ๒๕๔๗ และมีคุณสมบัติเพิ่มเติมดังนี้

(1) มีคุณธรรมและจริยธรรมเป็นที่ยอมรับในสังคม

(2) มีแนวความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นผู้ที่ยอมรับในความสำคัญและสนับสนุนการพัฒนาวิชาการหรือวิชาชีพในทุกสาขา

(3) มีความสนใจและเห็นความสำคัญของการศึกษาในระดับอุดมศึกษาหรือการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นหรือเทคโนโลยีสารสนเทศ

(4) สามารถอุทิศเวลาให้แก่กิจกรรมของมหาวิทยาลัยได้เป็นเวลา ๕ มีความรู้ความสามารถด้านบริหาร

ข้อ ๕ ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเรียกว่าคณะกรรมการสรรหาอธิการบดีประกอบด้วย

- (1) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ
- (2) ผู้แทนจากกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคัดเลือกกันเองจำนวน ๓ คนเป็นกรรมการ
- (3) ผู้แทนจากกรรมการสภามหาวิทยาลัยจากผู้ดำรงตำแหน่งบริหารซึ่งคัดเลือกกันเองจำนวน ๒ คนเป็นกรรมการ
- (4) ผู้แทนจากกรรมการสภามหาวิทยาลัยจากคณาจารย์ประจำซึ่งคัดเลือกกันเองจำนวน ๒ คนเป็นกรรมการ
- (5) ประธานสภาคณาจารย์และข้าราชการเป็นกรรมการ

ให้คณะกรรมการสรรหาเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการในระยะเริ่มแรกเมื่อยังไม่มีสภาคณาจารย์และข้าราชการให้เพิ่มผู้แทนจาก (๔) อีก ๑ คน

ในกรณีกรรมการสรรหาได้รับเสนอชื่อเป็นผู้สมควรได้รับตำแหน่งเป็นอธิการบดีและตอบรับการเสนอชื่อกรรมการสรรหาผู้นั้นต้องลาออกจากคณะกรรมการสรรหาและให้ดำเนินการเลือกกรรมการใหม่ประเภทเดียวกันแทนผู้นั้น

ในกรณีที่กรรมการตาม (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) ครบวาระในการดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยประเภทนั้นให้ผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่กรรมการสรรหาต่อไปจนกว่ากระบวนการสรรหาจะเสร็จสิ้น

การแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาให้ดำเนินการก่อนที่อธิการบดีจะครบวาระไม่น้อยกว่า ๕๐ วันและให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นก่อนจะครบวาระการดำรงตำแหน่งอธิการบดีในกรณีที่ดำรงตำแหน่งอธิการบดีว่างลงก่อนครบวาระให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน

ข้อ ๖ ได้มาซึ่งรายชื่อผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีกระทำได้ ๒ วิธีทั้ง ๒ วิธีจะต้องมีประวัติข้อมูลรายละเอียดตามที่คณะกรรมการสรรหากำหนด

- (1) โดยการสมัคร จะเป็นบุคคลภายในหรือภายนอกมหาวิทยาลัยก็ได้
- (2) ด้วยการเสนอชื่อจาก
  - (ก) บัณฑิตวิทยาลัย คณะวิทยาลัย สถาบัน สำนัก ศูนย์ ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ เสนอชื่อผู้สมควรดำรงตำแหน่งอธิการบดีแห่งละไม่เกิน ๓ ชื่อวิธีการได้มาซึ่งชื่อให้หน่วยงานตั้งกรรมการดำเนินงานเพื่อดำเนินการให้ได้มาซึ่งบุคคลผู้สมควรได้รับการสรรหาเป็นอธิการบดีโดยให้คณาจารย์ประจำและหรือข้าราชการมีส่วนร่วมในการเสนอชื่อคณาจารย์ประจำมีสิทธิเสนอชื่อได้ในหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเท่านั้น
  - (ข) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ หรือองค์กรอื่นๆตามที่คณะกรรมการสรรหากำหนด

ข้อ ๓ ภายใต้บังคับของมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ ให้คณะกรรมการสรรหาทาบทามผู้ได้รับการเสนอชื่อหรือผู้สมัครตามจำนวนที่เห็นสมควรเพื่อให้ผู้ตอบรับการเสนอชื่อจัดทำแนวทางการบริหารมหาวิทยาลัยเพื่อเสนอต่อกรรมการสรรหาและประชาคม

ให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณาถ้อยแถลงรายชื่อผู้ตอบรับการทาบทามจากแนวทางการบริหารและการตอบข้อซักถามของคณะกรรมการสรรหาเพื่อให้เหลือรายชื่อผู้ส่งควรดำรงตำแหน่งอธิการบดีจำนวนไม่เกิน ๓ รายชื่อเพื่อเสนอให้สภามหาวิทยาลัยพิจารณาโดยให้เสนอความเห็นของคณะกรรมการสรรหาในเรื่องตัวบุคคลผู้สมควรดำรงตำแหน่งอธิการบดีประกอบด้วย

ข้อ ๔ ให้สภามหาวิทยาลัยพิจารณาเลือกบุคคลตามบัญชีรายชื่อในข้อ ๓ คนหนึ่งตามความเหมาะสมโดยพิจารณาจากแนวทางการบริหารและการตอบข้อซักถามต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อให้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีและดำเนินการกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าแต่งตั้ง

การลงมติเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีจะต้องได้รับคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการสภามหาวิทยาลัยทั้งหมดที่มีอยู่

ในกรณีที่ไม่มีผู้ใดได้รับคะแนนเสียงตามวรรคสองให้มีการลงคะแนนเสียงใหม่อีกครั้งหนึ่งในระหว่างผู้ได้รับคะแนนสูงสุด ๒ คนแรก

ข้อ ๕ ให้นายกสภามหาวิทยาลัย เป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับนี้

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ ให้นายกสภามหาวิทยาลัยมีอำนาจตีความและวินิจฉัย

ประกาศ ณ วันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

พลตรีสนั่น ขจรประศาสน์

ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่ง

นายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

ภาคผนวก ถ

รายชื่อสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ

รายชื่อสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ

ในประเทศไทยมีสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ ๒๕ แห่งที่ไม่ได้ขึ้นอยู่กับระบบราชการหรือไม่อยู่ในสายการบังคับบัญชาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยในจำนวนนี้มี ๗ แห่งที่เป็นสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐตั้งแต่ก่อตั้ง ส่วนที่เหลือนั้นเป็นสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐโดยการแปรสภาพด้วยผลของกฎหมาย ทั้งนี้มีเฉพาะมหาวิทยาลัยนวมินทราชินาฯแห่งเดียวที่อยู่ในกำกับของกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นราชการส่วนท้องถิ่น ขณะที่สถาบันอุดมศึกษาอื่นจะอยู่ในกำกับของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นราชการส่วนกลาง

ลำดับที่	ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	วันที่มีผลบังคับ	มหาวิทยาลัยในกำกับฯ ตั้งแต่ก่อตั้ง
๑	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	๓๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๓	ใช่
๒	มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๕	ใช่
๓	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๐	
๔	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๐	
๕	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง	๒๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๑	ใช่
๖	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๑	
๗	มหาวิทยาลัยมหิดล	๑๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๐	
๘	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	๒๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐	
๙	มหาวิทยาลัยบูรพา	๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑	
๑๐	มหาวิทยาลัยทักษิณ	๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑	

ลำดับ ที่	ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	วันที่มีผลบังคับ	มหาวิทยาลัย ในกำกับฯ ตั้งแต่ก่อตั้ง
๑๑	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑	
๑๒	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๑	
๑๓	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ ทหารลาดกระบัง	๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๑	
๑๔	มหาวิทยาลัยพะเยา	๑๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๓	ใช่
๑๕	มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช	๑๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๓	ใช่
๑๖	สถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา	๒๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๕	ใช่
๑๗	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	๑๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘	
๑๘	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	๑๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘	
๑๙	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต	๑๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘	
๒๐	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	๑๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๘	
๒๑	สถาบันบัณฑิตศึกษาอุพารณ์	๑๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๙	

ลำดับ ที่	ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	วันที่มีผลบังคับ	มหาวิทยาลัย ในกำกับฯ ตั้งแต่ก่อตั้ง
๒๒	วิทยาลัยวิทยาศาสตร์การแพทย์เจ้าฟ้าจุฬาภรณ	๑๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๕	ใช่
๒๓	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	๒๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๕	
๒๔	มหาวิทยาลัยศิลปากร	๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๕	
๒๕	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๕	
๒๖	มหาวิทยาลัยแม่โจ้	๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๐	
๒๗	สถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย	๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๐	
๒๘	สถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา	๑๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑	
๒๙	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒	

สถาบันอุดมศึกษาที่อยู่ในขั้นตอนการนำมหาวิทยาลัยออกนอกระบบ

สถาบันอุดมศึกษาที่มีร่างพระราชบัญญัติของสถาบันอยู่ในขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติ	อยู่ระหว่างการพิจารณาของรัฐสภา	คณะรัฐมนตรีรับหลักการแล้ว	อยู่ระหว่างเสนอคณะรัฐมนตรี	อยู่ระหว่างการพิจารณาของมหาวิทยาลัย	สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา
ร่างพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา พ.ศ. ...					
ร่างพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. ...				*	
ร่างพระราชบัญญัติ สถาบันพระบรมราชชนก พ.ศ. ...		*			
ร่างพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยนเรศวร พ.ศ. ...					
ร่างพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ. ...			*		
ร่างพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. ...					
ร่างพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ. ...					
ร่างพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พ.ศ. ...					

ภาคผนวก ท

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่องเสร็จที่ ๑๑๕/๒๕๔๕

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การต่อเวลาราชการของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา

มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๕๒๐/๐๖๓๘๓ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีความเห็นตอบข้อหารือเรื่องเสร็จที่ ๕๒๒/๒๕๔๔ ว่า ผู้ที่ได้รับการต่ออายุราชการหลังเกษียณ จะต้องปฏิบัติหน้าที่เฉพาะการสอนหรือวิจัยตามที่ได้รับอนุมัติให้รับราชการต่อไปเท่านั้น ไม่สามารถทำหน้าที่ในตำแหน่งทางบริหารตามมาตรา ๑๘ (ข) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๓ นั้น

เนื่องด้วยสภามหาวิทยาลัยศิลปากรได้พิจารณาอนุมัติให้มีการต่ออายุราชการแก่คณาจารย์ที่เกษียณอายุราชการหลายท่าน ทั้งนี้เป็นไปตามนัยคำสั่งมหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ ๗๔๑/๒๕๔๔ แต่ในกรณีผู้ที่ได้รับอนุมัติให้ต่อเวลาราชการ ลำดับที่ ๔ รศ.ดร. จิรวรรณ คงคล้าย ได้ดำรงตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยอยู่ก่อนที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจะออกคำวินิจฉัยดังกล่าว และ รศ.ดร. จิรวรรณ คงคล้าย ยังคงดำรงตำแหน่งผู้บริหารในฐานะคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตามคำสั่งมหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ ๑๐๐๖/๒๕๔๕ โดยนัยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๑๘ (ข) จนถึงปัจจุบันมหาวิทยาลัยศิลปากรจึงขอหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อจะได้เป็นแนวปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมายต่อไปดังนี้

๑. คำวินิจฉัยของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขที่ ๕๒๒/๒๕๔๔ ต่อข้อหารือของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช มีความผูกพันมหาวิทยาลัยศิลปากรจะต้องปฏิบัติให้สอดคล้องกับคำวินิจฉัยดังกล่าวหรือไม่ ในกรณี รศ.ดร.จิรวรรณ คงคล้าย ที่ได้รับการต่อเวลาราชการหลังเกษียณอายุราชการ และได้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารมาก่อนที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจะมีคำวินิจฉัย และปัจจุบันยังคงดำรงตำแหน่งผู้บริหารอยู่

๒. หากคำวินิจฉัยดังกล่าวมีความผูกพันต่อมหาวิทยาลัยศิลปากรที่จะต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยที่ ๕๒๒/๒๕๔๔ ด้วยแล้ว กรณีการดำรงตำแหน่งบริหารของ รศ.ดร.จิรวรรณ คงคล้าย จะมิอยู่ต่อไป หรือสิ้นสุดลงเมื่อใด และ รศ.ดร.จิรวรรณฯ จำเป็นต้องคืนเงินค่าตอบแทนใดๆ จากการดำรงตำแหน่งต่อทางมหาวิทยาลัยด้วยหรือไม่ เพียงใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้พิจารณาข้อหารือของมหาวิทยาลัยศิลปากร รวมทั้งได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา

และมหาวิทยาลัยศิลปากร) แล้ว เห็นว่ามีปัญหาที่จะต้องพิจารณา ๓ ประเด็น โดยมีความเห็นในแต่ละประเด็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ที่ว่า มหาวิทยาลัยศิลปากรจะต้องปฏิบัติตามความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การดำรงตำแหน่งทางบริหารของผู้ได้รับการต่อเวลาราชการ (เรื่องเสร็จที่ ๕๒๒/๒๕๔๘) หรือไม่ เห็นว่า ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การดำรงตำแหน่งทางบริหาร ของผู้ได้รับการต่อเวลาราชการ ในเรื่องเสร็จที่ ๕๒๒/๒๕๔๘ ที่ว่า ผู้ที่ได้รับการต่อเวลาราชการจะต้องปฏิบัติหน้าที่เฉพาะการสอนหรือวิจัยตามที่ได้รับอนุมัติให้รับราชการต่อไปเท่านั้น ไม่สามารถทำหน้าที่ในตำแหน่งทางบริหารในขณะเดียวกันได้ เป็นการวินิจฉัยข้อกฎหมายตามมาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามกฎหมาย เมื่อปัญหาตามข้อหาหรือของมหาวิทยาลัยศิลปากรมีข้อเท็จจริงเป็นอย่างเดียวกัน ผลทางกฎหมายจึงต้องเป็นเช่นเดียวกันด้วย

ในกรณีที่มหาวิทยาลัยศิลปากรได้มีคำสั่งอนุมัติให้ รศ.ดร. จิราวรรณฯ ได้รับการต่อเวลาราชการตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาฯ นั้น แม้ รศ.ดร. จิราวรรณฯ จะได้รับอนุมัติให้รับราชการต่อไปในวันที่ ๒๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งเป็นเวลาก่อนที่คณะกรรมการกฤษฎีกาจะมีความเห็นก็ตาม แต่เมื่อพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาฯ มีผลใช้บังคับแล้ว มหาวิทยาลัยศิลปากรก็ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายดังกล่าว โดยให้ รศ.ดร. จิราวรรณฯ รับราชการเพื่อทำหน้าที่สอนหรือวิจัยต่อไปได้เท่านั้น ไม่อาจให้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย อันเป็นตำแหน่งทางบริหารได้อีกต่อไป

ประเด็นที่สอง ที่ว่า การที่ รศ.ดร. จิราวรรณฯ ได้รับอนุมัติให้ต่อเวลาราชการ จะเป็นเหตุให้ รศ.ดร. จิราวรรณฯ ต้องพ้นจากตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากรหรือไม่ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อใด นั้น เห็นว่า แม้ รศ.ดร. จิราวรรณฯ ซึ่งพ้นจากตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยเพราะเหตุเกษียณอายุราชการ และยังคงสามารถดำรงตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย อันเป็นตำแหน่งทางบริหารได้เพราะตำแหน่งดังกล่าวไม่ได้กำหนดให้ต้องพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุเกษียณอายุราชการตามมาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐ ก่อนที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ จะประกาศใช้บังคับก็ตาม แต่เมื่อพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมีผลใช้บังคับ โดยมาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่งและวรรคสอง กำหนดให้ผู้ที่ได้รับการต่อเวลาราชการรับราชการต่อไปเพื่อทำหน้าที่สอนและวิจัยเท่านั้น และให้ใช้บังคับกับข้าราชการที่ออกจากราชการเพราะเหตุเกษียณอายุราชการ

ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ ด้วย การที่ รศ.ดร. จีราวรรณฯ ได้แสดงความจำนงที่จะรับราชการต่อไปและมหาวิทยาลัยศิลปากรได้มีคำสั่งอนุมัติให้ต่อเวลาราชการแก่ รศ.ดร. จีราวรรณฯ จึงเป็นเหตุให้ รศ.ดร. จีราวรรณฯ ต้องพ้นจากตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยอันเป็นตำแหน่งทางบริหารตั้งแต่วันที่มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้มีคำสั่งอนุมัติให้ รศ.ดร. จีราวรรณฯ รับราชการต่อไป

ประเด็นที่สาม ที่ว่า หาก รศ.ดร. จีราวรรณฯ พ้นจากตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร รศ.ดร.จีราวรรณฯ จะต้องคืนเงินค่าตอบแทนจากการดำรงตำแหน่งดังกล่าว แก่มหาวิทยาลัยศิลปากรหรือไม่ เพียงใด นั้น เห็นว่า แม้ รศ.ดร. จีราวรรณฯ จะต้องพ้นจากตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยตั้งแต่วันที่มหาวิทยาลัยศิลปากรได้มีคำสั่งอนุมัติให้ต่อเวลาราชการเป็นต้นไป แต่เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า รศ.ดร. จีราวรรณฯ ยังคงปฏิบัติหน้าที่คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยอยู่และมหาวิทยาลัยศิลปากรก็ไม่ได้มีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่งหรือแต่งตั้งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยคนใหม่แต่อย่างใด ประกอบกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาฯ ไม่ได้กำหนดเรื่องการพ้นจากตำแหน่งในกรณีนี้ว่าจะเกิดผลอย่างไร กรณีจึงต้องอาศัยบทบัญญัติของกฎหมายที่ใกล้เคียงมาอนุโลมใช้ ซึ่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕ ว่า ถ้าปรากฏภายหลังว่าเจ้าหน้าที่หรือกรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามหรือการแต่งตั้งไม่ชอบด้วยกฎหมาย อันเป็นเหตุให้ผู้นั้นต้องพ้นจากตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งเช่นว่านี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามอำนาจหน้าที่

ด้วยเหตุผลดังกล่าว การปฏิบัติหน้าที่คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยของ รศ.ดร. จีราวรรณฯ จึงไม่ถูกกระทบกระเทือนและมีผลใช้ได้ และ รศ.ดร. จีราวรรณฯ ย่อมมีสิทธิได้รับเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นอันเกิดจากการดำรงตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อเป็นการตอบแทนที่ได้ปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบตามตำแหน่งที่ได้ปฏิบัติหน้าที่นั้น ดังนั้น รศ.ดร. จีราวรรณฯ จึงไม่ต้องคืนเงินค่าตอบแทนจากการดำรงตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยต่อมหาวิทยาลัยศิลปากร

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มีนาคม ๒๕๔๕

บันทึก

เรื่อง การดำรงตำแหน่งผู้บริหารมหาวิทยาลัยของผู้ที่เกษียณอายุราชการแล้ว
ตามมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๔๑

ทบวงมหาวิทยาลัย ได้มีหนังสือ ที่ ทม ๐๒๐๒.๖๓/๒๓๐๕๖ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ทบวงมหาวิทยาลัยได้รับหนังสือหารือจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเกี่ยวกับปัญหาการดำรงตำแหน่งของผู้บริหารมหาวิทยาลัย เนื่องจากตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๑๗ ได้บัญญัติเฉพาะคุณวุฒิของผู้ซึ่งจะได้รับการแต่งตั้งให้เป็นอธิการบดี โดยมีได้กำหนดว่าจะต้องแต่งตั้งจากคณาจารย์ของมหาวิทยาลัย แต่ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งคณบดีผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนักหัวหน้าภาควิชา และหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือภาควิชา ได้กำหนดให้แต่งตั้งจากคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยเท่านั้นต่อมาเมื่อมีพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๔๑ ออกมาใช้บังคับ ได้มีการกำหนดบทเฉพาะกาลไว้ในมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยบัญญัติให้ผู้ที่ดำรงตำแหน่งอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบันผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าภาควิชา และหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือภาควิชา ซึ่งได้ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาดำรงตำแหน่งต่อไปจนครบวาระ แต่โดยเหตุที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวซึ่งได้เกษียณอายุราชการในขณะที่วาระการดำรงตำแหน่งยังไม่ครบ ทบวงมหาวิทยาลัยจึงมีปัญหาคำขอขออนุญาตให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นว่า ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าภาควิชา และหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือภาควิชา ซึ่งได้เกษียณอายุราชการในขณะที่วาระการดำรงตำแหน่งยังไม่ครบ จะสามารถดำรงตำแหน่งต่อไปจนครบวาระตามบทเฉพาะกาล มาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๔๑ ได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว โดยได้รับฟังคำชี้แจงจากผู้แทนทบวงมหาวิทยาลัย (สำนักงานปลัดทบวงและมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ) แล้ว มีความเห็นว่า เดิมพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๑๗ ที่ถูกยกเลิกไปแล้วโดยพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๔๑ ได้กำหนดให้ดำรงตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการสถาบันผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าภาควิชา ให้แต่งตั้งจากคณาจารย์

ของมหาวิทยาลัยเท่านั้น ซึ่งมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๑๗ ได้กำหนดให้คณาจารย์ในมหาวิทยาลัย ได้แก่ ศาสตราจารย์ ซึ่งอาจเป็นศาสตราจารย์ประจำหรือศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์และอาจารย์ซึ่งอาจเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ จากบทบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวที่แต่งตั้งจากคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยซึ่งเป็นศาสตราจารย์พิเศษหรืออาจารย์พิเศษนั้นไม่อยู่ในบังคับเรื่องการเกษียณอายุราชการเนื่องจากไม่ได้เป็นคณาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัย และต่อมาเมื่อมีพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๔๑ ใช้บังคับ การกำหนดคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนักหัวหน้าภาควิชา ก็ไม่ได้กำหนดให้แต่งตั้งจากคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยแต่เพียงอย่างเดียว แต่อาจแต่งตั้งบุคคลใดก็ได้ที่มีคุณสมบัติได้รับปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง ดังนั้น แม้บุคคลดังกล่าวจะเกษียณอายุราชการแล้วแต่ยังไม่ขาดคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนักหัวหน้าภาควิชา และหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือภาควิชาของมหาวิทยาลัย อยู่ในวันที่พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๔๑ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ตามบทเฉพาะกาลมาตรา ๕๕ วรรคหนึ่ง ซึ่งกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนครบวาระ ทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารงานของสำนักคณะ และภาควิชาของมหาวิทยาลัยมีความต่อเนื่องและเป็นไปด้วยความเรียบร้อยตามเจตนารมณ์ของบทเฉพาะกาลดังกล่าว

(ลงชื่อ) อัคราทร จุฬารัตน

(นายอัคราทร จุฬารัตน)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤษภาคม ๒๕๔๒

เรื่องเสร็จที่ ๕๒๒/๒๕๔๘

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การดำรงตำแหน่งทางบริหารของผู้ที่ได้รับการต่อเวลาราชการ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้มีหนังสือ ค่วนที่สุด ที่ ศช ๐๕๒๒.๐๑/๓๕๒๒ ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ตามที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๑๕ กำหนดว่า “ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งมีตำแหน่งวิชาการระดับศาสตราจารย์หรือระดับรองศาสตราจารย์ซึ่งสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า เมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในสิ้นปีงบประมาณอาจให้รับราชการเพื่อทำหน้าที่สอนหรือวิจัยต่อไปได้จนถึงสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์” และมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า “ภายในระยะเวลาสิบปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มิให้นำมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับและให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งมีตำแหน่งตั้งแต่ระดับรองศาสตราจารย์ขึ้นไปเมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในสิ้นปีงบประมาณ อาจให้รับราชการเพื่อทำหน้าที่สอนหรือวิจัยต่อไปได้จนถึงสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด” ประกอบกับคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ก.พ.อ.) ได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขยายเวลาราชการของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาแล้ว

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชจึงขอหารือว่าผู้ที่ได้รับการขยายเวลาราชการจนถึงอายุหกสิบห้าปี ซึ่งได้ปฏิบัติงานตามมาตรฐานภาระงานวิชาการตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดรวมทั้งงานสอนหรืองานวิจัยตามมาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวนี้สามารถดำรงตำแหน่งทางบริหาร เช่น รองอธิการบดี หรือผู้อำนวยการสำนักหรือผู้อำนวยการสถาบันของมหาวิทยาลัยได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้พิจารณาข้อหารือของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช รวมทั้งได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช) แล้ว เห็นว่าพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๑๕ บัญญัติให้ข้าราชการเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งมีตำแหน่งวิชาการระดับศาสตราจารย์หรือระดับรองศาสตราจารย์ซึ่งสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า เมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในสิ้นปีงบประมาณ อาจให้รับราชการเพื่อทำหน้าที่สอนหรือวิจัยต่อไปได้จนถึงสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ และมาตรา ๑๒๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติมิให้นำมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับ

ภายในระยะเวลาสิบปี นับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาฯ ใช้บังคับ และให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งมีตำแหน่งตั้งแต่ระดับรองศาสตราจารย์ขึ้นไปเมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในสิ้นปีงบประมาณ อาจได้รับราชการเพื่อทำหน้าที่สอนหรือวิจัยต่อไปได้จนถึงสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ จึงเป็นการกำหนดให้ต่อเวลาราชการเฉพาะกรณีข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งมีตำแหน่งวิชาการ ได้แก่ ศาสตราจารย์และรองศาสตราจารย์ ซึ่งเป็นตำแหน่งที่ทำหน้าที่สอนและวิจัย หรือทำหน้าที่วิจัยโดยเฉพาะ ตามมาตรา ๑๘๓ (ก) (๑) และ (๒) และให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวรับราชการต่อไปเพื่อทำหน้าที่สอนหรือวิจัยเท่านั้น ดังนั้น ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งได้รับการต่อเวลาราชการตามมาตรา ๑๕ หรือมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ต้องปฏิบัติหน้าที่เฉพาะการสอนหรือวิจัยตามที่ได้รับอนุมัติให้รับราชการต่อไปเท่านั้น ไม่สามารถทำหน้าที่ในตำแหน่งทางบริหารตามมาตรา ๑๘๔ (ข) ในขณะเดียวกันได้

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สิงหาคม ๒๕๔๘

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การพ้นจากตำแหน่งของรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่โจ้

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ได้มีหนังสือ ที่ ทม ๑๔๐๑.๖/๕๑๖๔ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๕ ถึง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแม่โจ้ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๐ วรรคสาม บัญญัติว่า “ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งรองอธิการบดีจากข้าราชการในมหาวิทยาลัย ซึ่งมีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๑ โดยคำแนะนำของอธิการบดี” มาตรา ๒๐ วรรคห้า บัญญัติว่า “เมื่ออธิการบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้รองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย” และมาตรา ๒๐ วรรคสอง บัญญัติว่า “นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง อธิการบดีพ้นจากตำแหน่งเมื่อ (๑) ตาย (๒) ลาออก (๓) ถูกลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง (๔) กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ” ซึ่งจากบทบัญญัติดังกล่าว มหาวิทยาลัยแม่โจ้จึงขอหารือว่า รองอธิการบดีซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามมาตรา ๒๐ วรรคสาม และเกษียณอายุราชการก่อนที่อธิการบดีจะพ้นจากตำแหน่ง ตามมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคห้า จะเป็นเหตุให้รองอธิการบดีต้องพ้นจากตำแหน่งหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวโดยได้รับฟังคำชี้แจงจากผู้แทนทบวงมหาวิทยาลัย (สำนักงานปลัดทบวง และมหาวิทยาลัยแม่โจ้) แล้ว มีความเห็นดังนี้

ตามมาตรา ๒๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแม่โจ้ พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้กำหนดให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งรองอธิการบดีจากข้าราชการในมหาวิทยาลัย ซึ่งมีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๑ โดยคำแนะนำของอธิการบดี ซึ่งจากหลักเกณฑ์ดังกล่าวจะเห็นได้ว่า กรณีคุณสมบัติของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่โจ้นั้น นอกจากต้องมีคุณสมบัติทางด้านคุณวุฒิทางการศึกษา และระยะเวลาที่ได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ทางด้านบริหารในมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแม่โจ้ พ.ศ. ๒๕๓๕ แล้ว ยังต้องเป็นข้าราชการในมหาวิทยาลัยด้วย ซึ่งจะเห็นได้ว่าแตกต่างจากกรณีคุณสมบัติของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งอธิการบดีตามมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง ๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ที่มีได้มีการกำหนดไว้แต่อย่างใดว่าอธิการบดีจะต้องเป็นข้าราชการในมหาวิทยาลัย ดังนั้น แม้ว่าในพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแม่โจ้ พ.ศ. ๒๕๓๕ จะกำหนดเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งของผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีไว้เพียงกรณีเดียว กล่าวคือให้รองอธิการบดีพ้นจากตำแหน่งเมื่ออธิการบดีพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๐ วรรคห้า ก็ตามแต่เมื่อปรากฏ

ข้อเท็จจริงว่าข้าราชการในมหาวิทยาลัยที่ได้รับตำแหน่งให้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดี มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ต้องพ้นจากราชการด้วยเหตุเกษียณอายุราชการ เนื่องจากมีอายุครบหกสิบปี บริบูรณ์ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง ๕ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๕๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๔๓ ที่กำหนดให้ข้าราชการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้ว เป็นอันพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ข้าราชการในมหาวิทยาลัยผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีจึงต้องพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวเพราะพ้นจากตำแหน่งข้าราชการในมหาวิทยาลัยตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแม่โจ้ พ.ศ. ๒๕๓๕ ด้วยเหตุเกษียณอายุราชการ แม้ว่าผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีจะยังไม่พ้นจากตำแหน่งก็ตาม

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(นางสาวพรทิพย์ จาละ)

รองเลขาธิการฯ

รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่องเสร็จที่ ๖๕๕/๒๕๕๐

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง วาระการดำรงตำแหน่งคณบดี

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๕๓๕/๖๖๑ ลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ มีข้อหารือเกี่ยวกับการดำรงตำแหน่งของผู้บริหารตามมาตรา ๑๘(ข) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ในกรณีนายวีรวุฒิ พรหมมา อาจารย์ระดับ ๗ เริ่มเข้ารับราชการเมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๒๐ ปัจจุบัน ดำรงตำแหน่งคณบดีคณะเกษตรศาสตร์ มีวาระในการดำรงตำแหน่งคราวละ ๕ ปี ตั้งแต่วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๔๗ ถึงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๑ แต่เนื่องจากนายวีรวุฒิ พรหมมา จะเกษียณอายุราชการในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๐ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์จึงขอหารือในประเด็นดังต่อไปนี้

1. หลังจากเกษียณอายุราชการแล้ว นายวีรวุฒิ พรหมมา จะยังสามารถดำรงตำแหน่งคณบดีคณะเกษตรศาสตร์ต่อไปจนครบวาระที่ยังเหลืออยู่อีกได้หรือไม่
2. ถ้าสามารถดำรงตำแหน่งต่อไปได้ มหาวิทยาลัยจะต้องจ่ายค่าตอบแทนประเภทใดบ้าง
3. ถ้าจะให้ดำรงตำแหน่งต่อไป มหาวิทยาลัยจะต้องประเมินผลการปฏิบัติงานก่อนหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้พิจารณาหารือของมหาวิทยาลัยราชภัฏ อุตรดิตถ์ ประกอบกับได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) แล้วเห็นว่าตอบข้อหารือเป็นสองประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ภายหลังจากเกษียณอายุราชการแล้ว นายวีรวุฒิ พรหมมา สามารถดำรงตำแหน่งคณบดีคณะเกษตรศาสตร์ต่อไปจนครบวาระที่ยังเหลืออยู่อีกได้หรือไม่ นั้นเห็นว่าเนื่องจาก มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ.๒๕๔๗ ได้บัญญัติไว้อย่างชัดเจนว่าอธิการบดีต้องแต่งตั้งผู้ช่วยอธิการบดีจากข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ การเกษียณอายุราชการยังมีสาเหตุที่ทำให้พ้นจากตำแหน่ง คณบดีตามที่ มาตรา ๓๐ ประกอบกับมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดไว้อีกด้วย ดังนั้น ภายหลังจากเกษียณอายุราชการแล้ว นายวีรวุฒิ พรหมมา จึงสามารถดำรงตำแหน่งคณบดีคณะเกษตรศาสตร์ต่อไปจนครบวาระได้

ประเด็นที่สอง ถ้าสามารถดำรงตำแหน่งต่อไปได้ มหาวิทยาลัยจะต้องจ่ายค่าตอบแทนอย่างไรและต้องประเมินผลการปฏิบัติงานก่อนหรือไม่ นั้น เห็นว่า เมื่อนายวิรุฒิ พรหมมา ได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งคณบดีให้แก่มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ย่อมมีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งตามพระราชกฤษฎีกาการได้รับเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการและผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารซึ่งไม่เป็นข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๘ และอาจได้รับค่าตอบแทนอื่นเพิ่มเติมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดอีกก็ได้ ส่วนการประเมินผลการปฏิบัติงานนั้น ย่อมเป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นายทวีทรัพย์ ยังเจริญ
วัน เดือน ปี เกิด	8 ตุลาคม 2516
สถานที่เกิด	อำเภอบางกะปิ จังหวัดกรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	<p>นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2558</p> <p>ประกาศนียบัตรวิชาว่าความ สำนักฝึกอบรมวิชาว่าความแห่งสภาทนายความ 2561</p> <p>ประกาศนียบัตรการอบรมหลักสูตรทนายความคดีอุบัติเหตุจราจรทางบก (รถยนต์) รุ่นที่ 1/2561 สภาทนายความ</p> <p>ประกาศการอบรม โครงการปฏิรูปทนายความอาสา ทนายความขอแรง และที่ปรึกษากฎหมายของเด็กและเยาวชน 2562 สภาทนายความ</p> <p>ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนดอนบอสโก 2540</p>
สถานที่ทำงาน	5 ตำบลคันทนา ยาว อำเภอคันทนา ยาว จังหวัดกรุงเทพมหานคร
ตำแหน่ง	ทนายความ

